

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಹಾಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಸಿ, ಜನಸ್ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವರಮದಯಾಳುಗಳೂ, ವಿದ್ವದಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರರೂ ಆದ ಶ್ರೀಮಂಜುನಾಚಾರ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್, ಜಿ.ಸಿ.ಬಿ., ಜಿ.ಸಿ.ಎಸ್.ಐ., ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರು ಬಂಧುಮಿತ್ರಕಳತ್ರಾದಿಗಳೊಡನೆಯೂ, ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಚಿರಕಾಲ ಸುಖವಾಗಿದ್ದು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವರಮಾತೃನನ್ನು ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ,

ವಿಕ್ಕತಿ ಸಂ|| ದ
ನಿಜಾಪಾಠ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ
ಸೋಮವಾರ.

ಅನುವಾದಕ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.

ವಿಷಯಾ ನು ಕ್ಷಮಣಿಕೆ

ಒಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾರದನು
ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ—ನಾರಾಯಣ
ಮಹರ್ಷಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು
ಸೈಷ್ಣವರ ಗುಣಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

1-16

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಶ್ರೀಹರಿಯು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಗೋಪಬಾಲನಾಗಿ ಅವತರಿಸುವು
ದಕ್ಕೂ, ರಾಧಾದೇವಿಯು ಗೋವಕಸ್ನಿಕೆಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುವು
ದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಶ್ರೀದಾಮನಿಗೂ, ರಾಧಾದೇವಿಗೂ ಉಂಟಾದ ಕಲಹವನ್ನೂ,
ಶ್ರೀಹರಿಯು ವಿರಜೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗೆಳತಿಯರ
ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿ, ಕುಪಿತಳಾದ ರಾಧೆಯು ರತ್ನಮಂಡಪದಲ್ಲಿ
ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅಂತ
ರ್ಧಾನನಾದುದನ್ನೂ, ವಿರಜೆಯು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನದೀ
ರೂಪಳಾದುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸುವಿಕೆ.

17-32

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಿರೂಪಣೆ—ಕ್ರೋಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ
ರಾಧೆಯು ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀದಾಮನೊಡನೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು
ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಧೆಯು ಕಟುನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿ ಅವನನ್ನು
ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಖಿಯರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಿಕೆ—
ಆಗ ಶ್ರೀದಾಮನು ರಾಧೆಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು
ಬಣ್ಣಿಸುವಿಕೆ—ರಾಧಾ ಶ್ರೀದಾಮರಿಗೆ ವರಸ್ವರ ಶಾಪಬರುವಿಕೆ—
ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಮಾಧಾನ ವಚನ.

33-60

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಬಂದು ಶರಣಾಗತಳಾದ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು—ಭೂದೇವಿಯು ತನಗೆ ಯಾರಿಂದ ಭಾರವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿನ್ನವಿಸುವಿಕೆ—ದೇವತೆಗಳೊಡನೆಯೂ, ಭೂದೇವಿಯೊಡನೆಯೂ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನಿಗೆ ಭೂದೇವಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಿಕೆ—ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ—ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಿಕೆ—ಗೋಲೋಕದ ವರ್ಣನೆ.

61-101

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ರಾಧಾಮಂದಿರದ ಹದಿನಾರು ದ್ವಾರಗಳ ವರ್ಣನೆ—ಹದಿನಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಅಂತರ್ಗೃಹಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ—ರಾಧಾಮಂದಿರದ ವರ್ಣನೆ—ದೇವತೆಗಳು ರಾಧಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕೃತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತೋತ್ರ ನಿರೂಪಣೆ—ಆ ಸ್ತೋತ್ರಪಾರದ ಫಲನಿರೂಪಣೆ.

102-129

ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಆ ತೇಜೋಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯ ವರ್ಣನೆ—ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಭಯ ಪ್ರದಾನಮಾಡುವಿಕೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಲು ರಾಧೆಯೇ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಿಕೆ. ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾರಾಯಣ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಸಂರ್ಪಣರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶರೀರದಲ್ಲೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವಿಕೆ. 'ವೃಧಿವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತಾರಮಾಡಿರಿ' ಎಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಿಕೆ. ಯಾರ್ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉತ್ತರ—ಮುಂದೆ ಉಂಟಾಗುವ ವಿರಹವನ್ನು ನೆನಿಸಿಕೊಂಡು

ಹದಿನೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ವಸುದೇವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಾಮಕರಣಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ—ನಂದಯಶೋದಿಯರಿಗೆ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ—ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಂದನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಾಮಕರಣಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.

289-342

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಯಮಳಾರ್ಜುನ, ಭಂಜನ ಮತ್ತು ನಲಕೂಬರ ಮೋಕ್ಷ ನಿರೂಪಣೆ.

343-355

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

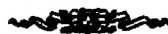
ಭಾಂಡೀರವನದಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ವಿವಾಹವಾಗುವಿಕೆ.

356-394

ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಬಕಾಸುರ, ವ್ರಲಂಬಾಸುರ ಮತ್ತು ಕೇಶಿ ದೈತ್ಯನ ವಧ ನಿರೂಪಣೆ, ಈ ಮೂವರ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತಾಂತ ನಿರೂಪಣೆ-ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಾಡಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವ್ರತವಿಧಿ—ನಂದನ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗೋಕುಲದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

395-434

ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಧಾನ
ವಚನ—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ—ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ
ಗೋಪಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಮಧುರಗೆ ತೆರಳುವಿಕೆ.

130-190

ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಾರ ನಿರೂಪಣೆ.

191-219

ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯ ನೃತೋಪವಾಸಾದಿ ವಿಧಾನಗಳ
ನಿರೂಪಣೆ.

220-239

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ನಂದ, ಯಶೋದೆ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣಿಯರ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತಾಂತ
ನಿರೂಪಣೆ—ಬಲದೇವಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತ ಕಥನ—ನಂದಪುತ್ರೋ
ತ್ಸವ ವರ್ಣನೆ.

240-257

ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಪೂತನಿಯ ಸಂಹಾರ ಮತ್ತು ಅವಳ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತಾಂತ ಕಥನ

258-568

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ತೃಣಾವರ್ತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ವಧ ಮತ್ತು ಅವನ ಜನ್ಮಾಂತರ
ವೃತ್ತಾಂತ ಕಥನ.

269-277

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಶಕಟಾಸುರ, ಭಂಜನ ಮತ್ತು ಯೋಗನಿದ್ರೆಯ ಉಪದೇಶಿಸಿದ
ಕವಚನ್ಯಾಸ ವಿಧಿ

278-288

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ವಸುದೇವನ ವ್ರಾಧನೆಯಂತೆ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶಿಶುವಾದ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಾಮಕರಣಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು
ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ— ನಂದಯಶೋದಿಯರಿಗೆ ತಾನು
ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರ ವೃತ್ತಾಂತ
ವನ್ನೂ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ— ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು
ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಂದನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಾಮಕರಣಾದಿ
ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.

289-342

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಯಮಳಾಜುನ, ಭಂಜನ ಮತ್ತು ನಲಕೂಬರ ಮೋಕ್ಷ
ನಿರೂಪಣೆ.

343-355

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಭಾಂಡೀರವನದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ವಿವಾಹವಾಗುವಿಕೆ.

356-394

ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು—

ಬಕಾಸುರ, ಪ್ರಲಂಬಾಸುರ ಮತ್ತು ಕೇಶಿ ದೈತ್ಯನ ವಧೆ ನಿರೂಪಣೆ,
ಈ ಮೂವರ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತಾಂತ ನಿರೂಪಣೆ— ಪಾರ್ವತಿಯು
ಮಾಡಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವ್ರತವಿಧಿ— ನಂದನ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ
ಗೋಕುಲದವರೆಲ್ಲರೂ ಭೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ

395-434

— || ಓಂ ||—

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಪ್ರಥಮೋಧ್ಯಾಯಃ ||

ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಂ ಚೈವ ನರೋತ್ತಮಂ ।
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋ ಜಯಮುದೀರಯೇತ್ ||

ನಾರದ ಉವಾಚ

ಶ್ರುತಂ ಪ್ರಥಮತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡಂ ಮನೋಹರಂ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವದನಾಂಭೋಜಾತ್ ಪರಮಾದ್ಭುತಮೇವ ಚ || ೧ ||

ತತಸ್ತದ್ವಚನಾಶ್ರುಣಂ ಸಮಾಗತ್ಯ ತವಾಂತಿಕಂ ।
ಶ್ರುತಂ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡಂ ಚ ಸುಧಾಖಂಡಾತ್ಪರಂ ವರಂ || ೨ ||

ಒಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

ನರೋತ್ತಮರಾದ ನರನಾರಾಯಣರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯನ್ನೂ, ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಯನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸಿ, ಅನಂತರ ಪುರಾಣವನ್ನು ಪಠಿಸಬೇಕು.

೧. ನಾರದ.—ಎಲೈ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಮೊದಲು, ಬ್ರಹ್ಮನ ಮುಖದಿಂದ ಅತ್ಯದ್ಭುತವೂ ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆನು.

೨. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಮೃತದಂತೆ ಆಹ್ಲಾದಕವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದುದಾಯಿತು.

ತತೋ ಗಣಪತೇಃ ಖಂಡಮುಂಡಭವಮುಂಡನಂ |

ನ ಮೇ ತೃಪ್ತಂ ಮನೋ ಲೋಲಂ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛತಿ || ೩ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡಂ ಚ ಜನ್ಮಾದೇಃ ಖಂಡನಂ ನೃಣಾಂ |

ಪ್ರದೀಪಂ ಸರ್ವತತ್ವಾನಾಂ ಕರ್ಮಘ್ನಂ ಹರಿಭಕ್ತಿದಂ || ೪ ||

ಸದ್ಯೋ ವೈರಾಗ್ಯಜನನಂ ಭವರೋಗನಿಕ್ಯಂತನಂ |

ಕಾರಣಂ ಮುಕ್ತಿಬೀಜಾನಾಂ ಭವಾಬ್ಧೀಸ್ತಾರಣಂ ಪರಂ || ೫ ||

ಕರ್ಮೋಪಭೋಗರೋಗಾಣಾಂ ಖಂಡನೇ ಚ ರಸಾಯನಂ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಣಾಂಭೋಜಪ್ರಾಪ್ತಿಸೋಪಾನಕಾರಣಂ || ೬ ||

ಜೀವನಂ ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ಚ ಜಗತಾಂ ಪಾನನಂ ಪರಂ |

ವದ ವಿಸ್ತಾರ್ಯ ಮಾಂ ಭಕ್ತಂ ಶಿಷ್ಯಂ ಚ ಶರಣಾಗತಂ || ೭ ||

೩. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾರಭೂತವೂ ಸಂಸಾರ ನಾಶಕವೂ ಆದ ಗಣಪತಿಯ ಖಂಡವನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆನು. ಚಂಚಲವಾದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದೆ ವಿಶೇಷವಾದುದನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತಿದೆ.

೪. ಆದುದರಿಂದ ಮನುಜರ ಜನನಮರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿ ಕರ್ಮಪಾಶಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಸಕಲತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಬೆಳಗಿಸಿ, ಹರಿಭಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡವನ್ನು ನನಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳು.

೫. ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸಿ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡುವ ಆ ಖಂಡವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಭವಬಂಧನವು ದೂರವಾಗುವುದು.

೬. ಕರ್ಮಫಲಾನುಭವವೆಂಬ ರೋಗವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ರಸಾಯನದಂತಿರುವ ಆ ಖಂಡವು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಪಂಕಜಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸೋಪಾನದಂತಿರುವುದು.

೭. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆ ಜೀವನಪ್ರಾಯವೂ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಮವಾವನವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡವನ್ನು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುವ ಈ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳು.

ಕೇನ ವ್ರಾ ಪಾರ್ಥಿತಃ ಕೃಷ್ಣ ಅಜಗಾಮ ಮಹೀತಲಂ |

ಸರ್ವಾಂಶೈರೇಕ ಏವೇತಃ ಪರಿಪೂರ್ಣತಮಸ್ವಯಂ

|| ೮ ||

ಯುಗೇ ಕುತ್ರ ಕುತೋ ಹೇತೋಃ ಕುತ್ರ ವಾವಿರ್ಬಭೂವ ಹ |

ವಸುದೇವೋಽಸ್ಯ ಜನಕಃ ಕೋ ವಾ ಕಾ ವಾ ಚ ದೇವಕೀ

|| ೯ ||

ವದ ಕಸ್ಯ ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ಮಾಯೇಯಃ ಸುವಿಡಂಬನಂ |

ಕಿಂ ಚಕಾರ ಸಮಾಗತ್ಯ ಕೇನ ರೂಪೇಣ ವಾ ಹರಿಃ

|| ೧೦ ||

ಜಗಾಮ ಗೋಕುಲಂ ಕಂಸಭಯೇನ ಸೂತಿಕಾಗೃಹಾತ್ |

ಕಥಂ ಕಂಸಾಕ್ಷೀಟತುಲ್ಯಾದ್ಭಯೇಶಸ್ಯ ಭಯಂ ಮುನೇ

|| ೧೧ ||

ಹರಿರ್ವಾ ಗೋಪವೇಷೇಣ ಗೋಕುಲೇ ಕಿಂ ಚಕಾರ ಹ |

ಕುತೋ ಗೋಪಾಂಗನಾಸಾರ್ಥಂ ವಿಜಹಾರ ಜಗತ್ಪತಿಃ

|| ೧೨ ||

೮. ಸರ್ದೇಶ್ವರನೂ, ಪರಿಪೂರ್ಣಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣಾಂಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು ?

೯ ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು ಇವನ ತಂದೆಯಾದ ವಸುದೇವನಾರು ? ಮತ್ತು ಮಾತೆಯಾದ ದೇವಕಿಯಾರು ?

೧೦ ಯಾವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತೋರಿದನು ಯಾವ ರೂಪದಿಂದ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಯಾವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದನು.

೧೧. ಕಂಸನ ಭಯದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಸೂತಿಕಾಗೃಹ (ಹರಿಗೆಮನೆ) ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋದನೆನ್ನುವರು. ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕ್ರಿಮಿಸದೃಶ ನಾದ ಕಂಸನಿಂದ ಭಯವೆಂದರೇನು ?

೧೨. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಗೋಪವೇಷಧರನಾಗಿ ಮಾಡಿದುದೇನು ? ಜಗದೊಡೆಯನು ಗೋಪಾಂಗನೆಯರೊಡನೆ ವಿಹಾರಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಕಾ ವಾ ಗೋಪಾಂಗನಾ ಕೇ ವಾ ಗೋಪಾಲಾ ಬಾಲರೂಪಿಣಃ |

ಕಾ ವಾ ಯಶೋದಾ ಕೋ ನಂದಃ ಕಿಂ ವಾ ಪುಣ್ಯಂ ಚಕಾರ ಹ || ೧೩ ||

ಕಥಂ ರಾಧಾ ಪುಣ್ಯವತೀ ದೇವೀ ಗೋಲೋಕವಾಸಿನೀ |

ವ್ರಜೇ ವಾ ವ್ರಜಕನ್ಯಾ ಸಾ ಬಭೂವ ಪ್ರೇಯಸೀ ಹರೇಃ || ೧೪ ||

ಕಥಂ ಗೋಪೋ ದುರಾರಾಧ್ಯಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತುರೀಶ್ವರಂ ಪರಂ |

ಕಥಂ ತಾಶ್ಚ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಜಗಾನು ಮಥುರಾಂ ಪುನಃ || ೧೫ ||

ಭಾರಾವತರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಿಂ ನಿಧಾಯ ಜಗಾನು ಸಃ |

ಕಥಯಸ್ವ ಮಹಾಭಾಗ ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತನ || ೧೬ ||

ಸುದುರ್ಲಭಾಂ ಹರಿಕಥಾಂ ತರಣಿಂ ಭವಸಾಗರೇ |

ನಿಷೇಕಭೋಗನಿಗಡ್ಛೇಶಚ್ಛೇದನಕರ್ತನೀಂ || ೧೭ ||

೧೩. ಗೋಪಾಂಗನೆಯರಾಗಿಯೂ, ಗೋಪಬಾಲಕರಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸಿದ್ದವರು ಯಾರು? ಯಶೋದೆ ಯಾರು? ನಂದನಾರು? ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವೇನು?

೧೪. ಗೋಲೋಕವಾಸಿನಿಯೂ, ಪುಣ್ಯವತಿಯೂ ಆದ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲನ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪ್ರಿಯಳಾದುದು ಹೇಗೆ?

೧೫. ಸುಲಭಸಾಧ್ಯನಲ್ಲದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪಡೆದು ದೆಂತು? ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಮಥುರೆಗೆ ಎಂತು ಹೋದನು?

೧೬. ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳುಹಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಿದನು? ಪುಣ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿರುವ ಎಲೈ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯೇ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳು.

೧೭. ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಲು 'ದೋಣೆಯಂತೆಯೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವೆಂಬ ಬಂಧನಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಧನವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸರ್ವಸುಲಭವಲ್ಲದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳು.

ಪಾಪೇಂಧನಾನಾಂ ದಹನೇ ಜ್ವಲದಗ್ನಿ ಶಿಖಾಮಿವ |
 ಪುಂಸಾಂ ಶ್ರುತವತಾಂ ಕೋಟಿಜನ್ಮಕಲ್ಪಿಷನಾಶಿನೀಂ || ೧೮ ||

ಮುಕ್ತಿಂ ಕರ್ಣಸುಧಾ ಮ್ಯಾಂ ಶೋಕಸಾಗರನಾಶಿನೀಂ |
 ಮಹ್ಯಂ ಭಕ್ತಾಯ ಶಿಷ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಂ ದೇಹಿ ಕೃಪಾನಿಧೇ || ೧೯ ||

ತಪೋಜಸಮಹಾಧಾನಾಪ್ತೃಥಿವ್ಯಾಂ ತೀರ್ಥದರ್ಶನಾತ್ |
 ಶ್ರುತಿಸಾತಾದನತನಾದ್ಭ್ರತಾದ್ಧೇವಾರ್ಚನಾದಪಿ || ೨೦ ||

ದೀಕ್ಷಾಯಾಃ ಸರ್ವಯಜ್ಞೇಷು ಯತ್ಫಲಂ ಲಭತೇ ನರಃ |
 ಷೋಡಶೀಂ ಜ್ಞಾನದಾನಸ್ಯ ಕಲಾಂ ನಾರ್ದತಿ ತತ್ಫಲಂ || ೨೧ ||

ಪಿತ್ರಾಹಂ ಪ್ರೇಷಿತೋ ಜ್ಞಾನಾದಾನಾಯ ತವ ಸನ್ನಿಧಿಂ |
 ಸುಧಾಸಮುದ್ರಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕೋ ವಾನ್ಯತ್ಪಾತುಮಿಚ್ಛತಿ || ೨೨ ||

೧೮. ವಾಪವೆಂಬ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಸುಡಲು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಆ ಕಥೆಯು ಕೇಳಿದ ಜನರ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

೧೯. ಎಲೈ ಕರುಣಾಳುವೇ, ಕರ್ಣಾನಂದಕರವೂ, ಶೋಕಸಾಗರತಾರಕವೂ, ಮುಕ್ತಿದಾಯಕವೂ ಆದ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಯನೂ, ಭಕ್ತನೂ ಆದ ನನಗೆ ಹೇಳಿ ಜ್ಞಾನದಾತೃವಾಗು.

೨೦-೨೧. ಜಪತಪಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾದಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದಲೂ, ವೇದಾಧ್ಯಯನದಿಂದಲೂ, ಅನಶನಪ್ರತದಿಂದಲೂ, ದೇವತಾರ್ಚನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಯಜ್ಞಾದೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಮನುಜನಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವು ಲಭಿಸುವುದೋ ಅದು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಫಲದ ಹದಿನಾರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಎಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨೨ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದನು. ಅವೃತಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯಾರು ತಾನೇ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರಸವನ್ನು ಕುಡಿದಾರು ?

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಮಯಾ ಜ್ಞಾತೋಽಸಿ ಧನ್ಯಸ್ತ್ವಂ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಃ ಸುಮೂರ್ತಿಮಾನ್ |
ಕರೋಷಿ ಭ್ರಮಣಂ ಲೋಕಾನ್ಪಾವಿತುಂ ಕುಲಪಾವನ || ೨೩ ||

ಜನಾನಾಂ ಹೃದಯಂ ಸದ್ಯಃ ಸುವೃತ್ತಂ ವಚನೇನ ವೈ |
ಶಿಷ್ಯೇ ಕಲತ್ರೇ ಕನ್ಯಾಯಾಂ ದಾಹಿತ್ರೇ ಬಾಂಧವೇಽಪಿ ಚ || ೨೪ ||

ಪುತ್ರೇ ಪೌತ್ರೇ ಚ ವಚಸಿ ಪ್ರತಾಪೇ ಯಶಸಿ ಶ್ರಿಯಾಂ |
ವೃದ್ಧಾ ವೈರಿಣಿ ವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಜ್ಞಾಯತೇ ಹೃದಯಂ ನೃಣಾಂ || ೨೫ ||

ಜೀವನ್ಮುಕ್ತೋಽಸಿ ಪೂತಸ್ತ್ವಂ ಶುದ್ಧಭಕ್ತೋ ಗದಾಭೃತಃ |
ಪುನಾಸಿ ಪಾದರಜಸಾ ಸರ್ವಾಧಾರಾಂ ವಸುಂಧರಾಂ || ೨೬ ||

೨೩. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ :—ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಯೆಂದೂ, ಧನ್ಯತಮನೆಂದೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ವಂಶೋದ್ಧಾರಕನಾದ ನೀನು ಲೋಕವನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತೀಯೆ.

೨೪. ಜನರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಗಳು, ಮುಮ್ಮಗ ಮತ್ತು ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೊರಬೀಳುವುದು.

೨೫. ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರಿಂದಲೂ, ಮಾತಿನಿಂದಲೂ, ಪ್ರತಾಪದಿಂದಲೂ, ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ವೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಶತ್ರು ಮುಖದಿಂದಲೂ, ವಿದ್ವೈಯಿಂದಲೂ, ಮನುಷರ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುವುದು.

೨೬. ಗದಾಧರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಾದ ನೀನು ಪವಿತ್ರನೂ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ವಾದಧೂಳಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸಕಲಕ್ಕೂ ಆಧಾರವಾದ ವಸುಂಧರೆಯನ್ನೂ ಪಾವನಗೊಳಿಸುವೆ.

ಪುನಾಸಿ ಲೋಕಾನ್ಸರ್ವಾಂಶ್ಚ ಸ್ವೀಯವಿಗ್ರಹದರ್ಶನಾತ್ |

ಸುಮಂಗಲಾಂ ಹರಿಕಥಾಂ ತೇನ ತ್ವಂ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಸಿ

|| ೨೭ ||

ಯತ್ರ ಕೃಷ್ಣಕಥಾಃ ಸಂತಿ ತತ್ರೈವ ಸರ್ವದೇವತಾಃ |

ಋಷಯೋ ಮುನಯಶ್ಚೈವ ತೀರ್ಥಾನಿ ನಿಖಿಲಾನಿ ಚ

|| ೨೮ ||

ಕಥಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕಥಾಂತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ಸಂತೋ ನಿರಾಪದಂ |

ಭವಂತಿ ತಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಯೇಷು ಕೃಷ್ಣಕಥಾಃ ಶುಭಾಃ

|| ೨೯ ||

ಸದ್ಯಃ ಕೃಷ್ಣಕಥಾನಕ್ತಾ ಸ್ವಸ್ಯ ಪುಂಸಾಂ ಶತಂ ಶತಂ |

ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಶ್ರುತವತಾಂ ಪುನಾತಿ ನಿಖಿಲಂ ಕುಲಂ

|| ೩೦ ||

ಪ್ರೃಷ್ಠಾ ತು ಪ್ರಶ್ನಮಾತ್ರೇಣ ಪುನಾತಿ ಕುಲಮಾತ್ಮನಃ |

ಶ್ರೋತಾ ಶ್ರವಣಮಾತ್ರೇಣ ಸ್ವಕುಲಂ ಸ್ವಸ್ವಬಾಂಧವಾನಾಂ

|| ೩೧ ||

೨೭. ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಶರೀರದ ದರ್ಶನಮಾಡಿಸಿ ಸಕಲ ಲೋಕವನ್ನೂ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುವೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಮಂಗಳಮಯನಾವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳ ಬಯಸುತ್ತಿರುವೆ.

೨೮. ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯು ಶ್ರುತವಾಗುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲದೇವತೆಗಳೂ, ಎಲ್ಲ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ, ನಿಖಿಲ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳೂ ನೆಲಸಿರುವುವು.

೨೯. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯು ವ್ರತಾರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥವೆನಿಸುವುದು.

೩೦. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವವನು ತನ್ನ ವಂಶದ ನೂರಾರು ಪುರುಷರನ್ನೂ, ಕೇಳಿದವರ ಸಮಸ್ತ ಕುಲವನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸಿ ತಾನೂ ಪವಿತ್ರನಾಗುವನು.

೩೧ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವವನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಕುಲವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುವನು. ಕೇಳುವವನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ತನ್ನ ಕುಲವನ್ನೂ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನೂ ಪಾವನಗೊಳಿಸುವನು.

ಶತಜನ್ಮ ತಪಃಪೂತಃ ಜನ್ಮೇದಂ ಭಾರತೇ ಲಭೇತ್ |

ಕರೋತಿ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹರಿಕಥಾಮೃತಂ

|| ೩೨ ||

ಅರ್ಚನಂ ವಂದನಂ ಮಂತ್ರೈಜಪಃ ಸೇವನಮೇವ ಚ |

ಸ್ತುರಣಂ ಕೀರ್ತನಂ ಶತ್ಸದ್ಗುಣಶ್ರವಣಮಾಪ್ನಿ ತಂ

|| ೩೩ ||

ನಿವೇದನಂ ತಸ್ಯ ದಾಸ್ಯಂ ನವಧಾ ಭಕ್ತಿಲಕ್ಷಣಂ |

ಕರೋತಿ ಜನ್ಮ ಸುಫಲಂ ಕೃತ್ವೈತಾನಿ ಚ ನಾರದ

|| ೩೪ ||

ನ ಚ ವಿಘ್ನೋ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಪರಮಾಯುರ್ನ ನಶ್ಯತಿ |

ನ ಯಾತಿ ತತ್ಪುರಃ ಕಾಲೋ ವೈನತೇಯಮಿವೋರಗಃ

|| ೩೫ ||

೩೨. ನೂರು ಜನ್ಮ ತವಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪೂತನಾದವನು ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಕಥೆಯೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದವನು ತನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸುವನು.

೩೩-೩೪. ಅರ್ಚನೆ ವಂದನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಸ್ತುರಣ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸದ್ವಾದಾ ಗುಣಶ್ರವಣಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಅಭೀಷ್ಟವಸ್ತುವನ್ನು ನಿವೇದಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, “ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾಸ” ನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದಲೂ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಒಂಭತ್ತು ವಿಧವಾದ ಈ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವನು ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವನು.

೩೫. ಯಾವಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವನಿಗೆ ವಿಘ್ನವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಆಯುಸ್ಸು ನಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಪುರುಷನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗರುಡನನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಾವು ದೂರ ಓಡುವಂತೆ ಓಡುವನು.

ನ ಜಹಾತಿ ಸಮಾಪಂ ಚ ಕ್ಷಣಂ ತಸ್ಯ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ |
ಉಪತಿಷ್ಠಂತಿ ತೂರ್ಣಂ ತಮಣಿಮಾದಿಕಸಿದ್ಧಯಃ || ೩೬ ||

ಸುದರ್ಶನಂ ಭ್ರಮುತ್ಕೇವ ತಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದಿನಾನಿಶಂ |
ಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಞಯಾ ಚ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಕೋನಾ ಕಿಂ ಕರ್ತುಮಿಾತ್ಮರಃ || ೩೭ ||

ನ ಯಾಂತಿ ತತ್ಸಮಾಪಂ ಚ ಸ್ವಪ್ನೇಽಪಿ ಯಮಕಿಂಕರಾಃ |
ಜ್ವಲದಗ್ನಿಂ ಯಥಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಲಭಾ ನ ವ್ರಜಂತಿ ತಂ || ೩೮ ||

ನ್ಯಾಧಯೋ ವಿಪದಃ ಶೋಕಾ ವಿಘ್ನಾಶ್ಚ ನ ಪ್ರಯಾಂತಿ ತಂ |
ನ ಯಾಂತಿ ತತ್ಸಮಾಪಂ ಚ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಭಯಾನ್ಮನೇ || ೩೯ ||

ಋಷಯೋ ಮುನಯಃ ಸಿದ್ಧಾಃ ಸಂತುಷ್ಟಾಃ ಸರ್ವದೇವತಾಃ |
ಸ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ನಿಶ್ಚಿಂಕಃ ಸುಖೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾದತಃ || ೪೦ ||

೩೬. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವನನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಗೂಡುವುವು.

೩೭. ಅವನ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ರಕ್ಷಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅದು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾರು ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡಿಯಾರು ?

೩೮. ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪತಂಗಗಳು ದೂರ ಹೋಗಿ. ವಂತೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಮನ ದೂತರು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಪಿಸಲಾರದೆ ದೂರಹೋಗುವರು.

೩೯. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ನ್ಯಾಧಿವಿಪತ್ತುಗಳೂ, ಶೋಕ ವಿಘ್ನಗಳೂ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯುವೂ ಕೂಡ ಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂದ ಅವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

೪೦. ಋಷಿಮುನಿಗಳೂ, ಸಿದ್ಧರೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಲ್ಲಿ ವ್ರಸನ್ನರಾಗುವರು. ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುವನು.

ತೇವ ಕೃಷ್ಣ ಕಥಾಯಾಂ ಚ ರತಿರಾತ್ಯಂತಿಕೇ ಸದಾ |

ಜನಕಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವೋ ಹಿ ಜನ್ಮೇ ತಿಷ್ಠತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೪೧ ||

ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ಕಾ ಪ್ರಶಂಸೇಯಂ ಜನ್ಮತೇ ಬ್ರಹ್ಮಮಾನಸೇ |

ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತನ್ಮತಿಸ್ತಾದೃಶೀ ಭವೇತ್

|| ೪೨ ||

ಪಿತಾ ವಿಧಾತಾ ಜಗತಾಂ ಕೃಷ್ಣ ಪಾದಾಬ್ಜ ಸೇವಯಾ |

ನಿತ್ಯಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ಶತ್ಸನ್ನವಧಾ ಭಕ್ತಿಲಕ್ಷಣಂ

|| ೪೩ ||

ರತಿಃ ಕೃಷ್ಣ ಕಥಾಯಾಂ ಚ ಯಸ್ಯಾಶ್ರುಪುಲಕೋದ್ಗಮಃ |

ಮನೋ ನಿಮಗ್ನಂ ತತ್ಪ್ರೇಮ ಸ ಭಕ್ತಃ ಕಥಿತೋ ಬುಧೈಃ

|| ೪೪ ||

ಪುತ್ರದಾರಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಜಾನಾತಿ ಶ್ರೀ ಹರೇರಿತಿ |

ಅತ್ಮನಾ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಸ ಭಕ್ತಃ ಕಥಿತೋ ಬುಧೈಃ

|| ೪೫ ||

೪೧. ನಿನಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದು. ತಂದೆಯ ಸ್ವಭಾವವೇ ಮಗನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದದ್ದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವುದು.

೪೨. ಎಲೈ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳುವುದೇನಿದೆ? ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದವನು. ಯಾರು ಯಾವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವರೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ಅವರಿಗುಂಟಾಗುವುದು.

೪೩ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಕರ್ತನಾದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಒಂಭತ್ತು ವಿಧವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವನು

೪೪. ಯಾರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿ, ರೋಮಾಂಚವೂ ಆನಂದಾಶ್ರುವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದೋ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿರುವುದೋ, ಅವರನ್ನು ಭಕ್ತರೆಂದು ಪಂಡಿತರು ಕರೆಯುವರು.

೪೫. ವತ್ಸೀಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆಯುವರೆಂದು ಯಾರು ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಕಾಯಾ ತಿಳಿದಿರುವರೋ, ಅವರೇ ನಿಜವಾದ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರು.

ನಿರ್ಜನೇ ತೀರ್ಥಸಂಪರ್ಕೇ ನಿಃಸಂಗಾ ಯೇ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ |

ಧ್ಯಾಯಂತಿ ಚರಣಾಂಭೋಜಂ ಶ್ರೀಹರೇಸ್ತೇ ಚ ವೈಷ್ಣವಾಃ || ೪೬ ||

ದಯಾಸ್ತಿ ಸರ್ವಜೀವೇಷು ಸರ್ವಂ ಕೃಷ್ಣಮಯಂ ಜಗತ್ |

ಯೋ ಜಾನಾತಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನೀ ಸ ಭಕ್ತೋ ವೈಷ್ಣವೋ ಮತಃ | ೪೭ ||

ಶಶ್ವದ್ಭೇ ನಾಮ ಗಾಯಂತಿ ಗುಣಂ ಮಂತ್ರಂ ಜಪಂತಿ ಚ |

ಕುರ್ವಂತಿ ಶ್ರವಣಂ ಗಾಥಾ ನದಂತಿ ತೇಽತಿವೈಷ್ಣವಾಃ || ೪೮ ||

ಲಬ್ಧಾನೀಷ್ಟಾನಿ ವಸ್ತುನಿ ಪ್ರದಾತುಂ ಹರಯೇ ಮುದಾ |

ಕೂರ್ಣಂ ಯಸ್ಯ ಮನೋ ಹೃಷ್ಕಂ ಸ ಭಕ್ತೋ ಜ್ಞಾನಿನಾಂ ವರಃ || ೪೯ ||

೪೬. ನಿರ್ಜನವಾದ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಂಗರಹಿತರಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಚಕಮಲಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ ಅವರೇ ವೈಷ್ಣವರೆನಿಸುವರು.

೪೭. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ಯಾರು ದಯೆಯಿಡುವರೋ ಆ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ನಿಜವಾದ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರೆನಿಸುವರು.

೪೮. ಯಾರು ಪವೇ ವದೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನಾಮರೂಪಗುಣಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಅವನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವರೋ, ಅವನ ದಿವ್ಯಕಥೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವರೋ ಅವರೇ ವೈಷ್ಣವೋತ್ತಮರು.

೪೯. ಲಭಿಸಿದ ಇಷ್ಟವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಯಾರ ಮನವೊಲಿಯುವುದೋ, ಅವನು ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಉತ್ತಮ ಭಕ್ತನೂ ಎನಿಸುವನು.

ಯನ್ಮನೋ ಹರಿಪಾದಾಬ್ಜೇ ಸ್ಪಷ್ಟೇ ಚ್ಛಾನ್ತೇ ದಿವಾನಿತಂ |
ಪೂರ್ವಕರ್ಮೋಪಭೋಗಂ ಚ ಬಹಿರ್ಭುಂಕ್ತೇ ಸ ವೈಷ್ಣವಃ || ೫೦ ||

ಗುರುವಕ್ತ್ರಾದ್ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರೋ ಯಸ್ಯ ಕರ್ಣೇ ವಿಶತ್ಯಯಂ |
ತಂ ವೈಷ್ಣವಂ ಮಹಾಪೂತಂ ಪ್ರವದಂತಿ ಮನೀಷಿಣಃ || ೫೧ ||
ಪೂರ್ವಾನ್ಸಪ್ತ ಪರಾನ್ಸಪ್ತ ಸಪ್ತ ಮಾತಾನುಹಂ ದಿಕಾನ್ |

ಸೋದರಾನುದ್ಧರೇದ್ಭಕ್ತಃ ಸ್ವಪ್ರಸೂಂ ಚ ಪ್ರಸೂಪ್ರಸೂಂ || ೫೨ ||
ಕಲತ್ರಂ ಕನ್ಯಕಾಂ ಬಂಧುಂ ಶಿಷ್ಯಂ ದೌಹಿತ್ರಮಾತ್ಮನಃ |
ಕಿಂಕರಾನ್ಕಿಂಕರೀಶ್ಚೈವಮುದ್ಧರೇದ್ವೈಷ್ಣವಃ ಸದಾ || ೫೩ ||

ಸದಾ ವಾಂಛಂತಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ವೈಷ್ಣವಸ್ವರ್ಗದರ್ಶನೇ |
ಪಾಪಿದತ್ತಾನಿ ಪಾಪಾನಿ ತೇಷಾಂ ನಶ್ಯಂತಿ ಸಂಗತಃ || ೫೪ ||

೫೦. ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ಜಾಗೃತ್ವಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಾದ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದೋ, ಯಾರು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಕರ್ಮ ಫಲವನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರೇ ವೈಷ್ಣವೇತನಮರು.

೫೧. ಯಾರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ವಿಷ್ಣುಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಾಗುವುದೋ, ಪರಮಪವಿತ್ರನಾದ ಅವನನ್ನೇ ವೈಷ್ಣವನೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುವರು.

೫೨. ತನ್ನ ವಂಶದ ಹಿಂದಿನ ಏಳುಜನಗಳನ್ನೂ, ಮುಂದಿನ ಏಳು ಜನಗಳನ್ನೂ, ಮಾತಾನುಹ, ಸಹೋದರ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನು ಉದ್ಧರಿಸುವನು.

೫೩. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಗಳು, ಬಂಧು, ಶಿಷ್ಯ, ಮಗಳಮಗ, ಸೇವಕ ಮತ್ತು ಸೇವಕಿಯರನ್ನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನು ಪಾಪಕೂಪದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವನು.

೫೪. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನ ಸ್ವರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳೂ ಬಯಸುವುವು. ಪಾಪಿಗಳ ಸಂವರ್ಕದಿಂದಂಟಾದ ಪಾಪವು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಸಂಗದಿಂದ ದೂರವಾಗುವುದು.

ಗೋದೋಹನಕ್ಷಣಂ ಯಾವದ್ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ವೈಷ್ಣವಾಃ |

ತತ್ರ ಸರ್ವಾಣಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಸಂತಿ ತಾವನ್ಮಹೀತಲೇ

|| ೫೫ ||

ಧ್ರುವಂ ತತ್ರ ವೃತಃ ಪಾಹೀ ಮುಕ್ತೋ ಯಾತಿ ಹರೇಃ ಪದಂ |

ತಥೈವ ಜ್ಞಾನಗಂಗಾಯಾಮಂತೇ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಕೃತೌ ಯಥಾ

|| ೫೬ ||

ತುಲಸೀಕಾನನೇ ಗೋಷ್ಠೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಂದಿರೇ ಪರೇ |

ವೃಂದಾರಣ್ಯೇ ಹರಿದ್ವಾರೇ ತೀರ್ಥೇಷ್ವನೈಷು ವಾ ಯಥಾ

|| ೫೭ ||

ಪಾಪಾನಿ ಪಾಪಿನಾಂ ಯಾಂತಿ ತೀರ್ಥಸ್ತಾನಾವಗಾಹನಾತ್ |

ತೇಷಾಂ ಪಾಪಾನಿ ನಶ್ಯಂತಿ ವೈಷ್ಣವಸ್ತರ್ಪವಾಯುನಾ

|| ೫೮ ||

೫೫. ಹಸುವಿನ ಹಾಲು ಕರೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವರೋ, ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನೆಲಿಸಿರುವುವು.

೫೬. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದ ಪಾಪಿಯು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪದದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದುವನು. ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವವನೂ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

೫೭. ತುಲಸೀನದದಲ್ಲಿಯೂ, ಗೋವುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೂ, ವೃಂದಾವನ ಹರಿದ್ವಾರ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತನಾದ ಪಾಪಿಯು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವನು.

೫೮ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಾಪಗಳ ಪಾಪವು ದೂರವಾಗುವುದು. ವೈಷ್ಣವರ ಮೈಮೇಲಿನ ವಾಯುವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು.

ನ ಹಿ ಸ್ಥಾತುಂ ಶಕ್ನುವಂತಿ ಪಾಪಾನೈವ ಕೃತಾನಿ ಚ |
ಜ್ವಲದಗ್ನೌ ಯಥಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಶುಷ್ಕಾಣಿ ಹಿ ತೈಣಾನಿ ಚ

|| ೫೯ ||

ಭಕ್ತಂ ವರ್ತುನಿ ಗಚ್ಛಂತಂ ಯೇ ಯೇ ಪಶ್ಯಂತಿ ನೂನವಾಃ |
ಸಪ್ತ ಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಾಘಾನಿ ತೇಷಾಂ ನಶ್ಯಂತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೬೦ ||

ಯೇ ನಿಂದಂತಿ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ತವ್ಯಕ್ತಂ ಪುಣ್ಯರೂಪಿಣಂ |
ತತಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಂ ಪುಣ್ಯಂ ತೇಷಾಂ ನಶ್ಯತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೬೧ ||

ತೇ ಪಚ್ಯಂತೇ ಮಹಾಘೋರೇ ಕುಂಭೀಪಾಕೇ ಭಯಾನಕೇ |
ಭಕ್ಷಿತಾಃ ಕೀಟಸಂಘೇನ ಯಾವಚ್ಚಂದ್ರದಿವಾಕರೌ

|| ೬೨ ||

ತಸ್ಯ ದರ್ಶನಮಾತ್ರೇಣ ಪುಣ್ಯಂ ನಶ್ಯತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ |
ಗಂಗಾಂ ಸ್ನಾತ್ವಾ ರವಿಂ ನತ್ವಾ ತದಾ ವಿದ್ವಾನ್ವಿಶುಧ್ಯತಿ

|| ೬೩ ||

೫೯ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲು ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೋ ಹಾಗೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಗಳ ವಾಸವು ನಿಲ್ಲಲಾರದು.

೬೦ ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಿದ ಮನುಷ್ಯರ ಏಳು ಜನ್ಮದ ಪಾಪಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನಾಶವಾಗುವುವು.

೬೧. ಯಾರು ಹೃಷೀಕೇಶನನ್ನೂ, ಪುಣ್ಯರೂಪಿಯಾದ ಅವನ ಭಕ್ತನನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವರೋ ಅವರ ನೂರುಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯ.

೬೨. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಂಕರವಾದ ಕುಂಭೀಪಾಕವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೀಟಸಮೂಹಗಳಿಂದ ಭಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವವರೆಗೆ ನರಳುವರು.

೬೩. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವುವು. ಆ ಪಾಪಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವನು.

ವೈಷ್ಣವಸ್ವರ್ಗಮಾಶ್ರೇಣ ಮುಕ್ತೋ ಭವತಿ ಸಾತಕೀ |

ತಸ್ಯ ಪಾಪಾನಿ ಹಂತ್ಯೇವ ಸ್ವಾಂತಃ ಸ್ಥೋ ಮಧುಸೂದನಃ

|| ೬೪ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತೋ ವಿಶ್ವ ವಿಷ್ಣು ವೈಷ್ಣವಯೋರ್ಗುಣಃ |

ಅಧುನಾ ಶ್ರೀಹರೇರ್ಜನ್ಮ ನಿಬೋಧ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೬೫ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ವಿಷ್ಣು ವೈಷ್ಣವಯೋಃ

ಗುಣಪ್ರಶಂಸಾಪ್ರಸ್ತಾವನಾರ್ಣನಂ ನಾಮ

ಪ್ರಥಮೋಧ್ಯಾಯಃ

೬೪ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಾಪಿಯೂ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದುವನು. ವೈಷ್ಣವನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಮಧುಸೂದನನು ಪಾಪಿಯ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವನು.

೬೫. ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಗುಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆನು. ಈಗ ನಿನಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ

ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ವೈಷ್ಣವರ ಗುಣಪ್ರಶಂಸಾತ್ಮಕವಾದ

ಒಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಒಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ನಾರದನು ತಂದೆಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮುಖದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡವನ್ನೂ, ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯ ಬಾಯಿನಿಂದ ವ್ರಕೃತಿಖಂಡ ಮತ್ತು ಗಣವತಿಖಂಡವನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೂ ತೃಪ್ತನಾಗದೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮಖಂಡವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯು, ನಾರದನ ಗುಣಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ, ಅವನೇ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಬಗೆದು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಥಾಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಪುಣ್ಯವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಯಾರು ನಿಷ್ಕಾಮರಾಗಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಾರ್ಪಣಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವರೋ, ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ನವವಿಧಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಯಾರು ಸೇವೆಮಾಡುವರೋ, ಯಾರು 'ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಯಾವೂರ್ಣರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ಜಾಗ್ರತ್, ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿಯೆಂಬಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ 'ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ' 'ನೇಹ ನಾನಾಸ್ತಿ ಕಿಂಚನ' ಎಂಬಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ವರಮಾತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ ಅವರೇ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರೆನಿಸುವರು. ಅಂಥ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸಕಲ ಪಾಪವೂ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅವರು ಅಪಾರ ಮಹಿಮರು. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರನ್ನು ನಂದಿಸುವವನು ಮಹಾಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಕುಂಭೀಪಾಕ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುವನು. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಸಂಗಮಾಡಿದ ಪಾಪಿಯೂ ಪವಿತ್ರನಾಗುವನು.

~|| ಓಂ ||~

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ದ್ವಿತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಮೀನೇ ನಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಕೃಷ್ಣ ಅಜಗಾಮ ಮಹೀತಲಂ |
ಯಂ ಯಂ ವಿಧಾಯ ಭೂಮೌ ಸ ಜಗಾಮ ಸ್ವಾಲಯಂ ವಿಭುಃ || ೧ ||

ಭಾರಾವತರಣೋಪಾಯಂ ದುಷ್ಟಾನಾಂ ಚ ವಧೋದ್ಯಮಂ |
ಸರ್ವಂ ತೇ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸುವಿಚಾರ್ಯ ವಿಧಾನತಃ || ೨ ||

ಅಧುನಾ ಗೋಪವೇಷಂ ಚ ಗೋಕುಲಾಗಮನಂ ಹರೇಃ |
ರಾಧಾ ಗೋಪಾಲಿಕಾ ಯೇನ ನಿಬೋಧ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ || ೩ ||

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧-೨. ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ :—ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು, ದುಷ್ಟರ ದಮನ ಮಾಡಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಉಪಾಯವೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು. ಅವಧರಿಸು.

೩. ಈಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ದನ್ನೂ, ರಾಧೆಯು ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯಾದುದನ್ನೂ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳು.

ಶಂಖಚೂಡವಧಂ ಪೂರ್ವಂ ಸಂಕ್ಷೇಪಾತ್ಕೃತಿತಂ ಶ್ರುತಂ |

ಅಧುನಾ ತತ್ಸುವಿಸ್ತಾರ್ಯ ನಿಬೋಧ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೪ ||

ಶ್ರೀದಾಮ್ನಃ ಕಲಹಶ್ಚೈವ ಬಭೂವ ರಾಧಯಾ ಸಹ |

ಶ್ರೀದಾಮಾ ಶಂಖಚೂಡಶ್ಚ ಶಾಪಾತ್ಸ್ಯಾ ಬಭೂವ ಹ

|| ೫ ||

ರಾಧಾಂ ಶಶಾಪ ಶ್ರೀದಾಮಾ ಯಾಹಿ ಯೋನಿಂ ಚ ಮಾನವೀಂ |

ವ್ರಜೇ ವ್ರಜಾಂಗನಾ ಭೂತ್ವಾ ವಿಚರಸ್ವ ಮಹೀತಲೇ

|| ೬ ||

ಭೀತಾ ಶ್ರೀದಾಮಶಾಪಾತ್ಸ್ಯಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಸಮುವಾಚ ಹ |

ಗೋಪೀರೂಪಾ ಭವಿಷ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀದಾಮಾ ಮಾಂ ಶಶಾಪ ಹ

|| ೭ ||

ಕಮುಸಾಯಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ವದ ಮಾಂ ಭಯಭಂಜನ |

ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ಕಥಮಹಂ ಧರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸ್ವಜೀವನಂ

|| ೮ ||

೪. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶಂಖಚೂಡನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ವಧೆಯಾದುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ಈಗ ಅವನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು. ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳು.

೫. ಶ್ರೀದಾಮನು (ಸುದಾಮ) ರಾಧೆಯ ಶಾಪದಿಂದ ಶಂಖಚೂಡನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು.

೬. ಆಗ ಶ್ರೀದಾಮನೂ ಕೂಡ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ' ನೀನು ಮಾನವ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ, ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಂಗನೆಯಾಗಿ ಭೂಮಂಡಲ ಅಲೆದಾಡು ' ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತನು.

೭. ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ಭೀತಳಾದ ರಾಧೆಯು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀದಾಮನು ನನ್ನನ್ನು ಶಪಿಸಿದನು ನಾನು ಗೋಪಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುವೆನು ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

೮. ಎಲೈ ಸಂಸಾರನಾಶಕನೇ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಬರಲು ಯಾವ ಉಪಾಯ ಮಾಡಲಿ. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಣಭಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಲಿ.

ಕ್ಷಣಮೇಕಂ ಯುಗತತಂ ಕಾಲನಾಥ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ |
ಚಕ್ಷುರ್ನಿಮೇಷವಿರಹಾದ್ಭವೇದಂಧಂ ಮನೋ ಮಮ

|| ೯ ||

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಭಂ ಸುಧಾಪೂರ್ಣಾನನಂ ತವ |
ನಾಥ ಚಕ್ಷುಶ್ಚ ಕೋರಾಭ್ಯಾಂ ಪಿಬಾಮ್ಯಹಮಹರ್ನಿಶಂ

|| ೧೦ ||

ತ್ವಮಾತ್ಮಾ ಮೇ ಮನಃ ಪ್ರಾಣಾ ದೇಹಮಾತ್ರಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ |
ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಶ್ಚ ಚಕ್ಷುಸ್ತ್ವಂ ಜೀವನಂ ಪರಮಂ ಧನಂ

|| ೧೧ ||

ಸ್ವಪ್ನೇ ಜ್ಞಾನೇ ತ್ವಯಿ ಮನಃ ಸ್ಮರಾಮಿ ತ್ವತ್ಪದಾಂಬುಜಂ |
ತವ ದಾಸ್ಯಂ ವಿನಾ ನಾಥ ನ ಜೀವಾಮಿ ಕ್ಷಣಂ ವಿಭೋ

|| ೧೨ ||

ಕೃಷ್ಣಸ್ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬೋಧಯಾಮಾಸ ಸುಂದರಿಣಿ |
ವಕ್ಷಸಿ ಪ್ರೇಯಸೀಂ ಕೃತ್ವಾ ಚಕಾರ ನಿರ್ಭಯಾಂ ಚ ತಾಂ

|| ೧೩ ||

೯ ಎಲೈ ಕಾಲಾಧಿನೇ, ನಿನ್ನ ವಿರಹದಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಕೂಡ ನೂರು ಯುಗವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ರೆಪ್ಪೆಹೊಡೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿನ್ನ ವಿರಹ ವುಂಟಾದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅಂಧಕಾರದಿಂದಾವೃತವಾಗುವುದು.

೧೦ ಎಲೈ ನಾಥನೇ, ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಿಮಾಚಂದ್ರನಂತೆ ಅಮೃತಪೂರ್ಣವಾದ ನಿನ್ನ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಚಕೋರಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಮಾನಮಾಡುವೆನು.

೧೧. ನೀನೇ ನನ್ನ ಆತ್ಮ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣರೂಪನಾಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಕೇವಲ ಜಡ ಶರೀರಳಾಗುವೆನು. ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಕಣ್ಣು, ಪರಮಧನವಾದ ನನ್ನ ಜೀವನವೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ.

೧೨. ಸ್ವಪ್ನಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿರುವುದು ಸರ್ವದಾ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಎಲೈ ವಿಭುವೇ, ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೆದು ನಾನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವೂ ಜೀವಿಸಲಾರೆನು.

೧೩. ರಾಧೆಯಾಡಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಕ್ಷಃ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಆತ್ಮಾಸನೆಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ಭೀತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಮಹೀತಲಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ವಾರಾಹೇ ಚ ವರಾನನೇ |
ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಭೂಗಮನಂ ಜನ್ಮತೇಽಪಿ ನಿರೂಪಿತಂ || ೧೪ ||

ವ್ರಜಂ ಗತ್ವಾ ವ್ರಜೇ ದೇವಿ ವಿಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ಕಾನನೇ |
ಮಮ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ತ್ವಂ ಚ ಭಯಂ ಕಿಂ ತೇ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ || ೧೫ ||

ತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಹರಿಸ್ತತ್ರ ವಿರರಾಮ ಜಗತ್ಪತಿಃ |
ಅತೋ ಹೇತೋರ್ಜಗನ್ನಾಥೋ ಜಗಾಮ ನಂದಗೋಕುಲಂ || ೧೬ ||

ಕಿಂ ವಾ ತಸ್ಯ ಭಯಂ ಕಂಸಾದ್ಭಯಾಂತಕಾರಕಸ್ಯ ಚ |
ಮಾಯಾ ಭಯಾಕುಲೇನ್ಮೈವ ಜಗಾಮ ರಾಧಿಕಾಂತಿಕಂ || ೧೭ ||

ವಿಜಹಾರ ತಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಗೋಪವೇಷಂ ವಿಧಾಯ ಸಃ |
ಸಹ ಗೋಪಾಂಗನಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪಾಲನಾಯ ಚ || ೧೮ ||

೧೪. ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ವರಾಹಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವೆನು. ನನ್ನೊಡನೆ ನೀನೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

೧೫. ಎಲಾ ದೇವಿಯೇ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಾನು ನನ್ನೊಡನೆ ಉಪವನ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವೆನು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಳಾದ ನಿನಗೆ ನಾನಿರುವಾಗ ಭಯವೇತರದು ?

೧೬. ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜಗನ್ನಾಥನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ನಂದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು.

೧೭. ಎಲ್ಲರ ಭಯವನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವಂಥ ಆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕಂಸನಿಂದ ಭಯವೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ? ಮಾಯೆಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿ ಕಪಟರೂಪದಿಂದ ರಾಧೆಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

೧೮. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಗೋಪ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ. ರಾಧೆಯೊಡನೆಯೂ, ಇತರ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆಯೂ ವಿಹರಿಸಿದನು.

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಕೃಷ್ಣಃ ಸಮಾಗತ್ಯ ಮಹೀತಲಂ |
ಭಾರಾವತರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಗಾಮ ಸ್ವಾಲಯಂ ವಿಭುಃ

|| ೧೯ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಶ್ರೀದಾಮ್ನುಃ ಕಲಹಶ್ಚೈವ ಕಥಂ ವಾ ರಾಧಯಾ ಸಹ |
ಸಂಕ್ಷೇಪಾತ್ಕಥಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಸಂವ್ಯಸ್ಯ ಕಥಯಾಧುನಾ

|| ೨೦ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಏಕದಾ ರಾಧಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಗೋಲೋಕೇ ಶ್ರೀಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ |
ವಿಜಹಾರ ಮಹಾರಣ್ಯೇ ನಿರ್ಜನೇ ರಾಸಮಂಡಲೇ

|| ೨೧ ||

ರಾಧಿಕಾ ಸುಖಸಂಭೋಗಾದ್ಬುಬುಧೇ ನ ಸ್ವಕಂ ಪರಂ |
ಕೃತ್ವಾ ವಿಹಾರಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತಾಮಪೃಷ್ಠ್ವಾ ವಿಹಾಯ ಚ

|| ೨೨ ||

ಗೋಪಿಕಾಂ ವಿರಜಾನನ್ಯಾಂ ಶೃಂಗಾರಾರ್ಥಂ ಜಗಾಮ ಹ |
ವೃಂದಾರಣ್ಯೇ ಚ ವಿರಜಾ ಸುಭಗಾ ರಾಧಿಕಾಸಮಾ

|| ೨೩ ||

೧೯. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ, ಭಾರಾವತನನ್ನು ಉಹಿ, ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

೨೦. ನಾರದ:—ಎಲೈ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಶ್ರೀದಾಮನಿಗೆ ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಕಲಹವುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಈಗ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳು.

೨೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ:—ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ರಾಧೆಯೊಡನೆ ನಿರ್ಜನವಾದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೨೨—೨೩. ರಾಧೆಯ ಸುಖಸಂಭೋಗದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮೈಮರತನು. ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ವಿಹರಿಸಿದನಂತರ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ೫ನಳಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ, ವಿರಜೆಯೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸಲು ಕೊರಟುಹೋದನು. ವೃಂದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ವಿರಜೆಯು ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ರಾಧೆಗಿಂತ ಮಾಗಿದ್ದಳು.

ತಸ್ಯಾ ವಯಸ್ಕಾಃ ಸುಂದರ್ಯೋ ಗೋಪೀನಾಂ ಶತಕೋಟಿಯಃ |
ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ಗೋಪೀ ಭನ್ಯಾ ಮಾನ್ಯಾ ಚ ಯೋಷಿತಾಂ || ೨೪ ||

ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಾ ಸಾ ದೇವರ್ಥ ಹರಿಮುಂತಿಕೇ |
ದೇವರ್ಥ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತಂ ಚ ಶರಚ್ಚಂದ್ರನಿಭಾನನಾಂ || ೨೫ ||

ಮನೋಹರಾಂ ಸಸ್ಮಿತಾಂ ಚ ಪಶ್ಯಂತೀಂ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ |
ಸದಾ ಷೋಡಶವರ್ಷೀಯಾಂ ಪ್ರೋದ್ಧಿನ್ನ ನವಯೌವನಾಂ || ೨೬ ||

ರತ್ನಾ ಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯಾಂ ಭೂಷಿತಾಂ ಶುಕ್ಲವಾಸಸಾ |
ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗೀಂ ಕಾಮಜಾಣಪ್ರಪೀಡಿತಾಂ || ೨೭ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತುರ್ಣಂ ವಿಜಹಾರ ತಯಾ ಸಹ |
ಪುಷ್ಪತಲ್ಪೇ ಮಹಾರಣ್ಯೇ ನಿರ್ಜನೇ ರತ್ನಮಂಡಪೇ || ೨೮ ||

೨೪. ಅವಳಿಗೆ ಸುಂದರಿಯರಾದ ನೂರುಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರು ಗೆಳತಿಯ ರಾಗಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಆ ಗೋಪಿಯು (ವಿರಜೆಯು) ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪೂಜ್ಯಳಾದಳು.

೨೫. ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಆ ವಿರಜೆಯು ತನ್ನ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕಂಡಳು. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಶರಚ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಆ ವಿರಜೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು.

೨೬. ಸರ್ವದಾ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ನವಯೌವತಿಯಾಗಿದ್ದ ಆ ವಿರಜೆಯು ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ವಕ್ರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

೨೭. ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ರತ್ನಾ ಲಂಕಾರಭೂಷಿತಳಾಗಿದ್ದ ಆ ವಿರಜೆ ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣದಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾಗಿ ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರಳಾಗಿದ್ದಳು.

೨೮. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆ ವಿರಜೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಕಾಮೋದ್ದೀಪಿತ ನಾಗಿ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಂಟಪದ ಪುಷ್ಪಶಯನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸಿದನು.

ಮೂರ್ಛಾಮನಾಪ ವಿರಜಾ ಕೃಷ್ಣ ಶೃಂಗಾರಕೌತುಕಾತ್ |

ಕೃತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ಪ್ರಾಣೇಶಂ ಕೋಟಿಕಂದರ್ಪಸನ್ನಿಭಂ

|| ೨೯ ||

ತಯಾ ಸಕ್ತಂ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಚ ರತ್ನಮಂಡಪಸಂಸ್ಥಿತಂ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ರಾಧಿಕಾಲ್ಪಶ್ಚ ಚಕ್ರಸ್ತಂ ಚ ನಿವೇದನಂ

|| ೩೦ ||

ತಾಸಾಂ ಚ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಷ್ಪಾಪ ಚ ಚುಕೋಪ ಹ |

ಭೃತಂ ರುರೋದ ಸಾ ದೇವೀ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಾ

|| ೩೧ ||

ತಾ ಉನಾಚ ಮಹಾದೇವೀ ಮಾಂ ತಂ ದರ್ಶಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಾಃ |

ಯದಿ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರೂತ ಯೋಯಂ ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಪ್ರಗಚ್ಯತ

|| ೩೨ ||

ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಫಲಂ ಗೋಪ್ಯಾಃ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯ ಚ ಯಥೋಚಿತಂ |

ಕೋ ರಕ್ಷಿತಾಃ ಸ್ಯಾತ್ ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಮಯಿ ತಾಸ್ತಿಂ ಪ್ರಕುರ್ವತಿ

|| ೩೩ ||

೨೯. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶೃಂಗಾರ ಸುಖಕ್ಕೆ ಪರವಶವಾದ ವಿರಜೆಯು, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರ ಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಡಾದ ಆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ತನ್ನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮೂರ್ಛೆಹೋದಳು

೩೦. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ರತ್ನಮಂಡಪದಲ್ಲಿ ಅವಳೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ರಾಧೆಯ ಗೆಳತಿಯರು ಕಂಡು ರಾಧೆಗೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

೩೧. ಗೆಳತಿಯರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧೆಯು ಕುಪಿತಳಾಗಿ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಳು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಅತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

೩೨. ಅನಂತರ ರಾಧೆಯು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕುರಿತು ನೀವು ನನಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಈಗ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ತೋರಿಸುವುದಾದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬನ್ನಿರಿ' ಎಂದಳು.

೩೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೂ ಆ ಗೋಪಿಗೂ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. ನಾನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವಾಗ ಯಾರು ತಾನೆ ಆ ಗೋಪಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸ ಬಲ್ಲರು.

ಶೀಘ್ರಮಾನಯತಾಲ್ಕೃಶ್ಚ ತಯಾ ಸಾಧ್ಯಂ ಹರಿಂ ಪ್ರಿಯಂ |

ಅಂತರ್ವಕ್ತ್ರಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ಚ ವಿಷಕುಂಭಂ ಸುಧಾಮುಖಂ

|| ೩೪ ||

ಮದಾಶ್ರಯಂ ಸಮಾಗಂತುಂ ಯೂಯಂ ದಾಸಂ ನ ದಾಸ್ಯಥ |

ತಮೇವ ಮಂಡಪಂ ರಮ್ಯಂ ಯಾತ ಸಂರಕ್ಷತೇಶ್ವರಂ

|| ೩೫ ||

ರಾಧಿಕಾ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕಾಶ್ಚಿತ್ ಗೋಪೋ ಭಯಾನ್ವಿತಾಃ |

ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಸಂಪುಟಾಂಜಲೋ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾಃ |

ತಾಮೂಚುಃ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಸರ್ವಾ ಏವ ಪ್ರಿಯಾಂ ಸತೀಂ

|| ೩೬ ||

|| ಅಲ್ಪ ಊಚುಃ ||

ವಯಂ ತಂ ದರ್ಶಯಿಷ್ಯಾಮೋ ವಿರಜಾಸಹಿತಂ ವಿಭುಂ

|| ೩೭ ||

ತಾಸಾಂ ಚ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಥಮಾರುಹ್ಯ ಸುಂದರೀ |

ಜಗಾಮ ಸಾಧ್ಯಂ ಗೋಪೀಭಿಸ್ಪ್ರೀಷಸ್ವಿ ಶತಕೋಟಿಭಿಃ

|| ೩೮ ||

೩೪. ಎಲೌ ಗೆಳತಿಯರೇ, ಆ ವಿರಜೆಯೊಡನೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಿಯನಾದ ಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಕರೆತನ್ನಿರಿ ವಕ್ರಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ, ನಗುಮುಖವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಆ ಕೃಷ್ಣನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯುತವಿರುವ ವಿಷಕುಂಭದಂತಿರುಂನು.

೩೫. ಅಥವಾ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದಾಸನಾದ ಆ ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಡಿ. ಅವನಿರುವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಒಡೆಯ ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

೩೬. ರಾಧೆಯಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೀತರಾದ ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು, ಪ್ರಿಯಳಾದ ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು.

೩೭. ಸಖಿಯರು :—ಎಲೈ ದೇವಿಯೇ, ವಿರಜೆಯೊಡನಿರುವ ಪ್ರಭುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಾವು ನಿನಗೆ ತೋರುವೆವು.

೩೮. ಸಖಿಯರಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸುಂದರಿಯಾದ ರಾಧೆಯು ರಥವನ್ನೇರಿ, ಅಸಂಖ್ಯಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೊರಟಳು.

ರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರರಚಿತಂ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಂ |
ಮಣೀಂದ್ರಸಾರರಚಿತಂ ಕಲಶಾನಾಂ ತ್ರಿಕೋಟಿಭಿಃ

|| ೩೯ ||

ರಾಜಿತಂ ಚಿತ್ರರಾಜೀಭಿರ್ನೈಜಯಂತೀ ವಿರಾಜಿತಂ |
ಲಕ್ಷಚಕ್ರಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಮನೋಯಾಯಿ ಮನೋಹರಂ

|| ೪೦ ||

ಮಣಿಸಾರವಿಕಾರೈಶ್ಚ ಕೋಟಿಸ್ತಂಭೈಃ ಸುಶೋಭಿತಂ |
ನಾನಾಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ಸಹಿತೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ

|| ೪೧ ||

ಸಿಂದೂರಾಕಾರಮಣಿಭಿರ್ಮಧ್ಯದೇಶೇ ವಿಭೂಷಿತೈಃ |
ರತ್ನಕೃತ್ರಿಮಸಿಂಹೈಶ್ಚ ರಥಚಕ್ರೋರ್ಧ್ವಸಂಸ್ಥಿತೈಃ

|| ೪೨ ||

ಚತುರ್ಲಕ್ಷಪರಿಮಿತೈಶ್ಚ ತ್ರಿಘಂಟಾಸಮಸ್ಥಿತೈಃ |
ಚಿತ್ರಪುತ್ರಲಿಶೋಭಾಢೈರ್ವಿವಿಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ

|| ೪೩ ||

೩೯. ರಾಧಾದೇವಿಯು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಆ ರಥವು ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ, ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮೂರು ಕಲಶಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು.

೪೦. ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ವೈಜಯಂತೀ ಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಥವು, ಲಕ್ಷಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೪೧. ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೋಟಿಕಂಭಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ರಥವು ನಾನಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೪೨. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸುವ, ಸಿಂದೂರವರ್ಣದ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ರಥಚಕ್ರದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೃತ್ರಿಮಸಿಂಹಗಳಿಂದಲೂ ಆ ರಥವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೪೩. ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಂದಲೂ ಆ ರಥವು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ರಕ್ತಿಮಂದಿರಲಕ್ಷ್ಮೈಶ್ವ ರತ್ನ ಸಾರವಿನಿರ್ಮಿತೈಃ |

ಮಣಿಸಾರಕಪಾಟೈಶ್ವ ಶೋಭಿತೈಶ್ವ ಶ್ರವಾಜಿಭಿಃ

|| ೪೪ ||

ಮಣೇಂದ್ರಸಾರಕಲಶೈಃ ಶೇಖರೋಜ್ವಲಿತೈರ್ಯುತಂ |

ಭೋಗದ್ರವ್ಯಸಮಾಯುಕ್ತಂ ವೇಷದ್ರವ್ಯಸಮಸ್ಥಿತಂ

|| ೪೫ ||

ಶೋಭಿತಂ ರತ್ನ ಶಯ್ಯಾಭೀ ರತ್ನ ಪಾತ್ರಘಟಾನ್ವಿತಂ |

ಹರಿನ ನೇನಾಂ ವೇದೀನಾಂ ಸಮೂಹೇನ ಸಮಸ್ಥಿತಂ

|| ೪೬ ||

ಕುಂಕುಮಾಭಮಣೇನಾಂ ಚ ಸೋಪಾನಕೋಟಿಭಿಯುತಂ |

ಸ್ಯಮಂತಕೈಃ ಕೌಸ್ತುಭೈಶ್ವ ರುಚಕೈಃ ಪ್ರವರೈಸ್ತಥಾ

|| ೪೭ ||

ಪದ್ಮಕೃತ್ತಿಮಕೋಟೀನಾಂ ಶತಕೈಶ್ವ ಸುಶೋಭಿತಂ |

ಚಿತ್ರಕಾನನವಾಪೀಭಿರ್ವಿಶಿಷ್ಟಾಭಿರ್ವಿರಾಜಿತಂ

|| ೪೮ ||

೪೪. ಶ್ರೀಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಏಕಾಂತಮಂದಿರಗಳಿಂದಲೂ, ಅನರ್ಘಮಣಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕುದುರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಆ ರಥವು ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದಿತು.

೪೫. ಧಳಧಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವೇಷಭೂಷಣಗಳೂ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ತುಂಬಿದ್ದವು.

೪೬. ಪಚ್ಚಿರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜಗಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿರುವ ರತ್ನಶಯನಗಳಿಂದಲೂ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ ಆ ರಥವು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೪೭. ಪದ್ಮರಾಗ, ಸ್ಯಮಂತಕ, ಕೌಸ್ತುಭ, ರುಚಕ, ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸೋಪಾನಗಳು ಆ ರಥದಲ್ಲಿದ್ದವು.

೪೮. ಕೃತ್ತಿಮವಾದ ನೂರಾರುಕೋಟಿ ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ ಕೊಳಗಳೂ, ಸುಂದರವಾದ ಉಪವನಗಳೂ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದ್ದವು.

ರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರರಚಿತಕಲಶೋಜ್ಜಲಶೇಖರಂ ।

ಶತಯೋಜನಮೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ದಶಯೋಜನವಿಸ್ತೃತಂ

|| ೪೯ ||

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಕೋಟಿವಿರಾಜಿತಂ ।

ಕುಂದಾನಾಂ ಕರವೀರಾಣಾಂ ಯೂಥಿಕಾನಾಂ ತಥೈವ ಚ

|| ೫೦ ||

ಸುಚಾರುಚಂಪಕಾನಾಂ ಚ ನಾಗೇಶಾನಾಂ ಮನೋಹರೈಃ ।

ಮಲ್ಲಿಕಾನಾಂ ಮಾಲತೀನಾಂ ಮಾಧವೀನಾಂ ಸುಗಂಧಿನಾಂ

|| ೫೧ ||

ಕದಂಬಾನಾಂ ಚ ಮಾಲಾನಾಂ ಕದಂಬೈಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ ।

ಸಹಸ್ರದಲಪದ್ಮಾನಾಂ ಮಾಲಾಭಿಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ

|| ೫೨ ||

ಚಿತ್ರಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಸರಃ ಕಾನನೈಶ್ಚ ವಿಭೂಷಿತಂ ।

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸ್ಯಂದನಾನಾಂ ಚ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ವಾಯುವಹಂ ಪರಂ

|| ೫೩ ||

೪೯. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಉಜ್ವಲಕಲಶದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಥವು ನೂರುಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, ಹತ್ತುಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದಿತು.

೫೦. ಪಾರಿಜಾತ, ಮೊಲ್ಲೆ, ಕಣಿಗಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಿತವಾದ ಅನೇಕ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ರಥವು ಸುವಾಸಿತವಾಗಿದ್ದವು.

೫೧-೫೨. ಸುಂದರವಾದ ಸಂಪಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ಈಚಲ ಮುಂತಾದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲೆಯಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ಆ ರಥವು ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮಗಳ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೫೩. ಚಿತ್ರಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿವ್ಯೋದ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ತಿಳಿಗೊಳಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದ ಆ ರಥವು ವಾಯುವೇಗವನ್ನು ಮೀರಿದ ರಥಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಏತನ್ಮುಕ್ತವಸ್ತ್ರಸಾರಾಣಾಂ ವರೈರಾಚ್ಛಾದಿತಂ ಪರಂ |

ರತ್ನದರ್ಪಣಲಕ್ಷಾಣಾಂ ಶತಕೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ

|| ೫೪ ||

ಶ್ವೇತಚಾಮರಕೋಟೀಭಿರ್ವಜ್ರಕೋಟಿಭಿರನ್ವಿತಂ |

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮಾದ್ರವಚರ್ಚಿತೈಃ

|| ೫೫ ||

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಕೋಟಿತಲ್ಪನಿರಾಜಿತಂ |

ಕೋಟಿಘಂಟಾಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಪತಾಕಾಕೋಟಿಭಿರ್ಯುತಂ

|| ೫೬ ||

ರತ್ನಶಯ್ಯಾ ಕೋಟಿಭಿಶ್ಚ ಚಿತ್ರವಜ್ರಪರಿಚ್ಛದೈಃ |

ಚಂದನಾಕ್ಷೃಶ್ಚಂಪಕಾನಾಂ ಕುಂಕುಮೈಶ್ಚ ವಿಚಿತ್ರಿತೈಃ

|| ೫೭ ||

ಪುಷ್ಪೋಪಧಾನಸಂಯುಕ್ತೈಃ ಶೃಂಗಾರಾರ್ಹಾಭಿರನ್ವಿತಂ |

ಅದೃಶ್ಯೈರಶ್ರುತೈರ್ದ್ರವ್ಯೈಃ ಸುಂದರೈಶ್ಚ ವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೫೮ ||

೫೪. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಸೂರಾರು ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದುವು.

೫೫. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಶ್ವೇತಚಾಮರಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರಾಯುಧಗಳಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದ ಆ ರಥವು, ಅಗುರು, ಚಂದನ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಾದಿ ಅನುಲೇಪನದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೫೬. ಆ ರಥದಲ್ಲಿ, ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಶಯನ (ಹಾಸಿಗೆ) ಗಳೂ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಘಂಟೆಗಳೂ, ಧ್ವಜಗಳೂ ಯಥಾನುಗುಣವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು.

೫೭. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಗ್ಗಲುಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರತ್ನಶಯನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ರಥಕ್ಕೆ ಚಂದನಸಹಿತವಾದ ಸಂಪಿಗೆ ಹೊನನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಿತು.

೫೮. ಶೃಂಗಾರಸುಖಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹೂವಿನ ತಲೆದಿಂಬುಗಳಿಂದಲೂ, ಹಿಂದೆಂದೂ ನೋಡಿ ಕೇಳದಿರುವ ಸುಂದರವಾದ ಉಪಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಆ ರಥವು ಭೂಷಿತವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಏವಂ ಭೂತಾದ್ರಥಾತ್ಮಾರ್ಣಮವರುಹ್ಯ ಹರಿಪ್ರಿಯೋ |

ಜಗಾಮ ಸಹಸಾ ದೇವೀ ತಂ ರತ್ನಮಂಡಪಂ ಮುನೇ || ೫೯ ||

ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದರ್ಶ ದ್ವಾರಪಾಲಂ ಮನೋಹರಂ |

ಲಕ್ಷಗೋಪೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಸ್ವೇರಾನನಸರೋರುಹಂ || ೬೦ ||

ಗೋಪಂ ಶ್ರೀದಾಮನಾಮಾನಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಿಯಕಿಂಕರಂ |

ತಮುವಾಚ ರುಷಾ ದೇವೀ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಾ || ೬೧ ||

ಗಚ್ಯ ದೂರಂ ಗಚ್ಯ ದೂರಂ ರತಿಲಂಪಟಿಕಿಂಕರ |

ಕೀದೃಶೀಂ ಮತ್ಪರಾಂ ಶಾಂತಾಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ಲತ್ಯಭೋರಹಂ || ೬೨ ||

೫೯. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ರಥದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರಿಯಳಾದ ರಾಧೆಯು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿದ್ದ ರತ್ನಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

೬೦. ಆ ಮಂಟಪದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗೋಪರಿಂದ ವರಿವೃತನಾದ ದ್ವಾರ ವಾಲಕನು ಮಂದಹಾಸಯುತನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ರಾಧೆಯು ನೋಡಿದಳು.

೬೧. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಿಯಸೇವಕನಾದ ಶ್ರೀದಾಮನೆಂಬ ಗೋವನನ್ನು ಕುರಿತು, ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ರಾಧೆಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದಳು.

೬೨. ಎಲೈ ರತಿಲಂಪಟಿನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಕಿಂಕರನೇ ದೂರ ಹೋಗು, ದೂರ ಹೋಗು, ನಿನ್ನ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಪ್ರಿಯಳಾದ ವಿರಜೆಯನ್ನು ನನಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೆಂದು ಬಗೆದು ಹೇಗೆ ನೋಡಲಿ.

ಆಧ್ಯಾಯ ೨]

ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣಂ

ಕೋಟಿಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಙ್ಗತಿನಿವ್ವಮೇವ ಚ |

ದೈರ್ಘ್ಯೇ ದಶಗುಣಂ ಚಾರು ನಾನಾ ರತ್ನಾಕರಂ ಪರಂ

|| ೬೮ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ ನಾರಾಯಣ
ನಾರದಸಂವಾದೇ ವಿರಜಾನಂದಪ್ರಸ್ತಾವವರ್ಣನಂ ನಾಮ
ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೬೮. ಆ ವಿರಜಾನದಿಯು ಕೋಟಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ
ಹತ್ತರಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯಂತ ಅಳವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು! ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಆಕರ
ವಾಯಿತು

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ
ವಿರಜಾನಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವವರ್ಣನೆ ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ
ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ರಾಧಿಕಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿಃಶಂಕಃ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತಃ |
ತಾನೋವ ನ ದದೌ ಗಂತುಂ ನೇತ್ರಸಾಣಿರ್ಮಹಾಬಲಃ || ೬೩ ||

ತೂರ್ಣಂ ಚ ರಾಧಿಕಾಲ್ಯುತ್ಕ ಶ್ರೀದಾಮಾನಂ ಸ ಕಿಂಕರಂ |
ಬಲೇನ ಪ್ರೇರಯಾಮಾಸುಃ ಕೋಪೇನ ಸ್ಫುರಿತಾಧರಾಃ || ೬೪ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಕೋಲಾಹಲಂ ಶಬ್ದಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ |
ಸ್ಫೂತ್ವಾ ಚ ಕೋಪಿತಾಂ ರಾಧಾಮಂತರ್ಧಾನಂ ಚಕಾರ ಹ || ೬೫ ||

ವಿರಜಾ ರಾಧಿಕಾಶಬ್ದಾದಂತರ್ಧಾನಂ ಹರೇರಪಿ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಧಾಂ ಭಯಾರ್ತಾ ಸಾ ಜಹೌ ಪ್ರಾಣಾಂಶ್ಚ ಯೋಗತಃ || ೬೬ ||

ಸದ್ಯಸ್ತತ್ರ ಸರಿದ್ರೂಪಂ ತಚ್ಚರೀರಂ ಬಭೂವ ಹ |
ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಚ ವರ್ತುಲಾಕಾರಂ ತಯಾ ಗೋಲೋಕಮೇವ ಚ || ೬೭ ||

೬೩. ದಂಡಪಾಣಿಯೂ, ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನೂ ಆದ ಶ್ರೀದಾಮನು ರಾಧೆ ಯಾಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲವಕಾಶಕೊಡದೆ ನಿರ್ಭಯ ನಾಗಿ ತಡೆದನು.

೬೪. ಆಗ ರಾಧೆಯ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ, ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಳ ತುಟಿಯು ನಡಗುತ್ತಿರಲು, ಪರಿವಾರದೊಡನಿರುವ ಶ್ರೀದಾಮನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು

೬೫. ಮಂಡಪಮೊಳಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರ ಈ ಕೋಲಾಹಲಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಧೆಯು ಕುಸಿತಳಾಗಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು.

೬೬. ರಾಧೆಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂತರ್ಧಾನನಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ವಿರಜೆಯೂ ಭಯಚಕಿತಳಾಗಿ, ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಳು.

೬೭. ಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಶರೀರವು ನದೀರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು, ಗೋಲೋಕದ ಸುತ್ತಲೂ ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ನಿರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಖನಾದ ಶ್ರೀದಾಮ (ಸುದಾಮ) ನಿಗೂ ರಾಧಾದೇವಿಗೂ ಕಲಹವುಂಟಾಗಿ, ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ರಾಧೆಯು ಗೋಪಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ನಂದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ವಸುದೇವನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ರಾಧೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಗೋವಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವರಿಸಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ರಾಧೆಗೆ ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪಬರಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಗೋಲೋಕದ ರಾಸ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಧೆಯು ರತಿಸುಖದಿಂದ ಮೈಮರೆತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅವಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು, ವಿರಜೆಯೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಯೊಡನೆ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿ ಜೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಧೆಯ ಗೆಳತಿಯರು ರಾಧೆಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಕುಪಿತಳಾದ ರಾಧೆಯು ರಘವನ್ನೇರಿ ಅವರಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ವಿರಜೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಡಪದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದಾಮನೆಂಬ ಗೋಪನು ರಾಧೆಯನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಡೆದನು. ರಾಧೆಯ ಸಖಿಯರು ಶ್ರೀದಾಮನೊಡನೆ ವಾದಿಸುತ್ತಿರಲು, ಈ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು. ವಿರಜೆಯು ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ನದೀರೂಪಳಾಗಿ ಗೋಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

— || ೬೦ || —

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ತೃತೀಯೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ರಾಧಾ ರತಿಗೃಹಂ ಗತ್ವಾ ನ ದದರ್ಶ ಹರಿಂ ಮುನೇ |
ವಿರಜಾಂ ಚ ಸರಿದ್ರೂಪಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗೇಹಂ ಜಗಾಮ ಸಾ || ೧ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ವಿರಜಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರಿದ್ರೂಪಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಸತೀಂ |
ಉಚ್ಚ್ವೇ ರುರೋದ ವಿರಜಾತೀರೇ ನೀರಮನೋಹರೇ || ೨ ||

ಮನಾಂತಿಕಂ ಸಮಾಗಚ್ಛ ಪ್ರೇಯಸೀನಾಂ ಪರೇ ವರೇ |
ತ್ವಯಾ ವಿಸಾಹಂ ಸುಭಗೇ ಕಥಂ ಜೀವಾಮಿ ಸುಂದರಿ || ೩ ||

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ :—ಎಶೈ ನಾರದನೇ, ಇತ್ತ ರಾಧೆಯು ಆ ರತಿ ಮಂಡವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣದೆ ವಿರಜೆಯು ನದೀರೂಪಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು

೨. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಳಾದ ವಿರಜೆಯು ನದಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಮನೋಹರವಾದ ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಪುಳಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತು ಗೋಳಾಡಿದನು.

೩. ಪ್ರಿಯ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮಳಾದ ಎಲೌ ವಿರಜೆಯೇ ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಾ, ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ನಿನ್ನೊಡನಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸಲಿ.

ನದ್ಯಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿ ದೇವಿ ತ್ವಂ ಭವ ಮೂರ್ತಿಮತೀ ಸತೀ |
ಮನುಷ್ಯಾ ರೂಪವತೀ ಸುಂದರೀ ಯೋಷಿತಾಂ ವರಾ || ೪ ||

ಪೂರ್ವರೂಪಾಚ್ಛ ಸೌಭಾಗ್ಯಾದಿದಾನೀಂ ಸುಭಗಾ ಭವ |
ಪುರಾತನಂ ಶರೀರಂ ತೇ ಸರಿದ್ರೂಪಮಭೂತ್ಸತಿ || ೫ ||

ಜಲಾದುತ್ಥಾಯ ಚಾಗಚ್ಛ ವಿಧಾಯ ತನುಮುತ್ತಮಾಂ |
ಅಷ್ಟೈ ಸಿದ್ಧೀರ್ನುಯಾ ದತ್ತಾಃ ಸುರಸುಂದರೀ ಸತ್ಪರಂ || ೬ ||

ಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಞಯಾ ಚ ವಿರಜಾ ವಿಧಾಯ ತನುಮುತ್ತಮಾಂ |
ಆಜಗಾಮ ಹರೇರಗ್ರೇ ಸಾಕ್ಷಾದ್ರಾಧೇವ ಸುಂದರೀ || ೭ ||

ಪೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಾ ಸ್ಮೇರಾನನಸರೋರುಹಾ |
ಪತ್ಯಂತಂ ಪ್ರಾಣನಾಥಂ ಚ ಪತ್ಯಂತೀ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ || ೮ ||

೪. ಎಲಾ ಸತಿಯೇ, ನೀನು ಸಾಕಾರಳಾದ ನದಿಯ ಅಧಿಷ್ಠಾತೃದೇವಿಯಾಗು-
ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದದಂತೆ ಸುಂದರಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೂ ಆಗು.

೫. ನೀನ್ನು ಪೂರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಈಗಲೂ ಸುಭಗಳಾಗು.
ನಿನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಶರೀರವು ಈಗ ನದೀರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ.

೬. ನೀನು ಉತ್ತಮವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನೀರಿನಿಂದ
ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಬಾ. ಎಲಾ ದೇವ ಸುಂದರಿಯೇ, ನಿನಗೆ ನಾನು ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ
ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನು.

೭. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿರಜೆಯು ಸುಂದರ
ವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರಾಧೆಯಂತೆ ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು
ನಿಂತಳು.

೮. ಪೀತಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯನ್ನು ನೂಸುತ್ತಿದ್ದ
ಆ ದೇವಿಯು ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನು ವಕ್ರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ನಿತಂಬಶ್ರೋಣಿಭಾರಾತಾ ಪೀನೋನ್ನತಪಯೋಧರಾ |

ಮಾನಿನೀ ಮಾನಿನೀನಾಂ ಚ ಗಜೇಂದ್ರಮಂದಗಾಮಿನೀ

|| ೯ ||

ಸುಂದರೀ ಸುಂದರೀಣಾಂ ಚ ಧನ್ಯಾ ಮಾನ್ಯಾ ಚ ಯೋಷಿತಾಂ |

ಚಾರುಚಂಪಕವರ್ಣಾಬಾ ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧರಾ ವರಾ

|| ೧೦ ||

ಪಕ್ಷದಾಡಿನುಬೀಜಾಭದಂತಪಂಕ್ತಿಮನೋಹರಾ |

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಾ ಪುಲ್ಲೇಂದೀನರಲೋಚನಾ

|| ೧೧ ||

ಕಸ್ತೂರೀಬಿಂದುನಾ ಸಾರ್ಧಂ ಸಿಂದೂರಬಿಂದುಭೂಷಿತಾ |

ಚಾರುಪತ್ರಕಶೋಭಾಢ್ಯಾ ಸುಚಾರುಕಬರೀಯುತಾ

|| ೧೨ ||

೯. ಮಾನಿನಿಯರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಮಾನ್ಯಳಾದ ಆಕೆಯು ಅತಿವಪ್ಪವಾದ ವೃಷಭಾಗದಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಸ್ತನಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಗಜದಂತೆ ಮುಂದಗಾಮಿನಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

೧೦ ಸುಂದರಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಸುಂದರಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯಳೂ ಆದ ಆಕೆಯು ಸಂಸಿಗೆಯಂತಿರುವ ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಪಕ್ಷವಾದ ಬಿಂಬಫಲದಂತಿರುವ ಕೆಳತುಟಿಯಿಂದಲೂ ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೧. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿದ ದಾಳಿಂಬಿಬೀಜದಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳ ಸಾಲಿನಿಂದಲೂ, ಶರತ್ಪೂರ್ಣಮಾಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖದಿಂದಲೂ, ಅರಳಿದ ನೈದಿಲೆಯಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಆಕೆಯು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೧೨. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದೂರ (ಚಂದ)ದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಕರಿಕಾದಿ ವತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೇಶಪಾಶಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಚಿ ಹೆರಳುಹಾಕಿದ್ದಳು.

ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಂಡಸ್ಥಾ ಭೂಷಿತಾ ರತ್ನ ಮಾಲಯಾ |
ಗಜಮೌಕ್ತಿ ಕನಾಸಾಗ್ರಾ ಮುಕ್ತಾಹಾರವಿರಾಜಿತಾ

|| ೧೩ ||

ರತ್ನ ಕಂಕಣಕೇಯೂರ ಚಾರುಶಂಖಕರೋಜ್ವಲಾ |
ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲಶಬ್ದಾ ಡ್ಯಾ ರತ್ನ ಮಂಜೀರರಂಜಿತಾ

|| ೧೪ ||

ತಾಂ ಚ ರೂಪವತೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರೇಮೋದ್ರೇಕಾಜ್ಞ ಗತ್ವತಿಃ |
ಚಕಾರಾಲಿಂಗನಂ ತೂರ್ಣಂ ಚುಚುಂಬ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ

|| ೧೫ ||

ನಾನಾಪ್ರಕಾರಶೃಂಗಾರಂ ವಿಪರೀತಾದಿಕಂ ವಿಭುಃ |
ರಹಸಿ ಪ್ರೇಯಸೀಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಕಾರ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ

|| ೧೬ ||

ವಿರಜಾ ಸಾ ರಜೋಯುಕ್ತಾ ಧೃತ್ವಾ ವೀರ್ಯಮನೋಘೃಕಂ |
ಸದ್ಯೋ ಬಭೂವ ತತ್ರೈವ ಧನ್ಯಾ ಗರ್ಭವತೀ ಸತೀ

|| ೧೭ ||

೧೩. ಕವೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿರುವ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದಲೂ, ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನ ಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ ಮೂಗಿನತುದಿಯಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮುತ್ತನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನಹಾರದಿಂದ ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೪. ರತ್ನದ ಕಂಕಣ ಮತ್ತು ಬಾಹುವುರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂದರವಾದ ಶಂಖದ ಬಳೆಗಳಿಂದಲೂ, ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ರತ್ನದ ಡಾಬಿನಿಂದಲೂ ಆಕೆಯು ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೫. ಅತ್ಯಂತರೂಪವತಿಯಾದ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜಗದೊಡೆಯನು ಪ್ರೇಮೋನ್ಮತ್ತನಾಗಿ, ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚುಂಬಿಸಿದನು.

೧೬. ಆ ಪ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಆಕೆಯೊಡನೆ ವಿಪರೀತರತವೇ ಮುಂತಾದ ಶೃಂಗಾರಸುಖವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಅನುಭವಿಸಿದನು.

೧೭. ರಜಸ್ವಲೆಯಾಗಿದ್ದ ಆ ವಿರಜೆಯು, ಜಗತ್ಪ್ರಭುವಿನ ಅಮೋಘ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿ ಧನ್ಯಳೆನಿಸಿದಳು.

ದಧಾರ ಗರ್ಭಮಿಶ್ರಸ್ಯ ದಿವ್ಯಂ ವರ್ಷಶತಂ ಚ ಸಾ |

ತತಃ ಸುಷಾವ ತತ್ತ್ವೈವ ಪುತ್ರಾನ್ ಸಪ್ತಮನೋಹರಾನ್ || ೧೮ ||

ಮಾತಾ ಸಾ ಸಪ್ತಪುತ್ರಾಣಾಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾ ಸತೀ |

ತಸೌ ತತ್ರ ಸುಖಾಸೀನಾ ಸಾರ್ಧಂ ಪುತ್ರೈಶ್ಚ ಸಪ್ತಭಿಃ || ೧೯ ||

ಏಕದಾ ಹರಿಣಾ ಸಾರ್ಧಂ ವೃಂದಾರಣ್ಯೇ ಚ ನಿರ್ಜನೇ |

ವಿಜಹಾರ ಪುನಃ ಸಾಧ್ವೀ ಶೃಂಗಾರಾಸಕ್ತಮಾನಸಾ || ೨೦ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ಮಾತುಃ ಕ್ರೋಡಂ ಜಗಾಮ ಹ |

ಕನಿಷ್ಠಪುತ್ರಸ್ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಪೀಡಿತೋ ಭಯಾ || ೨೧ ||

ಭೀತಂ ಸ್ವತನಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ಕಾಜ ತಾಂ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ |

ಕ್ರೋಡೇ ಚಕಾರ ಬಾಲಂ ಸಾ ಕೃಷ್ಣೋ ರಾಧಾಗೃಹಂ ಯಯೌ || ೨೨ ||

೧೮. ದಿವ್ಯ ನೂರುವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಸರ್ವೇಷ್ಟರನ ಆ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಮನೋಹರರಾದ ಏಳು ಮಂದಿ ಪುತ್ರರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಡೆದಳು.

೧೯. ಏಳು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಿಯಳೂ ಆದ ಆ ವಿರಜೆಯು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಳು.

೨೦. ಹೀಗಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ಆ ವಿರಜೆಯು ಶೃಂಗಾರಲೋಲುವಳಾಗಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ನಿರ್ಜನವಾದ ವೃಂದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೨೧. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಕನಿಷ್ಠಪುತ್ರನು ಇತರ ಸಹೋದರರಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ತಾಯಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತನು.

೨೨ ತನ್ನ ಪುತ್ರನು ಭಯಗೊಂಡುದನ್ನು ನೋಡಿ ದಯಾಮಯನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ವಿರಜೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ಆಕೆಯು ಆ ಪುತ್ರನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಪ್ರಬೋಧ್ಯ ಬಾಲಂ ಸಾ ಸಾಧ್ವೀ ನ ದದರ್ಶಾಂತಿಕೇ ಪ್ರಿಯಂ |

ವಿಲಲಾಪ ಭೃಶಂ ತತ್ರ ಶೃಂಗಾರಾತ್ಯಪ್ತಮಾನಸಾ

|| ೨೩ ||

ಶಶಾಪ ಸ್ವಸುತಂ ಕೋಪಾಲವಣೋದೋ ಭವಿಷ್ಯ ಸಿ |

ಕದಾಪಿ ತೇ ಜಲಂ ಕೇಚಿನ್ನ ಖಾದಿಷ್ಯಂತಿ ಜೀವಿನಃ

|| ೨೪ ||

ಶಶಾಪ ಬಾಲಾನ್ಸರ್ವಾಂಶ್ಚ ಯಾಂತು ಮೂಢಾ ಮಹೀತಲಂ |

ಗಚ್ಛ್ಯಥ್ವಂ ಚ ಮಹೀಂ ಮೂಢಾ ಜಂಬುದ್ವೀಪಂ ಮನೋಹರಂ

|| ೨೫ ||

ಸ್ಥಿತರ್ನೈಕತ್ರ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪೃಥಕ್ಸೃಥಕ್ |

ದ್ವೀಪೇ ದ್ವೀಪೇ ಸ್ಥಿತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ತಿಷ್ಠಂತು ಸುಖಿನಃ ಸದಾ

| ೨೬ ||

ದ್ವೀಪಸ್ಥಾಭಿರ್ನದೀಭಿಶ್ಚ ಸಹ ಕ್ರೀಡಂತು ನಿರ್ಜನೇ |

ಕನಿಷ್ಠೋ ಮಾತೃಶಾಪಾಚ್ಚ ಲವಣೋದೋ ಬಭೌವ ಹ

|| ೨೭ ||

೨೩ ನಾಧ್ವೀನುಣಿಯಾದ ಆ ನಿರಜೆಯು ಬಾಲಕನನ್ನು ಸಮಾಧಾನನಡಿಸಿ ಆತ್ಮ ನೋಡಲು ಪ್ರಿಯನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಶೃಂಗಾರ ಸುಖದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಆಕೆಯು ಬಹಳ ಅತ್ತು ಗೋಳಾಡಿದಳು.

೨೪. ಕೂಡಲೇ ಕುಪಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ' ನೀನು ಉಪ್ಪಿನ ಸಮುದ್ರವಾಗು. ನಿನ್ನ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಕುಡಿಯದಂತಾಗಲಿ.' ಎಂದು ಶಪಿಸಿದಳು.

೨೫. ಅಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಇತರ ಆರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ' ಎಲೈ ಮೂರ್ಖರೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಜಂಬುದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ

೨೬. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ವೀಪ ಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಿಂದಿರಿ.

೨೭. ಆಯಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳೊಡನೆ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸಿರಿ.' ಈ ರೀತಿಯಾದ ತಾಯಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಚಿಕ್ಕನನು ಉಪ್ಪಿನ ಸಮುದ್ರ ವಾದನು

ರುರೋದ ಚ ಭೃಶಂ ಸಾಧ್ವೀ ಪುತ್ರವಿಚ್ಛೇದಕಾತರಾ |
ಮೂರ್ಛಾಮನಾಪ ಶೋಕೇನ ಪುತ್ರಾಣಾಂ ಭರ್ತುರೇವ ಚ || ೩೩ ||

ತಾಂ ಶೋಕಸಾಗರೇ ಮುಗ್ಧಾಂ ವಿಜ್ಞಾಯ ರಾಧಿಕಾಪತಿಃ |
ಆಜಗಾಮ ಪುನಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಸ್ಮೇರಾನನ ಸರೋರುಹಃ || ೩೪ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹರಿಂ ಸಾ ತತ್ಕಾಜ ಶೋಕಂ ರೋದನಮೇವ ಚ |
ಆನಂದಸಾಗರೇ ಮುಗ್ಧಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಾಂತಂ ಬಭೂವ ಹ || ೩೫ ||

ಚಕಾರ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಕ್ರೋಡೇ ವಿಜಹಾರ ಸ್ಮರಾತುರಾ |
ತಾಂ ಚ ಪುತ್ರಪರಿತ್ಯಕ್ತಾಂ ಹರಿಸ್ತುಷ್ಪೋ ಬಭೂವ ಹ || ೩೬ ||

ವರಂ ತಸ್ಯೈವ ದದೌ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪ್ರಸನ್ನವದನೇಕ್ಷಣಃ |
ಕಾಂತೇ ನಿತ್ಯಂ ತವಸ್ಥಾನಮಾಗಮಿಸ್ಯಾಮಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ || ೩೭ ||

೩೩ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯಾದ ವಿರಜೆಯು ಪುತ್ರವಿರಹದಿಂದ ಕಾತರಳಾಗಿ, ವತಿಪುತ್ರರ ವಿಚ್ಛೇದದುಃಖದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಹೊಂದಿದಳು.

೩೪. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಳು ದುಃಖಸಂತಪ್ತಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ರಾಧಾವತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತ ಪುನಃ ಅವಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

೩೫. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯು ಅಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಳು. ಪ್ರಾಣ ಕಾಂತನನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಳು.

೩೬. ಕಾಮಾತುರಳಾದ ಆಕೆಯು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಕ್ರೀಡಿಸಿದಳು. ಪುತ್ರರೆಲ್ಲರಿಂದ ತ್ಯಕ್ತಳಾದ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ದಯಾಯುತನಾದನು.

೩೭. ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಮುಖ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಎಲೆ ಕಾಂತೆಯೇ, ನಿತ್ಯವೂ ನಾನು ನೀನಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಬರುವೆನು.

ಕನಿಷ್ಠಃ ಕಥಯಾಮಾಸ ಮಾತೃಶಾಪಂ ಚ ಬಾಲಕಾನ್ |
ಅಜಗ್ಮದ್ಧುರ್ಮಃಖಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಾತೃಸ್ಥಾನಂ ಚ ಬಾಲಕಾಃ || ೨೮ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿನರಣಂ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಜಗ್ಮದ್ಧುರಣೀತಲಂ |
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚರಣಂ ಮಾತುರ್ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಮೂರ್ತಯಃ || ೨೯ ||

ಸಪ್ತದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಾಶ್ಚ ಸಪ್ತ ತಸ್ಥುರ್ವಿಭಾಗಶಃ |
ಕನಿಷ್ಠಾದ್ವೈದ್ಯಪರ್ಯಂತಂ ದ್ವಿಗುಣಂ ದ್ವಿಗುಣಂ ಮುನೇ || ೩೦ ||

ಲವಣೇಕ್ಷುಸುರಾಸರ್ಪಿದರ್ಧಿದುಗ್ಧಜಲಾರ್ಣವಾಃ |
ಏತೇಷಾಂ ಚ ಜಲಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಂ ಸಸ್ಯಾರ್ಥಂ ಚ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೩೧ ||

ವ್ಯಾಪ್ತಾಃ ಸಮುದ್ರಾಃ ಸಪ್ತೈವ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಃ ವಸುಂಧರಾಂ |
ರುರುದುರ್ಬಾಲಕಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಾತೃಭ್ರಾತೃತುಚಾನ್ವಿತಾಃ || ೩೨ ||

೨೮. ಅನನು ತಾಯಿಯ ಶಾಪವನ್ನು ತನ್ನ ಸಹೋದರರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದನು.
ಕೂಡಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖಗೊಂಡು ತಾಯಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದರು.

೨೯. ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಪದ ವಿನರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ
ತಾಯಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೩೦. ಏಳು ಜನವೂ ಏಳು ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಮುದ್ರವಾಗಿ
ನೆಲೆಸಿದರು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಚಿಕ್ಕವನಿಂದ ದೊಡ್ಡವನವರೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡೆರಡು
ರಷ್ಟು ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಸಮುದ್ರವಾದರು.

೩೧. ಉಪ್ಪು, ಕಬ್ಬಿನರಸ, ಮಧ್ಯ, ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಹಾಲು, ಮತ್ತು
ನೀರಿನ ಆ ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳ ಜಲವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ
ವಾಯಿತು.

೩೨. ಆ ಏಳು ಸಮುದ್ರಗಳೂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪವರಿವೃತವಾದ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು
ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮುದ್ರರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದ ಆ ಬಾಲಕ
ರೆಲ್ಲರೂ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಅತ್ತು ಗೋಳಾಡಿದರು.

ಯಥಾ ರಾಧಾ ತತ್ಸಮಾ ತ್ವಂ ಭವಿಷ್ಯಸಿ ಪ್ರಿಯಾ ಮಮ |
ಪುತ್ರಾನ್ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ನಿತ್ಯಂ ತ್ವಂ ಮದ್ವರಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದತಃ || ೩೮ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ವಸಂತಂ ವಿರಜಾಂತಿಕೇ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಧಾ ವಯಸ್ಕಾತ್ ಕಥಯಾಮಾಸುರೀಶ್ವರೀಂ || ೩೯ ||

ಪ್ರತ್ಯಾ ರುರೋಷ ಸಾ ದೇವೀ ಸುಷ್ವಾಪ ಕ್ರೋಧಮಂದಿರೇ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕೃಷ್ಣೋ ಜಗಾಮ ರಾಧಿಕಾಂತಿಕಂ || ೪೦ ||

ಸ ತಸ್ಮಾ ರಾಧಿಕಾದ್ವಾರೇ ಶ್ರೀದಾಮ್ನಾ ಸಹ ನಾರದ |
ರಾಸೇಶ್ವರೀ ಹರಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರುಷ್ಪೋನಾಚ ಪ್ರಿಯಂ ಪುರಃ || ೪೧ ||

ಮತ್ತೋ ಬಹುತರಾಃ ಕಾಂತಾ ಗೋಲೋಕೇ ಸಂತಿ ತೇ ಹರೇ |
ಯಾಹಿ ತಾಸಾಂ ಸನ್ನಿಧಾನಂ ಮಯಾ ತೇ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ || ೪೨ ||

೩೮. ನನಗೆ ರಾಧೆಯು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ನೀನೂ ಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವೆ. ನನ್ನ ವರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ.

೩೯. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ವಿರಜೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ರಾಧೆಯ ನವಿಯರು ಪುನಃ ಕಂಡು ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಗೆ ಹೇಳಿದರು.

೪೦. ಆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಸಿತಳಾದ ರಾಧೆಯು ಕ್ರೋಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದಳು. ಆಪ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

೪೧. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ರಾಧೆಯ ಮಂದಿರದ ಮುಂದೆ ಆವನು ಶ್ರೀದಾಮನೊಡನೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಸೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯು ಕುಸಿತಳಾಗಿ ಆ ಪ್ರಿಯನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದಳು.

೪೨. ಎಲೈ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ, ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಕಾಂತಿಯರು ನಿನಗಿರುವರು. ನೀನು ಅವರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗು ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ.

ವಿರಜಾ ಪ್ರೇಯಸೀ ಕಾಂತಾ ಸರಿದ್ರೂಪಾ ಬಭೂವ ಹ |
 ದೇಹಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ನುನು ಭಯಾತ್ತಥಾಪಿ ಯಾಹಿ ತಾಂ ಪ್ರತಿ || ೪೩ ||
 ತತ್ತೀರೇ ಮಂದಿರಂ ಕೃತ್ವಾ ತಿಷ್ಠ ತಿಷ್ಠ ಚ ಯಾಹಿ ತಾಂ |
 ನದೀ ಬಭೂವ ಸಾ ತ್ವಂ ಚ ನದೋ ಭವಿತುಮರ್ಹಸಿ || ೪೪ ||
 ನದಸ್ಯ ನದ್ಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಚ ಸಂಗಮೋ ಗುಣವಾನ್ಮನೇತ್ |
 ಸ್ವಜಾತೌ ಪರಮಾ ಪ್ರೀತಿಃ ಶಯನೇ ಭೋಜನೇ ಸುಖಾತ್ || ೪೫ ||
 ದೇವಚೂಡಾಮಣೀಃ ಕ್ರೀಡಾ ನದ್ಯಾ ಸಾರ್ಧಮಹೋ ಬತ |
 ಮಹಾಜನಃ ಸ್ಮೇರಮುಖಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸದ್ಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೪೬ ||
 ಯೇ ತ್ವಾಂ ವದಂತಿ ಸರ್ವೇಶಂ ತೇ ಕಿಂ ಜಾನಂತಿ ತತ್ಪತಃ |
 ಭಗವಾನ್ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಾ ನದೀಂ ಸಂಭೋಕ್ತುಮಿಚ್ಛತಿ || ೪೭ ||

೪೩. ನಿನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಳಾದ ವಿರಜೆಯು ನನ್ನ ಭಯದಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ನದೀರೂಪಳಾದಳು ಆದರೂ ನೀನು ಅವಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗು.

೪೪. ನೀನು ಅವಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ವಾಸಿಸು. ಅವಳು ನದೀರೂಪಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀನೂ ನದ (ಗಂಡು ಹೊಳೆ) ರೂಪನಾಗುವುದುಚಿತ.

೪೫. ನದವು ನದಿಯೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವುದು ಗುಣವೆನಿಸುವುದು. ಸ್ವಜಾತಿಯವ ರೊಡನೆ ಶಯನ ಭೋಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಿಡುವುದು ಸುಖಕರವಾದುದು.

೪೬. ದೇವದೇವೋತ್ತಮನಾದ ನೀನು ನದಿಯೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಕೂಡಲೇ ನಕ್ಕು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವರು.

೪೭. ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರು ನಿನ್ನ ತತ್ವಾಂಶವನ್ನೇನು ಬಲ್ಲರು? ಸರ್ವಭೂತಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಗವಂತನು ನದಿಯೊಡನೆ ಸಂಭೋ ದಿಸಲು ಬಯಸುವುದೆಂದರೇನು?

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಾಧಿಕಾದೇವೀ ನಿರರಾಮು ರುಷಾನ್ವಿತಾ |
ನೋತ್ತಸ್ಥಾ ಭೂಮಿಶಯನಾದ್ಗೋಪೀಲಕ್ಷಸಮನ್ವಿತಾ || ೪೮ ||

ಕಾಶ್ಚಿ ಚ್ಚ ನುರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶುಕಾಂಬರಾಃ |
ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ತಾಂಬೂಲಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿ ನ್ನಾಲ್ಮಲಾಕರಾ ವರಾಃ || ೪೯ ||

ವಾಸಿತೋದಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಪಾಶ್ಚಿ ತ್ವದ್ವಕರಾವರಾಃ |
ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಸಿಂದೂರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಪಾನಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚ ನ || ೫೦ ||

ರತ್ನಾಲಂಕಾರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಕಜ್ಜಲವಾಹಿಕಾಃ |
ವೇಣುವೀಣಾಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಪಾಶ್ಚಿ ತ್ಕಂಕಶಿಕಾಕರಾಃ || ೫೧ ||

ಕಾಶ್ಚಿ ದಾಬೀರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಯಂತ್ರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚ ನ |
ಸುಗಂಧಿತೈಲಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚ ನ ಪ್ರಮದೋತ್ತಮಾಃ || ೫೨ ||

೪೮. ಕುಸಿತಕಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಇಂತು ನುಡಿದು ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಆಕೆಯು ಮೇಲಕ್ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಲಕ್ಷಗೋಪಿಯರು ನೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದರು.

೪೯. ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ಚಾಮರವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ತಾಂಬೂಲವನ್ನೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೂವಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

೫೦. ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ಶೀತ ಲೋದಕವೂ, ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾವರೆಹೂವೂ, ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಂದೂರ ಚೂರ್ಣವೂ, ಮತ್ತೆಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರುಚಿಕರವಾದ ಪಾನೀಯವೂ ಇದ್ದಿತು.

೫೧. ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾಡಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರೂ, ಕೊಳಲು ಮತ್ತು ವೀಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ, ಬಾಚಣಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

೫೨. ಕೆಲವು ಸಖಿಯರು (ಆಬೀರ) ವನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಯಂತ್ರವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸುಗಂಧವಾದ ತೈಲವನ್ನೂ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

ಕರತಾಲಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ದ್ಗ್ಲೇಂದುಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚ ನ |
ಕಾಶ್ಚಿ ನ್ನೈದಂಗಮುರಜಮುರಲೀತಾನಕಾರಿಕಾಃ

|| ೫೩ ||

ಸಂಗೀತನಿಪುಣಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಯಾಶ್ಚಿ ನ್ನರ್ತನತತ್ಪರಾಃ |
ಶ್ರೀಡಾವಸ್ತುಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ನ್ನೈಧುಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚ ನ

|| ೫೪ ||

ಸುಧಾಸಾತ್ರಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ದಂಘ್ರಿಪೀಠಕರಾಃ ಪರಾಃ |
ವೇಷವಸ್ತುಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಯಾಶ್ಚಿ ಚ್ಚರಣಸೇವಿಕಾಃ

|| ೫೫ ||

ಪುಟಾಂಜಲಿನರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ತ್ಯಾಶ್ಚಿ ತ್ಸುತಿಪರಾ ವರಾಃ |
ಏನಂ ಕತಿವಿಧಾಃ ಸಂತಿ ರಾಧಿಕಾಪುರತೋ ಮುನೇ

|| ೫೬ ||

ಬಹಿರ್ದೇಶಸ್ಥಿತಾಃ ಕಾಶ್ಚಿ ಶ್ಲೋಟಿತಃ ಕೋಟಿತಃ ಸದಾ |
ಕಾಶ್ಚಿ ದ್ವಾರನಿಯುಕ್ತಾಶ್ಚ ವಯಸ್ಯಾ ವೇತ್ರಧಾರಿಕಾಃ

|| ೫೭ ||

೫೩. ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾಳವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಧ್ವನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಂಡುಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮೃದಂಗ ಮುರಜ, ಕೊಳಲು ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೫೪. ಕೆಲವರು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನರ್ತನಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕುಶಲರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾನವಸ್ತುಗಳೂ ಇದ್ದವು.

೫೫. ಕೆಲವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆವೃತಕಲಶವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪಾದಪೀಠಗಳನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಆ ದೇವಿಯ ಚರಣ ಸೇವೆಯೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು

೫೬. ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದವರು ಕೆಲವರು. ಸ್ತೋತ್ರನಿರತರಾದವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ತರಹ ಸಖಿಯರಿದ್ದರು.

೫೭. ಕೆಲವು ಸಖಿಯರು ಕೊಟಗಟ್ಟಲೆ ಮಂದಿರದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬೆತ್ತಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಕೃಷ್ಣಮಭ್ಯಂತರಂ ಗಂತುಂ ನ ದದುರ್ವ್ಯಾರಸಂಸ್ಥಿತಾಃ |
 ಪುರಃ ಸ್ಥಿತಂ ತಂ ಪ್ರಾಣೇತಂ ರಾಧಾ ಪುನರೂಪಮಾಚ ಸಾ |
 ನಾನುರೂಪಮತ್ಯಕಥ್ಯಮಯೋಗ್ಯಮತಿಕರ್ತೃತಂ

|| ೫೮ ||

|| ರಾಧಿಕೋಪನಾಚ ||

ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ವಿರಜಾಕಾಂತ ಗಚ್ಛ ಮತ್ಪುರತೋ ಹರೇ |
 ಕಥಂ ದುನೋಷಿ ಮಾಂ ಲೋಲ ರಶಿಚಾರಾತಿಲಂಪಟ

|| ೫೯ ||

ಶೀಘ್ರಂ ಪದ್ಮಾವತೀಂ ಗಚ್ಛ ರತ್ನಮಾಲಾಂ ಮನೋರಮಾಂ |
 ಅಥವಾ ವನಮಾಲಾಂ ವಾ ರೂಪೇಣಾಪ್ರತಿಮಾಂ ವ್ರಜ

|| ೬೦ ||

ಹೇ ನದೀಕಾಂತ ದೇವೇಶ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಗುರೋರ್ಗುರೋ |
 ಮಯಾ ಜ್ಞಾತೋಽಸಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಮಮಾಶ್ರಮಾತ್

|| ೬೧ ||

೫೮. ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಸಪ್ತಮರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾಧಾವೇದಿಯು ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು, ಅನನುರೂಪವೂ, ಹೇಳಬಾರದುದೂ, ಅಯೋಗ್ಯವೂ, ಅತಿಕ್ರೂರವೂ ಆದ ಕೆಲವು ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದಳು.

೫೯. ರಾಧಿಕೆ:—ವಿರಜೆಯ ಪ್ರಿಯನಾದ ಎಲೈ ಕೃಷ್ಣನೇ, ನನ್ನ ಮುಂದಿರದೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋಗು. ಅತ್ಯಂತ ಚಂಚಲನೂ, ಲಂಪಟನೂ, ಕದ್ದು ಪರಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನೂ ಆದ ನೀನು ಇಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ವೃಥಾಗೊಳಿಸುವೆ.

೬೦. ಜಾಗ್ರತಿಯಾಗಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನೋ, ರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನೋ ಮನೋರಮೆಯನ್ನೋ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಅಥವಾ ಆಪ್ರತಿಮರೂಪನತಿಯಾದ ವನಮಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗು.

೬೧. ಎಲೈ ನದೀಪ್ರಿಯನೇ, ದೇವೇಶನೂ, ದೇವತೆಗಳ ಗುರುನಿಗೆ ಗುರುವೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನರಿತೆನು. ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಮೊದಲು ಹೊರಡು.

ಶಶ್ವತ್ತೇ ಮಾನುಷಾಣಾಂ ಚ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಯ ಲಂಪಟ |

ಲಭತಃ ಮಾನುಷೀಂ ಯೋನಿಂ ಗೋಲೋಕಾದ್ವ್ರಜಭಾರತಂ || ೬೨ ||

ಹೇ ಸುಶೀಲೇ ಶಶಿಕಲೇ ಹೇ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಾಧವಿ |

ನಿನಾರ್ಯತಾಂ ಚ ಭೂರ್ಲೋಕಯಂ ಕಿಮಸ್ಯಾತ್ರಪ್ರಯೋಜನಂ || ೬೩ ||

ರಾಧಿಕಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮೂಚುರ್ಗೋಪಸಿಕಾ ಹರಿಂ |

ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ಚ ವಿನಯಂ ಸಾರಂ ಯತ್ಸಮಯೋಚಿತಂ || ೬೪ ||

ಕಾಶ್ಚಿದೂಚುರಿತಿ ಹರೇ ಗಚ್ಛ ಸ್ಥಾನಾಂತರಂ ಕ್ಷಣಂ |

ರಾಧಾಕೋಪಾಪನಯನೇ ಹ್ಯಾಗಮಿಷ್ಯಾಮಹೇ ವಯಂ || ೬೫ ||

೬೨. ನಿನಗೆ ವದೇ ವದೇ ಮನುಷ್ಯವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾಸಕ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮನುಷ್ಯಯೋನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತು. ಈಗ ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಗು

೬೩. ಎಲೈ ಗೆಳತಿಯರಾದ ಸುಶೀಲೆ, ಶಶಿಕಲೆ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಮತ್ತು ಮಾಧವಿ ಮುಂತಾದವರೇ ಈ ಘರ್ತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಇವನು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

೬೪. ಈ ರೀತಿಯಾಡಿದ ರಾಧೆಯ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆಯ ಸಖಿಯರಾದ ಗೋಪಿಕೆಯರು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಹಿತವೂ, ನಷ್ಟವೂ, ಸಾರಭೂತವೂ ಸಮಯೋಚಿತವೂ ಆದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ವಿಚ್ಛಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು

೬೫. ಎಲೈ ಹರಿಯೇ, ಒಂದುಕ್ಷಣಕಾಲ ನೀನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರು. ರಾಧೆಯ ಕೋಪವು ಇಳಿದಕೂಡಲೆ ನಾವು ಬಂದು ತಿಳಿಸುವೆವು ' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು.

ಕಾಶ್ಚಿದೂಚುರಿತಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪ್ಲೇಣಂ ಗಚ್ಛ ಗೃಹಾಂತರಂ |

ತ್ವಯೈವ ವರ್ಧಿತಾ ರಾಧಾ ತ್ವಾಂ ವಿನಾಕಂ ಚ ವಕ್ಷ್ಯತಿ

|| ೬೬ ||

ಕಾಶ್ಚಿದೂಚುರಿತಿ ಪ್ರೇಮಾ ರಾಧಿಕಾಯಾಂ ಹರಿಂ ಮುನೇ |

ಪ್ಲೇಣಂ ವೃಂದಾವನಂ ಗಚ್ಛ ಮಾನಾಪನಯನಾವಧಿ

|| ೬೭ ||

ಕಾಶ್ಚಿದಿತ್ಯೂಚುರಿತಂ ಚ ಪರಿಹಾಸಪರಂ ವಚಃ |

ಮಾನಾಪನಯನಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾನಿನ್ಯಾಃ ಕುರು ಕಾಮುಕ

|| ೬೮ ||

ಕಾಶ್ಚನೋಚುರಿತೀಶಂ ತಂ ಯಾಹಿ ಜಾಯಾಂತರಂ ತನ |

ಲೋಲುಪಸ್ಯ ಕಥಂ ನಾಥ ಕರಿಷ್ಯಾಮೋ ಯಥೋಚಿತಂ

|| ೬೯ ||

ಕಾಶ್ಚನೋಚುರಿತಿ ಹರಿಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತಂ |

ಗತ್ವಾ ಸಮಾಪಮುತ್ಥಾಯ ಮಾನಾಪನಯನಂ ಕುರು

|| ೭೦ ||

೬೬ ಕೆಲವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ 'ನೀನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಬೇರೆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗು ರಾಧೆಯನ್ನು ಮೋಷಿಸಿದವನೇ ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಯಾರೊಡನೆ ಅವಳು ಬಿರುನುಡಿ ಯಾಡಿಯಾಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೬೭. ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ರಾಧೆಯ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು 'ರಾಧೆಯ ಕೋಪವು ಶಮನವಾಗುವವರೆಗೆ ನೀನು ಬೃಂದಾವನಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಿರು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೬೮ ಕೆಲವು ಸಖಿಯರು ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಎಲೈ ಕಾಮುಕನೇ ಮಾನವತಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಮುನಿಸನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು' ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದರು.

೬೯. 'ಎಲೈ ನಾಥನೇ, ನೀನು ಸ್ತ್ರೀಲೋಲುಪನಾಗಿ ಬೇರೆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸುವೆಂದರೇನು? ಹೋಗು ನಿನಗೆ ತಕ್ಕದನ್ನು ಮಾಡುವೆವು' ಎಂದು ಕೆಲವರಾಡಿದರು.

೭೦. ಹುಸಿನಿಗೆ ನಗುತ್ತ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರು 'ರಾಧೆಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆಯ ಕೋಪವನ್ನು ಶಮನಮಾಡು' ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಕಾಶ್ಚ ನೋಚುರಿತಿ ಪ್ರಾಣನಾಥಂ ಗೋಪ್ಯೋ ದುರಕ್ಷರಂ |
ಕಃ ಕ್ಷಮುಃ ಸಾಂಪ್ರತಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ರಾಧಿಕಾಮುಖಪಂಕಜಂ || ೭೧ ||

ಕಾಶ್ಚ ನೋಚುರಿತಿ ವಿಭುಂ ವ್ರಜ ಸ್ಥಾನಾಂತರಂ ಹರೇ |
ಕೋಸಾಪನಯನೇ ಕಾಲೇ ಪುನರಾಗಮನಂ ತವ || ೭೨ ||

ಕಾಶ್ಚ ನೋಚುರಿತೀದಂ ತಂ ಪ್ರಗಲ್ಭಾಃ ಪ್ರಮದೋತ್ತಮಾಃ |
ನಯಂ ತ್ವಾಂ ನಾರಯಿಷ್ಯಾಮೋ ನ ಚೇದ್ಯಾಹಿ ಗೃಹಾಂತರಂ || ೭೩ ||

ಕಾಶ್ಚಿನ್ನಿವಾರಯಾಮಾಸುರ್ಮಾಧವಂ ಪ್ರಮದೋತ್ತಮಾಃ |
ಸ್ಥಿತವಕ್ತ್ರಂ ಚ ಸರ್ವೇಶಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಕ್ರೋಧಮಿತ್ಸರಂ || ೭೪ ||

ಗೋಪೀಭಿರ್ವಾರ್ಯಮಾಣೇ ಚ ಜಗತ್ಪಾರಣಕಾರಣೇ |
ಸದೃಶ್ಚ ಕೋಪ ಶ್ರೀದಾಮಾ ಹರೌ ಗೇಹಾಂತರಂ ಗತೇ || ೭೫ ||

೭೧ ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ವ್ರಾಣೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು 'ದುಃಖಿತಳಾದ ರಾಧೆಯ ಮುಖಕಮಲವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ನೋಡಿಯಾರು? ಎಂದು ಕಟುನುಡಿಯಾಡಿದರು.

೭೨. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಎಲೈ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಈಗ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗು, ರಾಧೆಯ ಕೋಪವು ಶಮನವಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆಯಂತೆ' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು.

೭೩. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರೌಢೆಯರಾದ ಗೋಪಿಯರು 'ನಾವೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವೆವು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀನೇ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು' ಎಂದು ಧಾಪ್ಪರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

೭೪. ಶಾಂತನೂ, ಸ್ಥಿತವದನನೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಉತ್ತಮರಾದ ಕೆಲವರು ಗೋಪಿಯರು ಕಾಲೋಚಿತ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು.

೭೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಗತ್ಪಾರಣನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಗೋಪಿಯ ರಿಂದ ನಿವಾರಿತನಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗಲು, ಶ್ರೀದಾಮನು ರಾಧೆಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡನು.

ಕೋಸಾದುನಾಚ ಶ್ರೀದಾಮಾ ರಾಧಿಕಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರೀಂ |
ರಕ್ತಪದ್ಮೇಕ್ಷಣಾಂ ರುಷ್ವಾಂ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಾಂ

|| ೭೬ ||

|| ಶ್ರೀದಾಮೋವಾಚ ||

ಕಥಂ ವದಸಿ ಮಾತಸ್ತ್ವಂ ಕಟುವಾಕ್ಯಂ ಮದೀಶ್ವರಂ |
ನಿಚಾರಣಾಂ ವಿನಾ ದೇವಿ ಕರೋಷಿ ಭರ್ತ್ಸನಂ ವೃಥಾ

|| ೭೭ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂತೇತದೇವೇಶಂ ಜಗತ್ಕಾರಣಕಾರಣಂ |
ವಾಣೀಪದ್ಮಾಲಯಾಮಾಯಾಪ್ರಕೃತೀಶಂ ಚ ನಿರ್ಗುಣಂ

|| ೭೮ ||

ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮಂ ಪೂರ್ಣಕಾಮಂ ಕರೋಷಿ ತ್ವಂ ವಿಡಂಬನಂ |
ದೇವೀನಾಂ ಪ್ರವರಾ ತ್ವಂ ಚ ನಿಬೋಧ ಯಸ್ಯ ಸೇವಯಾ

|| ೭೯ ||

ಯಸ್ಯ ಪಾದಾರ್ಚನೇನೈವ ಸರ್ವೇಷಾಮೀಶ್ವರೀ ಪರಾ |
ತನ್ನ ಜಾನಾಸಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಿಮಹಂ ವಕ್ತುಮೀಶ್ವರಃ

|| ೮೦ ||

೭೬. ಕೋವದಿಂದ ಕೆಂವಾದ ನೇತ್ರಕಮಲವುಳ್ಳ ಸುರೈಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀದಾಮನು ಕೋವದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದನು.

೭೭. ಶ್ರೀದಾಮಃ—ಎಲಾ ಮಾತೆಯೇ ನೀನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಟುವಾದುದು ತಿಳಿದೀಯೇ. ದೇವಿಯೇ, ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸದೆ ದೂಷಿಸುವುದು ವೃಥಾವಲ್ಲವೇ?

೭೮.-೭೯ ಬ್ರಹ್ಮ, ಆದಿಶೇಷ, ಶಿವ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುವೂ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಆದಿಕಾರಣನೂ, ಸರಸ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿಯರಿಗೆ ಒಡೆಯನೂ, ನಿರ್ಗುಣನೂ, ಆತ್ಮಾರಾಮನೂ, ಪೂರ್ಣಕಾಮನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೀನು ದೂಷಿಸುವೆಯಲ್ಲ, ಯಾರ ನೇವೆಮಾಡಿ ನೀನು ದೇವಿಯರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಉತ್ತಮಳೆನಿಸಿರುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿನೋಡು.

೮೦. ಎಲಾ ಮಂಗಳಕರಳೇ, ಯಾರ ವಾದವನ್ನು ವೂಚಿಸಿ ನೀನು ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯೆನಿಸಿರುವೆಯೋ ಆತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನ ರಿಯೆಯಾ? ಸರ್ವಜ್ಞಳಾದ ನಿನಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ?

ಭ್ರೂಭಂಗಲೀಲಯಾ ಕೃಷ್ಣಃ ಸೃಷ್ಟ್ವಂ ಶಕ್ತಶ್ಚ ತ್ವದ್ವಿಧಾಃ |
ಕೋಟಿಶಃ ಕೋಟಿಶೋ ದೇವ್ಯಸ್ತಂ ನ ಜಾನಾಸಿ ನಿರ್ಗುಣಂ || ೮೧ ||

ವೈಕುಂಠೇ ಶ್ರೀಹರೇರಸ್ಯ ಚರಣಾಂಬುಜಮಾರ್ಜನಂ |
ಕರೋತಿ ಕೇಶೈಃ ಶಶ್ವಚ್ಛ್ರೀಃ ಸೇವನಂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ || ೮೨ ||

ಸರಸ್ವತೀ ಚ ಸ್ತವನೈಃ ಕರ್ಣಹೀಯೂಷಸುಂದರೈಃ |
ಸತತಂ ಸ್ತೂತಿ ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನ ಜಾನಾಸಿ ತಮಿಾತ್ಸರಂ || ೮೩ ||

ಭೀತಾ ಚ ಪ್ರಕೃತಿರ್ಮಾಯಾ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಬೀಜರೂಪಿಣೀ |
ಸತತಂ ಸ್ತೂತಿ ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಂ ನ ಜಾನಾಸಿ ಮಾನಿನಿ || ೮೪ ||

ಸ್ತುನಂತಿ ಸತತಂ ನೇದಾ ಮಹಿಮ್ನಃ ಷೋಡಶೀಂ ಕಲಾಂ |
ಕದಾಪಿ ನ ನಿಜಾನಂತಿ ತಂ ನ ಜಾನಾಸಿ ಭಾಮಿನಿ || ೮೫ ||

೮೧ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವರಮಾತ್ಮನು ಹುಬ್ಬು ಕುಣಿಸುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿನ್ನಂಥ ಕೋಟ್ಯಂತರ ದೇವಿಯರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಲ್ಲನು. ನಿರ್ಗುಣನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯೆಯಾ ?

೮೨. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆನಿಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಾದ ಕಮಲದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ಕೇಶಪಾಶಗಳಿಂದ ತೊಡೆದು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇವೆಗೈಯ್ಯುವಳು.

೮೩. ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯು ಕರ್ಣಾಮೃತವಾದ ದಿವ್ಯಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಳೋ ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿಯೆಯಾ ?

೮೪. ಆದಿನಾಯೆಯೂ, ಆದಿಕಾರಣಿಯೂ ಆದ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ಪದಾ ಯಾರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಳೋ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ಅರಿಯೆಯಾ ?

೮೫. ಚತುರ್ವೇದಗಳೂ ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯ ಹದಿನಾರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ತುತಿಸಿ, ಆತನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರವೋ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿಯೆಯಾ ?

ವಕ್ತ್ರೈಶ್ಚತುರ್ಭಿರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವೇದಾನಾಂ ಜನಕೋ ವಿಭುಃ |

ಸೌತಿ ಸೇವಾಂ ಚ ಕುರುತೇ ಚರಣಾಂಬುಜಮಿತ್ಸರಿ

| ೮೩ ||

ಶಂಕರಃ ಪಂಚಭಿರ್ವಕ್ತ್ರೈಸ್ತೌತಿ ಯಂ ಯೋಗಿನಾಂ ಗುರುಃ |

ಸಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಃ ಸಪುಲಕಃ ಸೇವತೇ ಚರಣಾಂಬುಜಂ

|| ೮೪ ||

ಶೇಷಃ ಸಹಸ್ರವದನ್ಯೈಃ ಪರಮಾತ್ಮಾನಮಿತ್ಸರಂ |

ಸತತಂ ಸೌತಿ ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸೇವತೇ ಚರಣಾಂಬುಜಂ

|| ೮೫ ||

ಧರ್ಮಃ ಪಾತಾ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಾಕ್ಷೀ ಚ ಜಗತಾಂ ಪತಿಃ |

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಚರಣಾಂಭೋಜಂ ಸೇವತೇ ಸತತಂ ಮುದಾ

|| ೮೬ ||

ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸೀ ಯಃ ಪಾತಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ವಯಂ ವಿಭುಃ |

ಅಸ್ಯಾಂತತ್ವ ತಥಾ ಚಾಯಂ ಧ್ಯಾಯತೇನುಪ್ವಣಿಂ ಪರಂ

|| ೯೦ ||

೮೩ ಎಲಾ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯೇ, ಚತುರ್ವೇದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವನು ತನ್ನ ಚತುರ್ಮುಖಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಆತನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸುವನು.

೮೪. ಯೋಗಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಶಂಕರನು ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರನಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಾಶ್ರುವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಐದು ಮುಖಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವನು.

೮೫. ಅದಿಶೇಷನು ತನ್ನ ಸಾವಿರಮುಖಗಳಿಂದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನ ಚರಣವಂಕಜಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವನು.

೮೬. ಜಗತ್ಪತಿಯೂ ಸಕಲಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಆದ ಧರ್ಮದೇವನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಸೇವೆ ಗೈಯುವನು.

೯೦. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯೂ, ಜಗತ್ಪರಿವಾಲಕನೂ ಆದ ವಿಷ್ಣುವೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವನು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ~~ಕಾಲವೂ~~ ಕಾಲವೂ ಬಿಡದೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವನು.

ಸುರಾಸುರಮುನೀಂದ್ರಾಶ್ಚ ಮನಮೋ ಮಾನವಾ ಬುಧಾಃ |

ಸೇವಂತೇ ನ ಹಿ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸ್ವಪ್ನೇಷಿ ಚರಣಾಂಬುಜಂ

|| ೯೧ ||

ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ದೋಷಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಭಜ ಸಾದಾಂಬುಜಂ ಹರೇಃ |

ಭ್ರೂಭಂಗಲೀಲಾಮಾತ್ರೇಣ ಸೃಷ್ಟಿಂ ಸಂಹರ್ತುರೇವ ಚ

|| ೯೨ ||

ನಿರೋಷಮಾತ್ರಾದಸ್ಯೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪತನಂ ಭವೇತ್ |

ಯಸ್ಯೈಕದಿವಸೇಷ್ಯಷ್ಟಾವಿಂಶತೀಂದ್ರಾಃ ಪತಂತ್ಯೇಷಿ

|| ೯೩ ||

ಏವಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಮಾಯುರ್ಯಸ್ಯ ಜಗದ್ವಿಧೇಃ |

ತ್ವಂ ವಾ ಕಾನ್ಯಾಶ್ಚ ವಾ ರಾಧೇ ಮದೀಶ್ವರವಶೇಽಖಿಲಂ

|| ೯೪ ||

ಶ್ರೀದಾಮ್ನೋ ನಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕೇವಲಂ ಕಟುಮುಜ್ಜಲಂ |

ಸದ್ಯಶ್ಚ ಕೋಪ ಸಾ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನದ್ಯಃ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ ಹರೇಃ

|| ೯೫ ||

೯೧ ಸುರಾಸುರರೂ, ಮನುಗಳೂ, ಮುನಿಮಾನವರೂ, ವಂಡಿತರೂ, ಯಾವ ವರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಯಲಾರರು.

೯೨ ಯಾವ ವರಮಾತ್ಮನು ಹುಬ್ಬುಕುಣಿಸುವಷ್ಟು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಆತನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಭಜಿಸು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಡು.

೯೩. ಪರಮಾತ್ಮನು ರೆಪ್ಪೆಬಡಿಯುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನ ಪತನವಾಗುವುದು ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟತ್ತನಾಲ್ಕು ಇಂದ್ರರೂ ಅಳಿಯುವರು.

೯೪. ಈ ರೀತಿಯಾದ ನೂರೆಂಟುವರ್ಷ ಆಯುಸ್ಸುಳ್ಳ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತನಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆ ವರಮಾತ್ಮನ ಅಧೀನವಾಗಿರುವಾಗ, ಎಲೈ ರಾಧೆಯೇ, ನೀನಾಗಲೀ ಮತ್ತಾರಾಗಲೀ ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರಿ?

೯೫. ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ ಇಂತಾಡಿದ ಶ್ರೀದಾಮನ ಕಟುನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯು ಕೂಡಲೇ ಕುಪಿತಳಾದಳು.

ರಾಸೇಶ್ವರೀ ಬಹಿರ್ಗತ್ವಾ ತಮುನಾಚ ಹ ನಿಷ್ಕುರಂ |

ಸ್ಫುರದೋಷ್ಠೀ ಮುಕ್ತಕೇಶೀ ರಕ್ತಾಂಭೋರುಹಲೋಚನಾ || ೯೬ ||

|| ರಾಧಿಕೋನಾಚ ||

ರೇ ರೇ ಜಾಲ್ಮ ಮಹಾಮೂಢ ಶೃಣು ಲಂಪಟಿಕಿಂಕರ |

ತ್ವಂ ಚ ಜಾನಾಸಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಂ ನ ಜಾನಾಮಿ ತ್ವದೀಶ್ವರಂ || ೯೭ ||

ತ್ವದೀಶ್ವರಶ್ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ನ ಹ್ಯಸ್ಮಾಕಂ ಪ್ರಜಾಧಮ |

ಜಾನಾಮಿ ಜನಕಂ ಸ್ತಾಷಿ ಸದಾ ನಿಂದಸಿ ಮಾತರಂ || ೯೮ ||

ಯಥಾಸುರಾಶ್ಚ ತ್ರಿದಶಾ ನಿತ್ಯಂ ನಿಂದಂತಿ ಸಂತತಂ |

ತಥಾ ನಿಂದಸಿ ಮಾಂ ಮೂಢ ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಮಸುರೋ ಭವ || ೯೯ ||

೯೬. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಸೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೂದಲನ್ನು ಕೆದರಿಕೊಂಡು, ಕೆಂದಾವರೆಯಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಶ್ರೀದಾಮನನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ, ತುಟಿಗಳನ್ನು ನಡುಗಿಸುತ್ತ, ನಿಷ್ಕುರನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದಳು.

೯೭ ರಾಧೆ:—ಮಹಾಮೂರ್ಖನೂ, ಸ್ತ್ರೀಲಂವಟಿನ ಸೇವಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ದುಷ್ಟನೇ, ನೀನೇ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಬಲ್ಲವನು. ನಿನ್ನೊಡೆಯನ ವಿಷಯವು ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದಲ್ಲವೇ?

೯೮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಿನಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಭು. ನಮಗಲ್ಲವೋ? ಎಲಾ ಅಧಮ ದೂರ ಹೋಗು ತಂದೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ತಾಯಿಯನ್ನು ದೂಷಿಸುವೆಯಲ್ಲ.

೯೯. ರಾಕ್ಷಸರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಿತ್ಯವೂ ದೂಷಿಸುವಂತೆ ಮೂಢನಾದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ದೂಷಿಸುವುದರಿಂದ ನೀನೂ ಅಸುರ (ರಾಕ್ಷಸ) ನಾಗಿ ಹುಟ್ಟು.

ಗೋಪ ವ್ರಜಾಸುರೀಂ ಯೋನಿಂ ಗೋಲೋಕಾಚ್ಚ ಬಹಿರ್ಭವ |

ಮಯಾದ್ಯ ಶಪ್ತೋ ಮೂಢಸ್ತ್ವಂ ಕಸ್ತ್ವಾಂ ರಕ್ಷಿತುಮಿಾಶ್ವರಃ || ೧೦೦ ||

ರಾಸೇಶ್ವರೀ ತಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸುಷ್ವಾಪ ವಿರರಾಮ ಚ |

ನಯಸ್ಯಾಃ ಸೇವಯಾನಾಸುಶ್ಚಾಮರೈ ರತ್ನಮುಷ್ಪಿಭಿಃ || ೧೦೧ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ವಚನಂ ತಸ್ಯಾ ಕೋಪೇನ ಸ್ಫುರಿತಾಧರಃ |

ಶಶಾಪ ತಾಂ ಚ ಶ್ರೀದಾಮಾ ವ್ರಜ ಯೋನಿಂ ಚ ಮಾನುಷೀಂ || ೧೦೨ ||

|| ಶ್ರೀದಾಮೋವಾಚ ||

ಮಾನುಷ್ಯಾ ಇವ ಕೋಪಸ್ತೇ ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಂ ಮಾನುಷೀ ಭುವಿ |

ಭವಿಸ್ಯಸಿ ನ ಸಂದೇಹೋ ಮಯಾ ಶಪ್ತಾ ತ್ವಮಂಭಿಕೇ |

ಛಾಯಯಾ ಕಲಯಾ ವಾಪಿ ಪರಶಕ್ತ್ಯಾಕಲಂಕಿತಾ || ೧೦೩ ||

೧೦೦. ಎಲೈ ಗೋಪನೇ, ನೀನು ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತು. ಮೂಢತನದಿಂದ ನನ್ನ ಶಾಪಕ್ಕೊಳಗಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ರಕ್ಷಿಸಲಾರರು.

೧೦೧. ರಾಧೆಯು ಇಂತು ನುಡಿದು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಅವಳ ಗೆಳತಿಯರೆಲ್ಲರೂ ರತ್ನದ ಹಿಡಿಯುಳ್ಳ ಚಾಮರಗಳ್ಳು ಬೀಸತೊಡಗಿದರು.

೧೦೨. ಇತ್ತ ಶ್ರೀದಾಮನೂ ಕೂಡ ರಾಧೆಯ ಶಾಪನುಡಿಗಳಿಂದ ಕುಪಿತನಾಗಿ ತುಟಿಗಳು ನಡುಗುತ್ತಿರಲು ' ನೀನು ಮಾನುಷ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತು ' ಎಂದು ರಾಧೆಗೆ ಪ್ರತಿಶಾಪವಿತ್ತನು

೧೦೩. ಶ್ರೀದಾಮಾ :—ಎಲೌ ಅಂಬಿಕೆಯೇ, ನಿನಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಕೋಪವಿರುವುದರಿಂದ, ಅಕಳಂಕನಾದ ನನ್ನ ಶಾಪದಿಂದ ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆ. ನೀನು ವರಾಶಕ್ತಿಯ ಛಾಯೆಯಿಂದಲೋ, ಕಲೆಯಿಂದಲೋ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವೆ.

ಮೂಢಾ ರಾಪಾಣಪತ್ನೀಂ ತ್ವಾಂ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಜಗತೀತಲೇ |

ರಾಪಾಣಃ ಶ್ರೀಹರೇರಂಶೋ ವೈಶ್ಯೋ ವೃಂದಾವನೇ ನನೇ || ೧೦೪ ||

ಭವಿಷ್ಯತಿ ಮಹಾಯೋಗೀ ರಾಧಾಶಾಪೇನ ಗರ್ಭಜಃ |

ಗೋಕುಲೇ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಿಹರಿಸ್ಯಸಿ ಕಾನನೇ || ೧೦೫ ||

ಭವಿತಾ ತೇ ವರ್ಷಶತಂ ವಿಚ್ಛೇದೋ ಹರಿಣಾ ಸಹ |

ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತಮಾಶಂ ಚ ಗೋಲೋಕಮಾಗಮಿಸ್ಯಸಿ || ೧೦೬ ||

ತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಚ ನತ್ವಾ ಚ ಸ ಜಗಾಮ ಹರೇಃ ಪುರಃ |

ಗತ್ವಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಶಾಪಾಖ್ಯಾನಮುವಾಚ ಹ || ೧೦೭ ||

೧೦೪. ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ರಾಪಾಣನೆಂಬುವನು ವೈಶ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ನೀನು ಮೂಢರಿಂದ ರಾಪಾಣನ ಪತ್ನಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ.

೧೦೫. ಯೋಗಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ರಾಪಾಣನು ರಾಧೆಯ ಶಾಪದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಆತನೊಡನೆ ಸೇರಿ ಮನೋಹರವಾದ ಕಾನನಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ವಿಹರಿಸುವೆ.

೧೦೬. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿನಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಿರಹವುಂಟಾಗುವುದು. ಅನಂತರ ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಪುನಃ ವಡೆದು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವೆ.

೧೦೭. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀದಾಮನು ರಾಧೆಗೆ ಶಪಿಸಿ, ಅಕೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ವಂದಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತ ವನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ಅನುಪೂರ್ವ್ಯಾತ್ತು ತತ್ಸರ್ವಂ ರುರೋದ ಚ ಭೃಶಂ ಪುನಃ |

ಉನಾಚಿ ತಂ ರುದಂತಂ ಚ ಗಚ್ಛತ್ಸಂ ಧರಣೀತಲಂ

|| ೧೦೮ ||

ನ ಜೇತಾ ತೇ ತ್ರಿಭುವನೇ ಹ್ಯಸುರೇಂದ್ರೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ |

ಕಾಲೇ ಶಂಕರಶೂಲೇನ ದೇಹಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮಮಾಂತಿಕಂ

|| ೧೦೯ ||

ಆಗಮಿಷ್ಯಸಿ ಪಂಚಾಶದ್ಯುಗಾಂತೇ ತು ಮಮಾಶಿಷಾ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯ ನಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುವಾಚ ಶುಚಾನ್ವಿತಃ

|| ೧೧೦ ||

ತ್ವದ್ಭಕ್ತಿರಹಿತಂ ಮಾಂ ಚ ಕದಾಚಿನ್ನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀಹರಿಂ ನತ್ವಾ ಜಗಾಮು ಸ್ವಾಶ್ರಮಾದ್ಭಹಿಃ

| ೧೧೧ ||

೧೦೮. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಶಾವನೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಆಳತೊಡಗಿದನು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀದಾಮ ನನ್ನು ಕುರಿತು ' ನೀನು ಅಳಬೇಡ, ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗು ' ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು.

೧೦೯-೧೧೦. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸುವಂಥ ಶೂರನು ಜನಿಸಲಾರನು. ನನ್ನ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರೊಡೆಯನಾಗಿ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಖವಾಗಿದ್ದು ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ಶೂಲಾಯುಧಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ದೇಹ ವನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬರುವವನಾಗು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖಿತ ನಾದ ಶ್ರೀದಾಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತೆಂದನು.

೧೧೧. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಡುವಂತೆ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಶ್ರೀದಾಮನು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಪಶ್ಚಾ ಜ್ಞಗಾಮು ಸಾ ದೇವೀ ರುರೋದ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಕ್ಷಯಾಸಿ ವತ್ಸೇತ್ಯುಚ್ಚಾಯೇ ವಿಲಲಾಪ ಭೃಶಂ ಸತೀ || ೧೧೨ ||

ಶ್ರೀದಾಮಾಸಿ ಚ ತಾಂ ನತ್ವಾ ರುರೋದ ಪ್ರೇಮವಿಹ್ವಲಃ |
ಸ ಏನ ಶಂಖಚೂಡಶ್ಚ ಬಭೂವ ತುಲಸೀಪತಿಃ || ೧೧೩ ||

ಗತೇ ಶ್ರೀದಾಮ್ನಿ ಸಾ ದೇವೀ ಜಗಾಮೇಶ್ವರಸನ್ನಿಧಿಂ |
ಸರ್ವಂ ನಿವೇದಯಾಮಾಸ ಹರಿಃ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂ ದದೌ || ೧೧೪ ||

ಶೋಕಾತುರಾಂ ಚ ತಾಂ ಕೃಷ್ಣೋ ಬೋಧಯಾಮಾಸ ಪ್ರೇಯಸೀಂ |
ಶಂಖಚೂಡಶ್ಚ ಕಾಲೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ ಪುನರೀಶ್ವರಂ || ೧೧೫ ||

ರಾಧಾ ಜಗಾಮ ಧರಣೀಂ ವಾರಾಹೇ ಹರಿಣಾ ಸಹ |
ವೃಷಭಾನುಗೃಹೇ ಜನ್ತುಲಲಾಭ ಗೋಕುಲೇ ಮುನೇ || ೧೧೬ ||

೧೧೨ ಇತ್ತ ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ 'ವತ್ಸ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ,' ಎಂದು ಗೋಳಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀದಾಮನ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋದಳು

೧೧೩. ಶ್ರೀದಾಮನೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಪ್ರೇಮಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆಕೆಯ ವಿರಹಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟನು. ಮುಂದೆ ಅವನೇ ತುಳಸೀ ದೇವಿಯ ಪತಿಯಾಗಿ ಶಂಖಚೂಡನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು.

೧೧೪. ಇಂತು ಶ್ರೀದಾಮನು ಹೊರಟುಹೋಗಲು, ರಾಧಾದೇವಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದಳು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಿತ್ತನು.

೧೧೫. ಮತ್ತು ದುಃಖಿತಳಾದ ವ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಂತ್ವನ ಗೊಳಿಸಿದನು. ಇತ್ತ ಶಂಖಚೂಡನೂ ಕೂಡ ಶಾವಾವನಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದನು.

೧೧೬. ಎಲೈ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಇತ್ತ ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ವಾರಾಹ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾನುವೆಂಬ ಗೊಲ್ಲನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದಳು.

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಖ್ಯಾನಮಂಗಲಂ |

ಸರ್ವೇಷಾಂ ನಾಂಭಿತಂ ಸಾರಂ ಕಿಂ ಭೂಯಃ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಸಿ || ೧೧೭ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣ ನಾರದಸಂವಾದೇ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಜನ್ಮ-

ರಾಧಾಶ್ರೀದಾಮಶಾಪೋದ್ಭವೋ ನಾನು

ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೧೧೭. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ನಾರಭೂತವೂ, ಸಕಲರ ಅಭಿಷ್ಠಿತವೂ ಸರ್ವಮಂಗಳದಾಯಕವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ಮುಂದೆ ಏನನ್ನು ಕೇಳಲು ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದು ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ

ಸಮುದ್ರಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಧಾ ಶ್ರೀದಾಮರ ಶಾವನನ್ನು

ವಿವರಿಸುವ ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ರಾಧೆಯು ರತಿಮಂಡಪಕ್ಕೆ ಬಂದು, ವಿರಜೆಯು ನದೀರೂಪಳಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲದುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಿರಜೆಗಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಗೋಳಾಡಿ, ಸುಂದರರೂಪದಿಂದ ಎದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿರಜೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡನು ಕೂಡಲೇ ವಿರಜೆಯು ಲೋಕೋತ್ತರ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವರ್ಣರೂಪ ಬಹಳಕಾಲ ರತಿಸುಖನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿರಜೆಯು ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿ ಏಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಹೀಗಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ಅವಳ ಕಿರಿಯಮಗನು ಹಿರಿಯಸಹೋದರರಿಂದ ಸೀಡಿತನಾಗಿ ಬಂದು ತಾಯಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯಕಾಯುತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು. ವಿರಜೆಯು ಪುತ್ರನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿದನಂತರ ಅತ್ತ ತಿರುಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಶೋಕಾಕುಲಳಾಗಿ, ವತಿಯ ವಿರಹಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಕಿರಿಯವನು ಉಪ್ಪಿನ ಸಮುದ್ರವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಉಳಿದ ಆರು ಜನರೂ, ಕಬ್ಬಿನರಸವೇ ಮುಂತಾದ ಆರು ಸಮುದ್ರಗಳಾಗುವಂತೆಯೂ ಶಾಪ ವಿತ್ತು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪುತ್ರರಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಪವಿತ್ತು, ವತಿಪುತ್ರರ ವಿರಹದಿಂದ ದುಃಖಿತಳಾಗಿದ್ದ ವಿರಜೆಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪುನಃ ಬಂದು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರಾಧೆಯ ಸಖಿಯರು ಕಂಡು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಸಲು ರಾಧೆಯು ಕುಸಿತಳಾದಳು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಂದು ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದರೂ ಆಕೆಯು ಶಾಂತಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ' ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನುಷಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟನಾಗಿರು ' ಎಂದು ರಾಧೆಯು ಶಾಪವಿತ್ತಳು. ಆಗ ರಾಧೆಯ ಸಖಿಯರು ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಕೆಲವು ಹಿತನುಡಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀದಾಮನು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಆಕೆಗೆ ವಿವರಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಧೆಯು ಸರ್ವಜ್ಞಳಾದ ತನಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳಲು ಬಂದ ಆ ಶ್ರೀದಾಮನನ್ನು 'ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟು' ಎಂದು ಶಪಿಸಲು, ಶ್ರೀದಾಮನೂ 'ಮಾನುಷಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ನೂರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಿರಹ ಪೀಡಿತಳಾಗುವಂತೆ' ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಶಾಪವಿತ್ತನು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀದಾಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರ ವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ, ಆತನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಶಂಖಚೂಡನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಶುಳಸಿಯ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಶಾವಾಸಸಾನದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ಶೂಲಾಯುಧದ ಏಟಿನಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನೇರಿದನು. ಇತ್ತ ಶ್ರೀದಾಮನು ಹೊರಟು ಹೋದಮೇಲೆ ರಾಧೆಯೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಮತಿಯಂತೆ ನಾರಾಹ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾನುವೆಂಬ ಗೊಲ್ಲನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಶಾಪ ದಿಂದಲೇ ಮಾನುಷಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನರಿಸಿದಳು.

—|| ೬೦ ||—

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಕೇನ ವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಮಹೀಂ ಚ ಕೇನ ಹೇತುನಾ |
ಅಜಗಾಮ ಜಗನ್ನಾಥೋ ವದ ನೇದವಿದಾಂ ವರ

|| ೧ ||

|| ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಪುರಾ ವಾರಾಹಕಲ್ಪೇ ಸಾ ಭಾರಾಕ್ರಾಂತಾ ವಸುಂಧರಾ |
ಭೃಶಂ ಬಭೂವ ಶೋಕಾರ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಶರಣಂ ಯಯೌ || ೨ ||
ಸುರೈಶ್ಚಾಸುರಸಂತಪ್ತೈರ್ಭೃಶಮುದ್ವಿಗ್ನ ಮಾನಸೈಃ |
ಸಾರ್ಥಂ ತೈಸ್ತಾಂ ದುರ್ಗಮಾಂ ಚ ಜಗಾಮ ವೇಧಸಃ ಸಭಾಂ || ೩ ||

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರದಮಹರ್ಷಿಃ:—ಎಲೈ ವೇದಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾರಾಯಣ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಜಗನ್ನಾಥನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.

೨ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಃ:—ಹಿಂದೆ ವಾರಾಹಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರ ಭಾರ ದಿಂದ ಬಗ್ಗಿಹೋದ ಭೂದೇವಿಯು ಶೋಕಾಕುಲಳಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಶರಣುಹೊಂದಿದಳು.

೩. ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಆ ಭೂದೇವಿಯೊಡನೆ ಸರ್ವಸುಲಭವಲ್ಲದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು.

ದದರ್ಶ ತಸ್ಯಾಂ ದೇವೇಶಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ |

ಋಷೀಂದ್ರೈಶ್ಚ ಮುನೀಂದ್ರೈಶ್ಚ ಸಿದ್ಧೇಂದ್ರೈಃ ಸೇವಿತಂ ಮುದಾ || ೪ ||

ಅಪ್ಸರೋಗಣನ್ಯತ್ಯಂ ಚ ಪತ್ಯಂತಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಮುದಾ |

ಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ಚ ಸಂಗೀತಂ ಶ್ರುತವಂತಂ ಮನೋಹರಂ || ೫ ||

ಜಂಪಂತಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೃಷ್ಣ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ |

ಭಕ್ತ್ಯಾನಂದಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಂ ತಂ ಪುಲಕಾಂಕಿತ ವಿಗ್ರಹಂ || ೬ ||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಾ ತ್ರಿದಶೈಃ ಸಾರ್ಥಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚತುರಾಸನಂ |

ಸರ್ವಂ ನಿವೇದನಂ ಚಕ್ರೇ ದೈತ್ಯಭಾರಾದಿಕಂ ಮುನೇ |

ಸಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಾ ಸಪುಲಕಾ ತುಷ್ಪಾವ ಚ ರುರೋದ ಚ || ೭ ||

೪. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಿದ್ಧಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದಲೂ ಸೇವಿತನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ದೇವದೇವನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಭೂದೇವಿಯು ನೋಡಿದಳು.

೫. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅವರಸ್ತ್ರೀಯರ ನರ್ತನವನ್ನು ಸ್ಥಿತಮುಖನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಗಂಧರ್ವರ ಮನೋಹರವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

೬. 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಆನಂದಪರವಶನಾಗಿ ತೋಮಾಂಚಿತಶರೀರನಾಗಿದ್ದನು.

೭. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದ ಚತುರ್ಮುಖನಿಗೆ ಭೂದೇವಿಯು, ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಂದಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿಚ್ಛಾಪಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತು ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ದುಃಖದಿಂದ ಗೋಳಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ತಾಮುನಾಚ ಜಗದ್ಧಾತಾ ಕಥಂ ಸೌಷ್ಠಿ ಚ ರೋದಿಸಿ |

ಕಥಮಾಗಮನಂ ಭದ್ರೇ ವದ ಭದ್ರಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ

|| ೮ ||

ಸುಸ್ಥಿರಾ ಭವ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಭಯಂ ಕಿಂ ತೇ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ |

ಆಶ್ವಾಸ್ಯ ಪೃಥಿವೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರಚ್ಛ ಸಾದರಂ

|| ೯ ||

ಕಥಮಾಗಮನಂ ದೇವಾ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಮಮ ಸನ್ನಿಧಿಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೇವಾ ಉಚುಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಂ

|| ೧೦ ||

ಭಾರಾಕ್ರಾಂತಾ ಚ ವಸುಧಾ ದಸ್ಯುಗ್ರಸ್ತಾ ವಯಂ ಪ್ರಭೋ |

ತ್ವಮೇವ ಜಗತಾಂ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಶೀಘ್ರಂ ನೋ ನಿಷ್ಕ್ರುತಿಂ ಕುರು

|| ೧೧ ||

ಗತಿಸ್ತ್ವಮಸ್ಯಾ ಭೋ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಿವೃತಿಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ |

ಪೀಡಿತಾ ಯೇನ ಭಾರೇಣ ಪೃಥಿವೀಯಂ ಪಿತಾಮಹ

|| ೧೨ ||

೮. ಆಕೆಯು ಗೋಳಿಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಎಲಾ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಪುನಃ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನು? ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಹೇಳು. ಎಲ್ಲವೂ ಶುಭವಾಗುವುದು.

೯. ಎಲಾ ಕಲ್ಯಾಣಿಯೇ, ಶಾಂತಳಾಗು. ನಾನಿರುವಾಗ ನಿನಗೇತರ ಭಯ? ಎಂದು ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗೊಳಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

೧೦. ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದರು.

೧೧. ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ಭೂದೇವಿಯು ಭಾರಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಶತ್ರುಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ನೀನೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪಾರುಗಾಣಿಸು.

೧೨. ಎಲೈ ಪಿತಾಮಹನೇ, ದುಷ್ಟರ ಭಾರದಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾದ ಈ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ನೀನಲ್ಲದೆ ಬೇರಾರು ದಿಕ್ಕಿರುವರು.

ನಯಂ ತೇನೈವ ದುಃಖಾರ್ತಾಸ್ತದ್ಭಾರಹರಣಂ ಕುರು |
ದೇವಾನಾಂ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪಪ್ರಚ್ಛ ತಾಂ ಜಗದ್ವಿಧಿಃ || ೧೩ ||

ದೂರೀಕೃತ್ಯ ಭಯಂ ವತ್ಸೇ ಸುಖಂ ತಿಷ್ಠ ಮಮಾಂತಿಕಂ |
ಕೇಷಾಂ ಭಾರಮತಕ್ತಾ ತ್ವಂ ಸೋಢುಂ ಪಂಕಜಲೋಚನೇ || ೧೪ ||

ಅಪನೇಷ್ಯಾಮಿ ತಂ ಭದ್ರೇ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭವಿತಾ ಧ್ರುವಂ |
ತಸ್ಯ ಸಾ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುವಾಚ ಸ್ವಪೀಡನಂ |
ಪೀಡಿತಾ ಯೇನ ಯೈನೈವಂ ಪ್ರಸನ್ನವದನೇಕ್ಷಣಾ || ೧೫ ||

|| ಕ್ಷಿತಿರುವಾಚ ||

ಶೃಣು ತಾತ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸ್ವಕೀಯಾಂ ಮಾನಸೀಂ ವ್ಯಥಾಂ |
ವಿನಾ ಬಂಧುಂ ಸವಿಶ್ವಾಸಂ ನಾನ್ಯಂ ಕಥಿತುಮರ್ಹತಿ || ೧೬ ||

೧೩. ಭೂಭಾರದಿಂದ ನಾವೂ ದುಃಖಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಭೂಭಾರವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು. ದೇವತೆಗಳಾದಿವ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು

೧೪. ಎಲಾ ವತ್ಸೆಯೇ, ಭಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸುಖವಾಗಿರು. ಪಂಕಜಾಕ್ಷಿಯೇ, ನೀನು ಯಾರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ಅಸಮರ್ಥಳಾಗಿರುವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು.

೧೫. ಎಲಾ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಭಾರವನ್ನಿಳುಹುವೆನು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳ ವಾಗುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಯು ಯಾರಿಂದ ತನಗೆ ಪೀಡೆಯುಂಟಾಗಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡಳು.

೧೬. ಭೂದೇವಿ :—ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ, ನನ್ನ ಮನೋವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಕೇಳು, ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರರಾದ ಬಂಧುಗಳಿಗಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದನುಚಿತ

ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿರಬಲಾ ಶತ್ಸದ್ರಕ್ಷಣೇಯಾ ಸ್ವಬಂಧುಭಿಃ |

ಜನಕಸ್ವಾಮಿಪುತ್ರೈಶ್ಚ ಗರ್ಹಿತಾನ್ಯೈಶ್ಚ ನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೧೭ ||

ತ್ವಯಾ ಪೃಷ್ಠಾ ಜಗತ್ತಾತ ನ ಲಜ್ಜಾ ಕಥಿತುಂ ನುನು |

ಯೇಷಾಂ ಭಾರ್ಯಃ ಸೀಡಿತಾಹಂ ಶ್ರೂಯತಾಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೧೮ ||

ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿವಿಹೀನಾ ಯೇ ಯೇ ಚ ತದ್ಭಕ್ತನಿಂದಕಾಃ |

ತೇಷಾಂ ಮಹಾಪಾತಕಿನಾಮುಶಕ್ತಾ ಭಾರವಾಹನೇ

|| ೧೯ ||

ಸ್ವಧರ್ಮಾಚಾರಹೀನಾ ಯೇ ನಿತ್ಯಕೃತ್ಯವಿವರ್ಜಿತಾಃ |

ಶ್ರದ್ಧಾಹೀನಾಶ್ಚ ನೇದೇಷು ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಸೀಡಿತಾ

|| ೨೦ ||

ಸಿತೃನಾತ್ಮಗುರುಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಪೋಷಣಂ ಪುತ್ರಪೋಷ್ಯಯೋಃ |

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚ ನ ಶಕ್ತಾ ಭಾರವಾಹನೇ

|| ೨೧ ||

೧೭. ಅಬಲೆಯೆನಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ತಂದೆಯಾಗಲೀ, ವತಿಯಾಗಲೀ ಪುತ್ರನಾಗಲೀ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರ ರಕ್ಷಣೆಗೊಳಗಾದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಿಂದಿತಳಾಗುವಳು.

೧೮ ಜಗತ್ತಿಗೇ ತಂದೆಯೆನಿಸಿದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರ ಭಾರದಿಂದ ಸೀಡಿತಳಾಗಿರುವೆನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳು.

೧೯. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರನ್ನು ಸಿಂದಿಸುವ ಮಹಾಪಾತಕಿಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ನಾನು ಅಶಕ್ತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೨೦. ಯಾರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಧರ್ಮಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ವೇದವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅಂಧ ವಾಹಿಗಳು ನನಗೆ ಭಾರವಾಗಿರುವರು.

೨೧. ಯಾರು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು, ಗುರುಗಳು, ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಪುತ್ರರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಧವಢನ್ನು ಹೊರಲು ನಾನು ಅಶಕ್ತಳಾಗಿರುವೆನು

ಯೇ ಮಿಥ್ಯಾನಾದಿನಸ್ತಾತ ದಯಾಸತ್ಯವಿವರ್ಜಿತಾಃ |
ನಿಂದಕಾ ಗುರುದೇವಾನಾಂ ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ || ೨೨ ||

ಮಿತ್ರದ್ರೋಹೀ ಕೃತಸ್ಥಶ್ಚ ಮಿಥ್ಯಾಸಾಕ್ಷ್ಯಪ್ರದಾಯಕಃ |
ವಿಶ್ವಾಸಘ್ನೋ ನ್ಯಾಸಹರ್ತಾ ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ || ೨೩ ||

ಕಲ್ಯಾಣಸೂಕ್ತನಾಮಾನಿ ಹರೇರ್ನಾಮೈಕಮಂಗಲಂ |
ಕುರ್ವಂತಿ ವಿಕ್ರಯಂ ಯೇ ನೈ ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ || ೨೪ ||

ಜೀವಘಾತೀ ಗುರುದ್ರೋಹೀ ಗ್ರಾಮಯಾಜೀ ಚ ಲುಬ್ಧಕಃ |
ಶವದಾಹೀ ಶೂದ್ರಭೋಜೀ ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ || ೨೫ ||

ಪೂಜಾಯಜ್ಞೋಪವಾಸಾದಿವ್ರತಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ |
ಯೇ ಯೇ ಮೂಢಾ ನಿಹಂತಾರಸ್ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ || ೨೬ ||

೨೨. ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ, ಯಾರು ಸತ್ಯ, ದಯೆ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ, ಸರ್ವದಾ ಸುಳ್ಳು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ದೇವತೆ ಗುರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರೋ ಅಂಥವರ ಭಾರದಿಂದ ನಾನು ಪೀಡಿತಳಾಗಿರುವೆನು.

೨೩. ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಿಗಳು, ಉಪಕಾರಸ್ತರಣೆಯಿಲ್ಲದವರು, ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವವರು, ನಂಬಿಸಿ ನಾಶಗೊಳಿಸುವವರು, ಅಡುವಿಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವರು ಮುಂತಾದ ಪಾಪಿಗಳ ಭಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಲಾರೆನು.

೨೪. ಮಂಗಳಕರವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಯಾರು ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೋ ಆ ಪಾಪಿಗಳ ಭಾರದಿಂದ ನಾನು ಪೀಡಿತಳಾಗಿರುವೆನು.

೨೫. ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸಕ, ಗುರುದ್ರೋಹಿ, ಗ್ರಾಮದ ಪುರೋಹಿತ, ಬೇಡರವ, ಶವದಹನ ಮಾಡುವವ, ಶೂದ್ರಾನ್ನ ಭೋಜಿ ಮುಂತಾದ ಪಾಪಿಗಳ ಭಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಲಾರೆನು.

೨೬. ದೇವತಾರಾಧನೆ, ಯಜ್ಞ, ಉಪವಾಸಾದಿವ್ರತಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಿರುವ ಮೂಢರ ಭಾರದಿಂದ ನಾನು ಪೀಡಿತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಸದಾ ದ್ವಿಷಂತಿ ಯೇ ಸಾಸಾ ಗೋವಿಪ್ರಸುರವೈಷ್ಣವಾನ್ |

ಹರಿಂ ಹರಿಕಥಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ತೇಷಾಂ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾ

|| ೨೭ ||

ಶಂಖಚೂಡಸ್ಯ ಭಾರೇಣ ಪೀಡಿತಾಹಂ ಯಥಾ ವಿಧೇ |

ತತೋಧಿಕಾನಾಂ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಭಾರೇಣ ಪರಿಪೀಡಿತಾ

|| ೨೮ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ಮದ್ವ್ಯಥಾಯಾ ನಿವೇದನಂ |

ತ್ಸಯಾ ಯದಿ ಸನಾಥಾಹಂ ಪ್ರತೀಕಾರಂ ಕುರು ಪ್ರಭೋ

|| ೨೯ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಸುಧಾ ರುರೋದ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಾ ತದ್ರೋದನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಮುವಾಚ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ

|| ೩೦ ||

೨೭ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ, ವೇವತಿಗಳನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರನ್ನೂ, ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನೂ, ಹರಿಕಥೆ ಮತ್ತು ಹರಿಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವ ವಾಪಿಗಳ ಭಾರದಿಂದ ನಾನು ಪೀಡಿತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೨೮ ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಶಂಖಚೂಡನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಭಾರದಿಂದ ನಾನು ಪೀಡಿತಳಾಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಭಾರದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪೀಡಿತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೨೯. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮನೋವೃಥೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನು. ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ನೀನು ನನ್ನ ರಕ್ಷಕನಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾದ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡು.

೩೦. ಭೂವೇವಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯು ಅಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದಯಾಮಯನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಇಂತೆಂದನು

ಭಾರಂ ತನಾಪನೇಷ್ಯಾಮಿ ದಸ್ಯೂನಾಮಪ್ರಾಪಾಯತಃ |
 ಉಪಾಯತೋಽಸಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತೈವ ವಸುಂಧರೇ || ೩೧ ||

ಕಾಲೇನ ಭಾರಹರಣಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಮದೀಶ್ವರಃ |
 ಯಂತ್ರಂ ಮಂಗಲಕುಂಭಂ ಚ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಚ ಕುಂಕುಮಂ || ೩೨ ||

ಮಧುಕಾಷ್ಠಂ ಚಂದನಂ ಚ ಕಸ್ತೂರಿಂ ತೀರ್ಥವೃತ್ತಿಕಾಂ |
 ಖಡ್ಗಗಂಡಕಖಂಡಂ ಚ ಸ್ಫಾಟಿಕಂ ಪದ್ಮರಾಗಕಂ || ೩೩ ||

ಇಂದ್ರನೀಲಂ ಸೂರ್ಯಮಣಿಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ ಕುಶಮೂಲಕಂ |
 ಶಾಲಗ್ರಾಮಶಿಲಾಂ ಶಂಖಂ ತುಲಸೀಂ ಪ್ರತಿಸ್ತಾಂ ಜಲಂ || ೩೪ ||

ಶಂಖಂ ಪ್ರದೀಪಮಾಲಾಂ ಚ ಶಿಲಾಮಂಚಾರ್ಕಂ ಚ ಘಂಟಿಕಾಂ |
 ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಚೈವ ನೈವೇದ್ಯಂ ಹರಿದ್ವರ್ಣಮಣಿಂ ತಥಾ |
 ಗ್ರಂಥಿಯುಕ್ತಂ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ದರ್ಪಣಂ ಶ್ವೇತಚಾನುರಂ || ೩೫ ||

೩೧. ಎಲಾ ವಸುಂಧರೆಯೇ, ನಿನಗುಂಟಾಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಭಾರವನ್ನು ನಾನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಡುವೆನು ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಪಾಯದಿಂದಲೇ ಕೈಗೊಡುವು ವಲ್ಲವೇ ?

೩೨. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಭಾರವನ್ನು ವರಿಹರಿಸುವನು. ಎಲಾ ವಸುಂಧರೆಯೇ, ಯಾರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಂತ್ರ, ಮಂಗಳಕಲಶ, ಶಿವಲಿಂಗ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನಿಡುವರೋ ಅವರು ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುವರು.

೩೩. ಕಬ್ಬು, ಚಂದನ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ತೀರ್ಥವೃತ್ತಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಖಡ್ಗ ಗಂಡಕಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಫಟಿಕ ಮತ್ತು ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಡುವವರು ನರಕಭಾಜನರಾಗುವರು.

೩೪-೩೫. ಇಂದ್ರನೀಲ, ಸೂರ್ಯಮಣಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ದರ್ಭೆಯ ಬೇರುಗಳನ್ನೂ, ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಶಂಖ, ತುಲಸಿ ಮತ್ತು ದೇವತಾವ್ರತಮೆಗಳನ್ನೂ, ದೀಪಮಾಲೆ, ಪೂಜಾರ್ಹನಾದ ಶಿಲೆ ಮತ್ತು ಗಂಟೆಗಳನ್ನೂ, ದೇವತಾನಿರ್ಮಾಲ್ಯ, ಮತ್ತು ನಿವೇದಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಪಚ್ಚೆಮಣಿಯನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಡುವವರು ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುವರು.

ಗೋರೋಚನಾಂ ಚ ಮುಕ್ತಾಂ ಚ ಶುಕ್ತಿಂ ಮಾಣಿಕ್ಯಮೇವ ಚ |
ಪುರಾಣಸಂಹಿತಾಂ ವಹ್ನಿಂ ಕರ್ಪೂರಂ ಪರಶುಂ ತಥಾ || ೩೬ ||

ರಜತಂ ಕಾಂಚನಂ ಚೈವ ಪ್ರವಾಲಂ ರತ್ನಮೇವ ಚ |
ಕುಶಬೀಜಂ ತೀರ್ಥತೋಯಂ ಗವ್ಯಂ ಗೋಮೂತ್ರಗೋಮಯಂ || ೩೭ ||

ತ್ವಯಿ ಯೇ ಸ್ಥಾಪಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮೂಢಾಶ್ಚೈತಾನಿ ಸುಂದರಿ |
ತಿಷ್ಯಂತಿ ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ತೇ ವರ್ಷಾಣಾನುಯುತಂ ಧ್ರುವಂ || ೩೮ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪೃಥ್ವೀಂ ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ದೇವತಾಭಿಷ್ಠಯಾ ಸಹ |
ಜಗಾಮ ಜಗತಾಂ ಧಾತಾ ಕೈಲಾಸಂ ಶಂಕರಾಲಯಂ || ೩೯ ||

ಗತ್ವಾ ತಮಾಶ್ರಮಂ ರಮ್ಯಂ ದದರ್ಶ ಶಂಕರಂ ವಿಧಿಃ |
ವಸಂತಮುಷ್ಣಯವಟಿಮೂಲೇ ಸ್ನಃಸರಿತಸ್ತಟೀ || ೪೦ ||

೩೬. ಗೋರೋಚನ, ಮುತ್ತು, ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು, ಮತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಪುರಾಣಗ್ರಂಥ, ಆಗ್ನಿ, ಕರ್ಪೂರ ಮತ್ತು ಕೊಡಲಿಯನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಡುವವರು ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು

೩೭-೩೮. ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರಗಳನ್ನೂ, ಹವಳರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ದರ್ಭೆಯಬೀಜ, ತೀರ್ಥೋದಕ, ಗಂಜಲ, ಸಗಣೆ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಡುವ ಮೂಢರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವರು.

೩೯. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪೃಥ್ವೀದೇವಿಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಿ, ಆಕೆ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಶಂಕರನ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೪೦. ಬ್ರಹ್ಮನು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ದೇವಗಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷಯ ವಟವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಶಂಕರನ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡನು.

ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಪರೀಧಾನಂ ದಕ್ಷಕನ್ಯಾಸ್ಥಿಭೂಷಣಂ |

ತ್ರಿಶೂಲಪಟ್ಟೇಶಧರಂ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಂ ತ್ರಿಲೋಚನಂ

|| ೪೧ ||

ನಾನಾಸಿದ್ಧೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಯೋಗೀಂದ್ರಗಣಸೇವಿತಂ |

ಪರಿತೋಽಪ್ಸರಸಾಂ ನೃತ್ಯಂ ಪಶ್ಯಂತಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಮುದಾ

|| ೪೨ ||

ಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ಚ ಸಂಗೀತಂ ಶ್ರುತವಂತಂ ಕುತೂಹಲಾತ್ |

ಪಶ್ಯಂತೀಂ ಪಾರ್ವತೀಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಶ್ಯಂತಂ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ

|| ೪೩ ||

ಜಪಂತಂ ಪಂಚವಕ್ತ್ರೇಣ ಹರೀರ್ನಾಮೈಕಮಂಗಲಂ |

ಮಂದಾಕಿನೀಪದ್ಮಬೀಜಮಾಲಯಾ ಪುಲಕಾಂಕಿತಂ

|| ೪೪ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಸ್ಮಾವಗ್ರೇ ಸ ಧೂರ್ಜಟೇಃ |

ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಸುರಸಂಘೈಶ್ಚ ಸಾರ್ಥಂ ಪ್ರಣತಕಂಧರೈಃ

|| ೪೫ ||

೪೧. ಹುಲಿಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದೆದು, ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಲೆಯಾಗಿ ಧರಿಸಿ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲ, ವಟ್ಟಿಶ ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ, ಐದು ಮುಖಗಳುಳ್ಳ ಆ ತ್ರಿಲೋಚನನ್ನು ಕಂಡನು.

೪೨. ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ, ಯೋಗಶ್ರೇಷ್ಠರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಶಂಕರನು, ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನರ್ತನವನ್ನು ಸ್ಥಿತವದನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

೪೩. ಗಂಧರ್ವರ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಶಿವನು ಸ್ತ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ತಾನೂ ಸ್ತ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೪೪. ದೇವಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾವರೆಯ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಐದು ಮುಖಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಂಗಳ ನಾಮಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೪೫. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿಸಿರುವ ಭೂದೇವಿ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಆ ಶಿವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತನು.

ಉತ್ತಸ್ಥೌ ಶಂಕರಃ ಶೀಘ್ರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಗದ್ಗುರುಂ |

ನನಾಮ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ಸಂಪ್ರೀತ್ಯಾ ಲಬ್ಧವಾನಾಶಿಷಂ ತತಃ

|| ೪೩ ||

ಪ್ರಣೇಮುದೇವತಾಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಂ |

ಪ್ರಣನಾಮ ಧರಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚಾಶಿಷಂ ಯುಯುಜೇ ಹರಃ

|| ೪೪ ||

ನ್ಯತ್ತಾಂತಂ ಕಥಯಾಮಾಸ ಪಾರ್ವತೀಶಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ |

ಶ್ರುತ್ವಾ ನತಮುಖಸ್ತುರ್ಣಂ ಶಂಕರೋ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ

|| ೪೫ ||

ಭಕ್ತಾಪಾಯಂ ಸಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಪಾರ್ವತೀಪರಮೇಶ್ವರೌ |

ಬಭೂವತುಸ್ತೌ ದುಃಖಾರ್ತೌ ಬೋಧಯಾಮಾಸ ತೌ ವಿಧಿಃ

|| ೪೬ ||

ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಹೇಶಶ್ಚ ಸುರಸಂಘಾನ್ವಸುಂಧರಾಂ |

ಗೃಹಂ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ

|| ೪೭ ||

೪೩ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಂಕರನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅವನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದನು.

೪೪ ಇತ್ತ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಾದ ಶಂಕರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ದರು. ಭೂದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಹರನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭವಾಗಲೆಂದು ಹರಸಿದನು.

೪೫ ಅನಂತರ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು, ಪಾರ್ವತೀಪತಿಗೆ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಶಂಕರನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ತಲೆಬಾಗಿದನು.

೪೬ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗುಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರು ದುಃಖಿತರಾಗಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದನು.

೪೭ ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಮಹೇಶ್ವರರು, ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಭೂದೇವಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಅವರವರ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದರು.

ತತೋ ದೇವೇಶ್ವರೈಸ್ತೂರ್ಣಮಾಗತ್ಯ ಧರ್ಮಮಂದಿರಂ |

ಸಹ ತೇನ ಸಮಾಲೋಚ್ಯ ಪ್ರಜಗ್ಗುರ್ಭವನಂ ಹರೇಃ

|| ೫೧ ||

ವೈಕುಂಠಂ ಪರಮಂ ಧಾಮ ಜರಾಮೃತ್ಯುಹರಂ ಪರಂ |

ನಾಯುನಾ ಧಾರ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾದೂರ್ಧ್ವಮುತ್ತಮಂ |

ಕೋಟಿಯೋ ನಮೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾತ್ಸನಾತನಂ

|| ೫೨ ||

ವರ್ಣನೀಯಂ ನ ಕವಿಭಿರ್ವಿಚಿತ್ರಂ ರತ್ನನಿರ್ಮಿತಂ |

ಪದ್ಮರಾಗೈರಿಂದ್ರನೀಲೈ ರಾಜಮಾಗೈರ್ವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೫೩ ||

ತೇ ಮನೋಯಾಯಿನಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಮನೋಹರಂ |

ಹರೇರಂತಃಪುರಂ ಗತ್ವಾ ದದೃಶುಃ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಸುರಾಃ

|| ೫೪ ||

೫೧ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರರು ಧರ್ಮಪುರುಷನ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವನೊಡನೆ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೫೨. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕಿಂತ ಕೋಟಿಯೋಜನ ಮೇಲಿರುವ ಅನಾದಿಯೂ ವರಮನದವೂ ಆದ ಆ ವೈಕುಂಠವು ನಾಯುವಿನಿಂದ ಧೃತವಾಗಿ ಜರಾಮರಣವರಿಹಾರಕವಾಗಿದ್ದಿತು.

೫೩ ಪದ್ಮರಾಗ, ಇಂದ್ರನೀಲ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ರಾಜಬೀದಿಗಳಿಂದ ಲೋಭಿತವಾದ ಆ ವಿಚಿತ್ರಲೋಕವನ್ನು ಕವಿಗಳಿಗೂ ವರ್ಣಿಸಲು ಅಳವಲ್ಲ

೫೪. ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವೇಶಗಳೂ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಶ್ರೀಹರಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು

ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಂ |
ರತ್ನಕೇಯೂರನಲಯೇರತ್ನನೂಪುರಭೂಷಿತಂ

|| ೫೫ ||

ರತ್ನಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಂ |
ಪೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಂ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೫೬ ||

ಶಾಂತಂ ಸರಸ್ವತೀಕಾಂತಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಧೃತಪದಾಂಬುಜಂ |
ಕೋಟಿಕಂದರ್ಪಲೀಲಾಭಂ ಸ್ಮಿತವಕ್ತ್ರಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ

|| ೫೭ ||

ಸುನಂದನಂದಕುಮುದೈಃ ಪಾರ್ಷದೈರುಪಸೇವಿತಂ |
ಚಂದನೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಂ ಸುರತ್ನಮುಕುಟೋಜ್ವಲಂ

|| ೫೮ ||

ತಂ ಪ್ರಣೇಮುಃ ಸುರೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ಮುನೇ |
ತುಷ್ಟವುಃ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾಃ |
ಪರಮಾನಂದಭಾರಾತರ್ಕಃ ಪುಲಕಾಂಚಿತವಿಗ್ರಹಾಃ

|| ೫೯ ||

೫೫. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ರತ್ನದ ಕಾಲ್ಗೊಲನುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ರತ್ನದ ಬಾಹುವುರಿಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು.

೫೬. ಕರ್ಪೂರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾದ ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದನು

೫೭. ಶಾಂತಾಕಾರನೂ, ಸ್ಮಿತವದನನೂ, ಚತುರ್ಭುಜನೂ, ಕೋಟಿಮನ್ಮಥರ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಶೋಭಿತನೂ, ಸರಸ್ವತೀಕಾಂತನೂ ಆದ ಆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೫೮. ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ದಿವ್ಯ ಚಂದನವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು, ರತ್ನದ ಕಿರೀಟದಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದ ಆ ಹರಿಯನ್ನು ಸನಂದ, ನಂದ, ಕುಮುದ, ಮುಂತಾದ ಪಾರ್ಷದರು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೫೯. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಆನಂದದಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರರಾಗಿ ಸುತ್ತಿನ ವಾರಂಭಿಸಿದರು.

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ನಮಾಮಿ ಕಮಲಾಕಾಂತಂ ಶಾಂತಂ ಸರ್ವೇಶಮಚ್ಯುತಂ |

ಪಯಂ ಯಸ್ಯ ಕಲಾಭೇದಾಃ ಕಲಾಂಶಕಲಯಾ ಸುರಾಃ || ೬೦ ||

ಮನವಶ್ಚ ಮುನೀಂದ್ರಶ್ಚ ಮಾನುಷಾಶ್ಚ ಚರಾಚರಾಃ |

ಕಲಾಕಲಾಂಶಕಲಯಾ ಭೂತಾಸ್ತ್ವತ್ತೋ ನಿರಂಜನ || ೬೧ ||

|| ಶಂಕರ ಉವಾಚ ||

ತ್ವಾಮುಕ್ಷಯಮುಕ್ಷರಂ ನಾ ರಾಮಮವ್ಯಕ್ತಮಿತ್ಯರಂ |

ಅನಾದಿಮಾದಿಮಾನಂದರೂಪಿಣಂ ಸರ್ವರೂಪಿಣಂ || ೬೨ ||

ಅಶವೇಮಾದಿಕಸಿದ್ಧೀನಾಂ ಕಾರಣಂ ಸರ್ವಕಾರಣಂ |

ಸಿದ್ಧಿಜ್ಞಂ ಸಿದ್ಧಿದಂ ಸಿದ್ಧಿರೂಪಂ ಕಃ ಸ್ತೋತುಮಿತ್ಯರಃ || ೬೩ ||

೬೦. ಬ್ರಹ್ಮ:—ಯಾರ ಒಂದು ಕಲೆಯಿಂದ ನಾವು ಅವತರಿಸಿರುವೆವೋ, ಯಾರ ಕಲಾಂಶದಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿರುವೆವೋ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನೂ, ಆದ ಆ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

೬೧. ಎಲೈ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾದ ವರಮಾತ್ಮನೇ ನಿನ್ನ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾಂಶಗಳಿಂದ ಮನು ಮುನಿ ಮಾನವರೂ, ಚರಾಚರಾದಿ ಜಂತುಗಳೂ ಜನಿಸಿರುವರು.

೬೨-೬೩. ಶಂಕರ:—ಎಲೈ ಸರ್ವಕಾರಣನಾದ ವರಮಾತ್ಮನೇ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ನೀನು ಅನಾದಿಯೆನಿಸಿಯೂ ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಕನಾದುದರಿಂದ ಆದಿಯುಳ್ಳವನೆನಿಸಿಯೂ ಇರುವೆ. ಅಶವೇಮಾದಿ ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕನೂ, ಸಿದ್ಧಿಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಸಮರ್ಥರಾರು?

|| ಧರ್ಮ ಉವಾಚ ||

ನೇದೇ ನಿರೂಪಿತಂ ವಸ್ತು ವರ್ಣನೀಯಂ ವಿಚಕ್ಷಣೈಃ |
ನೇದೇನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಯತ್ತನ್ನಿರ್ವಕ್ತುಂ ಚ ಕಃ ಕ್ಷಮಃ |
ಯಸ್ಯ ಸಂಭಾವನೀಯಂ ಯದ್ಗುಣರೂಪಂ ನಿರಂಜನಂ || ೬೪ ||

ತದತಿರಿಕ್ತಂ ಸ್ತವನಂ ಕಿಮಹಂ ಸ್ತೌಮಿ ನಿರ್ಗುಣಂ |
ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನಾಮಿದಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಷಟ್ ಶ್ಲೋಕೋಕ್ತಂ ಮಹಾಮುನೇ ||

ಪಠಿತ್ವಾ ಮುಚ್ಯತೇ ದುರ್ಗಾದ್ವಾಂಛಿತಂ ಚ ಲಭೇನ್ನರಃ |
ದೇವಾನಾಂ ಸ್ತವನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾನುವಾಚ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ || ೬೫ ||

ಗೋಲೋಕಂ ಯಾತ ಯೂಯಂ ಚ ಯಾಮಿ ಪಶ್ಚಾಚ್ಛ್ರಿಯಾ ಸಹ |
ನರನಾರಾಯಣೌ ತೌ ದ್ವೌ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನೌ || ೬೬ ||

೬೪-೬೫. ಧರ್ಮ :—ನೇದದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುಶಲಿ ಗಳಾದ ಕವಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲರು, ನೇದದಿಂದಲೂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗದ ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಬಣ್ಣಿಸಿಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ ಗುಣರೂಪಾದಿಗಳುಂಟೋ ಆತನನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದು. ಗುಣರೂಪಗಳಿಗೆ ಅತಿರಿಕ್ತನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಾನೆಂತು ನುತಿಸಲಿ?

೬೬ ಎಲೈ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಂಕರ, ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಪುರುಷರು ಸ್ತುತಿಸಿರುವ ಈ ಆರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವವರು ಮುಕ್ತಿಹೊಂದು ವರು. ಅಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದ ಒಹುದು. ಇತ್ತ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

೬೭. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ. ನಾನು ಅನಂತರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಯೊಡನೆ ಬರುವೆನು. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನರನಾರಾಯಣರೂ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ಏತೇ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಗೋಲೋಕಂ ತಥಾ ದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ |

ಅನಂತಾ ಮನು ಮಾಯಾ ಚ ಕಾರ್ತಿಕೇಯೋ ಗಣಾಧಿಪಃ |

ಸಾವಿತ್ರೀ ವೇದಮಾತಾ ಚ ಪಶ್ಚಾದ್ಯಾಸಂತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೬೮ ||

ತತ್ರಾಹಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ಕೃಷ್ಣೋ ಗೋಪೀಭೀ ರಾಧಯಾ ಸಹ |

ಅತ್ರಾಹಂ ಕಮಲಾಯುಕ್ತಃ ಸುನಂದಾದಿಭಿರಾವೃತಃ

|| ೬೯ ||

ನಾರಾಯಣಶ್ಚ ಕೃಷ್ಣೋಽಹಂ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಕೃತ್ |

ಮನ್ಮಥನಾಮಿ ಕಲಾಃ ಸರ್ವೇ ದೇವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸ್ತುತಾಃ

|| ೭೦ ||

ಕಲಾಕಲಾಂಶಕಲಯಾ ಸುರಾಸುರನರಾದಯಃ |

ಗೋಲೋಕಂ ಯಾತ ಯೂಯಂ ಚ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಭವಿಷ್ಯತಿ

|| ೭೧ ||

೬೮. ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯೂ, ಮಾಯಾರೂಪಿಣಿಯಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ
ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೇರುವರು

೬೯. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ರಾಧೆಯೊಡನೆಯೂ,
ಗೋಪಿಯೊಡನೆಯೂ ಕೂಡಿ ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸಿರುವೆನು. ಇಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸುನಂದಾ
ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೭೦. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸಿರುವ ನಾನೇ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ
ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೆಲೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಕಲೆಯಿಂದಲೇ
ಅವತರಿಸುವರು.

೭೧. ನನ್ನ ಕಲೆ, ಕಲಾಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಸುರಾಸುರರೂ ಮಾನವಾದಿಗಳೂ
ಜನಿಸಿರುವರು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು
ಕೈಗೊಡುವುದು.

ನಯಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಗಮಿಷ್ಯಾಮೋ ಸರ್ವೇಷಾಮಿಷ್ಟಸಿದ್ಧಯೇ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನೈ ಸಭಾಮಧ್ಯೇ ವಿರರಾನು ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೭೨ ||

ಪ್ರಣಮ್ಯ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾ ಜಗ್ಮುರ್ಗೋಲೋಕಮದ್ಭುತಂ |

ವಿಚಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಧಾನು ಜರಾಮೃತ್ಯುಹರಂ ಪರಂ

|| ೭೩ ||

ಲೂರ್ಧ್ವಂ ವೈಕುಂಠತೋ ಗಮ್ಯಂ ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಯೋಜನಂ |

ನಾಯುನಾ ಧಾರ್ಯಪೂಣಂ ಚ ನಿರ್ಮಿತಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ವಿಭೋಃ || ೭೪ ||

ತನುನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಚ ದೇವಾಸ್ತೇ ಗಮನೋತ್ಸುಕಾಃ |

ತೇ ಮನೋರಾಯಿನಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತುರ್ವಿರಜಾತಟಂ

|| ೭೫ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವಾಃ ಸರಿತ್ತೀರಂ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯುಃ |

ಶುದ್ಧಸ್ಥಟಿಕಸಂಕಾಶಂ ಸುವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಮನೋಹರಂ

|| ೭೬ ||

೭೨. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುವೆನು. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಾದನು

೭೩. ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಜರಾಮರಣ ವರಿಹಾರಕನೂ, ಅತ್ಯದ್ಭುತನೂ ಪರಮಪದನೂ ಎನಿಸದ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೭೪. ಆ ಲೋಕವು ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ, ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕಿಂತ ಐವತ್ತುಕೋಟಿಯೋಜನ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು.

೭೫. ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದೇವತೆಗಳು ಕುತೂಹಲಯುತರಾಗಿ, ಮನೋನೇಗದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ವಿರಜಾನದಿಯ ದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೇರಿದರು.

೭೬. ಶುದ್ಧಸ್ಥಟಿಕದಂತೆ ಕಾಂತಿಯುತವಾಗಿಯೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದ ಆ ನದಿಯ ದಡವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು.

ಮುಕ್ತಾನಾಣೀಕೃಪರಮಮಣೀರತ್ನಾಕರಾನ್ವಿತಂ |

ಕೃಷ್ಣಕುಭ್ರಹರಿದ್ರಕ್ತಮಣೀರಾಜವಿರಾಜಿತಂ

|| ೭೭ ||

ಪ್ರನಾಲಾಂಕುರಮುದ್ಭೂತಂ ಕುತ್ರಚಿತ್ಸುಮನೋಹರಂ |

ಪರಮಾನೂಲ್ಯಸದ್ರತ್ನಾಕರರಾಜವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೭೮ ||

ನಿಧೀರದ್ಯತ್ಯಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ ನಿಧಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಕರಾನ್ವಿತಂ |

ಪದ್ಮರಾಗೇಂದ್ರನೀಲಾನಾಮಾಕರಂ ಕುತ್ರಚಿನ್ಮನೇ

|| ೭೯ ||

ಕುತ್ರಚಿಚ್ಛಮರಕತಾಕರಶ್ರೇಣೀಸಮನ್ವಿತಂ |

ಸ್ಯಮಂತಕಾಕರಂ ಕುತ್ರ ಕುತ್ರಚಿದ್ರುಚಕಾಕರಂ

|| ೮೦ ||

ಅಮೂಲ್ಯಪೀತನರ್ಣಾಭಂ ಮಣಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಕರಾನ್ವಿತಂ |

ರತ್ನಾಕರಂ ಕುತ್ರಚಿಚ್ಛಕುತ್ರಚಿತ್ಸೌಸ್ತುಭಾಕರಂ

|| ೮೧ ||

೭೭ ಮುತ್ತುಮಾಣೀಕೃಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದಲೂ, ಮರಕತ, ಪಚ್ಚೆ, ಪದ್ಮರಾಗ, ವುಷ್ಯರಾಗ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಆ ನದಿಯ ತೀರವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು

೭೮. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾದ ಹವಳದ ಮಣಿಯ ಅಂಕುರಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಆ ತೀರವು ಆಕರ (ಗಣಿ) ವಾಗಿದ್ದಿತು.

೭೯. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ಪದ್ಮರಾಗ, ಇಂದ್ರನೀಲ ಮುಂತಾದ ಮಣಿಗಳಿಗೂ ಆಕರವಾದ ಆ ತೀರವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು.

೮೦. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮರಕತಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವೆಡೆ ಸ್ಯಮಂತಕ ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರುಚಿಕರಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಆ ತೀರವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು.

೮೧. ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಅಮೂಲ್ಯಮಣಿಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಗಳೂ ತುಂಬಿದ್ದವು.

ಕುತ್ರಾನಿರ್ವಚನೀಯಾನಾಂಮಣೀನಾಮಾಕರಂ ಪರಂ |

ಕುತ್ರಚಿತ್ಕುತ್ರಚಿದ್ರನ್ಯುನಿಹಾರಸ್ಥಲಮುತ್ತಮಂ

|| ೮೨ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಪರಮಾತ್ಮರ್ಯಂ ಜಗ್ಗುಸ್ತತ್ಪಾರಮಿತ್ವರಾಃ |

ದದ್ಯುತುಃ ಪರ್ವತಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಶತಶೃಂಗಂ ಮನೋರಮಂ

|| ೮೩ ||

ಪಾರಿಜಾತತರೂಣಾಂ ಚ ವನರಾಜಿನಿರಾಜಿತಂ |

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೈಃ ಪರಿವೃತಂ ನೇಷ್ಟಿತಂ ಕಾಮಧೇನುಭಿಃ

|| ೮೪ ||

ಕೋಟಿಯೋಜನಮೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ದೈರ್ಘ್ಯಂ ದಶಗುಣೋತ್ತರಂ |

ಶೈಲಪ್ರಸ್ಥಪರಿಮಿತಂ ಪಚಾಶತ್ಕೋಟಿಯೋಜನಂ

|| ೮೫ ||

ಪ್ರಾಕಾರಾಕಾರಮಸ್ಯೈವ ಶಿಖರೇ ರಾಸಮಂಡಲಂ |

ಏತಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ವರ್ತುಲಾಕಾರಮುತ್ತಮಂ

|| ೮೬ ||

೮೨. ಕೆಲವು ಕಡೆ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳವಾದ ಮಣಿಗಳಿಗೆ ಆಕರವಾಗಿದ್ದ ಆ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಹಾರ ಸ್ಥಳಗಳಿದ್ದವು.

೮೩. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದ್ದ ಆ ನದಿಯ ತೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ಅದರ ಆಚೆಯ ದಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶತಶೃಂಗವೆಂಬ ಮನೋಹರವಾದ ಪರ್ವತವನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೮೪. ಪಾರಿಜಾತ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ವನರಾಜಿಯಿಂದ ಪರಿವೃತವಾಗಿದ್ದ ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಕಾಮಧೇನುಗಳು ನೆಲೆಸಿದ್ದವು.

೮೫. ಕೋಟಿಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದ ಆ ಪರ್ವತವು ಐವತ್ತು ಕೋಟಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು.

೮೬. ಕೋಟಿಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ರಾಸಮಂಡಲವಿದ್ದಿತು.

ಪುಷ್ಕೋದ್ಯಾನಸಹಸ್ರೇಣ ಪುಷ್ಪಿಣೀನ ಸುಗಂಧಿನಾ |
ಸಕುಲೇನ ಮಧುಘ್ರಾಣಾಂ ಸಮೂಹೇನ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೮೭ ||

ಸುರತದ್ರವ್ಯಸಂಯುಕ್ತೈ ರಾಜಿತಂ ರತಿಮಂದಿರೈಃ |
ರತ್ನಮಂಡಪಕೋಟೀನಾಂ ಸಹಸ್ರೇಣ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೮೮ ||

ರತ್ನಸೋಪಾನಯುಕ್ತೇನ ಸದ್ರತ್ನಕಲಶೇನ ಚ |
ಹರಿನ್ಮಣೀನಾಂ ಸ್ತಂಭೇನ ಶೋಭಿತೇನ ಚ ಶೋಭಿತಂ || ೮೯ ||

ಸಿಂದೂರವರ್ಣಮಣಿಭಿಃ ಪರಿತಃ ಖಚಿತೇನ ಚ |
ಇಂದ್ರನೀಲೈರ್ಮಧ್ಯಗತೈರ್ಮಂಡಿತೇನ ಮನೋಹರೈಃ || ೯೦ ||

ರತ್ನಪ್ರಾಕಾರಸಂಯುಕ್ತಂ ಮಣಿಭೇದೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ |
ದ್ವಾರೈಃ ಕಪಾಟಸಂಯುಕ್ತೈಶ್ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ || ೯೧ ||

೮೭. ಚಿನ್ನಾಗಿ ಅ-ಳಿ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಹೂವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಹೂದೋಟಗಳು ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೮೮. ಸುರತಸುಖಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ವರಿವೂರ್ಣವಾದ ರತಿಗೃಹಗಳಿಂದಲೂ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರತ್ನ ಮಂಟಪಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಪರ್ವತವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೮೯. ರತ್ನಸೋಪಾನಗಳಿಂದಲೂ, ವಚ್ಚೆಯ ಕಂಭಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಕಲಶಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದವು.

೯೦. ಆ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಚಂದ್ರವರ್ಣದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಇಂದ್ರನೀಲ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದರು.

೯೧. ರತ್ನದ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದುದು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ, ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲುಗಳಿದ್ದವು.

ರಜ್ಜುಗ್ರಂಥಿಸಮಾಯುಕ್ತಂ ರಸಾಲಪಲ್ಲವಾನ್ವಿತೈಃ |
ಪರಿತಃ ಕದಲೀಸ್ತಂಭಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ

|| ೯೨ ||

ಶುಕ್ಲಧಾನ್ಯಪರ್ಣಜಾಲಫಲದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್ವಿತಂ |
ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮದ್ರವಚೇರ್ಚಿತಂ

|| ೯೩ ||

ವೇಷ್ಟಿತಂ ಗೋಪಕನ್ಯಾ ನಾಂ ಸಮೂಹೈಃ ಕೋಟಿಶೋ ಮುನೇ |
ರತ್ನಾಲಂಕಾರಸಂಯುಕ್ತೈ ರತ್ನಮಾಲಾವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೯೪ ||

ರತ್ನಕಂಕಣಕೇಯೂರ ರತ್ನನೂಪುರಭೂಷಿತೈಃ |
ರತ್ನಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೯೫ ||

ರತ್ನಾಂಗುಲೀಯಲಲಿತ್ಯೈರ್ಹಸ್ತಾಂಗುಲಿವಿರಾಜಿತೈಃ |
ರತ್ನಪಾಶಕಷಟ್ಕೈಶ್ಚ ಪದಾಂಗುಲಿವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೯೬ ||

೯೨. ಆ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯ ಕಂಭಗಳನ್ನೂ, ಮಾವಿನ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಜೇನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಗಂಟಿಕ್ಕಿರುವ ಕಂಕಣ ದಾರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದರು

೯೩. ಬಿಳೀ ಧಾನ್ಯಗಳೂ, ಮುತ್ತುಗ, ಅರಳಿ ಮುಂತಾದ ಎಲೆಗಳೂ, ಗರಿಕೆಯ ಚಿಗುರುಗಳೂ, ವಿವಿಧ ಫಲಗಳೂ, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿ ಮುಂತಾದ ಲೇಪನ ವಸ್ತುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೯೪ ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ರತ್ನಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

೯೫. ರತ್ನನಿರ್ಮಿತವಾದ ಬಳೆ ಮತ್ತು ಬಾಹುಪುರಿಗಳನ್ನೂ, ರತ್ನದ ಕಾಲು ಬಳೆಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರ ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳು ಕಪೋಲಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದವು.

೯೬. ಕೈಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ಉಂಗುರಗಳೂ, ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಪಾಶಕಗಳೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಭೂಷಿತೈಃ ರತ್ನಭೂಷಾಭಿಃ ಸದ್ರತ್ನಮುಕುಟೋಜ್ವಲೈಃ |
ಗಜೇಂದ್ರಮುಕ್ತಾಲಂಕಾರೈ ನಾಸಿಕಾಮಧ್ಯರಾಜಿತೈಃ

|| ೯೭ ||

ಸಿಂದೂರಬಿಂದುನಾಸಾರ್ಧಮಲಕಾಧಃಸ್ಥಲೋಜ್ವಲೈಃ |
ಚಾರುಚಂಪಕವರ್ಣಾಭೈಶ್ಚಂದನದ್ರವಚರ್ಚಿತೈಃ

|| ೯೮ ||

ಪೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನೈರ್ಬಿಂಬಾಧರಮನೋಹರೈಃ |
ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಣಾಂ ಪ್ರಭಾಜುಷ್ಪಮುಖೋಜ್ವಲೈಃ

|| ೯೯ ||

ಶರತ್ಪುಲ್ಲಪದ್ಮಾನಾಂ ಶೋಭಾಮೋಷಣಲೋಚನೈಃ |
ಕಸ್ತೂರೀಪತ್ರಕಾಯುಕ್ತೈ ರೇಖಾಕ್ತಕಜ್ಜಲೋಜ್ವಲೈಃ

|| ೧೦೦ ||

ಪ್ರಪುಲ್ಲಮಾಲತೀಮಾಲಾಜಾಲೈಃ ಕಬರಶೋಭಿತೈಃ |
ಮಧುಲುಬ್ಧಮಧುಘ್ರಾಣಾಂ ಸಮೂಹೈಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಕುಲೈಃ |
ಚಾರುತಾ ಗಮನೇನೈವ ಗಜಖಂಜನಗಂಜನೈಃ

|| ೧೦೧ ||

೯೭. ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದ ಕಿರೀಟಗಳಿಂದಲೂ ಭೂಷಿತರಾದ ಆ ಗೋಪಕನೈಯರ ಮೂಗಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

೯೮. ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಸುಂದರವಾದ ನಂಪಿಗೆಯಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಚಂದನದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

೯೯. ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನು ಟ್ಟು, ತೊಂಡೆಯ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಕೆಳದುಟೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತರಾದ ಆ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖವು ಶರತ್ಪಾರ್ವಣವೇ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೧೦೦. ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲಿ ಆರಳಿದ ತಾವರೆಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಜನದ ರೇಖೆಯನ್ನೂ, ಕಸ್ತೂರಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೧೦೧. ಕೇಶಪಾಶಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆರಳಿದ ಜಾಜಿ ಹೂಮಾಲೆಯ ಮಕರಂದವನ್ನು ವಾನವಾಡಲು ದುಂಬಿಗಳು ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಝೀಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆನೆಯ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಷ್ಟು ಮಂದಗಮನೆಯರಾಗಿದ್ದರು.

ವಕ್ರಭ್ರೂಭಂಗಸಂಯೋಗಶ್ಚಕ್ಷುಸ್ವಿತಸಮನ್ವಿತೈಃ |

ಪಕ್ಷದಾಡಿದುಬೀಜಾಭದಂತಪಂಕ್ತಿವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೧೦೨ ||

ಖಗೇಂದ್ರಚಂಚುಶೋಭಾಡ್ಯ ನಾಸಿಕೋನ್ಮತಭೂಷಿತೈಃ |

ಗಜೇಂದ್ರ ಗಂಡಯುಗ್ಮಾಭಸ್ತನಭಾರನತ್ಪರಿವ

|| ೧೦೩ ||

ನಿತಂಬಕಥಿನಶ್ರೋಣೇ ಪೀನಭಾರಭರಾನತೈಃ |

ಕಂದರ್ಪಶರಚೇಷ್ಟಾಭಿರ್ಜರ್ಜರೀಭೂತಮಾನಸೈಃ

|| ೧೦೪ ||

ದರ್ಪಣೈಃ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದರ್ಶನೋತ್ಸುಕೈಃ |

ರಾಧಿಕಾಚರಣಾಂಭೋಜಸೇವಾಸಕ್ತಮನೋರಥೈಃ

|| ೧೦೫ ||

ಸುಂದರೀಣಾಂ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ರಕ್ಷಿತಂ ರಾಧಿಕಾಜ್ಞಯಾ |

ಕ್ರೀಡಾಸರೋವರಾಣಾಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೈಶ್ಚ ಪರಿವೇಷ್ಠಿತಂ

|| ೧೦೬ ||

೧೦೨ ವಕ್ರವಾದ ಭ್ರೂಭಂಗದಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಅವರ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ಷವಾದ ದಾಳಿಂಜಿ ಬೀಜದಂತಿರುವ ಹಲ್ಲುಗಳು ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೦೩. ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಹೋಲುವ ಉನ್ನತವಾದ ನಾಸಿಕಗಳಿಂದಲೂ, ಗಜೇಂದ್ರನ ಕುಂಭಸ್ಥಲಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಸ್ತನಯುಗಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಗೋಪಕನ್ಯೆಯರು ಮನೋಹರರಾಗಿದ್ದರು.

೧೦೪. ಕಥಿನವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬದ ಭಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗ್ಗಿದ ಆ ಗೋಪಿಯರ ಮನಸ್ಸು ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಚಂಚಲವಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೦೫. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಅವರ ಮುಖದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲೋಸುಗವೋ ಎಂಬಂತೆ ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಆ ಗೋಪಿಯ ರೆಲ್ಲರಿಗೂ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದೇ ಪರಮ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೦೬. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ಕ್ರೀಡಾ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಾವಿರಾರು ಸುಂದರಿಯರು ಕಾನಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ವೇತರಕ್ತೈರ್ಲೋಹಿತೈಶ್ಚ ವೇಷ್ಠಿತೈಃ ಪದ್ಮರಾಜಿತೈಃ |

ಸುಕೂಜದ್ವಿರ್ಮುಧುಘ್ರಾಣಾಂ ಸಮೂಹೈಃ ಸಂಕುಟೈಃ ಸದಾ || ೧೦೭ ||

ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಸಹಸ್ರೇಣ ಪುಷ್ಪಿತೇನ ಸಮನ್ವಿತಂ |

ಕೋಟಿಕುಂಜಕುಟೀರೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಶಯ್ಯಾಸಮನ್ವಿತೈಃ || ೧೦೮ ||

ಭೋಗದ್ರವ್ಯಸಕರ್ಪೂರತಾಂಬೂಲವಸ್ತ್ರಸಂಯುತೈಃ |

ರತ್ನಪ್ರದೀಪೈಃ ಪರಿತಃ ಶ್ವೇತಚಾಮರದರ್ಪಣೈಃ || ೧೦೯ ||

ವಿಚಿತ್ರಪುಷ್ಪಮಾಲಾಭಿಃ ಶೋಭಿತೈಃ ಶೋಭಿತಂ ಮುನೇ |

ತಂ ರಾಸಮಂಡಪಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಗ್ಮುಸ್ತೇ ಪರ್ವತಾದ್ಭುಜಿಃ || ೧೧೦ ||

೧೦೭. ಆ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪು, ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಣ್ಣಗಳೂ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಕಮಲಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮಕರಂದವನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ಭ್ರಮರಗಳು ಇಂಪಾಗಿ ರುಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೦೮. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿದ ಹೂಗಳುಳ್ಳ ಸಾವಿರಾರು ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಶಯನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಲತಾಕುಂಜಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಉದ್ಯಾನವು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು

೧೦೯. ಆ ಲತಾಮಂಡಪಗಳಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳೂ, ವಜ್ರಕರ್ಪೂರ, ತಾಂಬೂಲ ಮುಂತಾದ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ, ಇದ್ದುದಲ್ಲದೆ ರತ್ನದೀಪಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ವೇತಚಾಮರಗಳಿಂದಲೂ ಅವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೧೦. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಆ ರಾಸಮಂಡಲವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತರಾದ ಆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶತಶೃಂಗಪರ್ವತದ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ತತೋ ವಿಚಕ್ಷಣಂ ರಮ್ಯಂ ದದೃಶುಃ ಸುಂದರಂ ವನಂ |
ವನಂ ವೃದಾನನಂ ನಾನು ರಾಧಾ ಮಾಧವಯೋಃ ಪ್ರಿಯಂ || ೧೧೧ ||

ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಂ ತಯೋರೇವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಚಯಾನ್ವಿತಂ |
ವಿರಜಾತೀರನೀರಾಕ್ಷ್ಮೈಃ ಕಂಪಿತಂ ಮಂದವಾಯುಭಿಃ || ೧೧೨ ||

ಕಸ್ತೂರೀಯುಕ್ತಪತ್ರಾಬ್ಜೈಃ ಪುಷ್ಪಾಘೈಃ ಸುರಭೀಕೃತಂ |
ನವಪಲ್ಲವಸಂಸಕ್ತಪರಪುಷ್ಪರುತ್ಥೆಯುತಂ || ೧೧೩ ||

ಕುತ್ರಕೇಲಿಕದಂಬಾನಾಂ ಕದಂಬೈಃ ಕಮನೀಯಕಂ |
ಮಂದಾರಾಣಾಂ ಚಂಪಕಾನಾಂ ಚಂದನಾನಾಂ ತಥೈವ ಚ || ೧೧೪ ||

ಸುಗಂಧಿಕುಸುಮಾನಾಂ ಚ ಗಂಧೇನ ಸುರಭೀಕೃತಂ |
ಅಮ್ರಾಣಾಂ ನಾಗರಂಗಾಣಾಂ ಪನಸಾನಾಂ ತಥೈವ ಚ || ೧೧೫ ||

೧೧೧. ಅನಂತರ ರಾಧಾಮಾಧವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾಗಿಯೂ, ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವೃಂದಾವನವೆಂಬ ದಿವ್ಯವನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು.

೧೧೨ ರಾಧಾಮಾಧವರ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನವಾದ ಆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳಿದ್ದದರಿಂದಲೂ, ಆ ವನವು ವಿರಜಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದದರಿಂದಲೂ, ಶೈತ್ಯಸೌರಭ್ಯಮಾಂಧ್ಯವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಾಯುವು ಅಲ್ಲಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೧೧೩. ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನು ಲೇಪಿಸಿರುವ ದಿವ್ಯಕಮಲಗಳಿಂದಲೂ, ಸುವಾಸಿತವಾದ ದಿವ್ಯಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಿಗುರನ್ನು ತಿಂದು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೧೪. ಆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಕದಂಬ (ದೇವ ಈಚಲು) ಪಾರಿಜಾತ, ಸಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಂಧ ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯವೃಕ್ಷಗಳು ರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೧೫. ದಿವ್ಯಕುಸುಮಗಳ ಗಂಧದಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಮಾವು, ಕಿತ್ತಲೆ, ಹಲಸು ಮುಂತಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು.

ತಾಲಾನಾಂ ನಾರಿಕೇಲಾನಾಂ ವೃಂದೈರ್ವೃಂದಾವನಂ ವನಂ |
ಜಂಬೂನಾಂ ಬದರೀಣಾಂ ಚ ಖರ್ಜೂರಾಣಾಂ ವಿಶೇಷತಃ || ೧೧೬ ||

ಗುನಾಕಾಮ್ರಾತಕಾನಾಂ ಚ ಜಂಬೀರಾಣಾಂ ಚ ನಾರದ |
ಕದಲೀನಾಂ ಶ್ರೀಫಲಾನಾಂ ದಾಡಿಮಾನಾಂ ಮನೋಹರೈಃ || ೧೧೭ ||

ಸುಪಕ್ವಫಲಸಂಯುಕ್ತೈಃ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ |
ಪ್ರಿಯಾಲಾನಾಂ ಚ ಶಾಲಾನಾಮೃತ್ಪತ್ಯಾ ನಾಂ ತಥೈವ ಚ || ೧೧೮ ||

ನಿಂಬಾನಾಂ ಶಾಲ್ಮಲೀನಾಂ ಚ ತಿತ್ತಿದೀನಾಂ ಚ ಶೋಭನೈಃ |
ಅನ್ಯೇಷಾಂ ತರುಭೇದಾನಾಂ ಸಂಕುಲ್ಪೈಃ ಸಂಕುಲಂ ಸದಾ || ೧೧೯ ||

ಪರಿತಃ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾಣಾಂ ವೃಂದೈರ್ವೃಂದೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ |
ಮಲ್ಲಿಕಾ ಮಾಲತೀಕುಂಡ ಕೇತಕೀ ಮಾಧವೀಲತಾಃ || ೧೨೦ ||

ಏತಾಸಾಂ ಚ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಯೂಧಿಕಾಭಿಃ ಸಮನ್ವಿತಂ |
ಚಾರುಕುಂಜಕುಟೀರೈಸ್ತೈಃ ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಭಿರ್ಮುನೇ || ೧೨೧ ||

೧೧೬. ಆ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ತಾಳೆ, ತೆಂಗು ಮುಂತಾದ ಉನ್ನತ ವೃಕ್ಷಗಳೂ, ನೇರಳೆ, ಯಗಚಿ, ಖರ್ಜೂರ ಮುಂತಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳೂ ವರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದವು.

೧೧೭-೧೧೮. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅಡಿಕೆ, ಮಾವು, ನಿಂಬೆ, ಬಾಳೆ, ಬಿಲ್ವ ಮತ್ತು ದಾಳಿಂಬೆ ಮರಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ, ವಕ್ಷವಾದ ಅವುಗಳ ಫಲಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾಲ, ಸಾಲ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳಿದ್ದವು.

೧೧೯. ಬೇವು, ಬೂರಗ, ಹುಣಸೆ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ವೃಕ್ಷಗಳೂ ಆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿದ್ದವು

೧೨೦-೧೨೧. ಸುತ್ತಲೂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ, ಮೊಲ್ಲೆ, ತಾಳೆ, ವಾಸಂತಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳೂ, ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುಷ್ಪಗಳಿಗೊಂಚಲುಗಳೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ಲತಾಮಂಡಪಗಳೂ ಆ ವನದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ರತ್ನ ಪ್ರದೀಪದೀಪೈಶ್ಚ ಧೂಪೇನ ಸುರಭೀಕೃತೈಃ |
ಶೃಂಗಾರದ್ರವ್ಯಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ವಾಸಿತ್ಯೈರ್ಗಂಧವಾಯುಭಿಃ

|| ೧೨೨ ||

ಚಂದನಾಕ್ಷೈಃ ಪುಷ್ಪತಲ್ಪೈರ್ನಾರಾಲಾಜಾಲಸಮನ್ವಿತೈಃ |
ಮಧುಲುಬ್ಧಮಧುಘ್ರಾಣಾಂ ಕಲಶಬ್ಧೈಶ್ಚ ಶಬ್ದಿತಂ

|| ೧೨೩ ||

ರತ್ನಾ ಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯೈರ್ಗೋಪೀವ್ಯಂದೈಶ್ಚ ವೇಷ್ಪಿತಂ |
ಪಂಚಾಕತ್ಯೋಟಿಗೋಪೀಭೀ ರಕ್ಷಿತಂ ರಾಧಿಕಾಜ್ಞಯಾ

|| ೧೨೪ ||

ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಕಾನನಂ ತತ್ರ ರಮ್ಯಂ ರಮ್ಯಂ ಮನೋಹರಂ |
ವೃಂದಾವನಾಭ್ಯಂತರಿತಂ ನಿರ್ಜನಸ್ಥಾನಮುತ್ತಮಂ

|| ೧೨೫ ||

ಸುಪಕ್ವಮಧುರಸ್ವಾದುಫಲೈರ್ವೃಂದಾವನಂ ಮುನೇ |
ಗೋಷ್ಠಾನಾಂ ಚ ಗವಾಂ ಚೈವ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ

|| ೧೨೬ ||

೧೨೨. ಆ ಲತಾಮಂಟವಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೂವದಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾಗಿಯೂ, ದೀವಗಳಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದುವೆಲ್ಲದೆ ಸುಗಂಧಿತವಾದ ಶೃಂಗಾರ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದವು.

೧೨೩. ಚಂದನಲಿಪ್ತವಾದ ಪುಷ್ಪಶಯನಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ದಿವ್ಯಹಾರ ಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ಲತಾಮಂಡಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಕರಂದವಾನನಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ದುಂಬಿಗಳು ಇಂಪಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೨೪. ರತ್ನಾ ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತರಾದ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರು ರಾಧಾದೇವಿಯ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಆ ಲತಾಮಂಡಪಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೨೫. ಅತ್ಯುತ್ತಮವೂ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶವೂ ಆದ ಆ ಬೃಂದಾವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವನಗಳಿದ್ದವು.

೧೨೬. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಆ ವೃಂದಾವನವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಕ್ಷ್ಯವೂ ಮಧುರವೂ ಆಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ವಿವಿಧ ಗೋವು ಮತ್ತು ಗೋಷ್ಠ (ಕೊಟ್ಟಿಗೆ) ಗಳಿಂದಲೂ ಭರಿತವಾಗಿದ್ದಿತು

ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಸಹಸ್ರೇಣ ಪುಷ್ಪಿತೇನ ಸುಗಂಧಿನಾ |
ಮಧುಲಾಬ್ಧ ಮಧುಘ್ರಾಣಾಂ ಸಮೂಹೇನ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೧೨೭ ||

ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಗೋಪೀನಾಂ ವಿಲಾಸೈಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ |
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತುಲ್ಕರೂಪಾಣಾಂ ಸದ್ರತ್ನ ಗುಂತಿತೈರ್ವರೈಃ || ೧೨೮ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವೃಂದಾವನಂ ರಮ್ಯಂ ಯಯುರ್ಗೋಲೋಕಮಿಶ್ವರಾಃ |
ಪರಿತೋ ವರ್ತುಲಾಕಾರಂ ಕೋಟಿಯೋಜನವಿಸ್ತೃತಂ || ೧೨೯ ||

ರತ್ನಪ್ರಾಕಾರಸಂಯುಕ್ತಂ ಚತುರ್ಧ್ವಾರಾನ್ವಿತಂ ಮುನೇ |
ಗೋಪಾನಾಂ ಚ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ದ್ವಾರಪಾಲೈಃ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೧೩೦ ||

ಆಶ್ರಮೈ ರತ್ನ ಖಚಿತೈರ್ನಾನಾಭೋಗಸಮನ್ವಿತೈಃ |
ಗೋಪೀನಾಂ ಕೃಷ್ಣ ಭೃತ್ಯಾ ನಾಂ ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಭಿರ್ಯುತಂ || ೧೩೧ ||

೧೨೭. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಹೂದೋಟಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಮಕರಂದ ಪಾನಮಾಡಲು ಬಯಸಿ ಬಂದಿರುವ ದುಂಬಿಗಳ ಇಂಚರದಿಂದಲೂ ಆ ವನವು ಅತಿ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೨೮. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ರೂಪವುಳ್ಳ ಐವತ್ತುಕೋಟಿ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರು, ರತ್ನಾ ಭರಣಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ ವಿಲಾಸಪರರಾಗಿದ್ದರು

೧೨೯. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಕೋಟಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೧೩೦. ರತ್ನನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೋಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ನಾಲ್ಕು ಮಹಾದ್ವಾರಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದ್ವಾರಪಾಲಕರೂ, ಗೋಪಾಲಕರೂ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

೧೩೧. ಅನೇಕ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಐವತ್ತುಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭೃತ್ಯರೂ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

ಭಕ್ತಾನಾಂ ಗೋಪವೃಂದಾನಾಮಾಶ್ರಮೈಃ ಶತಕೋಟಿಭಿಃ |

ತತೋಽಧಿಕಸುಖಿಸ್ತೀರ್ಣೈಃ ಸದ್ರತ್ನಗ್ರಥಿತೈರ್ಯುತಂ

|| ೧೩೨ ||

ಆಶ್ರಮೈಃ ಪಾರ್ಷ್ವದಾನಾಂ ಚ ತತೋಽಧಿಕವಿಲಕ್ಷಣೈಃ |

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನರಚಿತೈಃ ಸಂಯುಕ್ತಂ ದಶಕೋಟಿಭಿಃ

|| ೧೩೩ ||

ಪಾರ್ಷ್ವದಪ್ರವರಾಣಾಂ ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರೂಪಧಾರಿಣಾಂ |

ಆಶ್ರಮೈಃ ಕೋಟಿಭಿರ್ಯುಕ್ತಂ ಸದ್ರತ್ನೇನ ವಿನಿರ್ಮಿತೈಃ

|| ೧೩೪ ||

ರಾಧಿಕಾ ಶುದ್ಧಭಕ್ತಾನಾಂ ಗೋಪೀನಾಮಾಶ್ರಮೈರ್ವರೈಃ |

ಸದ್ರತ್ನರಚಿತೈರ್ದ್ರವ್ಯೈರ್ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಶತೋಽಧಿಕೈರ್ಯುತಂ

|| ೧೩೫ ||

ತಾಸಾಂ ಚ ಕಿಂಕರೀಣಾಂ ಚ ಭವನೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ |

ಮಣಿರತ್ನಾದಿರಚಿತೈಃ ಶೋಭಿತಂ ದಶಕೋಟಿಭಿಃ

|| ೧೩೬ ||

೧೩೨. ಆ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿ, ರತ್ನಖಚಿತವಾಗಿದ್ದ ನು ರುಕೋಟಿ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರಾದ ಗೋವಾಲಕರನೇಕರಿದ್ದರು.

೧೩೩. ಅವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೋಹರವಾಗಿ, ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಖಚಿತ ವಾದ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಷ್ವದರು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

೧೩೪. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪವನ್ನೇ ಧರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಷ್ವದಶ್ರೇಷ್ಠರು ಸದ್ರತ್ನಗಳಿಂದ ಸುಮಿತವಾದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು

೧೩೫. ರಾಧಾದೇವಿಯ ಪರಮಭಕ್ತೆಯರಾದ ಗೋಪಿಯರನೇಕರು ಸದ್ರತ್ನ ಖಚಿತವಾಗಿ ಸಕಲ ಸಂಭಾರಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

೧೩೬. ಆ ಭಕ್ತೆಯರ ಸೇವಕಿಯರಿಗಾಗಿ ರತ್ನಾದಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಮಂದಿರಗಳು ಸುಮಿತವಾಗಿದ್ದವು.

ತತಃ ಪುನಃ ಪೂತಾ ಭಕ್ತಾ ಯೇ ಭಾರತೇ ಭುವಿ |

ಹರಿಭಕ್ತಪರಾ ಯೇ ಚ ಕರ್ಮನಿರ್ವಾಣಕಾರಕಾಃ

|| ೧೩೭ ||

ಸೃಷ್ಟೇ ಜ್ಞಾನೇ ಹರೇರ್ಭ್ಯಾಸೇ ನಿವಿಷ್ಟಮಾನಸಾ ಮುನೇ |

ರಾಧಾಕೃಷ್ಣೇತಿ ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಪ್ರಜಪಂತೋ ದಿವಾನಿತಂ

|| ೧೩೮ ||

ತೇಷಾಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಾನಾಂ ನಿವಾಸೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ |

ಸದ್ರತ್ನ ಮಣಿನಿರ್ಮಾಣೈರ್ನಾಭೋಗಸಮನ್ವಿತೈಃ

|| ೧೩೯ ||

ಪುಷ್ಪಶಯ್ಯಾ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ಶ್ವೇತಚಾಮರಶೋಭಿತೈಃ |

ರತ್ನದರ್ಪಣರೋಭಾಢೈರ್ಹರಿನ್ಮಣಿಸಮರ್ಪಿತೈಃ

|| ೧೪೦ ||

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಕಲಶಸಮೂಹಾನ್ವಿತಶೇಖರೈಃ |

ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಂತರಿತೈಃ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಶತಕೋಟಿಭಿಃ

|| ೧೪೧ ||

೧೩೭-೧೩೯. ಯಾವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೂರು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಪೂತರಾಗಿರುವರೋ, ಯಾರು ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುತರಾಗಿ ಕರ್ಮ ಒಂಫನಿಂದಿವ್ರಮುಕ್ತರಾಗುವರೋ ಸೃಷ್ಟಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವರೋ, ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಯಾರು 'ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ' ಎಂದು ಜಪಿಸುವರೋ, ಅಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರ ಮನೋಹರವಾದ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಶ್ರೀಹರಿರತ್ನಗಳಿಂದ ಸಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು.

೧೪೦. ಪುಷ್ಪಶಯನದಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಳಿಚಾಮರಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮರಕತ ಪಚ್ಚೆ ಮುಂತಾದ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರು

೧೪೧ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನೂರುಕೋಟಿ ರತ್ನಕಲಶಗಳು ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕುತಿದ್ದವು.

ದೇನಾಸ್ತಮದ್ಭುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಿಯದ್ಗೂರಂ ಯಯುರ್ಮುಧಾ |
ತತ್ರಾಕ್ಷಯವಟಿಂ ರಮ್ಯಂ ದದೃಶುರ್ಜಗದೀಶ್ವರಾಃ || ೧೪೨ ||

ಪಂಚಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಮೂರ್ಧ್ವಂ ತದ್ವಿಸ್ತಗುಣಂ ಮುನೇ |
ಸಹಸ್ರಸ್ಯಂಧಸಂಯುಕ್ತಶಾಖಾಸಂಸ್ಥಾ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೧೪೩ ||

ರಕ್ತಪಕ್ವಫಲಾಕೀರ್ಣಂ ಶೋಭಿತಂ ರತ್ನವೇದಿಭಿಃ |
ಕೃಷ್ಣಸ್ವರೂಪಾಂಸ್ತನ್ಮೂಲೇ ದದೃಶುಃಪ್ರಬಲಾಂಚೈಶಾನಾನ್ || ೧೪೪ ||

ಪೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಾನ್ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಾನ್ಮನೋಹರಾನ್ |
ಚಂದನೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಾನ್ರತ್ನಭೂಷಣಭೂಷಿತಾನ್ || ೧೪೫ ||

೧೪೨. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮುಂದೆ ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ರಮ್ಯವಾದ ಅಕ್ಷಯ ವಟವೃಕ್ಷವೊಂದನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೪೩. ಆ ವಟವೃಕ್ಷವು ಐದುಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ದವ್ವಕೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅಗಣಿತ ಶಾಖೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೪೪. ಮಾಗಿ ಕೆಂಪಾದ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ರತ್ನ ವಿಕಾರವಾದ ಜಗಲಿಗಳಿದ್ದುವು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಪುಷ್ಪರಾದ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದುದನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು.

೧೪೫ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ದಿವ್ಯ ಚಂದನವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪೀತಾಂಬರ ವನ್ನುಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ಬಾಲಕರು ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು.

ದದೃಶುಸ್ತತ್ರ ದೇನೇಶಾಃ ಪಾರ್ಷ್ವದಪ್ರವರಾನ್ದರೇಃ |
ತತೋಽವಿದೂರೇ ದದೃಶೂ ರಾಜಮಾರ್ಗಂ ಮನೋಹರಂ || ೧೪೬ ||

ಸಿಂದೂರಾಕಾರಮಣಿಭಿಃ ಪರಿತೋ ರಚಿತಂ ಮುನೇ |
ಇಂದ್ರನೀಲೈಃ ಪದ್ಮರಾಗೈರ್ಹೀರಕೈ ರುಚಕೈಸ್ತಥಾ || ೧೪೭ ||

ನಿರ್ಮಿತೈರ್ನೇದಿಭಿರ್ಯುಕ್ತಂ ಪರಿತೋ ರತ್ನಮಂಡಪಂ |
ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ || ೧೪೮ ||

ದಧಿಪೂರ್ಣಲಾಜಫಲಪುಷ್ಪದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್ವಿತಂ |
ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂತ್ರಗ್ರಂಥಿಯುಕ್ತ ಶ್ರೀಖಂಡಪಲ್ಲವಾನ್ವಿತಂ || ೧೪೯ ||

ರಂಭಾಸ್ತಂಭಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಕುಂಕುಮಾಕ್ಷೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ |
ಸದ್ರತ್ನಮಂಡಲಘಟೈಃ ಫಲಶಾಖಾಸಮನ್ವಿತೈಃ || ೧೫೦ ||

೧೪೬. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನೇಕ ವಾರ್ಷದ ಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನೂ ಕಂಡರು. ಮುಂದೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಮನೋಹರವಾದ ರಾಜ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದುದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು.

೧೪೭-೧೪೮. ಚಂದ್ರವರ್ಣದ ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರನೀಲ, ವದ್ನರಾಗ ವಜ್ರ, ರುಚಕಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆ ಗಳಿಂದ, ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದ ಆ ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಂಡಪಗಳೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ ಮುಂತಾದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದುವು.

೧೪೯. ಆ ರತ್ನಮಂಡಪಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ಅರಳು, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು, ಗರಿಕೆಯಚಿಗುರು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಂಥಿಯುತವಾದ ದಾರಗಳು, ಗಂಧವನುರದ ಚಿಗುರು ಗಳೂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ್ದುವು.

೧೫೦. ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿರುವ ದಿವ್ಯವಾದ ರಂಭಾಸ್ತಂಭಗಳಿಂದಲೂ, ಶಾಖಾಪಲ್ಲವಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮಂಗಳಯೋಗ್ಯವಾದ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಮಂಡಪಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದುವು.

ಸಿಂದೂರಕುಂಕುಮಾಕ್ಷೈಶ್ಚ ಗಂಧಚಂದನಚರ್ಚಿತೈಃ |
ಭೂಷಿತೈಃ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾಭಿಃ ಸಾದಸೈಃ ಪರಿಭೂಷಿತಂ || ೧೫೧ ||

ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತೈಶ್ಚ ನೇಷ್ಟಿತಂ |
ಬಹುಮೂಲ್ಕೇನ ರತ್ನೇನ ರತ್ನಸೋಪಾನನಿರ್ಮಿತಾನ್ || ೧೫೨ ||

ವಹ್ನಿಶೌಚಾಂಶುಕ್ಯೈ ರಮ್ಯೈಃ ಶ್ವೇತಚಾಮರದರ್ಪಣೈಃ |
ರತ್ನತಲ್ಪವಿಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಮಾಲೈರ್ನಿರಾಜಿತಾನ್ || ೧೫೩ ||

ಷೋಡಶದ್ವಾರಸಂಯುಕ್ತಾನ್ ದ್ವಾರಪಾಲೈಶ್ಚ ರಕ್ಷಿತಾನ್ |
ಪರಿತಃ ಪರಿಪಾಯುಕ್ತಾನ್ ರತ್ನಪ್ರಕಾರವೇಷ್ಟಿತಾನ್ || ೧೫೪ ||

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಾನ್ |
ಗೃಹಾನ್ಮನೋರಮಾನ್ದೃಷ್ಟ್ವಾತೇ ದೇವಾ ಗಮನೋತ್ಸುಕಾಃ || ೧೫೫ ||

೧೫೧. ಸಿಂದೂರ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳಿಂದ ಲೇಪಿತವಾಗಿ, ಗಂಧಚಂದನಾದಿಗಳಿಂದ ಚರ್ಚಿತವಾಗಿ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಮರಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವು.

೧೫೨-೧೫೩. ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತರಾದ ಅನೇಕ ಗೋಪಿಯರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸೋಪಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ವರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಳಿಚಾಮರ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಂಧಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರತ್ನಮಂಚಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿರಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವು.

೧೫೪. ಷೋಡಶದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿತವಾದ ಆ ಮಂದಿರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ರತ್ನನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೋಟೆಗಳೂ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕಂದುಕಗಳೂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದವು.

೧೫೫. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮದ್ರವಗಳಿಂದ ಲಿಪ್ತವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಆ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಗ್ತುಃ ಶೀಘ್ರಂ ಕಿಯದ್ಗೂರಂ ದದೃಶುಃ ಸುಂದರಂ ತತಃ |

ಆಶ್ರಮಂ ರಾಧಿಕಾಯಾಶ್ಚ ರಾಸೇಶ್ವರ್ಯಾಶ್ಚ ನಾರದ

|| ೧೫೬ ||

ದೇವಾಧಿದೇವ್ಯಾ ಗೋಪೀನಾಂ ವರಾಯಾಶ್ಚಾರುನಿರ್ಮಿತಂ |

ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾಯಾಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ರನ್ಯುದ್ರವ್ಯಮನೋಹರಂ

|| ೧೫೭ ||

ಸರ್ವಾನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಚ ಪಂಡಿತೈರ್ನ ನಿರೂಪಿತಂ |

ಸುಚಾರುವರ್ತುಲಾಕಾರಂ ಷಡ್ವ್ಯೂತಿಪ್ರಕಾಶಮಕಂ

|| ೧೫೮ ||

ಶತಮಂದಿರಸಂಯುಕ್ತಂ ಜ್ವಲಿತಂ ರತ್ನತೇಜಸಾ |

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಸಾರಾಣಾಂ ಚಯೈರ್ವಿರಚಿತಂ ವರಂ

|| ೧೫೯ ||

ದುರ್ಲಭ್ಯಾಭಿರ್ಗಭೀರಾಭಿಃ ಪರಿಪಾಭಿಃ ಸುತೋಭಿತಂ |

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಶತಾಂತರಂ

|| ೧೬೦ ||

೧೫೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ರಾಸೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೫೭. ದೇವಾಧಿದೇವಿಯೂ, ಗೋಪಿಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಿಯಳೂ ಆದ ರಾಧಾದೇವಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಆ ಆಶ್ರಮವು ರನ್ಯುದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೫೮. ಪಂಡಿತರೂ ಕೂಡ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳವಾದ ಆ ಆಶ್ರಮವು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಹನ್ನೆರಡು ಹರಿದಾರಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು.

೧೫೯. ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಅತ್ಯುಜ್ವಲವಾದ ನೂರಾರು ಮಂದಿರಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು

೧೬೦. ಆಶ್ರಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಳವಾಗಿ ದಾಟಲಸಾಫ್ಯವಾದ ಕಂದಕಗಳಿದ್ದವು. ಅನೇಕ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳೂ, ಅಗಣಿತ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದವು

ಸುಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ಖಚಿತಪ್ರಾಕಾರೈಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಂ |
 ಸದ್ರತ್ನವೇದಿಕಾಯುಕ್ತ್ಯರ್ಯುಕ್ತಂ ದ್ವಾರೈಶ್ಚ ಸಪ್ತಭಿಃ || ೧೬೧ ||

ಸಂಯುಕ್ತಂ ರತ್ನಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ವಿಚಿತ್ರೈರ್ನರ್ತುಲಂ ಮುನೇ |
 ಪ್ರಧಾನಸಪ್ತದ್ವಾರೇಭ್ಯಃ ಕ್ರಮಶಃ ಕ್ರಮಶೋ ಮುನೇ || ೧೬೨ ||

ಸರ್ವತೋಽಪಿ ತತಸ್ತತ್ರ ಷೋಡಶದ್ವಾರಸಂಯುತಂ |
 ದೇವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಸಹಸ್ರಧನುರುಚ್ಛ್ರಿತಂ || ೧೬೩ ||

ಸದ್ರತ್ನಕ್ಷುದ್ರಕಲಶಸಮೂಹೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ |
 ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ತೇಜಸಾ ರಮ್ಯಂ ಪರಮಂ ವಿಶ್ವಯಂ ಯಯುಃ || ೧೬೪ ||

ತತಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇಕೃತ್ಯೈ ಕಿಯದ್ಧಾರಂ ಯಯುರ್ಮುಧಾ |
 ಪುರತೋ ಗಚ್ಛತಾಂ ತೇಷಾಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂತಸ್ತದಾಶ್ರಮಃ || ೧೬೫ ||

೧೬೧. ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೋಟಿಗಳೂ, ರತ್ನದ ಜಗಲಿಗಳೂ, ಏಳು ಮಹಾದ್ವಾರಗಳೂ ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದವು.

೧೬೨. ಪ್ರಧಾನವಾದ ಆ ಮಹಾದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದರು.

೧೬೩. ಆ ಸಪ್ತದ್ವಾರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಷೋಡಶ ದ್ವಾರಗಳುಳ್ಳ ವ್ರಧಾನ ಮಂದಿರವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾವಿರ ಧನುಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಎತ್ತರವುಳ್ಳ ಆ ಮಂದಿರದ ವ್ರಾಕಾರವನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು.

೧೬೪. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ರತ್ನದ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ಕೋಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು.

೧೬೫. ಅನಂತರ ಆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಆ ಆಶ್ರಮವು ಹಿಂದುಳಿಯಿತು.

ಗೋಪಾನಾಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ದದೃಶುಶ್ಚಾ ಶ್ರಮಾನ್ಸರಾನ್ |

ಅದೂಲ್ಯರತ್ನ ರಚಿತಾಂಚೈ ತಕೋಟಿಮಿತಾನ್ ಮುನೇ

|| ೧೬೬ ||

ದರ್ಶನ್ ದರ್ಶನ್ ಚ ಪರಿತೋ ಗೋಪಾನಾಂ ಸರ್ವಮಾಶ್ರಮಂ |

ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚಾಪರಂ ನಾ ರಮ್ಯಂ ರಮ್ಯಂ ನವಂ ನವಂ

|| ೧೬೭ ||

ಗೋಲೋಕಂ ನಿಖಿಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುಲಕಾಂಗಂ ಯೇಯುಃ ಸುರಾಃ |

ತದೇವ ವರ್ತುಲಾಕಾರಂ ರಮ್ಯಂ ವೃಂದಾವನಂ ವನಂ

|| ೧೬೮ ||

ದದೃಶುಃ ಶತಶೃಂಗಂ ಚ ತದ್ಬಹಿರ್ವಿರಜಾನದೀಂ |

ವಿರಜಾಂ ತಾಂ ಯಯುರ್ದೇವಾ ದದೃಶುಃ ಶೂನ್ಯನೇನ ಚ

|| ೧೬೯ ||

ನಾಯ್ಕಾಧಾರಂ ಚ ಗೋಲೋಕಂ ಸದ್ರಶ್ಚ ಮಯಮದ್ಭುತಂ |

ಈಶ್ವರೇಚ್ಛಾನಿವರ್ಮಾಣಂ ರಾಧಿಕಾಜ್ಞಾನುಬಂಧನಾತ್

|| ೧೭೦ ||

೧೬೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಮುಂದೆ ನೂರುಕೋಟಿ ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಗೋಪಗೋಪಿಯರು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು.

೧೬೭-೧೬೮. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಗೋಪಗೋಪಿಯರ ಆಶ್ರಮವನ್ನೂ, ಹೊಸ ಹೊಸದಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನೂ, ನಿಖಿಲವಾದ ಗೋಲೋಕವನ್ನೂ ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾದ ವೃಂದಾವನವನ್ನೂ ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರರಾದರು.

೧೬೯. ಅನಂತರ ಶತಶೃಂಗಪರ್ವತವನ್ನೂ ಅದರ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿರಜಾ ನದಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರು. ಆ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದು ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೭೦. ರತ್ನ ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ಗೋಲೋಕವು ರಾಧಾದೇವಿಯ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಇಚ್ಛಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಿತು.

ಯುಕ್ತಂ ಸಹಸ್ರೈಃ ಸರಸಾಂ ಕೇವಲಂ ಮಂಗಲಾಲಯಂ |

ನೃತ್ಯಂ ಚ ದದೃಶುಸ್ತತ್ರ ದೇವಾಶ್ಚ ಸುಮನೋಹರಂ

|| ೧೭೧ ||

ಸುತಾನಂ ಚಾರುಸಂಗೀತಂ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಗುಣಾನ್ವಿತಂ |

ಶ್ರುತ್ವೈವ ಗೀತಪೀಯೂಷಂ ಮೂರ್ಛಾಮಾಪುಃ ಸುರಾ ಮುನೇ || ೧೭೨ ||

ಪ್ರಣೇನ ಚೇತನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೇ ದೇವಾಃ ಕೃಷ್ಣ ಮಾನಸಾಃ |

ದದೃಶುಃ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ ಸ್ಥಾನೇ ಸ್ಥಾನೇ ಮನೋಹರಂ

|| ೧೭೩ ||

ದದೃಶುರ್ಗೋಪಿಕಾಃ ಸರ್ವಾಃ ನಾನಾವೇಷವಿಧಾಯಿಕಾಃ |

ಕಾಶ್ಚಿನ್ಮೃದಂಗಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿ ದ್ವೀಷಾಕರಾ ವರಾಃ

|| ೧೭೪ ||

ಕಾಶ್ಚಿ ಚ್ಚಾಮರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕರತಾಲಕರಾಃ ಪರಾಃ |

ಕಾಶ್ಚಿ ದ್ಯುಂತ್ರವಾದ್ಯಹಸ್ತಾ ರತ್ನ ನೂಪುರಶೋಭಿತಾಃ

|| ೧೭೫ ||

೧೭೧. ಸಾವಿರಾರು ಸರೋವರಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮಂಗಲಾಲಯ ವೆನಿಸಿದ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಮನದಣಿಯವಂತೆ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತಸ ಗೊಂಡರು.

೧೭೨. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಗುಣಗಾನಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ತಾಳಲಯಬದ್ಧ ವಾದ ಗಾನಾನೃತ್ಯವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಅನಂದ ಪರವಶರಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡರು.

೧೭೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪರಮಭಕ್ತರಾದ ಆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೇತನವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಅಶ್ವರ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೧೭೪. ವಿಚಿತ್ರವೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ಕೆಲವರು ಗೋಪಿಯರು ಮೃದಂಗವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ವೀಣೆಯನ್ನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೭೫. ರತ್ನದ ಕಾಲ್ಗೊಲಸುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತರಾದ ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ದಿವ್ಯಚಾಮರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಯಂತ್ರವಾದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಾಳವಾದ್ಯವನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

ಸದ್ರತ್ನಕಿಂಕಣೇಜಾಲಶಬ್ದೇನ ಶಬ್ದಿತಾ ವರಾಃ |

ಕಾಶ್ಚಿನ್ಮಸ್ತಕಕುಂಭಾಶ್ಚ ನೃತ್ಯಭೇದಮನೋರಥಾಃ

|| ೧೭೬ ||

ಪುಂವೇಷನಾಯಿಕಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ಪಾಶ್ಚಿತ್ತಾಸಾಂ ಚ ನಾಯಿಕಾಃ |

ಕೃಷ್ಣವೇಷಧರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿದ್ರಾಧಾವೇಷಧರಾಃ ಪರಾಃ

|| ೧೭೭ ||

ಕಾಶ್ಚಿತ್ಸಂಯೋಗವಿರತಾಃ ಕಾಶ್ಚಿದಾಲಿಂಗನೇ ರತಾಃ |

ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಾಶ್ಚ ತಾದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಸ್ಮಿತಾ ಜಗದೀಶ್ವರಾಃ

|| ೧೭೮ ||

ಪ್ರಗಚ್ಛಂತಂ ಕಿಯದ್ಧೂರಂ ದದೃಶುಶ್ಚಾಶ್ರಮಾಸ್ಪಹೂನ್ |

ರಾಧಾಸಖೀನಾಂ ಗೇಹಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಧಾನಾನಾಂ ಚ ನಾರದ

|| ೧೭೯ ||

ರೂಪೇಣೈವ ಗುಣೇನೈವ ವೇಷೇಣ ಯಾವನೇನ ಚ |

ಸೌಭಾಗ್ಯೇನೈವ ವಯಸಾ ಸದೃಶೀನಾಂ ಚ ತತ್ರ ವೈ

|| ೧೮೦ ||

೧೭೬. ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಂಭವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ವಡ್ಯಾಣದಲ್ಲಿಿದ್ದ ರತ್ನದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳು ಇಂಪಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೭೭. ಕೆಲವರು ಪುರುಷವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆ ಪುರುಷರ ನಾಯಿಕೆಯರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಕೃಷ್ಣನ ವೇಷವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರಾಧೆಯ ವೇಷವನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

೧೭೮. ಕೆಲವರು ಪುರುಷಸಂಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿರತರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಲಿಂಗನಾಸಕ್ತರಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತರಾದ ಆ ಗೋಪಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು.

೧೭೯. ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ರಾಧೆಯ ಪ್ರಧಾನಸಖಿಯರ ಅನೇಕ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೮೦. ಆ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ವಯೋರೂಪಗುಣಗಳಿಂದಲೂ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳಿಂದಲೂ, ಯೌವನ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ರಾಧಾದೇವಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದರು.

ತ್ರಯಸ್ತ್ರೀಂಶದ್ವಯಸ್ಯಾಶ್ಚ ರಾಧಿಕಾಯಾಶ್ಚ ಗೋಪಿಕಾಃ |
ನೇಷಾನಿರ್ವಚನೀಯಾಶ್ಚ ತಾಸಾಂ ನಾನಾನಿ ಚ ಶೃಣು

|| ೧೮೧ ||

ಸುಶೀಲಾ ಚ ಶಶಿಕಲಾ ಯಮುನಾ ಮಾಧವೀ ರತಿ |
ಕದಂಬಮಾಲಾ ಕುಂತೀ ಚ ಜಾಹ್ನವೀ ಚ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ

|| ೧೮೨ ||

ಚಂದ್ರಮುಖೀ ಚ ಸಾವಿತ್ರೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಸುಮುಖೀ ಸುಖಾ |
ಪದ್ಮಾಲಯಾ ಪಾರಿಜಾತಾ ಗೌರೀ ಚ ಸರ್ವಮಂಗಲಾ

|| ೧೮೩ ||

ಕಾಲಿಕಾ ಕಮಲಾ ದುರ್ಗಾ ಭಾರತೀ ಚ ಸರಸ್ವತೀ |
ಗಂಗಾಂಬಿಕಾ ಮಧುಮತೀ ಚಂಪಾಪರ್ಣಾ ಚ ಸುಂದರೀ

|| ೧೮೪ ||

ಕೃಷ್ಣಪ್ರಿಯಾ ಸತಿ ಚೈವ ನಂದಿನೀ ನಂದನೇತಿ ಚ |
ಏತಾಃ ಸಮಾನಾಃ ಸದ್ರಶ್ಯ ರಚಿತಾ ರಾಧಿಕಾಪ್ರಿಯಾಃ

|| ೧೮೫ ||

ಏತಾಸಾಂ ಸಮರೂಪಾಣಾಂ ರತ್ನಧಾತುವಿಚಿತ್ರಿತಾನ್ |
ನಾನಾಪ್ರಕಾರಚಿತ್ರೇಣ ವಿಚಿತ್ರಾನ್ಸಮನೋಹರಾನ್

|| ೧೮೬ ||

೧೮೧. ರಾಧಾಸಖಿಯರಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಜನ ಗೋಪಿಯರು ಪ್ರಧಾನರಾಗಿದ್ದರು. ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ನೇಷಭೂಷಣವುಳ್ಳ ಆ ಸಖಿಯರ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

೧೮೨-೧೮೫. ಸುಶೀಲಾ, ಶಶಿಕಲಾ, ಯಮುನಾ, ಮಾಧವಿ, ರತಿ, ಕದಂಬಮಾಲಾ, ಕುಂತಿ, ಜಾಹ್ನವಿ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ, ಚಂದ್ರಮುಖಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಸುಮುಖಿ, ಸುಖಾ, ಪದ್ಮಾಲಯಾ, ಪಾರಿಜಾತಾ, ಗೌರಿ, ಸರ್ವಮಂಗಲಾ, ಕಾಲಿಕಾ, ಕಮಲಾ, ದುರ್ಗಾ, ಭಾರತಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಗಾ, ಅಂಬಿಕಾ, ಮಧುಮತಿ, ಚಂಪಾ, ಅಪರ್ಣಾ, ಸುಂದರಿ, ಕೃಷ್ಣಪ್ರಿಯಾ, ಸತಿ, ನಂದಿನಿ, ನಂದನಾ ಎಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ಸಖಿಯರ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳು. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾದ ಈ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ರಾಧೆಗೆ ಸಮಾನರು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿವಾತ್ರರು.

೧೮೬-೧೮೭. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳೆಂದಲೂ, ಗೈರಿಕಾದಿ ಧಾತುಗಳಿಂದಲೂ, ರಚಿತವಾಗಿ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನ

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಕಲಶಸಮೂಹೈಃ ಶಿಖರೋಜ್ವಲಾನ್ |

ಸದ್ರತ್ನ ರಚಿತಾನ್ ಶುಭ್ರಾನಾಶ್ರಮಾನ್ದದ್ಯಶುಸ್ತುತಾ

|| ೧೮೭ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾದ್ಬಹಿರೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ನಾಸ್ತಿಲೋಕಸ್ತದೂರ್ಧ್ವಕಃ |

ಊರ್ಧ್ವಂ ಶೂನ್ಯಮಯಂ ಸರ್ವಂ ತದಂತಾ ಸೃಷ್ಟಿರೇವ ಚ

|| ೧೮೮ ||

ರಸಾತಲೇಭ್ಯಃ ಸಪ್ತಭ್ಯೋ ನಾಸ್ತ್ಯಧಃ ಸೃಷ್ಟಿರೇವ ಚ |

ತದಭಶ್ಚ ಜಲಂ ಧ್ವಾಂತಮಗಂತವ್ಯಮದೃಶ್ಯಕಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಂತಂ ತದ್ಬಹಿಶ್ಚ ಸರ್ವಂ ಮತ್ತೋ ನಿಶಾನುಯ

|| ೧೮೯ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ಗೋಲೋಕವರ್ಣನಂ

ನಾಮ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಕಲಶಗಳಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ, ಅನಂದಕರವಾಗಿರುವ, ಆ ಸಖಿಯರ ದಿವ್ಯಾಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೮೮. ನಿಖಿಲಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೂ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಗೋಲೋಕದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಲೋಕವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಶೂನ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಮೇಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಲೋಕವೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಎಲ್ಲೆ ಯಾಗುವುದು.

೧೮೯. ಅಂತೆಯೇ ಎಳುವಾತಾಳಲೋಕಗಳೇ ಕೆಳಭಾಗದ ಕೊನೆಯ ಎಲ್ಲೆ ಯಾಗುವುದು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಜಲಪೂರಿತವಾಗಿ ಅಂಧಕಾರಮಯವೂ ದುರ್ಗಮವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಆದ್ಯಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಗೋಲೋಕವರ್ಣನವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಹಿಂದೆ ವಾರಾಹ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರ ಭಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಭೂದೇವಿಯು ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಶರಣಾಗತಳಾದಳು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಭೂವೇವಿಯನ್ನೂ, ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಂತನಗೊಳಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶಾಂತಸ್ವರೂಪನಾದ ಶಂಕರನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಶಂಕರನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಧರ್ಮವುರುಷನನ್ನೂ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ತಾವು ಬಂದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಆರುಹಿದನು. ಆಗ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೂ, ತಾನೂ ಅಭಿನ್ನರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ' ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ನಾನೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆನು ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕಾಭಿಮುಖರಾಗಿ ಹೊರಟು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ವಿರಜಾನದಿಯನ್ನೂ, ಶತಶೃಂಗಪರ್ವತವನ್ನೂ, ಸುಂದರವಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆನಂದಪರವಶವಾದರು. ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತ ಅನೇಕ ದಿವ್ಯಾಶ್ರಮಗಳನ್ನೂ, ಮನೋಹರವಾದ ವೃಂದಾವನವನ್ನೂ, ರಾಸಮಂಡಲವನ್ನೂ, ದಿವ್ಯಾ ಲಂಕಾರಭೂಷಿತರಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಗೋಪಗೋಪಿಯರನ್ನೂ ಆ ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಿದರು. ವರ್ಣಿಸಲಸದಳವಾದ ಸಮಸ್ತ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದಸ್ವರೂಪರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಆನಂದಮಯವಾದ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಿ ಆನಂದತುಂದಿಲರಾದರು.

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಗೋಲೋಕಂ ನಿಖಿಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವಾಸ್ತೇ ಹೃಷ್ಯಮಾನಸಾಃ |
ಪುನರಾಜಗ್ನೌ ರಾಧಾಯಾಃ ಪ್ರಧಾನದ್ವಾರಮೇವ ಚ

|| ೧ ||

ಸದ್ರತ್ನಮಣಿನಿರ್ಮಾಣಂ ವೇದಿಕಾಯುಗ್ಮಸಂಯುತಂ |
ಹರಿದ್ರಾಕಾರಮಣಿನಾ ವಜ್ರಸಂಮಿಶ್ರಿತೇನ ಚ

|| ೨ ||

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ರಚಿತಕಪಾಟೇನ ವಿಭೂಷಿತಂ |
ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶುರ್ವೀರಭಾನುಮನುತ್ತಮಂ

|| ೩ ||

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕ ವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ನೈಭವವನ್ನೂ ಮನದಣಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿ ಆನಂದತುಂದಿಲಾಗಿ, ರಾಧಾಮಂದಿರದ ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

೨ ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪರತ್ನಗಳಿಂದಲೂ, ಅರಶಿನಬಣ್ಣದ ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ರಚಿತವಾದ ಎರಡು ಜಗಲಿಗಳಿದ್ದವು.

೩. ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಆ ಮಂದಿರದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ವೀರಭಾನುವೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಿದ್ದುದನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು

ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ರತ್ನಾ ಭರಣಭೂಷಿತಂ |

ಪೀತವಸ್ತ್ರ ಪರೀಧಾನಂ ಸದ್ರತ್ನ ಮುಕುಟೋಜ್ಜಲಂ

|| ೪ ||

ದ್ವಾರಂ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರೇಣ ವಿಚಿತ್ರಂ ಪರಮಾದ್ಭುತಂ |

ಸರ್ವಂ ನಿವೇದನಂ ಚಕ್ರುರ್ದೇವಾ ದೌವಾರಿಕಂ ಮುದಾ

|| ೫ ||

ತಾನುವಾಚ ದ್ವಾರಪಾಲೋ ನಿಶಂಕಂ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾನ್ |

ನಾಹಂ ವಿನಾಜ್ಞಯಾ ಗಂತುಂ ದಾತುಂ ಸಾಂಪ್ರತಮಿಾಶ್ವರಃ

|| ೬ ||

ಕಿಂಕರಾನ್ವೇಷಯಾಮಾಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ಥಾನಮೇವ ಚ |

ಹರೇರನುಜ್ಞಾಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ದದೌ ಗಂತುಂ ಸುರಾನ್ಮನೇ

|| ೭ ||

ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುರ್ದೇವಾ ದ್ವಿತೀಯಂ ದ್ವಾರಮುತ್ತಮಂ |

ತತೋಽಧಿಕಂ ವಿಚಿತ್ರಂ ಚ ಸುಂದರಂ ಸುಮನೋಹರಂ

|| ೮ ||

೪ ಅವನು ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು, ರತ್ನದ ಕಿರೀಟವನ್ನೂ ರತ್ನಾ ಭರಣ ಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ಶತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು.

೫. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆ ದ್ವಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದ ಆ ದೇವತೆಗಳು ಆ ದ್ವಾರವಾಲಕನಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳುಹಿದರು.

೬. ಆಗ ದ್ವಾರವಾಲಕನು 'ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಾಗದೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಗೊಡಲಾರೆನು' ಎಂದು ಆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೭ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕಿಂಕರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವನ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟನು.

೮ ವೀರಭಾನುವಿನ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಮುಂದೆಹೊರಟು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಎರಡನೆಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ಕಂಡರು.

ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶುಶ್ಚಂದ್ರಭಾನುಂ ಚ ನಾರದ |

ಕಿಶೋರಂ ಶ್ಯಾಮಲಂ ಚಾರು ಸ್ಪರ್ಣವೇತ್ಸ್ರಧರಂ ವರಂ

|| ೯ ||

ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ರತ್ನಭೂಷಣ ಭೂಷಿತಂ |

ಗೋಪಾನಾಂ ಚ ಸಮೂಹೇನ ಪಂಚಲಕ್ಷೇಣ ಶೋಭಿತಂ

|| ೧೦ ||

ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುದೇನಾಸ್ತೃತೀಯಂ ದ್ವಾರಮುತ್ತಮಂ |

ತತೋಽತಿಸುಂದರಂ ಚಿತ್ರಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಮಣಿತೇಜಸಾ

|| ೧೧ ||

ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶುಃ ಸೂರ್ಯಭಾನುಂ ಚ ನಾರದ |

ದ್ವಿಭುಜಂ ಮುರಲೀಹಸ್ತಂ ಕಿಶೋರಂ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರಂ

|| ೧೨ ||

ಮಣಿಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಂ |

ರತ್ನದಂಡಕರಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪ್ರೇಷ್ಠಂ ರಾಧೇಶಯೋಃ ಪರಂ

|| ೧೩ ||

೯. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರವಯಸ್ಸನೂ, ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣದವನೂ, ಆದ ಚಂದ್ರಭಾನುವೆಂಬುವನು ಚೆನ್ನದ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೦. ಅವನು ರತ್ನಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಐದುಲಕ್ಷ ಗೋಪರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದನು.

೧೧. ಅವನೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಮಣಿಗಳ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಮೂರನೆಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು.

೧೨. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭುಜನೂ, ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನೂ ಆದ ಸೂರ್ಯಭಾನುವೆಂಬುವನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

೧೩. ಅವನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಮಣಿಕುಂಡಲಗಳು ಕಪೋಲಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದ್ದವು. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಸೇವಕನಾದ ಅವನು ಒಂದು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ದಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು.

ನವಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗೋಪಾನಾಂ ವೇಷ್ಠಿತಂ ಚ ಸ್ವಪೇಂದ್ರವತ್ |
ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುರ್ದೇವಾಶ್ಚತುರ್ಥಂ ದ್ವಾರಮುತ್ತಮಂ || ೧೪ ||

ತೇಭ್ಯೋ ವಿಲಕ್ಷಣಂ ರಮ್ಯಂ ಸುದೀಪ್ತಂ ಮಣಿತೇಜಸಾ |
ಅತ್ಯದ್ಭುತವಿಚಿತ್ರೇಣ ಭೂಷಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ || ೧೫ ||

ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶುರ್ವಸುಭಾನುಂ ವ್ರಜೇಶ್ವರಂ |
ಕಿಶೋರಂ ಸುಂದರವರಂ ಮಣಿದಂಡಕರಂ ಪರಂ || ೧೬ ||

ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ರತ್ನಭೂಷಣಭೂಷಿತಂ |
ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧರೋಷ್ಠಂ ಚ ಸಸ್ಥಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ || ೧೭ ||

ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುರ್ದೇವಾಃ ಪಂಚಮಂ ದ್ವಾರಮೇವ ಚ |
ವಪ್ರಭಿತ್ತಿಸ್ಥಿತೈಶ್ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ್ವರ್ಷಲಿತಂ ಪರಂ || ೧೮ ||

೧೪ ಒಂಭತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋಪಾಲಕರಿಂದ ವರಿವೃತನಾದ ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೧೫. ಆ ದ್ವಾರವು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವೂ, ಮಣಿಗಳ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರದೀಪ್ತವೂ, ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ವಿಚಿತ್ರಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತವೂ ಮನೋಹರವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು.

೧೬. ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರವಯಸ್ಸನೂ, ಸುಂದರನೂ ಆದ ವಸುಭಾನು ವೆಂಬುವನು ಮಣಿದಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

೧೭. ರತ್ನಭೂಷಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಸುವಕ್ಷವಾದ ಬಿಂಬಫಲದಂತೆ ಕೆಂವಾದ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಳನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವಸುಭಾನುವು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು.

೧೮. ದೇವತೆಗಳು ಅವನ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ, ವಪ್ರದ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಐದನೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ದ್ವಾರಪಾಲಂ ಚ ದದೃಶುರ್ದೇವಭಾನುಂ ಚ ತತ್ರ ನೈ |
ಜಾರುಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ರತ್ನಭೂಷಣಭೂಷಿತಂ |

|| ೧೯ ||

ಮಯೂರಪುಚ್ಛಚೂಡಂ ಚ ರತ್ನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ |
ಕದಂಬಪುಷ್ಪಸಂಸಕ್ತ ಸದೃಶ್ಚಕುಂಡಲೋಜ್ವಲಂ

|| ೨೦ ||

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮುದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ |
ನೃಪೇಂದ್ರವರತುಲ್ಯಂ ಚ ದಶಲಕ್ಷಪ್ರಜಾನ್ವಿತಂ

|| ೨೧ ||

ತಂ ವೇತ್ರಪಾಣಿಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುರ್ದೇವಾ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ |
ವಿಲಕ್ಷಣಂ ದ್ವಾರಪಟೈಃ ಚಿತ್ರರಾಜವಿರಾಜಿತಂ

|| ೨೨ ||

ವಜ್ರಭಿತ್ತಿಯುಗ್ಮಯುಕ್ತೇ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತೇ |
ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶುಃ ಶುಕಭಾನುಂ ವ್ರಜೇಶ್ವರಂ

|| ೨೩ ||

೧೯. ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ದೇವಭಾನುವೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕನನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೨೦. ಚೂಡಾಪಾಶದಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಆ ದೇವಭಾನುವಿನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕದಂಬ ಪುಷ್ಪದ ಗೊಂಚಲೂ ಪೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು

೨೧. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೂ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಜನಂತೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋವರೊಡನೆ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದನು.

೨೨. ವೇತ್ರಹಸ್ತನಾದ ಅವನನ್ನು ಸಂಭಾಷಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳು ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆರನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋದರು.

೨೩. ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಎರಡು ವಜ್ರದ ಗೋಡೆಗಳುಳ್ಳ ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಶುಕಭಾನುವೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ನಾನಾಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯಂ ದಶಲಕ್ಷಪ್ರಣಾನ್ವಿತಂ |

ಶ್ರೀಖಂಡಪಲ್ಲವಾಸಕ್ತಕಪೋಲಂ ಕುಂಡಲೋಜ್ವಲಂ || ೨೪ ||

ತೂರ್ಣಂ ಸುರಾಸ್ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುದ್ವಾರಂ ಚ ಸಪ್ತಮಂ |

ನಾನಾಪ್ರಕಾರಚಿತ್ರಂ ಚ ಷಡ್ಭುಜಾ ತಿವಿಲಕ್ಷಣಂ || ೨೫ ||

ದ್ವಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಂ ದದೃಶೂ ರತ್ನಭಾನುಂ ಹರೇಃ ಪ್ರಿಯಂ |

ಚಂದನೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಂ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ |
ಭೂಷಿತಂ ಭೂಷಣೈ ರಮ್ಯೈರ್ಮುಣಿರತ್ನಮನೋಹರೈಃ || ೨೬ ||

ಗೋಪೈರ್ವಾದಶಲಕ್ಷೈಶ್ಚ ರಾಜೇಂದ್ರಮಿವ ರಾಜಿತಂ |

ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ಸ್ತೇರಾನನಸರೋರುಹಂ || ೨೭ ||

೨೪. ಅವನು ನಾನಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾದ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋವರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದನು.

೨೫. ದೇವತೆಗಳು ಅವನನ್ನು ಸಂಭಾಷಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಈ ಆರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವ ಏಳನೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂದರು.

೨೬. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ಚಂದನವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ರಮ್ಯವಾದ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ಮನಾಗಿದ್ದ ರತ್ನಭಾನುವೆಂಬವನಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೨೭. ಅವನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂತೆ ಹನ್ನೆರಡುಲಕ್ಷ ಗೋಪರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಂ ವೇತ್ರಹಸ್ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಜಗ್ಮುರ್ದೇವೇಶ್ವರಾ ಮುದಾ |

ವಿಚಿತ್ರಮಷ್ಟಮಂ ದ್ವಾರಂ ಸಪ್ತಭ್ಯೋಪಿ ವಿಲಕ್ಷಣಂ

|| ೨೮ ||

ದೌವಾರಿಕಂ ತೇ ಚದೃಶುಃ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸುಮನೋಹರಂ |

ಸಸ್ಮಿತಂ ಸುಂದರವರಂ ಶ್ರೀಖಂಡತಿಲಕೋಜ್ವಲಂ

|| ೨೯ ||

ಬಂಧುಜೀವಾಧರೋಷ್ಯಂ ಚ ರತ್ನಕುಂಡಲಮುಂಡಿತಂ |

ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಶೋಭಾಧ್ಯಂ ರತ್ನದಂಡಧರಂ ವರಂ

|| ೩೦ ||

ಗೋಪೈರ್ವಾದಶಲಕ್ಷ್ಮೈಶ್ಚ ಕಿಶೋರೈಶ್ಚ ಸಮಸ್ಥಿತಂ |

ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ಯಯುರ್ದೇವಾ ನವಮಂ ದ್ವಾರಮಾಸ್ಥಿತಂ

|| ೩೧ ||

೨೮. ವೇತ್ರಹಸ್ತನಾದ ಅವನನ್ನು ಕುಶಲವ್ರಶ್ಚೆ ಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಆ ಏಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವೂ, ವಿಚಿತ್ರವೂ ಆದ ಎಂಟನೆಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂಡರು.

೨೯. ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರನೂ, ಮನೋಹರನೂ ಆದ ಸುವಾರ್ಶ್ವ ನೆಂಬುವನು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದನದ ತಿಲಕವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸ್ಮಿತಮುಖನಾಗಿದ್ದವನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೩೦ ದಾಸವಾಳದ ಹೂವಿನಂತೆ ಕೆಂವಾದ ಅಧರೋಷ್ಯವುಳ್ಳಾತನು ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತನಾಗಿ ರತ್ನದಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

೩೧. ಕಿಶೋರವಯಸ್ಕರಾದ ಹನ್ನೆರಡುಲಕ್ಷ ಗೋವರು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದನಂತರ ದೇವತೆಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ವಜ್ರಸದ್ರತ್ನರಚಿತಂ ಚತುರ್ವೇದಿಸಮನ್ವಿತಂ |

ಅಪೂರ್ವಚಿತ್ರಯುಕ್ತಂ ಚ ಮಾಲಾಜಾಲೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ

|| ೩೨ ||

ದ್ವಾರಪಾಲಂ ಚ ದದೃಶುಃ ಸುಬಲಂ ಲಲಿತಾಕೃತಿಂ |

ನಾನಾಭೂಷಣಭೂಷಾಡ್ಯಂ ಭೂಷಣಾರ್ಹಂ ಮನೋಹರಂ

|| ೩೩ ||

ವ್ರಜೈರ್ವಾರ್ಧಕಲಕ್ಷೈಶ್ಚ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಸುಮನೋಹರಂ |

ತಂ ದಂಡಹಸ್ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಸುರಾ ದ್ವಾರಾಂತರಂ ಯಯುಃ

|| ೩೪ ||

ವಿಶಿಷ್ಟಂ ದಶಮದ್ವಾರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೇ ವಿಸ್ಮಿತಾಃ ಸುರಾಃ |

ಸರ್ವಾನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಚಾಹ್ಯದೃಷ್ಟ್ವಾಮೃತಂ ಮುನೇ

|| ೩೫ ||

ದದೃಶುದ್ವಾರಪಾಲಂ ಚ ಸುದಾಮಾನಂ ಚ ಸುಂದರಂ |

ಅನಿರ್ವಚನೀಯರೂಪಂ ಕೃಷ್ಣತುಲ್ಯಂ ಮನೋಹರಂ

|| ೩೬ ||

೩೨. ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ನಾಲ್ಕು ಜಗಲಿಗಳೂ, ಅಪೂರ್ವ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಾಲಾಜಾಲಗಳೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೩೩. ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರಾಕಾರನೂ, ನಾನಾಭೂಷಣಭೂಷಿತನೂ, ಮನೋಹರನೂ ಆದ ಸುಬಲನೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೩೪. ಹನ್ನೆರಡುಲಕ್ಷ ಗೋಪರಿಂದ ವರಿವೃತನಾಗಿ ದಂಡಧಾರಿಯಾಗಿರುವ ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕನನ್ನು ಸಂಭಾಷಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೩೫. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಹಿಂದೆಂದೂ ನೋಡಿ ಕೇಳದ, ಅನಿರ್ವಚನೀಯವೂ, ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಆ ಹತ್ತನೆಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು.

೩೬. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಅನಿರ್ವಚನೀಯನೊಂದರ್ಯಶಾಲಿಯೂ, ಮನೋಹರನೂ, ಆದ ಸುದಾಮನೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕನನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು.

ಗೋಪವಿಂಶತಿಲಕ್ಷಾಣಾಂ ಸಮೂಹೈಃ ಪರಿವಾರಿತಂ |

ತಂ ದಂಡಹಸ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಜಗ್ಮುರ್ಧ್ವಾರಾಂತರಂ ಸುರಾಃ

|| ೩೭ ||

ದ್ವಾರಮೇಕಾದಶಾಖ್ಯಂ ಚ ಸುಚಿತ್ರಂ ಮಹದದ್ಭುತಂ |

ದ್ವಾರಪಾಲಂ ಚ ತತ್ರಸ್ಥಂ ಶ್ರೀದಾಮಾನಂ ನೃಜೇಶ್ವರಂ

|| ೩೮ ||

ರಾಧಿಕಾಪುತ್ರತುಲ್ಯಂ ಚ ಪೀತವಸ್ತ್ರೇಣ ಭೂಷಿತಂ |

ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ರಚಿತರಮ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಿತಂ

|| ೩೯ ||

ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ಭೂಷಾಭಿಭೂಷಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ |

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತುರೀಕುಂಕುಮೇನ ವಿರಾಜಿತಂ

|| ೪೦ ||

ಗಂಡಸ್ಥಲಕಪೋಲಾರ್ಹಸದ್ರತ್ನ ಕುಂಡಲೋಜ್ವಲಂ |

ಸದ್ರತ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಚಿತ ನಿಚಿತ್ರಮುಕುಟೋಜ್ವಲಂ

|| ೪೧ ||

೩೭. ಇಪ್ಪತ್ತುಲಕ್ಷ ಗೋಪಾಲಕರಿಂದ ವರಿವೃತನಾಗಿ, ದಂಡಧರನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಆ ಸುದಾಮನನ್ನು ನಂಭಾಷಿಸಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದಿನ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೩೮. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಅದ್ಭುತಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದಾಮನೆಂಬ ಗೋಪಾಲಕನು ಬಾಗಿಲುಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದನು.

೩೯. ರಾಧಿಕಾಪುತ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದ ಆ ಶ್ರೀದಾಮನು ಪೀತಾಂಬರ ವನ್ನುಟ್ಟು, ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

೪೦-೪೩. ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೋಹರನಾಗಿದ್ದ ಆ ಶ್ರೀದಾಮನು ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುವ, ಉಜ್ವಲವಾದ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ಕಿರೀಟವನ್ನು ತಲೆಯ

ಪ್ರಪುಲ್ಲಮಾಲತೀಮಾಲಾಜಾಲೈಃ ಸರ್ವಾಂಗಭೂಷಿತಂ |
ಕೋಟಿಗೋಪೈಃ ಪರಿವೃತಂ ರಾಜೇಂದ್ರಾಧಿಕಮುಜ್ಜಲಂ

|| ೪೨ ||

ತಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುದ್ವಾರಂ ದ್ವಾದಶಾಖ್ಯಂ ಸುರಾ ಮುದಾ |
ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ರಚಿತನೇದಿಕಾಭಿಃ ಸಮನ್ವಿತಂ

|| ೪೩ ||

ಸರ್ವೇಷಾಂ ದುರ್ಲಭಂ ಚಿತ್ರಮದೃಶ್ಯಮುಕ್ತುತಂ ಮುನೇ |
ವಕ್ರಚಿತ್ತಿಸ್ಥಿತಂ ಚಿತ್ರಂ ಸುಂದರಂ ಸುಮನೋಹರಂ

|| ೪೪ ||

ದಾರೇ ನಿಯುಕ್ತಾ ದದೃಶುದೇವಾ ಗೋಪಾಂಗನಾ ವರಾಃ |
ರೂಪಯೌವನಸಂಪನ್ನಾ ರತ್ನ ಭೂಷಣಭೂಷಿತಾಃ

|| ೪೫ ||

ಪೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನ್ನಾ ಕಬರೀಭಾರಭೂಷಿತಾಃ |
ಸುಗಂಧಿಮಾಲತೀಮಾಲಾಜಾಲೈಃ ಸರ್ವಾಂಗಭೂಷಿತಾಃ

|| ೪೬ ||

ಮೇಲಿಟ್ಟು, ಚಿನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿರುವ ಜಾಜಿಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದು ರಾಜೇಂದ್ರನಂತೆ ಕೋಟಿ ಗೋವರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದನು.

೪೩. ದೇವತೆಗಳು ಅವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದನಂತರ, ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಜಗಲಿಗಳುಳ್ಳ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದರು.

೪೪. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅದೃಶ್ಯವೂ, ಅಶ್ರುತವೂ, ಅತ್ಯಂತದುರ್ಲಭವೂ ಆದ ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮನೋಹರವಾದ ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದ್ದವು

೪೫. ದೇವತೆಗಳು, ರೂಪಯೌವನಸಂಪನ್ನೆಯರೂ, ರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತರೂ, ಆದ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರು ಆ ದ್ವಾರರಕ್ಷಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು.

೪೬. ಆ ಗೋಪಿಕೆಯರು ಪಿತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು, ಸುವಾಸನೆಯಾದ ಮಾಲತೀ ಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೇಶಪಾಶದಲ್ಲಿ ಮುಡಿದು, ಸರ್ವಾಂಗಗಳನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ರತ್ನ ಕಂಕಣಕೇಯೂರ ರತ್ನ ನೂಪುರ ಭೂಷಿತಾಃ |

ರತ್ನ ಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಾಃ

|| ೪೭ ||

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಾಃ |

ಪೀನಶ್ರೋಣೀಭರಾನಮ್ರಾ ನಿತಂಬಾಭಾರಪೀಡಿತಾಃ

|| ೪೮ ||

ಗೋಪೀನಾಂ ರತಕೋಟಿನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಪ್ರೇಷ್ಠಾ ಹರೇರಪಿ |

ಗೋಪೀಶ್ಚ ಕೋಟಿಶೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುರಾಸ್ತೇವಿಸ್ಮಯಂ ಯಯಾಃ || ೪೯ ||

ಸಂಭಾಷ್ಯ ತೌ ಮುದಾ ಯುಕ್ತಾ ಯಯುದ್ವಾರಾಂತರಂ ಮುನೇ |

ತತಶ್ಚ ಕ್ರಮಶೋ ವಿಪ್ರ ತ್ರಿಷು ದ್ವಾರೇಷು ತತ್ರ ವೈ

|| ೫೦ ||

ಗೋಪಾಂಗನಾನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಶ್ಚ ದದೃಶುಃ ಸುಮನೋಹರಾಃ |

ವರಾಣಾಂ ಚ ವರಾ ರಮ್ಯಾ ಧನ್ಯಾ ಮಾನ್ಯಾಶ್ಚ ಶೋಭನಾಃ

|| ೫೧ ||

೪೭. ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೈಬಳೆಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಹುಪುರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕಾಲ್ಕೊಲಸುಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗೋಪಿಕೆಯರ ಗಂಡಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದವು.

೪೮. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಗೋಪಿಕೆಯರು ಪುಷ್ಪವಾದ ನಿತಂಬಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗ್ಗಿದ್ದರು.

೪೯. ನೂರುಕೋಟಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಗೋಪಿಯರಿಂದ ಪರಿವೃತರಾದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪ್ರಿಯರಾದ ಆ ಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕಂಡು ದೇವತೆಗಳು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು.

೫೦-೫೧. ನಾರದಮುನಿಯೇ, ದೇವತೆಗಳು ಆ ಗೋಪಿಯರ ಕುಶಲವ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲೂ ರೂಪ, ಯೌವನ, ಕುಲ, ಶೀಲಾದಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತರಾಗಿ ಮನೋಹರರಾದ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರು.

ಸರ್ವಾಃ ಸೌಭಾಗ್ಯಯುಕ್ತಾಶ್ಚ ರಾಧಿಕಾಯೋಃ ಪ್ರಿಯಾಶ್ಚ ತಾಃ |

ಭೂಷಿತಾಃ ಭೂಷಣೈ ರಮ್ಯೈಃ ಪ್ರೋದ್ಧಿನ್ನನವಯೌವನಾಃ || ೫೨ ||

ಏವಂ ದ್ವಾರತ್ರಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಜ್ಞಾನಾದದ್ಭುತಾಶ್ರಯಂ |

ಅದೃಶ್ಯಮತಿರಮ್ಯಂ ಚಾಪ್ಯನಿರೂಪ್ಯಂ ವಿಚಕ್ಷಣೈಃ || ೫೩ ||

ತಾಸ್ಮಾಃ ಸಂಭಾಷ್ಯ ದೇವಾಸ್ತೇ ವಿಸ್ಮಿತಾ ಯಯುರೀಶ್ವರಾಃ |

ರಾಧಿಕಾಭ್ಯಂತರಂ ದ್ವಾರಂ ಷೋಡಶಾಖ್ಯಂ ಮನೋಹರಂ || ೫೪ ||

ಸರ್ವಾಸಾಂ ಚ ಪ್ರಧಾನಂ ಚ ಗೋಪ್ಯಂ ಗೋಪಾಂಗನಾಗಣೈಃ |

ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ವಯಸ್ಯಾನಾಂ ನಿಕರೈರ್ವೇಷ್ಟಿತಂ ಮುನೇ || ೫೫ ||

ತೇಷಾಮನಿರ್ವಚನೀಯೈರ್ನಾನಾಗುಣಸಮನ್ವಿತೈಃ |

ರೂಪಯೌವನಸಂಪನ್ನೈ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತೈಃ || ೫೬ ||

೫೨. ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರೂ, ಸಕಲಸೌಭಾಗ್ಯಯುತರೂ, ಆದ ಆ ನವ ಯುವತಿಯರು ರಾಧಾದೇವಿಗೆ ಆತ್ಮಂತ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು

೫೩. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವೂ, ಅತಿಮನೋಹರವೂ, ಕುಶಲಿಗಳಾದ ಕವಿಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳವೂ, ಅದೃಷ್ಟಶ್ರುತವೂ ಆದ ಮೂರು ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಿದರು.

೫೪. ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಆ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಿಕೆಯರ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ, ರಾಧಾದೇವಿಯ ನಿವಾಸಮಂದಿರದ ಷೋಡಶದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

೫೫. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಆ ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಗೆಳತಿಯರಾದ ಮೂವತ್ತುಮೂರುಜನ ಗೋಪಿಯರು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು.

೫೬. ಅನೀರ್ವಚನೀಯವಾದ ರೂಪಗುಣಶೀಲಗಳಿಂದಲೂ, ನವಯೌವನ ದಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗೋಪಿಯರು ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ರತ್ನ ಕಂಕಣಕೇಯೂರ ರತ್ನ ನೂಪುರಭೂಷಿತೈಃ |
ಸದ್ರತ್ನ ಕಿಂಕಣೀಜಾಲೈರ್ಮಧ್ಯದೇಶವಿಭೂಷಿತೈಃ

|| ೫೭ ||

ರತ್ನ ಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತೈಃ |
ಪ್ರಪುಲ್ಲನಾಲತೀಮಾಲಾಜಾಲೈರ್ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೋಜ್ವಲೈಃ

|| ೫೮ ||

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಸದ್ಮಾನಾಂ ಪ್ರಭಾಂ ಮುಷ್ಣನ್ಮುಖೇಂದುಭಿಃ |
ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲೇನ ವೇಷ್ಪಿತೈಃ

|| ೫೯ ||

ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧರೋಷ್ಠೈಶ್ಚ ಸ್ತೋರಾನನಸರೋರುಹೈಃ |
ಪಕ್ಷದಾಡಿನುಬೀಜಾಭಿಃ ಶೋಭಿತೈರ್ದಂತಪಂಕ್ತಿಭಿಃ

|| ೬೦ ||

ಚಾರುಚಂಪಕವರ್ಣಾಭಿರ್ಮಧ್ಯಸ್ಥಲಕೃತ್ಯೈರ್ಮುನೇ |
ರಾಜವೌಕ್ತಿಕಯುಕ್ತಾಭಿರ್ನಾಸಿಕಾಭಿರ್ವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೬೧ ||

೫೭-೫೮. ರತ್ನದ ಬಳೆ, ಬಾಹುಪುರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲ್ಗೊಲಮಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ, ಮಂಜುಳಧ್ವನಿಗೆಯ್ಯುವ ಸಣ್ಣ ಗಂಟೆಗಳುಳ್ಳ ಡಾಬನ್ನು ನೊಂಟದಲ್ಲೆ ಧರಿಸಿ, ಕಪೋಲಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿರುವ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದಲೂ, ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರಳಿದ ಜಾಜೀಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೫೯. ಶರತ್ಪೂರ್ಣಮೆಯ ಕಮಲದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅವಹರಿಸುವ ಮುಖ ಚಂದ್ರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತರಾದ ಆ ಗೋಪಿಕೆಯರು. ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಡಿದಿದ್ದರು.

೬೦. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ಷವಾದ ಬಿಂಬಫಲದಂತಿರುವ ತುಟೆಯಿಂದ ಮುಗಳು ನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗೋಪಿಯರ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳು ವಕ್ಷವಾದ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೀಜದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿದ್ದವು

೬೧. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಸುಂದರವಾದ ಸಂಪಿಗೆಹೂವಿನಂತಿರುವ ಮೈಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಆ ಕೃಶಾಂಗಿಯರ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಮುತ್ತಿನ ಬುಲಾಕುಗಳು ರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಖಗೇಂದ್ರಚಾರುಚಂಚೂನಾಂ ಶೋಭಾಮುಷ್ಣಾ ಭಿರೇವ ಚ |

ಗಜೇಂದ್ರಗಂಡಕಠಿಸ್ತನಭಾರಭರಾನತೈಃ

|| ೬೨ ||

ಪೀನಶ್ರೋಣಿಭರಾರ್ತ್ವೇಶ್ಚ ಮುಕುಂದಪದಮಾನಸೈಃ |

ನಿಮೇಷರಹಿತಾ ದೇವಾ ದ್ವಾರಂ ಚ ದದೃಶುಶ್ಚ ತಾಃ

|| ೬೩ ||

ಪ್ರನಾಲಮಣಿರತ್ನೈಶ್ಚ ವೇದಿಕಾಯುಗ್ಮಶೋಭಿತಂ |

ಹರಿನ್ಮಣೀನಾಂ ಸ್ತಂಭಾನಾಂ ಸಮೂಹೈಃ ಸಂಯುತಂ ಸದಾ

|| ೬೪ ||

ಸಿಂದೂರಾಕಾರಮಣಿಭಿರ್ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಲವಿರಾಜಿತೈಃ |

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲೈರ್ವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೬೫ ||

೬೨. ವಕ್ಷಿರಾಜನಾದ ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಮೊಗುಳ್ಳ
ಆ ಗೋಪಿಯರು ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳವಂತೆ ಕರಿಸುವಾದ ಸ್ತನಗಳ ಭಾರದಿಂದ
ಕೊಂಚ ಬಗ್ಗಿದ್ದರು

೬೩. ಅತಿದಪ್ಪುವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗೋಪಿಯರು
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಕುಂದನ ವಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು
ನೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಗೋಪಿಯರನ್ನೂ ಆ ದ್ವಾರದ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾ
ನಿಂತಿದ್ದರು.

೬೪ ಆ ಹದಿನಾರನೆಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹವಳ, ಕೆಂಪು, ರತ್ನ ಮುಂತಾದವು
ಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ಎರಡು ಜಗಲಿಗಳೂ, ಮರಕತರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ
ಕಂಭಗಳೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೬೫. ದ್ವಾರದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಂದೂರವರ್ಣದ ಮಣಿಯ ಹಾರಗಳೂ,
ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲಾಜಾಲಗಳೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ತತ್ಸಂಸ್ಪರ್ಶೈರ್ಗಂಧವಾಹೈಃ ಸರ್ವತ್ರ ಸುರಭೀಕೃತಂ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ ರಾಧಿಕಾಭ್ಯಂತರಂ ಸುರಾಃ || ೬೬ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಣಾಂಭೋಜದರ್ಶನೈಕಮನೋರಥಾಃ |
ತಾಂ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಯಯುಃ ಶೀಘ್ರಂ ಪುಲಕಾಂಚಿತಮಿಗ್ರಹಾಃ || ೬೭ ||

ಭಕ್ತ್ಯುದ್ರೇಕಾದಶ್ಚುಪೂರ್ಣಾಃ ಕಿಂಚಿನ್ನಮ್ರಾಸ್ಯಕಂಧರಾಃ |
ಆರಾತ್ರೇ ದದೃಶುದೇವಾ ರಾಧಿಕಾಭ್ಯಂತರಂ ವರಂ || ೬೮ ||

ಮಂದಿರಾಣಾಂ ಚ ಮಧ್ಯಸ್ಥಂ ಚತುಃಶಾಲಂ ಮನೋಹರಂ |
ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಸಾರಾಣಾಂ ಸಾರೇಣ ರಚಿತಂ ಪರಂ || ೬೯ ||

ನಾನಾರತ್ನಮಣಿಸ್ತಂಭೈರ್ವಜ್ರಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಭೂಷಿತಂ |
ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ || ೭೦ ||

೬೬. ಆ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ವಾಯುವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು.

೬೭. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಚರಣಕಮಲದರ್ಶನವೇ ಮುಖ್ಯಗುರಿಯುಳ್ಳ ಆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಿಯರ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿ ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋದರು.

೬೮. ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದೇ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೬೯. ಅನೇಕಮಂದಿರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚತುಃಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದ ಆ ಅಂತಃಪುರವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ವಿರಚಿತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೭೦. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನದ ಕಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಜ್ರಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಅಸಂಖ್ಯ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು.

ಮುಕ್ತಾ ಸಮೂಹೈರ್ನಾರ್ಣಕೈಃ ಶ್ವೇತಚಾಮರದರ್ಶಕೈಃ |

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಸಾರಾಣಾಂ ಕಲಶೈರ್ಭೂಷಿತಂ ಮುನೇ

|| ೭೦ ||

ಪಟ್ಟಿಸೂತ್ರಗ್ರಂಥಿಯುಕ್ತ ಶ್ರೀಖಂಡಪಲ್ಲವಾನ್ವಿತೈಃ |

ಮಣಿಸ್ತಂಭಸಮೂಹೈಶ್ಚ ರಮ್ಯಪ್ರಾಂಗಣಭೂಷಿತಂ

|| ೭೧ ||

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮದ್ರವಸಂಯುತಂ |

ಶುಕ್ಲಧಾನ್ಯ ಶುಕ್ಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರವಾಲಫಲತಂಡುಲೈಃ

|| ೭೨ ||

ಪರ್ಣದೂರ್ವಾ ಪ್ಲತೈರ್ಲಾಙ್ಗೈರ್ನಿರ್ಮಂಜೃತ ವಿಭೂಷಿತೈಃ |

ಫಲಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಕುಂಭೈಃ ಸಿಂದೂರಕುಂಕುಮಾನ್ವಿತೈಃ

|| ೭೩ ||

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಯುಕ್ತೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ |

ಪ್ರಸೂನಾಕ್ತೈರ್ಗಂಧವಾಹೈಃ ಸರ್ವತ್ರ ಸುರಭೀಕೃತಂ

|| ೭೪ ||

೭೦. ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಶ್ವೇತಚಾಮರ ಮತ್ತು ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಮಂದಿರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೭೧. ಮಣಿಸ್ತಂಭಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮಂದಿರದ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಗಂಟಿಕ್ಕಿರುವ ರೇಷ್ಮೆಯ ದಾರಗಳೂ, ಶ್ರೀಗಂಧವೃಕ್ಷದ ಚಿಗುರುಗಳೂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು.

೭೨. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿಗಳೂ ಶುಕ್ಲಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ವೇತಪುಷ್ಪಗಳೂ, ಚಿಗುರು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳೂ, ಮಂಗಳಾರ್ಥವಾದ ಅಕ್ಕಿಯ ಕಾಳುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೭೩. ಮುತ್ತುಗದೆಲೆ, ಗರಿಕೆ, ಅರಳು ಮತ್ತು ಅರಿಸಿನಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಅಕ್ಷತೆಗಳೂ, ಫಲಪೂರಿತವಾದ ರತ್ನ ಕುಂಭಗಳೂ, ಸಿಂದೂರ, ಕುಂಕುಮ ಮುಂತಾದ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದವು.

೭೪. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳ ಸುಮಾನಸೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ವಾಯುವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಸರ್ವಾನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಚ ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮಮನಿರೂಪಿತಂ |
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ ದುರ್ಲಭಂ ಯದ್ಯದ್ವಸ್ತುಭಿಃ ಸ್ವೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ || ೭೬ ||

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲ್ಯೈಃ ಸುಶೋಭಿತಂ |
ರತ್ನಶಯ್ಯಾಸು ಲಲಿತಾಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಪರಿಚ್ಛದಾಃ || ೭೭ ||

ಕೋಟಿಶೋ ರತ್ನಕುಂಭಾಶ್ಚ ರತ್ನಪಾತ್ರಾಣಿ ನಾರದ |
ಅಮೂಲ್ಯಾನಿ ಚ ಚಾರೂಣಿ ತೈಸ್ತೈರೇವ ವಿಭೂಷಿತಂ || ೭೮ ||

ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾದ್ಯಾನಾಂ ಕಲನಾದೈರ್ನಿನಾದಿತಂ |
ಸ್ವರಯಂತ್ರೈಶ್ಚ ವೀಣಾಭಿಗೋಪೀಸಂಗೀತಸುಶ್ರುತಂ || ೭೯ ||

ನೋಹಿತಂ ವಾದ್ಯಶಬ್ದೈಶ್ಚ ಮೃದಂಗಾನಾಂ ಚ ನಾರದ |
ಗೋಪಾನಾಂ ಕೃಷ್ಣತುಲ್ಯಾನಾಂ ಸಮೂಹೈಃ ಪರಿವಾರಿತಂ || ೮೦ ||

೭೬. ಯಾರಿಂದಲೂ ವರ್ಣಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ, ಹಿಂದೆಂದೂ ನೋಡದೆ ಇರುವ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ ದುರ್ಲಭವಾದ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೭೭. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಸಿರುವ ರತ್ನಪರ್ಯಂಕಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳ ದಿವ್ಯಮಾಲೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು.

೭೮. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅಮೂಲ್ಯವೂ, ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರತ್ನಕಲಶಗಳೂ, ರತ್ನದ ಪಾತ್ರೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೭೯ ನಾನಾವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗೋಪಿಯರು ವೀಣಾ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಸುಶ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

೮೦. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೀತವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಮೃದಂಗಾದಿಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ ಮೋಹಜನಕವಾದ ಆ ಮಂದಿರವನ್ನು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಅನೇಕ ಗೋಪರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಪ್ರಭಯಾ ಜ್ವಲಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಾಶ್ಚ ಯಮಹದದ್ಭುತಂ |
ಸಪ್ತತಾಲಪ್ರಮಾಣಂ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ತಮೂರ್ಧ್ವಂ ಸಮಂತತಃ || ೮೬ ||

ತೇಜೋಮುಷಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಹಾತ್ರಮವಿವರ್ಜಿತಂ |
ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಸರ್ವಬೀಜಂ ಚಕ್ಷುರೋಧಕರಂ ಪರಂ || ೮೭ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೇಜಃ ಸ್ವರೂಪಂ ಚ ತೇ ದೇವಾ ಧ್ಯಾನತತ್ಪರಾಃ |
ಪ್ರಣೇಮುಃ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾಃ || ೮೮ ||

ಪರಮಾನಂದ ಸಂಯೋಗಾದಶ್ರುಪೂರ್ಣವಿಲೋಚನಾಃ |
ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗಾ ವಾಂಛಾಪೂರ್ಣಮನೋರಥಾಃ || ೮೯ ||

ನತ್ವಾ ತೇಜಃಸ್ವರೂಪಂ ಚ ತಮಿಶಂ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಃ |
ತತ್ರೋತ್ಥಾಯ ಧ್ಯಾನಯುಕ್ತಾಃ ಪ್ರತಸ್ಥಾಃ ತೇಜಸಃ ಪುರಃ || ೯೦ ||

೮೬. ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸು ಏಳು ತಾಳೆಯ ಮರದಷ್ಟು ಎತ್ತರ ವ್ಯಾಪಿಸುಕೊಂಡಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಲೂ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೮೭. ಸಕಲ ತೇಜಸ್ಸನ್ನೂ ಮಂಕುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಆ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ಸು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವೂ, ಸರ್ವಕಾರಣವೂ ಆಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಕುಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

೮೮. ಇಂತು ತೇಜೋಮಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆ ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ, ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿದರು.

೮೯. ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಮನೋರಥರಾಗಿ, ಪರಮಾ ನಂದದಿಂದ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ರೋಮಾಂಚಿತವಾಗಲು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪವನ್ನು ಸುರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೯೦. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತೇಜಃಸ್ವರೂಪನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಮೇಲಕ್ಕೇದ್ದು ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿಯೇ ಆ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ರಾಧಾಸಖೀನಾಂ ಗೋಪೀನಾಂ ವೃಂದೈರ್ವೃಂದೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ |

ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಗುಣೋದ್ರೇಕ ಪದಸಂಗೀತಸುತ್ತುತಂ

|| ೮೦ ||

ಏವಮಭ್ಯಂತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವುರ್ವಿಸ್ಮಿತಾಃ ಸುರಾಃ |

ಶುಶ್ರುವುರ್ಮಧುರಂ ಗೀತಂ ದದೃಶುರ್ಸೃತ್ಯಮುತ್ತಮಂ

|| ೮೧ ||

ತತ್ರ ತಸ್ಥುಃ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಧ್ಯಾನೈಕತಾನಮಾನಸಾಃ |

ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಂ ರಮ್ಯಂ ದದೃಶುಸ್ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಃ

|| ೮೨ ||

ಧನುಃ ಶತಪ್ರಮಾಣಂ ಚ ಪರಿತೋ ವರ್ತುಲಾಕೃತಿಂ |

ಸದ್ರತ್ನ ಕ್ಷುದ್ರಕಲಶಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ

|| ೮೩ ||

ಚಿತ್ರವೃತ್ತಲಿಕಾಪುಷ್ಪ ಚಿತ್ರಕಾನನಭೂಷಿತಂ |

ತತ್ರ ತೇಜಃ ಸಮೂಹಂ ಚ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭಂ

|| ೮೪ ||

೮೦ ರಾಧೆಯ ಗೆಳತಿಯರಾದ ಅನೇಕ ಗೋಪಿಯರು ಗುಂವು ಗುಂವಾಗಿ ಕೂಡಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಗುಣಗಾನಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

೮೧. ಈ ರೀತಿಯಾದ ರಾಧಾಮಂದಿರವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಆತ್ಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಧುರವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದ ಭರಿತರಾದರು.

೮೨. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವೆರವರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರಮ್ಯವಾದ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೮೩. ನೂರುಧನುಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ಸಿಂಹಾಸನವು ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ರತ್ನ ಕಲಶಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು

೮೪. ಚಿತ್ರವೃತ್ತಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂಷಿತವಾದ ಆ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು

ಸಗುಣಂ ನಿರ್ಗುಣಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರೂಪಂ ಸನಾತನಂ |
ಸಾಕಾರಂ ಚ ನಿರಾಕಾರಂ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೯೬ ||

ತಮನಿರ್ವಚನೀಯಂ ಚ ವ್ಯಕ್ತಮವ್ಯಕ್ತಮೇಕಕಂ |
ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯಂ ಸರ್ವರೂಪಂ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೯೭ ||

ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಾಯ ರೂಪತ್ರಯಧರಂ ಪರಂ |
ಕಲಯಾ ತೇ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಿಂ ಜಾನಂತಿ ಶ್ರುತೇಃ ಪರಂ || ೯೮ ||

ಸರ್ವಾಧಾರಂ ಸರ್ವರೂಪಂ ಸರ್ವಬೀಜಮಬೀಜಕಂ |
ಸರ್ವಾಂತಃಕರಣಂ ತಚ್ಚ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೯೯ ||

ಲಕ್ಷ್ಯಂ ಷಡ್ಗುಣರೂಪಂ ಚ ವರ್ಣನೀಯಂ ವಿಚಕ್ಷಣೈಃ |
ಕಿಂ ವರ್ಣಯಾಮ್ಯಲಕ್ಷ್ಯಂ ಚ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೦೦ ||

೯೬. ಸೃಷ್ಟ್ಯುನ್ಮುಖನಾದಾಗ ಸಗುಣನಾದರೂ ವಸ್ತುತಃ ನಿರ್ಗುಣನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನೂ, ಸನಾತನನೂ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಾಕಾರನಾದರೂ ವಸ್ತುತಃ ನಿರಾಕಾರನೂ ಆದ ತೇಜೋಮಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

೯೭. ಅನಿರ್ವಚನೀಯನೂ, ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೂ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯನೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾವಕನೂ ಆದ ಜೋತಿರ್ಮಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

೯೮. ಸತ್ಪರಜಪ್ತಮೋ ಗುಣಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಂಕರ ರಿಂಬ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ನಿಗಮಾತೀತನಾದ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಲಾಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವ ದೇವತೆಗಳೇನು ಬಲ್ಲರು?

೯೯. ಸರ್ವಾಧಾರನೂ, ಸರ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವಬೀಜನೂ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ ಕಾರಣಂಹಿತನೂ ಆದ ತೇಜೋರೂಪನಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೦೦. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿವಿನಾಶಗಳನ್ನೂ, ಅಗತಿಗತಿಗಳನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯವರಿವಾರ್ಣನೆನಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವವನೂ, ಕುಶಲಿಗಳಿಂದ ವರ್ಣನೀಯನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ತೇಜೋಮಯನಾದುದರಿಂದ ವಸ್ತುತಃ ನಿರಾಕಾರನಾಗಿರುವನು. ಅಂಥ ವರ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು.

ಧ್ಯಾತ್ವೈವಂ ಜಗತಾಂ ಧಾತಾ ಬಭೂವ ಸಂಪ್ರಟಾಂಜಲಿಃ |
ದಕ್ಷಿಣೇ ಶಂಕರಂಕೃತ್ವಾ ವಾನೋ ಧರ್ಮಂ ಚ ನಾರದ

|| ೯೦ ||

ಭಕ್ತ್ಯುದ್ರೇಕಾತ್ಪತುಷ್ಠಾವ ಧ್ಯಾನೈಕತಾನಮಾನಸಃ |
ಪರಾತ್ಪರಂ ಗುಣಾತೀತಂ ಪರಮಾತ್ಮಾನಮಿತ್ಯರಂ

|| ೯೧ ||

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ವರಂ ವರೇಣ್ಯಂ ವರದಂ ವರದಾನಾಂ ಚ ಕಾರಣಂ |
ಕಾರಣಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ

|| ೯೨ ||

ಮಂಗಲಂ ಮಂಗಲಾನಾಂ ಚ ಮಂಗಲಂ ಮಂಗಲಪ್ರದಂ |
ಸಮಸ್ತಮಂಗಲಾಧಾರಂ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ

|| ೯೩ ||

ಸ್ಥಿತಂ ಸರ್ವತ್ರ ನಿರ್ಲಿಪ್ತಮಾತ್ಮರೂಪಂ ಪರಾತ್ಪರಂ |
ನಿರೀಹಮನಿತರ್ಕ್ಯಂ ಚ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ

|| ೯೪ ||

೯೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನನ್ನೂ, ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪುರುಷನನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ಆ ವರಾತ್ಪರವಸ್ತುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೯೧. ಪರಾತ್ಪರನೂ, ತ್ರಿಗುಣಾತೀತನೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನೈಕತತ್ಪರನಾಗಿ ಭಕ್ತ್ಯುದ್ರೇಕದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲು ಮೊದಲುಮಾಡಿದನು.

೯೨. ಬ್ರಹ್ಮಾ:—ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ವರವ್ರದನೂ, ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೆ ಆದಿಕಾರಣನೂ ಆದ ತೇಜೋಮಯನಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುವೆನು.

೯೩. ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಮಂಗಳದಾಯಕನೂ, ಮಂಗಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮಂಗಳರೂಪನೂ, ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳಾಧಾರನೂ ಆದ ಮಂಗಳಮಯನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

೯೪. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾದರೂ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವರೂಪನೂ, ಇಚ್ಛಾರಹಿತನೂ, ಊಹೆಗೆ ಸಿಲುಕದವನೂ ಆದ ನಿತ್ಯಶುದ್ಧನಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು.

ಅಶರೀರಂ ವಿಗ್ರಹವದಿಂದ್ರಿಯಂ ಯದತೀಂದ್ರಿಯಂ |

ಯದಸಾಕ್ಷಿ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೦೧ ||

ಗಮನಾರ್ಹಮಪಾದಂ ಯದಚಕ್ಷುಃ ಸರ್ವದರ್ಶನಂ |

ಹಸ್ತಾಸ್ತೃಹೀನಂ ಯದ್ಬೋಕ್ತೃ ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೦೨ ||

ವೇದೇ ನಿರೂಪಿತಂ ವಸ್ತು ಸಂತಃ ಶಕ್ತಾಶ್ಚ ವರ್ಣಿತುಂ |

ವೇದೇನಿರೂಪಿತಂ ಯತ್ತತ್ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೦೩ ||

ಸರ್ವೇಶಂ ಯದನೀಶಂ ಯತ್ಸರ್ವಾದಿ ಯದನಾದಿ ಯತ್ |

ಸರ್ವಾತ್ಮಕಮನಾತ್ಮಂ ಯತ್ತೇಜೋರೂಪಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ || ೧೦೪ ||

೧೦೧. ಯಾರು ಶರೀರಹಿತನಾದರೂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ವಿಗ್ರಹಧಾರಿ ಯಾಗಿರುವನೋ, ಯಾರು ಅತೀಂದ್ರಿಯನಾದರೂ ಇಂದ್ರಿಯಗೋಚರನಾಗಿರುವನೋ, ಯಾರು ಸಾಕ್ಷಿರಹಿತನಾದರೂ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಯೆನಿಸಿರುವನೋ ಅಂಥ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

೧೦೨. ಪಾದರಹಿತನಾದರೂ ಸಂಚರಿಸುವವನೂ, ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಕಲದರ್ಶಕನೂ, ಕೈಬಾಯಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಭೋಕ್ತೃವೆನಿಸಿರುವವನೂ ಅದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗುವೆನು.

೧೦೩. ವೇದನಿರೂಪಿತನಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲರು. ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ಅನಿರೂಪಿತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಣನಾತೀತನಾದ ತೇಜಃ ಸ್ವರೂಪನಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುವೆನು.

೧೦೪. ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದರೂ ಯಾರು ಸ್ವಯಂ ಅನೀಶ್ವರನೋ, ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಆದಿಯಾದರೂ ಯಾರು ಅನಾದಿಯೋ, ಸರ್ವಾತ್ಮಕನಾದರೂ ಯಾರು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೋ ಅಂಥ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುವೆನು.

ಆಹಂ ವಿಧಾತಾ ಜಗತೋ ವೇದಾನಾಂ ಜನಕಃ ಸ್ವಯಂ |
ಸಾತಾ ಧರ್ಮೋ ಹರೋ ಹರ್ತಾ ಸ್ತೋತುಂ ಶಕ್ತಾ ನ ಕೇಸಿ ಯತ್ || ೧೦೫ ||

ಸೇವಯಾ ತವ ಧರ್ಮೋಯಂ ರಕ್ಷಿತಾರಂ ಚ ರಕ್ಷತಿ |
ತನಾಜ್ಞಯಾ ಚ ಸಂದರ್ಶಾ ತ್ವಯಾ ಕಾಲೇ ನಿರೂಪಿತೇ || ೧೦೬ ||

ನಿಷೇಕಲಿಪಿಕರ್ತಾಹಂ ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಭೋಜಸೇವಯಾ |
ಕರ್ಮಿಣಾಂ ಫಲದಾತಾ ಚ ತ್ವಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಚ ನಃ ಪ್ರಭುಃ || ೧೦೭ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ ಬಿಂಬಸದೃಶೇ ಭೃತ್ವಾ ವಿಷಯಿಣೋ ವಯಂ |
ಏವಂ ಕತಿ ವಿಧಾಃ ಸಂತಿ ತೇಷ್ವನಂತೇಷು ಸೇವಕಾಃ || ೧೦೮ ||

ಯಥಾ ನ ಸಂಖ್ಯಾ ರೇಣೂನಾಂ ತಥಾ ತೇಷಾಮಣೀಯಸಾಂ |
ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜನಕಶ್ಚೇತೋ ಯಸ್ತಂ ಸ್ತೋತುಂ ಚ ಕೇ ಕ್ಷಮಾಃ || ೧೦೯ ||

೧೦೫ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೂ, ವೇದಜನಕನೂ ಆದ ನಾನೂ, ವಾಲಕನಾದ ಧರ್ಮಪುರುಷನೂ, ಸಂಹಾರಕನಾದ ಹರನೂ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರರು.

೧೦೬. ಧರ್ಮಪುರುಷನು ನಿನ್ನ ನೇವೆಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವನು. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆಯೇ ಜಗತ್ಸಂಹಾರಕನು ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾನೆ.

೧೦೭. ನಾನು ಕೂಡ ನಿನ್ನ ವಾದಕಮಲಗಳ ನೇವಾಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟು ಲಲಾಟಲಿಪಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವೆನು. ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀನು ಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಭುವೆನಿಸಿರುವೆ.

೧೦೮. ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆವತರಿಸಿ ವಿಷಯಲೋಲುಸವಾಗಿರುವೆವು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಸಂಖ್ಯಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳೂ, ಅಲ್ಲಿ ಅಗಣಿತ ಸೇವಕರೂ ನಿನಗಿದ್ದಾರೆ.

೧೦೯. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಧೂಳಿಕಣಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನೂ ಎಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜನಕನೂ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಲು ಸಮರ್ಥರು ?

ಏಕೈಕಲೋಮುವಿನರೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮೇಕಮೇಕಕಂ |

ಯಸ್ಯೈವ ಮಹತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಷೋಡಶಾಂಶಸ್ತವೈವ ಸಃ || ೧೦೦ ||

ಧ್ಯಾಯಂತೇ ಯೋಗಿನಃ ಸರ್ವೇ ತನ್ವೈತದ್ರೂಪವಿರಾಸ್ಪಿತಂ |

ತ್ವದ್ಭಕ್ತದಾಸ್ಯನಿರತಾಃ ಸೇವಂತೇ ಚರಣಾಂಬುಜಂ || ೧೦೧ ||

ಕಿಶೋರಂ ಸುಂದರತರಂ ಯದ್ರೂಪಂ ಕನುನೀಯಕಂ |

ಮಂತ್ರಧ್ಯಾನಾನುರೂಪಂ ಚ ದರ್ಶಯಾಸ್ತಾಕಮಿಶ್ವರ || ೧೦೨ ||

ನನೀನಜಲದಶ್ಯಾಮಂ ಪೀತಾಂಬರಧರಂ ವರಂ |

ದ್ವಿಭುಜಂ ಮುರಲೀಹಸ್ತಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ || ೧೦೩ ||

೧೦೦ ಯಾವ ಮಹ ವಿರಾಟ್ಟುರುಷನ ಒಂದೊಂದು ರೋಮಕೂಪ ಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಿರುವುದೋ, ಆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಷೋಡಶಾಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವನು.

೧೦೧. ಯೋಗಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಅಭೀಷ್ಟಿತವಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವರು. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವರು

೧೦೨ ಎಲೈ ಸರೈಶ್ವರನೇ, ಸುಂದರವೂ, ಅತಿಮನೋಹರವೂ, ಮಂತ್ರಧ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಗೋವಕಿಶೋರರೂಪವನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸು.

೧೦೩. ನವಮೇಘಶ್ಯಾಮಲವೂ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯೂ ಆಗಿ ಭುಜದ್ವಯ ಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತ, ಕೈಯಲ್ಲಿ:ಕೊಳಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸ್ಥಿತವದನದಿಂದ ಮನೋಹರ ವಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ತೋರು.

ಮಯೂರಸಿಂಹಚೂಡಂ ಚ ಮಾಲತೀಜಾಲಮಂಡಿತಂ |

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ

|| ೧೧೪ ||

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಸಾರಾಣಾಂ ಸಾರಭೂಷಣಭೂಷಿತಂ |

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಖಚಿತಕಿರೀಟಮುಕುಟೋಜ್ವಲಂ

|| ೧೧೫ ||

ಶರತ್ಪುಲ್ಲಸದ್ಮಾನಾಂ ಪ್ರಭಾನೋಷ್ಯಾಸ್ಯಚಂದ್ರಕಂ |

ಪಕ್ಷಬಿಂಬಸಮಾನೇನ ಹೃದರೋಷ್ಯೇನ ರಾಜಿತಂ

|| ೧೧೬ ||

ಪಕ್ಷದಾಡಿನುಬೀಜಾಭದಂತಪಂಕ್ತಿನುನೋಹರಂ |

ಕೇಲೀಕದಂಬಮೂಲೇ ಚ ಸ್ಥಿತಂ ರಾಸರಸೋನ್ಮುಖಂ

|| ೧೧೭ ||

ಗೋಪೀವಕ್ತ್ರಸ್ಥಿತತನುಂ ರಾಧಾವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಸ್ಥಿತಂ |

ಏನಂ ವಾಂಛಿತರೂಪಂ ತೇ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಕೋ ವಾ ನ ಚೋತ್ಸುಕಃ || ೧೧೮ ||

೧೧೪. ನವಿಲುಗರಿಯ ಶಿಖಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಜೀಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದು, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸು.

೧೧೫. ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತೋರು.

೧೧೬. ಶರದೃತುವಿನ ಅರಳಿದ ತಾವರೆಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಮುಖಮಂಡಲದಿಂದಲೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಗಿದ ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಕೆಳತುಟೆಯಿಂದಲೂ ಪೋಷಿಸುವ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತೋರು.

೧೧೭. ಸುವಕ್ರವಾದ ದಾಳಿಂಬಿ ಬೀಜದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ, ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾಗಿ ಕದಂಬವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ರಾಸಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತವಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಮಂಗಳರೂಪವನ್ನು ತೋರು

೧೧೮. ಗೋಪಿಯರಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ದಿವ್ಯಶರೀರದ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ನೋಡಲು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಬಯಕೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಾ ವಿಶ್ವಸೃಟ್ ಪ್ರಣನಾಮ ಪುನಃ ಪುನಃ |
 ಏನಂ ಸ್ತೋತ್ರೇಣ ತುಷ್ಠಾವ ಧರ್ಮೋಽಪಿ ಶಂಕರಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೧೯ ||

ನನಾಮ ಭೂಯೋ ಭೂಯಶ್ಚ ಸಾಶ್ವಪೂರ್ಣವಿಲೋಚನಃ |
 ತಿಷ್ಠಂತೋಽಪಿ ಪುನಃ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಪ್ರಚಕ್ರುಸ್ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಃ || ೧೨೦ ||

ವ್ಯಾಪ್ತಾಸ್ತತ್ರಾಶ್ರಮೇ ಸರ್ವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತೇಜಸಾ ಮುನೇ |
 ಸ್ತವರಾಜಮಿಮಂ ನಿತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಧರ್ಮಭಿಃ ಕೃತಂ || ೧೨೧ ||

ಪೂಜಾಕಾಲೇ ಹರೇರೇವಂ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಶ್ಚ ಯಃ ಪಠೇತ್ |
 ಸುದುರ್ಲಭಾಂ ದೃಢಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಲಭತೇ ಹರೇಃ || ೧೨೨ ||

ಸುರಾಸುರಮುನೀಂದ್ರಾಣಾಂ ದುರ್ಲಭಂ ದಾಸ್ಯಮೇವ ಚ |
 ಅಣಿಮಾದಿಕಸಿದ್ಧಿಂ ಚ ಸಾಲೋಕ್ಯಾದಿಚತುಷ್ಟಯಂ || ೧೨೩ ||

೧೧೯. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು
 ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರ್ಮಪುರುಷನೂ ಶಂಕರನೂ ಕೂಡ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು
 ಸ್ತುತಿಸಿದರು.

೧೨೦-೧೨೨ ಆನಂದಾಶ್ರುಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು.
 ಸೇವತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪುನಃ ಎದ್ದುನಿಂತು ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಎಲೈ ನಾರದ
 ಮುನಿಯೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವರಮಾತ್ಮನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ
 ಷ್ಯಾಪ್ತರಾದರು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರುಷನು ಹೇಳಿದ ಈ ದಿವ್ಯ
 ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಯಾರು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಠಿಸು
 ಕರೋ, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವದುರ್ಲಭವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದೃಢಭಕ್ತಿಯು ಲಭಿಸುವುದು.

೧೨೩. ಸುರಾಸುರ ಮುನೀಂದ್ರರಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಾಸ್ಯ
 ಇನ್ನೂ, ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ, ಸಾಲೋಕ್ಯಾದಿ ಮೋಕ್ಷಚತುಷ್ಟಯ
 ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು.

ಇಹೈವ ವಿಷ್ಣು ತುಲ್ಯಶ್ಚ ವಿಖ್ಯಾತಃ ಪೂಜಿತೋ ಧ್ರುವಂ |
ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಸುನಿಶ್ಚಿತಂ

|| ೧೨೪ ||

ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯಸಂಯುಕ್ತಂ ಯಶಸಾ ಪೂರಿತಂ ಜಗತ್ |
ಪುತ್ರಶ್ಚ ವಿದ್ಯಾ ಕವಿತಾ ನಿಶ್ಚಲಾ ಕಮಲಾ ತಥಾ

|| ೧೨೫ ||

ಪತ್ನೀ ಪತಿವ್ರತಾ ಸಾಧ್ವೀ ಸುಶೀಲಾ ಸುಸ್ಥಿರಾಃ ಪ್ರಜಾಃ |
ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಚಿರಕಾಲೀನಾ ತ್ವಂತೇ ಕೃಷ್ಣಾಂತಿಕೇ ಗತಿಃ

|| ೧೨೬ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ
ಗೋಲೋಕವರ್ಣನೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತೋತ್ರರಾಜಪಠನಂ
ನಾನು ಪಂಚಮೋಧ್ಯಾಯಃ

೧೨೪. ಈ ಸ್ತೋತ್ರವರನಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿಯೂ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಸದೃಶನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿ ಪೂಜೆ ಹೊಂದುವನು.

೧೨೫. ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳೂ, ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಸತ್ಪುತ್ರನೂ, ಸದ್ವಿದ್ಯೆಯೂ, ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯೂ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಸಂವತ್ಸರ ಆತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು.

೧೨೬. ಪತಿವ್ರತೆಯೂ, ಸುಶೀಲೆಯೂ ಆದ ವತ್ಸಿಯೂ, ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವುಳ್ಳ ಪುತ್ರರೂ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು ದೊರೆಯುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗೋಲೋಕವರ್ಣನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತೋತ್ರರಾಜಪಠನ ರೂಪವಾದ ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳು ರಾಧಾಮಂದಿರದ ಪ್ರಧಾನದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ದ್ವಾರ ಪಾಲಕನಾದ ವಿರಭಾನುವಿನ ಸಮ್ಮತಿ ವಡೆದು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ದಾಟಿಹೋದರು. ಆ ದ್ವಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವರ್ಣಿಸಲಸದಳವಾಗಿದ್ದವು. ಹನ್ನೊಂದು ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿರಭಾನು, ಸುಪಾರ್ಶ್ವ, ಸುಬಲ, ಸುದಾಮ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀದಾಮ ನೆಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕರೂ, ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪಕನ್ನಿಕೆಯರೂ, ಹದಿನಾರನೆಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಮೂವತ್ತು ಸಖಿಯರೂ ದ್ವಾರರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು ಅವರೆಲ್ಲರ ಕುಶಲವ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ದ್ವಾರಗಳ ಮನೋಹರತೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಸಕಲ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ರಾಧಾಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರಾಕಾರನೂ, ನಿರ್ಗುಣನೂ, ಅನಾದಿಯೂ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ, ತೇಜೋಮಯನೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಮನಸ್ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಸ್ತುತಿಸಿ, ಭಕ್ತಪರಾಧೀನನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕಾರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮನದಣಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ, ಧರ್ಮಪುರುಷ ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನಿಗಮಾತೀತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭವ್ಯವಾಣಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ಆ ದಿವ್ಯಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

— || ಓಂ ||—

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಪಷ್ಕೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸ್ತುತ್ವಾ ಚ ತಿಷ್ಠಂತೋ ದೇವಾಸ್ತೇ ತೇಜಸಃ ಪುರುಃ |
ದದೃಶುಸ್ತೇಜಸೋ ಮಧ್ಯೇ ಶರೀರಂ ಕಮನೀಯಕಂ

|| ೧ ||

ಸಜಲಾಂಭೋದವರ್ಣಾ ಭಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ |
ಪರಮಾಹ್ಲಾದಕಂ ರೂಪಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಚಿತ್ತಮೋಹನಂ

|| ೨ ||

ಗಂಡಸ್ಥಲಕಪೋಲಾಭ್ಯಾಂ ಜ್ವಲನ್ನಕರಕುಂಡಲಂ |
ಸದ್ರತ್ನನೂಪುರಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಚರಣಾಂಭೋಜರಾಜಿತಂ

|| ೩ ||

ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಃ—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಆ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಕಂಡರು.

೨. ನೀರುತುಂಬಿದ ಮೇಘದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣವುಳ್ಳ ಆ ವಿಗ್ರಹವು ಸ್ಥಿತಮುಖದಿಂದ ಕೂಡಿ ತ್ರಿಲೋಕ ಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದಿತು.

೩. ಆ ಸುಂದರವಿಗ್ರಹದ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಕರ ಕುಂಡಲಗಳು ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದ್ದವು ಪಾದದ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಾಲಂದುಗೆಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ವಹ್ನಿ ಶುದ್ಧ ಹರಿದ್ರಾಭಾನೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರವಿರಾಜಿತಂ |

ಮಣಿರತ್ನೇಂದ್ರ ಸಾರಾಣಾಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಕೌತುಕನಿರ್ಮಿತೈಃ

|| ೪ ||

ಭೂಷಿತಂ ಭೂಷಣೈ ರನ್ಯೈಸ್ತದ್ರಾಪೇಣೈವಭೂಷಿತೈಃ |

ವಿನೋದಮುರಲೀಯುಕ್ತ ಬಿಂಬಾಧರಮನೋಹರಂ

|| ೫ ||

ಪ್ರಸನ್ನಾಕ್ಷೇಣ ಪಶ್ಯಂತಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಂ |

ಸದ್ರತ್ನಘಟಿಕಾಯುಕ್ತ ಕವಚೋರಃಸ್ಥ ಲೋಜ್ವಲಂ

|| ೬ ||

ಕೌಸ್ತುಭಾಸಕ್ತಸದ್ರತ್ನಪ್ರದೀಪ್ತತೇಜಸೋಜ್ವಲಂ |

ತತ್ರ ತೇಜಸಿ ಚಾರ್ಷಂಗೀಂ ದದೃಶೂ ರಾಧಿಕಾಭಿಧಾಂ

|| ೭ ||

ಪಶ್ಯಂತಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಕಾಂತಂ ಪಶ್ಯಂತೀ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ |

ಮುಕ್ತಾಪಂಕ್ತಿವಿನಿದ್ಯೈಕದಂತಪಂಕ್ತಿವಿರಾಜಿತಂ

|| ೮ ||

೪-೫. ದಿವ್ಯರೂಪಧಾರಿಯಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ಬಿಂಬಫಲಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ಅಧರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು

೬. ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಣಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಹಿತವಾದ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹವರನಾಗಿ, ಪ್ರಸನ್ನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೭. ಪರಮಾತ್ಮನ ಉರಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗಿದ್ದ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಯ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದ್ದ ತ್ರಿಲೋಕಸುಂದರಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಿದರು

೮. ಮುಕ್ತಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದಂತವಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಮುಖನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಚಂಚಲಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆ ರಾಧಾದೇವಿಯು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈಷದ್ಧಾಸ್ಯಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಾಂ ಶರತ್ಪಂಕಜಲೋಚನಾಂ |
ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಭಾವಿನಿಂದಾಸ್ಯ ಮನೋಹರಾಂ

|| ೯ ||

ಬಂಧುಜೀವಪ್ರಭಾಮುಷ್ಣಾಧರೌಷ್ಣ ರುಚಿರಾನನಾಂ |
ರಣನ್ಮಂಜೀರಯುಗ್ಮೇನ ಸಾದಾಂಬುಜವಿರಾಜಿತಾಂ

|| ೧೦ ||

ಮಣೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರಭಾನೋಷನಖರಾಜಿವಿರಾಜಿತಾಂ |
ಕುಂಕುಮಾಭಾಸನಾಚ್ಛಾದ್ಯಪದಾಧೋರಾಗಭೂಷಿತಾಂ

|| ೧೧ ||

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಸಾರಾಣಾಂ ರಶನಾಶ್ರೋಣಭೂಷಿತಾಂ |
ಹುತಾಶನವಿಶುದ್ಧಾಂಶುಕಾಮೂಲ್ಯಜ್ವಲಿತೋಜ್ವಲಾಂ

|| ೧೨ ||

ಮಹಾನುಣೇಂದ್ರಸಾರಾಣಾಂ ಕಿಂಕಿಣೀಮಧ್ಯಸಂಯುತಾಂ |
ಸದ್ರತ್ನಹಾರಕೇಯೂರಕರಕಂಕಣ ಭೂಷಿತಾಂ

|| ೧೩ ||

೯. ಶರತ್ಪೂರ್ಣಮಾ ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಮುಖಮಂಡಲ ದಿಂದಲೂ, ಶರತ್ಕೃತವಿನ ತಾವರೆಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

೧೦. ಆಕೆಯ ಕೆಳತುಟಿಯು ಕೆಂಪುದಾಸವಾಳಪುಷ್ಪದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣ ಶಬ್ದಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ನೂಪುರಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೧. ಆಕೆಯ ಉಗುರುಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಿಂತಲೂ ಹೊಳವಾಗಿದ್ದವು. ಕಾಲಿನ ಉಗುರುಗಳಿಗೂ, ಅಂಗಾಲುಗಳಿಗೂ, ಕುಂಕುಮದಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ರಾಗಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

೧೨. ಕಟಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಡಾಬನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಟ್ಟು ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೩. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ, ನಣ್ಣು ನಣ್ಣು ಗಂಟೆಗಳುಳ್ಳ ರತ್ನಹಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಹುಪುರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೈ ಬಳೆಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರತ್ನೇಂದ್ರ ಸಾರರಚಿತಕಪೋಲೋಜ್ವಲಕುಂಡಲಾಂ |

ಕರ್ಣೋಲಪರಿ ಮಣೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಕರ್ಣಭೂಷಣಭೂಷಿತಾಂ

|| ೧೪ ||

ಖಗೇಂದ್ರ ಚಂಚುನಾಸಾಗ್ರಗಜೇಂದ್ರಮೌಕ್ತಿಕಾನ್ವಿತಾಂ |

ಮಾಲತೀಮಾಲಯಾ ವಕ್ರಕಬರೀಭಾರಶೋಭಿತಾಂ

|| ೧೫ ||

ಮಾಲಯಾ ಕೌಸ್ತುಭೇಂದ್ರಾಣಾಂ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಸುಶೋಭಿತಾಂ |

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲೋಜ್ವಲಾಂಬರಾಂ

|| ೧೬ ||

ರತ್ನಾಂಗುಲೀಯನಿಕರೈಃ ಕರಾಂಗುಲಿನಿಭೂಷಿತಾಂ |

ದಿವ್ಯಶಂಖನಿಕಾರೈಶ್ಚ ಚಿತ್ರರಾಗವಿಭೂಷಿತೈಃ

|| ೧೭ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂತ್ರಾಕೃತ್ಯೈ ರಮ್ಯೈರ್ಭೂಷಿತಾಂ ಶಂಖಭೂಷಣೈಃ |

ಸದ್ರತ್ನ ಸಾರಘಟಿಕಾ ರಾಜಿಸೂತ್ರಸುಶೋಭಿತಾಂ

|| ೧೮ ||

೧೪. ಅತ್ಯುಜ್ವಲವಾಗಿದ್ದ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳು ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕರ್ಣಾಭರಣಗಳು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೫. ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕಿನಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕೇಶವಾಶದಲ್ಲಿ ಜಾಜೀ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದಿದ್ದಳು.

೧೬. ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲಾಜಾಲಗಳಿಂದಲೂ, ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೧೭-೧೮. ಕೈಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ಉಂಗುರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ವಿಚಿತ್ರವರ್ಣಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾಗಿ ದಾರದಂತೆ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ಮನೋಹರವಾದ ಶಂಖಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಳು.

ಪ್ರತಪ್ತಸ್ವರ್ಣವರ್ಣಾಭಾನಾಚ್ಛಾದ್ಯ ಚಾರುವಿಗ್ರಹಾಂ |

ನಿತಂಬಶ್ರೋಣಿಲಲಿತಾಂ ಪೀನಸ್ತನನತಾಂಬರಾಂ

|| ೧೯ ||

ಭೂಷಿತಾಂ ಭೂಷಣೈಃ ಸರೈಃ ಸೌಂದರ್ಯೇಣ ವಿಭೂಷಿತೈಃ |

ವಿಸ್ಮಿತಾಸ್ತ್ರಿದಶಾಸ್ಪರ್ಶೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾನಿಾಶ್ಚರೀಂ ವರಾಂ |

ತುಷ್ಟುವುಸ್ತೇ ಸುರಾಸ್ಪರ್ಶೇ ಪೂರ್ಣಸರ್ದನುನೋರಥಾಃ

|| ೨೦ ||

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ತವ ಚರಣಸರೋಜೇ ಮನ್ಮನಶ್ಚಂಚರೀಕೋ

ಭ್ರಮತು ಸತತಮೀಶ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತ್ಯಾ ಸರೋಜೇ ||

ಭುವನವಿಭವಭೋಗಾತ್ತಾಪಶಾಂತ್ಯಾಷಧಾಯ

ಸುದೃಢಸುಪರಿಪಕ್ವಾಂ ದೇಹಿ ಭಕ್ತಿಂ ಚ ದಾಸ್ಯಂ

|| ೨೧ ||

೧೯. ವರ್ತುಳಾಕಾರವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬದಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ
ಸ್ತನದ್ವಯಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿತಳಾಗಿ ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಗೌರವರ್ಣವಾದ
ಶರೀರವನ್ನು ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

೨೦. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ದಿವ್ಯಾಭರಣ
ಗಳಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದ ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ದೇವತೆ
ಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ
ಮನೋರಥರಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ವರಮಾತ್ರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದರು.

೨೧. ಬ್ರಹ್ಮ:—ಎಲೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ದುಂಬಿಯು ನಿನ್ನ
ಚರಣಗಳೆಂಬ ತಾನರೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಮಕರಂದವಾನಮಾಡಲು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಭ್ರಮಣಮಾಡಲಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಪಭೋಗಿಸಿ ತಪ್ಪವಾಗಿರುವ
ನನ್ನ ಜೀವಶಾಂತಿಗಾಗಿ, ಸುಪಕ್ವವೂ ದೃಢವೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯರಾವ
ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡು.

|| ಶಂಕರ ಉನಾಚ ||

ಭವಜಲನಿಧಿಮಗ್ನಶ್ಚಿತ್ತಮಾನೋ ಮದೀಯೋ
ಭ್ರಮತಿ ಸತತಮಸ್ಥಿನ್ನೋರಸಂಸಾರಕೂಪೇ |
ವಿಷಯಮತಿವಿನಿಂದ್ಯಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರರೂಪ-
ಮಪನಯ ತವ ಭಕ್ತಿಂ ದೇಹಿ ಪಾದಾರವಿಂದೇ

|| ೨೨ ||

|| ಧರ್ಮ ಉನಾಚ ||

ತವ ನಿಜಜನಸಾರ್ಥಂ ಸಂಗಮೋ ಮೇ ಮದೀಶ |
ಭವತು ವಿಷಯಬಂಧಚ್ಛೇದನೇ ತೀಕ್ಷ್ಣಖಡ್ಗಃ |
ತವ ಚರಣಸರೋಜೇ ಸ್ಥಾನದಾನ್ಯೈಕಹೇತು-
ರ್ಜನುಷಿ ಜನುಷಿ ಭಕ್ತಿಂ ದೇಹಿ ಪಾದಾರವಿಂದೇ

|| ೨೩ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಸ್ತವನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರಿಪೂರ್ಣೈಕಮಾನಸಾಃ |
ಕಾಮಪೂರಸ್ಯ ಪುರತಸ್ತಿಷ್ಠಂತೋ ರಾಧಿಕಾವತೇಃ

|| ೨೪ ||

೨೨. ಶಂಕರ :—ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮೀನು ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನದನೀಯವೂ ಜನನಮರಣಾತ್ಮಕವೂ ಆದ ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ವಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು.

೨೩. ಧರ್ಮ :—ಎಲೈ ನನ್ನೊಡೆಯನೇ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರೊಡನೆ ಸಂಗಮವುಂಟಾಗಿ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ಅದೇ ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿ ಯಂತಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

೨೪. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮನೋರಥರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ರಾಧಾವತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರು.

ಮಹತ್ ಹೃದ್ರಂ ಚ ಯತ್ಕರ್ಮ ಸರ್ವಂ ಕಾಲಕೃತಂ ಸುರಾಃ |

ಸ್ವೇ ಸ್ವೇ ಕಾಲೇ ಚ ತರವಃ ಫಲಿತಾಃ ಪುಷ್ಪಿಣಃ ಸದಾ || ೨೯ ||

ಪರಿಪಕ್ವಫಲಾಃ ಕಾಲೇ ಕಾಲೇ ಪಕ್ವಫಲಾನ್ವಿತಾಃ |

ಸುಖಂ ದುಃಖಂ ವಿಸತ್ಸಂಪಚ್ಛೋಕಚಿಂತಾಶುಭಾಶುಭಂ || ೩೦ ||

ಸ್ವಕರ್ಮಫಲನಿಷ್ಠಂ ಚ ಸರ್ವಕಾಲೇಪ್ಯುಪಸ್ಥಿತಂ |

ನ ಹಿ ಕಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಃ ಕೋ ನಾ ವಿಪ್ರಿಯೋ ನಾ ಜಗತ್ಪ್ರಿಯೇ || ೩೧ ||

ಕಾಲೇ ಕಾರ್ಯವಶಾತ್ಸರ್ವೇ ಭವಂತೈವಾಪ್ರಿಯಾಃ ಪ್ರಿಯಾಃ |

ರಾಜಾನೋ ಮನವಃ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯುಷ್ಮಾಭಿರತ್ರ ವೈ || ೩೨ ||

ಸ್ವಕರ್ಮಫಲಪಾಕೇನ ಸರ್ವೇ ಕಾಲವಶಂಗತಾಃ |

ಯುಷ್ಮಾಕಮಧುನಾ ಚೈವ ಗೋಲೋಕೇ ಯತ್ಕ್ಷಣಂ ಗತಂ || ೩೩ ||

೨೯. ದೇವತೆಗಳೇ, ಕರ್ಮವು ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಮಹತ್ ಮತ್ತು ಹೃದ್ರವೆನಿಸುವುದು. ಮರಗಿಡಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಹೂಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುವು.

೩೦. ಸುಖದುಃಖಗಳೂ, ಸಂವದ್ವಿವತ್ತುಗಳೂ, ಶೋಕಚಿಂತೆಗಳೂ, ಶುಭಾಶುಭಗಳೂ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಫಲಿಸುವುವು.

೩೧. ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಫಲವು ದೊರಕುವುದು. ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಿಯನಾಗಲೀ ಅಪ್ರಿಯನಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೩೨. ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಿಯರೂ, ಅಪ್ರಿಯರೂ ಆಗುವರು. ಇದುವರೆಗೆ ನೀವು ಅನೇಕ ರಾಜರನ್ನೂ, ಮನುಗಳನ್ನೂ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದುದಾಯಿತು.

೩೩-೩೪. ತಮ್ಮ ಕರ್ಮವಾಕಾನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಲಾಧೀನರಾದರು. ನೀವು ಈಗ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲದೊಳಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ

ಸುರಾಣಾಂ ಸ್ತವನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾನುವಾಚ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ |

ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ಚ ವಚನಂ ಸ್ಮೀರಾನನಸರೋರುಹಃ

|| ೨೫ ||

! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ತಿಷ್ಠತಾಗಚ್ಛತ ಸುರಾ ಮದೀಯಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಶಿವಾಶ್ರಯಾಣಾಂ ಕುಶಲಂ ಪ್ರಷ್ಠ್ಯಂ ಯುಕ್ತಂ ನ ಸಾಂಪ್ರತಂ

|| ೨೬ ||

ನಿಶ್ಚಿಂತಾ ಭವತಾಕ್ರೈನ ಕಾ ಚಿಂತಾ ವೋ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ |

ಸ್ಥಿತೋಹಂ ಸರ್ವಜೀವೇಷು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಽಹಂ ಸ್ತವೇನ ವೈ

|| ೨೭ ||

ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಯದಭಿಪ್ರಾಯಂ ಸರ್ವಂ ಜಾನಾಮಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ |

ಶುಭಾಶುಭಂ ಚ ಯತ್ಕರ್ಮ ಕಾಲೇ ಖಲು ಭವಿಷ್ಯತಿ

|| ೨೮ ||

೨೫. ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ಥಿತಮುಖನಾದ ವರಮಾತ್ಮನು ದಯಾರ್ಥನಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹಿತವೂ, ಸತ್ಯವೂ, ಆದ ಕೆಲವು ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದನು.

೨೬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ, ಬನ್ನಿರಿ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳಾಲಯನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಲಾಭವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾದುದನುಚಿತ.

೨೭. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ. ನಾನಿರುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಯೋಚನೆಯೇನು? ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುತ್ತೇನೆ.

೨೮. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವೇನು? ನೀವೇತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಿರಿ? ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಶುಭಾಶುಭಕರ್ಮ. ಈ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲಿಸುವುವು.

ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತತ್ತ್ವಜೇನೈವ ಸಪ್ತಮಸ್ತಂತರಂ ಗತಂ |
 ಇಂದ್ರಾಃ ಸಪ್ತಗತಾಸ್ತತ್ರ ದೇವೇಂದ್ರಶ್ಚಾಷ್ಟಮೋಽಧುನಾ || ೩೪ ||

ಕಾಲಚಕ್ರಂ ಭ್ರಮತೈವ ನುದೀಯಂ ಚ ದಿನಾನಿಶಂ |
 ಇಂದ್ರಾಶ್ಚ ನಾನನಾ ಭೂಪಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಾಲವಶಂಗತಾಃ || ೩೫ ||

ಕೀರ್ತಿಃ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಂ ಪುಣ್ಯನುದ್ಯ ಕಥಾನಾತ್ರಾವಶೇಷಿತಂ |
 ಅಧುನಾಽಪಿ ಚ ರಾಜಾನೋ ದುಷ್ಟಾಶ್ಚ ಹರಿನಿಂದಕಾಃ || ೩೬ ||

ಬಭೂವುರ್ಬಹವೋ ಭೂಮೌ ಮಹಾಬಲಸರಾಕ್ರಮಾಃ |
 ಸರ್ವೇ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ರಾಜಾನಃ ಕಾಲಾಂತರವಶಂ ಧ್ರುವಂ || ೩೭ ||

ಉಪಸ್ಥಿತೋಽಪಿ ಕಾಲೋಯಂ ನಾತೋ ನಾತಿ ನಿರಂತರಂ |
 ವಹ್ನಿರ್ದಹತಿ ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ತಪತೈವ ನುಮಾಂಜ್ಞಯಾ || ೩೮ ||

ಎಳು ಮಸ್ತಂತರಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗಿವೆ. ಎಳು ಜನ ಇಂದ್ರರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮುಗಿದು ಈಗ ಎಂಟನೆಯ ಇಂದ್ರನಿದ್ದಾನೆ.

೩೪. ನನ್ನ ಕಾಲವೆಂಬ ಚಕ್ರವು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಇಂದ್ರರು, ಮಾನವರು ಮತ್ತು ರಾಜಾಧಿರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಕಾಲಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ

೩೬. ಈಗ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಪುಣ್ಯವಾಗಲೀ, ನಾಮಾನ ಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ದುಷ್ಟರೂ, ಹರಿದೂಷಕರೂ ಆಗಿರುವರು.

೩೭. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಬಲಸರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ರಾಜರುಗಳು ಅಳಿದುಹೋದರು. ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಾಲಾಧೀನರಾಗುವರು.

೩೮. ಈಗ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾಲವು ನನ್ನ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಪಾರುತವು ಎಡಬಿಡದೆ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಅಗ್ನಿಸೂರ್ಯರು ನನ್ನ ಆವೃಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಚಂಡರಾಗಿ ದಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯಾಧಯಃ ಸಂತಿ ದೇಹೇಷು ಮೃತ್ಯುಶ್ಚ ರತಿ ಜಂತುಷು |

ನರ್ಷಂತ್ಯೇತೇ ಜಲಧರಾಃ ಸರ್ವೇ ದೇವಾ ಮನುಜ್ಞ ಯಾ

|| ೩೯ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯನಿಷ್ಠಾ ವಿಸ್ತಾಶ್ಚ ತಪೋನಿಷ್ಠಾಸ್ತಪೋಧನಾಃ |

ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಾ ಯೋಗನಿಷ್ಠಾಶ್ಚ ಯೋಗಿನಃ

|| ೪೦ ||

ತೇ ಸರ್ವೇ ಮದ್ಭಯಾದ್ವೀತಾಃ ಸ್ವಕರ್ಮಧರ್ಮತತ್ಪರಾಃ |

ಮದ್ಭಕ್ತಾಶ್ಚೈವ ನಿಶ್ಯಂಕಾಃ ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲಕಾರಕಾಃ

|| ೪೧ ||

ದೇವಾಃ ಕಾಲಸ್ಯ ಕಾಲೋಽಹಂ ವಿಧಾತಾ ಧಾತುರೇವ ಚ

ಸಂಹಾರಕರ್ತುಃ ಸಂಹರ್ತಾ ಪಾತುಃ ಪಾತಾ ಪರಾತ್ಪರಾಃ

|| ೪೨ ||

೩೯. ದೇಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಧಿಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೃತ್ಯುವೇವತೆಯು ವ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮೇಘಗಳು ನನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮಳೆಗರೆಯುತ್ತಿವೆ. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಅಭಿಮತದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೪೦. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಪೋಧನರು ತಪೋನಿಷ್ಕರಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಕರಾಗಿಯೂ, ಯೋಗಿಗಳು ಯೋಗನಿಷ್ಕರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ.

೪೧. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಭಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾದವರೂ ಕರ್ಮಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ನಿಶಂಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೪೨. ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ, ನಾನು ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕಾಲ (ಅಂತಕ) ನಾಗಿದ್ದೇನೆ ವಿಧಾತೃ (ಬ್ರಹ್ಮ) ವಿಗೆ ವಿಧಾತನಾಗಿಯೂ, ಸಂಹಾರಕರ್ತನಿಗೆ (ಶಿವ) ಸಂಹಾರಕ ನಾಗಿಯೂ, ಪಾಲಕನಿಗೆ (ವಿಷ್ಣು) ವಾಲಕನಾಗಿಯೂ ಪರಾತ್ಪರನೆನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮಮಾಜ್ಞಯೋಯಂ ಸಂಹರ್ತಾ ನಾಮ್ನಾ ತೇನ ಹರಃ ಸ್ತುತಃ |
ತ್ವಂ ವಿಶ್ವಸೃಟ್ ಸೃಷ್ಟಿಹೇತೋಃ ಪಾತಾ ಧರ್ಮಸ್ಯ ರಕ್ಷಣಾತ್ || ೪೩ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿತ್ಯಣಪರ್ಯಂತಂ ಸರ್ವೇಷಾಮಹಮಿಶ್ವರಃ |
ಸ್ಯಕರ್ಮಫಲದಾತಾಹಂ ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲಕಾರಕಃ || ೪೪ ||

ಅಹಂ ಯಾನ್ಸಂಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ಕಸ್ತೇಷಾಮಪಿ ರಕ್ಷಿತಾ |
ಯಾನಹಂ ಪಾಲಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತೇಷಾಂ ಹಂತಾ ನ ಕೋಽಪಿ ವಾ || ೪೫ ||

ಸರ್ವೇಷಾಮಪಿ ಸಂಹರ್ತಾ ಸ್ತೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾತಾಽಹನೇನ ಚ |
ನಾಹಂ ಶಕ್ತಶ್ಚ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಸಂಹಾರೇ ನಿತ್ಯದೇಹಿನಾಂ || ೪೬ ||

೪೩. ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದಲೇ ಶಿವನು ಜಗತ್ಸಂಹಾರಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹರನೆಂದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀನು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ವಿಧಾತನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆ ವಿಷ್ಣುವು ಪಾಲಕನಾದುದರಿಂದ ಪಾತ್ರನೆಂದು, ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

೪೪. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸ್ತಂಬಪರ್ಯಂತವಾದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾನೇ ಒಡೆಯನು. ಅವರವರ ಕರ್ಮಫಲದಾತೃವೂ, ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲಕಾರಕನೂ ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು.

೪೫. ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವೆನೋ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ನಾನು ಯಾರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನೋ ಅವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲ.

೪೬ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂಹಾರಮಾಡುವನೂ, ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವವನೂ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವನೂ ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು. ಆದರೆ ನಿತ್ಯದೇಹಿಗಳಾದ ಭಕ್ತರನ್ನು ನಾನು ಸಂಹರಿಸಲಾರೆನು.

ಭಕ್ತಾ ಮನಾನುಗಾ ನಿತ್ಯಂ ಮತ್ಪಾದಾರ್ಚನ ತತ್ಪರಾಃ |
ಅಹಂ ಭಕ್ತಾಂತಿಕೇ ಶಶ್ವತ್ತೇಷಾಂ ರಕ್ಷಣ ಹೇತವೇ || ೪೭ ||

ಸರ್ವೇ ನಶ್ಯಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ ಪ್ರಭವಂತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ನ ಮೇ ಭಕ್ತಾಃ ಪ್ರಣಶ್ಯಂತಿ ನಿಃ ಶಂಕಾಶ್ಚ ನಿರಾಪದಾಃ || ೪೮ ||

ಅತೋ ವಿಪಕ್ಷಿ ತಃ ಸರ್ವೇ ದಾಸ್ಯಂ ವಾಂಛಂತಿ ನೋ ವರಂ |
ಯೋ ಮಾಂ ದಾಸ್ಯಂ ಪ್ರಯಾಚಂತೇ ಧನ್ಯಾಸ್ತೇನೈಚ ವಂಚಿತಾಃ || ೪೯ ||

ಜನ್ಮನ್ಮತ್ಯುಜರಾಮ್ಯಾಧಿಭಯಂ ಚ ಯಮಯಾತನಾ |
ಅನ್ಯೇಷಾಂ ಕರ್ಮಿಣಾಮಸ್ತಿ ನ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಚ ಕರ್ಮಿಣಿ || ೫೦ ||

ಭಕ್ತಾ ನ ಲಿಪ್ತಾಃ ಪಾಪೇಷು ಪುಣ್ಯೇಷು ಸರ್ವಕರ್ಮಿಣಃ |
ಅಹಂ ದುನೋಮಿ ತೇಷಾಂ ಚ ಕರ್ಮಭೋಗಾನ್ಮನಿಶ್ಚಿತಂ || ೫೧ ||

೪೭. ನನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಭಕ್ತರು ನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವರ ಸಮಾಪ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು.

೪೮. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಾಶವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವರು. ಆದರೆ ನಿರಾವದರೂ, ನಿಶ್ಯಂಕರೂ ಆದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಜನನಮರಣಗಳಿಲ್ಲ.

೪೯. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಯಸುವರೇ ಹೊರತು ಇತರ ವರನನ್ನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನನ್ನ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವರೋ ಅವರೇ ಧನ್ಯರು. ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ವಂಚಿತರು.

೫೦. ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಗಳೂ, ವ್ಯಾಧಿಭಯಗಳೂ, ಯಮಯಾತನೆಯೂ, ಕರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉಂಟು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ.

೫೧. ಇತರ ಕರ್ಮಿಗಳಂತೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ಪುಣ್ಯವಾಸ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರ ಕರ್ಮಭೋಗಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ದೂರಮಾಡುವೆನು.

ಅಹಂ ಪ್ರಾಣಶ್ಚ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಭಕ್ತಾಃ ಪ್ರಾಣಾ ಮಮಾಪಿ ಚ |
ಧ್ಯಾಯಂತೇ ತೇ ಚ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಂ ತಾನ್ಮರಾಮಿ ದಿನಾ ನಿಶಂ || ೫೨ ||

ಚಕ್ರಂ ಸುದರ್ಶನಂ ನಾನು ಷೋಡಶಾರಂ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಕಂ |
ಯತ್ತೇಜಃ ಷೋಡಶಾಂಶೋಷಿ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವೇಷು ಜೀವಿಷು || ೫೩ ||

ಭಕ್ತಾಂತಿಕೇ ತು ಶಚ್ಚಕ್ರಂ ದತ್ತಾ ರಕ್ಷಾರ್ಥಮಾಪ್ನಿತಂ |
ನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಂ ನ ಚ ಪ್ರೀತೀರ್ನ ಯಾಮಿ ತೇಷಾಂ ಚ ಸನ್ನಿಧಿಂ || ೫೪ ||

ನ ಮೇ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಂ ಚ ವೈಕುಂಠೇ ಗೋಲೋಕೇ ರಾಧಿಕಾಂತಿಕೇ |
ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಭಕ್ತಾಸ್ತೇ ತತ್ರ ತಿಷ್ಠಾಮ್ಯಹರ್ನಿಶಂ || ೫೫ ||

ಪ್ರಾಣೇಭ್ಯಃ ಪ್ರೇಯಸೀ ರಾಧಾ ಸ್ಥಿತೋರಸಿ ದಿನಾನಿಶಂ |
ಯೋಯಂ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ನ ಮೇ ಭಕ್ತಾತ್ಪರಪ್ರಿಯಾ || ೫೬ ||

೫೨. ನಾನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವಂತೆ ನನಗೂ ಭಕ್ತರೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಅವರು ನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವಂತೆ ನಾನೂ ಅವರನ್ನು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ.

೫೩. ಹದಿನಾರು ಅರ (ಹಾರೆಕಾಲು) ಗಳುಳ್ಳ, ಅತ್ಯಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸುದರ್ಶನವೆಂಬ ಚಕ್ರವು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಅದರ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಹದಿದಾರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ತೇಜಸ್ಸು ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

೫೪. ಭಕ್ತರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆ ಚಕ್ರವನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಮನಃಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾನೂ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವರೊಡನೆಯೇ ಇರುವೆನು.

೫೫. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಾಗಲೀ ನಾನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಲಾರೆನು. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆಯೇ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಇರುವೆನು.

೫೬. ಪ್ರಾಣಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯಳಾದ ರಾಧೆಯು ನನ್ನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ನೆಲೆಸಿರುವಳು. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೂ, ನೀವೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಿರಿ. ಆದರೂ ನನಗೆ ಭಕ್ತರಿಗಿಂತ ಮತ್ತಾರೂ ಪ್ರಿಯರಲ್ಲ.

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಗತಾಂ ನಾಥೋ ಗೋಪಾನಾಹೂಯ ಗೋಪಿಕಾಃ |
ಉನಾಚ ಮಧುರಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಯತ್ಸಮಯೋಚಿತಂ || ೬೨ ||

ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಶೃಣುತ ಯಾತ ನಂದವ್ರಜಂ ಪರಂ |
ವೃಷಭಾನುಗೃಹೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಗಚ್ಛ ತ್ವಮಪಿ ರಾಧಿಕೇ || ೬೩ ||

ವೃಷಭಾನುಪ್ರಿಯಾ ಸಾಧ್ವೀ ನಂದಗೋಪ ಕಲಾವತೀ |
ಸುಬಲಸ್ಯ ಸುತಾ ಸಾ ಚ ಕಮಲಾಂಶಸಮುದ್ಭವಾ || ೬೪ ||

ಪಿತೃಣಾಂ ಮಾನಸೀ ಕನ್ಯಾ ಧನ್ಯಾ ಮಾನ್ಯಾ ಚ ಯೋಷಿತಾಂ |
ಪುರಾ ದುರ್ವಾಸಸಃ ಶಾಸಾಜ್ಜನ್ತ ತಸ್ಯಾ ವ್ರಜೇ ಗೃಹೇ || ೬೫ ||

೬೨. ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಇಂತು ನುಡಿದು, ಗೋಪಿಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕರೆದು ಮಧುರವೂ, ಸತ್ಯವೂ ಸಮಯೋಚಿತವೂ ಆದ ಕೆಲವು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

೬೩. ಎಲೈ ಗೋಪ ಗೋಪಿಯರೇ ಕೇಳಿರಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ. ಎಲಾ ರಾಧಿಯೇ, ನೀನೂ ಕೂಡ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗು.

೬೪. ನಂದಗೋಪನಾದ ವೃಷಭಾನುವಿಗೆ ಪ್ರಿಯಳೂ, ಸಾಧ್ವೀಶಿರೋಮಣಿಯೂ ಆದ ಕಲಾವತಿಯು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಸುಬಲನ ಮಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

೬೫. ಪಿತೃದೇವತೆಗಳ ಮಾನಸಕನ್ಯೆಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಧನ್ಯಳೂ, ಮಾನ್ಯಳೂ ಆದ ಆಕೆಯೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳ ಶಾಪಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಗೋಪಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿರುವಳು.

ಭಕ್ತದತ್ತಂ ಚ ಯದ್ಧ್ರವ್ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾಶ್ನಾಮಿ ಸುರೇಶ್ವರಾಃ |
ಅಭಕ್ತದತ್ತಂ ನಾಶ್ನಾಮಿ ಧ್ರುವಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಬಲಿಂ ಸ್ವಯಂ || ೫೭ ||

ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರಸ್ವಜನಾಂ ಸ್ತೃಕೃತ್ವಾ ಧ್ಯಾಯಂತೇ ಮಾಮಹರ್ನಿಶಂ |
ಯುಷ್ಮಾನ್ವಿಹಾಯ ತಾನ್ವಿತ್ಯಂ ಸ್ವರಾನ್ಯುಹಮಹರ್ನಿಶಂ || ೫೮ ||

ದುಷ್ಟಾ ಯದಾ ಮೇ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಗಮಾಮಹಿ |
ಕ್ರತೂನಾಂ ದೇವತಾನಾಂ ಚ ಹಿಂಸಾಂ ಕುರ್ದಂತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ || ೫೯ ||

ತಥಾಚಿರಂ ತೇ ನಶ್ಯಂತಿ ಯಥಾ ವಹ್ನೌ ತೃಣಾನಿ ಚ |
ನ ಕೋಽಪಿ ರಕ್ಷಿತಾ ತೇಷಾಂ ಮಯಿಹಂತರ್ಯುಪಸ್ಥಿತೇ || ೬೦ ||

ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ದೇವಾ ಯಾತ ಯೂಯಂ ಸ್ವಮಾಲಯಂ |
ಯೂಯಂ ಚೈವಾಂಶರೂಪೇಣ ಶೀಘ್ರಂ ಗಚ್ಛತ ಭೂತಲಂ || ೬೧ ||

೫೭. ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಏನನ್ನರ್ಪಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಭುಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಕ್ತನಲ್ಲದವನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನರ್ಪಿಸಿದ ಬಲಿಯನ್ನು ಅವನೇ ಊಟಮಾಡಬೇಕು.

೫೮. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಗಸು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಸ್ವಜನರನ್ನೂ ಮರೆತು ನನ್ನನ್ನು ಹಗಲಾರಾತ್ರಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ ಅಂಧವರನ್ನು ನಾನೂಕೂಡ ಹಗಲಾರಾತ್ರಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ದೂರಮಾಡುವೆನು

೫೯-೬೦. ಯಾವ ದುಷ್ಟರು ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಗೋವುಗಳಿಗೂ, ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಹಿಂಸೆಕೊಡುವರೋ ಅವರು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ನಾಶವಾಗುವರು. ಸಂಹಾರಕನಾಗಿ ನಾನು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಆ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಯಾರೂ ರಕ್ಷಿಸಲಾರರು.

೬೧. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ನಾನು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವೆನು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರಿ. ನೀವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ.

ತಸ್ಯಾ ಗೃಹೇ ಜನ್ಮ ಲಭ್ಯ ಶೀಘ್ರಂ ನಂದವ್ರಜಂ ವ್ರಜ |
ತ್ವಾನುಹಂ ಬಾಲರೂಪೇಣ ಗೃಹಸ್ಥಿಮಿ ಕಮಲಾನನೇ || ೬೬ ||

ತ್ವಂ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ರಾಧೇ ತವ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕೋಪ್ಯಹಂ |
ನ ಕಿಂಚಿದಾವಯೋರ್ಭಿನ್ನೋಕಾಂಗಂ ಸರ್ವದೈವ ಹಿ || ೬೭ ||

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ರಾಧಿಕಾ ತತ್ರ ರುರೋದ ಪ್ರೇಮವಿಹ್ವಲಾ |
ಪಪಾ ಚಕ್ಷುಶ್ಚ ಕೋರಾಭ್ಯಾಂ ಮುಖಚಂದ್ರಂ ಹರೇರ್ಮುನೇ || ೬೮ ||

ಜನುರ್ಲಭತ ಗೋಪಾಶ್ಚ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀತಲೇ |
ಗೋಪಾನಾಮುತ್ರ ಮನಾಂ ಚ ಮಂದಿರೇ ಮಂದಿರೇ ಶುಭೇ || ೬೯ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಸರ್ವೇ ದದೃಶೂ ರಥಮುತ್ತಮಂ |
ಮಣಿರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರೇಣ ಹೀರಕೇಣ ವಿಭೂಷಿತಂ || ೭೦ ||

೬೬. ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಲಾವತಿಯ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ನೀನು ಜನ್ಮವೆತ್ತು. ಎಲಾ ಕಮಲಮುಖಿಯೇ. ನಾನು ಗೋವಕಿಶೋರ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಪರಿಹಿಸುವೆನು.

೬೭. ಎಲಾ ರಾಧೆಯೇ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ ನಾಗಿರುವಂತೆ, ನೀನೂ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯಳಾಗಿರುವೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರ್ವದಾ ಏಕಶರೀರಿಗಳು.

೬೮. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೇಮಾಂಧಳಾದ ರಾಧೆಯು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಅಗಲಲಾರದೆ ಗೋಳಿಡುತ್ತ, ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಚಕ್ರೋರಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಖಚಂದ್ರದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ವಾನಮಾಡಿದಳು.

೬೯. ಅನಂತರ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ನಂದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ತಮವಾದ ಗೋಪಾಲಕರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರು.

೭೦. ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಸಂವಾದವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ದಿವ್ಯ ರಥವೊಂದನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಡರು.

ಶ್ವೇತಚಾಮುರಲಕ್ಷ್ಮೀಣ ಶೋಭಿತಂ ದರ್ಪಣಾಯುತ್ಥೈಃ |
ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರೇಣ ವಹ್ನಿ ಶುದ್ಧೇನಿ ಭೂಷಿತಂ || ೨೧ ||

ಸದ್ರತ್ನಕಲಶಾನಾಂ ಚ ಸಹಸ್ರೇಣ ಸುಶೋಭಿತಂ |
ಸಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಚಾಲ್ಮೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ || ೨೨ ||

ಪಾರ್ಷ್ವದಪ್ರವರ್ಧೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಶತಕುಂಭಮಯಂ ಶುಭಂ |
ತೇಜಃಸ್ವರೂಪಮಶುಲಂ ಶತಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಂ || ೨೩ ||

ತತ್ರಸ್ಥಂ ಪುರುಷಂ ಶ್ಯಾಮಂ ಸುಂದರಂ ಕಮನೀಯಕಂ |
ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧರಂ ಪೀತಾಂಬರಂ ವರಂ || ೨೪ ||

ಕಿರೀಟಿನಂ ಕುಂಡಲಿನಂ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ |
ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ || ೨೫ ||

೨೧. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವೇತಚಾಮುರಗಳಿಂದಲೂ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರತ್ನಗಳನ್ನಡಿಗಳಿಂದಲೂ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದ ಆ ರಥವು ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಷಾಯ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೨೨. ಸಾವಿರಾರು ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ, ವಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲಾ ಜಾಲಗಳಿಂದಲೂ ಆ ದಿವ್ಯರಥವು ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೨೩. ಸುವರ್ಣದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ನೂರುಸೂರ್ಯರ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಾರ್ಶ್ವದವು ಕುಳಿತಿದ್ದರು

೨೪ ಆ ರಥದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾಮಸುಂದರನಾದ ಪರಮಪುರುಷನು ಶಂಖ ಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಧಾರಿಯಾಗಿ, ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

೨೫. ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ತುಲಸೀವನಮಾಲೆಯಿಂದ ವಿಭೂಷಿತ ನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೂ ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮದ್ರವಗಳನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಚತುರ್ಭುಜಂ ಸ್ಮೇರನಕ್ತ್ರಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಂ |

ಮಣಿರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರಾಣಾಂ ಸಾರಭೂಷಣಭೂಷಿತಂ

|| ೧೬ ||

ದೇವೀಂ ತದ್ವಾಮತೋ ರಮ್ಯಾಂ ಶುಕ್ಲವರ್ಣಾಂ ಮನೋಹರಾಂ |

ರತ್ನಾಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯಾಂ ಶೋಭಿತಾಂ ಪೀತವಾಸಸಾ

|| ೧೭ ||

ಶರತ್ಪರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಾಂ ಶರತ್ಪಂಕಜಲೋಚನಾಂ |

ಪುಷ್ಪಬಿಂಬಾಧರೋಷ್ಠೀಂ ಚ ಸ್ಮೇರಯುಕ್ತಾಂ ಮನೋಹರಾಂ

|| ೧೮ ||

ವೇಣುವೀಣಾಗ್ರಂಥಹಸ್ತಾಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಾಂ |

ವಿದ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಮದೇವೀಂ ಚ ಜ್ಞಾನರೂಪಾಂ ಸರಸ್ವತೀಂ

|| ೧೯ ||

೧೬ ಚತುರ್ಭುಜನೂ, ಸ್ಥಿತಮುಖನೂ, ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಪರನೂ ಆದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು, ಮಣಿರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಉತ್ತಮ ಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತ ನಾಗಿದ್ದನು.

೧೭. ಆ ವರಮಪುರುಷನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವರ್ಣಳೂ, ಮನೋಹರಳೂ ಆದ ದೇವಿಯು ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಳಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು

೧೮. ಶರತ್ಪೂರ್ಣಮಾಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖದಿಂದಲೂ, ಶರದ್ವತುವಿನ ತಾವರೆಯಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಯುಗ್ಮದಿಂದಲೂ ಪಕ್ಷವಾದ ಬಿಂಬಫಲದಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಕೆಳದುಟೆಯಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತಳಾದ ಆ ದೇವಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೯. ಕೊಳಲು, ವೀಣೆ ಮತ್ತು ವುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹ ಕಾತರಳಾಗಿದ್ದ ಆ ದೇವಿಯೇ ವಿದ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಮದೇವತೆಯೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಳೂ ಆದ ಸರಸ್ವತಿಯು.

ಅಪರಾಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ರನ್ಯಾಂ ಶತಚ್ಚಂದ್ರಸಮಪ್ರಭಾಂ |
ಪ್ರತಸ್ತಸ್ವರ್ಣವರ್ಣಾಭಾಂ ಸಸ್ಮಿತಾಂ ಸುಮನೋಹರಾಂ

|| ೮೦ ||

ಸದ್ರತ್ನ ಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಸುಕವೋಲವಿರಾಜಿತಾಂ |
ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಖಚಿತಾಮೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರೇಣ ಭೂಷಿತಾಂ

|| ೮೧ ||

ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಕೇಯೂರ ಕರಕಂಕಣಶೋಭಿತಾಂ |
ಸದ್ರತ್ನ ಸಾರಮಂಜೀರಕಲಶಬ್ಧಸಮನ್ವಿತಾಂ

|| ೮೨ ||

ಮಣೀಂದ್ರಕಿಂಕಣೀಯುಕ್ತ ಮಧ್ಯದೇಶಸಮನ್ವಿತಾಂ |
ಸಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಹಾವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೋಜ್ವಲಾಂ

|| ೮೩ ||

ಪ್ರಪುಲ್ಲಮಾಲತೀಮಾಲಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಕಬರೀಯುತಾಂ |
ಶರಚ್ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಮುಷ್ಣ ನ್ಮುಖಚಾರುವಿಭೂಷಿತಾಂ

|| ೮೪ ||

೮೦. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೂರು ಚಂದ್ರರಂತೆ ಕಾಂತಿಮತಿ ಯಾದ ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಮೈಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಸ್ಮಿತವದನೆಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದೇವಿಯು ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

೮೧. ಕಿವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಕವೋಲಗಳು ಶೋಭಿಸು ತಿದ್ದವು. ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಟ್ಟು ಆಕೆಯು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೮೨. ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನ ಕಂಕಣಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಹುವುರಿಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತಳಾದ ಆ ದೇವಿಯು, ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಾಲ್ಪೊಲಸುಗಳು ಕೊಣ ಕೊಣ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೮೩. ಆಕೆಯ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ಸಣ್ಣಗಂಟಿಗಳಿಂದ ಮಂಜುಳಸ್ವರ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಡಾಬು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು ಆಕೆಯ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಾಲೆಯು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೮೪. ಕೇಶವಾಶದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿದ ಜಾಜೀಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದಿರುವ ಆಕೆಯ ಮುಖವು ಶರತ್ಕೂರ್ಣಮಾ ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಕಸ್ತೂರೀಬಿಂದುಸಂಯುಕ್ತ ಸಿಂಧೂರತಿಲಕಾನ್ವಿತಾಂ |
ಸುಚಾರುಕಜ್ಜಲಾಸಕ್ತತರತ್ನಂಕಜಲೋಚನಾಂ

|| ೮೫ ||

ಸಹಸ್ರದಲಸಂಸಕ್ತ ಲೀಲಾಕಮಲಸಂಯುತಾಂ |
ನಾರಾಯಣಂ ಚ ಪಶ್ಯಂತಂ ಪಂಶಂತೀಂ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ

|| ೮೬ ||

ಅವರುಹ್ಯ ರಥಾತ್ಪೂರ್ಣಂ ಸಸ್ತ್ರೀಕೇ ಸಹ ಪಾರ್ಷ್ವದಃ |
ಜಗಾನು ಚ ಸಭಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ಗೋಪಗೋಪೀಸಮನ್ವಿತಾಂ

|| ೮೭ ||

ದೇವಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಗೋಪಾಶ್ಚ ತಸ್ತುಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯೋ ಮುದಾ |
ಸಾಮನೇದೋಕ್ತ ಸ್ತೋತ್ರೇಣ ಕೃತೇನ ಚ ಸುರರ್ಷಿಭಿಃ

|| ೮೮ ||

ಗತ್ವಾ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವೋ ವಿಲೀನಃ ಕೃಷ್ಣವಿಗ್ರಹೇ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ ತೇ ಸರ್ವೇ ವಿಸ್ಮಯಂ ಯಯುಃ || ೮೯ ||

೮೫. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂರದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಶರದೃಶಿಸಿದ ಕಮಲದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

೮೬ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರದಳವುಳ್ಳ ಲೀಲಾಕಮಲವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ವಕ್ರ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯೇ ಕಮಲಾಲಯಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು.

೮೭. ಆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾ ರಾಯಣನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿಯರೊಡನೆಯೂ ವಾರ್ಷದ ರೊಡನೆಯೂ ರಥದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಳಿದು, ಗೋಪಗೋಪಿಯರು ತುಂಬಿರುವ ಆ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

೮೮. ದೇವತೆಗಳೂ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೂ ಅಂಜಲಿಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತು ಸಾಮನೇದೋಕ್ತವಾದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಹೊಗಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೮೯. ಶ್ರೀಮನ್ನಾ ರಾಯಣನು ಸಭಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾದನು ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು.

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ಶಾತಕುಂಭಮಯಾದ್ರಥಾತ್ |

ಅವರುಷ್ಯ ಸ್ವಯಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಪಾತಾ ಚ ಜಗತಾಂಪತಿಃ

|| ೯೦ ||

ಆಜಗಾಮ ಚತುರ್ಬಾಹುರ್ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಃ |

ಪೀತಾಂಬರಧರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಸ್ಮಿತಃ ಸುಮನೋಹರಃ

|| ೯೧ ||

ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯಃ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮುಪ್ರಭಃ |

ಉತ್ತಸ್ಥಸ್ತೇ ಚ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತುಷ್ಟವುಃ ಪ್ರಣತಾ ಮುನೇ

|| ೯೨ ||

ಸ ಚಾಪಿ ಲೀನಸ್ತತ್ತ್ವೈವ ರಾಧಿಕೇಶಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹೇ |

ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯಂ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯುಃ

|| ೯೩ ||

ಸಂವಿಲೀನೇ ಹರೇರಂಗೇ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಿ |

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತೂರ್ಣಮಾಜಗಾಮ ತ್ವರಾನ್ವಿತಃ

|| ೯೪ ||

೯೦. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣವಿಕಾರವಾದ ರಥವೊಂದರಿಂದ ಜಗತ್ಪರಿಪಾಲಕನಾದ ವಿಷ್ಣುವು ಇಳಿದು ಬಂದನು.

೯೧. ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು ಸ್ಥಿತಮುಖದಿಂದ ಮನೋಹರನಾಗಿದ್ದನು.

೯೨. ಸಕಲಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡಿ, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ, ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೯೩. ಆ ವಿಷ್ಣುವೂ ಕೂಡ ರಾಧಾವತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನಹೊಂದಿದನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ವರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು.

೯೪-೯೫. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾಗಲು ಇತ್ತ, ಶುದ್ಧಸ್ಥಿತಿಗತಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯೂ, ಶತಸೂರ್ಯರ

ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪಸಂಕಾಶೋ ನಾಮ್ನಾ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಸ್ತುತಃ |

ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಶತಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಃ

|| ೯೫ ||

ಆಗತಂ ತುಷ್ಟ್ಯವುಃ ಸರ್ವೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಟುವಿಗ್ರಹಂ |

ಸ ಚಾಗತ್ಯ ನತಸ್ಕಂಧಸ್ತುಷ್ಟ್ವಾನ ರಾಧಿಕೇಶ್ವರಂ

|| ೯೬ ||

ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧ್ನಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಪ್ರಣನಾಮು ಚ ನಾರದ |

ಆನಾಂ ಚ ಧರ್ಮಪುತ್ರೈ ದ್ವೌ ನರನಾರಾಯಣಾಭಿಧೌ

|| ೯೭ ||

ಲೀನೋಹಂ ಕೃಷ್ಣಪಾದಾಬ್ಜೇ ಬಭೂವ ಪಾಲುನೋ ವರಃ |

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಶೇಷಧರ್ಮಾಶ್ಚ ತಸ್ಥುರೇಕತ್ರ ತತ್ರ ವೈ

|| ೯೮ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ದೇನಾ ದದೃಶೂ ರಥಮುತ್ತಮಂ |

ಸ್ವರ್ಣಸಾರವಿಕಾರಂ ಚ ನಾನಾರತ್ನಪರಿಚ್ಛದಂ

|| ೯೯ ||

ವ್ರಭಾಯುತನೂ, ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷನೂ ಆದ ಸಂಕರ್ಷಣನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂದನು.

೯೬. ಆ ಸಂಕರ್ಷಣನನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆತನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತು ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೯೭-೯೮. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಆ ಆದಿಶೇಷನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾವಿರತಲೆಗಳನ್ನೂ ಬಾಗಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಧರ್ಮಪುತ್ರರಾದ ನರನಾರಾಯಣ ರೆಂಬ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾದ ನಾನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಹೊಂದಿದನು. ನರನು ಅರ್ಜುನನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ, ಆದಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರುಷರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು.

೯೯. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ನಾನಾರತ್ನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ ದಿವ್ಯರಥವೊಂದನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು.

ಮಣೀಂದ್ರಸಾರಸಂಯುಕ್ತಂ ವಹ್ನಿಶುದ್ಧಾಂಶುಕಾನ್ವಿತಂ |
ಶ್ವೇತಚಾಮರಸಂಯುಕ್ತಂ ಭೂಷಿತಂ ದರ್ಪಣಾನ್ವಿತೈಃ || ೧೦೦ ||

ಸದ್ರಸ್ತ ಸಾರಕಲಶಸಮೂಹೇನ ವಿರಾಜಿತಂ |
ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಜಾಲೈಃ ಸುಶೋಭಿತಂ || ೧೦೧ ||

ಸಹಸ್ರಚಕ್ರಸಂಯುಕ್ತಂ ಮನೋಯಾಯಿ ಮನೋಹರಂ |
ಗ್ರೀಷ್ಮಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಾರ್ತಂಡಪ್ರಭಾಮೋಷಕರಂ ವರಂ || ೧೦೨ ||

ಮುಕ್ತಾಮಾಣಿಕ್ಯವಜ್ರಾಣಾಂ ಸಮೂಹೇನ ಸಮುಜ್ಜ್ವಲಂ |
ಚಿತ್ರಪುತ್ಥಲಿಕಾಪುಷ್ಪಸರಸಕಾನನಚಿತ್ರಿತಂ || ೧೦೩ ||

ದೇವಾನಾಂ ದಾನಪಾನಾಂ ಚ ರಥಾನಾಂ ಪ್ರವರಂ ಮುನೇ |
ಯತ್ನೇನಶಂಕರಪ್ರೀತ್ಯಾ ನಿರ್ಮಿತಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ || ೧೦೪ ||

೧೦೦. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶ್ವೇತಚಾಮರಗಳೂ, ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳೂ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದವು.

೧೦೧. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ರತ್ನಕಲಶಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷಗಳ ಸಾವಿರಾರು ಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಆ ರಥವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೧೦೨. ಸಹಸ್ರ ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಲ್ಲ ಆ ರಥವು ಗ್ರೀಷ್ಮಾರ್ತುನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಚಂಡ ತೇಜಸ್ಸನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

೧೦೩. ಮುತ್ತು, ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮತ್ತು ವಜ್ರಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿದ್ದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾರ್ಪಿತವಾದ ಬೊಂಬೆಗಳೂ, ಸರೋವರಗಳೂ, ಪುಷ್ಪೋದ್ಭವಗಳೂ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದವು.

೧೦೪. ಶಂಕರನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅತಿಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದ ಆ ರಥವು ದೇವದಾನವರೆಲ್ಲರ ರಥಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಪಂಚಾಶದ್ಯೋಜನೋಧ್ವಂ ಚ ಚತುರ್ಯೋಜನವಿಷ್ಟುತಂ |

ರತಿತುಲ್ಯವಧೂಯುಕ್ತೈಃ ಶೋಭಿತಂ ರತಿಮಂದಿರೈಃ || ೧೦೫ ||

ತತ್ರಸ್ಯಾಂ ದದೃಶುದೇವೀಂ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಂ |

ಪ್ರದಗ್ಧಸ್ವರ್ಣಸಾರಾಣಾಂ ಪ್ರಭಾನ್ವೋಷಕರದ್ಭೂತಿಂ || ೧೦೬ ||

ತೇಜಃಸ್ವರೂಪಾನುತುಲಾಂ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿವಿಾಶ್ವರೀಂ |

ಸಹಸ್ರಭುಜಸಂಯುಕ್ತಾಂ ನಾನಾವಿಧಸಮನ್ವಿತಾಂ || ೧೦೭ ||

ಈಷದ್ಭಾಸ್ಯಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಾಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಾಂ |

ಗಂಡಸ್ಥಲಕಪೋಲಸ್ಥ ಸದ್ರತ್ನಕುಂಡಲೋಜ್ವಲಾಂ || ೧೦೮ ||

ರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರರಚಿತಕ್ಷಣನ್ಮಂಜೀರರಂಜಿತಾಂ |

ಮಣೀಂದ್ರಮೇಖಲಾಯುಕ್ತ ಮಧ್ಯದೇಶಸುಶೋಭಿತಾಂ || ೧೦೯ ||

೧೦೫. ಐವತ್ತುಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, ನುಲ್ಕು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ರತಿಕೇಳಿಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನೇಕ ರತಿಗೃಹಗಳಿದ್ದವು.

೧೦೬. ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ, ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ದೇವಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾದ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೦೭. ತೇಜೋಮಯಳಾದ ಆ ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿಯು ತನ್ನ ಸಹಸ್ರಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

೧೦೮. ಮಂದಪಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನವದನೆಯೂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಳೂ ಆದ ಆ ದೇವಿಯ ಗಂಡಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೦೯. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಮಂಜೀರದ ಮಂಜುಳಿ ಧ್ವಜೆಯಿಂದಲೂ, ಮಧ್ಯದೇವದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಳಿನ ಕಿಂಕಿಣಿನಿಂದಲೂ, ಆ ದೇವಿಯ ಎಲ್ಲೆಡೆನ್ನೂ ಅಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸದ್ರತ್ನ ಸಾರಕೇಯೂರ ಕರಕಂಕಣಭೂಷಿತಾಂ |

ಮಂದಾರಪುಷ್ಪಮಾಲಾಭಿರುರಃಸ ಲಸಮುಜ್ವಲಾಂ

|| ೧೧೦ ||

ನಿತಂಬಕಲಿನಶ್ರೋಣೀಂ ಪೀನೋನ್ನತಕುಚಾನತಾಂ |

ಶರತ್ಪುಷ್ಪಾಕರಾಭಾಸವಿನಿಂದಾಸ್ಯಮನೋಹರಾಂ

|| ೧೧೧ ||

ಕಜ್ಜಲೋಜ್ವಲರೇಖಾಕ್ತ ಶರತ್ಪಂಕಜಲೋಚನಾಂ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀ ಚಿತ್ರಪತ್ರವಿಭೂಷಿತಾಂ

|| ೧೧೨ ||

ಮುಕ್ತಾಪಂಕ್ತಿ ಪ್ರಭಾಮುಷ್ಣದಂತರಾಜಿವಿರಾಜಿತಾಂ |

ಪ್ರಪುಲ್ಲಮಾಲತೀಮಾಲಸಂಸಕ್ತಕಬರೀಂ ವರಾಂ

|| ೧೧೩ ||

೧೧೦. ರತ್ನಸಾರ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಬಾಹುವುರಿ ಮತ್ತು ಕಂಕಣಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾದ ಆ ದೇವಿಯ ವಕ್ಷಸ್ತಳದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೧೧. ಅತಿವಿಶಾಲವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಸ್ತನಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಆನತಳಾದ ಆ ದೇವಿಯ ಮುಖವು ಶರಚ್ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿತ್ತು.

೧೧೨. ಶರದೃತುವಿನ ಕಮಲದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದನ, ಅಗುರು ಮತ್ತು ಕಸ್ತೂರಿಗಳ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಕರಿಕಾದಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

೧೧೩. ಮುತ್ತಿನ ಸಾಲುಗಳ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರುವ ದಂತವಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾದ ಆ ದೇವಿಯು ಕೇಶಪಾಶದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀರುವ ಮಾಲತೀಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದಿದ್ದಳು.

ಪಕ್ಷೇಂದ್ರಚಂ ಚತುನಾಸಾಗ್ರಗಜೇಂದ್ರಮೌಕ್ತಿ ಕಾನ್ತಿತಾಂ |

ವಹ್ನಿಶುದ್ಧಾಂ ಶುಕೇನಾತಿಜ್ವಲಿತೇನ ಸಮುಜ್ವಲಾಂ

|| ೧೧೪ ||

ಸಿಂಹಪೃಷ್ಠ ಸಮಾರೂಢಾಂ ಸುತಾಭ್ಯಾಂ ಸಹಿತಾಂ ಮುದಾ |

ಅವರುಹ್ಯರ ಛಾತೃರ್ಣಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರಣನಾಮ ಚ

|| ೧೧೫ ||

ಸುತಾಭ್ಯಾಂ ಸಹಿತಾ ದೇವೀ ಸಮುವಾಸ ವರಾನನಾ |

ಗಣೇಶಃ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಶ್ಚ ನತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಪರಾತ್ಪರಂ

|| ೧೧೬ ||

ನನಾಮ ಶಂಕರಂ ಧರ್ಮಮನಂತಂ ಕಮಲೋದ್ಭವಂ |

ಉತ್ತಸ್ಥರಾರಾತ್ರೇ ದೇವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾತೌ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರೌ

|| ೧೧೭ ||

ಅಶಿಷಂ ಚ ದುದುದೇವಾ ವಾಸಯಾಮಾಸುರಂತಿಕೇ |

ತಾಭ್ಯಾಂಸಹ ಸದಾಲಾಪಂ ಚಕ್ರುರ್ದೇವಾ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ

|| ೧೧೮ ||

೧೧೪. ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕಿನಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ
ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮುತ್ತನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ
ದಿವ್ಯಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟಿದ್ದಳು.

೧೧೫. ಸಿಂಹವಾಹಿನಿಯಾದ ಆ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಪಣ್ಮುಖ
ಮತ್ತು ಗಣೇಶರೊಡಗೂಡಿ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ವೆರಗಿದಳು.

೧೧೬-೧೧೭. ಅನಂತರ ಆ ಮಂದರಿಯು ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ
ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಳು. ಗಣೇಶ ಮತ್ತು ಪಣ್ಮುಖನೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವರಮಾತ್ಮ
ನಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನಂತರ ಶಂಕರನಿಗೂ, ಧರ್ಮ, ಅನಂತ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ
ವಂದಿಸಿದರು. ದೇವಾದಿದೇವರಾದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾನೆ ಮಾಡಿದರು.

೧೧೮. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗಣೇಶ ಪಣ್ಮುಖರಿಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ ತಮ್ಮ
ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡಿದರು.

ತಸ್ಮದ್ಧೇನಾಃ ಸಭಾಮುಧ್ಯೇ ದೇವಸ್ಯ ಪುರತೋ ಹರೇಃ |
ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಬಹುಶೋ ಬಭೂವುರ್ವಿಸ್ತಯಾಕುಲಾಃ || ೧೧೯ ||

ಉನಾಚ ಕಮಲಾಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಸ್ತೇರಾನನಸರೋರುಹಃ |
ತ್ವಂ ಗಚ್ಛ ಭೀಷ್ಮಕಗೃಹಂ ನಾನಾರತ್ನಸಮನ್ವಿತಂ || ೧೨೦ ||

ವೈದರ್ಭ್ಯಾ ಉದರೇ ಜನ್ಮ ಲಭ ದೇವಿ ಸನಾತನಿ |
ತವ ಪಾಣಿಂ ಗ್ರಹೀಷ್ಯಾಮಿ ಗತ್ವಾಹಂ ಕುಂಡಿನಂ ಸತಿ || ೧೨೧ ||

ತಾ ದೇವ್ಯಃ ಪಾರ್ವತೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮುತ್ಥಾಯ ತ್ವರಾನ್ವಿತಾಃ |
ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನೇ ರಮ್ಯೇ ವಾಸಯಾಮಾಸುರೀಶ್ವರೀಂ || ೧೨೨ ||

ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ಪಾರ್ವತೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಾಗಧಿಷ್ಠಾತ್ಮದೇವತಾಃ |
ತಸ್ಮರೇಕಾಸನೇ ತತ್ರ ಸಂಭಾಷ್ಯ ಚ ಯಥೋಚಿತಂ || ೧೨೩ ||

೧೧೯. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮುಂದೆ ದೇವತೆಗಳೂ, ಗೋಪ ಗೋಪಿಯರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಚಕಿತರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೧೨೦. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಗುಮುಖದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ' ನೀನು ನಾನಾರತ್ನಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧನಾದ ಭೀಷ್ಮಕರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸು' ಎಂದನು.

೧೨೧. ' ಎಲೈ ಸನಾತನಿಯೇ, ವಿದರ್ಭರಾಜನಾದ ಆ ಭೀಷ್ಮಕನ ವತ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಜನ್ಮವೆತ್ತು, ನಾನು ಕುಂಡಿನಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವೆನು' ಎಂದನು.

೧೨೨. ಇತ್ತ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾನಮಾಡಿ, ರಮ್ಯವಾದ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು.

೧೨೩. ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ, ಪಾರ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿಯರು, ವರಸ್ಪರವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡುತ್ತ ಒಂದೇ ಸೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ತಾಶ್ಚ ಸಂಭಾಷಯಾಮಾಸುಃ ಸಂಪ್ರೀತ್ಯಾ ಗೋಪಕನ್ಯಕಾಃ |

ಲೂಚುರ್ಗೋಪಾಲಿಕಾಃ ಕಾಶ್ಚಿನ್ಮುದಾ ತಾಸಾಂಚ ಸನ್ನಿಧೌ || ೧೨೪ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ ಪಾರ್ವತೀಂ ತತ್ರ ಸಮುನಾಚ ಜಗತ್ಪತಿಃ |

ದೇವಿ ತ್ವಮಂತರೂಪೇಣ ವ್ರಜ ನಂದವ್ರಜೇ ಶುಭೇ || ೧೨೫ ||

ಉದರೇ ಚ ಯಶೋದಾಯಾಃ ಕಲ್ಯಾಣೇ ನಂದರೇತಸಾ |

ಲಭ ಜನ್ಮ ಮಹಾಮಾಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರಕಾರಿಣಿ || ೧೨೬ ||

ಗ್ರಾಮೇ ಗ್ರಾಮೇ ಚ ಪೂಜಾಂ ತೇ ಕಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಭೂತಲೇ |

ಕೃತ್ಸ್ಮೇ ಮಹೀತಲೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಗರೇಷು ವನೇಷು ಚ || ೧೨೭ ||

ತತ್ರಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಮದೇವೀಂ ತ್ವಾಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮಾನವಾಃ |

ದ್ರವ್ಯೈರ್ನಾನಾವಿಧೈರ್ದೀರ್ಘೈರ್ಬಲಿಭಿಶ್ಚ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ || ೧೨೮ ||

೧೨೪. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಕನ್ನಿಕೆಯರೂ, ಗೋಪಿಯರೂ, ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು.

೧೨೫. ಅನಂತರ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ' ಎಲೌ ದೇವಿಯೇ, ನೀನು ನಿನ್ನದೊಂದಂಶದಿಂದ ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸು ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೧೨೬. ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರಕಾರಕಳಾದ ಎಲೌ, ಮಹಾಮಾಯೆಯೇ ನೀನು ಯಶೋದೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಂದನರೇತಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವತರಿಸುವವಳಾಗು.

೧೨೭. ನಿವಿಲ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ, ನಗರಗಳಲ್ಲೂ, ವನದಲ್ಲೂ ನಿನಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಗೈಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡುವೆನು.

೧೨೮. ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಾಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಯಾಸ್ಥಳದವರು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಬಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರೇರಿಸುವರು.

ತ್ವದ್ಭೂಮಿಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರೇಣ ಸೂತಿಕಾಮಂದಿರೇ ಶಿನೇ |
ಸಿತಾ ಮಾಂ ತತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ತ್ವಮಾದಾಯ ಗಮಿಷ್ಯತಿ

|| ೧೨೯ ||

ಕಂಸದರ್ಶನಮಾತ್ರೇಣ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ಶಿನಾಂತಿಕಂ |
ಭಾರಾವತರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಸ್ವಮಾಶ್ರಯಂ

|| ೧೩೦ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತೂರ್ಣಮುನಾಚ ಚ ಷಡಾನನಂ |
ಅಂಶರೂಪೇಣ ವತ್ಸ ತ್ವಂ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ಮಹೀತಲಂ

|| ೧೩೧ ||

ಜಾಂಬವತ್ಕಾಶ್ಚ ಗರ್ಭೇ ಚ ಲಭ್ಯ ಜನ್ಮ ಸುರೇಶ್ವರ |
ಅಂಶೇನ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾ ಗಚ್ಛಂತು ಧರಣೀತಲಂ

|| ೧೩೨ ||

ಭಾರಹಾರಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ವಸುಧಾಯಾಶ್ಚ ನಿಶ್ಚಿತಂ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಾಧಿಕಾನಾಥಸ್ತಸ್ಮೈ ಸಿಂಹಾಸನೇ ವರೇ

|| ೧೩೩ ||

೧೨೯. ಎಲಾ ವಾರ್ತೆಯೇ ನೀನು ನಂದಗೋಪನ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು

೧೩೦. ನೀನು ಕಂಸನನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶಿನನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಉಹಿ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವೆನು.

೧೩೧. ಶ್ರೀಹರಿಯು ವಾರ್ವತಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ಕುರಿತು : ಎಲೈ ವತ್ಸನೇ ನೀನೂ ನಿನ್ನ ದೊಂದಂಶದಿಂದ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗು.

೧೩೨. ಎಲೈ ಸುರೇಶ್ವರನೇ ಜಾಂಬವತಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀನು ಜನ್ಮಹೊಂದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೧೩೩. ನಾನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಹರಣಮಾಡುವೆನು. ರಾಧಾಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು.

ತಸ್ಯಾರ್ಥವಾಚ್ಯ ದೇವ್ಯಶ್ಚ ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ನಾರದ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸಮುತ್ತಸ್ಥಾ ಹರೇಃ ಪುರಃ

|| ೧೩೪ ||

ಪುಟಾಂಜಲಿರ್ಜಗತ್ಪಾಂತಮುನಾಚ ವಿನಯಾನ್ವಿತಃ |

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ಅವಧಾನಂ ಕುರು ವಿಭೋ ಕಿಂಕರಸ್ಯ ನಿವೇದನಂ

|| ೧೩೫ ||

ಅಜ್ಞಾಂ ಕುರು ಮಹಾಭಾಗ ಕಸ್ಯ ಕುತ್ರ ಸ್ಥಲಂ ಭುವಿ |

ಭರ್ತಾ ಪಾತೋದ್ಧಾರಕರ್ತಾ ಸೇವಕಾನಾಂ ಪ್ರಭುಃ ಸದಾ

|| ೧೩೬ ||

ಸ ಭೃತ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಭಕ್ತ ಈಶ್ವರಾಜ್ಞಾಂ ಕರೋತಿ ಯಃ |

ಕೇ ದೇವಾಃ ಕೇನ ರೂಪೇಣ ದೇವ್ಯಶ್ಚ ಕಲಯಾ ಕಯಾ

|| ೧೩೭ ||

೧೩೪. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಇತ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ದೇವಿಯರೂ ಗೋಪಗೋಪಿ ಯರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಂದೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು, ವಿನಯದಿಂದ ಜಗದೊಡೆಯನಿಗಿಂತೆಂದನು.

೧೩೫. ಬ್ರಹ್ಮ :—ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ಸೇವಕನಾದ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳು.

೧೩೬. ಎಲೈ ಮಹಾಭಾಗನೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡು. ನೇವಕರಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಭುವೇ ರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಧಾರಕನಲ್ಲವೇ ?

೧೩೭. ಯಾರು ಈಶ್ವರನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವನೋ ಅವನೇ ನಿಜ ವಾದ ಭಕ್ತನು ಮತ್ತು ಸೇವಕನು. ಯಾವ ದೇವತೆಗಳು ಯಾವ ರೂಪದಿಂದವತರಿಸ ಬೇಕು ?

ಕುತ್ರ ಕಸ್ಯಾಭಿಧೇಯಂ ಚ ವಿಷಯಂ ಚ ಮಹೀತಲೇ |

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯುಪಾಚ ಜಗತ್ಪತಿಃ

|| ೧೩೮ ||

ಯತ್ರ ಯಸ್ಯಾವಕಾಶಂ ಚ ಕಥಯಾಮಿ ನಿಧಾನತಃ |

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉಪಾಚ ||

ಕಾಮದೇವೋ ರಾಕ್ಷೀಣೀಯೋ ರತಿರ್ಮಾಯಾವತೀ ಸತೀ

|| ೧೩೯ ||

ಶಂಬರಸ್ಯ ಗೃಹೇ ಯಾ ಚ ಛಾಯಾರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ |

ತ್ವಂ ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಭವಿತಾ ನಾಮ್ನಾನಿರುದ್ಧ ಏವ ಚ

|| ೧೪೦ ||

ಭಾರತೀ ಶೋಣಿತಪುರೇ ಬಾಣಪುತ್ರೀ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಅನಂತೋ ದೇವಕೀಗರ್ಭಾದ್ರಾಹೀಣೀಯೋ ಜಗತ್ಪತಿಃ

|| ೧೪೧ ||

ಮಾಯಯಾ ಗರ್ಭಸಂಕರ್ಷಾನ್ನಾನ್ನಾ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಪ್ರಭುಃ |

ಕಾಲಿಂದೀ ಸೂರ್ಯತನಯಾ ಗಂಗಾಂಶೇನ ಮಹೀತಲೇ

|| ೧೪೨ ||

೧೩೮. ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ನಿಯಮಿತ ವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಹೆಸರೇನು? ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಡಿದಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಗ ರೋಡೆಯನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೇಳಿದನು.

೧೩೯. ಯಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಮನ್ಮಥನು ರುಕ್ಮಿಣೀಪುತ್ರನಾದ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಾಗಿಯೂ, ರತಿರ್ದೇವಿಯು ಮಾಯಾವತೀರ್ದೇವಿಯಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸಲಿ.

೧೪೦. ಯಾವ ಮಾಯಾವತೀ ದೇವಿಯು ಶಂಬರಾಸುರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಯಾರೂಪದಿಂದಿರಲಿ. ನೀನು (ಬ್ರಹ್ಮ) ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಮಗನಾಗಿ ಅನಿರುದ್ಧ ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಖ್ಯಾತನಾಗುವೆ.

೧೪೧-೧೪೨. ಸರಸ್ವತೀರ್ದೇವಿಯು ಶೋಣಿತಪುರದಲ್ಲಿ ಬಾಣಾಸುರನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುವಳು. ಜಗದಾಧಾರನಾದ ಆದಿಶೇಷನು ವಸುದೇವನಿಂದ ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬಳಿಕ ಮಾಯೆಯಿಂದ ರೋಹಿಣೀ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿ

ಅದ್ಧಾಂಶೇನೈವ ತುಲಸೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ರಾಜಕನ್ಯಕಾ |
ಸಾನಿತ್ರೀ ವೇದಮಾತಾ ಚ ನಾಮ್ನಾ ನಗ್ನಜಿಹೀ ಸತೀ || ೧೪೩ ||

ವಸುಂಧರಾಸತ್ಯಭಾಮಾ ಶೈಬ್ಯಾ ದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ |
ರೋಹಿಣೀ ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಚ ಭವಿತಾ ರಾಜಕನ್ಯಕಾ || ೧೪೪ ||

ಸೂರ್ಯಪತ್ನೀ ರತ್ನಮಾಲಾ ಕಲಯಾ ಚ ಜಗತ್ಪ್ರಭೋಃ |
ಸ್ವಾಹಾಂಶೇನ ಸುಶೀಲಾ ಚ ರುಕ್ಮಿಣ್ಯಾದ್ಯಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ನವ || ೧೪೫ ||

ದುರ್ಗಾಂಶಾದ್ಧಾರ್ಜುಂಬವತೀ ಮಹೀಷೀಣಾಂ ದಶ ಸ್ತೃತಾಃ |
ಅದ್ಧಾಂಶೇನ ಶೈಲಪುತ್ರೀ ಯಾತು ಜಾಂಬವತೋ ಗೃಹಂ || ೧೪೬ ||

ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅನ್ಯಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿದಕಾರಣ ಸಂಕರ್ಷಣನೆನಿಸುವನು. ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಿಯಾದ ಕಾಳಿಂದಿಯು ಗಂಗೆಯ ಅಂಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಮುನೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು

೧೪೩. ತುಳಸೀದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಶದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣೆಯೆಂಬ ರಾಜವುತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುವಳು

೧೪೪. ವಸುಂಧರೆಯು ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೆಂತಲೂ, ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯು ಶೈಬ್ಯೆಯೆಂತಲೂ, ರೋಹಿಣಿಯು ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯೆಂತಲೂ ವ್ರಧಿತರಾದ ರಾಜಕನ್ಯಿಕೆಯ ರಾಗಿ ಅವತರಿಸುವರು.

೧೪೫. ಸೂರ್ಯಪತ್ನಿಯು ತನ್ನ ಕಲೆಯಿಂದ ರತ್ನಮಾಲೆಯೆಂಬ ಹೆಸರಿ ನಿಂದವತರಿಸಿ ಜಗದೊಡೆಯನ ಪತ್ನಿಯಾಗುವಳು. ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಸುಶೀಲೆಯೂ, ರುಕ್ಮಿಣಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಒಂಬತ್ತಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅವತರಿಸುವರು.

೧೪೬. ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಅರ್ಧಾಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವ ಜಾಂಬವತಿಯು ನನ್ನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯರಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯವಳಾಗುವಳು ಅದುದರಿಂದ ಶೈಲಪುತ್ರಿಯು ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಶದಿಂದ ಜಾಂಬವಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವಳು.

ಕೈಲಾಸೇ ಶಂಕರಾಜ್ಞಾ ಚ ಬಭೂವ ಪಾರ್ವತೀಂ ಪುರಾ |
ಕೈಲಾಸಗಾಮಿನಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಂ |
ಅಲಿಂಗನಂ ದೇಹಿ ಕಾಂತೇ ನಾಸ್ತಿ ದೋಷೋ ಮನೂಜ್ಞಯಾ || ೧೪೭ ||

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ಕಥಂ ಶಿವಾಜ್ಞಾ ತಾಂ ದೇವೀಂ ಬಭೂವ ರಾಧಿಕಾಪತೇ |
ವಿಷ್ಣೋಃ ಸಂಭಾಷಣೇ ಪೂರ್ವಂ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಃ || ೧೪೮ ||

|| ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ ||

ಪುರಾ ಗಣೇಶಂ ದ್ರಷ್ಟ್ವಂ ಚ ಪ್ರಜಗ್ಮುಃ ಸರ್ವದೇವತಾಃ |
ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾತ್ಸ್ವಯಂ ವಿಷ್ಣುರ್ಜಗಾಮು ಶಂಕರಾಲಯೇ || ೧೪೯ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗಣೇಶಂ ಮುದಿತಃ ಸಮುವಾಸ ಸುಖಾಸನೇ |
ಸುಖೇನ ದದೃಶುಃ ಸರ್ವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನೋಹನಂ ವಪುಃ || ೧೫೦ ||

೧೪೭. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಶಂಕರನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತು ಆಜ್ಞೆಗೈದನು. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಪಾರ್ವತಿಯು ಅವನಲ್ಲಿ ಮೋಹಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು “ಎಲಾ ಕಾಂತಿಯೇ ನನ್ನ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ನೀನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೋ, ದೋಷವಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

೧೪೮. ಬ್ರಹ್ಮ:— ಎಲೈ ರಾಧಾಪತಿಯೇ, ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನೊಡನೆ ಪಾರ್ವತಿಯು ಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಶಿವನು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟನು.

೧೪೯. ಶ್ರೀಭಗವಾನ್:— ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಆಗ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವೂ ಕೂಡ ಶಂಕರನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

೧೫೦. ಅಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು. ತ್ರೈಲೋಕಮೋಹಕನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾದರು.

ಕಿರೀಟಿನಂ ಕುಂಡಲಿನಂ ಪೀತಾಂಬರಧರಂ ವರಂ |

ಸುಂದರಂ ಶ್ಯಾಮರೂಪಂ ಚ ನವಯೌವನಸಂಯುತಂ || ೧೫೧ ||

ಚಂದನಾಗರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಸಂಯುತಂ |

ರತ್ನಾಲಂಕಾರಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಸ್ಮೇರಾನನಸಲೋರುಹಂ || ೧೫೨ ||

ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ಪಾರ್ಷ್ವದ್ವೈಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಂ |

ವಂದಿತಂ ಚ ಸುರೈಃ ಸರ್ವೈಃ ಶಿವೇನ ಪೂಜಿತಂ ಸ್ತುತಂ || ೧೫೩ ||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾರ್ವತೀ ವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರಸನ್ನವದನೇಕ್ಷಣಾ |

ಮುಖಮಾಚ್ಛಾದಿತಂ ಚಕ್ರೇ ವಾಸಸಾ ವ್ರೀಡಯಾ ಸತೀ || ೧೫೪ ||

ಅತೀವ ಸುಂದರಂ ರೂಪಂ ದರ್ಶಂ ದರ್ಶಂ ಪುನಃ ಪುನಃ |

ದದರ್ಶ ಮುಖಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ ನಿಮೇಷರಹಿತಾ ಸತೀ || ೧೫೫ ||

೧೫೧. ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನೂ ನವಯೌವನಸಂಪನ್ನನೂ ಆದ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟಿದ್ದನು.

೧೫೨. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಾದಿ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೂ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು, ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸ್ತುತವದನನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

೧೫೩. ಪಾರ್ಷ್ವದರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವಂದಿತನಾಗಿ ಶಿವನಿಂದ ಸ್ತುತಗೊಂಡಿದ್ದನು.

೧೫೪. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರಾಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮೋಹದಿಂದ ಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ಸರಗಿಸಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

೧೫೫. ಹಾಗೆ ಮುಖವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆಯೇ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸುಂದರರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನದಣಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿದಳು.

ಪರನಾದ್ಭುತನೇಷಂ ಚ ಸಸ್ಮಿತಾ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ |

ಸುಖಸಾಗರಸಂಸುಗ್ಧಾ ಬಭೂವ ಪುಲಕಾಂಚಿತಾ

|| ೧೫೬ ||

ಕ್ಷಣಂ ದದರ್ಶ ಪಂಚಾಸ್ಯಂ ಶುಭ್ರವರ್ಣಂ ತ್ರಿಲೋಚನಂ |

ತ್ರಿಶೂಲಪರಿಘಧರಂ ಕಂದರ್ಪಕೋಟಿಸುಂದರಂ

|| ೧೫೭ ||

ಕ್ಷಣಂ ದದರ್ಶ ಶ್ಯಾಮಂ ತನೇಕಾಸ್ಯಂ ಚ ದ್ವಿಲೋಚನಂ |

ಚತುರ್ಭುಜಂ ಪೀತವಸ್ತ್ರಂ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೧೫೮ ||

ಏಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೂರ್ತಿಭೇದಮುಭೇದಂ ನಾ ನಿರೂಪಿತಂ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವ ಸಾ ಮಾಯಾ ಸಕಾಮಾ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯಯಾ || ೧೫೯ ||

೧೫೬. ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಅವನ ಅತ್ಯದ್ಭುತರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರಳಾದಳು.

೧೫೭. ಒಮ್ಮೆ ವಂಚಮುಖನೂ, ಗೌರವರ್ಣನೂ, ತ್ರಿಲೋಚನನೂ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಪರಿಘಾದಿ ಆಯುಧಧರನೂ, ಕೋಟಿಮನ್ಮಥಲಾವಣ್ಯಮಯನೂ ಆದ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿದನು.

೧೫೮. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖನೂ, ದ್ವಿಲೋಚನನೂ, ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನೂ, ಚತುರ್ಭುಜನೂ, ಪೀತಾಂಬರಧರನೂ, ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತನೂ ಆದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡಿದಳು.

೧೫೯. ಮೂರ್ತಿಭೇದದಿಂದ ಆಪಾತತಃ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅದ್ವೈತಬ್ರಹ್ಮವಾದ ಆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ, ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ ಗೊಳಗಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಮೋಹಗೊಂಡಳು.

ಮದಂತಾಶ್ಚ ತ್ರಯೋ ದೇವಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರಾಃ |

ತಾಭ್ಯಾ ಮೌತ್ಯೈರ್ಷಸಾತಾಚ್ಚ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸತ್ಸಗುಣಾತ್ಮಕಃ || ೧೬೦ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಂ ಪಾರ್ವತೀ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುಲಕಾಂಚಿತವಿಗ್ರಹಾ |

ಮನಸಾ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಪರಮಾತ್ಮಾ ನಮಿಾತ್ಮರಂ || ೧೬೧ ||

ದುರ್ಗಾಂತರಾಭಿಪ್ರಾಯಂ ಚ ಬುಬುಧೇ ಶಂಕರಸ್ವಯಂ |

ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮಾ ಭಗವಾನಂತರ್ಯಾಮಿಾ ಜಗತ್ಪತಿಃ || ೧೬೨ ||

ದುರ್ಗಾಂ ನಿರ್ಜನಮಾಹೂಯ ತಾಮುನಾಚ ಹರಃ ಸ್ವಯಂ |

ಬೋಧಯಾಮಾಸ ವಿವಿಧಂ ಹಿತಂ ತಥ್ಯಮಖಂಡಿತಂ || ೧೬೩ ||

|| ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಉವಾಚ ||

ನಿವೇದನಂ ನುದೀಯಂ ಚ ನಿಬೋಧ ಶೈಲಕನ್ಯಕೇ |

ಶೃಂಗಾರಂ ದೇಹಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ಹರಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ || ೧೬೪ ||

೧೬೦. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರೆಂಬ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ ನನ್ನ ಅಂಶ ಸಂಭವರು. ಆ ಮೂವರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಸಗುಣವು ಪ್ರಚುರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸುವನು.

೧೬೧. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪಾರ್ವತಿಯು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೋಡಿ ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜಿಸಿದಳು.

೧೬೨. ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ, ಜಗತ್ಪತಿಯೂ ಆದ ಶಂಕರನು ದುರ್ಗಾ ದೇವಿಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತನು.

೧೬೩. ಆಗ ಶಂಕರನು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಏಕಾಂತಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದು, ಆಕೆಗೆ ಹಿತವೂ, ಸತ್ಯವೂ ಆದ ಕೆಲವು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಪದೇಶಿಸಿದನು

೧೬೪. ಶ್ರೀಶಂಕರ ;—ಎಲಾ ಶೈಲರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ, ನಾನು ಹೇಳುವ ಹಿತ ನುಡಿಯನ್ನು ಅವಧರಿಸು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಮಾಡಿಸು ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗುವುದು.

ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮೈಕಂ ಚ ಸನಾತನಂ |

ದೇವಕೋ ಭೇದರಹಿತೋ ವಿಷಯೋ ಮೂರ್ತಿಭೇದಕಃ

|| ೧೬೫ ||

ಏಕಾ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಾತಾ ತ್ವಂ ಸರ್ವರೂಪಿಣೀ |

ಸ್ವಯಂಭೂರಸಿ ನಾಣೀ ತ್ವಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣೋರಸಿ

|| ೧೬೬ ||

ಮಮ ವಕ್ಷಸಿ ದುರ್ಗಾ ತ್ವಂ ನಿಬೋಧಾಽಽಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂ ಸತಿ |

ಶಿವಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುನಾಚ ಸುರೇಶ್ವರೀ

|| ೧೬೭ ||

|| ಪಾರ್ವತ್ಯನಾಚ ||

ದೀನಬಂಧೋ ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ತವ ಮಾಮುಕ್ಯಪಾ ಕಥಂ |

ಸುಚಿರಂ ತಪಸಾ ಲಬ್ಧೋ ನಾಥ ಸ್ತುಂ ಜಗತಾಂ ಮಯಾ

|| ೧೬೮ ||

೧೬೫. ನಾನು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಈ ಮೂವರೂ ಅನಾದಿಯಾದ ಆಪಿಂಡ ಬ್ರಹ್ಮರು. ನೇರದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿತರಾಗಿರುವ ನಾವೇ ವಿಸಯ ಭೇದವಿರುವ ಭಿನ್ನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಫರಿಸಿರುವೆವು.

೧೬೬. ಆಪಿಂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯೆನಿಸಿರುವ ನೀನೇ: ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತೃರೂವಳಾಗಿ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ವಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವೆ. ಬ್ರಹ್ಮನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತೀ ಸ್ವರೂಪವಿರುವ ನೀನೇ ನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆನಿಸಿರುವೆ.

೧೬೭. ನನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಎಲಾ ಸತೀ ದೇವಿಯೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರೂಪವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊ. ಇಂತಾಡಿದ ಶಿವನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುರೇಶ್ವರಿಯಾದ ವಾರ್ಧತಿಯು ಅವನಿಗಿಂತೆಂದಳು.

೧೬೮. ಪಾರ್ವತಿ, — ಎಲೈ ಅನಾಧಬಂಧುವೆನಿಸಿರುವ ದಯಾಸಮುದ್ರನೇ, ನನ್ನಲ್ಲೇಕೆ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ದಯನಾದೆ. ಜಗನ್ನಾಧನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಶ್ರಮಿಸಿದೆ.

ಮಾದೃಶೀಂ ಕಿಂಕರೀಂ ನಾಥ ನ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಮರ್ಹಸಿ |

ಅಲೋಗ್ಯಮಾದೃಶಂ ವಾಕ್ಯಂ ಮಾ ಮಾ ವದ ಮಹೇಶ್ವರ || ೧೬೯ ||

ತವ ವಾಕ್ಯಂ ಮಹಾದೇವ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯೇವ ಪಾಲನಂ |

ದೇಹಾಂತರೇ ಜನ್ಮ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಭಜಿಷ್ಯಾಮಿ ಹರಿಂ ಹರ || ೧೭೦ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿರರಾಮ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ಉಚ್ಚೈರ್ಜಹಾಸಾಭಯದಃ ಸಾರ್ವತ್ಯೈ ಚಾಭಯಂ ದದೌ || ೧೭೧ ||

ತತ್ರ ತಿಜ್ಞಾ ಪಾಲನಾಯ ಸಾರ್ವತೀ ಜಾಂಬವದ್ಗೃಹೇ |

ಲಭಿಷ್ಯತಿ ಜನುರ್ಧಾತರ್ನಾಮ್ನಾ ಜಾಂಬವತೀ ಸತೀ || ೧೭೨ ||

೧೬೯. ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸೇವಕಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ವರಿತ್ಯಾಗಮಾಡುವು
ಮಚಿತವೇ. ಎಲೈ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ನಿನ್ನಂಥವರು ಆಡಬಾರದಂಥ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು
ಇನ್ನಾಡಬೇಡ.

೧೭೦ ಮಹಾದೇವನೇ, ಅದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೋಲ್ಲ ಘನೇ ಮಾಡ
ಲಾರೆನು. ಜನ್ಮಾಂತರವೆತ್ತಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ವರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು
ಪರಿವಾಲಿಸುವೆನು.

೧೭೧. ವಾರ್ವತಿಯಾಡಿದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಸುಮ್ಮನಾದನು.
ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಅಭಯದಾಯಕನಾದ ಶಿವನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು ಪಾರ್ವತಿಗೆ
ಒಕಿತಾಗಲೆಂದು ಹರಸಿ ಅಭಯದಾನಮಾಡಿದನು.

೧೭೨. ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿವಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ
ಪಾರ್ವತಿಯು ಜಾಂಬವಂತನ (ಕರಡಿ) ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಜಾಂಬವತಿಯೆಂಬ
ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಖ್ಯಾತಳಾಗುವಳು.

|| ಬಹ್ಮೋವಾಚ ||

ಭೂಮೌ ಕತಿ ವಿಧೇ ಭೂಪೇ ಸಂಸ್ಥಿತೇ ಪಾರ್ವತೀ ಕಥಂ |

ಲಲಾಭ ಭಾರತೇ ಜನ್ಮ ನಿಂದಿತೇ ಬಾಲ್ಯಕೇ ಗೃಹೇ

|| ೧೭೩ ||

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ರಾಮಾನತಾರೇ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ದೇವಾಂಶಾಶ್ಚ ಯಯುರ್ಮಹೀಂ |

ಹಿಮಾಲಯಾಂಶೋ ಭಲ್ಲೂಕೋ ಜಾಂಬವಾನ್ನಾ ನು ಕಿಂಕರಃ || ೧೭೪ ||

ರಾಮಸ್ಯ ವರದಾನೇನ ಚಿರಂಜೀವೀ ಶ್ರಿಯಾಯುತಂ |

ಕೋಟಿಸಿಂಹಬಲಾಧಾನಂ ವಿಧತ್ತೇ ಚ ಮಹಾಬಲಃ

|| ೧೭೫ ||

ಪಿತುರುಶಗೃಹೇ ದುರ್ಗಾ ಜಗಾಮಾಂಶೇನ ಭೂತಲಂ |

ಪೂರ್ವಂ ಪೂರ್ವಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಂ ಕಥಿತಂ ಶೃಣು ಮನ್ಮಜಾತ್ || ೧೭೬ ||

೧೭೩ ಬ್ರಹ್ಮ:—ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಿಧ ರಾಜಾಧಿರಾಜರಿರುವಾಗ ವಾರ್ವತಿಯು, ಅವರೆಲ್ಲರ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗುತ್ತವೆವಾದ ಕರಡಿಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲು ಕಾರಣವೇನು ?

೧೭೪. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ತ್ರೇತಾಯುಗದ ರಾಮಾನತಾರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ಜಾಂಬವಂತನೆಂಬ ಕರಡಿಯು ಹಿಮವಂತನ ಅಂಶದಿಂದ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು.

೧೭೫. ಆ ಜಾಂಬವನು ಶ್ರೀರಾಮನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಾತ್ರನಾಗಿ, ಚಿರಂಜೀವಿಯೂ, ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣನೂ, ಆದನು. ಶ್ರೀರಾಮನು ಅವನಿಗೆ ಕೋಟಿ ಸಿಂಹಗಳ ಬಲವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದನು.

೧೭೬ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಹಿಮವಂತನ ಅಂಶಸಂಭೂತನಾದುದರಿಂದ ಜಾಂಬವಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ತನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿದುದಾಯಿತು.

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ಸುರಾಣಾಂ ವೈ ವಂಶಾ ಗಚ್ಛಂತು ಭೂತಲಂ |

ನೃಪಪುತ್ರಾ ನುತ್ಸಹಾಯಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ರಣೇ ವಿಧೇ

|| ೧೭೭ ||

ಕಮಲಾಕಲಯಾ ಸರ್ವಾ ಭವಂತು ನೃಪಕನ್ಯಕಾಃ ||

ಮನ್ಮಹಿಷ್ಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಚ ಷೋಡಶ

|| ೧೭೮ ||

ಧರ್ಮೋಽಯಮಂತರೂಪೇಣ ಪಾಂಡುಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ |

ನಾಯೋರಂಶಾದ್ಭೀಮಸೇನಃ ಸ ವಜ್ರೀ ಹೃಜುನಸ್ಸಯಂ

|| ೧೭೯ ||

ನಕುಲಃ ಸಹದೇವಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಯದ್ಯಾಂತ ಸಮುದ್ರಮೌ |

ಸೂರ್ಯಾಂತಃ ಕರ್ಣವೀರಶ್ಚ ವಿದುರಃ ಸ ಯಮಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೧೮೦ ||

ದುರ್ಯೋಧನಃ ಕಲೀರಂಶಃ ಸಮುದ್ರಾಂತಶ್ಚ ಶಂತನುಃ |

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾ ಶಂಕರಾಂಶೋ ದ್ರೋಣೋ ವಹ್ನಿಶ್ಚ ಶಂಭವಃ

|| ೧೮೧ ||

೧೭೭ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಅಂಶದವರೆಲ್ಲರೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಲಿ. ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗುವರು.

೧೭೮. ದೇವತಾಪ್ತಿಯರೆಲ್ಲರೂ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಲೆಯಿಂದ ಹದಿನಾರು ಸಹಸ್ರ ರಾಜಕನ್ಯೆಯರಾಗಿ ಜನಿಸಲಿ. ಆ ಕನ್ಯೆಯರೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ರಾಣಿಯರಾಗಲಿ.

೧೭೯. ಧರ್ಮಪುರುಷನು ತನ್ನ ದೊಂದಂಶದಿಂದ ಪಾಂಡುಪುತ್ರನಾಗಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ನಾಯುದೇವನು ತನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಭೀಮಸೇನ ನಾಗಿಯೂ, ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಅರ್ಜುನನಾಗಿಯೂ ಜನಿಸುವರು.

೧೮೦. ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸುವರು. ಕರ್ಣನು ಸೂರ್ಯನ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ವೀರನಾಗುವನು. ಯಮನು ತನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ವಿದುರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು.

೧೮೧ ಕಲಿವುರುಷನ ಅಂಶದಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನನೂ, ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಅಂಶದಿಂದ ಶಂತನುವೂ, ಶಂಕರನ ಅಂಶದಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೂ, ಅಗ್ನಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನೂ ಜನಿಸುವನು.

ಹುತಾಶನಾಂಶೋ ಭಗವಾನ್ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೋ ಮಹಾಬಲಃ |

ಚಂದ್ರಾಂಶೋಪ್ಯಭಿಮನ್ಯುಶ್ಚ ಭೀಷ್ಮಶ್ಚೈವ ವಸೂದ್ಭವಃ || ೧೮೨ ||

ವಸುದೇವಃ ಕಶ್ಯಪಾಂಶೋಪ್ಯದಿತ್ಯಂಶಾ ಚ ದೇವಕೀ |

ವತ್ಸಂಶೋ ನಂದಗೋಪಶ್ಚ ಯಶೋದಾ ವಸುಕಾಮಿನೀ || ೧೮೩ ||

ದ್ರೌಪದೀ ಕಮಲಾಂಶಾ ಚ ಯಜ್ಞಕುಂಡಸಮುದ್ಭವಾ |

ಸುಭದ್ರಾ ಶತರೂಪಾಂಶಾ ದೇವಕೀಗರ್ಭಸಂಭವಾ || ೧೮೪ ||

ದೇವಾ ಗಚ್ಛಂತು ಪೃಥವೀಮಂಶೇನ ಭಾರಹಾರಕಾಃ |

ಕಲಯಾ ದೇವವತ್ಸ್ಯಶ್ಚ ಗಚ್ಛಂತು ಪೃಥವೀತಲಂ || ೧೮೫ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಭಗವಾನ್ಪಿರರಾಮ ಚ ನಾರದ |

ಸರ್ವಂ ವಿವರಣಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತ್ರೋವಾಸ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ || ೧೮೬ ||

೧೮೨. ಮಹಾಬಲ ವರಾಕ್ರಮಿಯಾಗುವ ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನೂ ಅಗ್ನಿದೇವನ ಅಂಶದಿಂದಲೇ ಜನಿಸುವನು. ಚಂದ್ರನ ಅಂಶದಿಂದ ಅಭಿಮನ್ಯುವೂ, ಅಷ್ಟವಸುಗಳ ಅಂಶದಿಂದ ಭೀಷ್ಮನೂ ಜನಿಸುವರು.

೧೮೩. ವಸುದೇವನು ಕಶ್ಯಪನ ಅಂಶದಿಂದಲೂ, ದೇವಕಿಯು ಅದಿತಿಯ ಅಂಶದಿಂದಲೂ ಜನಿಸುವರು. ವಸುವಿನ ಅಂಶದಿಂದ ನಂದಗೋಪನೂ, ವಸುಪತ್ತಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಯಶೋದೆಯೂ ಜನಿಸುವರು.

೧೮೪. ದ್ರೌಪದಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಯಜ್ಞಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವಳು. ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶತರೂಪೆಯ ಅಂಶದಿಂದ ಸುಭದ್ರೆಯು ಜನಿಸುವಳು.

೧೮೫. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೂಭಾರಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೊಂದಂಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಲಿ. ದೇವವತ್ತಿಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯಿಂದ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ.

೧೮೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಭಗವಂತನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಲು, ಆ ವಿವರಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಚಕಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತನು.

ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯ ನಾಮೇ ನಾಗ್ಧೇವೀ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಮಲಾಲಯಾ |
ಪುರತೋ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಪಾರ್ವತೀ ಚಾಪಿ ನಾರದ

|| ೧೨೭ ||

ಗೋಪ್ರೋ ಗೋಪಾತ್ಮ ಪರಿತೋ ರಾಧಾ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಥಲಸ್ಥಿತಾ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಸಾ ಚ ತಮುನಾಚ ವ್ರಜೇತ್ಪರೀ

|| ೧೨೮ ||

|| ರಾಧಿಕೋನಾಚ ||

ಶೃಣು ನಾಥ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕಿಂಕರೀ ವಚನಂ ಪ್ರಭೋ |
ಪ್ರಾಣಾ ದಹಂತಿ ಸತತಮಾಂದೋಲಯಂತಿ ಮೇ ಮನಃ

|| ೧೨೯ ||

ಚಕ್ಷುರ್ನಿಮಿಲನಂ ಕರ್ತುಮಶಕ್ತಾ ತವ ದರ್ಶನೇ |
ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ಕಥಂ ನಾಥ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಧರಣೀತಲಂ

|| ೧೩೦ ||

ಕಿಯತ್ಕಾಲಾಂತರೇಣೈವ ಮೇಲನಂ ಮೇ ತ್ವಯಾ ಸಹ |
ಪ್ರಾಣೇತ್ಸರ ಬ್ರೂಹಿ ಸತ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತ್ಯೇವ ಗೋಕುಲೇ

|| ೧೩೧ ||

೧೨೭. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯೂ, ಬಲಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಯೂ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಕಲದೇವತೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಕುಳಿತರು.

೧೨೮. ಗೋಪಗೋಪಿಯರು ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ವ್ರಜೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದಳು.

೧೨೯ ರಾಧಿಕಾಃ—ಎಲೈ ನಾಥನೇ, ಸೇವಕಿಯಾದ ನನ್ನ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಲಿಸು. ನಿನ್ನ ವಿರಹವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ವ್ರಾಣಗಳು ದಹಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ಚಂಚಲವಾಗಿದೆ.

೧೩೦. ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಅಶಕ್ತಳಾಗಿರುವ ನಾನು, ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೇಗೆ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ

೧೩೧. ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಕಳೆದನಂತರ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪುನಃ ಸಂಗಮವಾಗುವುದು. ಎಲೈ ಪ್ರಾಣನಾಥನೇ, ನೀನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸುವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.

ನಿಮೇಷಂ ಚ ಯುಗಶತಂ ಭವಿತಾ ಮೇ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ |

ಕಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕ್ವ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಕೋವಾ ಮಾಂ ಸಾಲಯಿಷ್ಯತಿ || ೧೯೨ ||

ಮಾತರಂ ಪಿತರಂ ಬಂಧುಂ ಭ್ರಾತರಂ ಭಗಿನೀಂ ಸುತಂ ||

ತ್ವಯಾ ವಿನಾಹಂ ವ್ಯಾಣೇಶ ಚಿಂತಯಾಮಿ ನ ಕಂಚನ || ೧೯೩ ||

ಕರೋಷಿ ಮಾಯಯಾ ಛನ್ನಾಂ ಮಾಂ ಚೇನ್ಮಾಯೇಶ ಭೂತಲೇ |

ವಿಸ್ಮೃತಾಂ ವಿಭವಂ ದತ್ತ್ವಾ ಸತ್ಯಂ ಮೇ ಶಪಥಂ ಕುರು || ೧೯೪ ||

ಅನುಕ್ಷಣಂ ಮನು ಮನೋ ಮಧುಪೋ ಮಧುಸೂದನ |

ಕರೋತು ಭ್ರಮಣಂ ನಿತ್ಯಂ ಸಮಾಧ್ವೀಕೇ ಪದಾಂಬುಜೇ || ೧೯೫ ||

ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಚ ಯಸ್ಯಾಂ ವಾ ಯೋನೌ ಜನ್ಮ ಭವತ್ವಿದಂ |

ತ್ವಂ ಸ್ವಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಂ ದಾಸ್ಯಂ ಮಹ್ಯಂ ದಾಸ್ಯಸಿ ವಾಂಛಿತಂ || ೧೯೬ ||

೧೯೨. ನಿನ್ನನ್ನಗಲಿದ ನನಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ನೂರಾರು ಯುಗದಂತೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಯಾರನ್ನು ನೋಡಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ. ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರಾರು.

೧೯೩. ಎಲೈ ಪ್ರಾಣನಾಥನೇ, ನಿನ್ನನ್ನುಳಿದ ನನಗೆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಾಗಲೀ, ಬಂಧುಬಳಗವಾಗಲೀ, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಾಗಲೀ, ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ, ಆಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೯೪. ಎಲೈ ಮಾಯಾಪತಿಯೇ, ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯುಫೇಚ್ಛೆವಾದ ವೈಭವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆವೃತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡ. ನನ್ನ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸು.

೧೯೫. ಎಲೈ ಮಧುಸೂದನನೇ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಭ್ರಮರವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ಮಕರಂದಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ

೧೯೬ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯಾವ ಯೋನಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ನನಗೆ ಜನ್ಮವುಂಟಾದರೂ ನನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಾದ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ, ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ನೀನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಕೃಷ್ಣಸ್ತುಂ ರಾಧಿಕಾಹಂ ಚ ಪ್ರೇಮಸೌಭಾಗ್ಯಮಾವಯೋಃ |
ನ ವಿಸ್ತರಾಮಿ ಭೂಮಾ ಚ ದೇಹಿ ಮಹ್ಯಂ ವರಂ ಪರಂ

|| ೧೯೭ ||

ಯಃ ಥಾ ತನ್ನಾ ಸಹ ಪ್ರಾಣಾಃ ಶರೀರಂ ಛಾಯೆಯಾ ಸಹ |
ತಥಾವಯೋರ್ಜನ್ಮ ಯಾತು ದೇಹಿ ಮಹ್ಯಂ ವರಂ ವಿಭೋ

|| ೧೯೮ ||

ಚಕ್ಷುರ್ನಿಮೇಷವಿಚ್ಛೇದೋ ಭವಿತಾ ನಾವಯೋರ್ಭುವಿ |
ತತ್ರಾಗತ್ಯಾಸಿ ಕುತ್ರಾಪಿ ದೇಹಿ ಮಹ್ಯಂ ವರಂಪ್ರಭೋ

|| ೧೯೯ ||

ಮಮ ಪ್ರಾಣೈಸ್ತವ ತನುಃ ಕೇನ ವಾ ಕರುಣಾ ಹರೇ |
ಆತ್ಮನಾ ಮುರಳೀ ಸಾದೌ ಮನಸಾ ವಾ ನಿರ್ನಿರ್ಮಿತೌ

|| ೨೦೦ ||

ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಕತಿ ವಿಧಾಃ ಸಂತಿ ಪುರುಷಾ ವಾ ಪುರುಷ್ಪುತಃ |

ನಾಸ್ತಿ ಕುತ್ರಾಪಿ ಕಾಂತೋ ವಾ ಕಾಂತ್ಯಾ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಮಾದೃಶೀ || ೨೦೧ ||

೧೯೭. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಪ್ರೇಮಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂಬುದು ಜಗತ್ತಿಗೇ ಅವರ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಯದಂತೆ ವರವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

೧೯೮. ಶರೀರದೊಡನೆ ಪ್ರಾಣವೂ, ದೇಹವು ಹೋದಕಡೆ ನೆರಳೂ ಎಡಬಿಡದಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜನ್ಮವೂ ಎಡಬಿಡದೆ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ಈ ವರವನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

೧೯೯. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೂ ಕೂಡ ರೆಪ್ಪೆಹೊಡೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ನಮಗೆ ವಿರಹವುಂಟಾಗದಂತೆ ನನಗೆ ವರಪ್ರದಾನ ಮಾಡು.

೨೦೦. ಎಲೈ ಹರಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿರುವುದನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲರು? ನಿನ್ನ ಕೊಳಲಿನಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಆತ್ಮವೂ, ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ.

೨೦೧. ಎಲೈ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೇ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಅಸೇಕ ವಿಫವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನಂಥಾ ಶಕ್ತಿರೂಪಿಣಿಯಾದ ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿದ ಕಾಂತನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ತವ ದೇಹಾರ್ಥಭಾಗೇನ ಕೇನ ವಾಹಂ ವಿನಿರ್ಮಿತಾ |

ಅಯಮೇವಾವಯೋರ್ಭೇದೋ ನಾಸ್ತ್ಯತಸ್ತ್ವಯಿ ಮೇ ಮನಃ || ೨೦೨ ||

ಮಮಾತ್ಮಾ ಮಾನಸಂ ಪ್ರಾಣಾಸ್ತ್ವಯಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿತಾ ಯಥಾ |

ತನ್ಮಾತ್ಮಮಾನಸಪ್ರಾಣಾ ಮಯಿ ವಾ ಸಂಸ್ಥಿತಾಸ್ತಥಾ || ೨೦೩ ||

ಅತೋ ನಿಮೇಷವಿರಹಾದಾತ್ಮನೋರ್ವಿಕ್ಲವಂ ಮನಃ |

ಪ್ರದಗ್ಧಂ ಸಂತತಂ ಪ್ರಾಣಾ ದಹಂತಿ ವಿರಹಶ್ರುತೌ || ೨೦೪ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಾ ದೇವೀ ತತ್ರೈವ ಸುರಸಂಸದಿ |

ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ರುದೋಛೋಚ್ಚೈರ್ಧೃತ್ವಾ ತಚ್ಚ ರಣಾಂಬುಜಂ ||

ಕ್ರೋಡೇ ಕೃತ್ವಾ ತು ತಾಂ ಕೃಷ್ಣೋ ಮುಖಂ ಸಂಮೃಚ್ಯ ವಾ ಸಸಾ |

ಬೋಧಯಾಮಾಸ ವಿವಿಧಂ ಸತ್ಯಂ ತಥ್ಯಂ ಹಿತಂ ವಚಃ || ೨೦೬ ||

೨೦೨ ನಿನ್ನ ದೇಹದ ಅರ್ಥಭಾಗದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದವನು ನೀನಲ್ಲವೆ
ಮತ್ತಾರು? ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಶರೀರವು ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಆತ್ಮವು
ಭಿನ್ನವಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನುಳಿದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ.

೨೦೩. ನನ್ನ ಆತ್ಮಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇವೆಯೋ
ಹಾಗೆಯೇ, ನಿನ್ನ ಆತ್ಮಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿವೆ.

೨೦೪. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ವಿರಹವುಂಟಾದರೂ ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗುವುದು. ವಿರಹ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನನ್ನ
ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಗಳೂ ದಹಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

೨೦೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ರಾಧಾದೇವಿಯು ದೇವತೆಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ
ನುಡಿದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ
ಆಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

೨೦೬. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಕೆಯನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು
ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಒರೆಸಿ, ಸತ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು
ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದನು.

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂ ಪರಂ ಯೋಗಂ ಶೋಕಚ್ಛೇದನಕಾರಕಂ |
ತೃಣಂ ದೇವಿ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯೋಗೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಚದುರ್ಲಭಂ || ೨೦೭ ||

ಆಧಾರಾಭೇದಯೋಃ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಪತ್ಯ ಸುಂದರಿ |
ಆಧಾರವ್ಯತಿರೇಕೇಣ ನಾಸ್ತ್ಯಾಭೇದಯಸ್ಯ ಸಂಭವಃ || ೨೦೮ ||

ಫಲಾಧಾರಂ ಚ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ಪುಷ್ಪಾಧಾರಂ ಚ ಪಲ್ಲವಂ |
ಸ್ಯಂಧಶ್ಚ ಪಲ್ಲವಾಧಾರಃ ಸ್ಯಂಧಾಧಾರಸ್ತರುಃ ಸ್ವಯಂ || ೨೦೯ ||

ವೃಕ್ಷಾಧಾರೋಪ್ಯಂಕುರಶ್ಚ ಜೀವಶಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತಃ |
ಅಸ್ತಿರೇಕಾಂಕುರಾಧಾರಶ್ಚ ವ್ಯಾಧಾರೋ ವಸುಂಧರಾ || ೨೧೦ ||

ಶೇಷೋ ವಸುಂಧರಾಧಾರಃ ಶೇಷಾಧಾರೋಽಹಿ ಕಚ್ಛಪಃ |
ವಾಯುಶ್ಚ ಕಚ್ಛಪಾಧಾರೋ ವಾಯ್ವಾಧಾರೋಽಹಮೇವ ಚ || ೨೧೧ ||

೨೦೭ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಎಲಾ ದೇವಿಯೇ ನಿನ್ನ ದುಃಖನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ, ಯೋಗೀಂದ್ರರಿಗೆ ದುರ್ಲಭವೂ ಆದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಯೋಗವನ್ನು ವದೇಶಿಸುವೆನು ಕೇಳು.

೨೦೮ ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಆಧೇಯವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು, ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆಧಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಧೇಯವಿರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

೨೦೯. ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೂವು ಆಧಾರ ಹೂವಿಗೆ ಚಿಗುರು ಆಧಾರ. ಕೊಂಬೆಯು ಚಿಗುರಿಗೆ ಆಧಾರ. ಕೊಂಬೆಗೆ ಮರವೇ ಆಧಾರ.

೨೧೦. ಅಂಧ ಮರಕ್ಕೆ ಜೀವಶಕ್ತಿಸಹಿತವಾದ ಮೊಳಕೆಯೇ ಆಧಾರ ಆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ವಸುಂಧರೆಯೇ ಆಧಾರ.

೨೧೧. ಆ ವಸುಂಧರೆಗೆ ಅದಿಶೇಷನೂ, ಅದಿಶೇಷನಿಗೆ ಅದಿಕೂರ್ಮನೂ ಅದಿಕೂರ್ಮನಿಗೆ ವಾಯುವೂ, ವಾಯುವಿಗೆ ನಾನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಧಾರ. ವೆನಿಸಿರುವೆವು.

ಮನಾಧಾರಸ್ವರೂಪಾ ತ್ವಂ ತ್ವಯಿ ತಿಷ್ಠಾಮಿ ಸಾಂಪ್ರತಂ |

ತ್ವಂ ಚ ಶಕ್ತಿ ಸಮೂಹಾ ಚ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿರೀಶ್ವರೀ

|| ೨೧೨ ||

ತ್ವಂ ಶರೀರಸ್ವರೂಪಾಸಿ ತ್ರಿಗುಣಾಧಾರರೂಪಿಣೀ |

ತನಾತ್ಮಾಹಂ ನಿರೀಹಶ್ಚ ಚೇಷ್ಟಾನ್ವಾಂಶ್ಚ ತ್ವಯಾ ಸಹ

|| ೨೧೩ ||

ಪುರುಷಾದ್ವೀರ್ಯಮುತ್ಪನ್ನಂ ವೀರ್ಯಾತ್ಸಂತತಿರೇವ ಚ |

ತಯೋರಾಧಾರರೂಪಾ ಚ ಕಾಮಿನೀ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಕಲಾ

|| ೨೧೪ ||

ವಿನಾ ದೇಹೇನ ಕ್ವಾತ್ಮಾ ಚ ಕ್ವ ಶರೀರಂ ವಿನಾತ್ಮನಾ |

ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಂ ಚ ತಯೋರ್ದೇವಿ ವಿನಾ ತ್ವಾದ್ಯಾಂ ಕುಶೋ ಭವಃ || ೨೧೫ ||

೨೧೨. ನೀನು ನನಗೆ ಆಧಾರಸ್ವರೂಪಳಾದುದರಿಂದ ಈಗ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನಾನಿರುವೆನು. ಶಕ್ತಿ ಸಮೂಹದಿಂದ ಸಮನ್ವಿತಳಾದ ನೀನೇ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯೆನಿಸಿರುವೆ

೨೧೩. ಸತ್ವ, ರಜಸ್ಸು ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸೆಂಬ ಗುಣತ್ರಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರರೂಪಿಣಿಯಾದ ನೀನೇ ನನ್ನ ಶರೀರಳಾಗಿರುವೆ. ನಿರೀಹನಾದ ನಾನೇ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವೆನು. ನಿನ್ನೊಡಗೂಡಿದರೆ ನಾನು ಚಲನವಲನಾದಿಗಳನ್ನು ವಡೆಯುವೆನು

೨೧೪. ಪುರುಷನಿಂದ ವೀರ್ಯವೂ, ವೀರ್ಯದಿಂದ ಸಂತತಿಯೂ, ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಲೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯು ವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂತತಿಗೆ ಆಧಾರಳಾಗಿರುವಳು.

೨೧೫. ದೇಹವಿಲ್ಲದ ಆತ್ಮನಾಗಲೀ, ಆತ್ಮವಿಲ್ಲದ ದೇಹವಾಗಲೀ ಶೋಭಿಸಲಾರದು. ಎಲಾ ದೇವಿಯೇ ದೇಹಾತ್ಮಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಮಪ್ರಾಧಾನ್ಯವುಂಟು ಇಂದು ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲಿತ್ತು ?

ನ ಕುತ್ರಾಪ್ಯಾವಯೋರ್ಭೇದೋ ರಾಧೇ ಸಂಸಾರಬೀಜಯೋಃ |
ಯತ್ರಾತ್ಮಾ ತತ್ರ ದೇಹಂ ಚ ನ ಭೇದೋ ವಿನಯೇನ ಕಿಂ || ೨೧೬ ||

ಯಥಾ ಪ್ರೇರೇ ಚ ಧಾನಲ್ಯಂ ದಾಹಿಕಾ ಚ ಹುತಾಶನೇ |
ಭೂಮೌ ಗಂಧೋ ಜಲೇ ಶೈತ್ಯಂ ತಥಾ ತ್ವಯಿ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ || ೨೧೭ ||

ಧಾನಲ್ಯದುಗ್ಧಯೋರೈಕ್ಯಂ ದಾಹಿಕಾನಲಯೋರ್ಯಥಾ |
ಭೂಗಂಧಜಲಶೈತ್ಯಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಭೇದಸ್ತಥಾಃವಯೋಃ || ೨೧೮ ||

ಮಯಾ ವಿನಾ ತ್ವಂ ನಿರ್ಜೀವಾ ಚಾದ್ಯಶ್ಯೋಽಹಂ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ |
ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ಭವಂ ಕರ್ತುಂ ನಾಲಂ ಸುಂದರಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ || ೨೧೯ ||

ವಿನಾ ಮೃದಾ ಘಟಿಂ ಕರ್ತುಂ ಯಥಾ ನಾಲಂ ಕುಲಾಲಕಃ |
ವಿನಾ ಸ್ವರ್ಣಂ ಸ್ವರ್ಣಕಾರೋಲಂಕಾರಂ ಕರ್ತುಮಕ್ಷಮಃ || ೨೨೦ ||

೨೧೬. ಎಲಾ ರಾಧೆಯೇ, ಸಂಸಾರಬೀಜಸ್ವರೂಪರಾದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವೆಲ್ಲಿರುವುದೋ ದೇಹವೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. ಇದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಥೆವಡಬೇಡ.

೨೧೭. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪೂ, ಆಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ದಾಹಶಕ್ತಿಯೂ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧವೂ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯವೂ ಸಮವಾಯಸಂಬಂಧದಿಂದಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ದೇಹಾತ್ಮಗಳು ಅಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುವು.

೨೧೮. ಹಾಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಿಳುಪಿಗೂ, ಆಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಅದರ ದಾಹ ಶಕ್ತಿಗೂ, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಗಂಧಕ್ಕೂ, ನೀರು ಮತ್ತು ಶೈತ್ಯಕ್ಕೂ ಭೇದವಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

೨೧೯. ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀನು ನಿರ್ಜೀವಳು. ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅದೃಶ್ಯ ನೆನಿಸುವೆನು. ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾರೆನೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವುದು.

೨೨೦. ಕುಂಬಾರನು ಮಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಸಮರ್ಥ ನಾಗುವನೋ, ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯು ಚಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಒಡವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಅಶಕ್ತ ನಾಗುವನೋ ಹಾಗೆ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಶಕ್ತನಾಗುವೆನು.

ಸ್ವಯಮಾತ್ಮಾ ಯಥಾ ನಿತ್ಯಸ್ತಥಾ ತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಸ್ವಯಂ |

ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸಮಾಯುಕ್ತಾ ಸರ್ವಾಧಾರಾ ಸಸಾತನೀ

|| ೨೨೦ ||

ಮಮ ಪ್ರಾಣಸಮಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ನಾರಣೇ ಚ ಸರ್ವಮಂಗಲಾ |

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾನಂತಧರ್ಮಾಶ್ಚ ತ್ವಂ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ಪ್ರಿಯಾ

|| ೨೨೧ ||

ಸಮೀಪಸ್ಥಾ ಇಮೇ ಸರ್ವೇ ಸುರಾ ದೇವೈಶ್ಚ ರಾಧಿಕೇ |

ಏಭ್ಯೋಽಸ್ಯಭ್ಯಧಿಕಾ ನೋ ಚೇತ್ಕಥಂ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಥ ಲಬ್ಧಿತಾ

|| ೨೨೨ ||

ತ್ಯಜಾಶ್ರುನೋಕ್ಷಣಂ ರಾಧೇ ಭ್ರಾಂತಿಂ ಚ ನಿಷ್ಕಲಾಂ ಸತಿ |

ವಿಹಾಯ ಶಂಕಾಂ ನಿಶಂಕಂ ವೃಷಭಾನುಗ್ರಹಂ ನೃಜ

|| ೨೨೩ ||

೨೨೦. ಆತ್ಮನು ಹೇಗೆ ನಿತ್ಯನೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿರೂಪಿಣಿಯಾದ ನೀನೂ ನಿತ್ಯಳು. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಳೂ ಸರ್ವಾಧಾರಳೂ ಆದ ಅನಾದಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ.

೨೨೧. ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯರೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ, ಅನಂತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರುಷರೂ ನನ್ನ ವ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸದೃಶರು. ನೀನಾದರೋ ನನ್ನ ವ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಪ್ರಿಯಳಾಗಿರುವೆ.

೨೨೨. ಎಲಾ ರಾಧಾದೇವಿಯೇ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ದೇವಿಯರೂ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ನೀನು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲೇಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

೨೨೩. ಅದುದರಿಂದ ಎಲಾ ವತಿವ್ರತೆಯೇ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ದೂರಮಾಡು. ಭಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನಿಶಂಕಳಾಗಿ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವಳಾಗು.

ಕಲಾವತ್ಯಾಶ್ಚ ಜಠರೇ ಮಾಸಾನಾಂ ನವ ಸುಂದರಿ |

ವಾಯುನಾ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಚ ಗರ್ಭಂ ರೋಧಯ ಮಾಯಯಾ || ೨೨೫ ||

ದಶನೇ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತೇ ತ್ವಮಾವಿರ್ಭವ ಭೂತಲೇ |

ಸ್ವಾತ್ಮರೂಪಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿಶುರೂಪಂ ವಿಧಾಯ ಚ || ೨೨೬ ||

ವಾಯುನಿಸಾರಣೇ ಕಾಲೇ ಕಲಾವತ್ಯಾಃ ಸಮಾಪತಃ |

ಭೂಮೌ ವಿವಸನೀಭೂಯ ಪತಿತ್ವಾ ರೋದಿಸಿ ಧ್ರುವಂ || ೨೨೭ ||

ಅಯೋನಿಸಂಭವಾ ತ್ವಂ ಚ ಭವಿತಾ ಗೋಕುಲೇ ಸತಿ |

ಅಯೋನಿಸಂಭವೋಽಹಂ ಚ ನಾವಯೋರ್ಗರ್ಭಸಂಸ್ಥಿತಿಃ || ೨೨೮ ||

ಭೂಮಿಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಮಾತ್ರಂ ಮಾಂ ಗೋಕುಲೇ ಪ್ರಾಪಯಿಷ್ಯತಿ |

ತವ ಹೇತೋರ್ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಕೃತ್ವಾ ಕಂಸಭಯಂ ಛಲಂ || ೨೨೯ ||

೨೨೫. ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ವೃಷಭಾನುವಿನ ವತ್ಸಿಯಾದ ಕಲಾವತಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಕಾಲ ನಿನ್ನ ಮಾಯಾನುಹಿನೆಯಿಂದ ವಾಯು ರೂಪದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರು.

೨೨೬. ಹತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿ ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಕೆಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಭೂತಲದಲ್ಲಿ ಅವಿರ್ಭವಿಸು.

೨೨೭ ಕಲಾವತಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ವಾಯುವು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ನೀನು ದಿಗಂಬರಳಾಗಿ, ಶಿಶುರೂಪದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಗೋಳಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸು.

೨೨೮ ಎಲಾ ಸತಿಯೇ, ನೀನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಯೋನಿಜೆಯಾಗಿ ಅವಿರ್ಭವಿಸುವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಯೋನಿಜನಾಗುವೆನು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗರ್ಭವಾಸ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

೨೨೯. ನಾನು ಭೂಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವಸುದೇವನು ನನ್ನನ್ನು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವನು. ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಕಂಸಭಯವನ್ನು ನೆವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬರುವೆನು

ಯಶೋದಾಮಂದಿರೇ ನಾಂ ಚ ಸಾನಂದಂ ನಂದನಂದನಂ |

ನಿತ್ಯಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮಮಾಶ್ಲೇಷಣಪೂರ್ವಕಂ

|| ೨೩೦ ||

ಸ್ತುತಿಶ್ರೇ ಭವಿತಾ ಕಾಲೇ ವರೇಣ ಮನು ರಾಧಿಕೇ |

ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ ವಿಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ವೃಂದಾವನೇ ವನೇ

|| ೨೩೧ ||

ಶ್ರೀಸಪ್ತಶತಕೋಟೀಭಿರ್ಗೋಪೀಭಿರ್ಗೋಕುಲಂ ವ್ರಜ |

ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ವಯಸ್ಯಾಭಿಃ ಸುಶೀಲಾದಿಭಿರೇವ ಚ

|| ೨೩೨ ||

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಸಂಖ್ಯಾರಹಿತಾ ಗೋಪೀಗೋಕುಲ ಏವ ಚ |

ತಾ ಆಶ್ವಾಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧೈಶ್ಚ ಮಿತಯಾ ಚ ಸುಧಾಗಿರಾ

|| ೨೩೩ ||

೨೩೦. ಎಲಾ ಕಲ್ಯಾಣಿಯೇ, ಯಶೋದೆಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಂದನಂದನ ನಾಗಿ ನೆಲೆಸುವ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಆನಂದದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಕೃತ್ಯ ಳಾಗುವೆ.

೨೩೧. ಎಲಾ ರಾಧಿಯೇ, ನನ್ನ ವರದಿಂದ ನಿನಗೆ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವಿಹಾರಮಾಡುವೆನು.

೨೩೨. ಮುನ್ನೂರ ಮುವತ್ತು ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆಯೂ, ಸುಶೀಲೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಅಪ್ತಗೇಳಿತಿಯೊಡನೆಯೂ ನೀನು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವಳಾಗು.

೨೩೩. ಆ ಅಸಂಖ್ಯ ಗೋಪಿಯರನ್ನೂ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಿತನುಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕಾಲಾನುಗುಣವಾದ ಉಪದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸು.

ಅಹಂ ಗೋಪಾಲಸುಹೃದಃ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯಾತ್ಮೈವ ರಾಧಿಕೇ |
ವಸುದೇವಾಶ್ರಮಂ ಪಶ್ಚಾ ದ್ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಮಥುರಾಂ ಪುರೀಂ || ೨೩೪ ||

ವ್ರಜಂ ವ್ರಜನ್ತು ಶ್ರೀಡಾರ್ಥಂ ಮನುಸಂಗೇ ಪ್ರಿಯಾತ್ಮಿಯಾಃ |
ಬಲ್ಲವಾನಾಂ ಗೃಹೇ ಜನ್ಮ ಲಭಂತಾಂ ಗೋಪಕೋಟಿಯಃ || ೨೩೫ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ವಿರರಾಮ ಚ ನಾರದ |
ಊಷುದೇವಾಶ್ಚ ದೇವ್ಯಶ್ಚ ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ತತ್ರ ವೈ || ೨೩೬ ||

ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ಶೇಷಧರ್ಮಾಶ್ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ತಂ ಪರಾತ್ಪರಂ |
ಶಿವಾ ಪದ್ಮಾ ಸರಸ್ವತ್ಯಸ್ತುಷ್ಪವುಃ ಪರಯಾ ಮುದಾ || ೨೩೭ ||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಗೋಪಾಶ್ಚ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ವಿರಹಜ್ವರಕಾತರಾಃ |
ತತ್ರ ಸಂಸ್ತಾಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರಣೇಮುಃ ಪ್ರೇಮವಿಹ್ವಲಾಃ || ೨೩೮ ||

೨೩೪. ಎಲೌ ರಾಧೆಯೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಗೋಪಾಲಕರ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ
ಅಲ್ಲೆಯೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿದ್ದು ಅನಂತರ ವಸುದೇವನ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಮಥುರಾ
ನಗರಿಗೆ ಬರುವೆನು.

೨೩೫. ನನ್ನ ಸಂಗವನ್ನು ಬಯಸುವ ಪ್ರಿಯೆಯರಿಲ್ಲರೂ, ನನ್ನೊಡನೆ
ಪ್ರೀಡಿಸಲು ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಲಿ. ಈ ಅಗಣಿತ ಗೋಪರೂ ಕೂಡ
ಗೋಪಾಲಕರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲಿ.

೨೩೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಸುಮ್ಮನಾದನು.
ದೇವದೇವಿಯರೂ, ಗೋಪಿಯರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

೨೩೭. ಅನಂತರ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ,
ಈಶ್ವರ, ಶೇಷ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರುಷರೂ, ವಾರ್ಧತೀ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿಯರೂ
ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರು.

೨೩೮. ಗೋವಗೋಪಿಯರೂ ಕೂಡ ವಿರಹಾನಲ ಸಂತಪ್ತರಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಕ್ತಿಪ್ರೇಮಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು

ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಂ ಪ್ರಿಯಂ ಕಾಂತಂ ರಾಧಾಪೂರ್ಣಮನೋರಥಂ |

ಪರಿತುಷ್ಟೋಽಭವದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಿರಹಜ್ವರಕಾತರಾಂ

|| ೨೩೯ ||

ಸಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಾತಿದೀನಾಂ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಧಾಂ ಭಯಾಕುಲಾಂ |

ಪ್ರಬೋಧವಚನಂ ಶ್ರುತ್ಯಮುವಾಚ ತಾಂ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೨೪೦ ||

|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ಪ್ರಾಣಾಧಿಕೇ ಮಹಾದೇವಿ ಸ್ಥಿರಾ ಭವ ಭಯಂ ತ್ಯಜ |

ಯಥಾ ತ್ವಂ ಚ ತಥಾಃಹಂ ಚ ಕಾ ಚಿಂತಾ ತೇ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ

|| ೨೪೧ ||

ಕಿಂ ತು ತೇ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕಿಂಚಿದೇವಾಸ್ತ್ಯಮಂಗಲಂ |

ವರ್ಷಾಣಾಂ ಶತಕಂ ಪೂರ್ಣಂ ತ್ವದ್ವಿಚ್ಛೇದೋ ಮಯಾ ಸಹ

|| ೨೪೨ ||

ಶ್ರೀದಾಮಶಾಪಜನ್ಯೇನ ಕರ್ಮಭೋಗೇನ ಸುಂದರಿ |

ಭವಿಷ್ಯತ್ಯೇನ ಮಮ ಚ ಮಥುರಾಗಮನಂ ತತಃ

|| ೨೪೩ ||

೨೩೯. ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿವಾತ್ರನಾದ ಕಾಂತನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೋರಥ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿ, ವಿರಹ ಕಾತರಳಾದಳು.

೨೪೦. ಅಶ್ರುವರಿಪೂರ್ಣಳೂ, ಅತಿದೀನಳೂ, ಭಯಾಕುಲಳೂ, ಆದ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಹರಿಯು ವೇದವಿಹಿತವಾದ ಕೆಲವು ಹಿತನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದನು.

೨೪೧. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಳಾದ ಎಲಾ ದೇವಿಯೇ, ನೀನು ಭಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತಳಾಗು. ನಾನು ಹೇಗೋ ನೀನೂ ಹಾಗೆಯೇ, ನಾನಿರುವಾಗ ನಿನಗೇತರ ಚಿಂತೆ.

೨೪೨ ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖೇದಕರವಾದ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ತಿಳಿಸುವೆನು. ನೂರು ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಗಲಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದು.

೨೪೩ ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದಂಟಾದ ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದ ನಂತರ ನಾನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿನ್ನೊಡಗೂಡುವೆನು.

ತತ್ರ ಭಾರಾವತರಣಂ ಪಿತ್ರೋರ್ಬಂಧನಮೋಚನಂ |
ಮಾಲಾಕಾರತಂತುವಾಯುಕುಬ್ಜ ಕಾನಾಂ ಚ ಮೋಕ್ಷಣಂ || ೨೪೪ ||

ಘಾತಯಿತ್ವಾ ಚ ಯನನಂ ಮುಚುಕುಂದಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಣಂ |
ದ್ವಾರಕಾಯಾಶ್ಚ ನಿರ್ಮಾಣಂ ರಾಜಸೂಯಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ || ೨೪೫ ||

ಉದ್ವಾಹಂ ರಾಜಕನ್ಯಾಸಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಚ ಷೋಡಶ |
ದಶಾಧಿಕತಸ್ಯಾಪಿ ಶತ್ಪ್ರಾಣಾಂ ದಮನಂ ತಥಾ || ೨೪೬ ||

ಮಿತ್ರೋಪಕರಣಂ ಚೈವ ವಾರಾಣಸ್ಯಾಶ್ಚ ದಾಹನಂ |
ಹರಸ್ಯ ಜ್ಯಂಭಣಂ ತತ್ರ ಬಾಣಸ್ಯ ಭುಜಕೈಂತನಂ || ೨೪೭ ||

ಪಾರಿಜಾತಸ್ಯ ಹರಣಂ ಯದ್ಯತ್ಕರ್ಮಾಣಿ ತಾನಿ ಚ |
ಗಮನಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಯಾಂ ಮುನಿಸಂಘಪ್ರದರ್ಶನಂ || ೨೪೮ ||

೨೪೪. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಸುದೇವವುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳುಹುವುದು. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಯಲುಮಾಡುವುದು. ಹೂವಾಡಿಗೆ ನೆಯ್ಗೆಯವ ಮತ್ತು ಕುಬ್ಜ ಮುಂತಾದವರ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು. ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨೪೫. ಹಾಗೆಯೇ, ಕಾಲಯವನನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಮುಚುಕುಂದನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡುವುದು, ದ್ವಾರಕಾನಗರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಧರ್ಮರಾಯನ ರಾಜಸೂಯಯಾಗವನ್ನು ನೋಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨೪೬. ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ ರಾಜಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ನೂರಹತ್ತು ಜನ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡುವುದೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ.

೨೪೭. ನನ್ನ ಆಪ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಉಪಕಾರಮಾಡಿ, ವಾರಾಣಸಿಯನ್ನು ದಹಿಸಿ, ಹರನೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿ, ಬಾಣಾಕುರನ ಭುಜಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨೪೮. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷವನ್ನು ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಅಪಹರಿಸಿ ತರುವುದು. ಸಮಯಾನುಗುಣವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಮುನಿಸಮೂಹವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಂಭಾಷಣಂ ಚ ಬಂಧೂನಾಂ ಯಜ್ಞಸಂಪಾದನಂ ಪಿತುಃ |

ಶುಭಕ್ಷಣೇ ಪುನಸ್ತತ್ರ ತ್ವಯಾ ಸಾರ್ಥಂ ಪ್ರದರ್ಶನಂ |

ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಚ ತತ್ರೈವ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ದರ್ಶನಂ

|| ೨೪೯ ||

ಶುಭ್ಮಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂ ದತ್ತಾ ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ತ್ವಯಾ ಸಹ |

ದಿವಾನಿತಮವಿಚ್ಛೇದೋ ಮಯಾ ಸಾರ್ಥಮತಃ ಪರಂ

|| ೨೫೦ ||

ಭವಿಷ್ಯತಿ ತ್ವಯಾ ಸಾರ್ಥಂ ಪುನರಾಗಮನಂ ವ್ರಜೇ |

ಕಾಂತೇ ವಿಚ್ಛೇದಸಮಯೇ ವರ್ಷಾಣಾಂ ಶತಕೇ ಸತಿ

|| ೨೫೧ ||

ನಿತ್ಯಂ ಸಂಮಿಲನಂ ಸ್ವಪ್ನೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ತ್ವಯಾ ಸಹ |

ಮಮ ನಾರಾಯಣಾಂತೋ ಯಸ್ತಸ್ಯ ಯಾನಂ ಚ ದ್ವಾರಕಾಂ

|| ೨೫೨ ||

ಶತವರ್ಷಾಂತರೇ ಸಾಧ್ಯಮೇತದೇವ ಸುನಿಶ್ಚಿತಂ |

ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಸ್ತತ್ರ ನನೇ ರಾಸಸ್ತಯಾ ಸಹ

|| ೨೫೩ ||

೨೪೯. ಅನಂತರ ಬಂಧು ಬಳಗಗಳ ಪ್ರೇಮಲಾಭವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಸತ್ಯದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಶುಭ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಾನು ಒಂದು ಸೇರುವೆನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರಿಗೂ ನನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು.

೨೫೦. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ವಿರಹವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸೇರುವೆನು

೨೫೧. ಎಲಾ ಕಾಂತಿಯೇ, ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ವಿರಹಕಾಲವು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಗಮವಾಗುವುದು.

೨೫೨. ಅದುವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸತ್ಯವೂ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಮಾಗಮವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಅಂಕಜನಾದ ನಾರಾಯಣನ ವಾಹನವೇ ದ್ವಾರಕಾವಟ್ಟಣವಾಗಿರುವುದು

೨೫೩. ನೂರುವರ್ಷಗಳನಂತರ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಮಾಗಮವು ಖಂಡಿತ. ಅನಂತರ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ರಾಸಕ್ರಿಡಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೆನು.

ಪುನಃ ಪಿತ್ರೋಶ್ಚ ಗೋಪೀನಾಂ ಶೋಕಸಂವಾರ್ಜನಂ ಪರಂ |
ಕೃತ್ವಾ ಭಾರಾವತರಣಂ ಪುನರಾಗಮನಂ ಮಮ || ೨೫೪ ||

ತ್ವಯಾ ಸಹಾಪಿ ಗೋಲೋಕಂ ಗೋಪೈರ್ಗೋಪೀಭಿರೇವ ಚ |
ಮಮ ನಾರಾಯಣಾಂಶಸ್ಯ ವಾಣ್ಯಾ ಚ ಪದ್ಮಯಾ ಸಹ || ೨೫೫ ||

ವೈಕುಂಠಗಮನಂ ರಾಘೇ ನಿತ್ಯಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |
ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಂ ಧರ್ಮಗೇಹಮಂಶಾನಾಂ ಚ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೨೫೬ ||

ದೇವಾನಾಂ ಚೈವ ದೇವೀನಾಮಂಶಾ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಸ್ವಕ್ಷಯಂ |
ಪುನಃ ಸಂಸ್ಥಿತರಶ್ತ್ವೈವ ಗೋಲೋಕೇ ನೇ ತ್ವಯಾ ಸಹ || ೨೫೭ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ಭವಿಷ್ಯಂ ಚ ಶುಭಾಶುಭಂ |
ಮಯಾ ನಿರೂಪಿತಂ ಯತ್ತತ್ಕ್ಯಾಂತೇ ಕೇನ ನಿವಾರ್ಯತೇ || ೨೫೮ ||

೨೫೪. ಅಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಮತ್ತು ಇತರ ಗೋಪಿಯರ ಶೋಕವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳುಹಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವೆನು.

೨೫೫. ನಿನೊಡನೆಯೂ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೊಡನೆಯೂ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗುವೆನು. ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಅಂಶಜನಾದ ನಾರಾಯಣನು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿಯೊಡನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವನು.

೨೫೬. ಎಲಾ ರಾಘೆಯೇ, ನಿತ್ಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೂ, ಅಂಶಕಂಭವರಾದ ವಿಷ್ಣುವಾದ ದೇವತೆಗಳು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಾದಿಗಳಿಗೂ ಹಿಂತಿರುಗುವರು.

೨೫೭. ದೇವದೇವಿಯರ ಅಂಶಜರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರು ಅನಂತರ ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸುವೆ.

೨೫೮. ಮುಂದಾಗುವ ಶುಭಾಶುಭ ರೂಪವಾದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಯಾರೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರರು.

ಇತ್ಯೇನಮುಕ್ತಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ ಕೃತ್ವಾ ರಾಧಾಂ ಸ್ವವಕ್ಷಸಿ |
ತಸ್ಯಾ ತಸ್ಯಃ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸುರಪತ್ನೈಶ್ಚ ವಿಸ್ಮಿತಾಃ || ೨೫೯ ||

ಉನಾಚ ಶ್ರೀಹರಿರ್ದೇವಾನಾಂದೇವೀಂ ಚ ಸಮಯೋಚಿತಂ |
ದೇವಾ ಗಚ್ಛತ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ಸ್ವಾಲಯಂ ವಿಷಯೋಚಿತಂ || ೨೬೦ ||

ಗಚ್ಛ ಪಾರ್ವತಿ ಕೈಲಾಸಂ ಸುತಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾಮಿನಾ ಸಹ |
ಮಯಾ ನಿಯೋಜಿತಂ ಕರ್ಮ ಸರ್ವಂ ಕಾಲೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೨೬೧ ||

ಭವಿತಾ ಕಲಯಾ ಜನ್ತು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವ್ರಜೇಶ್ವರಿ |
ಕ್ಷುದ್ರಾಣಾಂ ಚೈವ ಮಹತಾಂ ದೇವಂ ಲಂಬೋದರಂ ವಿನಃ || ೨೬೨ ||

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿಂ ದೇವಾಃ ಸ್ವಾಲಯಂ ಪ್ರಯಯುರ್ಮುಧಾ |
ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ || ೨೬೩ ||

೨೫೯. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದು ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಅವರ ಪತ್ನಿಯರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ಕುಳಿತರು.

೨೬೦. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಹರಿಯು ದೇವದೇವಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಯೋಚಿತ ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗಭಿಮತವಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ.

೨೬೧. ಎಲೌ ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತಿಪುತ್ರರೊಡನೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ನಾನು ನಿಯಮಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಆಯಾಯ ಕರ್ಮವು ಫಲಿಸುವುದು.

೨೬೨. ಎಲೌ ರಾಧೆಯೇ, ಗಣೇಶನೊಬ್ಬನನ್ನುಳಿದು ಇತರ ಮಹಾ ದೇವತೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವರು ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು.

೨೬೩. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿಯರಿಗೂ ಪುರುಷೋತ್ತಮನಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ತೆರಳಿದರು.

ಹರಿಣಾ ಯೋಜಿತಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತುಂ ವ್ಯಗ್ರಾ ಮಹೀಂ ಯಯೇಃ |
ಭರ್ತೃ ನಿರೂಪಿತಂ ಸ್ಥಾನಂ ದೇವಾನಾಮುಪಿ ದುರ್ಲಭಂ || ೨೬೪ ||

ಉನಾಚ ರಾಧಿಕಾಂ ಕೃಷ್ಣೋ ವೃಷಭಾನುಗ್ರಹಂ ವ್ರಜ |
ಗೋಪಗೋಪೀಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಹ ಪೂರ್ವನಿರೂಪಿತೈಃ || ೨೬೫ ||

ಅಹಂ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಮಧುರಾಂ ವಸುದೇವಾಲಯಂ ಪ್ರಿಯೇ |
ಪಶ್ಚಾತ್ಕಂಸಭಯೇನ್ಯಾಜಾದ್ಗೋಕುಲಂ ತವ ಸನ್ನಿಧಿಂ || ೨೬೬ ||

ರಾಧಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಾ |
ಭೃತಂ ರುರೋದ ಪುರತಃ ಪ್ರೇಮವಿಚ್ಛೇದಕಾತರಾ || ೨೬೭ ||

ಸ್ಥಾಯಂ ಸ್ಥಾಯಂ ಕೃಚಿದ್ಭಾಂತೀ ಗತ್ವಾ ಗತ್ವಾ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಮಾಗತ್ಯ ದರ್ಶಂದರ್ಶಂ ಹರೇರ್ಮುಖಂ || ೨೬೮ ||

೨೬೪. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನುಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತತ್ಪರರಾಗಿ, ಅವನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಹೊರಟರು.

೨೬೫. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಗೋವ ಗೋಪಿಯರ ಸಮೂಹದಿಂದ ಕೂಡಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆ ವೃಷಭಾನು ವೆಂಬ ಗೋಪನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೨೬೬. ಎಲಾ ಪ್ರಿಯಳೇ, ನಾನೂ ಕೂಡ ವಸುದೇವನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಕಂಸಭಯವೆಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಧುರಾ ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ನೇರುವೆನು ಎಂದನು.

೨೬೭. ಆಗ ರಾಧಾಧೇವಿಯು ತಾವರೆಯಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ದುಃಖ ದಿಂದ ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ಅವನ ಪ್ರೇಮವು ದೂರವಾಗುವುದೆಂಬ ವೃಥೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

೨೬೮. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೊರಟಳು.

ಪಪಾ ಚಕ್ಷುಶ್ಚ ಕೋರಾಭ್ಯಾಂ ನಿಮೇಷರಹಿತಾ ಸತೀ |
ಶರತ್ಪೂರ್ವಣಚಂದ್ರಾಭಸುಧಾಪೂರ್ಣಂ ಪ್ರಭೋರ್ಮುಖಂ || ೨೬೯ ||

ತತಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇಕೈಶ್ಚ ಸಸ್ತಧಾ ಪರಮೇಶ್ವರೀ |
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಸಸ್ತಧಾ ಚೈವ ಪುನಸ್ತಸ್ಮಾ ಹರೇಃ ಪುರಃ || ೨೭೦ ||

ಆಜಗ್ಮುರ್ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ತ್ರಿಸಸ್ತಶತಕೋಟಿಯಃ |
ಆಜಗಾಮು ಚ ಗೋಪಾನಾಂ ಸಮೂಹಃ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯುಕಃ || ೨೭೧ ||

ಗೋಪಾನಾಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ಸಮೂಹೈಃ ಸಹ ರಾಧಿಕಾ |
ಪುನಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ತಂ ರಾಧಾ ತತ್ರ ತಸ್ಮಾ ಚ ನಾರದ || ೨೭೨ ||

ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ವಯಸ್ಯಾಭಿಗೋಪೀಭಿಃ ಸಹ ಸುಂದರೀ |
ಗೋಪಾನಾಂ ಚ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪ್ರಯಯೌ ಮಹೀಂ || ೧೭೩ ||

೨೬೯. ಶರತ್ಪೂರ್ವಮಾ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಅನ್ಯತವೂರ್ಣವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಖಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು, ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಚಕೋರಗಳಿಂದ ರೆವೈಬಡಿಯದೆ ಪಾನ ಮಾಡಿದಳು.

೨೭೦. ಅನಂತರ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಏಳು ಸಾಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ, ಏಳುಸಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು.

೨೭೧. ಆಗ ಮುನ್ನೂರ ಎಪ್ಪತ್ತುಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೂ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆ ಗೋಪಾಲಕರೂ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

೨೭೨. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಆ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೊಡಗೂಡಿ ರಾಧಾ ಜೀವಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಳು.

೨೭೩. ಸುಂದರಿಯಾದ ಆರಾಧೆಯು ಆಪ್ತನಖಿಯರಾದ ಮೂವತ್ತಮೂರು ಗೋಪಿಯರೊಡನೆಯೂ, ಅಸಂಖ್ಯ ಗೋಪರೊಡನೆಯೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

ಹರಿಣಾ ಯೋಜಿತಂ ಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಜಗ್ಮುರ್ನಂದಗೋಕುಲಂ |
 ವೃಷಭಾನುಗೃಹಂ ರಾಧಾ ಗೋಪೀಗೋಪಗೃಹಂ ಯಯಾ || ೧೭೪ ||
 ಮಹೀಂ ಗತಾಯಾಂ ರಾಧಾಯಾಂ ಗೋಪೀಭಿಃ ಸಹ ಗೋಪಕೈಃ |
 ಬಭೂವ ಶ್ರೀಹರಿಃ ಸದ್ಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಗಮನೋತ್ಸುಕಃ || ೧೭೫ ||
 ಸಂಭಾಷ್ಯ ಗೋಪಾನೋಸ್ತೇಶ್ಚ ನಿಯೋಜ್ಯ ಸ್ವೀಯಕರ್ಮಣಿ |
 ಮನೋಯಾಯಿವಾ ಜಗನ್ನಾಥೋ ಜಗಾಮ ಮಧುರಾಂ ಹರಿಃ || ೧೭೬ ||
 ಪೂರ್ವಂ ಯದ್ಯದಪತ್ಯಂ ಚ ದೇವಕೀವಸುದೇವಯೋಃ |
 ಬಭೂವ ಸದ್ಯಸ್ತತ್ಕಂಸಃ ಪುತ್ರಷಟ್ಪಿಂ ಜಘಾನ ಹ || ೧೭೭ ||
 ಶೇಷಾಂಶಂ ಸಪ್ತಮಂ ಗರ್ಭಂ ಮಾಯಯಾ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕುಲೇ |
 ನಿಧಾಯ ರೋಹಿಣೀಗರ್ಭೇ ಜಗಾಮ ಚಾಜ್ಞಯಾ ಹರೇಃ || ೧೭೮ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ
 ನಾರದನಾರಾಯಣಸಂವಾದೇ ಷಷ್ಠೋ ಅಧ್ಯಾಯಃ

೧೭೪. ಶ್ರೀಹರಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ರಾಧೆಯು ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಪಿಯು ನಂದಗೋಪನಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವತರಿಸಿದರು.

೧೭೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೋವಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕೂಡ ಭೂಮಿಗೆ ತೆರಳಲು ಉತ್ಸಾಹ ಯುತನಾದನು.

೧೭೬. ಗೋವಗೋಪಿಯರನ್ನು ಸಂಭಾಷಿಸಿ, ಅವರವರ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಗಿಸಿ, ಜಗದೊಡೆಯನು ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೧೭೭. ಅಲ್ಲಿ ದೇವಕೀವಸುದೇವರಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮೊದಲಿನ ಆರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ದೇವಕಿಯ ಸಹೋದರನಾದ ಕಂಸನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದನು.

೧೭೮. ಆದಿಶೇಷನ ಅಂಶವಾದ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ವಸುದೇವನು ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮ ಖಂಡದಲ್ಲಿ
 ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಅರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗುಣನೂ, ನಿರಾಕಾರನೂ. ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನ ತೇಜೋಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಕಲ್ಪಿತವೂ, ಕೋಟಿಮನ್ಮಥರಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಪೋಭಿತವೂ ಆದ ದಿವ್ಯವಿಗ್ರಹವನ್ನೂ ಅದರ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ಮನದಣಿಯಂತೆ ನೋಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅವರೆಲ್ಲರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಾಲಕರ್ಮಸಂಯೋಗದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲವೂ ಆಗಿಯೇ ತೀರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಭೂಭಾರವನ್ನೆಳುಹಿ ಮೃದ್ವನಿಗ್ರಹಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ತಾನು ವಸುದೇವಪುತ್ರನಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವೆನೆಂದು ಭರವಸೆಯಿತ್ತನು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಧಾದೇವಿಯು (ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾವಂತೆ) ವೃಷಭಾನುವಿನ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಭೀಷ್ಮಕನ ಕನ್ಯೆ(ರುಕ್ಮಿಣಿ)ಯಾಗಿಯೂ, ದುರ್ಗಾವೇನಿಯು ಒಂದಂಶದಿಂದ ಯಶೋದೆಯ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದಂಶದಿಂದ ಜಾಂಬವಂತ (ಕರಡಿ)ನ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ರತಿಮನ್ಮಥರು ಮಾಯಾವತಿ ಮತ್ತು ವ್ರದ್ಯಮ್ಮರಾಗಿಯೂ, ಸರಸ್ವತಿಯು ಬಾಣಾಸುರನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಒನಿರುದ್ಧನಾಗಿಯೂ, ಅದಿರೇಷನು ಬಲರಾಮನಾಗಿಯೂ, ವಸುಂಧರೆಯು ಸತ್ಯಭಾಮೆಯಾಗಿಯೂ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. 'ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಪಾರ್ವತಿಯು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸುಂದರರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಮಿಸಿದುವನ್ನು ತಿಳಿದ ಶಂಕರನು, ಹಿಮವಂತನ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸುವ ಜಾಂಬವಂತನ (ಕರಡಿ) ಮಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ವರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ' ಪಾರ್ವತಿಯು ಜಾಂಬವತಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುವಂತೆಯೂ ಅಂತೆಯೇ ಧರ್ಮಪುರುಷನು ಧರ್ಮರಾಜನಾಗಿಯೂ, ವಾಯುದೇವನು ಭೀಮಸೇನನಾಗಿಯೂ, ದೇವೇಂದ್ರನು ಅರ್ಜುನನಾಗಿಯೂ, ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳು ಸಕುಲಸಹದೇವರಾಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯನು ಕರ್ಣನಾಗಿಯೂ, ಕಲಿಪುರುಷನು ದುರ್ಯೋಧನನಾಗಿಯೂ, ಶಂಕರನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನಾಗಿಯೂ, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಭೀಷ್ಮನಾಗಿಯೂ, ಅಗ್ನಿ ದೇವನು ದ್ರೋಣ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನಾಗಿಯೂ, ಚಂದ್ರನು ಅಭಿಮನ್ಯುನಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸುವಂತೆಯೂ ಹೇಳಿ ವಿರಹದುಃಖಿತೆಯಾದ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

— || ೬೦ || —

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ತಸ್ಯಾತಿರೇಕಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಮಹತ್ಪುಣ್ಯಕರಂ ಪರಂ |

ವದ ಜನ್ಮ ಮಹಾಭಾಗ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾಪಹಂ

|| ೧ ||

ವಸುದೇವಃ ಕಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ ಕಸ್ಯ ಕನ್ಯಾ ಚ ದೇವಕೀ |

ಕೋ ವಸುದೇವಕೀ ಕಾ ವಾ ವಿವಾಹಂ ಚೋಭಯೋರ್ವದ

|| ೨ ||

ಕಥಂ ಜಘಾನ ಕಂಸಸ್ತತ್ಪುತ್ರಷಟ್ಕಿಂ ಚ ದಾರುಣಃ |

ಕಸ್ಮಿನ್ ದಿನೇ ಹರೇರ್ಜನ್ಮ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತತ್ಪತಃ

|| ೩ ||

ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರದ :—ಎಲೈ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯೇ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಪರಿಹಾರಕವೂ, ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಕರವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆನು.

೨. ವಸುದೇವನು ಯಾರ ಮಗನು? ದೇವಕಿಯು ಯಾರ ಮಗಳು? ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರು ಯಾರು? ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ವಿವಾಹವಾಡದೆಂತು? ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.

೩. ಕಟುಕನಾದ ಕಂಸನು ಅವರ ಅರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಂದನು? ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿವಸ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು? ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ.

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಕಶ್ಯಪೋ ವಸುದೇವಶ್ಚ ದೇವಮಾತಾ ಚ ದೇವಕೀ |
ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಫಲೇನೈವ ಪ್ರಾಪತುಃ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಸುತಂ || ೪ ||

ದೇವವಿಾಥಾನ್ಮಾರಿಷಾಯಾಂ ವಸುದೇವೋ ಮಹಾನಭೂತ್ |
ಯಸ್ಯೋದ್ಭವೇ ದೇವಸಂಘೋ ವಾದಯಾನಾಸ ದುಂದುಭಿಂ || ೫ ||

ಆನಕಂ ಚ ಮಹಾಹೃಷ್ಯಾಃ ಶ್ರೀಹರೇರ್ಜನಕಂ ಚ ತಂ |
ಸಂತಃ ಪುರಾತನಾಸ್ತೇನ ವದಂತ್ಯಾನಕದುಂದುಭಿಂ || ೬ ||

ಆಹುಕಸ್ಯ ಸುತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಯದುಮಂಶಸಮುದ್ಭವಃ |
ದೇವಕೋ ಜ್ಞಾನಸಿಂಧುಶ್ಚ ತಸ್ಯ ಕನ್ಯಾ ಚ ದೇವಕೀ || ೭ ||

ಗರ್ಗೋ ಯದುಕುಲಾಚಾರ್ಯಃ ಸಂಬಂಧಂ ವಸುನಾ ಸಹ |
ದೇವಕ್ಕಾಂ ಕಾರಯಾನಾಸ ವಿಧಿವಚ್ಚ ಯಥೋದಿತಂ || ೮ ||

೪. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಃ — ಕಶ್ಯಪನು ವಸುದೇವನಾಗಿಯೂ, ದೇವತೆಗಳ ಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿಯು ದೇವಕಿಯಾಗಿಯೂ, ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರು ಅವರ ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯದ ಫಲದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವರಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದನು.

೫. ಮಹಾತ್ಮನಾದ ವಸುದೇವನು ದೇವವಿಾಥನೆಂಬುವನಿಂದ ಮಾರಿಷೆಯೆಂಬುವಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾದನು. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದುಂದುಭಿ ಯನ್ನು (ನಗಾರಿ) ಬಾರಿಸಿದರು.

೬. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಜನಕನಾದ ಆ ವಸುದೇವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ದೇವತೆಗಳು (ಆನಕ) ತಮಟೆ ಮತ್ತು (ದುಂದುಭಿ) ನಗಾರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದುದರಿಂದ ಪುರಾತನರು ಆ ವಸುದೇವನನ್ನು 'ಆನಕದುಂದುಭಿ' ಎಂದು ಕರೆದರು

೭. ಯದುಮಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಆಹುಕನೆಂಬುವನ ಪುತ್ರನೇ ಶ್ರೀಮಂಶ ನಾದ ದೇವಕನು. ಜ್ಞಾನಸಿಂಧುವಾದ ಆ ದೇವಕನ ಮಗಳೇ ದೇವಕಿಯೆಂಬುವಳು.

೮. ಯದುಮಂಶಕ್ಕೆ ಆಚಾರ್ಯನಾದ ಗರ್ಗನೆಂಬುವನು ದೇವಕಿಯನ್ನು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತನಾಗಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಸಿದನು.

ಮಹಾಸಂಭೃತಸಂಭಾರೋ ವಸುದೇವಃ ಶುಭೇ ಕ್ಷಣೇ |
ಉದ್ವಾಹೇ ದೇವಕೀಂ ತಸ್ಮೈ ದೇವಕಃ ಪ್ರದದೌ ಕಿಲ

|| ೯ ||

ಅಶ್ವಾನಾಂ ಚ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಗಜಾನಾಂ ಚ ಶತಾನಿ ಚ |
ಸಾಲಂಕೃತಾನಾಂ ದಾಸೀನಾಂ ಶತಾನಿ ಸುಂದರಾಣಿ ಚ

|| ೧೦ ||

ನಾನಾವಿಧಾನಿ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ರತ್ನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ |
ಮಣಿಶ್ರೇಷ್ಠಾನಿ ವಜ್ರಾಣಿ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರಾಣಿ ನಾರದ

|| ೧೧ ||

ಸದ್ರತ್ನಭೂಷಿತಾಂ ಕನ್ಯಾಂ ಶತಚಂದ್ರಸಮಪ್ರಭಾಂ |
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹಿನೀಂ ಧನ್ಯಾಂ ಮಾನ್ಯಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಂ ಚ ಯೋಷಿತಾಂ ||

ರೂಪಾಧಾರಾಂ ಗುಣಾಧಾರಾಂ ಸುಸ್ಥಿತಾಂ ವಕ್ರಲೋಚನಾಂ |
ನವಸಂಗಮಯೋಗ್ಯಾಂ ಚ ಪ್ರೋದ್ಧಿನ್ನನವಯೌವನಾಂ

|| ೧೩ ||

೯. ವಸುದೇವನು ವಿವಾಹೋಚಿತವಾದ ಸಂಭಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶುಭಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ದೇವಕನು ದೇವಕಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದುಕೊಟ್ಟನು.

೧೦. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ, ನೂರು ಆನೆಗಳನ್ನೂ, ಸುಂದರಿಯರೂ ಅಲಂಕೃತರೂ ಆದ ನೂರು ದಾಸಿಯರನ್ನೂ ದೇವಕನು ದೇವಕಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು.

೧೧. ಎತ್ತಿ ನಾರದನೇ, ನಾನಾವಿಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ವಿವಿಧರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಣಿಗಳನ್ನೂ, ವಜ್ರಗಳನ್ನೂ ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಆ ದೇವಕಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು.

೧೨-೧೩ ರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತಳೂ, ನೂರುಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಮನಾದ ದೇಹ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವಳೂ, ತ್ರಿಲೋಕಮೋಹಿನಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಧನ್ಯಳೂ, ಮಾನ್ಯಳೂ, ಗುಣರೂಪಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಳೂ, ಸ್ಥಿತಮುಖಳೂ, ಚಂಚಲಕಟಾಕ್ಷ ವುಳ್ಳವಳೂ, ನವಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಳೂನವಯೌವನ ಸಂಪನ್ನೆಯೂ ಆದ ದೇವಕಿಯನ್ನು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಿದನು.

ತಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ರಥೇ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಸ್ಥಾನಸಮಯೇ ತದಾ |
ಕಂಸೋ ಹೃಷ್ಟಃ ಸಹಚರೋ ಭಗಿನ್ಯುದ್ವಾಹಕರ್ಮಣಿ

|| ೧೪ ||

ತಸ್ಯಾ ರಥಸಮೀಪಸೇ ಕಂಸೇ ಗಚ್ಛತಿ ತಕ್ಷುಣೇ |
ಕಂಸಂ ಸಂಬೋಧ್ಯ ಗಗನೇ ವಾಗ್ಬಲವಾಶರೀರಿಣೇ

|| ೧೫ ||

ಕಥಂ ಹೃಷ್ಟೋಽಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶೃಣು ಸತ್ಯಂ ವಚೋ ಹಿತಂ |
ದೇವಕ್ಯಾ ಹೃಷ್ಟನೋ ಗರ್ಭೋ ನೃತ್ಯುಹೇತುಸ್ತವೈವ ಹಿ

|| ೧೬ ||

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ದೇವಕೀಂ ಕಂಸಃ ಖಡ್ಗಹಸ್ತೋ ಮಹಾಬಲಃ |
ದೇವವಾಕ್ಯಾಢ್ವಯೋತ್ಕೃಷ್ಟಾಧಾತ್ವಾಪಿಷ್ಕೋ ಹಂತುಮುದ್ಯತಃ

|| ೧೭ ||

ತಾಂ ಹಂತುಮುತ್ಯತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಸುದೇವಃ ಸುಪಂಡಿತಃ |
ಬೋಧಯಾನಾಸ ನೀತಿಚ್ಛೋ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಃ

|| ೧೮ ||

೧೪. ವಸುದೇವನು ಅವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು
ವ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಓಡಾಡಿದ
ಅವಳ ಸಹೋದರನಾದ ಕಂಸನೂ ಕೂಡ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದನು.

೧೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ರಥದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಸನೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ
ವ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಕಂಸನನ್ನು ಕುರಿತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಶರೀರವಾಣಿ
ಯಾಯಿತು

೧೬. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಇದೇನು ಇಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವೆ. ನಾನು
ಹೇಳುವ ಹಿತವೂ ಸತ್ಯವೂ ಆದ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳು. ಈ ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ
ಗರ್ಭವು ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯುಕಾರಣವಾಗುವುದು.

೧೭. ಈ ರೀತಿಯಾದ ದೇವವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಯಗೊಂಡ ವಾಪಿಯೂ
ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನೂ ಆದ ಕಂಸನು ಕೂಡಲೇ ಕತ್ತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಬಹಳ ಕುಪಿತನಾಗಿ
ದೇವಕಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದನು

೧೮. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂಸನು ದೇವಕಿಯ ವಧಿಗೆ ತೊಡಗಿದುದನ್ನು
ನೋಡಿ, ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದ ವಸುದೇವನು ತಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರವನ್ನು
ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು.

|| ವಸುದೇವ ಉನಾಚ ||

ರಾಜನೀತಿಂ ನ ಜಾನಾಸಿ ಶೃಣು ಮೇ ವಚನಂ ಹಿತಂ |

ಯಶಸ್ಕರಂ ಚ ದೋಷಘ್ನಂ ತಾಸ್ಮೋಕ್ತಂ ಸಮಯೋಚಿತಂ || ೧೯ ||

ಅಸ್ಯ ಏನಾಷ್ಟಮೋ ಗರ್ಭೋ ಮೃತ್ಯುಶ್ಚೇತ್ತವ ಭೂಮಿಪ |

ಇಮಾಂ ಚ ಹತ್ವಾ ದುಷ್ಕೀರ್ತಿಂ ಕರೋಷಿ ತ್ವಂ ನರಃ ಕಥಂ || ೨೦ ||

ವಧೇ ಚ ಹ್ವುದ್ರಜಂತೂನಾಂ ಹಿಂಸಕಾನಾಂ ಚ ಪಂಡಿತಃ |

ಕಾರ್ಷಾಪಣಂ ಸಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಮೃತ್ಯುಕಾಲೇ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ || ೨೧ ||

ಅಹಿಂಸಕಾನಾಂ ಹ್ವುದ್ರಾಣಾಂ ವಧಃ ಶತಗುಣಂ ಧ್ರುವಂ |

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಮೃತ್ಯುಕಾಲೇ ಕಥಿತಂ ಪದ್ಮಯೋನಿನಾ || ೨೨ ||

೧೯. ವಸುದೇವ :—ಎಲೈ ರಾಜಪುತ್ರನಾದ ಕಂವನೇ, ನಿನಗೆ ರಾಜ ನೀತಿಯು ತಿಳಿಯದು. ನನ್ನ ಹಿತವಚನವನ್ನು ಕೇಳು. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವೂ ಸಮಯೋಚಿತವೂ ಆದ ನನ್ನ ನೀತಿವಚನವನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

೨೦. ಎಲೈ ರಾಜಪುತ್ರನೇ ಈ ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭವು ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯುವ್ರದವಾದರೆ, ನೀನು ಈಕೆಯನ್ನೇಕೆ ಕೊಂದು ದುಷ್ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವೆ ?

೨೧. ವಂದಿತನಾದವನು ಹಿಂಸಕವಾದ ಹ್ವುದ್ರಜಂತುಗಳ ವಧೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣನಾಡ್ಯವನ್ನು ದಾನಮಾಡಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

೨೨. ಅಹಿಂಸಕವಾದ ಹ್ವುದ್ರ ಜಂತುಗಳ ವಧೆಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂರರಷ್ಟು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೃತ್ಯುಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಹೇಳಿರುವನು.

ವಧೇ ವಿಶಿಷ್ಟಜಂತೂನಾಂ ಪಶ್ವಾದೀನಾಂ ಚ ಕಾಮತಃ |

ತತಃ ಶತಗುಣಂ ಪಾಪಂ ನಿಶ್ಚಿತಂ ಮನುರಬ್ರವೀತ್ || ೨೩ ||

ನರಾಣಾಂ ಮ್ಲೇಚ್ಛಜಾತೀನಾಂ ವಧೇ ಶತಗುಣಂ ತತಃ |

ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಸಾಂ ಚ ಶತಾನಾಂ ಚ ಯತ್ಪಾಪಂ ಲಭತೇ ವಧೇ || ೨೪ ||

ಸಚ್ಚಿದ್ರೂಪಕಸ್ಯ ಚ ವಧೇ ತತ್ಪಾಪಂ ಲಭತೇ ಪುನಾನ್ |

ಸಚ್ಚಿದ್ರಾಣಾಂ ಶತಾನಾಂ ಚ ಯತ್ಪಾಪಂ ಲಭತೇ ವಧೇ || ೨೫ ||

ತತ್ಪಾಪಂ ಲಭತೇ ನೂನಂ ಗೋವಧೈಕೇನ ನಿಶ್ಚಿತಂ |

ಗನಾಂ ದಶಗುಣಂ ಪಾಪಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ವಧೇ ಭವೇತ್ || ೨೬ ||

ವಿಪ್ರಹತ್ಯಾಸಮಂ ಪಾಪಂ ಸ್ತ್ರೀವಧೇ ಲಭತೇ ನರಃ |

ವಿಶೇಷತೋ ಹಿ ಭಗಿನೀ ಪ್ರೇಷ್ಯಾ ಚ ಶರಣಾಗತಾ || ೨೭ ||

೨೩. ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳೇ ಮುಂತಾದ ನಾಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಾನ್ವಾರ್ತಕವಾಗಿ ವಧೆಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದುದರ ನೂರರಷ್ಟು ವಾವ ಸಂಘಟಿಸುವುದೆಂದು ಮನುವು ಹೇಳಿರುವನು.

೨೪-೨೬. ಮ್ಲೇಚ್ಛಜಾತಿಯ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೇ ನೂರರಷ್ಟು ಪಾಪ ಸಂಘಟಿಸುವುದೆಂದೂ, ನೂರು ಜನ ಮ್ಲೇಚ್ಛರನ್ನು ವಧೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದೋ ಆ ಪಾಪವು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಶೂದ್ರನೊಬ್ಬನನ್ನು ವಧೆಮಾಡುವುದರಿಂದಂಟಾಗುವುದು ನೂರುಜನ ಯೋಗ್ಯ ಶೂದ್ರರನ್ನು ವಧೆಮಾಡಿದರೆ ಸಂಘಟಿಸುವಷ್ಟು ಪಾಪವು ಒಂದು ಗೋವಿನ ವಧೆಯಿಂದಂಟಾಗುವುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ವಧೆಮಾಡಿದರೆ ಗೋವಧೆಯ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಪಾಪ ಬರುವುದು.

೨೭. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವಧೆಮಾಡಿದರೆ ಲಭಿಸುವಷ್ಟು ವಾವನು ಸ್ತ್ರೀವಧೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಶರಣಾಗತಳಿಗೆ ಸಹೋದರಿಯು ವೋಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹಳಾಗಿರುವಳು.

ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾಕತಸಾಪಂ ಚ ಭವೇದಸ್ಯಾ ವಧೇ ನೃಪ |

ತಪೋ ಜಪಂ ಚ ದಾನಂ ಚ ಪೂಜನಂ ತೀರ್ಥದರ್ಶನಂ

|| ೨೮ ||

ವಿಸ್ತಾಣಾಂ ಭೋಜನಂ ಹೋಮಂ ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಥಂ ಕುರತೇ ಬುಧಃ |

ಜಲಬುದ್ಧ್ಯದವತ್ಸರ್ವಂ ಸ್ವಪ್ನ ತುಲ್ಯಸಮಂ ಭವಂ

|| ೨೯ ||

ಪಶ್ಯಂತಿ ಸತತಂ ಸಂತೋ ಧರ್ಮಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಯತ್ನತಃ |

ಭಗಿನೀಂ ತ್ಯಜ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಸ್ವನಂಶಪದ್ಮಭಾಸ್ಕರ-

|| ೩೦ ||

ಬುಧಾಃ ಕತಿವಿಧಾಃ ಸಂತಿ ಸಭಾಯಾಂ ಪೃಚ್ಛ್ಯತಾಂ ನೃಪ |

ಅಸ್ಯಾಶ್ಚೈವಾಪ್ಯನೋ ಗರ್ಭೋ ಯದಪತ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ

|| ೩೧ ||

ಬಂಧೋ ತುಭ್ಯಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇನ ಮೇ ಕಿಂ ವ್ರಯೋಜನಂ |

ಅಥನಾ ಯಾನ್ಯಸತ್ಯಾನಿ ಭವಂತಿ ಜ್ಞಾನಿನಾಂ ವರ

|| ೩೨ ||

೨೮. ಆದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ವಧೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೂರುಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಧೆಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪಾವ ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ಅನಂತರ ಜವ ತವನ್ನು ದಾನ, ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨೯. ಸ್ತ್ರೀವಧೆ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ವಿವ್ರ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದೇವತಾಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲವೂ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆಯೂ, ಸ್ವಪ್ನದೃಷ್ಟವಸ್ತುವಿನಂತೆಯೂ ಚಂಚಲವಾದುದು.

೩೦. ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗುವರು. ನಿನ್ನ ವಂಶವೆಂಬ ಪದ್ಧವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಸಮಾನನೂ, ಧರ್ಮಪರಾಯಣನೂ ಆದ ಎಲೈ ಕಂಸನೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಿಯ ವಧೆ ಮಾಡಬೇಡ.

೩೧-೩೩. ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ನನ್ನ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಂಡಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಈ ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಗುವು ಜನಿಸುವುದೋ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನು. ನನಗಿಂತ ಮತ್ತೆ ಯಾರು ನನಗೆ ಆಪ್ತರು ನೀನಿಷ್ಟವಟ್ಟರೆ ದೇವಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು

ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ದಾಸ್ಯಾಢಿ ತ್ವತ್ತಃ ಕೋ ಮೇ ವರಃ ಪ್ರಿಯಃ |
ಭಗಿನೀಂ ತ್ಯಜ ರಾಜೇಂದ್ರ ಕನ್ಯಾತುಲ್ಯಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ತವ || ೩೩ ||

ಮಿಷ್ಠಾನ್ನಪಾನದಾನೇನ ವರ್ಧಿತಾಂ ಮನುಜಾಂ ಸದಾ |
ವಸುದೇವವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತ್ತ್ಯಾಜ ಭಗಿನೀಂ ನೃಪಃ || ೩೪ ||

ವಸುದೇವಃ ಪ್ರಿಯಾಂ ನೀತ್ವಾ ಜಗಾನು ನಿಜಮಂದಿರೇ |
ಕ್ರಮಾದಪತ್ಯಷಟ್ಕಿಂ ಚ ಯದ್ಬದ್ಧುತಂ ಚ ನಾರದ || ೩೫ ||

ದದೌ ತಸ್ಮೈ ವಸುಃ ಸತ್ಯಾತ್ಮ ಜಘಾನ ಕ್ರಮೇಣ ತಾನ್ |
ದೇವಕ್ಯಾಃ ಸಪ್ತಮೇ ಗರ್ಭೇ ಕಂಸೋ ರಕ್ಷಾಂ ದದೌ ಭಿಯಾ || ೩೬ ||

ರೋಹಿಣೀಜಠರೇ ಮಾಯಾ ತಮಾಕೃಷ್ಯ ರಕ್ಷ ಚ |
ರಕ್ಷಕಾಃ ಕಥಯಾಮಾಸುರ್ಗರ್ಭಸ್ರಾವೋ ಬಭೂವ ಹ || ೩೭ ||

ಕಾಗುವರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಬಿಡುವೆನು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಳಾದ ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಡು.

೩೪. ವಸುದೇವನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಂಸನು. ಮಿಷ್ಠಾನ್ನವಾನ ಗಳಿಂದ ಪೋಷಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಸಿದ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯ ವಧೆ ಮಾಡದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು

೩೫-೩೬ ಅನಂತರ ವಸುದೇವನು ತನ್ನ ವತ್ತಿಯೊಡನೆ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೇವಕಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಆರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ವಸುದೇವನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಂಚನೆಮಾಡದೆ ಕಂಸನಿಗೆ ಸರ್ಪಿಸಿದನು. ಕಂಸನೂ ಕೂಡ ಆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಂದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಭೀತನಾದ ಕಂಸನು ದೇವಕಿಯ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತನು.

೩೭. ಆದರೂ ಮಾಯೆಯು ಆ ಗರ್ಭವನ್ನು ರೋಹಣಿಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿದಳು. ಕಾರಾಗೃಹದ ರಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಗರ್ಭಸ್ರಾವವುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಕಂಸನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ತಸ್ಯಾ ದ್ವಭೂವ ಭಗವಾನಾತ್ಮಾ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಪ್ರಭುಃ |

ತಸ್ಯಾ ಏವಾಷ್ಟಮೋ ಗರ್ಭೋ ವಾಯುಪೂರ್ಣೋ ಬಭೂವ ಹ || ೩೮ ||

ಗತೇ ಚ ನವಮೇ ಮಾಸಿ ದಶಮೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ |

ದೃಷ್ಟಿಂ ದದೌ ಚ ಗರ್ಭೇ ಚ ಭಗವಾನ್ಸರ್ವದರ್ಶನಃ || ೩೯ ||

ಸ್ವಯಂ ರೂಪವತೀ ದೇವೀ ಸರ್ವಾಸಾಂ ಯೋಷಿತಾಂ ವರಾ |

ಬಭೂವ ದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಸುಂದರೀ ಸಾ ಚತುರ್ಗುಣಾ || ೪೦ ||

ದದರ್ಶ ದೇವಕೀಂ ಕಂಸಃ ಪ್ರಪುಲ್ಲವದನೇಕ್ಷಣಾಂ |

ತೇಜಸಾ ಪ್ರಸ್ಥಲಂತೀಂ ಚ ಮಾಯಾಮಿವ ದಿಶೋ ದಶ || ೪೧ ||

ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಸಂಹತಿಂ ಚೈವ ಯಥಾ ಮೂರ್ತಿಮುತೀಮಿವ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಮಸುರೇಂದ್ರಶ್ಚ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯೌ || ೪೨ ||

೩೮. ಆ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಆದಿಶೇಷನು ಬಲರಾಮನ ರೂಪದಿಂದವ ತರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭವು ವಾಯುವಿನಿಂದ ಪೂರಿತವಾಯಿತು.

೩೯ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಹತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳು ಬರಲಾಗಿ, ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಕನಾದ ಭಗವಂತನು ಆ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿದನು.

೪೦ ಸ್ವತಃ ರೂಪವತಿಯೂ, ಸುಂದರಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೂ ಆದ ಆ ದೇವಕಿಯು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪದಾಮರ್ಶದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸುಂದರಿಯಾದಳು.

೪೧. ಆದಿಮಾಯೆಯಂತೆ ದಶದಿಕ್ಪುಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಗು ತಿದ್ದ, ಪ್ರಸನ್ನಮುಖಿಯಾದ ದೇವಕಿಯನ್ನು ಕಂಸನು ನೋಡಿದನು

೪೨. ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾದ ತೇಜಃಸಮೂಹದಂತಿರುವ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನಾದ ಕಂಸನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು.

ಅಸ್ಮಾದ್ಗರ್ಭಾದಪತ್ಯಂ ಚ ನೃತ್ಯುಬೀಜಂ ಮನ್ಯೈವ ಚ |
ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಕಂಸಶ್ಚ ದದೌ ರಕ್ಷಾಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |
ದೇವಕೀಂ ವಸುದೇವಂ ಚ ಸಪ್ತದ್ವಾರಂ ರರಕ್ಷ ಚ

|| ೪೩ ||

ಪೂರ್ಣೇ ಚ ದಶನೇ ಮಾಸೇ ಗರ್ಭಃ ಪೂರ್ಣೇ ಬಭೂವ ಹ |
ಬಭೂವ ಸಾ ಚಲಸ್ವಂದಾ ಜಡರೂಪಾ ಚ ನಾರದ

|| ೪೪ ||

ಗರ್ಭೇ ಚ ನಾಯುನಾ ಪೂರ್ಣೇ ನಿರ್ಲಿಪ್ತೋ ಭಗವಾನಜಿತಃ |
ಹೃತ್ಪದ್ಮಕೋಶೇ ದೇವಕ್ಯಾ ಅಧಿಷ್ಠಾನಂ ಚಕಾರ ಹ

|| ೪೫ ||

ಸಾ ವಿಶ್ವಂಭರಗರ್ಭಾ ಚ ಮಂದಿರಾಭ್ಯಂತರೇ ಸತೀ |
ಉನಾಸ ಜಡರೂಪಾ ಚ ಕ್ಲೇಶಯುಕ್ತಾ ಬಭೂವ ಹ

|| ೪೬ ||

ಉನಾಸ ಚ ಕ್ಷಣಂ ದೇವೀ ಕ್ಷಣಮುತ್ಥಾಯ ತಿಷ್ಠತಿ |
ಕ್ಷಣಂ ವ್ರಜತಿ ಸಾದೈಕಂ ಕ್ಷಣಂ ಸ್ಥಪಿತಿ ತತ್ರ ವೈ

|| ೪೭ ||

೪೩. ಈ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಜನಿಸುವ ಶಿಶುವೇ ನನ್ನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಕಂಸನು ತಿಳಿದು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ದೇವಕೀವಸುವೇವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಏಳು ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲೂ ಕಾವಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು.

೪೪. ಹತ್ತು ತಿಂಗಳು ತುಂಬುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗರ್ಭವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಎಚ್ಚೆ ನಾರದನೇ, ಆಗ ದೇವಕಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಜಡಸ್ವಭಾವದವಳೂ ಮಂದಗಮನೆಯೂ ಆದಳು.

೪೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗರ್ಭವು ವಾಯುಪೂರಿತವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ದೇವಕಿಯ ಹೃತ್ಪಮಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದನು

೪೬. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಆಧಾರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ಆ ದೇವಕಿಯು ಜಡಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಆ ಕಾರಾಗೃಹದ ಒಳಗಿದ್ದಳು.

೪೭. ಕ್ಷಣಕಾಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೂ, ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೂ, ಕ್ಷಣಕಾಲ ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೂ, ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡೂ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ದೇವಕೀಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಸುದೇವೋ ಮಹಾಮನಾಃ |
ಪ್ರಸೂತಿಸಮಯಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸಸ್ಮಾರ ಹರಿಮಾತ್ಮರಂ

|| ೪೮ ||

ರತ್ನಪ್ರದೀಪಸಂಯುಕ್ತೇ ಮಂಥಿತೇ ಸಮನೋಹರೇ |
ಸಾ ಪಯಾಮಾಸ ಖಡ್ಗಂ ಚ ಲೋಹಂ ತೋಷಂ ದಾಶತನಂ

|| ೪೯ ||

ಮಂತ್ರಜ್ಞಂ ಚ ನರಂ ಜೈವ ಬಂಧುಪಕ್ಷೀರ್ಭಯಾಕುಲಃ
ವಿದ್ವಾಂಸಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಚೈವ ತ್ರೈಲೋಕೀಂಧುಂಶ್ಚ ಸಾಧಕಂ

|| ೫೦ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತಸ್ಯಾ ರಾತ್ರೇರ್ಧ್ವಾ ಪ್ರಹರೌ ಗತೌ |
ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಚ ಗಗನಂ ಮೇಘೈಃ ಕ್ಷಣದ್ಭುತಿಸಮನ್ವಿತೈಃ

|| ೫೧ ||

ವವುಶ್ಚ ವಾಯವಶ್ಚೇಷ್ವಾ ಯಯುರ್ನಿದ್ರಾಂ ಚ ರಕ್ಷಕಾಃ |
ಅಚೇಷ್ಟಿತಾಶ್ಚ ತಯೇನೇ ಮೃತಾ ಇವ ವಿಚೇತನಾಃ

|| ೫೨ ||

೪೮. ಈ ರೀತಿ ದೇವಕಿಯು ಸಂಕಟವಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ವಸುದೇವನು ದೇವಕಿಗೆ ಪ್ರಸವಕಾಲವು ಸಮಾಪಿಸಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡನು.

೪೯ ರತ್ನ-ಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ, ಲೋಹ, ನೀರು ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಇರಿಸಿದನು.

೫೦. ದೇವಕಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುವದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ, ಮಂತ್ರಜ್ಞರಾದ ಮನುಜರನ್ನೂ, ದೇವಕಿಗೆ ಆಪ್ತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಬಂಧುಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

೫೧. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ಎರಡುರೃಗುವ ಕಳೆಯಿತು. ಆಕಾಶ ನೆಲ್ಲವೂ ಮಿಂಚುಮೋಡಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೫೨. ಮಂದಮಾಯತನು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಬೀಸತೊಡಗಿತು. ಕಾರಾ ಗೃಹದ ರಕ್ಷಕರು ನಿದ್ರಿತರಾಗಿ ಸತ್ತವರಂತೆ ಅಚೇತನರಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡಿದ್ದರು

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ಚಾಜಗ್ನುಸ್ತಿದಶೇಶ್ವರಾಃ |
ತುಷ್ಪವೃಧ್ವಮಬ್ರಹ್ಮೇಶಾ ಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ

|| ೫೩ ||

|| ದೇವಾ ಊಚುಃ ||

ಜಗದ್ಯೋನಿರಯೋನಿಸ್ತ್ವಮನಂತೋಽವ್ಯಯ ಏವ ಚ |
ಜ್ಯೋತಿಃಸ್ವರೂಪೋ ಹ್ಯನಘಃ ಸಗುಣೋ ನಿರ್ಗುಣೋ ಮಹಾನ್

|| ೫೪ ||

ಭಕ್ತಾನುರೋಧಾತ್ಸಾಕಾರೋ ನಿರಾಕಾರೋ ನಿರಂಕುಶಃ |
ನಿವೃಣ್ಣೋ ನಿಖಿಲಾಧಾರೋ ನಿಶಂಕೋ ನಿರುಪದ್ರವಃ

|| ೫೫ ||

ನಿರುಪಾಧಿಶ್ಚ ನಿರ್ಲಿಪ್ತೋ ನಿರೀಹೋ ನಿಧನಾಂತಕಃ |
ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮಃ ಪೂರ್ಣಕಾಮೋ ನಿರ್ದೋಷೋ ನಿತ್ಯ ಏವ ಚ

|| ೫೬ ||

ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯಃ ಸರ್ವಹೇತುಃ ಸರ್ವಃ ಸರ್ವಗುಣಾಶ್ರಯಃ |
ಸುಖದೋ ದುಃಖದೋ ದುರ್ಗೋ ದುರ್ಜನಾಂತಕ ಏವ ಚ

|| ೫೭ ||

೫೩. ಈ ಮಧ್ಯೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧರ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಸಕಲದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು

೫೪-೫೫. ದೇವತೆಗಳು : — ಎಲೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಾರಣವುಳ್ಳ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣರಹಿತನಾದ ನೀನೇ ಆದಿಕಾರಣನಾಗಿರುವೆ. ಅನಂತನೂ, ಅವ್ಯಯನೂ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನೂ, ನಿರ್ಗುಣನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ ಆದ ನೀನೇ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸಗುಣಸ್ವರೂಪನಾಗುವೆ. ನಿರಂಕುಶನೂ, ನಿಶಂಕನೂ, ನಿರುಪದ್ರವನೂ ಆದ ನೀನೇ ನಿಖಿಲಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಆಧಾರನಾಗಿರುವೆ.

೫೬. ಆಶ್ರಯರಹಿತನೂ, ಇಚ್ಛಾರಹಿತನೂ, ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮನೂ, ಪೂರ್ಣಕಾಮನೂ, ನಿರ್ದೋಷನೂ ಆದ ಎಲೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನಿತ್ಯನಾಗಿರುವೆ.

೫೭. ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯನೂ, ಸರ್ವಕಾರಣನೂ, ಸರ್ವಗುಣಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನೂ, ಸುಖದುಃಖದಾಯಕನೂ, ದುಷ್ಟರಿಗೆ ವಿಘ್ನರೂಪನೂ ಆದ ನೀನೇ ದುರ್ಜನರಿಗೆ ಅಂತಕನಾಗಿರುವೆ.

ಸುಭಗೋ ದುರ್ಭಗೋ ನಾಗ್ನೀ ದುರಾರಾಧ್ಯೋ ದುರತ್ನಯಃ |

ವೇದಹೇತುಶ್ಚ ವೇದಾಶ್ಚ ವೇದಾಂಗೋ ವೇದವಿದ್ವಿಭುಃ || ೫೮ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರಣೇಮುಶ್ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |

ಹರ್ಷಾಶ್ಚುಲೋಚನಾಃ ಸರ್ವೇ ವನ್ಯಷುಃ ಕುಸುಮಾನಿ ಚ || ೫೯ ||

ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶನ್ನಾನಾನಿ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಯಃ ಪಠೇತ್ |

ದೃಢಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ಹರೇರ್ದಾಸ್ಯಂ ಲಭತೇ ವಾಂಛಿತಂ ಫಲಂ || ೬೦ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕೃತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತೋತ್ರಂ

|| ನಾರಾಯಣ ಉನಾಚ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಸ್ತವನಂ ಕೃತ್ವಾ ದೇವಾಸ್ತೇ ಸ್ವಾಲಯಂ ಯಯುಃ || ೬೧ ||

೫೮. ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನೂ, ವಾಕ್ಯತುರನೂ, ದುರಾರಾಧ್ಯನೂ, ದುರತಿಕ್ರಮನೂ, ವೇದಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನೂ, ವೇದವೇತ್ಸೃವೂ ಆದ ಸೀನೇ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕನಾಗಿರುವೆ.

೫೯. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ದೇವತೆಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಪುನಃಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಾಶ್ರುಪರಿಪೂರ್ಣರಾಗಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ಹೊಮ್ಮಿಕೆಗರೆದರು.

೬೦ ಈ ನಲವತ್ತೆರಡು ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾರು ಪಠಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೃಢವಾದ ಭಕ್ತಿಯೂ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಾಸ್ಯವೂ, ವಾಂಛಿತಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೂ ಲಭಿಸುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತೋತ್ರವು ಮುಗಿದುದು.

೬೧. ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ :—ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಬಭೂವ ಜಲನ್ಯಷ್ಟಿಶ್ಚ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಾ ನುಧುರಾ ಪುರೀ |

ಘೋರಾಂಧಕಾರನಿಬಿಡಾ ಬಭೂವ ಯಾಮಿನೀ ಮುನೇ || ೬೨ ||

ಗತೇ ಸಪ್ತಮುಹೂರ್ತೇ ತು ಚಾಷ್ಟಮೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ

ವೇದಾತಿರಿಕ್ತದುರ್ಜ್ಞೇಯೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟೇ ಶುಭೇ ಕ್ಷಣೇ || ೬೩ ||

ಶುಭಗ್ರಹೇ ದೃಷ್ಟಿಯುಕ್ತೇಷ್ಯದೃಷ್ಟೇ ಚಾಶುಭಗ್ರಹೇ |

ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ ರೋಹಿಣ್ಯಾ ನುಷ್ಟಮಿಾ ತಿಥೌ || ೬೪ ||

ಜಯಂತೀಯೋಗಸಂಯುಕ್ತೇ ಚಾರ್ಧಚಂದ್ರೋದಯೇ ಮುನೇ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ಷಣಂ ಲಗ್ನಂ ಭೀತಾಃ ಸೂರ್ಯಾದಯಸ್ತಥಾ || ೬೫ ||

ಗಗನೇ ಕ್ರಮಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ಜಗ್ಮೂರ್ವಿಾನಂ ಶುಭಾವಹಾಃ |

ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ಗ್ರಹಾಃ ಸರ್ವೇ ಬಭೂವುಸ್ತತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ || ೬೬ ||

೬೨. ನುಧುರಾಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆಗೆರೆಯಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ರಾತ್ರಿಯು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೬೩. ಹೀಗೆ ಏಳು ಮುಹೂರ್ತಗಳು ಕಳೆದು ಎಂಟನೆಯ ಮುಹೂರ್ತವು ಬರಲು, ನಿಗಮಾತೀತವೂ, ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೂ ಆದ ಶುಭಕ್ಷಣ ಸಮಾಪಿಸಿತು.

೬೪. ಅಶುಭಗ್ರಹಗಳೆಲ್ಲಾ ದೂರವಾಗಿ ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರಯುತವಾದ ಅಷ್ಟಮಿಾ ತಿಥಿಯ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯಿತು.

೬೫-೬೬. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಜಯಂತೀಯೋಗಯುಕ್ತವೂ, ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರೋದಯಯುತವೂ ಆದ ಆ ಶುಭಲಗ್ನವನ್ನು ನೋಡಿ ಸೂರ್ಯಾದಿಗ್ರಹಗಳು ವಿಷಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲು ಭೀತರಾಗಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಚಾರಕ್ರಮವನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾನರಾಶಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತಗ್ರಹಗಳೂ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿದ್ದವು.

ಏಕಾದಶಾಸ್ತ್ರೇ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಚ ಮುಹೂರ್ತಂ ಧಾತುರಾಜ್ಞಯಾ |
ವನರ್ಷುಶ್ಚ ಜಲಧರಾ ವವುರ್ವಾತಾಃ ಸುಶೀತಲಾಃ

|| ೬೭ ||

ಸುಪ್ರಸನ್ನಾ ಚ ಪೃಥಿವೀ ಪ್ರಸನ್ನಾಶ್ಚ ದಿಶೋ ದಶ |
ಋಷಯೋ ಮುನಯಶ್ಚೈವ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರಾಃ

|| ೬೮ ||

ದೇವಾದೇವ್ಯಶ್ಚ ಮುದಿತಾ ನನ್ಯತುಶ್ಚಾಪ್ಸರೋಗಣಾಃ |
ಜಗುರ್ಗಂಧರ್ವಪತಯೋ ವಿದ್ಯಾಧರ್ಯಶ್ಚ ನಾರದ

|| ೬೯ ||

ಸುಖೇನ ಸುಸ್ರವುರ್ನದ್ಯೋ ಜಜ್ಜಲುಶ್ಚಾಗ್ನಯೋ ಮುದಾ |
ನೇದುರ್ದುಂದುಭಯೋ ನಾಕೇ ಚಾನಕಾಶ್ಚ ಮನೋಹರಾಃ

|| ೭೦ ||

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಹಾವೃಷ್ಟಿರ್ಬಭೂವ ಹ |
ಜಗಾಮ ಸೂತಿಕಾಗೇಹಂ ನಾರೀರೂಪಂ ವಿಧಾಯ ಭೂಃ

|| ೭೧ ||

೬೭. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಏಕಾದಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಹೂರ್ತಕಾಲ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಮೋಡಗಳು ಹೂವುಗಳೆದವು. ಗಾಳಿಯು ತಣ್ಣಗೆ ಬೀಸಲಾರಂಭಿಸಿತು.

೬೮. ಭೂಮಂಡಲವೂ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಪ್ರಸನ್ನವಾದುವು. ಋಷಿಗಳೂ, ಮುನುಗಳೂ, ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರರೂ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು.

೬೯. ದೇವದೇವಿಯರೂ, ಅಪ್ಸರೆಯರೂ ನರ್ತನಮಾಡಿದರು. ಗಂಧರ್ವ ಪತಿಗಳೂ ವಿದ್ಯಾಧರಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಶ್ರುತಿಮಥುರವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು.

೭೦. ನದಿಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಹರಿದವು. ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಛಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿ ಮತ್ತು ತಮಟೆಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೭೧. ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಮೆಳೆಯು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯಿತು ಕೂಡಲೇ, ಭೂದೇವಿಯು ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸೂತಿಕಾಮಂದಿರದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು.

ಜಯಶಬ್ದಃ ಶಂಖಶಬ್ದೋ ಹರಿಶಬ್ದೋ ಬಭೂವ ಹ |

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂಶೇ ತತ್ರ ಪಪಾತ ದೇವಕೀ ಸತೀ

|| ೭೨ ||

ನಿಃಸಸಾರ ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ದೇವಕೀಜಠರಾತ್ಮತಃ |

ತತ್ರೈವ ಭಗವಾನ್ಕೃಷ್ಣೋ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ವಿಧಾಯ ಚ

|| ೭೩ ||

ಹೃಸ್ಪದ್ವಕೋಶಾದ್ದೇವಕ್ಯಾ ಹರಿರಾವಿರ್ಭಭೂವ ಹ |

ಅತೀವ ಕಮನೀಯಂ ಚ ಶರೀರಂ ಸುಮನೋಹರಂ

|| ೭೪ ||

ದ್ವಿಭುಜಂ ಮುರಲೀಹಸ್ತಂ ಸ್ಫುರನ್ಮುಕುಟಕುಂಡಲಂ |

ಈಷದ್ಧಾಸ್ಯಂ ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಂ

|| ೭೫ ||

ಮಣಿರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರಾಣಾಂ ಭೂಷಣೈಶ್ಚ ವಿಭೂಷಿತಂ |

ನವೀನನೀರದಶ್ಯಾಮಂ ಲೋಭಿತಂ ಪೀತವಾಸಸಾ

|| ೭೬ ||

೭೨-೭೩ ಎಲ್ಲವೂ ಜಯವ್ವನಿಯೂ, ಶಂಖವ್ವನಿಯೂ ಕುದುರೆಗಳು ಕೆನೆಯುವ
ವ್ವನಿಯೂ ಆಯಿತು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇವಕಿಯು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ
ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಳು.

೭೪-೭೫. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ವಾಯುವು ಹೊರಕ್ಕೆ
ಬಂದಿತು. ಆಗಲೇ ಭಗವಂತನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಮನೋಹರವಾದ ಶರೀರವನ್ನೂ
ದಿವ್ಯ ಸುಂದರಾಕಾರವನ್ನೂ ಧರಿಸಿ ದೇವಕಿಯ ಹೃದಯಾರವಿಂದದಿಂದ ಅವಿರ್ಭವಿ
ಸಿದನು.

೭೬. ದ್ವಿಭುಜನೂ, ಮುರಲೀಧರನೂ, ಕಿರಿಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಲೋಭಿತನೂ
ಆದ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸುಂದರವಾದುದು ಪ್ರಸನ್ನಮುಖನಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ
ಮಾಡಲು ಕಾತರನಾಗಿದ್ದನು.

೭೭. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಣಿರತ್ನಗಳ ಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ನವ
ಪೇಷದಂತೆ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣನಾಗಿದ್ದ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪೀತಾಂಬರದಿಂದ ಲೋಭಿತ
ನಾಗಿದ್ದನು

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರಿಕುಂಕುಮದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ |

ಶರತ್ಪರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಂ ಬಿಂಬಾಧರಮನೋಹರಂ

|| ೭೭ ||

ಮಯೂರಪಿಚ್ಛಚೂಡಂ ಚ ಸದ್ರತ್ನಮುಕುಟೋಜ್ಜ್ವಲಂ |

ತ್ರಿಭಂಗವಕ್ತ್ರಮಧ್ಯಂ ಚ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಂ

|| ೭೮ ||

ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷುಸಂ ಚಾರುಕೌಸ್ತುಭೇನ ವಿರಾಜಿತಂ |

ಕಿಶೋರವಂಯಸಂ ಶಾಂತಂ ಕಾಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಯೋಃ ಪರಂ

|| ೭೯ ||

ದದರ್ಶ ವಸುದೇವಶ್ಚ ದೇವಕೀಪುರತೋ ಮುನೇ |

ತುಷ್ಠಾವ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯೌ

|| ೮೦ ||

ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಃ |

ಸಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಃ ಸಪುಲಕೋ ದೇವಕ್ಯಾ ಚ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಸಹ

|| ೮೧ ||

೭೭. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮದ್ರವಗಳನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನನ ಮುಖವು ಶರತ್ಪೂರ್ಣಮಾಚಂದ್ರನಂತೆಯೂ, ಕೆಳದುಟಿಯು ತೊಂಡೆ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೭೮. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ರತ್ನದ ಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೇಶವಾಶಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು ವನಮಾಲೆಯಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಟಿಪ್ರದೇಶವು ತ್ರಿವಳಿಗಳಿಂದ ಮಡಿಕೆಮಡಿಕೆಯಾಗಿಯೂ, ದರ್ಶನೀಯವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು.

೭೯. ಅವನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವತ್ಸನೆಂಬ ಮಚ್ಚೆಯೂ ಸುಂದರವಾದ ಕೌಸ್ತುಭಮಂಥಿಯೂ, ಕೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಗೋವಕಿಶೋರವೇಷಧರನಾದ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಮನೋಹರನಾಗಿದ್ದನು.

೮೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ದೇವಕಿಯ ಮುಂದಿದ್ದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ವಸುದೇವನು ನೋಡಿ ಪರಮಾನಂದ ತುಂದಿಲನಾಗಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೮೧. ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ದೇವಕಿಯೊಡನೆ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರನಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

|| ವಸುದೇವ ಉವಾಚ ||

ಶ್ರೀಮಂತಮಿಂದ್ರಿಯಾತೀತಮಕ್ಷರಂ ನಿರ್ಗುಣಂ ವಿಭುಂ |

ಧ್ಯಾನಾಸಾಧ್ಯಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪರಮಾತ್ಮಾನಮಿತ್ಯಕ್ಷರಂ || ೮೨ ||

ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯಂ ಸರ್ವರೂಪಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರೂಪಧರಂ ಪರಂ |

ನಿರ್ಲಿಪ್ತಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೀಜರೂಪಂ ಸನಾತನಂ || ೮೩ ||

ಸ್ಥೂಲಾತ್ಮ್ನೋಲತರಂ ವ್ಯಾಪ್ತಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಮದರ್ಶನಂ |

ಸ್ಥಿತಂ ಸರ್ವಕರೀರೇಷು ಸಾಕ್ಷೀರೂಪಮದೃಶ್ಯಕಂ || ೮೪ ||

ಶರೀರವಂತಂ ಸಗುಣಮಶರೀರಂ ಗುಣೋತ್ಸುಕಂ |

ಪ್ರಕೃತಿಂ ಪ್ರಕೃತೀತಂ ಚ ಪ್ರಾಕೃತಂ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಪರಂ || ೮೫ ||

೮೨ ವಸುದೇವ :—ಎಚ್ಚೆ ವರಮಾತ್ಮನೇ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗ
ವನನೂ, ನಾರರಹಿತನೂ, ನಿರ್ಗುಣನೂ, ವಿಷ್ಣುವ್ಯಾಪಕನೂ, ಧ್ಯಾನದುರ್ಲಭನೂ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೆಂತು ನುತಿಸಲಿ ?

೮೩. ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯನಾದ ನೀನು ಸ್ವೇಚ್ಛಾರೂಪಧರನಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ
ಮಾಪವೂ ಇರುತ್ತೀಯೆ. ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಅನಾದಿಯೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೀಜಸ್ವರೂ
ನೂ. ಸುಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸ್ತುತಿಸಲಿ.

೮೪. ಸ್ವಪ್ನವ್ಯಾಪಕನಾದುದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲನಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮನೂ
ಆತೀಂದ್ರಿಯನಾದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮನೂ, ಅದೃಶ್ಯನಾದರೂ
ಎಲ್ಲಿ ಶರೀರಗಳಿಲ್ಲೂ ಸಾಕ್ಷೀರೂಪದಿಂದಿರುವವನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಸ್ತುತಿಸ
ಬಲ್ಲೆನೇ ?

೮೫. ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಶರೀರಿಯೂ, ಅಶರೀರಿಯೂ ಗುಣವಂತನೂ
ಗುಣಾತೀತನೂ ಆಗಿರುವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪನೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೋಡೆಯನೂ, ಪ್ರಕೃತ್ಯ
ತೀತನೂ ಪ್ರಾಕೃತನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೆಂತು ನುತಿಸಲಿ ?

ಸರ್ವೇಶಂ ಸರ್ವರೂಪಂ ಚ ಸರ್ವಾಂತಕರಮವ್ಯಯಂ |
ಸರ್ವಾಧಾರಂ ನಿರಾಧಾರಂ ನಿವೃದ್ಧಹಂ ಸೌಮಿ ಕಿಂ ವಿಭುಂ || ೮೬ ||

ಅನಂತಃ ಸ್ತವನೇಶಕೋಶಕ್ತಾ ದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ |
ಯಂ ನಾ ಸ್ತೋತುಮಶಕ್ತಶ್ಚ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಃ ಷಡಾನನಃ || ೮೭ ||

ಚತುರ್ಮುಖೋ ವೇದಕರ್ತಾ ಯಂ ಸ್ತೋತುಮಕ್ಷಮಃ ಸದಾ |
ಗಣೇಶೋ ನ ಸಮರ್ಥಶ್ಚ ಯೋಗೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಗುರೋರ್ಗುರುಃ || ೮೮ ||

ಋಷಯೋ ದೇವತಾಶ್ಚೈವ ಮುನೀಂದ್ರಮನುಮಾನವಾಃ |
ಸ್ವಪ್ನೇ ತೇಷಾನ್ಯಾದೃಶ್ಯಂ ಚ ತ್ವಾಮೇವಂ ಕಿಂ ಸ್ತುವಂತಿ ತೇ || ೮೯ ||

ಶ್ರುತಯಃ ಸ್ತವನೇಶಕ್ತಾಃ ಕಿಂ ಸ್ತುವಂತಿ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ |
ವಿಹಾಯ್ವೈವಂ ಶರೀರಂ ಚ ಜಾಲೋ ಭವಿತುಮರ್ಹಸಿ || ೯೦ ||

೮೬. ಸರ್ವೇಶ್ವರನೂ, ಸರ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವನಾಶಕನೂ, ಸ್ವಯಂ ನಾಶರಹಿತನೂ, ಸರ್ವಾಧಾರನೂ ಸ್ವತಃ ನಿರಾಧಾರನೂ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಲಿ?

೮೭. ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾವಿರಬಾಯುಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರನು? ನಾಗ್ಗೇವತೇಯಾದ ಸರಸ್ವತಿಯು ಸ್ತುತಿಸಲಾರಳು. ಐದುಮುಖವುಳ್ಳ ಶಿವನಾಗಲೀ ಆರುಮುಖವುಳ್ಳ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನಾಗಲೀ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರನು.

೮೮. ವೇದವೇತ್ಸೃವಾದ ಚತುರ್ಮುಖನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರನು ಯೋಗಶ್ರೇಷ್ಠರ ಗುರುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಗುರುವೆನಿಸಿದ ಗಣಪತಿಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲಾರನು

೮೯. ಋಷಿಗಳಿಗೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಮನುಮುನಿಮಾನವರಿಗೂ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೃಶ್ಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸ್ತುತಿಸಿ ಯಾರು?

೯೦. ಚತುರ್ವೇದಗಳೇ ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುವುವು. ಇನ್ನೆವಿಧ್ವಾಂಸರೆಂತು ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲರು. ಅಶರೀರಿಯಾದ ನೀನು ಈಗ ಬಾಲರೂಪಧರನಾಗಿರುವೆ.

ವಸುದೇವಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನ ರಃ |
ಭಕ್ತಿಂ ದಾಸ್ಯಮನಾಪ್ನೋತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಣಾಂಬುಜೇ

|| ೯೦ ||

ವಿಶಿಷ್ಟಪುತ್ರಂ ಲಭತೇ ಹರಿದಾಸಂ ಗುಣಾನ್ವಿತಂ |
ಸಂಕಟಂ ವಿಸ್ತರೇತ್ತೂರ್ಣಂ ಶತ್ರುಭೀತ್ಯಾ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ

|| ೯೧ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ||

|| ವಸುದೇವಕೃತಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತೋತ್ರಂ ||

|| ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ವಸುದೇವವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುನಾಚ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ |
ಪ್ರಸನ್ನವದನಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಃ

|| ೯೨ ||

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ತಪಸಾಂ ಚ ಫಲೇನೈವ ಪುತ್ರೋಽಹಂ ತವ ಸಾಂಪ್ರತಂ |
ವರಂ ವ್ಯಣೇಷ್ಯ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ

|| ೯೩ ||

೯೦. ವಸುದೇವನು ಮಾಡಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ
ಪಠಿಯೂ ಯಾರು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಠಿಸುವರೋ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣ
ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೂ ದಾಸ್ಯವೂ ದೊರೆಯುವುದು.

೯೧. ಅವನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನೂ ಗುಣವಂತನೂ ಆದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯುವು
ದಲ್ಲದೆ ಸಂಕಟಗಳಿಂದಲೂ, ಶತ್ರುಭಯದಿಂದಲೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಪಾರಾಗುವನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ವಸುದೇವನುಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ
ಸ್ತೋತ್ರವು ಮುಗಿದು.

೯೨. ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿ :—ವಸುದೇವನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಕ್ತಾನು
ಗ್ರಹಕಾತರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರಸನ್ನಮುಖನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

೯೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಎಲೈ ವಸುದೇವನೇ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜನಿಂದ ತಪಃ
ಫಲದಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು
ಕೇಳಿಕೋ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗುವುದು.

ಪುರಾ ತಪಸ್ವಿನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸುತಪಾಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ |
ಪತ್ನೀ ತೇ ಪೃಶ್ನಿನಾಮ್ನೋ ಚ ತಪಸಾರಾಧಿತಸ್ತ್ವಯಾ

|| ೯೫ ||

ಪುತ್ರೋ ನುತ್ಸದೈಕಸ್ತತ್ರ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಾಂ ಚ ವೃತೋ ವರಃ |
ಮಯಾ ದತ್ತೋ ವರಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮತ್ಸನೋ ಭವಿತಾ ಸುತಃ

|| ೯೬ ||

ದತ್ತಾ ತುಭ್ಯಂ ವರಂ ತಾತ ಮನಸಾಲೋಚ್ಯ ಚಿಂತಿತಃ |
ಮತ್ಸನೋ ನಾಸ್ತಿ ಭುವನೇ ಪುತ್ರೋಽಹಂ ತೇನ ಹೇತುನಾ

|| ೯೭ ||

ತಪಸಾಂ ಚ ಪ್ರಭಾವೇಣ ತ್ವಮೇವ ಕಶ್ಯಪಃ ಸ್ವಯಂ |
ಸುತಸಾ ದೇವಮಾತೇಯಮದಿತಿತ್ವ ಪತಿವ್ರತಾ

|| ೯೮ ||

ಅಧುನಾ ಕಶ್ಯಪಾಂಶಸ್ತ್ವಂ ವಸುದೇವಃ ಪಿತಾ ಮಮ |
ದೇವಕೇ ದೇವಮಾತೇಯಮದಿತೇರಂಶಸಂಭವಾ

|| ೯೯ ||

೯೫. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀನು ತಪಸ್ವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸುತಪನೆಂಬ ಪ್ರಜಾಪತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆ. ಪೃಶ್ನಿ ಎಂಬ ಪತಿವ್ರತೆಯು ನಿನಗೆ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದೆ.

೯೬. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನಗೆ ನನ್ನಂತಹ ಪುತ್ರನಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಮನಾದ ಪುತ್ರನು ನಿನಗೆ ಜನಿಸಲೆಂದು ವರವಿತ್ತೆನು.

೯೭. ನಿನಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ನನ್ನಂತಿರುವ ಬೇರೊಬ್ಬನು ದೊರೆಯದಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾನೇ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರನಾದೆನು.

೯೮. ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೀನೇ ಕಶ್ಯಪಪ್ರಜಾಪತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಾಗ, ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾದ ಪೃಶ್ನಿ ದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತೃವಾದ ಅದಿತಿ ಯಾದಳು.

೯೯. ಈಗ ಕಶ್ಯಪನ ಅಂಶದಿಂದಲೇ ನೀನು ವಸುದೇವನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯಾಗಿರುವೆ. ದೇವಕೇದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿರುವಳು.

ತ್ವತ್ತೋಽದಿತ್ಯಾಂ ವಾಮನೋಽಹಂ ಪುತ್ರಸ್ತೇಂಶೇನ ಸಂಭವಃ |
ಅಧುನಾ ಪರಿಪೂರ್ಣೋಽಹಂ ಪುತ್ರಸ್ತೇ ತಪಸಾಂ ಫಲಾತ್

|| ೧೦೦ ||

ಮಾಂ ವಾ ತ್ವಂ ಪುತ್ರಭಾವೇನ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವೇನ ವಾ ಪುನಃ |
ಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಸಿ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ

|| ೧೦೧ ||

ಯಶೋದಾಭವನಂ ಶೀಘ್ರಂ ಮಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವ್ರಜಂ ವ್ರಜ |
ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ತತ್ರ ಮಾಂ ತಾತ ಮಾಯಾಮಾದಾಯ ಸ್ಥಾಪಯ

|| ೧೦೨ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತತ್ರ ಬಾಲರೂಪೋ ಬಭೂವ ಹ |
ನಗ್ನಂ ಭೂಮೌ ಶಯಾನಂ ಚ ದದರ್ಶ ಶ್ಯಾಮಲಂ ಸುತಂ

|| ೧೦೩ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ಬಾಲಕಂ ತತ್ರ ನೋಹಿತೋ ವಿಷ್ಣುಮಾಯಯಾ |
ಕಂ ವಾ ಕೂಟಂ ಚ ತಂದ್ರಾಯಾಮಪೂರ್ವಂ ಸೂತಿಕಾಗೃಹಂ

|| ೧೦೪ ||

೧೦೦. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪ ಪ್ರಜಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ನಿನಗೆ ಅದಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಂರದಿಂದ ವಾಮನನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ಣ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣಸ್ವರೂಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೦೧. ನನ್ನನ್ನು ಪುತ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಲೀ, ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾವದಿಂದಾಗಲೀ, ನೀನು ಆರಾಧಿಸಿದರೂ, ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞನಾದ ನೀನು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದಯವಿಲ್ಲ.

೧೦೨. ಈಗ ನನ್ನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿರುವ ಯಶೋದೆಯ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಯಶೋಧೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಮಾಯೆಯ ಅವತಾರವಾದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ.

೧೦೩. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮನಾದ ಶಿಶುವನ್ನು ವಸುದೇವನು ಕಂಡನು.

೧೦೪. ವಸುದೇವನು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು, ನೋಡಿ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯಿಂದ ನೋಡಿತನಾಗಿ “ ಇದೇನು ಈ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದ ಮಹಿಮೆಯೆಂದು ” ಮರುಳಾದನು.

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ವಸುದೇವಶ್ಚ ಸಮಾಲೋಚ್ಯ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಸಹ |
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ಕ್ರೋಡೇ ಜಗಾಮ ನಂದಗೋಕುಲಂ || ೧೦೫ ||

ಗತ್ವಾ ನಂದವ್ರಜಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಿನೇಶ ಸೂತಿಕಾಗೃಹಂ |
ದದರ್ಶ ಶಯನಾವಿಷ್ಟಾಂ ಯಶೋದಾಂ ನಿದ್ರಯಾನ್ವಿತಾಂ || ೧೦೬ ||

ನಿದ್ರಾನ್ವಿತಂ ಚ ನಂದಂ ಚ ಸರ್ವಂ ತತ್ರ ಗೃಹೇ ಸ್ಥಿತಂ |
ದದರ್ಶ ಬಾಲಿಕಾಂ ನಗ್ನಾಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭಾಂ || ೧೦೭ ||

ಈಷದ್ಧಾಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಸನಾಸ್ಯಾಂ ಪಶ್ಯಂತೀಂ ಗೃಹಶೇಖರಂ |
ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಸುದೇವಶ್ಚ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯೌ || ೧೦೮ ||

ಸಂಸ್ಥಾಸ್ಯ ತತ್ರ ಪುತ್ರಂ ಚ ಕನ್ಯಾಮಾದಾಯ ಸತ್ಪರಂ |
ಜಗಾಮ ಮಥುರಾಂ ಹೃಷ್ಯಃ ಸ್ವಕಾಂತಾಸೂತಿಕಾಗೃಹಂ || ೧೦೯ ||

೧೦೫. ವಸುದೇವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ದೇವಕಿಗೆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ
ಬಾಲಕನನ್ನು ಎದೆಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೧೦೬. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಂದಗೋಕುಲವನ್ನು ಸೇರಿ, ನಂದಗೋಪನ
ಮನೆಯ ಸೂತಿಕಾಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ಯಶೋದೆಯನ್ನು ಕಂಡನು.

೧೦೭. ಆಗ ನಂದಗೋಪನೇ ಮುಂತಾಗಿ ಸಕಲರೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
ಅಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ
ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನು ಕಂಡನು.

೧೦೮. ಮಂದಸ್ಥಿತದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖಿಯಾದ ಆ ಶಿಶುವು ಮೇಲುಭಾವಣೆ
ಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ, ವಸುದೇವನು ವರಮಾಶ್ಚರ್ಯ
ಭರಿತನಾದನು.

೧೦೯. ವಸುದೇವನು ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇರಿಸಿ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನು
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಮಥುರೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತನ್ನ ಕಾಂತೆಯಿದ್ದ ಸೂತಿಕಾ
ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಝಪಯಾನಾಸ ತತ್ತ್ವೈವ ಮಹಾನಾಯಾಂ ಚ ಬಾಲಿಕಾಂ |
ನೋರೂಯಮಾಣಾಂ ತಾನೇವ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ದೇವಕೀ || ೧೧೦ ||

ನೋದನೇನ್ನೈವ ಸಾ ಬಾಲಾ ಬೋಧಯಾನಾಸ ರಕ್ಷಕಾನ್ |
ನುತ್ಥಾ ಯ ರಕ್ಷಕಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ಬಾಲಿಕಾಂ ಜಗ್ಮಹುಸ್ತದಾ || ೧೧೧ ||

ಗೃಹಿತಾ ಬಾಲಿಕಾಂ ತೇ ಚ ಪ್ರಜಗ್ಮುಃ ಕಂಸಸನ್ನಿಧಿಂ |
ಸಗಾಮು ದೇವಕೀ ಪಶ್ಚಾದ್ವಸುದೇವಶ್ಚ ಶೋಕತಃ || ೧೧೨ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಬಾಲಿಕಾಂ ಕಂಸೋ ನಾತಿಹೃಷ್ಟೋ ಮಹಾಮುನೇ |
ನೋರೂಯಮಾಣಾಂ ಕಲ್ಯಾಣೇಂ ತದ್ವಯಾ ನ ಬಭೂವ ಹ || ೧೧೩ ||

ಶಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಚ ಪಾಷಾಣೇ ಹಂತುಂ ಯಾಂತಂ ಸುದಾರುಣಂ |
ಉವಾಚ ವಸುದೇವಶ್ಚ ದೇವಕೀ ಪರಮಾದರಂ || ೧೧೪ ||

೧೧೦. ಮಹಾನಾಯೆಯ ಅವತಾರಿಣಿಯಾದ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರಿಸಲು ಆ ಶಿಶುವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವಕಿಯು ಅತ್ಯಾರ್ಜುನಭರಿತಳಾದಳು.

೧೧೧. ಆ ಬಾಲೆಯ ಅಳುವ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕಾರಗೃಹದ ರಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತರು. ಕೂಡಲೇ ರಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಆ ಬಾಲೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು.

೧೧೨. ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಕರು ಕಂಸನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ದೇವಕಿ ವಸುದೇವರು ಗೋಳಾಡುತ್ತ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಟರು.

೧೧೩. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಸನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಸನಿಗೆ ಕೊಂಚವೂ ದಯೆಬರಲಿಲ್ಲ.

೧೧೪. ಆ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಲು ಹೊರಟ ಆ ಕ್ರೂರಿಯಾದ ಕಂಸನನ್ನು ಕುರಿತು ದೇವಕಿವಸುದೇವರು ದೀನತೆಯಿಂದ ಇಂತೆಂದರು.

ಭೋಭೋಃ ಕಂಸ ನೃಪಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದ |
ನಿಬೋಧ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಚ ನೀತಿಯುಕ್ತಂ ಮನೋರಮಂ || ೧೧೫ ||

ಹತ್ವಾಹವಯೋಃ ಪುತ್ರಶಟ್ಟಂ ದಯಾ ತೇ ನಾಸ್ತಿ ಬಾಂಧವ |
ಆಧುನಾ ಚಾಷ್ಟಮೇ ಗರ್ಭೇ ಬಾಲಿಕಾನುಬಲಾಂ ಮಮ || ೧೧೬ ||

ಹತ್ವಾ ತವ ಕಿಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಮಹೀತಲೇ |
ಪ್ರೀಮೋವ ಹಂತುಮುಬಲಾಂ ಕಿಂ ಕ್ಷಮಾ ರಣಮೂರ್ಧನಿ || ೧೧೭ ||

ಇತ್ಯೇವಮುತ್ಪ್ತಾ ತಂ ವಸುದೇವಕೀ ಚ ಸಭಾತಲೇ |
ರುರೋದ ಪುರತಸ್ತತ್ರ ಕಂಸಸ್ಯ ಚ ದುರಾತ್ಮನಃ || ೧೧೮ ||

|| ಕಂಸ ಉನಾಚ ||

ಶೃಣು ವಾಕ್ಯಂ ನುದೀಯಂ ಚ ನಿಬೋಧ ಬೋಧಯಾಮಿ ತೇ || ೧೧೯ ||

೧೧೫. ರಾಜೇಂದ್ರನೂ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದನೂ ಆದ ಎಲೈ ಕಂಸನೇ, ನೀತಿಯುತವೂ ಸತ್ಯವೂ ಮನೋಹರವೂ ಆದ ನನ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವನಾಗು.

೧೧೬-೧೧೭. ಎಲೈ ಅಪ್ತಬಂಧುವೇ, ನಮ್ಮ ಅರುಜನಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದರೂ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ದಯೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವ ಅಬಲೆಯಾದ ಬಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಗಳಿಸುವ ಐಶ್ವರ್ಯವೇನು? ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತವಧಿಮಾಡುವವರು ದುರ್ಬಲ ರೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

೧೧೮. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ವಸುದೇವದೇವಕಿಯರು, ಆ ದುರಾತ್ಮನಾದ ಕಂಸನ ಮುಂದೆ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಪಾಪಿ ಕಂಸನು ಇಂತೆಂದನು.

೧೧೯. ಕಂಸ:-ಎಲೈ ವಸುದೇವದೇವಕಿಯರೇ, ನಾನು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿ.

ತೃಣೇನ ಪರ್ವತಂ ಹಂತುಂ ಶಕ್ತೋ ಧಾತಾ ಚ ದೈವತಃ |
ಕೀಟೇನ ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಂ ಮಶಕೇನ ಗಜಂ ತಥಾ

|| ೧೨೦ ||

ಶಿಶುನಾ ಚ ಮಹಾವೀರಂ ಮಹಾಂತಂ ಕ್ಷುದ್ರಜಂತುಭಿಃ |
ಮೂಷಕೇನ ಚ ಮಾರ್ಜಾರಂ ಮಂಡೂಕೇನ ಭುಜಂಗಮಂ

|| ೧೨೧ ||

ಏವಂ ಜನ್ಯೇನ ಜನಕಂ ಭಕ್ಷ್ಯೇಣೈವ ಚ ಭಕ್ಷಕಂ |
ವಹ್ನಿನಾ ಚ ಜಲಂ ನಷ್ಟುಂ ವಹ್ನಿಂ ಶುಷ್ಕತೃಣೇನ ಚ

|| ೧೨೨ ||

ಪೀತಾಃ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಾಶ್ಚ ದ್ವಿಜೇನೈಕೇನ ಜಂತುನಾ |
ಧಾತುರ್ಗತಿರ್ವಿಚಿತ್ರಾ ತು ದುರ್ಜ್ಞೇಯಾ ಭುವನತ್ರಯೇ

|| ೧೨೩ ||

ದೈವೇನ ಬಾಲಿಕಾ ನಷ್ಟುಂ ಮಾಂ ಸಮರ್ಥಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ಬಾಲಿಕಾಂ ಚ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ

|| ೧೨೪ ||

೧೨೦. ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನೂ, ಸಣ್ಣಕೀಟ
ವಿಂಚ್ಚಸಿಂಹ, ಹುಲಿ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರಮೃಗಗಳನ್ನೂ ಸೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಆನೆಯನ್ನೂ
ಕೊಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲನು.

೧೨೧. ಹಾಗೆಯೇ ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಮೂಲಕ ಮಹಾವೀರನನ್ನೂ,
ಕ್ಷುದ್ರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನೂ, ಇಲಿಯಿಂದ ಬೆಕ್ಕನ್ನೂ, ಕಪ್ಪೆಯಿಂದ ಕ್ರೂರ
ಸರ್ಪವನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲನು.

೧೨೨. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಗನಿಂದ ತಂದೆಯನ್ನೂ, ತಿನ್ನಲರ್ಹವಾದ
ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತಿನ್ನುವವನನ್ನೂ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನೂ, ಒಣಹುಲ್ಲಿನಿಂದ
ಆಗ್ನಿಯನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಬಲ್ಲನು.

೧೨೩. ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಹ್ಮಣನು ಏಳುಸಮುದ್ರಗಳನ್ನೂ ಪಾನ
ಮಾಡಿದನು. (ಅಗಸ್ತ್ಯ) ಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಭುವನತ್ರಯ
ವಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರರು.

೧೨೪. ದೈವಬಲದಿಂದ ಈ ಬಾಲಿಕೆಯೂ ನನ್ನನ್ನು ವಧೆಮಾಡಲು
ಸಮರ್ಥಳಾಗುವಳು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಂದೇ ತೀರುವೆನು.
ಈ ವಿಷಯವಲ್ಲಿ ಸಂದಯವಿಲ್ಲ.

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಾ ಕಂಸಶ್ಚ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಾಲಿಕಾಂ ತದಾ |

ಹಂತುಮಾರಬ್ಧವಾನ್ಕಂಸಸ್ತಮುವಾಚ ವಸುಸ್ತದಾ || ೧೨೫ ||

ವೃಥಾ ಹಿಂಸಿತವಾನ್ಪ್ರಜನ್ದೇಹಿ ಬಾಲಾಂ ಕೃಪಾನಿಧೇ |

ಸ ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಿಚಾರಜ್ಞಃ ಕಂಸಸ್ತುಷ್ಪೋ ಮಹಾಮುನೇ || ೧೨೬ ||

ಸಂಬೋಧಯಂತಂ ತತ್ರೈವ ನಾಗ್ವಭೂವಾಶರೀರಿಣೀ |

ಹೇ ಕಂಸ ಹಂಸಿ ಕಾಂ ಮೂಢ ನ ವಿಜ್ಞಾಯ ಹರೇರ್ಗತಿಂ || ೧೨೭ ||

ಕುತ್ರಚಿತ್ತ್ವನ್ನಿಹಂತಾಸ್ತಿ ಕಾಲೇ ವ್ಯಕ್ತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಶ್ರುತ್ವೈವ ದೇವವಾಣೀಂ ಚ ತತ್ಕಾಜ ಬಾಲಿಕಾಂ ನೃಪಃ || ೧೨೮ ||

ವಸುದೇವೋ ದೇವಕೀ ಚ ತಾಮಾದಾಯ ಮುದಾನ್ವಿತೌ |

ಜಗ್ಮತುಃ ಸ್ವಗೃಹಂ ತೌ ಚ ಕನ್ಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವವಕ್ಷಸಿ || ೧೨೯ ||

೧೨೫. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಕ್ರೂರಕಂಸನು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನೇ ತ್ರಿಕೊಂಡು ವಧೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದನು. ಆಗ ವಸುದೇವನು ಪುನಃ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

೧೨೬. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ನೀನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನು ಏಕೆ ವೃಥಾವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವೆ. :ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡು. ಎಂದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಚಾರ ವರನಾದ ಕಂಸನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು.

೧೨೭-೧೨೮. ವಸುದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ಪುನಃ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕೆನ್ನು ವಾಗಲೇ ಎಲೈಕಂಸನೇ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚಿತ್ರ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮೂಢನಾಗಿ ಯಾರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ವಧೆಮಾಡುವವನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಬೆಳೆಯು ತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಉಚಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ಅಶರೀರ ವಾಣಿಯಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಂಸನು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು.

೧೨೯. ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ವಸುದೇವದೇವಕಿಯರು ಆ ಶಿಶುವನ್ನೇ ತ್ರಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಮೃತಾಮಿವ ಪುನಃ ಸ್ರಾಪ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಧನಂ |

ಸಾ ಪರಾ ಭಗಿನೀ ವಿಪ್ರ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ

|| ೧೩೦ ||

ಏಕಾನಂಶೇತಿ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಪಾರ್ವತ್ಯಂಶಸಮುದ್ಭವಾ |

ವಸುಸ್ತಾಂ ದ್ವಾರಕಾಯಾಂ ತು ರುಕ್ಮಿಣ್ಯುದ್ವಾಹಕರ್ಮಣಿ

|| ೧೩೧ ||

ದದೌ ದುರ್ವಾಸನೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಂಕರಾಂಶಾಯ ಭಕ್ತಿತಃ |

ಏವಂ ನಿಗದಿತಂ ಸರ್ವಂ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾನುಕೀರ್ತನಂ |

ಜನ್ಮನ್ಯತ್ಯುಜರಾತಿಘ್ನಂ ಸುಖದಂ ಪುಣ್ಯದಂ ಮುನೇ

|| ೧೩೨ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ
ನಾರದನಾರಾಯಣಸಂವಾದೇ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೧೩೦. ಸತ್ತ ಶಿಶುವನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ
ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಆ ಶಿಶುವೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಹೋದರಿಯು.

೧೩೧-೧೩೨. ಪಾರ್ವತಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಆ ಬಾಲೆಯು ಏಕಾ
ನಂಶಕಿಂದು ಹೆಸರಾಂತಳು. ವಸುಜೀವನು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ವಿನಾಹ
ಸಂವರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಲೆಯನ್ನು ಶಂಕರಾಶಸಂಭೂತನಾದ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಗೆ
ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದನು

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಖಕರವೂ, ಪುಣ್ಯದಾಯಕವೂ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣ
ಪರಿಹಾರಕವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಜನ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ
ಹೇಳುವೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾವತಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಏಳನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಪರಮಾತ್ಮನ ನಿರ್ದೇಶದಂತೆ ಕಶ್ಯಪನು ದೇವಮಾಡನ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ವಸುದೇವನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದನು. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆನಕ (ತಮಟೆ) ದುಂದುಭಿ (ನಗಾರಿ) ಗಳು ಮೊಳಗಿದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆನಕ ದುಂದುಭಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಇತ್ತ ದೇವಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿయు ದೇವಕನ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ದೇವಕಿಯೆಂದು ಹೆಸರಾಂತಳು. ಇವಳ ಸಹೋದರನೇ ಕಂಸನು. ದೇವಕಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸುಳಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವಕನು ಅವಳನ್ನು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ವಿವಾಹಾನಂತರ ವಸುದೇವದೇವಕಿಯರನ್ನು ಕಂಸನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರೆದೊಯ್ದು ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಕಂಸನನ್ನು ಕುರಿತು 'ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವ ಶಿಶುವು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು' ಎಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿಯಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ದೇವಕಿಯನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಲು ದ್ಯುತನಾದ ಕಂಸನಿಗೆ ಅವಳ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ವಸುದೇವನು ಅವಳನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅದರಂತೆ ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಆರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕಂಸನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಕಂಸನು ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಲವಾದ ಕಾವಲಿಟ್ಟನು. ಅದರೂ ದೇವಕಿಯ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಅದಿಶೇಷನು ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಂದಗೋಪನ ಪತ್ನಿಯಾದರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅವತರಿಸಿ ಬಲರಾಮನೆನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ದೇವಕಿಯ ಎಂಟನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವತರಿಸಿ, ಶಿಶುರೂಪನಾದ ತನ್ನನ್ನು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಶೋದೆಯ ಸಮಾಪದಲ್ಲರಿಸಿ, ಯಶೋದೆಯು ಪ್ರಸುವಿಸಿರುವ ದುರ್ಗಾಂಶಸಂಭೂತಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಶಿಶುರೂಪನಾದನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ವಸುದೇವನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿನಿಮಯಮಾಡಿದನಂತರ, ಬಂದ ಕಂಸನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನೇ ವಧೆಮಾಡಲು ದ್ಯುತನಾದನು. ಆಗ "ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವನು ಬೇರೆಕಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವೃಧಾ ಈ ಶಿಶುವನ್ನೇಕೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ" ಎಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿಯಾಗಲು ಕಂಸನು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. 'ಏಕಾನಂಶಳೆಂದು' ಹೆಸರಾಂತ ಆ ಮಗಳನ್ನೇ ವಸುದೇವನು ಈಶ್ವರಾಂಶಸಂಭೂತನಾದ ದೂರ್ವಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದನು.

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ನಾರದ ಉಪಾಚ ||

ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಾವ್ರತಂ ಬ್ರೂಹಿ ವ್ರತಾನಾಂ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ |

ಫಲಂ ಜಯಂತೀಯೋಗಸ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯೇನೈವ ಸಾಂಪ್ರತಂ

|| ೧ ||

ಕೋ ವಾ ದೋಷೋಪ್ಯಕರಣೇ ಭೋಜನೇ ವಾ ಮಹಾಮುನೇ |

ಉಪವಾಸಫಲಂ ಕಿಂ ವಾ ಜಯಂತ್ಯಾಂ ಚ ಸುಸಂಮತಂ

|| ೨ ||

ವ್ರತಂ ಪೂಜಾವಿಧಾನಂ ಚ ಸಂಯಮಸ್ಯ ಚ ಸಾಂಪ್ರತಂ |

ಉಪವಾಸಪಾರಣಯೋಃ ಸುವಿಚಾರ್ಯ ವದಪ್ರಭೋ

|| ೩ ||

ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರದ:—ಎಲೈ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯೇ, ವ್ರತಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಾವ್ರತವಿಧಾನವನ್ನೂ, ಜಯಂತೀಯೋಗವಿರುವುದರ ಫಲವನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ವಿವರಿಸು

೨. ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರುವುದರಿಂದಾಗಲೀ, ಆದಿವಸ ಊಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಲೀ ದೋಷವೇನು ? ಜಯಂತೀದಿವಸ ಉಪವಾಸಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲ ಲಭಿಸುವುದು.

೩. ಆ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪೂಜಾವಿಧಾನವನ್ನೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಕ್ರಮವನ್ನೂ, ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ಪಾರಣೆಯ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳು.

|| ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಕೃತ್ವಾ ಹವಿಸ್ಯಂ ಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ ಸಂಯತಃ ಸಾರಣೇ ತಥಾ |
ಅರುಣೋದಯವೇಲಾಯಾಂ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಪರೇಹನಿ || ೪ ||

ಪ್ರಾತಃಕೃತ್ಯಂ ಸಂವಿಧಾಯ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಚರೇತ್ |
ವ್ರತೋಪವಾಸಯೋರ್ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತಿಹೇತುಕಂ || ೫ ||

ಮನ್ವಾದಿ ದಿವಸೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಯತ್ನೇಲಂ ಸ್ನಾನಪೂಜನೈಃ |
ಫಲಂ ಭಾದ್ರಪದೇಃಷ್ಠಮ್ಯಾಂ ಭವೇತ್ಕೊಟಿಗುಣಂ ದ್ವಿಜ || ೬ ||

ತಸ್ಯಾಂ ತಿಥೌ ವಾರಿಮಾತ್ರಂ ಪಿತ್ಯಣಾಂ ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ |
ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕೃತಂ ತೇನ ಶತಾಬ್ದಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || ೭ ||

೪. ನಾರಾಯಣ :—ಸಪ್ತಮಿಯ ದಿವಸ ಹವಿಸ್ಯಾನ್ನವನ್ನು ನಿಯಮ ದಿಂದ ಮಿತವಾಗಿ ಉಟೆಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟಮಿಯದಿನ ಅರುಣೋದಯದ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದೇಳಬೇಕು.

೫. ಅನಂತರ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ನಿತ್ಯವಿಧಿಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುವೆನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕು.

೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಮನ್ವಾದಿ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮತ್ತು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದೋ ಅದರ ಕೋಟಿಗುಣಫಲವು ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿಯದಿವಸ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಭಿಸುವುದು.*

೭. ಆ ಅಷ್ಟಮಿಯ ದಿವಸ ಯಾರು ಪಿತೃದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ನೀರನ್ನಾ ದರೂ ತರ್ಪಣಕೊಡುವರೋ ಅವರು ನೂರುವರ್ಷ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವರು

*ಟಿಪ್ಪಣಿ :—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ 'ಜಯಂತಿ' ಯನ್ನಾಚರಿಸುವವರಿಗೆ ಕನ್ಯಾಮಾಸವೇ ಪ್ರಧಾನ ವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಕನ್ಯಾಮಾಸವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ, 'ಭಾದ್ರಪದೇಃಷ್ಠಮ್ಯಾಂ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಸ್ನಾತ್ವಾ ನಿತ್ಯಕ್ರಿಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ನಿರ್ಮಾಯ ಸೂತಿಕಾಗೃಹಂ |

ಲೋಹಖಂಡವಹ್ನಿಜಾಲೈರ್ಯುಕ್ತಂ ರಕ್ಷಕಸಂಘಾಕೈಃ

|| ೮ ||

ತತ್ರ ದ್ರವ್ಯಂ ಬಹುವಿಧಂ ನಾಭಿಚ್ಛೇದನಕರ್ತನಂ |

ಧಾತ್ರೀಸ್ವರೂಪಾಂ ನಾರೀಂ ಚ ಯತ್ನತಃ ಸ್ಥಾಪಯೇದ್ಬುಧಃ

|| ೯ ||

ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಚಾರೂಣಿ ಸೋಪಚಾರಾಣಿ ಷೋಡಶ |

ಫಲಾನ್ಯಷ್ಟಾ ಚ ಮಿಷ್ಠಾನಿ ದ್ರವ್ಯಾಣ್ಯೇವ ಹಿ ನಾರದ

|| ೧೦ ||

ಜಾತೀಫಲಂ ಚ ಕಂಕೋಲಂ ದಾಡಿನುಂ ಶ್ರೀಫಲಂ ತಥಾ |

ನಾರಿಕೇರಂ ಚ ಜಂಬೀರಂ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಂ ಚ ಸುವಾಸಕಂ

|| ೧೧ ||

೮. ಆ ದಿವಸ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸೂತಿಕಾಗೃಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚಲೋಹದ ಚೂರುಗಳನ್ನೂ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನೂ ಇತರ ರಕ್ಷಾಬಂಧನಗಳನ್ನೂ ಇಡಬೇಕು.

೯. ಅಲ್ಲದೆ ಸೂತಿಕಾಗೃಹೋಪಯುಕ್ತವಾದ ನಾನಾವಿಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಶಿಶುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಕತ್ತರಿಸುವಸಾಧನವನ್ನೂ, ಧಾತ್ರೀರೂಪಧಾರಿಣಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

೧೦ ಮನೋಹರವಾದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಎಂಟುಫಲಗಳನ್ನೂ, ಮಿಷ್ಠದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು.

೧೧. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಕಂಕೋಲಫಲಗಳನ್ನೂ, ದಾಳಿಂಬೆ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಫಲಗಳನ್ನೂ, ನಾರಿಕೇಳ ಮತ್ತು ನಿಂಬೆಫಲಗಳನ್ನೂ, ಕೂಷ್ಮಾಂಡ ಮತ್ತು ಸುವಾಸಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (ಇವೆಲ್ಲ ವನ್ಯ ಫಲವಿಶೇಷಗಳು).

ಆಸನಂ ವಸನಂ ಪಾದ್ಯಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ತಥೈವ ಚ |

ಅರ್ಘ್ಯಮಾಚನೀಯಂ ಚ ಸ್ನಾನೀಯಂ ಶಯನಂ ತಥಾ

|| ೧೨ ||

ಗಂಧಂ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ತಾಂಬೂಲಮನುಲೇಪನಂ |

ಧೂಪದೀಪೌ ಭೂಷಣಂ ವೈ ಚೋಪಚಾರಾಂಶ್ಚ ಷೋಡಶ

|| ೧೩ ||

ಸಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕೃತ್ವಾ ಧೃತ್ವಾ ಧೌತೇ ಚ ವಾಸಸೀ |

ಆಚಮ್ಯ ಒತಾಸನೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಪೂರ್ವಕಂ

|| ೧೪ ||

ಘಟಿಸ್ಯಾರೋಪಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪಂಚದೇವತಾಃ |

ಘಟೇ ಹತ್ವಾ ವಾಹನಂ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ

|| ೧೫ ||

ವಸುದೇವಂ ದೇವಕೀಂ ಚ ಯಶೋದಾಂ ನಂದಮೇವ ಚ |

ರೋಹಿಣೀಂ ಬಲದೇವಂ ಚ ಷಷ್ಠೀದೇವೀಂ ವಸುಂಧರಾಂ

|| ೧೬ ||

೧೨-೧೩. ಅಂತೆಯೇ, ಆಸನ, ವಸ್ತ್ರ, ಪಾದ್ಯ, ಮಧುಪರ್ಕ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಸ್ನಾನ, ಶಯನ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲ, ಅನುಲೇಪನ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಮತ್ತು ಭೂಷಣವೆಂಬ ಈ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೪. ಮೊದಲು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಶುಭ್ರವಾದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ವಾಚನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೫. ಅನಂತರ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕಲಶವನ್ನಿಟ್ಟು ಪಂಚಾಯತನ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಆವಾಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

೧೬. ವಸುದೇವದೇವಕಿಯರನ್ನೂ, ಯಶೋದೆ ಮತ್ತು ನಂದಗೋಪರನ್ನೂ ರೋಹಿಣೀಬಲರಾಮರನ್ನೂ, ಷಷ್ಠೀದೇವಿ ಮತ್ತು ವಸುಂಧರೆಯನ್ನೂ ಆವಾಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೋಹಿಣೀಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀಂ ಚೈವ ಅಷ್ಟಮಿಾಂ ಸ್ಥಾನದೇವತಾಂ |

ಅಶ್ವತ್ಥಾನ್ನಾ ಸಹ ಬಲಿಂ ಹನುಮಂತಂ ವಿಭೀಷಣಂ

|| ೧೭ ||

ಕೃಪಂ ಪರಶುರಾಮಂ ಚ ವೇದವ್ಯಾಸಂ ಮೃಕಂಡಕಂ |

ಸರ್ವಸ್ಯಾನಾಹನಂ ಕೃತ್ವಾ ಧ್ಯಾನಂ ಕುರ್ಯಾದ್ಧರೇಶ್ವರಾ

|| ೧೮ ||

ಪುಷ್ಪಕಂ ಮಸ್ತಕೇ ನೈಸ್ಯ ಪುನರ್ಧ್ಯಾಯೇದ್ವಿಚಕ್ಷಣಃ |

ಧ್ಯಾನಂ ಚ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತಂ ಶೃಣು ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನಾರದ

|| ೧೯ ||

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಕಥಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಕುಮಾರಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ

|| ೨೦ ||

ಬಾಲಂ ನೀಲಾಂಬುಜಾಭಮತಿಶಯೇರುಚಿರಂ

ಸ್ಥೀರವಕ್ತ್ರಾಂಬುಜಂ ತಂ ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾನಂತಧರ್ಮೈಃ

ಕತಿಕತಿದಿವಸೈಃ ಸ್ತೂಯಾಮಾನಂ ಪರಂ ಯತ್ ||

೧೭. ಅಂತೆಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯನ್ನೂ, ಅಷ್ಟಮಿಯ ಅಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯನ್ನೂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾನ್ನ ಮತ್ತು ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಹನುಮಂತ ಮತ್ತು ವಿಭೀಷಣರನ್ನೂ ಆವಾಹನಮಾಡಬೇಕು.

೧೮. ಕೃಪ, ಪರಶುರಾಮ, ವೇದವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮೃಕಂಡುಮುನಿಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಆವಾಹನಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು (ಚಿರಂಜೀವಿಗಳಾದ ಇವರಿಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪರಮಭಕ್ತರಾದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹರು.)

೧೯. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪುನಃ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈಗ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದ ಧ್ಯಾನಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆನು ಕೇಳು.

೨೦. ಈ ಧ್ಯಾನಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು, ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಸಣ್ಣುಖನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು.

೨೧. ಕನ್ನೈದಿಲೆಯಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಬಹಳ ಮನೋಹರನೂ, ನಗುಮುಖವುಳ್ಳವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ, ಅನಂತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರುಷರಿಂದ

ಧ್ಯಾನಾಸಾಧ್ಯನ್ಯುಷ್ಠೀಂದ್ರೈರ್ಮುನಿಗಣಮನುಜೈಃ |
 ಸಿದ್ಧಸಂಘೈರಸಾಧ್ಯಂ ಯೋಗೀಂದ್ರಾಣಾಮಚಿಂತ್ಯ |
 ಮತಿಶಯಮತುಲಂ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪಂ ಭಜೇತ್ ಹಂ

|| ೨೦ ||

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪುಷ್ಪಂ ಚ ದತ್ವಾ ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ಚ ನಿವೇದಯೇತ್ |
 ಏವಂ ವ್ರತೇ ವ್ರತಂ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛೃಣು ಮಂತ್ರಕ್ರಮಂ ಮುನೇ

|| ೨೧ ||

ಆಸನಂ ಸರ್ವಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಸದ್ರಶ್ವಮಣಿನಿರ್ಮಿತಂ |
 ವಿಚಿತ್ರಂ ಚ ವಿಚಿತ್ರೇಣ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಶೋಭನಂ ಹರೇ

|| ೨೨ ||

ವಸನಂ ವಹ್ನಿಶೌಚಂ ಚ ನಿರ್ಮಿತಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ |
 ಪ್ರತಪ್ತಸ್ವರ್ಣಖಚಿತಂ ಚಿತ್ರಿತಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೨೩ ||

ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾರ್ಥಂ ಚ ಸ್ವರ್ಣಪಾಕ್ರಸ್ಥಿತಂ ಜಲಂ |
 ಪವಿತ್ರಂ ನಿರ್ಮಲಂ ಚಾರು ಸಾದ್ಯಂ ಚ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೨೪ ||

ಸ್ತುತಿಪಲ್ಲಡುವವನೂ, ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಗೂ, ಮನುಜರಿಗೂ, ಸಿದ್ಧರಿಗೂ, ದ್ಯಾನ
 ದುರ್ಲಭನೂ, ಯೋಗೀಂದ್ರರಿಗೆ ಅಚಿಂತ್ಯನೂ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಗೋಪ
 ಬಾಲನನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು.

೨೦. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ
 ಫಲಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕು. ವ್ರತಮಾಡಬಯಸುವವನು ಈ ರೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ
 ಕ್ರಮದಿಂದ ವ್ರತಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಂತ್ರವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಕೇಳು.

೨೧. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಣಿರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವೂ, ಶೋಭಾಯುತವೂ,
 ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವೂ ಆದ ದಿವ್ಯಾಸನವನ್ನು ಎಲೈ, ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸು

೨೨. ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವೂ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಸರಿಶುದ್ಧವೂ, ಪುಟಕ್ಕೆ
 ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಖಚಿತವೂ ಆದ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು

೨೩. ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರವೂ, ನಿರ್ಮಲವೂ ಆದ ಜಲವನ್ನು
 ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನೆಗಾಗಿ ಎಲೈ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನಾಗು.

ಮಧುಸರ್ಪಿದೃಢಿಕ್ಷೀರಂ ಶರ್ಕರಾಸಂಯುತಂ ಪರಂ |

ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಂ ದೇಯಂ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೨೬ ||

ದೂರ್ವಾಕ್ಷತಂ ಶುಕ್ಲಪುಷ್ಪಂ ಸ್ವಚ್ಛತೋಯಸಮನ್ವಿತಂ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಸಹಿತಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೨೭ ||

ಸುಸ್ವಾದುಸ್ವಚ್ಛತೋಯಂ ಚ ವಾಸಿತಂ ಗಂಧವಸ್ತುನಾ |

ಶುದ್ಧಮಾಚಮನೀಯಂ ಚ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ

|| ೨೮ ||

ಗಂಧದ್ರವ್ಯಸಮಾಯುಕ್ತಂ ವಿಷ್ಣೋ ತೈಲಂ ಸುವಾಸಿತಂ |

ಅಮಲಕ್ಯಾ ದ್ರವಂ ಚೈವ ಸ್ನಾನೀಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೨೯ ||

ಸದ್ರತ್ನಮಣಿಸಾರೇಣ ರಚಿತಾಂ ಸುಮನೋಹರಾಂ |

ಛಾದಿತಾಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರೇಣ ಶಯ್ಯಾಂ ಚ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ

|| ೩೦ ||

೨೬ ಜೇನು, ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಯೊಡಗೂಡಿದ ವಂಚಾಮೃತವನ್ನು ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೨೭. ದೂರ್ವಾಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ, ಬಿಳಿಹೂವನ್ನೂ, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದ ಚಂದನ, ಅಗುರು ಮತ್ತು ಕಸ್ತೂರಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೨೮. ಎಲೈ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ, ಎಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಸುವಾಸಿತ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ತಿಳಿನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧಾಚಮನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೨೯. ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುವಾಸನೆಯಾದ ತೈಲವನ್ನೂ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿನ ರಸವನ್ನೂ ಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೦. ಮಣಿಹಾರಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮರೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ದಿವ್ಯಶಯನವನ್ನು ಶಯನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಚೂರ್ಣಂ ಚ ವೃಕ್ಷಭೇದಾನಾಂ ಮೂಲಾನಾಂ ದ್ರವಸಂಯುತಂ |
ಕಸ್ತೂರೀದ್ರವಸಂಯುಕ್ತಂ ಗಂಧಂ ಚ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ || ೩೧ ||

ಪುಷ್ಪಂ ಸುಗಂಧಿಯುಕ್ತಂ ಚ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಕುಂಕುಮೇನ ಚ |
(ವನಸ್ಪತಿ ಸಮುದ್ಭವಂ)
ಸುಪ್ರಿಯಂ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ || ೩೨ ||

ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಸ್ವಸ್ತಿಕೋಕ್ತಂ ಚ ಮಿಷ್ಠದ್ರವ್ಯಸಮನ್ವಿತಂ |
ಸುಪಕ್ಷ ಘನಸಂಯುಕ್ತಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ || ೩೩ ||

ಲಿಡ್ಡುಕಂ ಮೋದಕಂ ಚೈವ ಸರ್ಪಿಃ ಕ್ಷೀರಂ ಗುಡಂ ಮಧು |
ನವೋದ್ಯೋತಂ ದಧಿ ತಕ್ರಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ || ೩೪ ||

ಶೀತಲಂ ಶರ್ಕರಾಯುಕ್ತಂ ಕ್ಷೀರಸ್ನಾಧುಸುಪಕ್ಷಕಂ |
ತಾಂಬೂಲಂ ಭೋಗಸಾರಂ ಚ ಕರ್ಪೂರಾದಿಸಮನ್ವಿತಂ || ೩೫ ||

೩೧. ಸುವಾಸನೆಯಾದ ಬೇರುಗಳ ದ್ರವದಿಂದಲೂ, ಕಸ್ತೂರಿದ್ರವದಿಂದಲೂ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಚಂದನಾದಿ ವೃಕ್ಷಗಳ ಚೂರ್ಣಮಿಶ್ರಿತವಾದ ದಿವ್ಯಗಂಧವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೨. ಕುಂಕುಮಮಿಶ್ರಿತವಾದ, ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸುವಾಸನೆಯಾದ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಎಲೈ ಹರಿಯೇ, ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೩. ಮಿಷ್ಠದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ವಸ್ತಿಕವಾಯನವನ್ನೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ವವಾದ ಘನಗಳನ್ನೂ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೪. ಲಾಡು, ಕರಿಗಡಬು, ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಬೆಲ್ಲ, ಜೇನು, ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಪ್ಪುಕಟ್ಟಿರುವ ಮೊಸರು ಮುಂತಾದ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೫. ಶೀತಲವಾಗಿಯೂ, ಸಕ್ಕರೆಸಹಿತವಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ವವಾಗಿಯೂ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಭೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಿವೇದಿತಮಿದಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ |
ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಸಂಯುತಂ

|| ೩೬ ||

ಅಬೀರಚೂರ್ಣಂ ರುಚಿತಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ |
ತರುಭೇದರಸೋತ್ಕರ್ಷೋ ಗಂಧಯುಕ್ತೋಽಗ್ನಿನಾ ಸಹ

|| ೩೭ ||

ಸುಪ್ರಿಯಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಧೂಪೋಽಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ |
ಘೋರಾಂಧಕಾರನಾಶೈಕಹೇತುರೇವ ಶುಭಾವಹಃ

|| ೩೮ ||

ಸುಪ್ರದೀಪೋ ದೀಪ್ತಿ ಕರೋ ದೀಪೋಽಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ |
ಪವಿತ್ರಂ ವಿರ್ಮಲಂ ತೋಯಂ ಕರ್ಪೂರಾದಿಸಮಾಯುತಂ
(ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ)

|| ೩೯ ||

ಜೀವನಂ ಸರ್ವಬೀಜಾಣಾಂ ಪಾನಾರ್ಥಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಹರೇ |
ನಾನಾಪುಷ್ಪಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಗ್ರಥಿತಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಂತುನಾ

|| ೪೦ ||

೩೬. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳಿಂದ ಯುತವಾದ ಈ ಅನುಲೇಪನದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಪಿಸುವೆನು ಸ್ವೀಕರಿಸು

೩೭. ಎಲೈ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ, ಸುಗಂಧದಿಂದಲೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ರಸದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ 'ಅಬೀರ'ವೆಂಬ ಮರದ ಚೂರ್ಣದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಿಯವಾದ ದಿವ್ಯಧೂಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೮. ಘೋರಾಂಧಕಾರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ, ಶುಭಕರವೂ, ದೀಪ್ತಿ ಕರವೂ ಆದ ದಿವ್ಯದೀಪವನ್ನು ಎಲೈ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ, ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೩೯. ಪವಿತ್ರವೂ, ನಿರ್ಮಲವೂ, ಕರ್ಪೂರವೇ ಮುಂತಾದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವೂ, ಸಕಲ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಜೀವನವ್ರದವೂ ಆದ ಶೀತಲೋದಕವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಲು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೪೦. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ದಾರದಿಂದ ಪೋಣಿಸಿರುವ ನಾನಾವಿಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ದಿವ್ಯಮಾಲೆಯನ್ನು ಭೂಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಶರೀರಭೃಷಾ ಪೂಜನವರಂ ಮಾಲ್ಯಂ ಚ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ |
ದತ್ತಾ ದೇವತಾಂ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಪೂಜೋಪಯೋಗಿತಾನಿ ಚ || ೪೦ ||

ವ್ರತಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಂ ವ್ರತ್ಯಂ ಹರಯೇ ದೇವಮೇವ ಚ |
ಫಲಾನಿ ತರುಬೀಜಾನಿ ಸ್ವಾದೂನಿ ಸುಂದರಾಣಿ ಚ || ೪೧ ||

ವಂಶವೃದ್ಧಿ ಕರಾಣ್ಯೇನ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರ |
ಅನಾಹಿತಾಂಶ್ಚ ದೇವಾಂಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪೂಜಯೇದ್ಭಕ್ತೀ || ೪೨ ||

ತಾನ್ಮೃಜ್ಯ ಭಕ್ತಿಭಾವೇನ ದದ್ಯಾತ್ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿತ್ರಯಂ |
ಸುನಂದನಂದಕುಮುದಾನೋಪಾನೋಪವೀಶ್ಚ ರಾಧಿಕಂ || ೪೩ ||

ಗಣೇತಂ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಚ ಶಿವಂ ಶಿವಾಂ |
ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ಚೈವ ದಿಕ್ಷಾಲಾಂಶ್ಚ ಗೃಹಾಂಸ್ತಥಾ || ೪೪ ||

ಶೇಷಂ ಸುದರ್ಶನಂ ಚೈವ ಪಾರ್ಷದಪ್ರವರಾಂಸ್ತಥಾ |
ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸರ್ವದೇವಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಣಮ್ಯ ದಂಡವದ್ಭವಿ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಭ್ಯಶ್ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ದತ್ತಾ ದದ್ಯಾಚ್ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಂ || ೪೫ ||

೪೦-೪೩. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತ ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ತಂದ ಪೂಜೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಕಲ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮಧುರವೂ ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಪೂರ್ಣಫಲಗಳನ್ನು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಅವಾಹನಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

೪೪. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಮೂರುಸಾರಿ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

೪೫-೪೬. ಅನಂತರ ಸುನಂದ, ನಂದ, ಕುಮುದ ಮುಂತಾದ ಗೋಪರನ್ನೂ, ಗೋಪಿಯರನ್ನೂ, ರಾಧಿಕೆಯನ್ನೂ, ಗಣೇಶ, ಪಟ್ಟಾಬಿ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರನ್ನೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯರನ್ನೂ, ದಿಕ್ಷಾಲರನ್ನೂ, ನವಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ, ಆದಿಶೇಷನನ್ನೂ, ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾರ್ಷದರನ್ನೂ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿ, ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ, ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಕಥಾಂ ಚ ಜನ್ಮಾಧ್ಯಾಯೋಕ್ತಾಂ ಶೃಣುಯಾದ್ಭಕ್ತಿಭಾವತಃ |

ತದಾ ಕುಶಾಸನೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕುರ್ಯಾಜ್ಜಾಗರಣಂ ವ್ರತೀ

|| ೪೭ ||

ಪ್ರಭಾತೇ ಚಾಹ್ನಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಮುದಾ |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಚ ಕಾರಯೇದ್ಧರಿಕೀರ್ತನಂ

|| ೪೮ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ವ್ರತಕಾಲವ್ಯವಸ್ಥಾಂ ಚ ವೇದೋಕ್ತಾಂ ಸರ್ವಸಂಮತಾಂ |

ವೇದಾರ್ಥಂ ಚ ಸಮಾಲೋಚ್ಯ ಸಂಹಿತಾಂ ಚ ಪುರಾತನೀಂ

|| ೪೯ ||

ಉಪವಾಸೇ ಜಾಗರಣೇ ವ್ರತೇ ಕಿಂ ವಾ ಫಲಂ ಮುನೇ |

ಕಿಂ ವಾ ಪಾಪಂ ತತ್ರ ಭುಕ್ತ್ವಾ ವದ ವೇದವಿದಾಂ ವರ

|| ೫೦ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಅಷ್ಟಮಿಾ ಕರ್ತೃಸಂಯುಕ್ತಾ ರಾತ್ರ್ಯರ್ಥೇ ಯದಿ ದೃಶ್ಯತೇ |

ಸ ಏವ ಮುಖ್ಯಕಾಲಶ್ಚ ತತ್ರ ಜಾತಃ ಸ್ವಯಂ ಹರಿಃ

|| ೫೧ ||

೪೭. ಅನಂತರ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜನ್ಮಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಥೆ ಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕುಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೪೮. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ವ್ರತಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾನಾಹಿಂಸಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಂತರ್ಮಣಿಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

೪೯-೫೦. ನಾರದ :- ಎಲೈ ವೇದಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾರಾಯಣ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ವೇದೋಕ್ತವೂ, ಸಕಲಸಂಮತವೂ ಆದ ವ್ರತಕಾಲವನ್ನೂ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ಜಾಗರಣಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಫಲವನ್ನೂ, ಆ ದಿವಸ ಊಟಮಾಡುವುದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಪಾಪವನ್ನೂ, ವೇದಾರ್ಥ ಸಂಹಿತೆಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಹೇಳು.

೫೧. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ :- ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರಯುತವಾದ ಅಷ್ಟಮಿಾತಿಥಿಯಿದ್ದರೆ ಅದೇ ವ್ರತಾಚರಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾಲ. ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಜನಿಸಿದ್ದು

ಜಯಂ ಪುಣ್ಯಂ ಚ ಕುರುತೇ ಜಯಂತೀ ತೇನ ಸಂಸ್ಕೃತಾ |
ತಕ್ರೋಪೋಷ್ಯ ನೃತಂ ಕೃತ್ವಾ ಕುರ್ಯಾ ಜ್ಞಾ ಗರಣಂ ಬುಧಃ || ೫೨ ||

ಸರ್ವಾಪನಾದಃ ಕಾಲೋಽಯಂ ಪ್ರಧಾನಃ ಸರ್ವಸಂಮತಃ |
ಇತಿ ವೇದವಿದಾಂ ವಾಣೀ ಚೇತ್ಯುಕ್ತಾ ವೇಧಸಾ ಪುರಾ || ೫೩ ||

ತತ್ರ ಜಾಗರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಯಶ್ಚೋಪೋಷ್ಯ ನೃತಂ ಚರೀತ್ |
ಕೋಟಿಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಾತ್ಮಾಪಾನುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || ೫೪ ||

ವರ್ಜನೀಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸಪ್ತಮಾಸಹಿತಾಷ್ಟಮಾ |
ಸಾ ಸರ್ವಾಪಿ ನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಸಪ್ತಮಾಸಹಿತಾಷ್ಟಮಾ |
ಅನಿದ್ಧಾ ಯಾಂ ಕಋಕ್ಷಾಯಾಂ ಜಾತೋ ದೇವಕೀನಂದನಃ || ೫೫ ||

೫೨. ಜಯವನ್ನೂ, ಪುಣ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ನಕ್ಷತ್ರ, ತಿಥಿ ಮತ್ತು ಕಾಲದ ಯೋಗವು 'ಜಯಂತೀ'ಯೆನಿಸುವುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ರತಮಾಡುವವನು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೫೩. ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಪನಾದಕವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನವೂ, ಸರ್ವಸಮ್ಮತವೂ ಆದ ಕಾಲವಿದು. ಇದು ವೇದಜ್ಞರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತೆಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಹೇಳಿರುವನು.

೫೪. ಆ ದಿವಸ ಉಪವಾಸದಿಂದ ವ್ರತಾಚರಣೆಮಾಡಿ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡುವವನ ಕೋಟಿಜನ್ಮದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

೫೫. ಸಪ್ತಮಾಸಹಿತವಾದ ಅಷ್ಟಮಿಯದಿವಸ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸ ಕೂಡದು. ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವಿದ್ದರೂ ಸಪ್ತಮಾಯುತವಾದ ಅಷ್ಟಮಿಯದಿನ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಬಾರದು. ಸಪ್ತಮಿಯ ವೇಧಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಷ್ಟಮಾದಿವಸ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವಕೀನಂದನನು ಜನಿಸಿದನು.

- ವೇದವೇದಾಂಗಗುಪ್ತೇತಿವಿಶಿಷ್ಟೇಮಂಗಲಕ್ಷಣೇ |
ವ್ಯತೀತೇ ರೋಹಿಣೀಯುಷ್ಣೇ ವ್ರತೀ ಕುರ್ಯಾಚ್ಚ ಪಾರಣಾಂ || ೫೬ ||
- ತಿಥ್ಯಂತೇ ಚ ಹರಿಂ ಸ್ತೃತ್ವಾ ಕೃತ್ವಾ ದೇವಾರ್ಚನಂ ವ್ರತೀ |
ಪಾರಣಂ ಪಾನನಂ ಪುಂಸಾಂ ಸರ್ವಪಾಪಪ್ರಣಾಶನಂ || ೫೭ ||
- ಉಪವಾಸಾಂಗಭೂತಂ ಚ ಫಲದಂ ಸಿದ್ಧಿ ಕಾರಣಂ |
ಸರ್ವೇಷ್ಟೇವೋಪವಾಸೇಷು ದಿನಾ ಪಾರಣಮಿಷ್ಯತೇ || ೫೮ ||
- ಅನ್ಯಥಾ ಫಲಹಾನಿಃ ಸ್ಯಾತ್ಕೃತ್ಯತೇ ಧಾರಣಪಾರಣೇ |
ನ ರಾತ್ರೌ ಪಾರಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವ್ರತೇ ವೈ ರೋಹಿಣೀವ್ರತಾತ್ || ೫೯ ||
- ನಿಶಾಯಾಂ ಪಾರಣಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಮಹಾನಿಶಾಂ |
ಪೂರ್ವಾರ್ಹ್ಣೇ ಪಾರಣಂ ಶಸ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರಸುರಾರ್ಚನಂ || ೬೦ ||

೫೬. ಈರಿತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮಂಗಳಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇದವೇದಾಂಗರಕ್ಷಕನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವು ಕಳೆದನಂತರ ವ್ರತಿಯು ಪಾರಣಮಾಡಬೇಕು.

೫೭. ಅಷ್ಟಮಾತಿಥಿಯು ಕಳೆದನಂತರ ಹರಿಸ್ತರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವತಾರ್ಚನೆಮಾಡಿ ಪಾರಣಮಾಡುವ ವ್ರತಪರರ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

೫೮. ಪಾರಣೆಯೆಂಬುದು ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಅಂಗಭೂತವೂ, ಫಲಸಿದ್ಧಿದಾಯಕವೂ ಆದುದು. ಎಲ್ಲ ಉಪವಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೫೯. ರಾತ್ರಿಯಹೊತ್ತು ಪಾರಣೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ವ್ರತಭಂಗವುಂಟಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ವ್ರತದದಿವಸ ಮಾತ್ರ ರಾತ್ರಿಯಹೊತ್ತು ಪಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

೬೦. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದನಂತರ ಪಾರಣೆಮಾಡಬಹುದು. ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರಣೆಮಾಡುವುದು ವ್ರಶಸ್ತವಾದುದು.

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಂಮಂತಂ ಕುರ್ಯಾದ್ಯತೇ ವೈ ರೋಹಿಣೀವ್ರತಂ |

ಬುಧಸೋ ಲನುಸಮಾಯುಕ್ತಾ ಜಯಂತೀ ಯದಿ ಲಭ್ಯತೇ || ೬೧ ||

ನ ಕುರ್ಯಾದ್ಗರ್ಭವಾಸಂ ಚ ತತ್ರ ಕೃತ್ವಾ ವ್ರತಂ ವ್ರತೀ |

ಉದಯೇ ಚಾಷ್ಟಮಿಾ ಕಂಚಿನ್ನ ವಮಿಾ ಸಕಲಾ ಯದಿ || ೬೨ ||

ಭನೇದ್ವು ಧೇಂದುಸಂಯುಕ್ತಾ ಸ್ರಾಜಾಪತ್ಯಕ್ಷಸಂಯುತಾ |

ಅಪಿ ವರ್ಷಶತೇನಾಪಿ ಲಭ್ಯತೇ ವಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ || ೬೩ ||

ವ್ರತಂ ತತ್ರ ವ್ರತೀ ಕುರ್ಯಾತ್ಪುಂಸಾಂ ಕೋಟಿಂ ಸಮುದ್ಧರೇತ್ |

ಸೃಣಾಂ ಮಿನಾ ವ್ರತೇನಾಪಿ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಹೀನಸಂಪದಾಂ || ೬೪ ||

ಕೃತೇನ್ಮೈವೋಪವಾಸೇನ ಪ್ರೀತೋ ಭವತಿ ಮಾಧವಃ |

ಭಕ್ತ್ಯಾ ನಾನೋಪಚಾರೇಣ ರಾತ್ರೌ ಜಾಗರಣೇನ ಚ || ೬೫ ||

೬೧-೬೩. ರೋಹಿಣೀವ್ರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ವ್ರತಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಿನ ಪಾರಣೆಯೇ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದು. ಬುಧವಾರ ಅಥವಾ ಸೋಮವಾರ ಈ ಜಯಂತೀ ಯೋಗವು ಲಭಿಸಿದಾಗ ವ್ರತಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ಜನ್ಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಷ್ಟಮಿಯೂ, ಅಸ್ತಕಾಲದವರೆಗೆ ನವಮಿಯೂ ಇದ್ದು (ಬುಧವಾರ ಅಥವಾ ಸೋಮವಾರ) ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವಿದ್ದರೆ ಆ ದಿನವು ವ್ರತಾಚರಣೆಗೆ ಬಹಳ ಪುಣ್ಯಕರವಾದುದು. ಅಂಥ ಪುಣ್ಯದಿನವು ನೂರುವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ದೊರೆಯುವುದು ದುರ್ಲಭವಾಗುವುದು.

೬೪-೬೫. ಅದಿನ ವ್ರತಮಾಡಿದವನು ತನ್ನ ವಂಶದ ಕೋಟಿಪುರುಷ ರನ್ನು ಧೈರಿಸುವನು. ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಲು ಶಕ್ತರಲ್ಲದ ಬಡಭಕ್ತರು, ಕೇವಲ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಜಾಗರಣೆಮಾಡಿ, ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಸುಪ್ರೀತನಾಗುವನು.

ಫಲಂ ದದಾತಿ ದೈತ್ಯಾರಿರ್ಜಯಂತೀ ವ್ರತಸಂಭವಂ |
ವಿತ್ತಶಾತ್ಮಮಕುರ್ವಾಣಃ ಸಮ್ಯಕ್ಫಲಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ || ೬೬ ||

ಕುರ್ವಾಣೋ ವಿತ್ತಶಾತ್ಮಂ ಚ ಲಭತೇ ಸದೃಶಂ ಫಲಂ |
ಅಷ್ಟಮ್ಯಾಮಫ ರೋಹಿಣ್ಯಾಂ ನ ಕುರ್ಯಾತ್ಪಾರಣಂ ಬುಧಃ || ೬೭ ||

ಹನ್ಯಾತ್ಪರಾ ಕೃತಂ ಪುಣ್ಯಂ ಚೋಪವಾಸಾರ್ಜಿತಂ ಫಲಂ |
ತಿಥಿರಷ್ಟಗುಣಂ ಹಂತಿ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಚ ಚತುರ್ಗುಣಂ || ೬೮ ||

ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ತಿಥಿಭಾಂತೇ ಚ ಪಾರಣಾಂ |
ಮಹಾನಿಶಾಯಾಂ ಪ್ರಾಸ್ತಾಯಾಂ ತಿಥಿಭಾಂಶಂ ಯಾದಾ ಭವೇತ್ || ೬೯ ||

ತೃತೀಯೇಽಹ್ನಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾರಣಂ ಕುರುತೇ ಬುಧಃ |
ಷಣ್ಮಹೂರ್ತೇ ವ್ಯತೀತೇ ತು ರಾತ್ರಾವೇನ ಮಹಾನಿಶಾ || ೭೦ ||

೬೬. ಕೇವಲ ಉಪವಾಸ ಜಾಗರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಜಯಂತೀವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಹಣವಂತರು ಲೋಭಿಗಳಾಗದೆ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದರೆ ಸತ್ಫಲವು ದೊರೆಯುವುದು.

೬೭. ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಲೋಭಮಾಡುವವನು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಅಷ್ಟಮೀತಿಥಿಯೂ, ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವೂ ಇರುವಾಗ ಪಂಡಿತನಾದವನು ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು.

೬೮. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರಣೆಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಉಪವಾಸಮಾಡಿದ ಫಲವೂ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ಅಷ್ಟಮೀತಿಥಿಯಿದ್ದರೆ ಎಂಟರಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವೂ ಕೇವಲ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವೂ ನಾಶವಾಗುವುದು.

೬೯-೭೦. ಆದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಮೀತಿಥಿ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಳೆದನಂತರವೇ ಪಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೇ ನಕ್ಷತ್ರ ಮತ್ತು ತಿಥಿಯು ಮುಗಿದರೂ ಕೂಡ ಮೂರನೇದಿನವವೇ ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದವನು ಪಾರಣೆ ಮಾಡುವನು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ಮುಹೂರ್ತಕಾಲ ಕಳೆದರೆ ಅದೇ ಮಹಾರಾತ್ರಿಯೆನಿಸುವುದು.

ಲಭತೇ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ಚ ತತ್ರ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಚ ನಾರದ |

ಗೋಮಾಂಸವಿಣ್ಣೋತ್ರಸಮಂ ತಾಂಬೂಲಂ ಚ ಫಲಂ ಜಲಂ || ೨೦ ||

ಪುಂಸಾಮೃತೈಃ ಶುದ್ಧಾನಾಮೋದನೈಃ ಚ ಕಾ ಕಥಾ |

ತ್ರಿಯಾ ಮಾಂ ರಜನೀಂ ಪ್ರಾಹುತ್ಯುಕ್ತ್ಯಾದ್ಯಂ ಚ ಚತುಷ್ಟಯಂ || ೨೧ ||

ದಂಡಾ ನಾಂ ತದುಭೇ ಸಂಧ್ಯೇ ದಿವಸಾದ್ಯಂತಸಂಜ್ಞತೇ |

ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಚ ಶುದ್ಧಾಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಜಾಗರಣಂ ವ್ರತಂ || ೨೨ ||

ಶತಜನ್ಮ ಕೃತಾಕ್ವಾಪಾನ್ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಚ ಶುದ್ಧಾಯಾಮುಪೋಷ್ಯ ಕೇವಲಂ ನರಃ || ೨೩ ||

೨೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅಪ್ಪಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಟಮಾಡುವವನು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವನು. ಆಗ ಸೇವಿಸುವ ಫಲ, ಜಲ, ತಾಂಬೂಲಗಳು, ಗೋವಿನ ಮಾಂಸ, ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಗಂಜಲಕ್ಕೆ ಸದೃಶವೆನಿಸುವುವು.

೨೧. ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಯಮವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಫಲಜಲಾದಿಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿಕೊಂಡದಿಂದ ಮೇಲೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಟಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಹಗಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಝಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ರಾತ್ರಿಯು ಮೂರು ಝಾನವೆಂತುತನಾದುದೆಂದು ಹೇಳುವರು.

೨೨. ಉಳಿದ ಒಂದು ಝಾನ ಅಥವಾ ಮೂರು ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಝಾನ ವ್ರತಃಸಂಧ್ಯೆಯೆಂದೂ. ಉಳಿದರ್ಧಝಾನ ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯೆಯೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು.

೨೩. ಶ್ರಾವಣ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯ ದಿವಸ ಜಾಗರಣವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುವವರು ನೂರು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅಶ್ವಮೇಧಫಲಂ ತಸ್ಯ ವ್ರತಂ ಜಾಗರಣಂ ವಿನಾ |

ಯದ್ಬಾಲ್ಯೇ ಯಚ್ಚ ಕೌಮಾರೇ ಯೌವನೇ ಯಚ್ಚ ವಾರ್ಧಕೇ || ೭೫ ||

ಸಪ್ತಜನ್ಮಕೃತಾತ್ಪಾಪಾನ್ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮದಿವಸೇ ಯಶ್ಚ ಭುಂಕ್ತೇ ನರಾಧಮಃ || ೭೬ ||

ಸ ಭವೇನ್ಮಾತೃಗಾಮಿನಿ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಶತಂ ಲಭೇತ್ |

ಕೋಟಿಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಂ ಪುಣ್ಯಂ ತಸ್ಯ ಸತ್ಯತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ || ೭೭ ||

ಅನರ್ಹಶ್ಚಾ ಶುಚಿಃ ಶಶ್ವದ್ವೈನೇ ಪಿತ್ರೇ ಚ ಕರ್ಮಣಿ |

ಅಂತೇ ವಸೇತ್ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ಯಾವಚ್ಚಂದ್ರದಿನಾಕರೌ || ೭೮ ||

೭೫. ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಉಪವಾಸಮಾಡಿದವರೂ ಕೂಡ (ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ) ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಮಾಡಿದ ಫಲವು ದೊರೆ ಯುವುದು.

೭೬. ಅಲ್ಲದೆ ಏಳು ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲೂ, ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರ, ಯೌವನ ಮತ್ತು ವಾರ್ಧಕ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ ಸಕಲ ವಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

೭೭. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮದಿವಸದಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡುವ ನೀಚ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾತೃಗಮನಮಾಡಿದ ದೋಷಕ್ಕೂ, ನೂರು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿದ ವಾಪಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅವನು ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳಿಂದಾರ್ಜಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವೂ ನಾಶವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

೭೮. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ದೇವಪಿತೃಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಲು ಅನರ್ಹನೂ, ಆಕುಟಯೂ ಆಗುವನು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವವರಿಗೆ ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರಳುವನು.

ಕೃಮಿಭಿಃ ಶೂಲತುಲ್ಯೈಶ್ಚ ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟೈಶ್ಚ ಭಕ್ಷಿತಃ |
ಸಾಪಿಃ ತತಃ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಭಾರತೇ ಜನ್ಮ ಚೇಲ್ಲಭೇತ್ || ೭೯ ||

ಷಷ್ಠಿವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಣಾಯಾಂ ಚ ಕೃಮಿರ್ಭವೇತ್ |
ಗೃಧ್ರಕೋಟಿ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ತತಃ ಜನ್ಮಾನಿ ಸೂಕರಃ || ೮೦ ||

ಶ್ವಾಪದಃ ತತಃ ಜನ್ಮಾನಿ ಸೃಗಾಲಃ ಸಪ್ತ ಜನ್ಮ ಚ |
ಸಪ್ತಜನ್ಮಸು ಸರ್ಪಶ್ಚ ಕಾಕಶ್ಚ ಸಪ್ತಜನ್ಮಸು || ೮೧ ||

ತತೋ ಭವೇನ್ನರೋ ಮೂಕೋ ಗಲತ್ಪುಷ್ಪೀ ಸದಾತುರಃ |
ತತೋ ಭವೇತ್ಪಶುಘ್ನಶ್ಚ ವ್ಯಾಲಗ್ರಾಹೀ ತತೋ ಭವೇತ್ || ೮೨ ||

ತದಂತೇ ಚ ಭವೇದ್ಧಸ್ಯರ್ಧಮರ್ಹೀನೋ ನರಘ್ನ ಕಃ |
ತತೋ ಭವೇತ್ಸ ರಜಕಸ್ತ್ರೈಲಕಾರಸ್ತತೋ ಭವೇತ್ || ೮೩ ||

೭೯-೮೦. ಅಲ್ಲಿ ಶೂಲಾಯುಧಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟಗಳುಳ್ಳ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ತಿನ್ನಲ್ಪಡುವನಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೂ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳು ಮಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವನು. ಅನಂತರ ಸಹಸ್ರಜನ್ಮಗಳು ಹೆದ್ದಾಗಿಯೂ, ನೂರು ಜನ್ಮಗಳು ಹೆದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವನು.

೮೧. ನೂರು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟವೃಗವಾಗಿಯೂ, ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನರಿಯಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೀಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವಾಗಿಯೂ, ಪುನಃ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಯಾಗಿಯೂ ಜನ್ಮಿಸುವನು.

೮೨. ಅನಂತರ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೂ ಮೂಗನೂ, ಕುಷ್ಟರೋಗಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ಅನಂತರ ವಶುಸಂಹಾರಕನೂ, ಮುಂದೆ ಹಾವಾಡಿದರೂ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು.

೮೩. ಅನಂತರ ಕಳ್ಳನಾಗಿಯೂ, ಧರ್ಮಹೀನನಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಘ್ನನಾಗಿಯೂ, ಮುಂದೆ ಅಗಸ ಮತ್ತು ಗಾಣಿಗನಾಗಿಯೂ ಜನ್ಮನೆತ್ತುವನು.

ತತೋ ಭವೇದ್ದೇವಲಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ಚ ಸದಾಶುಚಿಃ |
ಉಪವಾಸಾಸಮರ್ಥಶ್ಚೇದೇಕಂ ವಿಪ್ರಂ ಚ ಭೋಜಯೇತ್ || ೮೪ ||

ತಾನದ್ಧನಾನಿ ನಾ ದದ್ಯಾದ್ಯದ್ಭುಕ್ತಂ ದ್ವಿಗುಣಂ ಭವೇತ್ |
ಸಹಸ್ರಸಂಮಿತಾಂ ದೇವೀಂ ಜಪೇದ್ವಾ ಪ್ರಾಣಸಂಯಮಾತ್ || ೮೫ ||

ಕುರ್ಯಾದ್ವಾದಶ ಸಂಖ್ಯಾಕಾನ್ಯಥಾರ್ಥಂ ತದ್ವ್ರತೇ ನರಃ |
ಇತ್ಯೇವ ಕಥಿತಂ ವತ್ಸ ಶ್ರುತಂ ಯದ್ವರ್ಮವಕ್ತೃತಃ |
ವ್ರತೋಪವಾಸಪೂಜಾನಾಂ ವಿಧಾನಮಕೃತೇ ಚ ಯತ್ || ೮೬ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ಖಂಡೇ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಾವ್ರತಪೂಜೋಪವಾಸ
ನಿರೂಪಣಂ ನಾಮ ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೮೪. ಮುಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೂ ಸರ್ವದಾ ಅಶುಚಿಯಾದ ದೇವ
ಪೂಜಕನಾಗುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯದಿನ ಉಪವಾಸಮಾಡಲಾಗ
ದವನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಾದರೂ ಊಟಮಾಡಿಸಬೇಕು.

೮೫. ಅಥವಾ ಊಟದ ಎರಡರಷ್ಟು ಧನವನ್ನಾದರೂ ದಾನಮಾಡಬೇಕು.
ಪ್ರಾಣಸಂಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಸ್ರಸಂಮಿತಿಯಾದ ಗಾಯತ್ರೀದೇವಿಯನ್ನು
ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕವಾಗಿ ಜಪಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಥಸಹಿತವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡುಸಾರಿಯಾದರೂ
ಆ ವ್ರತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಬೇಕು.

೮೬. ಎಲೈ ವತ್ಸ ನಾರದನೇ, ಧರ್ಮಪುರುಷನ ಬಾಯಿನಿಂದ ನಾನು
ಕೇಳಿದೆ. ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯ ವ್ರತೋಪವಾಸ ಪೂಜಾವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ, ಇದನ್ನಾ
ಚರಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಬರುವ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿರುವೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಾವ್ರತ, ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಉಪವಾಸಾದಿ ಕ್ರಮಗಳು
ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ವ್ರತವಿಧಾನವು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಷ್ಟಮಿತಿಥಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಯೂ ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕನ್ಯಾಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿಯ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದ ಯೋಗವು ಒದಗಿದರೆ ಅದನ್ನು 'ಜಯಂತಿ' ಎನ್ನುವರು. ಈ 'ಜಯಂತಿ'ಯಲ್ಲಿ ವ್ರತಾಚರಣೆಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆನಿಸುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಪೋಮ ಅಥವಾ ಸೌಮ್ಯ ವಾಸರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಗವು ಲಭಿಸಿದರೆ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದುದು. ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ವ್ರತದದಿವಸ ಸಪ್ತಮಿಯ ನೇಥಿ ಇರಕೂಡದು. ಸಪ್ತಮಾದಿವಸ ಏಕಭುಕ್ತ (ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನವನ್ನು ತಿಂದು) ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಮಾದಿವಸ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಅಷ್ಟಮಿತಿಥಿ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದನಂತರ ಪಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುವವರು ಜನ್ಮಾಂತರಕೃತವಾದ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗುವರಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸದೆ, ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯದಿವಸ ಊಟಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಮಹಾಪಾಪಿಯಾಗಿ ಸಕಲ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಅನರ್ಹನಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿ ನರಳಿ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಗ್ಗಂತು ವಾಗುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಯದಿವಸ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಲು ಅಶಕ್ತರಾದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾನ್ವಾಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಸಹಪ್ರಗಾಯತ್ರಿಯನ್ನಾದರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಿಸಬೇಕು.

|| ೬೦ ||

|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಗಣಪತಿಖಂಡೇ

|| ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಗೋಕುಲೇ ಕೃಷ್ಣಂ ಯಶೋದಾಮಂದಿರೇ ವಸುಃ |
ಜಗಾಮ ಸ್ವಗೃಹಂ ನಂದಃ ಕಿಂ ಚಕಾರ ಮಹಾಪ್ರಭುಃ || ೧ ||

ಕಿಂ ಚಕಾರ ಹರಿಸ್ತತ್ರ ಕತಿವರ್ಷಸ್ಥಿತಿಃ ಪ್ರಭೋಃ |
ಬಾಲಕ್ರೀಡನಕಂ ತಸ್ಯ ವರ್ಣಯ ಕ್ರಮಶೋ ಮುನೇ || ೨ ||

ಪುರಾ ಕೃತಾ ಯಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಗೋಲೋಕೇ ರಾಧಯಾ ಸಹ |
ತತ್ಕೃತಂ ಕೇನ ವಿಧಿನಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪಾಲನಂ ಹರೇಃ || ೩ ||

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರದನು ಹೇಳಿದನು :—ನಸುದೇವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಶೋದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿರುಗಿದನಂತರ ನಂದಗೋವನು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಕಿದನು ?

೨. ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿದ್ದು ಯಾವಯಾವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೈಸಿದನು ? ಎಂಬ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸು.

೩. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಿದನು ?

ಕೀದೃಗ್ವೃಂದಾವನಂ ನಾಮ ಮಂಡಲಂ ಕಿಂವಿಧಂ ವದ |
 ರಾಸಕ್ರೀಡಾಂ ಜಲಕ್ರೀಡಾಂ ಸಂವ್ಯಸ್ಯ ವರ್ಣಯ ಪ್ರಭೋ || ೪ ||
 ನಂದಸ್ತಪಕಃ ಕಿಂ ಚಕಾರ ಯಶೋದಾ ಚಾಥ ರೋಹಿಣೀ |
 ಹರೇಃ ಪೂರ್ವಂ ಚ ಹಲಿನಃ ಕುತ್ರ ಜನ್ಮ ಬಭಾವ ಹ || ೫ ||
 ಪೀಯೂಷಖಂಡಮಾಖ್ಯಾನಮಪೂರ್ವಂ ಶ್ರೀಹರೇಃ ಸ್ಮೃತಂ |
 ವಿಶೇಷತಃ ಕವಿಮುಖೇ ಕಾವ್ಯಂ ನೂತ್ನಂ ಪದೇ ಪದೇ || ೬ ||
 ಸ್ವರಾಸಮಂಡಲಕ್ರೀಡಾಂ ವರ್ಣಯ ಸ್ವಯಮೇವ ಚ |
 ಪರೋಕ್ಷವರ್ಣನಾತ್ಮಾನ್ಯಂ ಪ್ರತಸ್ತಂ ನನ್ಯವರ್ಣನಂ || ೭ ||
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂತೋ ಭವಾನ್ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭೋಗೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಗುರೋರ್ಗುರುಃ |
 ಯೋ ಯಸ್ಯಾಂಶಃ ಸ ಚ ಜನಸ್ತಸ್ಯೈವ ಸುಖತಃ ಸುಖೀ || ೮ ||

೪. ವೃಂದಾವನ ಮತ್ತು ರಾಸಮಂಡಲವು ಹೇಗಿದ್ದಿತು? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸು.

೫. ನಂದಯಶೋದಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ತಂದಿತಾಯಿಯರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದರು. ರೋಹಿಣಿಯು ಯಾವ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ಬಲರಾಮನ ಮಾತೆಯಾದಳು. ಶ್ರೀಹರಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಬಲರಾಮನು ಹೇಗೆ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು.

೬. ಅಪೂರ್ವವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕಥೆಯು ಅನ್ಯತೋಪಮವೆಂದು ವ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಚತುರನಾದ ಕವಿಯ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಈ ಕಥೆಯು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

೭. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂಶಸಂಭೂತನಾದ ನೀನು ನಿನ್ನ ರಾಸಮಂಡಲದ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ನೀನೇ ವರ್ಣಿಸು. ಅನುಭವಿಗಳು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವತಃ ಅನುಭವಮಾಡಿದವರು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಲ್ಲವೇ?

೮. ಯೋಗಿಗಳ ಗುರುವಾದ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶಸಂಭವನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಯಾರು ಯಾರ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿರುವರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಂಶಗಳ ಸುಖದಿಂದ ತಾವೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರುವರು

ತ್ವಯೈವ ವರ್ಣಿತಾ ಸಾದೌ ವಿಲೀನಾ ತು ಯುವಾಂ ಹರೇಃ |
ಸಾಕ್ಷಾದ್ಗೋಲೋಕನಾಥಾಂಶಸ್ತ್ವಮೇವ ತತ್ಸಮೋ ಮಹಾನ್ || ೯ ||

|| ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಶೇಷವಿಘ್ನೇಶಾಃ ಕೂರ್ಮೋ ಧರ್ಮೋಽಹಮೇವ ಚ |
ನರಶ್ಚ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಶ್ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂತಾ ವಯಂ ನವ || ೧೦ ||

ಆಹೋ ಗೋಲೋಕನಾಥಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ಕೇನ ವರ್ಣ್ಯತೇ |
ಯಂ ಸ್ವಯಂ ನೋ ವಿಜಾನೀಮೋ ನ ವೇದಾಃ ಕಿಂ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ || ೧೧ ||

ಸೂಕರೋ ವಾಮನಃ ಕಲ್ಕಿಬೌದ್ಧಃ ಕಪಿಲಮೀನಕೌ |
ಏತೇ ಚಾಂತಾ ಕಲಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಸಂತೈವ ಕತಿಧಾ ಮುನೇ || ೧೨ ||

೯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಹಿಂದೆ ನೀನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಗೋಲೋಕನಾಥನ ಅಂಶಸಂಭೂತನಾದ ನೀನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮಾನನಾಗಿರುವೆ.

೧೦. ನಾರಾಯಣ :—ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ, (ಶಿವ) ಆದಿಶೇಷ, ವಿಘ್ನೇಶ, ಆದಿಕೂರ್ಮ, ನಾನು (ನಾರಾಯಣ), ನರ ಮತ್ತು ಷಣ್ಮುಖ ಈ ಒಂಭತ್ತು ಜನವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪೂರ್ಣಾಂಶದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತರಾದವರು.

೧೧. ಗೋಲೋಕನಾಥನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ನಮಗಾಗಲೀ, ಚತುರ್ವೇದಗಳಿಗಾಗಲೀ ಆ ಮಹಿಮೆಯು ತಿಳಿಯದಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ವಂಡಿತರ ಮಾತೇನು?

೧೨. ಆದಿವರಾಹ, ವಾಮನ, ಕಲ್ಕಿ, ಬೌದ್ಧ, ಕಪಿಲ, ಮತ್ಸ್ಯ ಇವಿಷ್ಟು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಂಶಾವತಾರಗಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಲೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿದವರನ್ನೇಕ ರಿದ್ದಾರೆ.

ಕೂರ್ಮೋ ಲ ನೃಸಿಂಹೋ ರಾಮಶ್ಚ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿರಾಡ್ವಿಭುಃ |

ಪರಿಪೂರ್ಣ ತಮಃ ಕೃಷ್ಣೋ ವೈಕುಂಠೇ ಗೋಕುಲೇ ಸ್ವಯಂ || ೧೩ ||

ವೈಕುಂಠೇ ಕನುಲಾಕಾಂತೋ ರೂಪಭೇದಾಚ್ಚ ತುರ್ಭುಜಃ |

ಗೋಲೋ ಲಕೇ ಗೋಕುಲೇ ರಾಧಾಕಾಂತೋಯಂ ದ್ವಿಭುಜಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೪ ||

ಅಸ್ಮೈವ ತೇಜೋ ನಿತ್ಯಂ ಚ ಚಿತ್ತೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಯೋಗಿನಃ |

ಭಕ್ತಾಃ ಪಾದಾಂಬುಜಂ ತೇಜಃ ಕುತಸ್ತೇಜಸ್ವಿನಂ ನಿನಾ || ೧೫ ||

ಕೃಣು ವಿಪ್ರ ವರ್ಣಯಾಮಿ ಯಶೋದಾನಂದಯೋಸ್ತಪಃ |

ರೋಹಿತಾಶ್ಚ ಯತೋ ಹೇತೋರ್ದದೃಶುಸ್ತೇ ಹರೇರ್ಮುಖಂ || ೧೬ ||

೧೩. ಕೂರ್ಮ, ನರಸಿಂಹ, ರಾಮ ಈ ಮೂರು ಅವತಾರಗಳೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂರ್ಣಾಂಶದಿಂದ ಉಂಟಾದವು. ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯಾದ ವಿರಾಟ್ಟುರುಷನೂ, ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣುವೂ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಅಭಿನ್ನರು.

೧೪. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿರುವ ವನೇ, ಗೋಲೋಕದಲ್ಲೂ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲೂ ರಾಧಾಪತಿಯೆನಿಸಿ ದ್ವಿಭುಜಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

೧೫. ತೇಜಃಸ್ವರೂಪನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಯೋಗಿಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಧ್ಯಾನಿಸುವರು. ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಧರ್ಮಿಯಲ್ಲದೆ ತೇಜಸ್ಸೆಂಬ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಭಕ್ತರು ಸಗುಣಸ್ವರೂಪನಾದ ಆತನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ

೧೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಯಶೋದೆಯೂ, ನಂದಗೋಪನೂ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ, ರೋಹಿಣಿಯೂ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಖದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ವಸೂನಾಂ ಪ್ರವರೋ ನಂದೋ ನಾನ್ಮಾ ದ್ರೋಣಸ್ತಪೋಧನಃ |

ತಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಧರಾ ಸಾಧ್ವೀ ಯಶೋದಾ ಸಾ ತಪಸ್ವಿನೀ

|| ೧೭ ||

ರೋಹಿಣೀ ಸರ್ಪಮಾತಾ ಚ ಕದ್ರೂಶ್ಚ ಸರ್ಪಕಾರಿಣೀ |

ಏತೇಷಾಂ ಜನ್ಮಚರಿತಂ ನಿಬೋಧ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೧೮ ||

ಏಕದಾ ಚ ಧರಾದ್ರೋಣೌ ಸರ್ವತೇ ಗಂಧಮಾಧನೇ |

ಪುಣ್ಯದೇ ಭಾರತೇ ವರ್ಷೇ ಗೌತಮಾಶ್ರಮಸನ್ನಿಧೌ

|| ೧೯ ||

ಚಕ್ರತುಶ್ಚ ತಪಸ್ತತ್ರ ವರ್ಷಾಣಾಮಯುತಂ ಮುನೇ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನಾರ್ಥಂ ಚ ನಿರ್ಜನೇ ಸುಪ್ರಭಾತಟೇ

|| ೨೦ ||

ನ ದದರ್ಶ ಹರಿಂ ದ್ರೋಣೋ ಧರಾ ಚೈವ ತಪಸ್ವಿನೀ |

ಕೃತ್ಯಾಗ್ನಿ ಕುಂಡಂ ವೈರಾಗ್ಯಾತ್ಮನೇಷ್ವಂ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೌ

|| ೨೧ ||

೧೭. ಅಷ್ಟವಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಠನಾದ ದ್ರೋಣನೆಂಬ ತಪಸ್ವಿಯು ನಂದಗೋವನಾಗಿಯೂ, ದ್ರೋಣನಪತ್ನಿಯೂ ಪರಮವವಿತ್ರೆಯೂ ಆದ ಧರಾದೇವಿಯು ಯಶೋದೆಯಾಗಿಯೂ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರು

೧೮. ಸರ್ಪಗಳ ಮಾತೆಯಾದ ಕದ್ರುದೇವಿಯು ರೋಹಿಣಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಇವರುಗಳ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

೧೯-೨೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಧರಾದೇವಿ ಮತ್ತು ದ್ರೋಣರು ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗೌತಮಾಶ್ರಮ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಜನವಾದ ಗಂಧಮಾದನವರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದರು.

೨೧. ಅಷ್ಟುಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದರ್ಶನವಾಗದಿರಲು ಆ ದ್ರೋಣ ಮತ್ತು ಧರಾದೇವಿಯರು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು.

ತೌ ಮರ್ತುಕಾಮೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ವಾಗ್ಬಭೂವಾಶರೀರಿಣೀ |
ದ್ವಷ್ಟ್ಯಥಃ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಂ ಗೋಕುಲೇ ಪುತ್ರರೂಪಿಣಂ || ೨೨ ||

ಜನ್ಮಾಂತರೇ ವಸುಶ್ರೇಷ್ಠ ದುರ್ದರ್ಶಂ ಯೋಗಿನಾಂ ವಿಭುಂ |
ಧ್ಯಾನಾಸಾಧ್ಯಂ ಚ ವಿದುಷಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನಾಂ ಚ ವಂದಿತಂ || ೨೩ ||

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ತದ್ಧರಾದ್ರೋಣೌ ಜಗ್ಮತುಃ ಸ್ವಾಲಯಂ ಸುಖಾತ್ |
ಲಬ್ಧ್ವಾ ತು ಭಾರತೇ ಜನ್ಮ ದೃಷ್ಟ್ವಂ ತಾಭ್ಯಾಂ ಹರೇರ್ಮುಖಂ || ೨೪ ||

ಯಶೋದಾನಂದಯೋರೇವಂ ಕಥಿತಂ ಚರಿತಂ ತವ |
ಸುಗೋಪ್ಯಂ ತ್ರಿದಶಾನಾಂ ಚ ರೋಹಿಣೀಚರಿತಂ ಶೃಣು || ೨೫ ||

ಏಕದಾ ದೇವನಾತಾ ಚ ಪುಷ್ಪೋತ್ಸವದಿನೇ ಸತೀ |
ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಚರದ್ವಾರಾ ಚಕಾರ ಕಶ್ಯಪಂ ಮುನೇ || ೨೬ ||

೨೨ ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕುರಿತು 'ಶ್ರೀಹರಿಯು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ' ಎಂದು ಅರರೀರವಾಣಿ ನುಡಿಯಿತು.

೨೩. ಆದುದರಿಂದ ವಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ದ್ರೋಣನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ, ಯೋಗೀಶ್ವರನೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಧ್ಯಾನದುರ್ಲಭನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ವಂದಿತನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದನು.

೨೪ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಶರೀರವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಧರಾ ಮತ್ತು ದ್ರೋಣರು, ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಸಾಧಿದರು.

೨೫ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಶೋದಾ ಮತ್ತು ನಂದರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿಮದಾಯಿತು. ಈಗ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂಥ ಗೋಪ್ಯವಾದ ರೋಹಿಣೀ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

೨೬. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿಜೀವಿಯು ಪುಷ್ಪವತಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಚಾರನ ಮುಖಾಂತರ ಕಶ್ಯಪನಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದಳು.

- ಸುಸ್ನಾತಾ ಸುಂದರೀ ದೇವೀ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾ |
ಚಕಾರ ವೇಷಂ ವಿವಿಧಂ ದದರ್ಶ ದರ್ಪಣೇ ಮುಖಂ || ೨೭ ||
- ಕಸ್ತೂರೀಬಿಂದುನಾ ಸಾರ್ಧಂ ಸಿಂದೂರಬಿಂದುಸಯುತಂ |
ರತ್ನಕುಂಡಲಶೋಭಾಭಾಷ್ಯಂ ಪತ್ರಾಭರಣಭೂಷಿತಂ || ೨೮ ||
- ರಾಜಮೌಕ್ತಿ ಕಸಂಯುಕ್ತಂ ನಾಸಾಗ್ರಂ ಸುಮನೋಹರಂ |
ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಂ ಶರತ್ಪಂಕಜಲೋಚನಂ || ೨೯ ||
- ವಕ್ರಭ್ರೂಭಂಗಿನಾ ಯುಕ್ತಂ ವಿಚಿತ್ರಕಜ್ಜಲೋಲ್ಲಂ |
ಪಕ್ಷದಾಡಿನುಬೀಜಾಭದಂತಪಂಕ್ತಿವಿರಾಜಿತಂ || ೩೦ ||
- ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧರೌಷ್ಠಂ ಚ ಸಸ್ಥಿತಂ ಸುಂದರಂ ಸದಾ |
ಅತೀವ ಕಮನೀಯಂ ಚ ಮುನೀಂದ್ರಚಿತ್ತಮೋಹನಂ || ೩೧ ||

೨೭. ಅತ್ಯಂತಸುಂದರಿಯಾದ ಆಕೆಯು ಋತುಸ್ನಾತಳಾಗಿ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ವಿವಿಧ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಳು.

೨೮. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿಯ ತಿಲಕವನ್ನೂ, ಸಿಂದೂರದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನೂ ಟ್ಟು ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಕರಿಕಾದಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಳು.

೨೯. ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಆನೆಯ ಕುಂಭಸ್ಥಳವ ಮುತ್ತುನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶರತ್ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖದಿಂದಲೂ, ಶರದೃತುವಿನ ತಾವರೆಯಂತೆ ವಿಶದವಾದ ನೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೩೦. ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ವಕ್ರವಾದ ಭ್ರೂಭಂಗದಿಂದಲೂ ಪಕ್ಷವಾದ ದಾಳಿಂಬಿಬೀಜದಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೩೧. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ಷವಾದ ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ತುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತ, ಮುನಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಮೋಹಕರವಾದ ಕಮನೀಯ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಏನಂ ಭೂತಂ ಮುಖಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಂದರೀ ಸ್ವಗೃಹೇ ಸ್ಥಿತಾ |
ಪಶ್ಯಂತೀ ಪತಿನಾರ್ಗಂ ಚ ಕಾಮಬಾಣಪ್ರಸೀದಿತಾ || ೩೨ ||

ಶುಶ್ರಾವ ವಾರ್ತಾಮದಿತಿಃ ಕಶ್ಯಪಂ ಕದ್ರುಸಂಯುತಂ |
ರತ್ನಸಾರಸನಾರಂಭೇ ತಸ್ಯಾ ನಕ್ಷತ್ರೇ ಸ್ಥಿತಾ || ೩೩ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಚುಕೋಪ ಸಾಧ್ವೀ ಸಾ ಹತಾಶಾ ರತಿಕಾತರಾ |
ನ ಶಶಾಪ ಪತಿಂ ಪ್ರೇಮಾಶ್ಚ ಶಶಾಪ ಸರ್ಪಮಾತರಂ || ೩೪ ||

ನ ದೇವಾಲಯಯೋಗ್ಯಾ ಸಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾ ಧರ್ಮನಾಶಿನೀ |
ದೂರಂ ಗಚ್ಛತು ಸ್ವರ್ಲೋಕಾದಾತ್ಮಯೋನಿಂ ಚ ಮಾನವೀಂ || ೩೫ ||

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ಸಾ ಚರದ್ವಾರಾ ಶಶಾಪ ದೇವಮಾತರಂ |
ಸಾ ಚೈವಂ ಮಾನವೀಂ ಯೋನಿಂ ಯಾತು ಮರ್ತ್ಯೇ ಜರಾಯುತಂ || ೩೬ ||

೩೨. ಈ ರೀತಿಯಾದ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಗರ್ವಿತಳಾದ ಆ ಸುಂದರಿಯು, ಮನ್ಮಥಬಾಣಪೀಡಿತಳಾಗಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಳು.

೩೩. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪನು ರತ್ನಪರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕದ್ರುವಿನ ಆಲಿಂಗನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖನಿದ್ರಿತನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅದಿತಿಯು ಕೇಳಿದಳು.

೩೪. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ರತಿಸುಖದಿಂದ ಹತಾಶಳಾದ ಅದಿತಿಯು ಕೋಪಗೊಂಡು ಸರ್ಪಮಾತೆಯಾದ ಕದ್ರುವಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತಳು. ಪ್ರೇಮಬದ್ಧಳಾಗಿ ಪತಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

೩೫. 'ಧರ್ಮನಾಶಕಳಾದ ಆ ಕದ್ರುವು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿರಲು ಅಯೋಗ್ಯಳಾದುದರಿಂದ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಮಾನವಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲಿ.'

೩೬. ಈ ಶಾಪವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕದ್ರುವೂ ಕೂಡ ದೇವಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿಗೆ 'ಅವಳೂ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲಿ' ಎಂದು ದೂತನ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರತಿಶಾಪವಿತ್ತಳು.

ಕಶ್ಯಪೋ ಬೋಧಯಾಮಾಸ ಕದ್ರುಂ ಚ ಸರ್ಪಮಾತರಂ |

ಕಾಲೇ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ ಮಯಾ ಸಹ ತುಚ್ಛಸ್ಮಿತೇ

|| ೩೭ ||

ತೃಜ ಭೀತಿಂ ಲಭ ಸುಖಂ ದ್ರಷ್ಟ್ಯಸಿ ಶ್ರೀಹರೇರ್ನುಖಂ |

ವಿನಮುಕ್ತಾ ಕಶ್ಯಪಶ್ಚ ಜಗಾಮ ಚಾದಿತೇರ್ಗೃಹಂ

|| ೩೮ ||

ನಾಂಛಾಂ ಪೂರ್ಣಾಂ ಚ ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಚಕಾರ ಭಗವಾನ್ನಿಭುಃ |

ಯತೌ ತತ್ರ ಮಹೇಂದ್ರಶ್ಚ ಬಭೂವ ಚ ಸುರರ್ಷಭಃ

|| ೩೯ ||

ಅದಿತಿದೇವಕೀ ಚೈವ ಸರ್ಪಮಾತಾ ಚ ರೋಹಿಣೀ |

ಕಶ್ಯಪೋ ವಸುದೇವಶ್ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನಕೋ ಮಹಾನ್

|| ೪೦ ||

ರಹಸ್ಯಂ ಗೋಪನೀಯಂ ಚ ಸರ್ವಂ ನಿಗದಿತಂ ಮುನೇ |

ಅಧುನಾ ಬಲದೇವಸ್ಯ ಜನ್ಮಾಖ್ಯಾನಂ ಮುನೇ ಕೃಣು

|| ೪೧ ||

೩೭. ಅನಂತರ ಕಶ್ಯಪನು ಸರ್ಪಮಾತೆಯಾದ ಕದ್ರುವನ್ನು ಕುರಿತು 'ಎಲಾ ದುಚ್ಛಿತ್ತಳೇ, ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆಯೇ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ.

೩೮. ಆದುದರಿಂದ ಭಯವನ್ನು ಬಿಡು, ಸುಖಿಯಾಗು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಖ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ' ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಕಶ್ಯಪನು ಅದಿತಿಯ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

೩೯. ಅಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮನೋರಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಆದಿತ್ಯನು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ದೇವರಾಜನಾದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಹಡೆದಳು.

೪೦. ಆದಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅದಿತಿಯು ದೇವಕಿಯಾಗಿಯೂ, ಕದ್ರುವು ರೋಹಿಣಿಯಾಗಿಯೂ, ಕಶ್ಯಪನು ವಸುದೇವನಾಗಿಯೂ ಜನಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜನನೀಜನಕರಾದರು.

೪೧. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಅತಿರಹಸ್ಯವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಈಗ ಬಲರಾಮನ ಜನ್ಮಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಕೇಳು.

- ಅನಂತಸ್ಯಾಪ್ರಮೇಯಸ್ಯ ಸಹಸ್ರಶಿರಸಃ ಪ್ರಭೋಃ |
ರೋಹಿಣೀ ವಸುದೇವಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾರತ್ನಂ ಚ ಪ್ರೇಯಸೀ || ೪೨ ||
- ಜಗಾಮ ಗೋಕುಲಂ ಸಾಧ್ವೀ ವಸುದೇವಾಜ್ಞಯಾ ಮುನೇ |
ಸಂಕರ್ಷಣಸ್ಯ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಕಂಸಭೀತಾ ಪಲಾಯಿತಾ || ೪೩ ||
- ದೇವಕ್ಕಾಕಿ ಸಪ್ತಮಂ ಗರ್ಭಂ ಮಾಯಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಞಯಾ ತದಾ |
ರೋಹಿಣ್ಯಾ ಜತರೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಗೋಕುಲೇ || ೪೪ ||
- ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಚ ತದಾ ಗರ್ಭಂ ಕೈಲಾಸಂ ಸಾ ಜಗಾಮ ಹ |
ದಿನಾಂತರೇ ಕತಿಪಯೇ ರೋಹಿಣೀ ನಂದಮಂದಿರೇ || ೪೫ ||
- ಸುಷಾವ ಪುತ್ರಂ ಕೃಷ್ಣಾ ಶಂ ತಪ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾಭನಿಾಶ್ವರಂ |
ಈಷದ್ಧಾಸ್ಯಂ ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ || ೪೬ ||
- ತಸ್ಯೈವ ಜನ್ಮಮಾತ್ರೇಣ ದೇವಾ ಮುಮುದಿರೇ ತದಾ |
ಸ್ವರ್ಗೇ ದುಂದುಭಯೋ ನೇದುರಾನಕಾ ಮುರಜಾದಯಃ || ೪೭ ||

೪೨-೪೩ ಅನಂತನೂ, ಅಪ್ರಮೇಯನೂ, ಸಹಸ್ರ ಶಿರಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಆದಿಶೇಷನ ಅಂಶದಿಂದ ಬಲರಾಮನು ಅವತರಿಸಿದನು. ವಸುದೇವನ ಪ್ರಿಯ ವತ್ತಿಯಾದ ರೋಹಿಣಿಯು ವಸುದೇವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಂಸನ ಭಯದಿಂದ ಸಂಕರ್ಷಣನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

೪೪. ಮಾಯೆಯು ದೇವಕಿಯ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ, ರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿದಳು (ಬದಲಾಯಿಸಿದಳು).

೪೫-೪೬. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಷಣನನ್ನು ಟು ಮಾಯೆಯು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳನಂತರ ರೋಹಿಣಿಯು ನಂದಗೋಪನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂಶನೂ, ಶುಭ್ರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಮನ್ನೋಹರನೂ, ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ವ್ರಜ್ಜಲಿತನೂ, ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖನೂ ಆದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಹಡೆದಳು.

೪೭. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿ, ತಮಟೆ ಮತ್ತು ಕಹಳೆಗಳು ಮೊಳಗಿದ್ದವು.

ಜಯಶಬ್ದಂ ಶಂಖಶಬ್ದಂ ಚಕ್ರುರ್ದೇವಾ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ |
ನಂದೋ ಹೃಷ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಧನಂ ಬಹುವಿಧಂ ದದೌ || ೪೮ ||

ಚಿಚ್ಛೇದ ನಾಡೀಂ ಧಾತ್ರೀ ಚ ಸ್ನಾಪಯಾನಾಸ ಬಾಲಕಂ |
ಜಯಶಬ್ದಂ ಜಗುರ್ಗೋಪ್ಯಃ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾಃ || ೪೯ ||

ಪರಪುತ್ರೋತ್ಸವಂ ನಂದಶ್ಚ ಕಾರ ಪರಮಾದರಾತ್ |
ತದಾ ಯಶೋದಾ ಗೋಪೀಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಮುದಾ ||

ಧನಾನಿ ನಾನಾವಸ್ತುನಿ ತೈಲಂ ಸಿಂದುರಮೇವ ಚ |
ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವತ್ಸ ಯಶೋದಾನಂದಯೋಸ್ತಃ || ೫೦ ||

ಜನ್ಮಾಖ್ಯಾನಂ ಚ ಹಲಿನೋ ರೋಹಿಣೀಚರಿತಂ ತಥಾ |
ಅಥುನಾ ತೇ ವಾಂಛನೀಯಂ ನಂದಪುತ್ರೋತ್ಸವಂ ಶೃಣು || ೫೧ ||

೪೮. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜಯಕಾರವನ್ನೂ, ಶಂಖಧ್ವನಿ
ಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ನಂದಗೋಪನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆಲ್ಲ ವಿವಿಧ
ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದರು.

೪೯. ಧಾತ್ರಿಯು ಆ ಬಾಲಕನ ಹೊಕ್ಕುಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿದಳು.
ಸಕಲಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತಿಯರಾದ ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಜಯಜಯಕಾರಮಾಡಿದರು.

೫೦. ನಂದಗೋಪನು ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ
ದನು. ಯಶೋದೆಯು ಗೋಪಿಯರಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಯಥೇಚ್ಛೆವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದಳು.

೫೧. ಧನವನ್ನೂ, ನಾನಾವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರವನ್ನೂ
ಯಶೋದೆಯು ದಾನಮಾಡಿದಳು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಶೋದೆ
ಮತ್ತು ನಂದರು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆನು.

೫೨. ಬಲರಾಮನ ಜನ್ಮಕಥೆಯನ್ನೂ, ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ
ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಈಗ ನಿನಗೆ ಅಭೀಷ್ಟಿತವಾದ ನಂದಪುತ್ರೋತ್ಸವವನ್ನು
ವಿವರಿಸುವೆನು ಕೇಳು.

ಸುಖದಂ ಮೋಕ್ಷದಂ ಸಾರಂ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾಪಹಂ |
ಮಂಗಲಂ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಂ ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ಚ ಜೀವನಂ

|| ೪೩ ||

ಸರ್ವಾಶುಭವಿನಾಶಂ ಚ ಭಕ್ತಿ ದಾಸ್ಯಪ್ರದಂ ಹರೇಃ |
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ವಸುದೇವಶ್ಚ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ನಂದಮಂದಿರೇ

|| ೪೪ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಜಾಲಿಕಾಂ ಹೃಷ್ಣೋ ಜಗಾಮ ನಿಜಮಂದಿರಂ |
ಕಥಿತಂ ಚರಿತಂ ತಸ್ಯಾಃ ಶ್ರುತಂ ಸಂಮುಖತೋ ಮುನೇ

|| ೪೫ ||

ಅಧುನಾ ಗೋಕುಲೇ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಂ ಶೃಣು ಮಂಗಲಂ |
ವಸುದೇವೇ ಗೃಹಂ ಯಾತೇ ಯಶೋದಾ ನಂದ ಏವ ಚ

|| ೪೬ ||

ಮಂಗಲೇ ಸೂತಿಕಾಗಾರೇ ಜಯಾಗಾರೇ ಜಯಾನ್ವಿತೇ |
ದದರ್ಶ ಪುತ್ರಂ ಭೂಮಿಸ್ಥಂ ನವೀನನೀರದಪ್ರಭಂ

|| ೪೭ ||

೪೩. ಸುಖಕರವೂ, ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವೂ, ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಪರಿಹಾರಕವೂ, ಮಂಗಳಕರವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಯು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಜೀವನಸ್ವರೂಪ ವಾಗಿರುವುದು.

೪೪-೪೫. ಸಕಲ ಅನುಂಗಲಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ಭಕ್ತಿದಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ವಸುದೇವನು ನಂದಗೋಪನ ಮಂದಿರ ದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು.

೪೬-೪೭. ಈಗ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಂಗಳಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳು. ವಸುದೇವನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನಂತರ ಯಶೋದೇ ಮತ್ತು ನಂದರು ಮಂಗಳಕರವೂ, ಜಯಪ್ರದವೂ ಆದ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ನವಘನಶ್ಯಾಮನಾದ ಬಾಲಕನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ಅತೀವ ಸುಂದರಂ ನಗ್ನಂ ಪಶ್ಯಂತಂ ಗೃಹಶೇಖರಂ |
 ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಂ ನೀಲೇಂದಿವರಲೋಚನಂ || ೫೮ ||

ರುದಂತಂ ಚ ಹಸಂತಂ ಚ ನೇಣುಸಂಸಕ್ತನಿಗ್ರಹಂ |
 ಹಸ್ತದ್ವಯಂ ಸುವಿನ್ಯಸ್ತಂ ಪ್ರೇಮವಂತಂ ಪದಾಂಬುಜಂ || ೫೯ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಂದಃ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಹರಿಂ ಹೃಷ್ಯೋ ಬಭೂವ ಹ |
 ಧಾತ್ರೀ ತಂ ಸ್ನಾಪಯಾಮಾಸ ಶೀತತೋಯೇನ ಬಾಲಕಂ || ೬೦ ||

ಚಿಚ್ಛೇದ ನಾಡೀಂ ಬಾಲಸ್ಯ ಹರ್ಷಾದ್ಗೋಪ್ತೋ ಜಯಂ ದದುಃ |
 ಅಜಗ್ಮುರ್ಗೋಪಿಕಾಃ ಸರ್ವಾ ಬೃಹಚ್ಛ್ರೋಣ್ಯಶ್ಚಲತ್ಕುಚಾಃ || ೬೧ ||

ಬಾಲಿಕಾಶ್ಚ ವಯಸ್ಯಾಶ್ಚ ನಿಪ್ರಪತ್ಸ್ಯಶ್ಚ ಸೂತಿಕಾಂ |
 ಅಶಿಷಂ ಯುಯುಜುಃ ಸರ್ವಾ ದದೃಶುರ್ಬಾಲಕಂ ಮುದಾ || ೬೨ ||

೫೮. ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಮಾ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖದಿಂದಲೂ, ಕನ್ನೈದಿಲೆ ಯಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ಬಾಲನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮನೆಯ ಶಿಖರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಮೇಲ್ಮುಖನಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದನು

೫೯. ಒಮ್ಮೆ ಅಳುತ್ತಲೂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಗುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಆ ಶಿಶುವು ಕೈಗಳಿರಡನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಿತು.

೬೦. ನಂದಗೋವನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡನು. ದಾದಿಯು ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು.

೬೧ ದಾದಿಯು ಆ ಬಾಲಕನ ಹೊಕ್ಕಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಳು. ಗೋಪಿಯ ರಿಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜಯಕಾರಮಾಡಿದರು. ಆಗ ವರ್ತುಳಾಕಾರವಾದ ನಿತಂಬಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂಚಲವಾದ ಕುಚಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತರಾದ ಗೋಪಿಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

೬೨ ಬಾಲಿಕೆಯರೂ, ಯಶೋದೆಯ ಗೆಳತಿಯರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುತ್ಸೈದೆ ಯರೂ, ಸೂತಿಕಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ 'ಎಲ್ಲರೂ ದರ್ಶನಾನಂದ ಭಾಗಿಗಳಾದರು.

ಕ್ರೋಡೇ ಚಕ್ರಃ ಪ್ರಶಂಸಂತ್ಯ ಊಷುಸ್ತತ್ರ ಚ ಕಾಶ್ವನ |
ನಂದಃ ಸಚೈಲಃ ಸ್ನಾತಶ್ಚ ಧೃತ್ವಾ ಧೌತೇ ಚ ವಾಸಸೀ || ೬೩ ||

ಪಾರಂಪರ್ಯವಿಧಿಂ ತತ್ರ ಚಕಾರ ಹೃಷ್ಯಮಾನಸಃ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯಾಮಾಸ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಮುಂಗಲಂ || ೬೪ ||

ವಾದ್ಯಾನಿ ವಾದಯಾಮಾಸ ಬಂದಿಭ್ಯಶ್ಚ ದದೌ ಧನಂ |
ತತೋ ನಂದಶ್ಚ ಸಾನಂದಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಧನಂ || ೬೫ ||

ಸದ್ರತ್ನಾನಿ ಪ್ರವಾಲಾನಿ ಹೀರಕಾಣಿ ಚ ಸಾದರಂ |
ತಿಲಾನಾಂ ಪರ್ವತಾನ್ಸಪ್ತ ಸುವರ್ಣಶತಕಂ ಮುನೇ || ೬೬ ||

ರೌಪ್ಯಂ ಧಾನ್ಯಾಚಲಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಗೋಸಹಸ್ರಂ ಮನೋಹರಂ |
ದಧಿದುಗ್ಧಂ ಶರ್ಕರಾಂ ಚ ನವನೀತಂ ಘೃತಂ ಮಧು || ೬೭ ||

೬೩. ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಇತ್ತ ನಂದಗೋಪನು ಉಟ್ಟಬಟ್ಟೆಯೊಡನೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಒಗೆದ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದನು.

೬೪. ಸಂತುಷ್ಟ ಮನಸ್ಸುನಾಗಿ, ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ಮುಂಗಳ ಮಾಡಿಸಿದನು.

೬೫. ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿ ವಂದಿಮಾಗಧರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅಂತೆಯೇ ಆನಂದಪರವಶನಾದ ನಂದನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ದ್ರವ್ಯದಾನಮಾಡಿದನು.

೬೬. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ರತ್ನ, ಹವಳ, ವಜ್ರ, ಮುಂತಾದ ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಎಳ್ಳಿನ ಎಳು ರಾಶಿಗಳನ್ನೂ ನೂರಾರು ಸುವರ್ಣ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿದನು.

೬೭. ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನೂ, ಧಾನ್ಯರಾಶಿಯನ್ನೂ, ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಸಾವಿರ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ, ಮೊಸರು, ಹಾಲು, ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದನು.

ಮಿಷ್ಠಾನ್ನಂ ಸಲ್ಲಡ್ಡು ಕೌಘಂ ಸ್ವಾದೂನಿ ವೋದಕಾನಿ ಚ |
ಭೂಮಿಂ ಚ ಸರ್ವಸಸ್ಯಾಢ್ಯಾಂ ವಾಯುರ್ವೇಗಾಂಸ್ತು ರಂಗಮಾನ್ || ೬೮ ||

ತಾಂಬೂಲಾನಿ ಚ ತೈಲಾನಿ ದತ್ವಾ ಹೃಷ್ಯೋ ಬಭೂವ ಹ |
ರಕ್ಷಿತುಂ ಸೂತಿಕಾಗಾರಂ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ || ೬೯ ||

ತತ್ರ ಮಂತ್ರೇಜ್ಞಮನುಜಾನ್ಸ್ಥ ವಿರಾನ್ಗೋಪಿಕಾಗಣಾನ್ |
ವೇದಾಂಶ್ಚ ಪಾಠಯಾಮಾಸ ಹರೇರ್ನಾಮೈಕಮಂಗಲಂ || ೭೦ ||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಾರಾ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ದೇವತಾಃ |
ಗೋಪಾಲಿಕಾಶ್ಚ ವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಃ || ೭೧ ||

ಸಸ್ತಿತಾಃ ಶೀಘ್ರಗಾಮಿನ್ಯ ಆಜಗ್ಮುರ್ನಂದಮಂದಿರಂ |
ನಾನಾವಿಧಾಶ್ಚ ಗಣಕಾ ಜ್ಯೋತಿಃಶ್ಯಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಾಃ || ೭೨ ||

೬೮. ಮಿಷ್ಠಾನ್ನವನ್ನೂ, ಲಾಡುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಸಿಹಿಯಾದ ಕರಿಗಡಬುಗಳನ್ನೂ, ಸಕಲ ಸಸ್ಯಸಮೃದ್ಧವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ವಾಯವೇಗವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿದನು.

೬೯. ತಾಂಬೂಲವನ್ನೂ ತೈಲವನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿ, ನಂದನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದುದಲ್ಲದೆ ಸೂತಿಕಾಗೃಹವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದನು

೭೦. ಮಂತ್ರೇಜ್ಞರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಗೋವವೃದ್ಧಿಯರನ್ನೂ ನಿಯಮಿಸಿ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವೇದಗಳನ್ನೂ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೂ ಪಾಠಮಾಡಿಸಿದನು.

೭೧. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಖಾಂತರ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಮಾಡಿಸಿದನು.

೭೨. ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರಾದ ಗೋವಾಲಿಕೆಯರೂ, ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯರಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಾಃ ಪುಸ್ತಕಕರಾಃ ಆಜಗ್ಮುರ್ನಂದಮಂದಿರಂ |
ಸಸ್ಥಿತಾ ವಿಪ್ರಪತ್ನೈಶ್ಚ ವಯಸ್ಯಾಃ ಸ್ಥನಿರಾ ವರಾಃ

|| ೭೩ ||

ಬಾಲಿಕಾ ಬಾಲಕಯುತಾ ಆಜಗ್ಮುರ್ನಂದಮಂದಿರಂ |
ತೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಪ್ರದದೌ ರತ್ನಂ ಧನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ

|| ೭೪ ||

ವರವಸ್ತ್ರಾಣಿ ರೌಪ್ಯಾಣಿ ಗೋಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಾದರಂ |
ನಂದಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ಯತ್ಯ ಚಕಾರ ವಿನಯಂ ಮುದಾ

|| ೭೫ ||

ಆಶೀಷಂ ಯುಯುಜುಃ ಸರ್ವೇ ದದೃಶುರ್ಬಾಲಕಂ ಪರಂ |
ಏವಂ ಸಂಭೃತಸಂಭಾರೋ ಬಭೌವ ವ್ರಜಪುಂಗವಃ

|| ೭೬ ||

ಗಣಕೈಃ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಯದ್ಭವಿಷ್ಯಂ ಶುಭಾಶುಭಂ |
ಏವಂ ವನರ್ಥ ಬಾಲಶ್ಚ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ ಯಥಾ ಶಶೀ

|| ೭೭ ||

೭೩. ಜ್ಯೋತಿಃಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ಅನೇಕವಿಧ ಪಂಡಿತರೂ, ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ
ಯುಳ್ಳವರೂ ಪುಸ್ತಕಹಸ್ತರಾಗಿ ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

೭೪. ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ವೃದ್ಧಿಯರೂ, ಬಾಲರೊಡನೆ
ಬಾಲಿಕೆಯರೂ, ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

೭೫. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ವಿವಿಧದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಮನೋಹರವಾದ
ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನೂ, ಸಾವಿರಾರು ಗೋವುಗಳನ್ನೂ, ಕೊಟ್ಟು ನಂದನು
ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದನು.

೭೬. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿಶುವಿನ ಸಂದರ್ಶನಮಾಡಿ ನಂದನಿಗೂ ಶಿಶುವಿಗೂ
ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತಸಂಭಾರ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಶಿಶುವು
ವಜ್ರಕಾಯನಾದನು.

೭೭. ಆ ಶಿಶುವಿನ ಶುಭಾಶುಭಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಕರಿಂದ ಬರೆಸಿಟ್ಟನು.
ಇಂತು ಆ ಶಿಶುವು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ನಂದಾಲಯೇ ಹಲೀ ಚೈವ ಭುಂಕ್ತೇ ಮಾತುಃ ಪಯೋಧರಂ |
ತದಾ ಚ ರೋಹಿಣೀ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವೇ ಮುದಾ || ೭೮ ||

ತೈಲಸಿಂದೂರತಾಂಬೂಲಂ ಧನಂ ತಾಭ್ಯೋ ದದೌ ಮುನೇ |
ದತ್ತಾಶಿಷತ್ವ ಶಿರಸಿ ತಾತ್ವ ತೇ ಸ್ವಾಲಯಂ ಯಯುಃ || ೭೯ ||

ಯಶೋದಾರೋಹಿಣೀನಂದಾಸ್ತ ಸ್ಥರ್ಗೇಹೇ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ || ೮೦ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ
ನಾರಾಯಣ-ನಾರದಸಂವಾದೇ ನಂದಪುತ್ರೋತ್ಸವೋ
ನಾಮ ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೭೮-೭೯. ನಂದಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮನೂ ಮಾತೃಸ್ತನ್ಯವನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯು ನಂದನಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತಸಗೊಂಡು ಎಣ್ಣೆ, ಸಿಂದೂರ, ಮತ್ತು ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನೂ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಧನವನ್ನೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಾನಮಾಡಿದಳು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

೮೦. ಯಶೋದೆ, ರೋಹಿಣಿ ಮತ್ತು ನಂದರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ
ನಂದಪುತ್ರೋತ್ಸವವೆಂಬ ಒಂಭತ್ತನೆಯ
ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಾಲಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ನಂದಗೋಪ ಯಶೋದೆಯರ, ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣೀ ಬಲರಾಮರ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾರದನು ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಲು, ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯು ಇಂತೆಂದನು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟವಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ದ್ರೋಣವ್ರಜಾವತಿಯೂ, ಅವನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಧರಾದೇವಿಯೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿ, ವರಮಾತ್ರನ ದರ್ಶನವಾಗದೆ ಬೇಸತ್ತು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲನುವಾದಾಗ 'ಶ್ರೀಹರಿಯು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿ ನಿಮಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವನು' ಎಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿಯಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದಯಶೋದೆಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರೆನಿಸಿ ಅವನ ದರ್ಶನಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ದೇವಮಾತೆಯಾದ ಅದಿತಿಯು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಋತುಸ್ನಾತಳಾಗಿದ್ದ ದಿವಸ ಕರ್ಕಶನು ಅವಳನ್ನು ಉದಾಸೀನಮಾಡಿ ಸರ್ಪಗಳ ಮಾತೆಯಾದ ಕದ್ರುವಿನೊಡನೆ ರತ್ನಾಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕುಪಿತಳಾದ ಅದಿತಿಯು ತನ್ನ ಕಾಂತನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡ ಕದ್ರುವು ಮಾನವ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಶಾಪವಿತ್ತಳು. ಕದ್ರುವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದಿತಿಗೆ ವ್ರತಶಾಪವಿತ್ತಳು. ಅದರಂತೆ ಅದಿತಿಯು ದೇವಕಿಯಾಗಿಯೂ, ಕರ್ಕಶನು ವಸುದೇವನಾಗಿಯೂ, ಕದ್ರುವು ರೋಹಿಣಿಯಾಗಿಯೂ, ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನನೀ ಜನಕರಾದರು. ಆದಿಶೇಷನು ರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದನು. ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿರಿಸಿ ತೆರಳಿದನಂತರ, ನಂದಗೋಪ ಯಶೋದೆಯರು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜಾತಕವಾರ್ತೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮಿಷ್ಟ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ, ಋಢೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯದಾನಮಾಡಿ ಪುತ್ರೋತ್ಸವದಿಂದ ಆನಂದ ತುಂದಿಲರಾದರು.

॥ ೩೦ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

॥ ದಶಮೋಧ್ಯಾಯಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ॥

ಅಥ ಕಂಸಃ ಸಭಾಮುಢ್ಯೇ ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಿತಃ |

ಶುಕ್ರಾವ ನಾಚಂ ಗಗನೇ ಸೂನ್ಯತಾಮಶರೀರಿಣೀಂ

॥ ೧ ॥

ಕಿಂ ಕರೋಷಿ ಮಹಾಮೂಢ ಚಿಂತಾಂ ಸ್ವಶ್ರೇಯಸಃ ಕುರು |

ಜಾತಃ ಕಾಲೋ ಧರಣ್ಯಾಂ ತೇ ತಿಷ್ಠೋಪಾಯೇ ನರಾಧಿಪ

॥ ೨ ॥

ನಂದಾಯ ತನಯಂ ದತ್ತಾ ವಸುದೇವಸ್ತನಾಂತಕಂ |

ಕನ್ಯಾಮಾದಾಯ ತುಭ್ಯಂ ಚ ದತ್ತಾ ಸಂನಾಯಯಾ ಸ್ಥಿತಃ

॥ ೩ ॥

ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಇತ್ತ ಕಂಸನು ಸಭಾಮುಢ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಗಗನ ಮುಢ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಅಶರೀರವಾಣಿಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಿದನು

೨. ಎಲೈ ಮಹಾಮೂಢನೇ ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸು. ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅಂತಕನು ಅವತರಿಸಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಸಿಲುಕದಂತೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸು.

೩. ವಸುದೇವನು ನಿನ್ನ ನಾಶಕನಾದ ಪುತ್ರನನ್ನು ನಂದನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವನ ಸ್ತೀಕಿಶುವನ್ನು ತಂದು ನಿನಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಯಾಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಂತಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾಯಾಂಶಾ ಕನ್ಯಕೇಯಂ ಚ ವಾಸುದೇವಃ ಸ್ವಯಂ ಹರಿಃ |

ತನ ಹಂತಾ ಗೋಕುಲೇ ಚ ವರ್ಧತೇ ನಂದಮಂದಿರೇ || ೪ ||

ದೇವಕ್ಕಾಃ ಸಸ್ತಮೋ ಗರ್ಭೋ ವರ್ಧತೇ ನಂದಮಂದಿರೇ |

ದೇವಕ್ಕಾಃ ಸಸ್ತಮೋ ಗರ್ಭೋ ನ ಸುಸ್ರಾವನ್ಮೃತಂ ಸುತಂ || ೫ ||

ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಮಾಯಾ ತಂ ರೋಹಿಣೀಜಠರೇ ಕಿಲ |

ತತ್ರ ಜಾತಶ್ಚ ಶೇಷಾಂಶೋ ಬಲದೇವೋ ಮಹಾಬಲಃ || ೬ ||

ಗೋಕುಲೇ ತೌ ಚ ವರ್ಧತೇ ಕಾಲೌ ತೇ ನಂದಮಂದಿರೇ |

ಶ್ರುತ್ವೇತಿ ವಚನಂ ರಾಜಾ ಬಭೂವಾನಮೃತಂಧರಃ || ೭ ||

ಚಿಂತಾಮಾಪ ಸದಸಾ ತತ್ಕಾಜಾಹಾರಮುನ್ಮನಾಃ |

ಪೂತನಾಂ ಚ ಸಮಾನೀಯ ಪ್ರಾಣೇಭ್ಯಃ ಪ್ರೇಯಸೀಂ ಸತೀಂ || ೮ ||

೪. ವಸುದೇವನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿವ್ವ ಈಕನ್ನಿ ಕೆಯು ಮಾಯಾಂಶಸಂಭೂತಳು. ವಸುದೇವಪುತ್ರನಾದ ತ್ರೀಹರಿಯು ನಿನ್ನ ವಧೆಗಾಗಿ ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ

೫. ದೇವಕಿಯ ಸವ್ರಮಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುವೂ ನಂದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೇವಕಿಯ ಏಳನೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೃತಶಿಶುವು ಜನಿಸಿದುದು ಸುಳ್ಳು.

೬. ಆದಿಮಾಯೆಯು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯ ಜಠರದಲ್ಲಿರಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಆದಿಶೇಷನ ಅಂಶದಿಂದ ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಬಲರಾಮನು ಜನಿಸಿದನು

೭. ನಿನಗೆ ಕಾಲಸ್ವರೂಪರಾದ ಆ ಕೃಷ್ಣಬಲರಾಮರಿಬ್ಬರೂ ಗೋಕುಲದ ನಂದನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಶರೀರವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನಾದ ಕಂಸನು ದುಃಖದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿದನು.

೮. ಹಠಾತ್ತನೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ, ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿರಿದು, ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾದ ಪೂತನಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿದನು.

ಉನಾಚ ಭಗಿನೀಂ ರಾಜಾ ಸಭಾಮುಧೈ ಚ ನೀತಿವಿತ್ |

|| ಕಂಸ ಉನಾಚ ||

ಪೂತನೇ ಗೋಕುಲಂ ಗಚ್ಛ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ನಂದನುಂದಿರಂ

|| ೯ ||

ವಿಷಾಕ್ತಂ ಚ ಸ್ತನಂ ಕೃತ್ವಾ ಶಿಶವೇ ದೇಹಿ ಸತ್ವರಂ |

ತ್ವಂ ಮನೋಯಾಯಿನೀ ವತ್ಸೇ ಮಾಯಾಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಾ

|| ೧೦ ||

ಮಾಯಾಮಾನುಷರೂಪಂ ಚ ವಿಧಾಯ ವ್ರಜ ಯೋಗಿನಿ |

ದುರ್ವಾಸಸೋ ಮಹಾನುಂತ್ರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸರ್ವತ್ರ ಗಾಮಿನೀ

|| ೧೧ ||

ಸರ್ವರೂಪಂ ವಿಧಾತುಂ ತ್ವಂ ಶಕ್ತಾಸಿ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೇ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಾಂ ಮಹಾರಾಜಸ್ತಸ್ಮಿ ಸಂಸದಿ ನಾರಚ

|| ೧೨ ||

೯. ಅನಂತರ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಪೂತನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜನು ನೀತಿಯುತನಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಕಂಸ :— ' ಎಲೈ ಪೂತನಿಯೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾ

೧೦. ನನ್ನ ಸ್ತನಗಳಿಗೆ ವಿಷವನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಿಶುವಿಗೆ ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸು ಮಾಯಾಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣೆಯಾದ ನೀನು ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರಬಲ್ಲೆ.

೧೧. ದುರ್ವಾಸರ ಮಹಾನುಂತ್ರಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸರ್ವಗಾಮಿನಿಯಾದ ನೀನು ಯೋಗರಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಯಾಮಾನುಷರೂಪಧಾರಿನಿಯಾಗಿ ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗು.

೧೨. ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ನೀನು ಸಕಲರೂಪವನ್ನೂ ಧರಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಳಾಗಿರುವೆ ' ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಕಂಸನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೂತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಜಗಾಮ ಪೂತನಾ ಕಂಸಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಕಾಮಚಾರಿಣೀ |

ತಪ್ತಕಾಂಽತನವರ್ಣಾಭಾ ನಾನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾ

|| ೧೩ ||

ಬಿಭ್ರತೀ ಕೌಬರೀಭಾರಂ ಮಾಲತೀಮಾಲ್ಯಸಂಯುತಂ |

ಕಸ್ತೂರೀಽಮಿಂದುನಾ ಯುಕ್ತಂ ಸಿಂದೂರಂ ದಧತೀ ಮುದಾ

|| ೧೪ ||

ಮಂಜೀರ ರಶನಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಕಲತಬ್ಧಂ ಪ್ರಕುರ್ವತೀ |

ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ಗೋಷ್ಯಂ ದುದರ್ಶಂ ನಂದಾಲಯಮನೋಹರಂ

|| ೧೫ ||

ಪರಿಪಾಭಿರ್ಗರ್ಭೀರಾಭಿದುರ್ಲಭ್ಯಾಭಿಶ್ಚ ವೇಷ್ಟಿತಂ |

ರಚಿತಂ ಪ್ರಸ್ತುರೈರ್ದಿವ್ಯೈರ್ನಿರ್ಮಿತಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ

|| ೧೬ ||

ಇಂದ್ರನೀಲೈರ್ಮರಕತೈಃ ಪದ್ಮರಾಗೈಶ್ಚ ಭೂಷಿತಂ |

ಸುವರ್ಣಕೌಲಶೈರ್ದಿವ್ಯೈಶ್ಚಿತ್ರೈಃ ಶೇಖರೋಜ್ವಲೈಃ

|| ೧೭ ||

೧೩. ಕಾಮರೂಪಿಣಿಯಾದ ಪೂತನಿಯು ಕೂಡಲೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂದೆ ತೇಜೋಮಯವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಾನಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ಕಂಸನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

೧೪. ಕೇಶವಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲತೀ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದೂರದ ತಿಲಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

೧೫. ಕಲರವದಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ನೂಪುರ ಮತ್ತು ಡಾಬುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ನಂದಗೋವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

೧೬. ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವೂ, ದಾಟಲಸಾಧ್ಯವೂ ಆದ ಆ ನಂದಗೋವನ ಮನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಕಲ್ಲುಚಪ್ಪಡಿಗಳಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದನು.

೧೭. ಇಂದ್ರನೀಲ, ಮರಕತ, ಮತ್ತು ವದ್ನರಾಗಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ಆ ಗೃಹದ್ವಾರವು ಮನೋಹರವಾದ ಸುವರ್ಣ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಪ್ರಾಕಾರೈರ್ಗಗನಸ್ಪರ್ಶೈಶ್ಚ ತುದ್ವಾರಸಮನ್ವಿತೈಃ |
ಯುಕ್ತಂ ಲೋಹಕಪಾಟೈಶ್ಚ ದ್ವಾರಪಾಲಸಮನ್ವಿತೈಃ || ೧೮ ||

ವೇಷ್ಟಿತಂ ಸುಂದರಂ ರಮ್ಯಂ ಸುಂದರೀಗಣವೇಷ್ಟಿತಂ |
ಮುಕ್ತಾನಾಣಿಕೃಪರಶೈಃ ಪೂರ್ಣರತ್ನಾದಿಭಿರ್ಘನೈಃ || ೧೯ ||

ಸ್ವರ್ಣಸಾತ್ರಘಟಾಕೀರ್ಣಂ ಗವಾಂ ಕೋಟಿಭಿರನ್ವಿತಂ |
ಭರಣೀಯೈಃ ಕಿಂಕರೈಶ್ಚ ಗೋಪಲಕ್ಷೈಃ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೨೦ ||

ದಾಸೀಣಾಂ ಚ ಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಕರ್ಮವ್ಯಗ್ರೈಃ ಸಮನ್ವಿತಂ |
ಪ್ರವಿವೇಶಾಶ್ರಮಂ ಸಾಧ್ವೀ ಸಸ್ಥಿತಾ ಸುಮನೋಹರಾ || ೨೧ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ಪ್ರವಿಶಂತೀಂ ಚ ಗೋಪೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾನುಮೇನಿರೇ |
ಕಿಂ ವಾ ಪದ್ಮಾಲಯಾ ದುರ್ಗಾ ಕೃಷ್ಣಂ ದ್ರಷ್ಟ್ವಂ ಸಮಾಗತಾ || ೨೨ ||

೧೮. ಮುಗಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರಗಳೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಲೋಹದ ಬಾಗಿಲುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಿದ್ದರು.

೧೯. ಸುಂದರಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು, ಮಾಣಿಕೈ, ರತ್ನ, ಮತ್ತು ಧನಕನಕಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಮಂದಿರವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿತು.

೨೦. ಸುವರ್ಣಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಗೋವುಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿದ್ದ ಆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಜವಿಗಳಾದ ಸೇವಕರೂ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಗೋವರೂ ಇದ್ದರು

೨೧. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವರಾಯಣೇಯರಾದ ಸಾವಿರಾರು ದಾಸಿಯರಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದ ಆ ನಂದಗೋಪನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೂತನಿಯು ಮನೋಹರ ರೂಪಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ತೆರಳಿದಳು.

೨೨. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆ ದಿವ್ಯಸುಂದರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯೋ ಅಥವಾ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯೋ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಗೋಪಿಯರು ಊಹಿಸಿದರು.

ಪ್ರಣೇಮುಗೋಪೀಕಾ ಗೋಪಾಃ ಪಪ್ರಚ್ಛುಃ ಕುಶಲಂ ಚ ತಾಂ |
ದದೌ ಸಿಂಹಾಸನಂ ಪಾದ್ಯಂ ವಾಸಯಾಮಾಸ ತತ್ರ ವೈ || ೨೩ ||

ಪಪ್ರಚ್ಛು ಕುಶಲಂ ಸಾ ಚ ಗೋಪಾನಾಂ ಬಾಲಕಸ್ಯ ಚ |
ಉವಾಸ ಸಸ್ತೌತಾ ಸಾಧ್ವೀ ಪಾದ್ಯಂ ಜಗ್ರಾಹ ಸಾದರಂ || ೨೪ ||

ತಾನೂಚಕುಗೋಪೀಕಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕಾ ತೈಮೀಶ್ವರಿ ಸಾಂಪ್ರತಂ |
ವಾಸಸ್ತೇ ಕುತ್ರ ಕಿಂ ನಾಮ ಕಿಂ ವಾತ್ರ ಕರ್ಮ ನೋ ವದ || ೨೫ ||

ತಾಸಾಂ ಚೈವ ಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಾಪ್ತುನಾಚ ಮನೋಹರಂ
ಮಥುರಾವಸಿನೀ ಗೋಪೀ ಸಾಂಪ್ರತಂ ವಿಪ್ರಕಾಮಿನೀ || ೨೬ ||

ಶ್ರುತಂ ವಾಚಕವಕ್ತ್ರೇಣ ತತ್ಸಂ ಮಂಗಲಸೂಚಕಂ |
ಬಭೂವ ಸ್ಥವಿರೇ ಕಾಲೇ ನಂದಪುತ್ರೋ ಮಹಾನಿತಿ || ೨೭ ||

೨೩. ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋವಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಆಕೆಗೆ ಸಮಸ್ತರಿಗೆ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಾದೋದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆಕೆಯನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು.

೨೪. ಆ ಪೂತನಿಯೂ ಕೂಡ ಗೋವಾಲಕರ ಮತ್ತು ಗೋವಶಿಶುವಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆದರದಿಂದ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾಪ್ಯಾದಿಸತ್ತಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಳು.

೨೫. ಅನಂತರ ಸಕಲಗೋಪಿಯರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಎಲೇ ತಾಯೇ ನೀನಾರು ? ನಿನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾವುದು ? ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು ? ಹೇಳೆಂದು ಕೇಳಿದರು.

೨೬. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆಯೂ ಕೂಡ ಇಂತು ಮನೋಹರ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದಳು. ನಾನು ಮಥುರಾನಿವಾಸಿಯೂ, ವಿಪ್ರಪತ್ನಿಯೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಗೋಪಿಯು.

೨೭. ನಂದಗೋವನಿಗೆ ವೃದ್ಧಾವೃದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಶಿಶುವು ಜನಿಸಿರುವನೆಂದು ಹೋಗಿ ಬರುವವರ ಮುಖದಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು.

ಶ್ರುತ್ವಾಗತಾಹಂ ತಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಶಿಷಂ ಕರ್ತುಮೀಸ್ವಿತಾಂ |
ಪುತ್ರಮಾನಯ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯಾಮಿ ಕೃತ್ವಾ ತಮಾಶಿಷಂ || ೨೮ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಶೋದಾ ಹೃಷ್ಟಮಾನಸಾ |
ಪ್ರಣಮಯ್ಯ ಸುತಂ ಕ್ರೋಡೇ ದದೌ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯೋಷಿತಃ || ೨೯ ||

ಕೃತ್ವಾ ಕ್ರೋಡೇ ತು ತಂ ಸಾಧ್ವೀ ಚುಚುಂಬ ಚ ಪುನಃಪುನಃ |
ಸ್ತನಂ ದದೌ ಸುಖಾಸೀನಾ ಹರಿಂ ಪುಣ್ಯವತೀ ಸತೀ || ೩೦ ||

ಅಹೋಽದ್ಭುತೋಽಯಂ ಬಾಲಸ್ತೇ ಸುಂದರೋ ಗೋಪಸುಂದರಿ | ||
ಗುಣೈರ್ನಾರಾಯಣಸಮೋ ಬಾಲೋಯಮಿತ್ಯುನಾಚ ಹ || ೩೧ ||

ಕೃಷ್ಣೋ ವಿಷಸ್ತನಂ ಪೀತ್ವಾ ಜಹಾಸ ವಕ್ಷಸಿ ಸ್ಥಿತಃ |
ತಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಣೈಃ ಸಹ ಪಪೌ ವಿಷಕ್ಷೀರಂ ಸುಧಾಮಿನ || ೩೨ ||

೨೮. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೋಗೋಣ
ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕರೆತನ್ನಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಾನು
ಹಿಂತಿರುಗುವೆನು.

೨೯. ಆ ಮಾಯಾಶ್ರುತನಿಯ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೃದ್ಧಿಯ) ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ
ಯಶೋದೆಯು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತನ್ನ ಶಿಶುವನ್ನು ಕರೆತಂದು ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ
ಕೊಟ್ಟಳು.

೩೦. ಸಾಧ್ವೀಶರೋಮುನೆಯಂತಿದ್ದ ಆಕೆಯು ಆ ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು
ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಸರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯವಾಸ
ಮಾಡಿಸಿದಳು.

೩೧. ಅಲ್ಲದೆ ಯಶೋದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲಾ ಗೋಪಸುಂದರಿಯೇ,
ಈ ನಿನ್ನ ಬಾಲಕನು ಅತ್ಯದ್ಭುತಸ್ವರೂಪನು. ಇವನು ಗುಣಗಳಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುವನು ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

೩೨ ಇತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಕೆಯ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಿಷಸ್ತನ್ಯವನ್ನು
ಪಾನಮಾಡಿದನು. ಆ ವಿಷದ ಹಾಲನ್ನು ಆಕೆಯ ಪ್ರಾಣದೊಡನೆ ಅಮೃತದಂತೆ
ಕುಮಿವಾಗಿ ಪಾನಮಾಡಿದನು.

ತತ್ಕೃಜ ಜಾಲಕಂ ಸಾಧ್ವೀ ಪ್ರಾಣಾಂ ಸ್ತೈಕ್ಯಾ ಪಪಾತ ಹ |
ವಿಕ್ಯತಾ ಕಾ ರವದನಾ ಚೋತ್ತಾನವದನಾ ಮುನೇ

|| ೩೩ ||

ಸ್ಥೂಲದೇಹಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹಂ ವಿನೇಶ ಸಾ |
ಆರುರೋಹ ರಥಂ ಶೀಘ್ರಂ ರತ್ನ ಸಾರವಿನಿರ್ಮಿತಂ

|| ೩೪ ||

ಪಾರ್ಷದಪ್ರವರ್ಯದ್ವೈರ್ವೇಷ್ಟಿತಂ ಸುಮನೋಹರೈಃ |
ಶ್ವೇತಚಾಮರಲಕ್ಷ್ಮೀಣ ಶೋಭಿತಂ ಲಕ್ಷದರ್ಪಣೈಃ

|| ೩೫ ||

ವಹ್ನಿಶಾಂಕೀನ ವಸ್ತ್ರೇಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮೇಣ ಭೂಷಿತಂ ವರಂ |
ನಾನಾಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ್ಯೈಶ್ಚ ಸದ್ರತ್ನಕಲಶೈರ್ಯುತಂ

|| ೩೬ ||

ಸುಂದರಂ ಶತಚಂದ್ರಂ ಚ ವಲಿತಂ ರತ್ನತೇಜಸಾ |
ಪಾರ್ಶದಾಸ್ತಂ ರಥೇ ಕೃತ್ವಾ ಜಗ್ತುರ್ಗೋಲೋಕಮುತ್ತಮಂ

|| ೩೭ ||

೩೩. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಆಗ ಆ ಪೂತನಿಯು ಶಿಶುವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿ, ವಿಕ್ಯತಮುಖಿಯಾಗಿ ಮೇಲುಮುಖಳಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು.

೩೪. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಥೂಲದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು.

೩೫. ಆ ದಿವ್ಯರಥವು ಅನೇಕ ಪಾರ್ಷದರಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಲಕ್ಷ ಜಾಮರಗಳಿಂದಲೂ, ಲಕ್ಷರತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾಗಿದ್ದಿತು.

೩೬. ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ರತ್ನಕಲಶಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೩೭. ನೂರು ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವೂ, ರತ್ನಗಳ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿತವೂ ಆದ ಆ ರಥದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾರ್ಷದರು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಮದ್ಭುತಂ ಲೋಕಾ ಗೋಪಿಕಾಶ್ವಾತಿವಿಸ್ಥಿತಾಃ |

ಕಂಸಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಸ್ಥಿತಶ್ಚ ಬಭೂವ ಹ || ೩೮ ||

ಯೇಶೋದಾ ಬಾಲಕಂ ನೀತ್ವಾ ಕ್ರೋಡೇ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ತನಂ ದದೌ |

ಮಂಗಲಂ ಕಾರಯಾಮಾಸ ವಿಪ್ರದ್ವಾರಾ ಶಿಶೋರ್ಮುನೇ || ೩೯ ||

ದದಾಹ ದೇಹಂ ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ನಂದಃ ಸಾನಂದಪೂರ್ವಕಂ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತುರೀಸಮಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಸೌರಭಂ || ೪೦ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಸಾ ವಾ ಕಾ ರಾಕ್ಷಸೀರೂಪಾ ಕಥಂ ಪುಣ್ಯವತೀ ಸತೀ |

ಕೇನ ಪುಣ್ಯೇನ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಗಾಮ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರಂ || ೪೧ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಬಲಿಯಜ್ಞೇ ವಾಮನಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರೂಪಂ ಮನೋಹರಂ |

ಬಲಿಕನ್ಯಾ ರತ್ನಮಾಲಾ ಪುತ್ರಸ್ತೇಹಂ ಚಕಾರ ತಂ || ೪೨ ||

೩೮. ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಕಲರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು ಕಂಸನೂ ಕೂಡ ಆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡನು.

೩೯. ಇತ್ತ ಯಶೋದೆಯು, ಬಾಲಕನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಸ್ತನ್ಯಪಾನಮಾಡಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮಂಗಳಮಾಡಿಸಿದಳು.

೪೦. ನಂದನೂ ಕೂಡ ಆ ಪೂತನಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಚಂದನ, ಅಗುರು ಕಸ್ತೂರಿ ಮುಂತಾದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಸುಡಿಸಿದನು

೪೧. ನಾರದ :— ರಾಕ್ಷಸೀರೂಪಧಾರಿಣಿಯಾದ ಆ ಪೂತನಿ ಯಾರು ? ಯಾವ ಪುಣ್ಯಬಲದಿಂದ ಆಕೆಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವರಮಾತ್ರನ ದರ್ಶನವನ್ನು ವಡೆದಳು ?

೪೨. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ :— ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ವಾಮನನಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸುಂದರರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಲಿಯ ಕನ್ಯೆಯಾದ ರತ್ನಮಾಲೆಯೆಂಬುವಳು ಆತನಲ್ಲಿ ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟಳು.

ಮನಸಾ ಮಾನಸಂ ಚಕ್ರೇ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಸದೃಶೋ ಮಮ |
ಪಿಬೇದ್ಯದಿ ಸ್ತನಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಕರೋಮಿ ತಂ ಚ ವಕ್ಷಸಿ

|| ೪೩ ||

ಹರಿಸ್ತನ್ಮಾನಸಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಪಪೌ ಜನ್ಮಾಂತರೇ ಸ್ತನಂ |
ದದೌ ಮಾತೃಗತಿಂ ತಸ್ಯೈ ಕಾಮಪೂರಃ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ

|| ೪೪ ||

ದತ್ತಾ ವಿಷಸ್ತನಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಪೂತನಾ ರಾಕ್ಷಸೀ ಮುನೇ |
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾತೃಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ ಕಂ ಭಜಾಮ ವಿನಾಹರಿಂ

|| ೪೫ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವಿಪ್ರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗುಣಕೀರ್ತನಂ |
ಪದೇ ಪದೇ ಸುಮಧುರಂ ಪ್ರವರಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೪೬ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ
ಪೂತನಾಮೋಕ್ಷೋ ನಾಮ
ದಶನೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೪೩. ಅಲ್ಲದೆ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವರಮಾತೃನು ನನಗೆ ಪುತ್ರನಮನಾಗಿ ಜನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನೆ ತಿಳಿದು ಅವನಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯಪಾನಮಾಡಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭಾವಿಸಿದಳು.

೪೪ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅವಳ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು, ದಯಾಪರನಾಗಿ, ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಮಾತೃಭಾವವನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿ ಸ್ತನ್ಯವಾನ ಮಾಡಿದನು.

೪೫. ರಾಕ್ಷಸಿಯಾದ ಪೂತನಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಿಷಸ್ತನ್ಯವನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಮಾತೆಯೆನಿಸಿದಳು. ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನುಳಿದು ಯಾರುತಾನೇ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡಬಲ್ಲರು?

೪೬. ಎಲೈ ವಿವ್ರೇತಮನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದೆನು. ಮುಂದೆಯೂ ವರ್ಣಿಸುವೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪೂತನಾಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ದೇವಕಿಯ ಸಹೋದರನಾದ ಕಂಸನು ಆಕೆಯ ಅಷ್ಟಮ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾದಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ಶಿಶುವು ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಅಶರೀರನಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದ ಕಂಸನು ಅದರ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ಪೂತನಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ತನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಾನು ಮಧುರಾಸಗರಿಯ ವಿಪ್ರನೊಬ್ಬನ ಪತ್ನಿಯೆಂದೂ ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂದಿರುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು. ಆದರಂತೆ ಯಶೋದೆಯು ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ ಶಿಶುವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು, ಆಕೆಯು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ವಿಷಲಿಪ್ತವಾದ ತನ್ನ ಸ್ತನೈವನ್ನು ವಾನಮಾಡಿಸಿದಳು. ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಆ ಶಿಶುವು ಆಕೆಯ ಸ್ತನೈವೊಡನೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ಹೀರಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು.

(ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕನ್ಯೆಯಾದ ರತ್ನಮಾಲೆಯು ವಾವನಾವತಾರಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಸುಂದರರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯೇ ಮುಂದೆ ಪೂತನಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸ್ತನೈವವಾನಮಾಡಿಸಿ ಮಾತೃಸದೃಶಳಾದಳು).

— || ೬೦ || —

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾವುರಾಣೇ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಏಕದಾ ಗೋಕುಲೇ ಸಾಧ್ವೀ ಯಶೋದಾ ನಂದಗೇಹಿನೀ |

ಗೃಹಕರ್ಮಣಿ ಸಂಸಕ್ತಾ ಕೃತ್ವಾ ಬಾಲಂ ಸ್ವವಕ್ಷಸಿ || ೧ ||

ವಾತ್ಸಾರೂಪಂ ತೃಣಾವರ್ತಮಾಗಚ್ಛಂತಂ ಚ ಗೋಕುಲಂ |

ಶ್ರೀಹರಿರ್ಮನಸಾ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭಾರಯುಕ್ತೋ ಬಭೂವ ಹ || ೨ ||

ಭಾರಾಕ್ರಾಂತಾ ಯಶೋಧಾ ಚ ತತ್ಕೃಜ ಬಾಲಕಂ ತದಾ |

ಶಯನಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಚ ಜಗಾಮ ಯಮುನಾಂ ಮುನೇ || ೩ ||

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಒಮ್ಮೆ ಸಾಧ್ವೀಶಿರೋಮಣಿಯೂ, ನಂದನ ವತ್ತಿಯೂ ಆದ ಯಶೋದೆಯು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೆತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

೨. ಆಗ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿದು ಯಶೋದೆಯು ಎತ್ತಲಾರದಷ್ಟು ಭಾರ ವಾದನು

೩. ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಲಾರದೆ ಯಶೋದೆಯು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿಸಿ ತೊಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಯಮುನಾನದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಏತೆಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರನಾತ್ಯಾರೂಪಧರೋಽಸುರಃ |

ಆದಾಯ ತಂ ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ಗತ್ವಾ ಚ ಶತಯೋಜನಂ

|| ೪ ||

ಬಭಂಜ ವೃಕ್ಷಶಾಖಾಶ್ಚ ಹ್ಯಂಧೀಭೂತಂ ಚ ಗೋಕುಲಂ |

ಚಕಾರ ಸದ್ಯೋ ನಾಯಾವೀ ಪುನಸ್ತತ್ರ ಪಸಾತ ಹ

|| ೫ ||

ಅಸುರೋಽಪಿ ಹರಿಸ್ಪರ್ಶಾಜ್ಜಗಾಮ ಹರಿಮಂದಿರಂ |

ಸುಂದರಂ ರಥನಾರುಹ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಸ್ವಕಂ

|| ೬ ||

ಪಾಂಡ್ಯದೇಶೋದ್ಭವೋ ರಾಜಾ ಶಾಪಾದ್ಧರ್ವಾಸಸೋಽಸುರಃ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚರಣಸ್ಪರ್ಶಾದ್ಗೋಲೋಕಂ ಸ ಜಗಾಮ ಹ

|| ೭ ||

ನಾತ್ಯಾರೂಪೇ ಗತೇ ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಭಯವಿಹ್ವಲಾಃ |

ನ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ತತ್ರ ಶಯಾನಂ ಶಯನೇ ಮುನೇ

|| ೮ ||

೪ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು, ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ತ್ರಿಕೊಂಡು ನೂರು ಯೋಜನದೂರ ಹೊರಟುಹೋದನು.

೫. ಆ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಮರದ ರೆಂಬೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರಲು ಗೋಕುಲವು ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ನಾಯಾವಿಯು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಭ್ರಮಣಮಾಡಿಸಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿದನು.

೬. ಅನಂತರ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ತನ್ನ ವಾಹ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸುಂದರವಾದ ರಥವನ್ನೇರಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೭ ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ರಾಜನು ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅಸುರನಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಚರಣಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೮ ಇತ್ತ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಶಾಂತವಾಗಲು, ಗೋವಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಭಯವಿಹ್ವಲರಾಗಿ, ತೊಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾದರು.

ಸರ್ವೇ ನಿಜಘ್ನಃ ಸ್ವಂ ವಕ್ಷ್ಯಃ ಸ್ಥಲಂ ಶೋಕಾಕುಲಾ ಭಯಾತ್ |
ಕೇಚಿನ್ಮೂರ್ಛಾನ್ಮನವಾಪುಶ್ಚ ರುರುದುಶ್ಚಾಪಿ ಕೇಚನ

|| ೯ ||

ಅನ್ವೇಷಣಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತೋ ದದೃಶುರ್ಬಾಲಕಂ ನೃಜೇ |
ಧೂಲಿಧೂಸರಸರ್ವಾಂಗಂ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಾಂತರಸ್ಥಿತಂ

|| ೧೦ ||

ಬಾಹ್ಯೈಕದೇಶೇ ಸರಸ್ತೀರೇ ನೀರಸಮನ್ವಿತೇ |
ಪಶ್ಯಂತಂ ಗಗನಂ ಶಶ್ವದ್ವದಂತಂ ಭಯಕಾತರಂ

|| ೧೧ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ನಂದಃ ಕೃತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ಸತ್ವರಂ |
ದರ್ಶಂ ದರ್ಶಂ ಮುಖಂ ತಸ್ಯ ರುರೋದ ಚ ಶುಚಾನ್ವಿತಃ

|| ೧೨ ||

ಯಶೋದಾ ರೋಹಿಣೀ ಶೀಘ್ರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಾಲಂ ರುರೋದ ಚ |
ಕೃತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ತದ್ವಕ್ತ್ರಂ ಚುಚುಂಬ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ

|| ೧೩ ||

೯. ಎಲ್ಲರೂ ಶೋಕಪೀಡಿತರಾಗಿ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೧೦. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬಂದು ಬಾಲಕನು ಗೋಕುಲದ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

೧೧. ಕೆಸರಾಗಿರುವ ಸರಸ್ತೀರದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಮುಖನಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಆ ಶಿಶುವು ಭಯಭ್ರಾಂತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಿತು.

೧೨. ಆಗ ನಂದಗೋಪನು ಆ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಎದೆಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಖವನ್ನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ನೋಡುತ್ತ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೧೩. ಯಶೋದೆ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣಿಯರು ಕೂಡ ಅಳುತ್ತಾ ಓಡಿಬಂದು ಬಾಲಕನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿದರು.

ಮಂಗಳಂ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಸ್ನಾಪಯಾಮಾಸ ಬಾಲಕಂ |

ಸ್ತನಂ ದದೌ ಯಶೋದಾ ಚ ಪ್ರಸನ್ನವದನೇಕ್ಷಣಾ

|| ೧೪ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಕಥಂ ಶತಾಪ ದುರ್ವಾಸಾಃ ಪಾಂಡ್ಯದೇಶೋದ್ಭವಂ ನೃಪಂ |

ಸುವಿಜಾರ್ಯ ವದ, ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ

|| ೧೫ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಪಾಂಡ್ಯದೇಶಾಧಿಪೋ ರಾಜಾ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಪ್ರತಾಪಮಾನ್ |

ಸ್ತ್ರೀಸಹಸ್ರಂ ಸಮಾದಾಯ ಕಾಮಬಾಣಪ್ರಸೀದಿತಃ

|| ೧೬ ||

ಮನೋಹರೇ ನಿರ್ಜನೇ ಚ ಪರ್ವತೇ ಗಂಧಮಾದನೇ |

ವಿಜಹಾರ ನದೀತೀರೇ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನೇ ಮನೋರಮೇ

|| ೧೭ ||

ನಾನಾಪ್ರಕಾರಶೃಂಗಾರಂ ವಿಪರೀತಾದಿಕಂ ನೃಪಃ

ನಖದಂತಕ್ಷತಾಂಗಂ ಚ ಕಾಮಿನೀನಾಂ ಚಕಾರ ಸಃ

|| ೧೮ ||

೧೪. ಅನಂತರ ಶಿಶುವಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಯಶೋದೆಯು ಪ್ರಸನ್ನಮುಖಿಯಾಗಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯವಾನಮಾಡಿದಳು.

೧೫. ನಾರದ : — ಎಶೈ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ರಾಜನಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯು ಶಾವಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು, ಪುರಾತನವಾದ ಈ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ನನಗೆ ಹೇಳು.

೧೬-೧೭. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ : — ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ರಾಜನೂ ಪ್ರತಾವಶಾಲಿಯೂ ಆದ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೆಂಬವನು, ಕಾಮಬಾಣಪ್ರೀಡಿತನಾಗಿ, ಸಾವಿರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡಗೂಡಿ, ಮನೋಹರವೂ ನಿರ್ಜನವೂ ಆದ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದ, ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೮. ರಾಜನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ದಂತಕ್ಷತನಖಕ್ಷತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಪರೀತ ರತವೇ ಮುಂತಾದ ನಾನಾವಿಧ ಶೃಂಗಾರಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನಾಡಿದನು

ಕೃತ್ವಾ ಮೂರ್ತಿಸಹಸ್ರಂ ಚ ಯೋಗೀಂದ್ರೋ ನೃಪತೀಶ್ವರಃ |
ಕೃತ್ವಾ ಸ್ಥಲವಿಹಾರಂಚ ಜಲಕ್ರೀಡಾಂ ಚಕಾರ ಹ

|| ೧೯ ||

ನಾರ್ಯೋ ವಿವಸನಾಃ ಸರ್ವಾ ನಗ್ನಾಶ್ಚ ನೃಪಯೋಷಿತಃ
ವಿಜಹುಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾನದೀತೀರೇ ಮನೋಹರೇ

|| ೨೦ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ಸಮಾಯಾತೋ ಮಹಾಮುನಿಃ |
ಶಿಷ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪರಿವೃತೋ ಗಚ್ಛನ್ನೈ ಶಂಕರಂ ಪ್ರತಿ

|| ೨೧ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನಿಂ ಮಹಾಮತ್ತೋ ನೋತಸ್ಥೌ ನ ನನಾಮ ಹ |
ವಾಚಾ ಹಸ್ತೇನ ರಾಜಾ ಚ ಸಂಭಾಷಾಂ ನ ಚಕಾರ ಹ

|| ೨೨ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚುಕೋಪ ನೃಪತಿಂ ಶಶಾಪ ಸ್ಫುರಿತಾಧರಃ |
ಅಸುರೋ ಭವ ಪಾಪಿಸ ಯೋಗಾದ್ಭ್ರಷ್ಟೋ ಭುವಂ ವ್ರಜ

|| ೨೩ ||

೧೯. ಯೋಗಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ರಾಜನು ಸಾವಿರಾರು ಶರೀರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸ್ಥಲವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು.

೨೦. ಆಗ ಅವನ ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ, ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನಳಿದು, ಮನೋಹರವಾದ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾನದಿಗಳಿಗಿಡು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

೨೧. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಹರ್ಷಿಯಾದ ದೂರ್ವಾಸನು ಲಕ್ಷ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ಶಂಕರನಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದನು.

೨೨. ಶೃಂಗಾರಮದದಿಂದ ಭರಿತನಾದ ಆ ರಾಜನು ಮುನಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾನಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ ಆ ರಾಜನು ದೂರ್ವಾಸ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಮಾತಿಸಿದಲೂ ಗೌರವಿಸಲಿಲ್ಲ.

೨೩. ಈ ರೀತಿಯಾದ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಪಿತನಾದ ದೂರ್ವಾಸನು 'ಎಲೈ ಪಾಪಿಷ್ಠನೇ, ನೀನು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟು' ಎಂದು ಶಪಿಸಿದನು.

ಭಾರತೇ ಲಕ್ಷವರ್ಷಂ ಚ ಸ್ಥಾತವ್ಯಂ ತೇ ನರಾಧಮ |

ತತೋ ಹರಿಪದಸ್ಪರ್ಶಾದ್ಗೋಲೋಕಂ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಧ್ರುವಂ || ೨೪ ||

ಸ್ಥಾನೇ ಸ್ಥಾನೇ ಹೇ ಮಹಿಷ್ಯೋ ಜನಿಂ ಲಭತ ಭಾರತೇ |

ರಾಜೇಂದ್ರಗೇಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾದ್ಭವಿಸ್ಯಥ ಮನೋಹರಾಃ || ೨೫ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತು ಮುನೀಂದ್ರಸ್ತು ಜಗಾಮು ಶಂಕರಾಲಯಂ |

ಹಾ ಹಾ ಶಬ್ದಂ ವಿಚಕ್ರುಶ್ಚ ಶಿಷ್ಯಸಂಘಾಃ ಕೃಪಾಲವಃ || ೨೬ ||

ಗತೇ ಮುನೀಂದ್ರೇ ರಾಜೇಂದ್ರೋ ರುರೋದ ಚ ಸರಿತ್ತಟೇ |

ರುರೂದೂ ರಮಣೀಯಾಶ್ಚ ರಮಣ್ಯೋ ವಿರಹಾತುರಾಃ || ೨೭ ||

ಹೇ ನಾಥ ರಮಣಶ್ರೇಷ್ಠೇತ್ಯುಚ್ಚಾರ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ |

ತ್ವಾಂ ವಿನಾ ನಾ ಕ್ವ ಯಾಸ್ಯಾಮೋ ವಯಂ ತ್ವಂ ನಾ ಕ್ವ ಯಾಸ್ಯಸಿ || ೨೮ ||

೨೪. 'ಎಲೈ ನರಾಧಮನೇ, ಈ ರೀತಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ನೀನು ಧಾರತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುವೆ.'

೨೫. 'ಎಲೌ ರಾಣಿಯರೇ, ನೀವೂ ಕೂಡ, ನಿಮನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕನ್ನಿಕೆಯರಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವಿರಿ.'

೨೬. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ದೂರ್ವಾಸನು ಶಂಕರನಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು, ದಯಾಮಯರಾದ ಅವನ ಶಿಷ್ಯಂದಿರು ಬಹಳವಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರು.

೨೭. ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನು ಹೊರಟುಹೋದನಂತರ ಆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಆ ಹೊಳೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಗೋಳಾಡಿದನು ಆ ಮಹಿಷಿಯರೂ ಕೂಡ ವಿರಹಾತುರರಾಗಿ ಗೋಳಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೨೮. 'ಎಲೈ ರತಿಪ್ರೇಡಾಚತುರನಾದ ಪತಿದೇವನೇ, ನಿನ್ನನ್ನಿಗಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ನೀನು ತಾನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ ?

ವಯಂ ನೋ ವಿಹರಿಷ್ಯಾಮಸ್ತುಯಾ ಸಾರ್ಥಂ ಸುನಿರ್ಜನೇ |
ನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ ರಾಜ್ಯಂ ತ್ವಂ ನ ಯಾಸ್ಯಾಮೋ ಗೃಹಂ ವಯಂ || ೨೯ ||

ಶರಚ್ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಮುಷ್ಯಂ ನ ದ್ರಕ್ಷಾಮೋ ಮುಖಂ ತವ |
ಪ್ರಸಾರಿತಾಭ್ಯಾಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ನಾನಯಿಷ್ಯಾಮ ಇತ್ಯತಃ || ೩೦ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರುರುದುಃ ಸರ್ವಾಃ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಾಧಿಪಂ |
ಮೂರ್ಛಾಫಮವಾಪುಶ್ಚ ರಣಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಜ್ಞಃ ಸರಿತ್ವತೇ || ೩೧ ||

ರಾಜಾಗ್ನಿ ಕುಂಡಮಾಧಾಯ ನಾರೀಭಿಃ ಸಹ ನಾರದ |
ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಹರಿಪದಾಂಭೋಜಂ ಜ್ವಲದಗ್ನಿಂ ವಿನೇತ ಹ || ೩೨ ||

ಹಾಹಾಕಾರಂ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿಚಕ್ರುರ್ಗಗನೇ ಸ್ಥಿತಾಃ |
ಇತ್ಯೂಚುರ್ಮುನಯಶ್ಚೈವಂ ದೈವಂ ಚ ಬಲವತ್ತರಂ || ೩೩ ||

೨೯ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀನೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುವಂತಿಲ್ಲ ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಂತಿಲ್ಲ.

೩೦. ಶರಚ್ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯನ್ನಲ್ಲಗಳೆಯುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ?

೩೧. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ರಾಣಿಯರು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಗೋಳಾಡಿ, ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡರು.

೩೨. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಇತ್ತ ರಾಜನೂ ಕೂಡ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ ರಾಣಿಯರೊಡನೆ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದನು.

೩೩. ಆಗ ಅಂತರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಾನುಷಶಕ್ತಿಗಿಂತ ದೈವಶಕ್ತಿಯೇ ಬಲಿಷ್ಠವಾದುದೆಂದರು.

ಸ ಚ ರಾಜಾ ತೃಣಾವರ್ತೋ ಜಗಾಮ ಹರಿಮುಂದಿರಂ |
ಮಹಿಷ್ಯೋ ಭಾರತೇ ವರ್ಷೇ ಲೇಭಿರೇ ಜನ್ಮ ವಾಂಛಿತಂ

|| ೩೪ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ಹರೇರ್ನಾರಾತ್ಮ್ಯಮುತ್ತಮಂ |
ಮೋಕ್ಷಣಂ ನೃಪತೇಶ್ಚೈವ ಮುನೀಂದ್ರಶಾಸಹೇತುಕಂ

|| ೩೫ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ
ನಾರಾಯಣ ನಾರದಸಂವಾದೇ ತೃಣಾವರ್ತವಧೋ ನಾಮ
ಏಕಾದಶೋಧ್ಯಾಯಃ

೩೪ ಆ ರಾಜನೇ ತೃಣಾವರ್ತರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ
ಹೋದನು. ಅವನ ಮಹಿಷಿಯರೂ ಕೂಡ ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮಗಭಿಲಷಿತವಾದ
ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದರು.

೩೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಮುನಿಶಾಸ ಬಂದುದನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ
ಸಂಪರ್ಕದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಶಾಸ ವಿಮೋಚನೆಯಾದುದನ್ನೂ ನಿನಗೆ
ಹೇಳಿದೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ
ತೃಣಾವರ್ತವಧವೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು
ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ರಾಜನಾದ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೆಂಬುವನು ಗಂಧಮಾದನ ವರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿಿದ್ದ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾವಿರಾರು ಪತ್ನಿಯರೊಡನೆ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಾಡಿ ತೃಪ್ತನಾಗುವೆ, ಸಮಾಪದಲ್ಲಿಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಭದ್ರಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಶಿವನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದನು. ಕಾಮಾಂಧನಾದ ಆ ರಾಜನು ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸದಿರಲು ಕುಪಿತನಾದ ಮಹರ್ಷಿಯು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ' ನೀನು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟು' ಎಂದು ಶಪಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಜನು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ತೃಣಾವರ್ತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು

ಒಮ್ಮೆ ಯಶೋದೆಯು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ, ಆ ಶಿಶುವು ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಲು ಅವನ್ನು ತೊಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಯಶೋದೆಯು ಗೃಹಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ ತೃಣಾವರ್ತನು ಬಿರುಗಾಳಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿ, ತಾನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸ್ವರ್ಶದಿಂದ ಶಾಪವಿಮುಕ್ತನಾಗಿ, ಹರಿಚರಣಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಇತ್ತ ನಂದಯಶೋದೆಯರು ಶಿಶುವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

— || ಓಂ ||—

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ದ್ವಾದಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಏಕದಾ ಮಂದಿರೇ ನಂದಪತ್ನೀ ಸ್ವಾನಂದಪೂರ್ವಕಂ |

ಕೃತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ಗೋವಿಂದಂ ಪ್ಲುಥಿತಂ ಚ ಸ್ತನಂ ದದಾ

|| ೧ ||

ಏತಸ್ಮಿನಂತರೇ ಗೋಪ್ಯ ಆಜುಗ್ಮನಂದಮಂದಿರಂ |

ಸ್ಥವಿರಾಶ್ಚ ನಯಸ್ಯಾಶ್ಚ ಬಾಲಿಕಾ ಬಾಲಕಾನ್ವಿತಾಃ

|| ೨ ||

ಅತ್ಯಪ್ತಂ ಬಾಲಕಂ ಶೀಘ್ರಂ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಶಯನೇ ಸತೀ |

ಪ್ರಣನಾಮ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಕರ್ಮಣ್ಯಾತ್ಮಾನಿಕೇ ಮುದಾ

|| ೩ ||

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಒಮ್ಮೆ ನಂದವತ್ತಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿವುಗೊಂಡ ಶಿಶುವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದಿತ್ತಿಕೊಂಡು ಸ್ತನ್ಯಪಾನಮಾಡಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೨. ಅಮೃತಹೊತ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಗೋಪಿಯರು ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತೂ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರೂ ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

೩. ಕೂಡಲೇ ಸ್ತನ್ಯಪಾನದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತನಾಗದಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಲಗಿಸಿ ಯಶೋದೆಯು ವ್ರತ್ಯತ್ಥಾನಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ತೈಲಸಿಂಧೂರತಾಂಬೂಲಂ ದದೌ ತಾಭ್ಯೋ ಮುದಾನ್ವಿತಾ |

ಮಿಷ್ಣುನಸ್ತುನಿ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಭೂಷಣಾನಿ ಚ ಗೋಪಿಕಾ

|| ೪ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕೃಷ್ಣೋ ರುರೋದ ಹ್ನುಧಿತಸ್ತದಾ |

ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ ಸ ಚರಣಂ ಮಾಯೇಶೋ ಮಾಯಯಾ ವಿಭುಃ

|| ೫ ||

ಪಸಾತ ಚರಣಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರವೀಣೇ ಶಕಟೇ ಮುನೇ |

ನಿಶ್ಚಂಭರಪದಾಘಾತಾತ್ಪಚ್ಚ ಚೂರ್ಣಂ ಬಭೂವ ಹ

|| ೬ ||

ಬಭಂಜ ಶಕಟಂ ಪೇತುರ್ಭಗ್ನಕಾಷ್ಠಾನಿ ತತ್ರ ವೈ |

ಪಸಾತ ದಧಿ ದುಗ್ಧಂ ಚ ನವನೀತಂ ಘೃತಂ ಮಧು

|| ೭ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾಽಽಶ್ಚ ರೈಂ ಗೋಪಿಕಾಶ್ಚ ದುದ್ರುವುರ್ಬಾಲಕಂ ಭಯಾತ್ |

ದದೃಶುರ್ಭಗ್ನಶಕಟಮಿಂಧನಾಭ್ಯಂತರೇ ಶಿಶುಂ

|| ೮ ||

೪. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರಿಸಿನ, ಎಣ್ಣೆ, ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಿಷ್ಣುಹಾರದಿಂದಲೂ, ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದಳು.

೫. ಇತ್ತ ಮಾಯೆಗೊಡೆಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೬. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಆ ಕಾಲುಗಳ ಏಟು ಶಕಟ (ಬಂಡಿ) ರೂವದಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ನಿಶ್ಚಂಭರನ ಕಾಲಿನೇಟಿನಿಂದ ಅದು ಭಗ್ನವಾಯಿತು.

೭. ಗಾಡಿಯು ಮುರಿದು, ಅದರ ಮರವೆಲ್ಲ ಚೂರುಚೂರಾಗಲು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಜೇನು, ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲವೂ ಚೆಲ್ಲಿಹೋದವು.

೮ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಗೊಂಡು ಆ ಬಾಲಕನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಓಡಿಬಂದು ಮುರಿದ ಗಾಡಿಯ ಮರದ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಶಿಶುವಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ಭಗ್ನಭಾಂಡಸಮೂಹಂ ಚ ಪತಿತಂ ಬಹುಗೋರಸಂ |

ಪ್ರೇರಯಿತ್ವಾ ತು ಕಾಷ್ಠಾನ್ ಜಗ್ರಾಹ ಬಾಲಕಂ ಭಿಯಾ

|| ೯ ||

ಮಾಯಾರಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಂ ರುದಿತಂ ಹೃದಿತಂ ಹೃದಾ |

ಸ್ತನಂ ದದೌ ಯಶೋದಾ ತಂ ರುರೋದ ಚ ಭೃಶಂ ಶುಚಾ

|| ೧೦ ||

ಪಪ್ಪಚ್ಛರ್ಬಾಲಕಾನ್ಗೋಸಾ ಬಭಂಜ ಶಕಟಂ ಕಥಂ |

ಕೇಚಿದ್ಧೇತುಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಃ ಸಹಸೇತಿ ಕಿಮದ್ಭುತಂ

|| ೧೧ ||

ಇತ್ಯೂಚುರ್ಬಾಲಕಾಃ ಸರ್ವೇ ಗೋಸಾಃ ಶೃಣುತ ಮದ್ವಚಃ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪದಾಘಾತಾದ್ಭಂಜ ಶಕಟಂ ಧ್ರುವಂ

|| ೧೨ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ತದ್ವಚನಂ ಗೋಸಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ಜಹಸುರ್ಮದಾ |

ನ ಹಿ ಜಗ್ಮುಃ ಪ್ರತೀತಿಂ ಚ ಮಿಥ್ಯೇತ್ಯೂಚುರ್ವರ್ಜೇ ಪ್ರಜಾಃ

|| ೧೩ ||

೯. ಒಡೆದ ಮಡಕೆಗಳ ಚೂರೂ, ಹಾಲೂ ಎರಚಾಡಿದ್ದಿತು. ಗಾಡಿಯ ಮರದ ಜೂರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಯಶೋದೆಯು ಬಾಲಕನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು.

೧೦. ಮಾಯಾಮುಖಮೆಯಿಂದ ಆ ಬಾಲಕನ ಅನಯನಗಳಿಗೇನೂ ಘಾಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಸ್ತನ್ಯವನ್ನೂ ಡಿಸಿ ಯಶೋದೆಯು ತನ್ನ ಔದಾಸೀನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಮರುಗಿದಳು.

೧೧. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಲಕರನ್ನ ಕುರಿತು ಶಿಶುವಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಬಂದಿಯನ್ನು ಮುರಿದುದೆಂತು? ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮುಂದಿರುವುದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

೧೨. ಆದಕ್ಕೆ 'ಎಲೈ ಗೋಪರೇ, ನಮ್ಮ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾದಘಾತದಿಂದ ಬಂದಿಯು ಮುರಿಯಿತು' ಎಂದು ಆ ಬಾಲಕರು ಉತ್ತರವಿತ್ತರು.

೧೩. ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಕ್ಕು ನಲಿದಾಡಿದರು. ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಂಬದೆ 'ಇದು ಸುಳ್ಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶಿಶೋಃ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಚಕ್ರುಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುಂಗವಾಃ |
ಹಸ್ತಂ ದತ್ತ್ವಾ ಶಿಶೋರ್ಗಾತ್ರೇ ಪಸಾತ ಕವಚಂ ದ್ವಿಜಃ || ೧೪ ||

ವದಾಮಿ ತತ್ತೇ ನಿಪ್ರೇಂದ್ರ ಕವಚಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಣಂ |
ಯದ್ವತ್ತ್ವಂ ಮಾಯಯಾ ಪೂರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಾಭಿಪಂಕಜೇ || ೧೫ ||

ನಿದ್ರಿತೇ ಜಗತೀನಾಥೇ ಜಲೇ ಚ ಜಲತಾಯಿನಿ |
ಭೀತಾಯೇ ಸ್ತುತಿಕರ್ತ್ರೇ ಚ ಮಧುಕೈಟಭಯೋರ್ಭಯಾತ್ || ೧೬ ||

|| ಯೋಗನಿದ್ರೋನಾಚ ||

ದೂರೀಭೂತಂ ಕುರು ಭಯಂ ಭಯಂ ಕಿಂ ತೇ ಹರೌ ಸ್ಥಿತೇ |
ಸ್ಥಿತಾಯತಾಂ ನುಯಿ ಚ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಸುಖೀ ತಿಷ್ಠ ಜಗತ್ಪತೇ || ೧೭ ||

ಶ್ರೀಹರಿಃ ಸಾತು ತೇ ವಕ್ತ್ರಂ ಮಸ್ತಕಂ ಮಧುಸೂಧನಃ |
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತ್ವ ಪ್ತುಸೀ ಸಾತು ನಾಸಿಕಾಂ ರಾಧಿಕಾಪತಿಃ || ೧೮ ||

೧೪. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಬಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಕವಚವನನಮಾಡಿದನು.

೧೫-೧೬. ಎಲೈ ವಿವ್ರೋತ್ತಮನೇ, ಸದ್ವರಕ್ಷಕವಾದ ಆ ಕವಚವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು ಆ ಕವಚವನ್ನು ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಸಿದ್ಧಾಸಕ್ತನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಭಿಕಮಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಧುಕೈಟಭರ ಭಯದಿಂದ ಸ್ತುತಿನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಯೋಗಮಾಯೆಯು ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು.

೧೭. ಯೋಗಮಾಯೆ : — ಎಲೈ ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಭಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡು, ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಇರುವಾಗ ನಿನಗೇತರ ಭಯ? ಸುಖವಾಗಿರು.

೧೮. ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಯೂ, ತಲೆಯನ್ನು ಮಧುಸೂದನನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ರಾಧಾಪತಿಯು ನಾಸಿಕವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.

ಕರ್ಣಯುಗ್ಮಂ ಚ ಕಂಠಂ ಚ ಕಪಾಲಂ ಪಾತು ಮಾಧವಃ |
ಕಪೋಲಂ ಪಾತು ಗೋವಿಂದಃ ಕೇಶಾಂಶ್ಚ ಕೇಶವಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೯ ||

ಅಧರೋಷ್ಯಂ ಹೃಷೀಕೇಶೋ ದಂತವಂಕ್ತಿಂ ಗದಾಗ್ರಜಃ |
ರಾಸೇಶ್ವರಶ್ಚ ರಸನಾಂ ತಾಲುಕಂ ವಾಮನೋ ವಿಭುಃ || ೨೦ ||

ವಕ್ಷಃ ಪಾತು ಮುಕುಂದಶ್ಚ ಜಠರಂ ಪಾತು ದೈತ್ಯಹಾ |
ಜನಾರ್ದನಃ ಪಾತು ನಾಭಿಂ ಪಾತು ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ಮೇಹನಂ || ೨೧ ||

ನಿತಂಬಯುಗ್ಮಂ ಗುಹ್ಯಂ ಚ ಪಾತು ತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |
ಜಾನುಯುಗ್ಮಂ ಜಾನಕೇಶಃ ಪಾತು ತೇ ಸರ್ವದಾ ವಿಭುಃ || ೨೨ ||

ಹಸ್ತಯುಗ್ಮಂ ನೃಸಿಂಹಶ್ಚ ಪಾತು ಸರ್ವತ್ರ ಸಂಕಟೇ |
ಪಾದಯುಗ್ಮಂ ವರಾಹಶ್ಚ ಪಾತು ತೇ ಕಮಲೋದ್ಭವಃ || ೨೩ ||

೧೯. ಮಾಧವನು ನಿನ್ನ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳನ್ನೂ, ಕಂಠ ಮತ್ತು ಶಿರಃಕಪಾಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. ಗೋವಿಂದನು ಕಪೋಲಗಳನ್ನೂ, ಕೇಶವನು ತಲೆಗೂದಲುಗಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

೨೦. ಹೃಷೀಕೇಶನು ಕೆಳತುಟೆಯನ್ನೂ, ಗದಾಗ್ರಜನು ದಂತವಂಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ರಾಸೇಶ್ವರನು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನೂ, ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕನು ಕಾಲನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ.

೨೧. ಮುಕುಂದನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳವನ್ನೂ, ದೈತ್ಯಸಂಹಾರಕನು ಜಠರವನ್ನೂ ಜನಾರ್ದನನು ನಾಭಿಯನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುವು ಗಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾವಾಡಲಿ.

೨೨. ನಿತಂಬಯುಗವನ್ನೂ ಗುಹ್ಯಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಪುರುಷೋತ್ತಮನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ನಿನ್ನ ಎರಡು ಮಂಡಿಗಳನ್ನೂ ಜಾನಕೇಶವತಿಯಾದ ವಿಭುವು ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

೨೩. ಸಂಕಟಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನರಸಿಂಹನು ನಿನ್ನ ಎರಡು ಕೈಯನ್ನೂ, ಅದಿವರಾಹನು ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಿ

ಉಧ್ವಂ ನಾರಾಯಣಃ ಸಾತು ಹೃದಸ್ತತ್ಕಮಲಾಪತಿಃ |
ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ಸಾತು ಗೋಪಾಲಃ ಸಾತು ವಹ್ನೌ ದಶಾಸ್ಕಹಾ || ೨೪ ||

ವನಮಾಲೀ ಸಾತು ಯಾಮ್ಯಾಂ ವೈಕುಂಠಃ ಸಾತು ನೈರ್ಮಲಿ |
ನಾರುಣ್ಯಾಂ ವಾಸುದೇವಶ್ಚ ಸತೋ ರಕ್ಷಾಕರಃ ಸ್ವಯಂ || ೨೫ ||

ಸಾತು ತೇ ಸಂತತಮಜೋ ವಾಯವ್ಯಾಂ ವಿಷ್ಣುರಶ್ರವಾಃ |
ಉತ್ತರೇ ಚ ಸದಾ ಸಾತು ತೇಜಸಾ ಜಲಜಾಸನಃ || ೨೬ ||

ಏಶಾನ್ಯಾಮಿಶ್ವರಃ ಸಾತು ಸಾರ್ವತ್ರ ಶತ್ರುಜಿತ್ |
ಜಲೇ ಸ್ಥಲೇ ಚಾಂತರಿಕ್ಷೇ ನಿಧ್ರಾಯಾಂ ಸಾತು ರಾಘವಃ || ೨೭ ||

ಇತ್ತೇವಂ ಕಥಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಂ ಪರಮಾದ್ಭುತಂ |
ಕೃಷ್ಣೇನ ಕೃಪಯಾ ದತ್ತಂ ಸ್ಮೃತೇನೈವ ಪುರಾ ಮಯಾ || ೨೮ ||

೨೪. ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೂ, ಕೆಳಗಡೆ ಕಮಲಾಪತಿಯೂ, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಾಲನೂ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ದಶಕಂಠಹರನೂ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

೨೫. ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವನಮಾಲಿಯೂ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠನೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನೂ, ಸರ್ವದಾ ರಕ್ಷಿಸಲಿ.

೨೬. ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುರಶ್ರವನೂ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಜಲಜಾಸನನೂ ತಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸರ್ವದಾ ಕಾಪಾಡಲಿ.

೨೭. ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನೂ, ಜಲ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ, ನಿಧ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ರಾಘವನೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ.

೨೮. ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನು ದಯೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕವಚದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆನು.

ಶುಂಭೇನ ಸಹ ಸ ಗ್ರಾಮೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯೇ ಘೋರದಾರುಣೇ |

ಗಗನೇ ಸ್ಥಿತಯಾ ಸದ್ಯಃ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ತೋನೋ ಜಿತಃ || ೨೯ ||

ಕವಚಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೇಣ ಧರಣ್ಯಾಂ ಪತಿತೋ ಮೃತಃ |

ಪೂರ್ವಂ ವರ್ಷಶತಂ ಖೇ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಯುದ್ಧಂ ಭಯಾನಹಂ || ೩೦ ||

ಮೃತೇ ಶುಂಭೇ ಚ ಗೋವಿಂದಃ ಕೃಪಾಲುರ್ಗಗನಸ್ಥಿತಃ |

ಮಾಲಾಂ ಚ ಕವಚಂ ದತ್ತ್ವಾ ಗೋಲೋಕಂ ಸ ಜಗಾಮ ಹ || ೩೧ ||

ಕಲ್ಪಾಂತರಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಂ ಕೃಪಯಾ ಕಥಿತಂ ಮುನೇ |

ಅಭ್ಯಂತರಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಕವಚಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವತಃ || ೩೨ ||

೨೯. ಶುಂಭಾಸುರನೊಡನೆ ಘೋರಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಈ ಕವಚವ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

೩೦. ಆ ಶುಂಭಾಸುರನು ನೂರುನರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ನಾವ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮೃತ ನಾದನು.

೩೧. ಶುಂಭಾಸುರನು ಮೃತನಾಗಲು ಗಗನದಲ್ಲಿದ್ದ ದಯಾಮಯನಾದ ಗೋವಿಂದನು ಒಂದು ಹೊಮಾಲೆಯನ್ನೂ, ಕವಚವನ್ನೂ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

೩೨. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಕಲ್ಪಾಂತರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ದಯೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶುಂಭೇನ ಸಹ ಸ ಗ್ರಾಮೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯೇ ಘೋರದಾರುಣೇ |

ಗಗನೇ ಸ್ಥಿತಯಾ ಸದ್ಯಃ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ತೋಷೋ ಸೋ ಜಿತಃ || ೨೯ ||

ಕವಚಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೇಣ ಧರಣ್ಯಾಂ ಪತಿಸೋ ಮೃತಃ |

ಪೂರ್ವಂ ವರ್ಷಕತಂ ಚೇ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಯುದ್ಧಂ ಭಯಾವಹಂ || ೩೦ ||

ಮೃತೇ ಶುಂಭೇ ಚ ಗೋವಿಂದಃ ಕೃಪಾಲುರ್ಗಗನಸ್ಥಿತಃ |

ಮಾಲಾಂ ಚ ಕವಚಂ ದತ್ತ್ವಾ ಗೋಲೋಕಂ ಸ ಜಗಾಮ ಹ || ೩೧ ||

ಕಲ್ಪಾಂತರಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಂ ಕೃಪಯಾ ಕಥಿತಂ ಮುನೇ |

ಅಭ್ಯಂತರಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಕವಚಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವತಃ || ೩೨ ||

೨೯. ಶುಂಭಾಸುರನೊಡನೆ ಘೋರಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಈ ಕವಚಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

೩೦. ಆ ಶುಂಭಾಸುರನು ನೂರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮೃತನಾದನು.

೩೧. ಶುಂಭಾಸುರನು ಮೃತನಾಗಲು ಗಗನದಲ್ಲಿದ್ದ ದಯಾಮಯನಾದ ಗೋವಿಂದನು ಒಂದು ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನೂ, ಕವಚವನ್ನೂ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

೩೨. ಎಚ್ಚರ ಮುನಿಯೇ, ಕಲ್ಪಾಂತರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ದಯೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಟಿಶೇಷ ಕೋಟಿಶೋ ನಷ್ಟಾ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ವೇಧಸಃ |

ಅಹಂ ಶತ ಹರಿಣಾ ಸಾಧ್ಯಂ ಕಲ್ಪೀಕಲ್ಪೇ ಸ್ಥಿರಾ ಸದಾ || ೩೩ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಾಶ್ಚ ಕವಚಂ ದತ್ತಾ ಸಾಂತರ್ಧಾನಂ ಚಕಾರ ಹ |

ನಿಃಶಂಕೋ ನಾಭಿಕಮಲೇ ತಸ್ಮಾ ಸ ಕಮಲೋದ್ಭವಃ || ೩೪ ||

ಸುವರ್ಣ ಗುಟಿಕಾಯಾಂ ಚ ಕೃತ್ವೇದಂ ಕವಚಂ ಪರಂ |

ಕಂಠೇ ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಬಾಹೌ ಬದ್ಧೀಯಾದ್ಯಃ ಸುಧೀಃ ಸದಾ || ೩೫ ||

ವಿಷಾಗ್ನಿ ಜಲಶತ್ರುಭ್ಯೋ ಭಯಂ ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ |

ಜಲೇ ಸ್ಥಲೇ ಚಾಂತರಿಕ್ಷೇ ನಿದ್ರಾಯಾಂ ರಕ್ಷತೀಶ್ವರಃ || ೩೬ ||

ಸಂಗ್ರಾಮೇ ವಜ್ರಸಾತೇ ಚ ವಿಪತ್ತೌ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟೇ |

ಕವಚಸ್ಮರಣಾದೇವ ಸದ್ಯೋ ನಿಃಶಂಕತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ || ೩೭ ||

೩೩. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ವಿನಷ್ಟರಾದ ಬ್ರಹ್ಮರನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವೆನು.

೩೪. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕವಚವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಮಾಯೆಯು ಅಂತರ್ಧಾನಳಾದಳು. ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಅನಂತರ. ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಭಿಕಮಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು

೩೫-೩೬ ಯಾವ ಜ್ಞಾನಿಯು ಈ ಕವಚವನ್ನು ಚೆನ್ನದ ತಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕಂಠದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಲಭುಜದಲ್ಲಾಗಲೀ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವನೋ, ಅವನಿಗೆ ವಿಷ, ಅಗ್ನಿ, ಜಲ ಮತ್ತು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಭಯಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಲ, ಸ್ಥಳ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಮತ್ತು ನಿದ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈಶ್ವರನು ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು.

೩೭. ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ, ವಜ್ರಾಯುಧದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಾಗಲಾಗಲೀ, ವಿಪತ್ತಮಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಈ ಕವಚವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಭೀತ ರಾಗಿರಬಹುದು.

ಬದ್ಧೋದಂ ಕವಚಂ ಕಂಠೇ ಶಂಕರಸ್ತ್ರಿಪುರಂ ಪುರಾ |

ಜಘಾನ ಲೀಲಾನಾತ್ರೇಣ ದುರಂತಮಸುರೇಶ್ವರಂ

|| ೩೮ ||

ಬದ್ಧೋದಂ ಕವಚಂ ಕಾಲೀ ರಕ್ತಬೀಜಂ ಚಪಾದ ಸಾ |

ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಧೃತ್ವೇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಧತ್ತೇ ತಿಲಂ ಯಥಾ

|| ೩೯ ||

ಆನಾಂ ಸನತ್ಕುಮಾರಶ್ಚ ಧರ್ಮಸಾಕ್ಷೀ ಚ ಕರ್ಮಣಾಂ |

ಕವಚಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೇಣ ಸರ್ವತ್ರ ಜಯಿನೋ ವಯಂ

|| ೪೦ ||

ತಸ್ಯ ನಂದಶಿತೋಃ ಕಂಠೇ ಚಕಾರ ಕವಚಂ ದ್ವಿಜಃ |

ಅತ್ಮನಃ ಕವಚಂ ಕಂಠೇ ದಧಾರ ಚ ಸ್ವಯಂ ಹರಿಃ

|| ೪೧ ||

೩೮. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನು ಈ ಕವಚವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೂ, ದುರ್ದಯ್ಯನೂ ಆದ ತ್ರಿಪುರನನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಸಂಹರಿಸಿದನು.

೩೯. ಈ ಕವಚವನ್ನೇ ಧರಿಸಿ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯು ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನನ್ನು ಸುಂಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಸಾವಿರತಲೆಯುಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನು ಈ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೇ ನಿಖಿಲ ಪ್ರವಂಚವನ್ನು ತಿಲಮಾತ್ರದಂತೆ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೪೦. ನರನಾರಾಯಣರಾದ ನಾವೂ, ಸನತ್ಕುಮಾರನೂ, ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಧರ್ಮನೂ ಈ ಕವಚದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಯಶೀಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

೪೧. ಇಂಥ ಕವಚವನ್ನು ನಂದಗೋಪನ ಶಿಶುವಿನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನ ಕವಚವನ್ನೇ ತನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಪ್ರಭಾವಃ ಕಥಿತಃ ಸರ್ವಃ ಕವಚಸ್ಯ ಹರೇಶ್ವರಾಃ |

ಅನಂತಸ್ಯಾಚ್ಯುತಸ್ಯೈವ ಪ್ರಭಾವಮತುಲಂ ಮುನೇ

|| ೪೨ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ಶಕಟಿಭಂಜನ-ಯೋಗ-

ನಿದ್ರೋಕ್ತ ಕವಚನ್ಯಾಸೋ ನಾಮ

ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೪೨ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮತ್ತು ಈ ಕವಚದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಅನಂತನೂ ಅಚ್ಯುತನೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಭಾವವು ಅಸದೃಶವಾದುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶಕಟಿಭಂಜನ

ಮತ್ತು ಯೋಗನಿದ್ರೋಕ್ತ ಕವಚವೆಂಬ ಹೆನ್ನೆರಡನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

-- -- --

ಒಮ್ಮೆ ಯಶೋದೆಯು ಬಾಲಕನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯಪಾನಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ವೃದ್ಧಮಾತೆಯರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಾಗಿ, ಯಶೋದೆಯು ಶಿಶುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಸಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಹೋದಳು. ಸ್ತನ್ಯಪಾನದಿಂದ ಅತ್ಯಪ್ತನಾಗಿದ್ದ ಆ ಬಾಲಕನು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒದ್ದುತು ಅಳುತ್ತಿರಲು ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಸನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾದ ಶಕಟಿ ನೆಂಬ ಅಸುರನು ಬೃಂದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉರಳಿಕೊಂಡು ಶಿಶುವಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಪಾದಘಾತದಿಂದಲೇ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದನು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಗೋಪಗೋಸಿಯರಿಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ವೇದಜ್ಞರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಕವಚವನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಿ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗಿದರು. ಕವಚಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶಿಶುವು ಸುಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಿತು.

॥ ಓಂ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

॥ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ॥

ಅಪರಂ ಕೃಷ್ಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ತೃಣು ಕಿಂಚಿನ್ನಹಾಮುನೇ |
ವಿಘ್ನನಿಘ್ನಂ ಪಾಪಹರಂ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರಂ ಪರಂ

॥ ೧ ॥

ಏಕದಾ ನಂದಪತ್ನೀ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಸ್ತವಹ್ವಸಿ |
ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಾ ಚ ಪ್ಲೂದಿತಂ ತಂ ಸ್ತನಂ ದದಾ

॥ ೨ ॥

ವಿತಸ್ನಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರೈಕಃ ಸಮಾಗತಃ |
ವೃತಃ ಶಿಷ್ಯಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಪ್ರಜ್ವಲನ್ಪ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ

॥ ೩ ॥

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಃ:-ಎಲೈ ಮುಹಾಮುನಿಯೇ, ವಿಘ್ನವಿನಾಶಕವೂ, ಪಾಪಹರಿಹಾರಕವೂ, ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು

೨. ಒಮ್ಮೆ ನಂದನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಯತೋದಿಯು ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಸಿದ ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೩. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನೆರಿಯಾಗಿ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶಿಷ್ಯಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು.

ಪ್ರಜಪನ್ನರನುಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶುದ್ಧಸ್ಥಿತಿಕಮಾಲಯಾ |

ದಂಡೀ ಭಕ್ತೀ ಶುಕ್ಲವಾಸಾ ದಂತಪಂಕ್ತಿವಿರಾಜಿತಃ

|| ೪ ||

ಜ್ಯೋತಿರ್ಗ್ರಂಥೋ ಮೂರ್ತಿನಾಂಶ್ಚ ವೇದವೇದಾಂಗಪಾರಗಃ |

ಪರಿಜಿಭ್ರಜ್ಯ ಟಾಜಾಲಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭಂ

|| ೫ ||

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸೋ ಗೌರಾಂಗಃ ಪದ್ಮಲೋಚನಃ |

ಯೋಗೀಂದ್ರೋ ಧೂರ್ಜಟೀಃ ಶಿಷ್ಯಃ ಶುದ್ಧಭಕ್ತೋ ಗದಾಭೃತಃ

|| ೬ ||

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನುದಾಕರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಪಿಷ್ಕಾನಧ್ಯಾಪಯನ್ಮದಾ |

ವೇದವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ಕತಿವಿಧಾಂ ಪ್ರಕುರ್ವನ್ನಿವ ಲೀಲಯಾ

|| ೭ ||

ಏಕೀಭೂಯ ಚತುರ್ವೇದಾಸ್ತೇಜಸಾ ಮೂರ್ತಿಮಾನಿವ |

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸರಸ್ವತೀಕಂಠಃ ಸಿದ್ಧಾಂತೈಕವಿಶಾರದಃ

|| ೮ ||

೪ ಶುಕ್ಲಾಂಬರದಿಂದಲೂ, ಶುಭ್ರವಾದ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದಂಡ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕರದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಿತಿಕಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ವರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೫. ಮೂರ್ತಿನುತ್ಪಾದ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯಂತಿರುವ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು 'ವೇದ ವೇದಾಂಗ ಪಾರಂಗತನಾಗಿ ಪುಟವಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಜಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು.

೬ ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಿಮಾಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳವನೂ, ಗೌರವರ್ಣನೂ, ಕಮಲಲೋಚನನೂ, ಆದ ಆ ಯೋಗಿಶ್ರೇಷ್ಠನು ಧೂರ್ಜಟಿಯ ಶಿಷ್ಯನೂ ಗದಾಧರನ ಭಕ್ತನೂ ಆಗಿದ್ದನು.

೭. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ವೇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನಾದ ಆ ವಿದ್ವಜನು ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೮. ಚತುರ್ವೇದಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತು ಬಂದಂತಿರುವ ಆತನ ಕಂಠದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಹೊರಟುಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗತೊಡಗಿದವು.

ಧ್ಯಾನೈಕನಿಷ್ಠಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪಾದಾಂಭೋಜೇ ದಿನಾನಿಶಂ |
ಜೀವನ್ಮುಕ್ತೋ ಹಿ ಸಿದ್ಧೇಶಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವದರ್ಶನಃ

|| ೯ ||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾ ಸಮುತ್ತಸ್ಥಾ ಯಶೋದಾ ಪ್ರಣನಾಮ ಚ |
ಪಾದ್ಯಂ ಗಾಂ ಮಧುಪರ್ಕಂ ಚ ಸ್ಪರ್ಶಸಿಂಹಾಸನಂ ದದೌ

|| ೧೦ ||

ಬಾಲಕಂ ವಂದಯಾಮಾಸ ಮುನೀಂದ್ರಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಮುದಾ |
ಮುನಿಶ್ಚ ಮನಸಾ ಚಕ್ರೇ ಪ್ರಣಾಮತತಕಂ ಹರಿಂ

|| ೧೧ ||

ಆಶೀಷಂ ಪ್ರದದೌ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ವೇದಮಂತ್ರೋಪಯೋಗಿಕಂ |
ಪ್ರಣನಾಮ ಚ ಶಿಷ್ಯಾಂಶ್ಚ ತೇ ತಾಂ ಯುಯುಜುರಾಶೀಷಂ

|| ೧೨ ||

ಶಿಷ್ಯಾನ್ಪಾದ್ಯಾದಿಕಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರದದೌ ಚ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ |
ಸಾ ಶಿಷ್ಯಾಂಘ್ರೀ ಚ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಸಮುವಾಸ ಸುಖಾಸನೇ

|| ೧೩ ||

೯. ಹಗಲೂರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ಆ ಸರ್ವಜ್ಞನು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೂ, ಸರ್ವಸಮದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿದ್ದನು.

೧೦. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಶೋದೆಯು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾನಮಾಡಿ
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ರತ್ನ
ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು.

೧೧. ಅನಂತರ ಆ ಮುನೀಂದ್ರನಿಗೆ ಬಾಲಕನಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರ
ಮಾಡಿಸಿದಳು ಆ ಮುನಿಯೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನೂರು
ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

೧೨. ವೇದಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಿಶುವಿಗೆ
ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು. ಯಶೋದೆಯು ಮುನೀಂದ್ರನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಅವರೂ
ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು.

೧೩. ಯಶೋದೆಯು ಮುನಿಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ
ಪಾದ್ಯಾದಿ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದರ್ಪಿಸಿದಳು. ಮುನಿಯು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ
ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದನು.

ಸಮುದ್ಯತಾ ಸಾ ವ್ರಷ್ಟಂ ಚ ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತಾ ಸತೀ |

ಸ್ವಕ್ರೋಡೇ ಬಾಲಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾ

|| ೧೪ ||

ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮಂ ಮಂಗಲಂ ಚ ಪ್ರಷ್ಟಂ ಯದ್ಯಪಿ ನ ಹ್ವಮಾ |

ತಥಾಽಪಿ ಭವತೋ ನಾನು ಶಿವಂ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ಸಾಂಪ್ರತಂ

|| ೧೫ ||

ಅಬಲಾಬುದ್ಧಿಹೀನಾಯಾ ದೋಷಂ ಕ್ಷಂತುಂ ಸದಾರ್ಹಸಿ |

ಮೂಢಸ್ಯ ಸತತಂ ದೋಷಂ ಹ್ವನಾಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಸಾಧವಃ

|| ೧೬ ||

ಅ ಗಿರಾ ವಾಙ್ಥ ವಾಕ್ರಿವಾ ಮರೀಚಿಗೌತಮೋಽಥ ವಾ |

ಕ್ರತುಃ ಕಿಂ ವಾ ಪ್ರಚೇತಾ ವಾ ಪುಲಸ್ತ್ಯಃ ಪುಲಹೋಽಥ ವಾ

|| ೧೭ ||

ದುರ್ವಾಸಾಃ ಕರ್ದಮಸ್ತ್ವಂ ವಾ ವಸಿಷ್ಠೋ ಗರ್ಗ ಏವ ವಾ |

ಜೈಗೀಷವ್ಯೋ ದೇವಲೋ ವಾ ಕಪಿಲೋ ವಾ ಸ್ವಯಂ ವಿಭುಃ

|| ೧೮ ||

೧೪. ಅನಂತರ ಯಶೋದೆಯು ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿತ್ತಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

೧೫. ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕುಲಲವ್ರಶ್ಚಿ ಮಾಡಲು ನಾನು ಶಕ್ತಳಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನೆಂದು ನಾನು ಕೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ

೧೬. ಅಬಲೆಯೂ, ಬುದ್ಧಿಹೀನಳೂ ಆದ ನನ್ನ ದೋಷವನ್ನು ನೀವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಸತ್ಪುರುಷರು ಮೂಢರ ದೋಷವನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಕ್ಷಮಿಸುವರು.

೧೭. ಅಂಗಿರಸ್ಸು, ಅಶ್ವಿ, ಮರೀಚಿ, ಮತ್ತು ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು? ನೀನು ಕ್ರತುವೇ? ಪ್ರಚೇತಸನೇ? ಪುಲಸ್ತ್ಯನೇ? ಅಥವಾ ಪುಲಹನೇ?

೧೮. ನೀನು ದೂರ್ವಾಸನೇ? ಅಥವಾ ಕರ್ದಮನೇ? ವಸಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಗರ್ಗ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬನೇ? ಜೈಗೀಷವ್ಯ, ದೇವಲ ಮತ್ತು ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು?

ಸನತ್ಕುಮಾರಃ ಸನಕಃ ಸನಂದೋ ವಾ ಸನಾತನಃ |

ವೋಡ್ಠಃ ಪಂಚಶಿಖೋ ವಾ ತ್ವಮಾಸುರಿಃ ಸೌಭರಿಃ ಕಿಮು || ೧೯ ||

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋಽಥ ವಾಲ್ಮೀಕೋ ವಾಮದೇವೋಽಥ ಕಶ್ಯಪಃ |

ಸಂವರ್ತಃ ಕಿಮುತಥ್ಯೋ ವಾ ಕಿಂ ಕಚೋ ವಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ || ೨೦ ||

ಭೃಗುಃ ಶುಕ್ರಶ್ಚ ಚ್ಯವನೋ ನರನಾರಾಯಣೋಽಥ ವಾ |

ಸಕ್ಕಿಃ ಪರಾಶರೋ ವ್ಯಾಸಃ ಶುಕದೇವೋಽಥ ಜೈಮಿನಿಃ || ೨೧ ||

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋ ಲೋಮಶಶ್ಚ ಕಣ್ವಃ ಕಾತ್ಯಾಯನಸ್ತಥಾ |

ಆಸ್ತಿಕೋ ವಾ ಜರತ್ಕಾರುರ್ಯುಷ್ಯಶೃಂಗೋ ವಿಭಾಂಡಕಃ || ೨೨ ||

ಪೌಲಸ್ತ್ಯಸ್ತು ಮಗಸ್ತೋ ವಾ ಶರದ್ವಾಂಗಿರೀವ ಚ |

ಶಮಿಕೋಽರಿಷ್ಟನೇಮಿಶ್ಚ ಮಾಂಡವ್ಯಃ ಪೈಲ ಏವ ಚ || ೨೩ ||

೧೯. ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನಕ, ಸನಂದ ಮತ್ತು ಸನಾತನರಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ ನಾಗರಬೇಕು ಅಥವಾ ಪಂಚಶಿಖ, ಆಸುರಿ ಮತ್ತು ಸೌಭರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ ನಾಗರಬೇಕು.

೨೦. ನೀನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೋ, ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೋ, ವಾಮದೇವನೋ, ಕಶ್ಯಪನೋ, ಸಂವರ್ತನೋ, ಉತಥ್ಯನೋ, ಕಚನೋ ಅಥವಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೋ? ನೀನಾರು ?

೨೧. ಭೃಗು, ಶುಕ್ರ, ಚ್ಯವನರಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬನಿರಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ನರನಾರಾಯಣರಲ್ಲೊಬ್ಬನೇ? ಸಕ್ಕಿ, ಪರಾಶರ, ವ್ಯಾಸ, ಶುಕದೇವ, ಜೈಮಿನಿ ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು ?

೨೨. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಲೋಮಶ, ಕಣ್ವ, ಕಾತ್ಯಾಯನ, ಆಸ್ತಿಕ, ಜರತ್ಕಾರು, ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಮತ್ತು ವಿಭಾಂಡಕ ಮುಂತಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು ?

೨೩. ನೀನು ಪೌಲಸ್ತ್ಯನೇ, ಅಗಸ್ತ್ಯನೇ, ಶರದ್ವಾಂತನೇ ಅಥವಾ ಗಿರಿಯೇಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯೇ ? ಶಮಿಕ, ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ, ಮಾಂಡವ್ಯ ಮತ್ತು ಪೈಲ ಇವರು ಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು ?

ಪಾಣಿನಿರ್ವಾ ಕಣಾದೋ ವಾ ಶಾಕಲ್ಯಃ ಶಾಕಟಾಯನಃ |

ಅಷ್ಟಾವಕ್ರೋ ಭಾಗುರಿರ್ವಾ ಸುಮಂತುರ್ವತ್ಸ ಏವ ನಾ || ೨೪ ||

ಜಾಬಾಲೋ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಶ್ಚ ವೈಶಂಪಾಯನ ಏವ ಚ |

ಯಾಃರ್ಹಂಸಃ ಪಿಪ್ಪಲಾದೋ ಮೈತ್ರೇಯಃ ಕರುಷಸ್ತಥಾ || ೨೫ ||

ಉಪಮನ್ಯುಗೌರಮುಖೋಽರುಣಿರೌರ್ವೋಽಥ ಕಕ್ಷಿವಾನ್ |

ಭರದ್ವಾಜೋ ವೇದಶಿರಾಃ ಶಂಕುಕರ್ಣೋಽಥ ಶೌನಕಃ || ೨೬ ||

ಏತೇಷಾಂ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾನಾಂ ಕೋ ಭವಾನ್ಮದ ಮೇ ಪ್ರಭೋ |

ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಾರ್ಹಾ ನಾಹಂ ಚೇತ್ತಥಾಽಪಿ ವಕ್ತುಮರ್ಹಸಿ || ೨೭ ||

ಕಿಂಕರಃ ಕಿಂಕರೀ ವಾಽಪಿ ಸಮರ್ಥಾ ಪ್ರಷ್ಟುಮಿಾತ್ಮರಂ |

ಯೋ ಯಸ್ಯ ಸೇವಾನಿಯತಃ ಸ ಕಂ ಪೃಚ್ಛತಿ ತಂ ವಿನಾ || ೨೮ ||

೨೪ ಪಾಣಿನಿ ಕಣಾದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಶಾಕಲ್ಯ ಶಾಕಟಾಯನರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ ಭಾಗುರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸುಮಂತು ಮತ್ತು ವತ್ಸರಲ್ಲಾಗಲೀ ನೀನೊಬ್ಬ ನಹುದೇ ?

೨೫ ಜಾಬಾಲ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ, ವೈಶಂವಾಯನ, ಯತಿ, ಹಂಸ, ಪಿಪ್ಪಲಾದ, ಮೈತ್ರೇಯ ಮತ್ತು ಕರುಷ ಮುಂತಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾರು ?

೨೬-೨೭ ಉಪಮನ್ಯು, ಗೌರಮುಖ, ಅರುಣಿ, ಔರ್ವ, ಕಕ್ಷಿವಾನ್, ಭರದ್ವಾಜ, ವೇದಶಿರ, ಶಂಕುಕರ್ಣ, ಶೌನಕ ಇವರೇ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀನಾರಿಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳು. ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕ್ಕೆ ನಾನು ಅನರ್ಹ ಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡು.

೨೮. ಸೇವಕನಾಗಲೀ ಸೇವಕಿಯಾಗಲಿ, ತನ್ನ ಒಡೆಯನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವರು. ಯಾರು ಯಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾರನ್ನು ಕೇಳುವರು?

ಧನ್ಯಾಹಂ ಕೃತಕೃತ್ಯಾಹಂ ಸಫಲಂ ಜೀವಿತಂ ಮಮ |
ತ್ವತ್ಪಾದಾಬ್ಜರಜಃ ಸ್ಪರ್ಶಾಜ್ಜನ್ಮಕೋಟ್ಯಂಹಸಾಂ ಕ್ಷಯಃ || ೨೯ ||

ತ್ವತ್ಪಾದೋದಕಸಂಸ್ಪರ್ಶಾತ್ಸದ್ಯಃ ಪೂತಾ ವಸುಂಧರಾ |
ತನಾಗಮನಮಾಶ್ರೇಣಿ ತೀರ್ಥಿಭೂತೋ ಮಮಾತ್ರಮಃ || ೩೦ ||

ಯೇ ಯೇ ಶ್ರುತಾಃ ಶ್ರುತೌ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಮುಕ್ತಿಸಾರಾ ಮಹಾಜನಾಃ |
ತೇಷಾಃಕೋ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಃ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಫಲೋದಯಾತ್ || ೩೧ ||

ಶಿಷ್ಯಾ ವೇದಾ ಮೂರ್ತಿಮಂತೋ ಗ್ರೀಷ್ಮಮಧ್ಯಾಹ್ನಭಾಸ್ಕರಾಃ |
ಗೋಕುಲಂ ಮತ್ಪುಲಂ ಸದ್ಯಃ ಪುನಂತಿ ಪಾದರೇಣುನಾ || ೩೨ ||

ಆಶಿಷಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಂತಿ ಪ್ರಸನ್ನಮನಸಾ ಶಿತುಂ |
ಪೂರ್ಣಸ್ವಸ್ತೈನಂ ಸದ್ಯೋ ವಿಪ್ರಾಶೀರ್ವಚನಂ ಧ್ರುವಂ || ೩೩ ||

೨೯. ಇಂದು ನಾನು ಧನ್ಯಳು. ಕೃತಕೃತ್ಯಳು. ನನ್ನ ಜೀವಿತವು ಇಂದು ಸಫಲವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲದ ಧೂಳಿಯಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

೩೦. ನಿನ್ನ ಪಾದೋದಕ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ವಸುಂಧರೆಯು ಪವಿತ್ರವಾದಳು, ನೀನು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮವು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿತು.

೩೧. ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ, ವೇದದಲ್ಲಿ ವ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಯಾವ ಯಾವ ಮಹಾಜನಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಂದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದ ನೋಡಿದೆನು.

೩೨. ವೇದಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಗ್ರೀಷ್ಮಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಗಳೂ ಆದ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ಗೋಕುಲವನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನೂ ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದರು.

೩೩. ನೀವು ಪ್ರಸನ್ನವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಪ್ರರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಂಗಳವುಂಟಾಗುವುದು.

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಾ ನಂದಸ್ತ್ರೀ ಭಕ್ತಾ ತಸ್ಮಾ ಮುನೇಃ ಪುರಃ |

ನರಂ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ನಂದಮಾನಯಿತುಂ ಸತೀ

|| ೩೪ ||

ಯಶೋವಾಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಹಾಸ ಮುನಿಪುಂಗವಃ |

ಜಹಸುಃ ಶಿಷ್ಯಸಂಘಾಶ್ಚ ಭಾಸಯಂತೋ ದಿಶೋ ದಶ

|| ೩೫ ||

ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ನೀತಿಯುಕ್ತಂ ಮಹತ್ಪುಣ್ಯಕರಂ ಪರಂ |

ತಾಮುನಾಚ ಮುದಾ ಯುಕ್ತಃ ಶುದ್ಧಬುದ್ಧಿರ್ಮಹಾಮುನಿಃ

|| ೩೬ ||

|| ಶ್ರೀಗರ್ಗ ಉವಾಚ ||

ಸುಧಾಮಯಂ ತೇ ವಚನಂ ಲೌಕಿಕಂ ಚ ಕುಲೋಚಿತಂ |

ಯಸ್ಯ ಯತ್ರ ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ಸ ಏವ ತಾದೃಶೋ ಭವೇತ್

|| ೩೭ ||

೩೪. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ನಂದಪತ್ನಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯು ಆ ಮುನಿಯ ಮುಂದೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಂತಳು. ಮತ್ತು ನಂದಗೋಪನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಸೇವಕ ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

೩೫. ಯಶೋದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನು ನಕ್ಕನು. ಅವನ ವಿಷ್ಣುರೆಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕು ಹತ್ತುದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಬೆಳಗಿದರು

೩೬. ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಯಾದ ಆ ಮುನಿಯು ಹಿತವೂ, ಸತ್ಯವೂ, ನೀತಿಯುತವೂ, ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರವೂ ಆದ ಹಿತನುಡಿಗಳನ್ನು ಆ ಯಶೋದೆಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೩೭. ಶ್ರೀಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿ :—ಎಲೌ ಯಶೋದೆಯೇ ನೀನಾಡಿದ ಮಾತು ಲೌಕಿಕವೂ, ಸತ್ಕುಲೋಚಿತವೂ, ಅಮೃತಸಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಯಾರು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರೋ ಅವರು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇರುವರು.

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಗೋಪಪದ್ಮಾಪಾಂ ನಿಧಿಭಾಢುತ್ವ ಭಾಸ್ವರಾಃ |
ಪತ್ನೀ ಪದ್ಮಾ ಸಮಾ ತಸ್ಯ ನಾಮ್ಯಾ ಪತ್ನಾ ವತೀ ಪತೀ || ೩೮ ||

ತಸ್ಯಾಃ ಕನ್ಯಾ ಯಶೋದಾ ತಂ ಯಶೋವದ ಫನಕಾರಿಣೀ |
ಬಲ್ಲವಾನಾಂ ಚ ಪ್ರಸರೋ ಲಬ್ಧೀ ನಂದಿಶ ವಲ್ಲಭಾ || ೩೯ ||

ನಂದೋ ಯಸ್ತುಂ ಹ ಯಾ ಭವ್ಯಾ ಬಾಲೋ ಷೋ ಯೇನ ವಾಙಗತಃ |
ಜಾನಾಮಿ ನಿರ್ಜನೇ ಸರ್ವಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕಂದಸನ್ನಿಧಿಂ || ೪೦ ||

ಗರ್ಗೋಽಹಂ ಯದುವಂತಾಪಾಂ ಪಿರಕಾಲಂ ಪುರೋಹಿತಃ |
ಪ್ರಸಾಪಿತೋಽಹಂ ವಸುನಾ ನಾನ್ಯಸಾಭ್ಯೇ ಚ ಕರ್ಮಣಿ || ೪೧ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ನಂದಃ ಕ್ರುತಮಾತ್ರಂ ಜಗಾಮ ಹ |
ನನಾಮ ದಂಡವದ್ಭೂಮೌ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ತಂ ಮುನಿಪುಂಗವಂ || ೪೨ ||

೩೮. ಪದ್ಮಸ್ವರೂಪರಾದ ಗೋಪರಿಗೆಲ್ಲ, ಗಿರಿಭಾಢುವೆಂಬುವನು ಸೂರ್ಯ ಸದೃಶನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗೆ ಸಮಾನಳಾದ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಪತ್ನಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

೩೯. ಅವರ ಮಗಳಾದ ನೀನು ಯಶೋದೆಯೆಂಬ ಹೆಸರಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಯಶಸ್ಸನ್ನ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಯಾದವರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಂದನು ನಿನಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ಲಭಿಸಿರುವನು.

೪೦. ನಂದನಾರು? ನೀನಾರು? ಈ ಬಾಲಕನಾರು? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂದನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವೆನು.

೪೧. ನಾನು ಯದುವಂಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪುರೋಹಿತನಾಗಿರುವ ಗರ್ಗನೆಂಬುವನು. ಇತರರಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಸುವು ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವನು.

೪೨. ಇಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ನಂದನು ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ಆ ಮುನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದನು.

ಶಿಷ್ಯಾನ್ನ ನಾಮ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ಚ ತೇ ತಂ ಯುಯುಜುರಾಶಿಷಂ |

ಸಮುತ್ಥಾ ಯಾಸನಾತ್ಪೂರ್ಣಂ ಯಶೋದಾನಂದ ಏವ ಚ || ೪೩ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾಽಭ್ಯಂತರಂ ರಮ್ಯಂ ಜಗಾಮ ವಿದುಷಾಂ ವರಃ |

ಗರ್ಗೋ ನಂದೋ ಯಶೋದಾ ಚ ಸಪುತ್ರಾ ಸಾ ಮುದಾನ್ವಿತಾ |

ವಾಕ್ಯಂ ಗರ್ಗಸ್ತದೋವಾಚ ನಿಗೂಢಂ ನಿರ್ಜನೇ ಮುನೇ || ೪೪ ||

|| ಶ್ರೀ ಗರ್ಗ ಉವಾಚ ||

ಅಯಿ ನಂದ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಚನಂ ತೇ ಸುಖಾವಹಂ |

ಪ್ರಸ್ಥಾ ಪಿತೋಽಹಂ ವಸುನಾ ಯೇನ ತಚ್ಛ್ರೌಯತಾಮಿತಿ || ೪೫ ||

ವಸುನಾ ಸೂತಿಕಾಗಾರೇ ಶಿಶುಃ ಪ್ರತ್ಯರ್ಪಣಂ ಕೃತಃ |

ಪುತ್ರೋಽಯಂ ವಸುದೇವಸ್ಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಶ್ಚ ತಸ್ಯ ಚ ಧ್ರುವಂ || ೪೬ ||

೪೩. ಅನಂತರ ಅವನ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಲು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಪೀರವಿಂವೆದ್ದು ಯಶೋದಾನಂದರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೪೪. ನಂದ ಯಶೋದೆಯು ಪುತ್ರನೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಆ ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಗುಟ್ಟಾದ ಈ ಮಾತು ಗಳನ್ನಾಡಿದನು.

೪೫. ಶ್ರೀಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿ — ಎಲೈ ನಂದನೇ ನಿನಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ವಸುವು ನನ್ನನ್ನೇತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವವನಾಗು.

೪೬. ಈ ಶಿಶುವು ಸೂತಿಕಾಗೃಹದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ವಸುದೇವನು ನಿನಗೆ ತಂದರ್ಪಿಸಿದನು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಶಿಶುವೇ ವಸುದೇವನಿಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರ ನಾಗಿರುವನು.

ಕನ್ಯಾ ತೇ ತೇನ ಯಾ ನೀತಾ ಮಥುರಾಂ ಕಂಸಭೀರುಣಾ |

ಅಸ್ಮಾನ್ನ ಪ್ರಾಶನಾಯಾಹಂ ನಾಮಾನುಕರಣಾಯ ಚ |

ಗೌಡೇನ ಪ್ರೇಷಿತಸ್ತೇನ ತಸ್ಯೋದ್ಯೋಗಂ ಕುರು ದ್ವಿಜ || ೪೭ ||

ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪೋಽಯಂ ಶಿಶುಸ್ತೇ ಮಾಯಯಾ ಮಹೀಂ |

ಆಗತ್ಯ ಭಾರಹರಣಂ ಕರ್ತಾ ಧಾತ್ರಾ ಚ ಸೇವಿತಃ |

ಗೋಲೋಕನಾಥೋ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ರಾಧಿಕಾಪತಿಃ || ೪೮ ||

ನಾರಾಯಣೋ ಯೋ ವೈಕುಂಠೇ ಕಮಲಾಕಾಂತ ಏನ ಚ |

ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿನಾಸೀ ಯಃ ಪಿತಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ಸೋಽಪ್ಯಜಃ || ೪೯ ||

ಕಪಿಲೋಽಸ್ಯೇ ತದಂತಾಶ್ಚ ನರನಾರಾಯಣಾವ್ಯಸೀ |

ಸರ್ವೇಷಾಂ ತೇಜಸಾಂ ರಾಶಿಮೂರ್ತಿಮಾನಾಗತಃ ಕಿಮು || ೫೦ ||

೪೭. ಆ ವಸುದೇವನು ಕಂಸನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಶಿಶುವನ್ನು ಮಥುರೆಯೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಈಗ ಈ ಶಿಶುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮತ್ತು ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿಸಲು ಆ ವಸುದೇವನೇ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸು

೪೮. ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನಾದ ಈ ಶಿಶುವು ಮಾಯಾಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮಹಾತ್ಮನೇ ರಾಧಾವತಿಯೂ, ಗೋಲೋಕಾಧಿಪತಿಯೂ, ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಸೇವಿತನೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು.

೪೯. ಯಾರು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಕಮಲಾಪತಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನೆನಿಸಿರುವನೋ, ಯಾರು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ಪಾಲಕನಾಗಿರುವನೋ ಅಂಥ ಒಂನನಮರಣಾರಹಿತನಾದ ವರಮಾತ್ಮನೇ ಇವನು.

೫೦. ಕಪಿಲನೇ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ, ನರನಾರಾಯಣ ಮುಖಿಗಳೂ ಇವನ ಅಂಶದಿಂದಲೇ ಜನಿಸಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ತೇಜಸ್ವಿಗೂ ಆಕರನಾದ ಈ ತೇಜೋಮಯನು ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವನು.

ವಸುಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಚ ಶಿಶುರೂಪೋ ಬಭೂವ ಹ |

ಂಪ್ರತಂ ಸೂತಿಕಾಗಾರಾದಾಜಗಾಮ ತವಾಲಯಂ

|| ೫೦ ||

ಯೋನಿಸಂಭವಶ್ಚಾಯಮಾವಿಭೂತೋ ಮಹೀತಲೇ |

ಯುಪೂರ್ಣಂ ಮಾತೃಗರ್ಭಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ಮಾಯಯಾ ಹರಿಃ || ೫೧ ||

ವಿಭೂಯ ವಸುಂ ಮೂರ್ತಿಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಜಗಾಮ ಹ |

ಯುಗೇ ಯುಗೇ ವರ್ಣಭೇದೋ ನಾಮಭೇದೋಽಸ್ಯ ಬಲ್ಲವ

|| ೫೨ ||

ಕ್ಲಃ ಪೀತಸ್ತಥಾ ರಕ್ತ ಇದಾನೀಂ ಕೃಷ್ಣ ತಾಂ ಗತಃ |

ಕ್ಲವರ್ಣಃ ಸತ್ಯಯುಗೇ ಸುತೀವ್ರತೇಜಸಾ ವೃತಃ

|| ೫೩ ||

ತಾಯಾಂ ರಕ್ತವರ್ಣೋಽಯಂ ಪೀತೋಽಯಂ ದ್ವಾಪರೇ ವಿಭುಃ |

ಷ್ಣವರ್ಣಃ ಕಲೌ ಶ್ರೀಮಾಂಸ್ತೇಜಸಾಂ ರಾಶಿರೇವ ಚ

|| ೫೪ ||

೫೦. ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ವಸುಧೇವನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಶಿಶುರೂಪನಾದನು. ಗ ಸೂತಿಕಾಗೃಹದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು

೫೧. ಇವನು ಅಯೋನಿಜನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವನು. ಹರಿಯು ಮಾತೃಗರ್ಭವನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ವಾಯುಪೂರ್ಣಮಾಡಿದನು.

೫೨. ಆ ವಾಯುವು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾನು ಅವಿಭವಿಸಿ ಸುದೇವನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಎಲೈ ನಂದನೇ, ಕ್ರಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇವನು ಜೀರೆಜೀರೆ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಭಿನ್ನ ನಾಮದಿಂದ ಅವತರಿಸುವನು.

೫೩. ಬಿಳುವು, ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದವನು ಈಗ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವನು. ಸತ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣನಾಗಿ ತೇಜೋಮಯನಾಗಿದ್ದನು

೫೪. ತೇಜೋರಾಶಿಯಾದ ಈ ವಿಭುವು ಶ್ರೀತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿಯೂ, ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಪೀತವರ್ಣನಾಗಿಯೂ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣನಾಗಿಯೂ ಅವತರಿಸಿರುವನು

ಪರಿಪೂರ್ಣತಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇನ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ ಸ್ತೂತಃ |
ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಾಚಕಃ ಕೋಯಮ್ನುಕಾರೋಽನಂತವಾಚಕಃ || ೫೬ ||

ಶಿವಸ್ಯ ವಾಚಕಃ ಷಶ್ಚ ನಕಾರೋ ಧರ್ಮವಾಚಕಃ |
ಅಕಾರೋ ವಿಷ್ಣು ವಚನಃ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಃ || ೫೭ ||

ನರನಾರಾಯಣಾರ್ಥಸ್ಯ ವಿಸರ್ಗೋ ವಾಚಕಸ್ತೂತಃ |
ಸರ್ವೇಷಾಂ ತೇಜಸಾಂ ರಾಶಿಃ ಸರ್ವಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪಕಃ || ೫೮ ||

ಸರ್ವಾಧಾರಃ ಸರ್ವಬೀಜಸ್ತೇನ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ ಸ್ತೂತಃ |
ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲವಚನಃ ಕೃಷ್ಣಿನೋ ದಾಸ್ಯವಾಚಕಃ || ೫೯ ||

ಅಕಾರೋ ದಾತೃವಚನಸ್ತೇನ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ ಸ್ತೂತಃ |
ಕೃಷ್ಣಿನಿಶ್ಚೇಷ್ಟವಚನೋ ನಕಾರೋ ಭಕ್ತಿವಾಚಕಃ || ೬೦ ||

೫೬. ಪರಿಪೂರ್ಣಸ್ವರೂಪವಾದ ವರಬ್ರಹ್ಮವು ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸುವುದು. 'ಕ' ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದೂ 'ಋ' ಎಂದರೆ ಅನಂತನೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು.

೫೭. 'ಷ' ಎಂದರೆ ಶಿವನೆಂದೂ 'ನ' ಎಂದರೆ ಧರ್ಮನೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. 'ಅ' ಎಂದರೆ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುನೆಂದರ್ಥವಾಗುವುದು.

೫೮-೫೯. ವಿಸರ್ಗವು ನರನಾರಾಯಣರಿಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಸರ್ವತೇಜಃಸಮೂಹನೂ, ಸರ್ವಮೂರ್ತಿಧರನೂ, ಸರ್ವಾಧಾರನೂ, ಸರ್ವಕಾರಣನೂ, ಆದವನೇ ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸುವನು. 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂದರೆ ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲಕನೆಂದೂ, 'ನ್' ಎಂದರೆ ದಾಸ್ಯನೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು.

೬೦-೬೧. 'ಅ' ಎಂದರೆ ಕೊಡುವವನೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮವಾಶವನ್ನು ವರಿಹರಿಸಿ ಹರಿದಾಸ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವವನೇ ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸುವನು. 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂದರೆ ಚೇಷ್ಟಾರಹಿತನೆಂದೂ 'ನ್' ಎಂದರೆ ಭಕ್ತಿಯೆಂದೂ, 'ಅ' ಎಂದರೆ ಕೊಡು

ಅಕಾರಃ ಪ್ರಾಪ್ತಿವಚನಸ್ತೇನ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ |
ಕೃಷ್ಣಿರ್ನಿರ್ವಾಣವಚನೋ ನಕಾರೋ ಮೋಕ್ಷವಾಚಕಃ || ೬೦ ||

ಅಕಾರೋ ದಾತೃವಚನಸ್ತೇನ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ |
ನಾಮ್ನಾಂ ಭಗವತೋ ನಂದ ಕೋಟೀನಾಂ ಸ್ಮರಣೇನ ಯತ್ || ೬೧ ||

ತತ್ಪಲಂ ಲಭತೇ ನೂನಂ ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಸ್ಮರಣೇ ನರಃ |
ಯದ್ವಿಧಂ ಸ್ಮರಣಾತ್ಪುಣ್ಯಂ ವಚನಾಚ್ಛ್ರವಣಾತ್ಪಥಾ || ೬೨ ||

ಕೋಟೀಜನ್ಮಾಂಹಸೋ ನಾತೋ ಭವೇದ್ಯತ್ಸ್ಮರಣಾದಿಕಾತ್ |
ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮ್ನಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಾರಾತ್ಸಾರಂ ಪರಾತ್ಪರಂ || ೬೩ ||

ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಸುಂದರಂ ನಾಮ ಮಂಗಲಂ ಭಕ್ತಿದಾಯಕಂ |
ಕಕಾರೋಚ್ಚಾರಣಾಭಕ್ತಃ ಕೈವಲ್ಯಂ ಮೃತ್ಯುಜನ್ಮಹಂ || ೬೪ ||

ವವನೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಚಲನೂ ಭಕ್ತಿದಾತೃವೂ ಆದವನೇ 'ಕೃಷ್ಣ' ನೆನಿಸುವನು. 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂದರೆ ನಿರ್ವಾಣವೆಂದೂ 'ನ್' ಎಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು.

೬೦-೬೩. 'ಅ' ಎಂದರೆ ದಾತೃವೆಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ನಿರ್ವಾಣ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವವನೇ 'ಕೃಷ್ಣ'ನೆನಿಸುವನು. ಎಲೈ ನಂದನೇ, ಭಗವಂತನ ಕೋಟಿದಿವ್ಯನಾಮಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಫಲವು 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ನಾಮಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಲಭಿಸುವುದು. ವರಮಾತ್ಮನ ಸಕಲ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳ ಶ್ರವಣಸ್ಮರಣ ಮತ್ತು ಪಠನಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಕೃಷ್ಣನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವುದು.

೬೪. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಕಲ ನಾಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತಸಾರಭೂತವೂ, ಪರಾತ್ಪರವೂ ಆದ ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ದಿವ್ಯನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳ ವಾಸವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

೬೫. 'ಕೃಷ್ಣ' ನೆಂಬ ಸುಂದರನಾಮವು ಮಂಗಳಕರವೂ ಭಕ್ತಿದಾಯಕವೂ ಆಗಿರುವುದು. ಕಕಾರೋಚ್ಚಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಭಕ್ತನು ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

ಋಕಾರಾದ್ವಾಸ್ಯಮತುಲಂ ಷಕಾರಾದ್ಭಕ್ತಿಮಾಸ್ನಿತಾಂ |

ನಕಾರಾತ್ಸಹವಾಸಂ ಚ ತತ್ಸಮಂ ಕಾಲಮೇವ ಚ

|| ೬೬ ||

ತತ್ಸಾರೂಪ್ಯಂ ವಿಸರ್ಗಾಚ್ಚ ಲಭತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ಕಕಾರೋಚ್ಚಾರಣಾದೇವ ವೇಪಂತೇ ಯಮುಕಿಂಕರಾಃ

|| ೬೭ ||

ಋಕಾರೋಕ್ತೇರ್ನ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಷಕಾರಾತ್ಪಾತಕಾನಿ ಚ |

ನಕಾರೋಚ್ಚಾರಣಾದ್ರೋಗಾ ಅಕಾರಾನ್ಮೃತ್ಯುರೇವ ಚ

|| ೬೮ ||

ಧ್ರುವಂ ಸರ್ವೇ ಪಲಾಯಂತೇ ನಾನೋಚ್ಚಾರಣಭೀರವಃ |

ಸ್ಮೃತ್ಯುಕ್ತಿಶ್ರವಣೋದ್ರೋಗಾತ್ಕೃಷ್ಣಾನಾಮೋ ವ್ರಜೇಶ್ವರ

|| ೬೯ ||

೬೬. ಋಕಾರೋಚ್ಚಾರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಅತುಲವಾದ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ 'ಷ' ಕಾರೋಚ್ಚಾರಣದಿಂದ ಅಭೀಷಿತವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ 'ನ' ಕಾರೋಚ್ಚಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಹವಾಸವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು.

೬೭. ವಿಸರ್ಗವನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ವರಮಾತ್ಮನ ಸಾರೂಪ್ಯ ವುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. 'ಕ' ಕಾರೋಚ್ಚಾರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಯಮನ ಕಿಂಕರರೆಲ್ಲರೂ ನಡುಗುವರು.

೬೮. ಋಕಾರೋಚ್ಚಾರಣದಿಂದ ಯಮನ ಕಿಂಕರರು ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಷಕಾರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಪಾಪಗಳೂ, ನಕಾರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ರೋಗಗಳೂ ಅಕಾರೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಮೃತ್ಯುವೂ ದೂರಹೋಗುವುವು.

೬೯. ಎಲೈ ಗೋಕುಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ನಂದನೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ದಿವ್ಯ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆ ಸರನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಾವಕರ್ಮಗಳೂ ಹೆದರಿ ದೂರವಾಗುವುವು.

ರಥಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಧಾವಂತಿ ಗೋಲೋಕಾತ್ಕೃಷ್ಣಕಿಂಕರಾಃ |

ಪೃಥಿವ್ಯಾ ರಜಸಃ ಸಂಖ್ಯಾಂ ಕರ್ತುಂ ಶಕ್ತಾ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ

|| ೭೦ ||

ನಾನ್ಮುಃ ಪ್ರಭಾವಸಂಖ್ಯಾನಂ ಸಂತೋ ವಕ್ತುಂ ನ ಚ ಹ್ಮನಾಃ |

ಪುರಾ ಶಂಕರವಕ್ತ್ರೇಣ ನಾನೋಽಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ಶ್ರುತಃ

|| ೭೧ ||

ಗುಣಾನ್ನಾಮಪ್ರಭಾವಂ ಚ ಕಿಂಚಿಜ್ಞಾನಾತಿ ಮದ್ಗುರುಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಾನ್ಮನಂತಶ್ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚ ಸುರರ್ಷಿಮನುಮಾನನಾಃ

|| ೭೨ ||

ವೇದಾಃ ಸಂತೋ ನ ಜಾನಂತಿ ಮಹಿಮ್ನಃ ಷೋಡಶೀಂ ಕಲಾಂ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತೋ ನಂದ ಮಹಿಮಾ ಚ ಸುತಸ್ಯ ಚ

|| ೭೩ ||

ಯಥಾಮತಿ ಯಥಾಜ್ಞಾನಂ ಗುರುವಕ್ತ್ರಾದ್ಯಥಾ ಶ್ರುತಂ |

ಕೃಷ್ಣಃ ಪೀತಾಂಬರಃ ಕಂಸಧ್ವಂಸೀ ಚ ವಿಷ್ಣುರಶ್ರವಾಃ

|| ೭೪ ||

೭೦-೭೧ ಅಂಧ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಿಂಕರರು ರಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವರು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಜಃಕಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಣಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಕೂಡ, ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲಾರರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ಬಾಯಿನಿಂದ ಈ ದಿವ್ಯನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು.

೭೨-೭೩. ನನ್ನ ಗುರುವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಗಳನ್ನೂ, ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ಬಲ್ಲನು. ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಅನಂತನೂ, ಧರ್ಮನೂ, ಸುರರ್ಷಿಗಳೂ ಮನುಮಾನವರೂ, ಚತುರ್ವೇದಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಂತರೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯ ಹದಿನಾರನೆಯ ಒಂದುಭಾಗವನ್ನೂ ಅರಿಯರು. ಎಲೈ ನಂದನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ.

೭೪-೮೦. ಗುರುಮುಖದಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣ, ಪೀತಾಂಬರ, ಕಂಸಧ್ವಂಸಿ, ವಿಷ್ಣುರಶ್ರವ, ದೇವಕೀನಂದನ,

ದೇವಕೀನಂದನಃ ಶ್ರೀಶೋ ಯಶೋದಾನಂದನೋ ಹರಿಃ |

ಸನಾತನೋಽಚ್ಯುತೋಽನಂತಃ ಸರ್ವೇಶಃ ಸರ್ವರೂಪಧೃಕ್ || ೭೫ ||

ಸರ್ವಾಧಾರಃ ಸರ್ವಗತಿಃ ಸರ್ವಕಾರಣಕಾರಣಂ |

ರಾಧಾಬಂಧೂ ರಾಧಿಕಾತ್ಮಾ ರಾಧಿಕಾಜೀವನಂ ಸ್ವಯಂ || ೭೬ ||

ರಾಧಾಪ್ರಾಣೋ ರಾಧಿಕೇಶೋ ರಾಧಿಕಾರಮಣಃ ಸ್ವಯಂ |

ರಾಧಿಕಾಸಹಚಾರೀ ಚ ರಾಧಾಮಾನಸಪೂರಣಃ || ೭೭ ||

ರಾಧಾಧನೋ ರಾಧಿಕಾಂಗೋ ರಾಧಿಕಾಸಕ್ತಮಾನಸಃ |

ರಾಧಿಕಾಚಿತ್ತಚೋರಶ್ಚ ರಾಧಾಪ್ರಾಣಾಧಿಕಃ ಪ್ರಭುಃ || ೭೮ ||

ಪರಿಪೂರ್ಣತಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗೋವಿಂದೋ ಗರುಡಧ್ವಜಃ |

ನಾಮಾನ್ಯೇತಾನಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಶ್ರುತಾನಿ ಮನ್ಮುಖಾದ್ಧೃದಿ || ೭೯ ||

ಜನ್ಮನ್ಮೃತ್ಯುಹರಾಣ್ಯೇವ ರಕ್ಷ ನಂದ ಶುಭೇಕ್ಷಣ |

ಕೃತಂ ನಿರೂಪಣಂ ನಾಮ್ನಾಂ ಕನಿಷ್ಠಸ್ಯ ಯಥಾ ಶ್ರುತಂ || ೮೦ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ಯ ಹಲಿನೋ ನಾಮ್ನಾಃ ಸಂಕೇತಂ ಶ್ರುಣು ಮನ್ಮುಖಾತ್ |

ಗರ್ಭಸಂಕರ್ಷಣಾದೇವ ನಾಮ್ನಾ ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಸ್ಮೃತಃ || ೮೧ ||

ಶ್ರೀಶ ಯಶೋದಾನಂದನ, ಹರಿ, ಸನಾತನ, ಅಚ್ಯುತ, ಅನಂತ, ಸರ್ವೇಶ, ಸರ್ವರೂಪಧೃಕ್, ಸರ್ವಾಧಾರ, ಸರ್ವಗತಿ, ಸರ್ವಕಾರಣಕಾರಣ, ರಾಧಾಬಂಧು, ರಾಧಿಕಾತ್ಮಾ, ರಾಧಿಕಾಜೀವನ, ರಾಧಾಪ್ರಾಣ, ರಾಧಿಕೇಶ, ರಾಧಿಕಾರಮಣ, ರಾಧಿಕಾಸಹಚಾರಿ, ರಾಧಾಮಾನಸಪೂರಣ, ರಾಧಾಧನ, ರಾಧಿಕಾಂಗ, ರಾಧಿಕಾ ಸಕ್ತಮಾನಸ, ರಾಧಿಕಾಚಿತ್ತಚೋರ, ರಾಧಾಪ್ರಾಣಾಧಿಕಪ್ರಭು, ಪರಿಪೂರ್ಣತಮ ಬ್ರಹ್ಮ, ಗೋವಿಂದ, ಗರುಡಧ್ವಜ ಈ ಮುನತ್ತಿರಡು ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ನೆನಪಿ ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪದೇಪದೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಜನ್ಮ ಜರಾಮರಣಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತೀಯೆ ವಸುದೇವನ ಕನಿಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದಾಯಿತು.

೮೧. ಈಗ ಹಿರಿಯವನಾದ ಬಲರಾಮನ ಕೆಸರುಗಳ ಅನ್ವರ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ರೋಹಿಣಿಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಣಾದಿವೃತ್ತಿರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಂಕರ್ಷಣನೆಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು.

ನಾಸ್ತ್ಯಂತೋಽಸ್ಯೈವ ನೇದೇಷು ತೇನಾನಂತ ಇತಿ ಸ್ತುತಃ |

ಬಲದೇವೋ ಬಲೋದ್ರೇಕಾಡ್ಧಲೀ ಚ ಹಲಧಾರಣಾತ್

|| ೮೨ ||

ಶಿಶಿನಾ ಸಾ ನೀಲವಾಸಾನ್ತು ಸಲೀ ಮುಸಲಾಯುಧಾತ್ |

ರೇವತಾ, ಸಹ ಸಂಭೋಗಾದ್ರೇವತೀರಮಣಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೮೩ ||

ರೋಹಿಣೀಗರ್ಭವಾಸಾತ್ತು ರೌಹಿಣೀಯೋ ಮಹಾಮುತಿಃ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರಸ್ಯ ಶ್ರುತಂ ನಾಮ ನಿವೇದಿತಂ

|| ೮೪ ||

ಯಾಸ್ಯಾಮೃಹಂ ಗೃಹಂ ನಂದ ಸುಖಂ ತಿಷ್ಠ ಸ್ವಮಂದಿರೇ |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಂದಃ ಸ್ತಬ್ಧೋ ಬಭೂವ ಹ

|| ೮೫ ||

ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಾ ನಂದಪತ್ನೀ ಚ ಜಹಾಸ ಬಾಲಕಃ ಸ್ವಯಂ |

ಪ್ರಣಮೋವಾಚ ನಂದಸ್ತಂ ವಾಕ್ಯಂ ವಿನಯಪೂರ್ವಕಂ

|| ೮೬ ||

೮೨. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶರಹಿತನೆಂದು ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವನು ಅನಂತನೆಂದೂ, ಹೆಚ್ಚು ಬಲಶಾಲಿಯಾದುದರಿಂದ ಬಲದೇವನೆಂದೂ, ನೇಗಿಲನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಹಲೀ ಎಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು.

೮೩. ಕಪ್ಪುವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಶಿವಾನೆಂದೂ, ಮುಸಲ (ಒನಕೆ) ವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮುಸಲೀಯೆಂದೂ, ರೇವತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿ ರೇವತೀರಮಣನೆಂದೂ ಖ್ಯಾತನಾಗಿರುವನು.

೮೪. ಮಹಾಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಬಲದೇವನು ರೋಹಿಣೀ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ರೌಹಿಣೀಯನೆಂದೂ ಹೆಸರಾಂತನು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನ ಹೆಸರನ್ನು ವಿಶದ ಪಡಿಸಿಯಾಯಿತು

೮೫. ಎಶೈ ನಂದಗೋಪನೇ, ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವೆನು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವಾಗಿರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದನು ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತನು.

೮೬. ನಂದನ ಪತ್ನಿಯೂ, ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಳಾಗಿರಲು, ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮಂದಹಾಸ ಬೀರಿದನು. ಆಗ ನಂದನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತೋ ಭೂತ್ವಾ ಭಕ್ತಿನವ್ರತ್ಕಂಧರಃ |

|| ನಂದ ಉವಾಚ ||

ಗತಶ್ಚೇತ್ತ್ವಂ ತದಾ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯತೇವ ಕೋ ಮಹಾನ್ || ೮೭ ||

ಸ್ವಯಂ ಶುಭೇಕ್ಷಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಕುರು ನಾಮ್ನಾನ್ಮಪ್ರಾಶನಂ |

ಯನ್ನಾನ್ಮೌಘಶ್ಚ ಕಥಿತೋ ರಾಧಾಪ್ರಾಣಾದಿಕೋ ದತ || ೮೮ ||

ತಸ್ಯಾಪಿ ಕಾ ವಾ ರಾಧೇತಿ ಕನ್ಯಕಾ ಕಸ್ಯ ಚ ಧ್ರುವಂ |

ನಂದಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಹಾಸ ಮುನಿಪುಂಗವಃ ||

ನಿಗೂಢಂ ಪರಮಂ ತತ್ತ್ವಂ ರಹಸ್ಯಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ || ೮೯ ||

|| ಶ್ರೀಗರ್ಗ ಉವಾಚ ||

ಶೃಣು ನಂದ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಇತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ || ೯೦ ||

೮೭. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಂದನಿಂತೆಂದನು. ಎಲೈ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನೇ, ನೀನು ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಈ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮುಂದೆ ಜಾತ ಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರಾರು ?

೮೮. ನೀನೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಈ ಶಿಶುವಿಗೆ ಅನ್ನ ಪ್ರಾಶನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸು. ರಾಧಾಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಾರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನೀನು ಈಗ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

೮೯. ಆ ರಾಧೆಯೆಂಬ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಯಾರ ಮಗಳು ? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳು ? ನಂದನಾಡಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನು ನಕ್ಕು ಗೋಷ್ಯವೂ, ವರಮತತ್ವವೂ ಆದ ಆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು

೯೦. ಶ್ರೀಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿ :—ಎಲೈ ನಂದನೇ, ಪುರಾತನವಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಪುರಾ ಗೋಲೋಕವೃತ್ತಾಂತಂ ಶ್ರುತಂ ಶಂಕರವಕ್ತ್ರತಃ |

ಶ್ರೀದಾಮ್ನೋ ರಾಧಯಾ ಸಾದ್ಧರ್ಮಂ ಬಭೂವ ಕಲಹೋ ಮಹಾನ್ || ೯೧ ||

ಶ್ರೀದಾಮಪ್ರಾಪಾದ್ವೈವೇನ ಗೋಪೀ ರಾಧಾ ಚ ಗೋಕುಲೇ |

ವೃಷಭಾನುಸುತಾ ಸಾ ಚ ಮಾತಾ ತಸ್ಯಾಃ ಕಲಾನತಿ || ೯೨ ||

ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯಾದ್ಧಾರ್ಮ್ಯಸಂಭೂತಾ ನಾಥಸ್ಯ ಸದೃಶೀ ಸತೀ |

ಗೋಲೋಕನಾಸಿನೀ ಸೇಯಮತ್ರ ಕೃಷ್ಣಾಽಜ್ಞಯಾಧುನಾ || ೯೩ ||

ಅಯೋನಿಸಂಭವಾ ದೇವೀ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿರೀಶ್ವರೀ |

ಮಾತುರ್ಗರ್ಭಂ ವಾಯುಪೂರ್ಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ಮಾಯಯಾ ಸತೀ || ೯೪ ||

ವಾಯುನಿಃಸರಣೇ ಕಾಲೇ ಧೃತ್ವಾ ಚ ಶಿಶುವಿಗ್ರಹಂ |

ಅವಿರ್ಭವಭೂವ ಮಾಯೇಯಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಂ ಕೃಷ್ಣೋಪದೇಶತಃ || ೯೫ ||

೯೧. ಹಿಂದೆ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದಾಮನಿಗೂ ರಾಧಾದೇವಿಗೂ ಕಲಹ ವುಂಟಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಶಂಕರನಬಾಯಿನಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೀಯೆ.

೯೨. ದೈವಪ್ರೇರಿತವಾದ ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾವದಿಂದ ರಾಧೆಯು ಈ ನಂದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾನುವೆಂಬ ಗೊಲ್ಲನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವಳು. ಅವಳ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ಕಲಾನತಿ.

೯೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅರ್ಧಾಂಗದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಸತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸತಿಯೆನಿಸಿ, ಈಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಆಕೆಯು ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅವತರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

೯೪. ಅಯೋನಿಜೆಯೂ, ಮೂಲವ್ರಕೃತಿಯೂ ಆದ ಆ ದೇವಿಯು, ತನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ವಾಯುವಿನಿಂದ ತುಂಬಿದಳು.

೯೫. ಆ ವಾಯುವು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿರ್ಭವಿಸಿದಳು.

ವರ್ಧತೇ ಸಾ ವೃಜೇ ರಾಧಾ ಶುಕ್ಲೇ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಯಥಾ |
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತೇಜಸೋಽದ್ಧೇನ ಸಾ ಚ ಮೂರ್ತಿಮತೀ ಸತೀ || ೯೬ ||

ಏಕಾ ಮೂರ್ತಿದ್ವಿಧಾಭೂತಾ ಭೇದೋ ವೇದೇ ನಿರೂಪಿತಃ |
ಇಯಂ ಸ್ತ್ರೀ ಸೋ ಪುಮಾನ್ ಕಿಂವಾ ಸಾ ನಾ ಕಾಂತಾ ಪುಮಾನಯಂ || ೯೭ ||

ದ್ವೇ ರೂಪೇ ತೇಜಸಾ ಶುಲ್ಕೇ ರೂಪೇಣ ಚ ಗುಣೇನ ಚ |
ಪರಾಕ್ರಮೇಣ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ನಾ ಜ್ಞಾನೇನ ಸಂಪದಾಸಿ ಚ || ೯೮ ||

ಪುರತೋ ಗಮನೇನ್ಯೈವ ಕಿಂತು ಸಾ ವಯಸಾಧಿಕಾ |
ಧ್ಯಾಯತೇ ತಾಮಯಂ ತತ್ಪದಿಮಂ ಸಾ ಸ್ಮರತಿ ಪ್ರಿಯಂ || ೯೯ ||

ರಚಿತಾ ಸಾಸ್ಯ ಪ್ರಾಣೈಶ್ಚ ತತ್ಪ್ರಾಣೈರ್ಮೂರ್ತಿಮಾನಯಂ |
ಅಸ್ಯ ರಾಧಾನುಸಾರೇಣ ಗೋಕುಲಾಗಮನಂ ಪರಂ || ೧೦೦ ||

೯೬. ಆ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಈಗ ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನ ಕಲೆಯಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅರ್ಧತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಕೆಯೂ ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

೯೭. ಒಂದೇ ಮೂರ್ತಿಯು ಎರಡು ರೂಪವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವೇದದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇವಳು ಸ್ತ್ರೀ, ಅವನು ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಅವಳು ಸ್ತ್ರೀ, ಇವನು ಪುರುಷ ಹೇಗೆಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

೯೮. ಈ ಎರಡುರೂಪಗಳೂ, ಗುಣರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬುದ್ಧಿ ಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪರಾಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿವೆ.

೯೯. ಆದರೆ ಅವಳು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೂ ಕ್ಷಣಕಾಲವೂ ಎಡಬಿಡದೆ ಅವಳು ಇವನನ್ನೂ, ಇವನು ಅವಳನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೧೦೦. ಇವನ ಪ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಆ ರಾಧೆಯೂ, ಅವಳ ಪ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಇವನೂ ಮೂರ್ತಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಧೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಇವನು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ವೀಕಾರಂ ಸಾರ್ಥಕಂ ಕರ್ತುಂ ಗೋಕುಲೇ ಯತ್ಕೃತಂ ಪುರಾ |

ಕಂಸಭೀತಿಚ್ಛಲೇನೈವ ಗೋಕುಲಾಗಮನಂ ಹರೇಃ || ೧೦೧ ||

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪಾಲನಾರ್ಥಾಯ ಭಯೇಶಸ್ಯ ಭಯಂ ಕುತಃ |

ರಾಧಾಶಬ್ದಸ್ಯ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಃ ಸಾಮವೇದೇ ನಿರೂಪಿತಾ || ೧೦೨ ||

ನಾರಾಯಣಸ್ತಾಮುನಾಚ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ನಾಭಿಪಂಕಜೇ |

ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಾಂ ಕಥಯಾಮಾಸ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಚ ಶಂಕರಂ || ೧೦೩ ||

ಪುರಾ ಕೈಲಾಸಶಿಖರೇ ಮಾಮುನಾಚ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ದೇವಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಂ ನಂದ ನಿಶಾಮಯ ವದಾಮಿ ತೇ || ೧೦೪ ||

೧೦೧. ಹಿಂದೆ ತಾನು ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ' ರಾಧೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಿ ' ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕಂಸ ಭಯವೆಂಬ ನೆಸದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

೧೦೨. ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವತರಿಸಿರುವನೇ ಹೊರತು ಭಯಸಿವಾರಕನಾದ ಅವನಿಗೆ ಭಯವೇತರದು ? ಸಾಮವೇದದಲ್ಲಿ ' ರಾಧಾ ' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

೧೦೩. ಆ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ ನಾಭಿಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶಂಕರನಿಗೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

೧೦೪. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಎಲೈ ನಂದನೇ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಆ ' ರಾಧಾ ' ಶಬ್ದವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಈಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳು.

ಸುರಾಸುರಮುನೀಂದ್ರಾಣಾಂ ವಾಂಛಿತಾಂ ಮುಕ್ತಿದಾಂ ಪರಾಂ |

ರೇಫೋ ಹಿ ಕೋಟಿಜನ್ಮಾಘಂ ಕರ್ಮಭೋಗಂ ಶುಭಾಶುಭಂ || ೧೦೫ ||

ಆಕಾರೋ ಗರ್ಭವಾಸಂ ಚ ಮೃತ್ಯುಂ ಚ ರೋಗಮುತ್ಸೃಜೇತ್ |

ಧಕಾರ ಆಯುಷೋ ಹಾನಿನಾಕಾರೋ ಭವಬಂಧನಂ || ೧೦೬ ||

ಶ್ರವಣಸ್ಮರಣೋಕ್ತಿಭ್ಯಃ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ |

ರೇಫೋ ಹಿ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ದಾಸ್ಯಂ ಕೃಷ್ಣಪದಾಂಬುಜೇ || ೧೦೭ ||

ಸರ್ವೇಷ್ಟಿತಂ ಸದಾನಂದಂ ಸರ್ವಸಿದ್ಧೌಘಮೀಶ್ವರಂ |

ಧಕಾರಃ ಸಹವಾಸಂ ಚ ತತ್ತುಲ್ಯಕಾಲಮೇವ ಚ || ೧೦೮ ||

೧೦೫. ಆ ವೃತ್ತತಿಯು ಸುರಾಸುರ ಮುನೀಂದ್ರರಿಗೆ ಅಭಿಲಷಿತವೂ, ಮುಕ್ತಿದಾಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. 'ರಾಧಾ' ಶಬ್ದದಲ್ಲಿರುವ ರೇಫವು ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳ ವಾಪವನ್ನೂ, ಶುಭಾಶುಭಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವುದು.

೧೦೬. 'ಆ' ಕಾರವು ಮಾತೃಗರ್ಭವಾವನ್ನೂ, ರೋಗಮೃತ್ಯುಗಳನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು 'ಧ' ಕಾರವು (ಆಯುಃಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನೂ) ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ, ಆ ಕಾರವು ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು.

೧೦೭. 'ರಾಧಾ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಶ್ರವಣಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಸ್ಮರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದಲೂ, ಸಮಸ್ತ ಕಿಲ್ಬಿಷಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು 'ರೇಫ'ವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು

೧೦೮. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅಭೀಷ್ಟಿತವೂ, ದುರ್ಲಭವೂ ಆದ ಸದಾನಂದವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು. 'ಧ'ಕಾರವು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಸರ್ವದಾ ವಾಸಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು.

ದದಾತಿ ಸಾಷ್ಟಿಸಾರೂಪ್ಯಂ ತತ್ಪಜ್ಞಾನಂ ಹರೇಃ ಸಮಂ |

ಆಕಾರಸ್ತೇಜಸಾಂ ರಾಶಿಂ ದಾನಶಕ್ತಿಂ ಹರೌ ಯಥಾ

|| ೧೦೯ ||

ಯೋಗಶಕ್ತಿಂ ಯೋಗಮತಿಂ ಸರ್ವಕಾಲಂ ಹರಿಸ್ತೃತಿಂ |

ಶ್ರುತ್ಯುಕ್ತಿಸ್ಮರಣಾದ್ಯೋಗಾನೋಹಜಾಲಂ ಚ ಕಿಲ್ಬಿಶಂ

|| ೧೧೦ ||

ರೋಗಶೋಕಮೃತ್ಯುಯಮಾ ನೇಪಂತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |

ರಾಧಾನಾಥನಯೋಃ ಕಿಂಚಿದ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ಚ ಯತಃ ಶ್ರುತಂ

|| ೧೧೧ ||

ತದುಕ್ತಂ ಚ ಯಥಾಜ್ಞಾನಂ ಸಾಕಲ್ಯಂ ವಕ್ತುಮುಕ್ತಮಃ |

ಆರಾದ್ ವೃಂದಾವನೇ ನಂದ ವಿನಾಹೋ ಭವಿತಾನ್ಯಯೋಃ

|| ೧೧೨ ||

೧೦೯. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಹರಿಯ ತತ್ಪಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಸಾಷ್ಟಿ ಸಾರೂಪ್ಯ ಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು. 'ಆ'ಕಾರವು ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಯಂತೆ ಔದಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು.

೧೧೦. ಅಲ್ಲದೆ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಯೋಗಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ, ಕೊಡುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಧಾ ಶಬ್ದದ ಶ್ರವಣಸ್ಮರಣೆಗಳಿಂದಲೂ, ನಿರ್ವಚನದಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಮಾಯಾಜಾಲವೂ, ವಾವವೂ ನಾಶವಾಗುವುದು.

೧೧೧. 'ರಾಧಾನಾಥನ' ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವರೋ ಅವರದೇನೆಯಿಂದ, ರೋಗ, ಶೋಕ, ಮೃತ್ಯು ಮತ್ತು ಯಮ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಹೋಗುವರು.

೧೧೨. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲೈ ನಂದನೇ, ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ವಿನಾಹವಾಗುವುದು.

ಪುರೋಹಿತೋ ಜಗದ್ಧಾತಾ ಕೃತ್ವಾಽಗ್ನಿಂ ಸಾಕ್ಷೀಣಂ ಮುಧಾ |

ಕುಬೇರಪುತ್ರಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಗವ್ಯಸ್ಯಾಽಽಹ್ಯತೈ ಭಕ್ಷಣಂ

|| ೧೧೩ ||

ಹಿಂಸನಂ ಧೇನುಕಸ್ಯೈವ ಕಾನನೇ ತಾಲಭೋಜನಂ |

ಬಕಕೇಶಿಪ್ರಲಂಬಾನಾಂ ಹಿಂಸನಂ ಚಾಥ ಲೀಲಯಾ

|| ೧೧೪ ||

ಮೋಕ್ಷಣಂ ದ್ವಿಜಪತ್ನೀನಾಂ ಮಿಷ್ಠಾನ್ನ ಪಾನಭೋಜನಂ |

ಭಂಜನಂ ಶಕ್ರಯಾಗಸ್ಯ ಶಕ್ರಾದ್ಗೋಕುಲರಕ್ಷಣಂ

|| ೧೧೫ ||

ಗೋಪೀನಾಂ ವಸ್ತ್ರಹರಣಂ ವ್ರತಸಂಪಾದನಂ ತಥಾ |

ತಾಭ್ಯಃ ಪುನರ್ವಸ್ತ್ರದಾನಂ ವರದಾನಂ ಯಥೇಷ್ಟಿತಂ

|| ೧೧೬ ||

ಚೇತಸಾಂ ಹರಣಂ ತಾಸಾಮಯಂ ವಶ್ಯಾಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ |

ರಾಸೋತ್ಸವಂ ಮಹಾರಮ್ಯಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಹರ್ಷವರ್ಧನಂ

|| ೧೧೭ ||

೧೧೩ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಆ ವಿವಾಹ ವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಾರದನ ಶಾವದಿಂದ ಮತ್ತಿ ಮರದ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕುಬೇರನ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಪವನ್ನು ವರಿಹರಿಸಿ, ಗವ್ಯಭಕ್ಷಣಮಾಡುವನು.

೧೧೪. ಧೇನುಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿ, ಕಾನನದಲ್ಲಿ ತಾಳವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಭೋಜನಮಾಡುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಕಾಸುರ, ಕೇಶಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಲಂಬ ಮುಂತಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಂಹರಿಸುವನು.

೧೧೫. ದ್ವಿಜಪತ್ನಿಯರ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಮಿಷ್ಠಾನ್ನ ಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಸವಿದು, ಇಂದ್ರನ ಯಾಗವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು.

೧೧೬. ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಹರಿಸಿ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರದಾನಮಾಡುವನು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅಭೀಷಿತ್ತವಾದ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು.

೧೧೭. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತನ್ನ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವೂ, ಹರ್ಷದಾಯಕವೂ ಆದ ರಾಸೋತ್ಸವವನ್ನೂ ನಡೆಸುವನು.

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೋದಯೇ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಸಂತೇ ರಾಸಮಂಡಲೇ |

ಗೋಪೀನಾಂ ನವಸಂಭೋಗಾತ್ಕೃತ್ವಾ ಪೂರ್ಣಂ ಮನೋರಥಂ || ೧೧೮ ||

ತಾಭಿಃ ಸಹ ಜಲಕ್ರೀಡಾಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಕುತೂಹಲಾತ್ |

ವಿಚ್ಛೇದೋಽಸ್ಯ ವರ್ಷಶತಂ ಶ್ರೀದಾಮಾಶಾಪಹೇತುಕಂ || ೧೧೯ ||

ಗೋಪಾಲ್ಯಗೋಪಿಕಾಭಿಶ್ಚ ಭವಿತಾ ರಾಧಯಾ ಸಹ |

ಮಥುರಾಗಮನಂ ತತ್ರ ಗೋಪೀನಾಂ ಶೋಕವರ್ಧನಂ || ೧೨೦ ||

ಪುನಃ ಪ್ರಬೋಧನಂ ತಾಸಾಂ ದಾನಮಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಸ್ಯ ಚ |

ಸ್ಯಂದನಾಕ್ರೂರಯೋ ರಕ್ಷಾಂ ಸದ್ಯಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ || ೧೨೧ ||

ರಥಮಾರೋಹಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಥುರಾಗಮನಂ ಪುನಃ |

ಪಿತೃಭ್ರಾತೃವ್ರಜೈಃ ಸಾದ್ಧರ್ಮಂ ವಿಲಂಘ್ಯ ಯಮುನಾಂ ವ್ರಜೇ || ೧೨೨ ||

೧೧೮ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಸಂತಋತುವಿನ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೋದಯವುಳ್ಳ
ಪಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗಮಾಡಿ ಅವರ ಮನೋರಥವನ್ನು
ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವನು.

೧೧೯. ಅವರೊಡನೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವನು.
ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾವದ ಕಾರಣವಾಗಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರಿಗೆ ಇವನ ವಿರಹ
ವೃಂಟಾಗುವುದು

೧೨೦. ಗೋಪಗೋಪಿಯರೂ ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋಗುವ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿರಹದಿಂದ ಶೋಕಗೊಳ್ಳುವರು.

೧೨೧. ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಜ್ಞಾನದಾನ
ಮಾಡುವನು. ಆಗಲೇ ಸ್ಯಂದನ ಮತ್ತು ಅಕ್ರೂರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು

೧೨೨ ರಥವನ್ನೇರಿ ಪಿತೃಭ್ರಾತೃಗಳೊಡನೆಯೂ, ಗೋವರೊಡನೆಯೂ,
ಯಮುನಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಪುನಃ ಮಥುರಾನಗರಿಗೆ ಬರುವನು.

ಅಕ್ರೂರಾಯ ಜ್ಞಾನದಾನಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಕಂ ಜಲೇ |

ಕೌತುಕೇನ ಚ ಸಾಯಾಹ್ನೇ ನಗರಾತ್ಸರ್ವದರ್ಶನಂ

|| ೧೨೩ ||

ಮಾಲಾಕಾರಿತಂತುನಾಯಕುಬ್ಜಾ ನಾಂ ಬಂಧನೋಕ್ಷಣಂ |

ಧನುರ್ಭಂಗಂ ಶಂಕರಸ್ಯ ಯಾಗಸ್ಥಾನಪ್ರದರ್ಶನಂ

|| ೧೨೪ ||

ಹಿಂಸನಂ ಗಜಮಲ್ಲಾ ನಾಂ ದರ್ಶನಂ ನೃಪತೇಃ ಪುರಃ |

ಕಂಸಸ್ಯ ಹಿಂಸನಂ ಸದ್ಯಃ ಪಿತ್ರೋರ್ನಿಗಡಮೋಕ್ಷಣಂ

|| ೧೨೫ ||

ಪ್ರಬೋಧನಂ ಚ ಯುಷ್ಮಾಕಮುಗ್ರಸೇನಾಭಿಷೇಚನಂ |

ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ವಧೂನಾಂ ಚ ಜ್ಞಾನಾಚ್ಛೋಕಾಪನೋದನಂ

|| ೧೨೬ ||

೧೨೩. ಅಕ್ರೂರನೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಾಗ, ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ರೂರನಿಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನು. ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವನು.

೧೨೪ ಹೂವಾಡಿಗ, ನೆಯ್ಕೆಯವ ಮತ್ತು ಕುಬ್ಜ ಮುಂತಾದವರ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಧನುರ್ಯಾಗಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ಧನಸ್ಸನ್ನು ಭಂಗ ಮಾಡುವನು.

೧೨೫. ಕಂಸನ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಮುಷ್ಟಿಕ ಚಾಣೂರರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಅನಂತರ ಕಂಸನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿ, ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವನು.

೧೨೬. ನಿಮಗೆಲ್ಲ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಉಗ್ರಸೇನನಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಆಯಾಯ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶಮಾಡಿ ಶೋಕಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವನು.

ಭ್ರಾತುಃ ಸ್ವಸೋಪನೆಯನಂ ವಿದ್ಯಾದಾನಂ ಗುರೋರ್ಮುಖಾತ್ |
ಗುರುಪುತ್ರಪ್ರದಾನಂ ಚ ಪುನರಾಗಮನಂ ಗೃಹೇ || ೧೨೭ ||

ಛಲನಂ ನೃಪಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಯವನಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ |
ನಿರ್ಮಾಣಂ ದ್ವಾರಕಾಯಾಶ್ಚ ಮುಚುಕುಂದಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಣಂ || ೧೨೮ ||

ದ್ವಾರಕಾಗಮನಂ ಚೈವ ಯಾದವೈಃ ಸಹ ಕೌತುಕಾತ್ |
ಸ್ತ್ರೀಸಂಘಾನಾಂ ವಿಹರಣಂ ತಾಭಿಃ ಸಾದೃಶಂ ಚ ಕ್ರೀಡನಂ || ೧೨೯ ||

ಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧನಂ ತಾಸಾಂ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿಕಸ್ಯ ಚ |
ಮಣಿಸಂಬಂಧಿನೋ ಮಿಥ್ಯಾಕಲಂಕಸ್ಯ ಚ ಮೋಕ್ಷಣಂ || ೧೩೦ ||

ಸಾಹಾಯ್ಯಂ ಪಾಂಡನಾನಾಂ ಚ ಭಾರಾವತರಣಾದಿಕಂ |
ನಿಷ್ಪನ್ನಂ ರಾಜಸೂಯಸ್ಯ ಧರ್ಮಪುತ್ರಸ್ಯ ಲೀಲಯಾ || ೧೩೧ ||

೧೨೭. ಕೃಷ್ಣನೂ ಅವನ ಸಹೋದರನಾದ ಬಲರಾಮನೂ ಉಪನೀತರಾಗಿ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ವಿದ್ಯಾದಾನಹೊಂದಿ, ಗುರುವಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರು.

೧೨೮. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದುರಾತ್ಮನಾದ ಕಾಲಯವನನ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಗೊಳಿಸಿ, ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಮುಚುಕುಂದನನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವನು.

೧೨೯. ಯಾದವರೊಡನೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮೂಹದೊಡಗೂಡಿ ಕ್ರೀಡಿಸುವನು.

೧೩೦. ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಆಗ ಸ್ವಮಂತಕ ಮಣಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬರುವ ಕಳಂಕವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು.

೧೩೧. ಅನಂತರ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಕುಹು ವನು. ಆಗ ಧರ್ಮಪುತ್ರನಿಂದ ರಾಜಸೂಯಯಾಗವನ್ನು ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಾಡಿಸುವನು.

ಪಾರಿಜಾತಸ್ಯ ಹರಣಂ ಶಕ್ರಾಹಂಕಾರಮರ್ಧನಂ |

ವ್ರತಪೂರ್ಣಂ ಚ ಸತ್ಯಾಯಾ ಬಾಣಸ್ಯ ಭುಜಕೃಂತನಂ

|| ೧೩೨ ||

ಮರ್ಧನಂ ಶಿವಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಹರಸ್ಯ ಜ್ಯಂಭಣಂ ಪರಂ |

ಹರಣಂ ಬಾಣಪುತ್ರಾಶ್ಚೈವಾನಿರುದ್ಧಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಣಂ

|| ೧೩೩ ||

ವಾರಾಣಸ್ಯಾಶ್ಚ ದಹನಂ ವಿಪ್ರದಾರಿದ್ರ್ಯಭಂಜನಂ |

ವಿಪ್ರಪುತ್ರಪ್ರದಾನಂ ಚ ದುಷ್ಟಾನಾಂ ದಮನಾದಿಕಂ

|| ೧೩೪ ||

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಪ್ರಸಂಗೇನ ಯುಷ್ಮಾಭಿಃ ಸಹ ದರ್ಶನಂ |

ಕೃತ್ವಾ ಚ ರಾಧಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ವ್ರಜಮಾಗಮಿತಾ ಪುನಃ

|| ೧೩೫ ||

ಪ್ರಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ದ್ವಾರಾಂ ಚ ಪರಂ ನಾರಾಯಣಾಂಶಕಂ |

ಸರ್ವಂ ನಿಷ್ಪಾದನಂ ಕೃತ್ವಾ ಗೋಲೋಕಂ ರಾಧಯಾ ಸಹ

|| ೧೩೬ ||

೧೩೨. ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷವನ್ನು ಅವಹರಿಸಿ ಇಂವ್ರನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮುರಿಯುವನು. ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವನು ಮತ್ತು ಬಾಣಾಸುರನ ಭುಜಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವನು.

೧೩೩. ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿವನ ನೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರ್ಧನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಿವನು ಬಹಳಕೋಪಗೊಳ್ಳುವನು. ಅನಂತರ ಬಾಣಪುತ್ರಿಯಾದ ಉಷೆಯನ್ನು ಅನಿರುದ್ಧನಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಗೊಳಿಸುವನು.

೧೩೪. ವಾರಾಣಸಿಯನ್ನು ದಾಹಮಾಡಿ ವಿಪ್ರರ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದೆಲ್ಲದೆ, ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಪುತ್ರಾಸುಗ್ರಹಮಾಡಿ, ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಮನಮಾಡುವನು.

೧೩೫. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ವ್ರಸಂಗದಿಂದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಧಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಪುನಃ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವನು.

೧೩೬. ಅನಂತರ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ನಾರಾಯಣಾಂಶದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿ, ರಾಧಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಪುನಃ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುವನು.

ಗಮಿಷ್ಯತ್ಯೇವ ಗೋಲೋಕಂ ನಾಥೋಽಯಂ ಜಗತಾಂ ಪತಿಃ |

ನಾರಾಯಣಶ್ಚ ವೈಕುಂಠಂ ಗಮಿತಾ ಸ್ಮ ತ್ವಯಾ ಸಹ || ೧೩೭ ||

ಧರ್ಮಗೇಹಮೃಷೀ ದ್ವೌ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ವಿರೋದಮೇವ ಚ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ನಂದ ಭವಿಷ್ಯಂ ವೇದನಿರ್ಣಯಂ || ೧೩೮ ||

ಶ್ರೂಯತಾಂ ಸಾಪ್ರತಂ ಕರ್ಮ ಯದರ್ಥಂ ಗಮನಂ ಮಮ |

ಮಾಘಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಕುರು ಕರ್ಮ ಶುಭೇ ಕ್ಷಣೇ | ೧೩೯ ||

ಗುರುವಾರೇ ಚ ರೇವತ್ಯಾಂ ವಿಶುದ್ಧೇ ಚಂದ್ರತಾರಕೇ |

ಚಂದ್ರಸ್ಥೇ ಮೀನಲಗ್ನೇ ಚ ಲಗ್ನೇಶಪೂರ್ಣದರ್ಶನೇ || ೧೪೦ ||

೧೩೭. ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೂ, ನಾರಾಯಣಾಂಶ ಸಂಭೂತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೂ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವರು ಅನಂತರ ಸೀನೂ ಮುಕ್ತನಾಗುವೆ.

೧೩೮. ನರನಾರಾಯಣರು ಧರ್ಮನ ಮಂದಿರಕ್ಕೂ, ವಿಷ್ಣುವು ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರಕ್ಕೂ ತೆರಳುವರು. ಎಲೈ ನಂದನೇ ವೇದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ಭವಿಷ್ಯ ವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧೩೯. ಈಗ ನಾನು ಯಾವ ಕರ್ಮೋಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದೆನೋ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆನು ಕೇಳು. ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿವಸ ಶುಭಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ, (ಜಾತಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಪ್ರಾಶನ) ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು.

೧೪೦. ಗುರುವಾರ ರೇವತೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರತಾರಾಬಲವು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿರುವಾಗ, ಚಂದ್ರನು ಮೀನಲಗ್ನದಲ್ಲಿಿದ್ದು ಪೂರ್ಣಬಿಂಬದಿಂದ ಕೂಡಿರುವಾಗ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಚರಿಸಬೇಕು.

ವಣಜೇ ಕರಣೋತ್ಕೃಷ್ಟೇ ಶುಭಯೋಗೇ ಮನೋಹರೇ |
ಸುಧರ್ಲಭೇ ದಿನೇ ತತ್ರ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟೋಪಯೋಗಿಕೇ || ೧೪೦ ||

ಅಲೋಚ್ಯ ಪಂಡಿತೈಃ ಸಾಧ್ಯಂ ಕುರು ಕರ್ಮ ಮುದಾನ್ವಿತಃ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಬಹಿರಾಗತ್ಯ ಸ ಉನಾಚ ಮುನೀಶ್ವರಃ || ೧೪೧ ||

ಹೃಷ್ಟೋ ನಂದೋ ಯಶೋದಾ ಚ ಕರ್ನೋದ್ಯೋಗಂ ಚಕಾರ ಹ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಗರ್ಗಂ ಗೋಪಾಶ್ಚ ಗೋಪಿಕಾಃ || ೧೪೨ ||

ಬಾಲಕಾ ಬಾಲಿಕಾಶ್ಚೈವ ಅಜಗ್ಮುರ್ನಂದಮಂದಿರಂ |
ದದೃಶುಸ್ತೇ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಗ್ರೀಷ್ಠಮಧ್ಯಾಹ್ನಭಾಸ್ಕರಂ || ೧೪೩ ||

ಶಿಷ್ಯಸಂಘೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ |
ಗೂಢಯೋಗಂ ಪ್ರರೋಚಂತಂ ಸಿದ್ಧಾಯ ಪೃಚ್ಛತೇ ಮುದಾ || ೧೪೪ ||

೧೪೦. ಬುಧಗ್ರಹವೂ, ಕರಣಗಳೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾದ ಶುಭಯೋಗವಿರುವಾಗ, ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವೂ, ಸುಧರ್ಲಭವೂ ಆದ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕು.

೧೪೧. ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ಯೋಚಿಸಿ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಮುನೀಶ್ವರನು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.

೧೪೨. ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಯಶೋದ ಮತ್ತು ನಂದರು ಕರ್ಮಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಗೋಪ ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

೧೪೩. ಬಾಲಬಾಲಿಕೆಯರೂ ಕೂಡ ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಗ್ರೀಷ್ಮ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಆ ಮುನೀಶ್ವರನನ್ನು ಕಂಡರು.

೧೪೪. ಶಿಷ್ಯಸಂಘದಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇಜಸ್ವಿನಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಮುನಿಯು, ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಿಗೆ ಗೂಢವಾದ ಯೋಗಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪಶ್ಯಂತಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ನಂದಭವನಾನಾಂ ಪರಿಚ್ಛದಂ |
ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ಚ ಯೋಗಮುದ್ರಾಧರಂ ವರಂ || ೧೪೬ ||

ಭೂತಂ ಭವ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯಂ ಚ ಪಶ್ಯಂತಂ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುಷಾ |
ಹೃದೀಶ್ವರಂ ಪ್ರಪಶ್ಯಂತಂ ಸಿದ್ಧಂ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವತಃ || ೧೪೭ ||

ಬಹಿರ್ಯಶೋದಾಕ್ರೋಡಸ್ಥಂ ತಾದೃಶಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ಶಿಶುಂ |
ಮಹೇಶದತ್ತಧ್ಯಾನೇನ ಯದ್ರೂಪಂ ಚ ನಿರೂಪಿತಂ || ೧೪೮ ||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪರಮಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪೂರ್ಣಭೂತಮನೋರಥಂ |
ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಂ ಪುಲಕಿತಂ ನಿಮಗ್ನಂ ಭಕ್ತಿ ಸಾಗರೇ || ೧೪೯ ||

ಹೃದಿ ಪೂಜಾಂ ಪ್ರಣಾಮಂ ಚ ಕುರ್ವಂತಂ ಯೋಗಚರ್ಯಯಾ |
ಮೂರ್ಧ್ನಾ ಪ್ರಣೇಮುಸ್ತೇ ತಂ ಚ ಸ ಚ ತಾನಾಶಿಷಂ ದದೌ || ೧೫೦ ||

೧೪೬. ಅಲ್ಲದೆ ಸುವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯೋಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಿ, ನಂದನ ಮನೆಯ ವೈಭವವನ್ನೆಲ್ಲ ನಗುಮುಖದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೪೭. ಆ ಮುನಿಯು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಹೃದಯಸ್ಥನಾದ ಈಶ್ವರನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೪೮. ಹೊರಗೆ ಯಶೋದೆಯ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಶಿಶುರೂಪದಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತ ಪವಡಿಸಿದ್ದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮಹೇಶ್ವರನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಧ್ಯಾನಕ್ರಮದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೪೯. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಮನೋರಥನಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಭಕ್ತಿಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದನು.

೧೫೦. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಗಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂಜಾಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮುನಿವರನಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಅವನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು.

ಆಸನಸೌಖ್ಯೇ ಮುನಿಸ್ತಸ್ಯಾ ತೇ ಜಗ್ತುಃ ಸ್ವಾಲಯಂ ಮುದಾ |
ನಂದಃ ಸ್ವಾನಂದಯುಕ್ತಶ್ಚ ಬಂಧೂನ್ಮಂಗಲಪತ್ರಿಕಾಃ || ೧೫೧ ||

ಪ್ರಸಾಧಯಾನಾಸ ಶೀಘ್ರಮಾರಾದ್ಯಾ ರಸ್ಥಿತಾನ್ಮುದಾ |
ದಧಿಕುಲ್ಯಾಂ ದುಗ್ಧಕುಲ್ಯಾಂ ಘೃತಕುಲ್ಯಾಂ ಪ್ರಪೂರಿತಾಂ || ೧೫೨ ||

ಗುಡಕುಲ್ಯಾಂ ತೈಲಕುಲ್ಯಾಂ ಮಧುಕುಲ್ಯಾಂ ಚ ವಿಸ್ತೃತಾಂ |
ನನನೀತಕುಲ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಾಂ ಚ ತಕ್ರಕುಲ್ಯಾಂ ಯದ್ವಚ್ಛಯಾ || ೧೫೩ ||

ಶರ್ಕರೋದಕಕುಲ್ಯಾಂ ಚ ಪರಿಪೂರ್ಣಾಂ ಚ ಲೀಲಯಾ |
ತಂಡುಲಾನಾಂ ಚ ಶಾಲೀನಾಮುಚ್ಚೈಶ್ಚ ಶತಪರ್ವತಾನ್ || ೧೫೪ ||

ಪೃಥುಕಾನಾಂ ಶೈಲಶತಂ ಲವಣಾನಾಂ ಚ ಸಪ್ತ ಚ |
ಸಪ್ತಶೈಲಾಞ್ಚೈರ್ಕರಾಣಾಂ ಲಡ್ಡುಕಾನಾಂ ಚ ಸಪ್ತ ಚ || ೧೫೫ ||

೧೫೧. ಅನಂತರ ಮುನಿಯು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಸಕ್ತನಾಗಿರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಇತ್ತ ನಂದನು ಆನಂದತುಂದಿಲನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು

೧೫೨. ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೂ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿ, ಮೊಸರು ಹಾಲು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕಡಾಯಿ (ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು) ಗಳನ್ನು ದಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೫೩. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ, ಎಣ್ಣೆ, ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳ ಕಾಲುನೆ ಯನ್ನೂ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಮಜ್ಜೆಗೆ ತುಂಬಿರುವ ಕಡಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೫೪. ಸಕ್ಕರೆ ಪಾನಕದ ಕಾಲುನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನು ವರ್ವತದಂತೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಸುರಿಸಿದನು.

೧೫೫. ಅವಲಕ್ಕಿಗಳ ನೂರಾರು ರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಏಳು ಉಪ್ಪಿನರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಏಳು ಸಕ್ಕರೆಯ ಪರ್ವತವನ್ನೂ ಏಳು ಲಡ್ಡುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದನು.

ಪರಿಪಕ್ವಫಲಾನಾಂ ಚ ತತ್ರ ಸೋಡಶಪರ್ವತಾನ್ |

ಯವಗೋಧೂಮಚೂರ್ಣಾನಾಂ ಪಕ್ವಲಡ್ಡುಕಸಿಂಡಕಾನ್ || ೧೫೬ ||

ಮೋದಕಾನಾಂ ಚ ಶೈಲಂ ಚ ಸ್ಪಸ್ತಿಕಾನಾಂ ಚ ಪರ್ವತಾನ್ |

ಕಪರ್ಧಕಾನಾಮತ್ಯುಚ್ಛೈಃ ಶೈಲಾನ್ಸಪ್ತ ಚ ನಾರದ || ೧೫೭ ||

ಕಪೂರಾದಿಕಯುಕ್ತಾನಾಂ ತಾಂಬೂಲಾನಾಂ ಚ ಮಂದಿರಂ |

ವಿಸ್ತೃತಂ ದ್ವಾರಹೀನಂ ಚ ವಾಸಿತೋದಕಸಂಯುತಂ || ೧೫೮ ||

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮೇನ ಸಮನ್ವಿತಂ |

ನಾನಾವಿಧಾನಿ ರತ್ನಾನಿ ಸ್ಪರ್ಶಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ || ೧೫೯ ||

ಮುಕ್ತಾಫಲಾನಿ ರಮ್ಯಾಣಿ ಪ್ರವಾಲಾನಿ ಮುದಾನ್ವಿತಃ |

ನಾನಾವಿಧಾನಿ ಚಾರೂಣಿ ವಾಸಾಂಸಿ ಭೂಷಣಾನಿ ಚ || ೧೬೦ ||

೧೫೬. ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣುಗಳ ಹದಿನಾರು ರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ಬೇಯಿಸಿರುವ ಲಾಡುಉಂಡೆಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೫೭. ಮೋದಕ ಮತ್ತು ಸ್ಪಸ್ತಿಕಗಳ ಪರ್ವತವನ್ನೂ, ಕಪರ್ಧಕಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಏಳು ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಆ ನಂದನು ವಿರಚಿಸಿದನು.

೧೫೮. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕೊಠಡಿಗಳೊಳಗೆ ಸುಗಂಧೋದಕವನ್ನು ಚೆಮುಕಿಸಿ, ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದನು. ಕಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು.

೧೫೯. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳನ್ನೂ, ನಾನಾವಿಧ ಸುವರ್ಣ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟನು.

೧೬೦. ಮನೋಹರವಾದ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾದ ಹವಳಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನೂ ದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟನು.

ಪುತ್ರಾನ್ನಪ್ರಾಶನೇ ನಂದಃ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಕೌತುಕಾತ್ |

ಸಂಸ್ಕಾರಯುಕ್ತಂ ರುಚಿರಂ ಚಂದನದ್ರವಚರ್ಚಿತಂ

|| ೧೬೧ ||

ಪ್ರಾಂಗಣಂ ಕದಲೀಸ್ತಂಭೈ ರಸಾಲನವಪಲ್ಲವೈಃ |

ಗ್ರಥಿತೈಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರೇಣ ನೇಷ್ಪಯಾಮಾಸ ಕೌತುಕಾತ್

|| ೧೬೨ ||

ಯುಕ್ತಂ ಮಂಗಲಕುಂಭೈಶ್ಚ ಫಲಪಲ್ಲವಸಂಯುತೈಃ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ವಿರಾಜಿತೈಃ

|| ೧೬೩ ||

ಮಾಲ್ಯಾಣಾಂ ವರವಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ರಾಶಿಭಿಶ್ಚ ವಿರಾಜಿತಂ |

ಗವಾಂ ಚ ಮಧುಪರ್ಕಾಣಾಮಾಸನಾನಾಂ ಚ ನಾರದ

|| ೧೬೪ ||

ಫಲಾನಾಂ ಜಲಕುಂಭಾನಾಂ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ |

ನಾನಾಪ್ರಕಾರೈರ್ವಾದ್ಯೈಶ್ಚ ದುರ್ಲಭೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ

|| ೧೬೫ ||

೧೬೧. ಶಿಸುವಿನ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಕರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ನಂದನು ಇಷ್ಟು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಮನೆಯ ಅಂಗಣವನ್ನು ಸುವಾಸಿತವಾದ ಚಂದನೋದಕದಿಂದ ತೊಳೆಸಿದನು.

೧೬೨. ಅನಂತರ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯಕಂಬಗಳನ್ನೂ ಮಾವಿನ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರದ ಬಾವುಟಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದನು

೧೬೩. ದ್ವಾರದ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ಚಿಗುರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಿದನು.

೧೬೪ ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, (ಹಸುವಿನ) ವಂಚಾಮೃತವನ್ನೂ ಪೀತಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೬೫ ಅನೇಕ ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ಜಲಕುಂಭಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ನಾನಾವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳು ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಥಕ್ಕಾನಾಂ ದುಂದುಭೀನಾಂ ಚ ಪಟಿಹಾನಾಂ ತಥೈವ ಚ |

ಮೃದಂಗಮುರಜಾದೀನಾನಾನಕಾನಾಂ ಸಮೂಹಕ್ಕೆಃ

|| ೧೬೬ ||

ವಂಶೀಸನ್ನಹನೀಕಾಂಸ್ಯಶರಯಂತ್ರೈಶ್ಚ ತಬ್ಧಿತಂ |

ವಿದ್ಯಾಧರೀಣಾಂ ನೃತ್ಯೇನ ಭೃಂಗಿಮಾಭ್ರಮಣೇನ ಚ

|| ೧೬೭ ||

ಗಂಧರ್ವನಾಯಕಾನಾಂ ಚ ಸಂಗೀತೈರ್ಮೂರ್ಚ್ಯನಾಯುತೈಃ |

ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಹಾಸನಾನಾಂ ಚ ರಥಾನಾಂ ನಿಸ್ವನೈರುತ್ಥಂ

|| ೧೬೮ ||

ಏತೆಸ್ಥಿನ್ನಂತರೇ ನಂದಮುನಾಚ ವಾಚಕೋ ಮುದಾ |

ಆಜಗ್ಮುರ್ಬಲ್ಲವೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ಬಾಂಧವಾ ಬಲ್ಲವಾಸ್ತಥಾ

|| ೧೬೯ ||

ಆಶ್ವಸ್ಥಾಶ್ಚ ಗಜಸ್ಥಾಶ್ಚ ರಥಸ್ಥಾಶ್ಚೇತಿ ಸತ್ಪರಂ |

ಆಜಗ್ಮುರಾಜಪುತ್ರಾಶ್ಚ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಃ

|| ೧೭೦ ||

೧೬೬. ಥಕ್ಕೆ, ನಗಾರಿ, ತಮಟೆ, ಮೃದಂಗ, ಮುರಜ, ಕಹಳೆ, ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ವಾದ್ಯಗಳೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೬೭. ಕೊಳಲು, ತಂಬೂರಿ, ತಾಳ, ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಗಳು ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ವಿದ್ಯಾಧರಸ್ತ್ರೀಯರು ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಭೃಂಗಿಗಳು ಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು.

೧೬೮. ಗಂಧರ್ವನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ಆರೋಹಣಾವರೋಹಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರಲು, ಸ್ವರ್ಣಪೀಠಗಳುಳ್ಳ ರಥಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೬೯ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ವಾಚಕನೊಬ್ಬನು ಬಂದು, ಯಾದವ ರಾಜರೂ, ಬಂಧುಗಳಾದ ಇತರ ಯಾದವರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂದನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

೧೭೦. ಕೆಲವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೂ, ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರಾದ ರಾಜಪುತ್ರರು ಬಂದರು.

ಆಗತೋ ಗಿರಿಭಾನುಶ್ಚ ಸಸ್ರೀಕಶ್ಚ ಸಕಿಂಕರಃ |
ರಥಾನಾಂ ಚ ಚತುರ್ಲಕ್ಷಂ ಗಜಾನಾಂ ಚ ತಥೈವ ಚ || ೧೭೧ ||

ತುರಂಗಮಾಣಾಂ ಕೋಟಿಶ್ಚ ಶಿಬಿಕಾನಾಂ ತಥೈವ ಚ |
ಋಷೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಮುನೀಂದ್ರಾಣಾಂ ವಿಸ್ತಾಣಾಂ ಚ ವಿಸ್ತೃತಃ || ೧೭೨ ||

ಬಂದಿನಾಂ ಭಿಕ್ಷುಕಾಣಾಂ ಚ ಸಮೂಹೈಶ್ಚ ಸಮೀಪತಃ |
ಗೋಪಾನಾಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ಸಂಖ್ಯಾಂ ಕರ್ತುಂ ಚ ಕಃ ಕ್ಷಮಃ || ೧೭೩ ||

ಪಶ್ಯಾಃಗತ್ಯ ಬಹಿರ್ಭೂಯೇತ್ಯುವಾಚ ಸ್ರಾಂಗಣೇ ಸ್ಥಿತಃ |
ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ತಾನುಪವ್ರಜ್ಯ ಸಮಾನೀಯ ವ್ರಜೇತ್ಸರಃ || ೧೭೪ ||

ಸ್ರಾಂಗಣೇ ವಾಸಯಾಮಾಸ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸತ್ಪರಂ |
ಋಷ್ಯಾದಿಕಸಮೂಹಂ ಚ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ಭುವಿ |
ಪಾದ್ಯಾದಿಕಂ ಚ ತೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರದದೌ ಸುಸಮಾಹಿತಃ || ೧೭೫ ||

೧೭೧. ಆಗ ಗಿರಿಭಾನುವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಪರಿವಾರದೊಡನೆ
ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದನು. ಅವನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ರಥ ಮತ್ತು
ಆನೆಗಳು ಬಂದವು.

೧೭೨. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಬಂದವು. ಋಷಿಗಳ
ಮುನಿಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರು ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದರು.

೧೭೩. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವಂದಿಗಳು, ಭಿಕ್ಷುಕರು ಮತ್ತು ಗೋಪಗೋಪಿಯರು
ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಲು ಯಾರಿಂದ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ?

೧೭೪. ವಾಚಕನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡೆಂದು ಹೇಳಿ
ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು, ನಂದನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎದರುಗೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದನು.

೧೭೫. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಿಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಉಚಿತವಾದ ಸತ್ಕಾರಮಾಡಿ,
ಬಂದಿದ್ದ ಋಷಿಮುನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿ ಸತ್ಕಾರ
ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು.

ವಸ್ತುಭಿರ್ಬಂಧುಭಿಃ ಪೂರ್ಣಂ ಬಭೂವ ನಂದಗೋಕುಲಂ |
ನ ಕೋಟಸಿ ಕಸ್ಯ ಶಬ್ದಂ ಚ ಶ್ರೋತುಂ ಶಕ್ತಶ್ಚ ತತ್ರ ನೈ || ೧೭೬ ||

ತ್ರಿಮುಹೂರ್ತಂ ಕುಬೇರಶ್ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರೀತಯೇ ಮುದಾ |
ಚಕಾರ ಸ್ವರ್ಣವೃಷ್ಟ್ಯಾ ಚ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಚ ಗೋಕುಲಂ || ೧೭೭ ||

ಕೌತುಕಾಪಹ್ನವಂ ಚಕ್ರಬಂಧುವರ್ಗಾಶ್ಚ ಕ್ರೀಡಯಾ |
ಅನನ್ಯಕಂಠರಾಃ ಸರ್ವೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಂದಸ್ಯ ಸಂಪದಂ || ೧೭೮ ||

ನಂದಃ ಕೃತಾಹ್ನಿಕಃ ಪೂತೋ ಧೃತ್ವಾ ಧೌತೇ ಚ ವಾಸಸೀ |
ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮೇನೈವ ಭೂಷಿತಃ || ೧೭೯ ||

ಉವಾಸ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಸ್ವರ್ಣಪೀಠೇ ಮನೋಹರೇ |
ಗರ್ಗಸ್ಯ ಚ ಮುನೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾಽಽಜ್ಞಾಂ ವ್ರಜೇಶ್ವರಃ || ೧೮೦ ||

೧೭೬. ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ, ನಂಟರಿಷ್ಟರಿಂದಲೂ, ನಂದ ಗೋಕುಲವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಒಬ್ಬರ ಧ್ವನಿಯು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೇಳಿಸ ಲಾರದಷ್ಟು ಕೋಲಾಹಲವುಂಟಾಯಿತು.

೧೭೭. ಕುಬೇರನೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಕಾಲ ಸುವರ್ಣವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕರೆದನು. ನಂದಗೋಕುಲವನ್ನು ಸುವರ್ಣದಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೭೮. ಬಂಧುವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರೂ, ನಂದನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೋಡಿ ತಲೆಬಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

೧೭೯. ನಂದನು ಆಹ್ನಿಕಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ, ಶುಭ್ರವಾದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಟ್ಟು, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಕೊಂಡನು.

೧೮೦. ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಂದನು ಮನೋಹರವಾದ ಸುವರ್ಣ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು.

ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ವಿಷ್ಣು ಮಾಚಾಂತಃ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನಪೂರ್ವಕಂ |
ಕೃತ್ವಾ ಕರ್ಮ ಚ ನೇದೋಕ್ತಂ ಭೋಜಯಾಮಾಸ ಬಾಲಕಂ || ೧೮೧ ||

ಗರ್ಗವಾಕ್ಯಾನುಸಾರೇಣ ಬಾಲಕಸ್ಯ ಮುದಾನ್ವಿತಃ |
ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಮಂಗಲಂ ನಾಮ ರರಕ್ಷ ಚ ಶುಭೇ ಕ್ಷಣೇ || ೧೮೨ ||

ಸಘೃತಂ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ಚ ಕೃತ್ವಾ ನಾಮ ಜಗತ್ಪತೇಃ |
ವಾದ್ಯಾನಿ ವಾದಯಾಮಾಸ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಮಂಗಲಂ || ೧೮೩ ||

ನಾನಾವಿಧಾನಿ ಸ್ವರ್ಣಾನಿ ಧನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ |
ಭಕ್ಷ್ಯದ್ರವ್ಯಾಣಿ ವಾಸಾಂಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಮುದಾ || ೧೮೪ ||

ಬಂದಿಭ್ಯೋ ಭಿಕ್ಷುಕೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸುವರ್ಣಂ ವಿಪುಲಂ ದದೌ |
ಭಾರಾಕ್ರಾಂತಾಶ್ಚ ತೇ ಸರ್ವೇ ನ ಶಕ್ತಾ ಗಂತುಮೇವ ಚ || ೧೮೫ ||

೧೮೧. ಆಚಮನಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುಸ್ಮರಣೆಮಾಡುತ್ತ ಸ್ವಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿಸಿದನು.

೧೮೨. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಸಂತೋಷ ದಿಂದ 'ಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ಮಂಗಳನಾಮವನ್ನು ಶುಭಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತಮಾಡಿದನು.

೧೮೩. ಈ ರೀತಿ ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ, ಜಗತ್ಪತಿಗೆ ತುಷ್ಟದೂಟವನ್ನು ಲೆಸಿ, ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿ, ಮಂಗಳಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

೧೮೪. ನಾನಾವಿಧ ಸುವರ್ಣಗಳನ್ನೂ, ಅನೇಕ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಗಳನ್ನೂ, ಐವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೂ, ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದಾನ ಮಾಡಿದನು.

೧೮೫. ಬಂದಿಗಳಿಗೂ, ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸುವರ್ಣರಾಶಿಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆಸಮರ್ಥರಾದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ವಂಧುವರ್ಗಾಂಶ್ಚ ಭಿಕ್ಷುಕಾಂಶ್ಚ ವಿಶೇಷತಃ |

ಮಿಷ್ಪಾನ್ನಂ ಭೋಜಯಾಮಾಸ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಮನೋಹರಂ || ೧೮೬ ||

ದೀಯತಾಂ ದೀಯತಾಂ ಚೈವ ಪಾದ್ಯತಾಂ ಪಾದ್ಯತಾಮಿತಿ |

ಬಭೂವ ಶಬ್ದೋತ್ಕೃಷ್ಟೈಶ್ಚ ಸತತಂ ನಂದಗೋಕುಲೇ || ೧೮೭ ||

ರತ್ನಾ ನಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಾನಿ ವಾಸಾಂಸಿ ಭೂಷಣಾನಿ ಚ |

ಪ್ರವಾಲಾನಿ ಸುಪರ್ಣಾನಿ ಮಣಿಸಾರಾಣಿ ಯಾನಿ ಚ || ೧೮೮ ||

ಚಾರೂಣಿ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತಾನಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ |

ಗತ್ವಾ ಗರ್ಗಾಯ ವಿನಯಂ ಚಕಾರ ವ್ರಜಪುಂಗವಃ || ೧೮೯ ||

ಶಿಷ್ಯೇಭ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಣಭಾರಾಣಿ ಪ್ರದದೌ ವಿನಯಾನ್ವಿತಃ |

ದ್ವಿಜೇಭ್ಯೋಪ್ಯವಶಿಷ್ಯೇಭ್ಯಃ ಪರಿಪೂರ್ಣಾನಿ ನಾರದ || ೧೯೦ ||

೧೮೬. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ, ಬಂಧುವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಿಷ್ಪಾನ್ನವನ್ನು ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿದನು.

೧೮೭. ಆಗ ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ' ಇನ್ನು ಬಡಿಸಿ, ಬಡಿಸಿ, ಊಟಮಾಡಿ ಊಟಮಾಡಿ ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು.

೧೮೮. ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕರಗಳನ್ನೂ, ಸುವರ್ಣ, ಹವಳ, ಮುತ್ತು ಮುಂತಾದ ಮಣಿಗಳನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿದನು.

೧೮೯. ವಿಶ್ವಕರ್ಮನುಮಾಡಿದ ಮನೋಹರವಾದ ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಿ, ಗರ್ಗನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಂದನು ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿದನು.

೧೯೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಅನಂತರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ, ಉಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದನು.

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಗರ್ಗೋ ಜಗಾಮ ನಿಭೃತಂ ಮುದಾ |

ತುಷ್ಪಾವ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚ ತಮಿಶ್ವರಂ || ೧೯೧ ||

ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಃ ಸಪುಲಕೋ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಃ |

ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತೋ ಭೂತ್ಪೋನಾಚ ಕೃಷ್ಣ ಪದಾಂಬುಜೇ || ೧೯೨ ||

|| ಗರ್ಗ ಉವಾಚ ||

ಹೇ ಕೃಷ್ಣ ಜಗತಾಂ ನಾಥ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಭಯಭಂಜನ |

ಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವ ಮಾಮಿಶ ದೇಹಿ ದಾಸ್ಯಂ ಪದಾಂಬುಜೇ || ೧೯೩ ||

ತ್ವಪ್ಪಿತಾ ಮೇ ಧನಂ ದತ್ತಂ ತೇನ ಮೇ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ |

ದೇಹಿ ಮೇ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ಭಕ್ತಾನಾಮಭಯಪ್ರದ || ೧೯೪ ||

೧೯೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಅನಂತರ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ತ್ರಿಕೊಂಡು ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ನಮಿಸಿದನು.

೧೯೨. ರೋಮಾಂಚಿತನಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂದಬಾಷ್ಪವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಇಂತು ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೧೯೩. ಗರ್ಗ :—ಜಗದೊಡೆಯನೂ, ಭಕ್ತರ ಭಯನಾಶಕನೂ ಆದ ಎಲೈ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

೧೯೪. ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ನನಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಅಭಯದಾನಮಾಡುವ ಎಲೈ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೇ, ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು.

ಅಣಿಮಾದಿಕಸಿದ್ಧಿಷು ಯೋಗೇಷು ಮುಕ್ತಿಷು ಪ್ರಭೋ |

ಜ್ಞಾನತತ್ವೇನುರತ್ನೇ ನಾ ಕಿಂಚಿನ್ನಾಸ್ತಿ ಸ್ಪೃಹಾ ಮಮ || ೧೯೫ ||

ಇಂದ್ರತ್ನೇ ನಾ ಮನುಷ್ಯೇ ನಾ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಫಲೇ ಚಿರಂ |

ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ಮನಸೋ ವಾಂಛಾ ತ್ವತ್ಪಾದಸೇವನಂ ವಿನಾ || ೧೯೬ ||

ಸಾಲೋಕ್ಯಂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಸಾರೂಪ್ಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯೈಕತ್ವಮೀದೃಶಿತಂ |

ನಾಹಂ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಂತ್ವತ್ಪಾದಸೇವನಂ ವಿನಾ || ೧೯೭ ||

ಗೋಲೋಕೇ ವಾಪಿ ಸಾತಾಲೇ ನಾಸೇ ನಾಸ್ತಿ ಪುನೋರಥಃ |

ಕಿಂತು ತೇ ಚರಣಾಂಭೋಜೇ ಸಂತತಂ ಸ್ಮೃತಿರಸ್ತು ಮೇ || ೧೯೮ ||

೧೯೫. ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ನನಗೆ ಅಣಿಮಾದ್ಯಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯೋಗದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ತತ್ವಜ್ಞಾನದಲ್ಲಾಗಲೀ, ದೇವತ್ವದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ.

೧೯೬. ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯೊಂದನ್ನುಳಿದು, ಇಂದ್ರವದವಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮನುವಿನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ನನ್ನ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

೧೯೭. ಎಲೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಾಲೋಕ್ಯ, ಸಾಕ್ಷ್ಯ, ಸಾರೂಪ್ಯ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪವಾದ ಚತುರ್ವಿಧ ಮುಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲ.

೧೯೮. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲೀ, ವಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ವದಾ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸುತ್ತನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮನೋರಥ.

ತ್ವನ್ಮಂತ್ರಂ ಶಂಕರಾತ್ಪ್ರಾಪ್ಯ ಕತಿ ಜನ್ಮಫಲೋದಯಾತ್ |
ಸರ್ವಜ್ಞೋಽಹಂ ಸರ್ವದರ್ಶೀ ಸರ್ವತ್ರ ಗತಿರಸ್ತು ಮೇ || ೧೯೯ ||

ಕೃಪಾಂ ಕುರು ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ದೀನಬಂಧೋ ಪದಾಂಬುಜೇ |
ರಕ್ಷ ಮಾನುಭಯಂ ದತ್ವಾ ಮೃತ್ಯುರ್ಮೇ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ || ೨೦೦ ||

ಸರ್ವೇಷಾಮೀಶ್ವರಃ ಸರ್ವಸ್ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಭೋಜಸೇವಯಾ |
ಮೃತ್ಯುಂಜಯೋಽಂತಕಾಲಶ್ಚ ಬಭೂವ ಯೋಗಿನಾಂ ಗುರುಃ || ೨೦೧ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಧಾತಾ ಜಗತಾಂ ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಭೋಜಸೇವಯಾ |
ಯಸ್ಯೈಕದಿವಸೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ವತಂತೀಂದ್ರಾಶ್ಚ ತುರ್ದಶ || ೨೦೨ ||

ತ್ವತ್ಪಾದಸೇವಯಾ ಧರ್ಮಃ ಸಾಕ್ಷೀ ಚ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಂ |
ಪಾತಾ ಚ ಫಲದಾತಾ ಚ ಜಿತ್ವಾ ಕಾಲಂ ಸುದುರ್ಜಯಂ || ೨೦೩ ||

೧೯೯ ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಶಂಕರನ ಮುಖದಿಂದ
ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದು ನಾನು ಸರ್ವಜ್ಞನು, ಸರ್ವದರ್ಶಿಯು,
ಸರ್ವಗತಿಯು ಆಗಿದ್ದೇನೆ.

೨೦೦. ಕೃಪಾಸಿಂಧುವಾದ ಎಲೈ ದೀನಬಂಧುವೇ, ದೀನನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಕೃಪೆದೋರಿ, ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಆಗ
ಮೃತ್ಯುವು ನನ್ನನ್ನು ಏನುಮಾಡಿಯಾನು?

೨೦೧. ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಶಂಕರನು ನಿನ್ನ ಪಾದ ಕಮಲಗಳ ಸೇವೆಮಾಡಿ
ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಯೋಗಿಗಳ ಗುರುವೆನಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೨೦೨. ಯಾರ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಳೆಯುವುದರೊಳಗೆ ಚತುರ್ದಶೇಂದ್ರರ
ಪತನವಾಗುವುದೋ, ಅಂಥ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆ
ಮಾಡಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

೨೦೩ ಧರ್ಮ ಪುರುಷನು ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯ ಫಲವಾಗಿ ದುರ್ಜಯನಾದ
ಕಾಲನನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯೆನಿಸಿ ಸರ್ವಫಲದಾಯಕ
ನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಸಹಸ್ರನದನಃ ಶೇಷೋ ಯತ್ಪಾದಾಂಬುಜಸೇವಯಾ |
ಛತ್ರೇ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥವಿದ್ವಿಶ್ವಂ ಶಿವಃ ಕಂಠೇ ವಿಷಂ ಯಥಾ || ೨೦೪ ||

ಸರ್ವಸಂಪದ್ವಿದಾತ್ರೀ ಯಾ ದೇವೀನಾಂ ಚ ಪರಾತ್ಪರಾ |
ಕರೋತಿ ಸತತಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಕೇಶೈಸ್ತ್ವತ್ಪಾದಮಾರ್ಜನಂ || ೨೦೫ ||

ಪ್ರಕೃತಿರ್ಬೀಜರೂಪಾ ಸಾ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಕ್ತಿರೂಪಿನೀ |
ಸ್ಮಾರಂ ಸ್ಮಾರಂ ತ್ವತ್ಪದಾಬ್ಜಂ ಬಭೂವ ತತ್ಪರಾ ವರಾ || ೨೦೬ ||

ಪಾರ್ವತೀ ಸರ್ವರೂಪಾ ಸಾ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಬುದ್ಧಿರೂಪಿನೀ |
ತ್ವತಾದಸೇವಯಾ ಕಾಂತಂ ಲಲಾಭ ಶಿವಮೀಶ್ವರಂ || ೨೦೭ ||

ವಿದ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾತ್ರೀ ದೇವೀ ಯಾ ಜ್ಞಾನಮಾತಾ ಸರಸ್ವತೀ |
ಪೂಜ್ಯಾ ಬಭೂವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತ್ವತ್ಪದಾಂಬುಜಂ || ೨೦೮ ||

೨೦೪. ಸಹಸ್ರ ಮುಖವುಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನು ನಿನ್ನ ವಾದಸೇವೆಯ ಪ್ರಭಾವ ದಿಂದ, ಶಿವನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ವಿಷವನ್ನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಧರಿಸುವಂತೆ, ನಿಖಿಲ ವಿಶ್ವವನ್ನೂ ಸಾಸಿವೆಕಾಳಿನಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವನು.

೨೦೫. ಸರ್ವಸಂಪದ್ವಿದಾತ್ರಿಯೂ, ದೇವಿಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೂ ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ತನ್ನ ತಲೆಗೂದಲುಗಳಿಂದ ಸರ್ವದಾ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

೨೦೬. ಬೀಜರೂಪಳೂ, ಆದಿಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಿನಿಯೂ ಆದ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಿನ್ನ ವಾದಕಮಲಗಳ ಸತತಧ್ಯಾನದಿಂದಲೇ ಪರಾಶಕ್ತಿಯೆನಿಸಿರುವಳು.

೨೦೭. ಸರ್ವರೂಪಳೂ, ಸಕಲಬುದ್ಧಿಸ್ವರೂಪಿನಿಯೂ ಆದ ಪಾರ್ವತಿಯು ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಶಿವನನ್ನು ವತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಳು.

೨೦೮. ವಿದ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿಯೂ, ಜ್ಞಾನಮಾತೆಯೂ ಆದ ಸರಸ್ವತಿಯು ನಿನ್ನ ಪಾದಾಂಬುಜಗಳ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಸಾವಿತ್ರೀ ವೇದಜನನೀ ಪುನಾತಿ ಭುವನತ್ರಯಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಚ ಗತಿಸ್ತ್ವತ್ಪಾದಸೇವಯಾ || ೨೦೯ ||

ಕ್ಷಮಾ ಜಗದ್ವಿಭರ್ತುಂ ಚ ರತ್ನಗರ್ಭಾ ವಸುಂಧರಾ |

ಪ್ರಸೂತಿಃ ಸರ್ವಸಸ್ಯಾನಾಂ ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಸೇವಯಾ || ೨೧೦ ||

ರಾಧಾ ಮಮಾಂಶಸಂಭೂತಾ ತವ ತುಲ್ಯಾ ಚ ತೇಜಸಾ |

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ತೇ ಪಾದಂ ಸೇವತೇಽನ್ಯಸ್ಯ ಕಾ ಕಥಾ || ೨೧೧ ||

ಯಥಾ ಶರ್ವಾದಯೋ ದೇನಾ ದೇವ್ಯಃ ಪದ್ಮಾದಯೋ ಯಥಾ |

ಸನಾಥಂ ಕುರು ಮಾನೀಶ ಈಶ್ವರಸ್ಯ ಸಮಾ ಕೃಪಾ || ೨೧೨ ||

ನ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಗೃಹಂ ನಾಥ ನ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಧನಂ ತವ |

ಕೃತ್ವಾ ಮಾಂ ರಕ್ಷ ಪಾದಾಬ್ಜ ಸೇವಾಯಾಂ ಸೇವಕಂ ರತಂ || ೨೧೩ ||

೨೦೯. ವೇದಮಾತೆಯಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ನಿನ್ನ ಪಾದಸೇವೆಯ ಫಲದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಗತಿಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ ಭುವನತ್ರಯವನ್ನು ವವಿತ್ರ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

೨೧೦. ರತ್ನಗರ್ಭಳಾದ ವಸುಂಧರೆಯು ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸಕಲಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಳೂ, ಜಗದ್ಭರಣ ಸಮರ್ಥಳೂ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ.

೨೧೧. ನಿನ್ನ ಅಂಶಸಂಭೂತಳಾದ ರಾಧೆಯು ತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸಮಕೀನಿ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತರರ ವಿಷಯವನ್ನೇನು ಹೇಳಬೇಕು.

೨೧೨. ಶಂಕರಾದಿದೇವತೆಗಳೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಮುಂತಾದ ದೇವಿಯರೂ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು.

೨೧೩. ಎಲೈ ಜಗನ್ನಾಥನೇ, ನಾನು ನಿನ್ನ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡು.

ಇತಿ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಃ ಪಪಾತ ಚರಣೇ ಹರೇಃ |

ರುರೋದ ಚ ಭೃಶಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುಲಕಾಂಚಿತವಿಗ್ರಹಃ

|| ೨೧೪ ||

ಗರ್ಗಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಹಾಸ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ |

ಉನಾಚ ತಂ ಸ್ವಯಂ ಕೃಷ್ಣೋ ನುಯಿ ತೇ ಭಕ್ತಿರಸ್ತಿಸ್ತಿತಿ

|| ೨೧೫ ||

ಇತಿ ಗರ್ಗಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನ ರಃ |

ದೃಢಾಂ ಭಕ್ತಿಂ ಹರೇರ್ದಾಸ್ಯಂ ಸ್ಫುಟಿಂ ಚ ಲಭತೇ ಧ್ರುವಂ

|| ೨೧೬ ||

ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾರೋಗಶೋಕಮೋಹಾದಿಸಂಕಟಾತ್ |

ತೀರ್ಣೋ ಭವತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದಾಸಸೇವನತತ್ಪರಃ

|| ೨೧೭ ||

ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಹಕಾಲಂ ಚ ಕೃಷ್ಣ ಸಾದ್ಧೃಂಚ ಮೋದತೇ |

ಕದಾಚಿನ್ನ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ವಿಚ್ಛೇದೋ ಹರಿಣಾ ಸಹ

|| ೨೧೮ ||

೨೧೪. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವಾಡಿ ಅಶ್ರುಪೂರಿತನಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು. ಭಕ್ತಾದ್ರೇಕದಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರನಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಅತ್ತನು.

೨೧೫. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಕ್ಕು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲೆಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು

೨೧೬. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಹೇಳಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲೂ ಯಾರು ಪಠನಮಾಡುವರೋ ಅವರು ದೃಢಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ, ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

೨೧೭. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸೇವಾತತ್ಪರನಾದವನು ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಗಳಿಂದಲೂ, ರೋಗಶೋಕಮೋಹಾದಿ ಸಂಕಟಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಕ್ತನಾಗುವನು.

೨೧೮. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತರೂಪವಿರುವವರೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ವಿರಹವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಹರಿಂ ಮುನಿಃ ಸ್ತವಂ ಕೃತ್ವಾ ದದೌ ನಂದಾಯ ತಂ ಮುದಾ |

ಉವಾಚ ತಂ ಗೃಹಂ ಯಾಮಿ ಕುರ್ವಾಜ್ಞಾಮಿತಿ ಬಲ್ಲವ || ೨೦೯ ||

ಅಹೋ ವಿಚಿತ್ರಃ ಸಂಸಾರೋ ಮೋಹಜಾಲೇನ ನೇಷ್ಟಿತಃ |

ಸಂವಿಾಲನಂ ಚ ವಿರಹೋ ನರಾಣಾಂ ಸಿಂಧುಫೇನವತ್ || ೨೧೦ ||

ಗರ್ಗಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರುರೋದ ನಂದ ಖವ ಚ |

ಸದ್ವಿಚ್ಛೇದೋ ಹಿ ಸಾಧೂನಾಂ ಮರಣಾದತಿರಿಚ್ಯತೇ || ೨೧೧ ||

ಸರ್ವಶಿಷ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತಂ ಮುನೀಂದ್ರಂ ಗಂತುಮುದ್ಯತಂ |

ಸರ್ವೇ ನಂದಾದಯೋ ಗೋಪಾ ರುದಂತೋ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತದಾ || ೨೧೨ ||

೨೦೯. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನಂದನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ನಂದಗೋಪನನ್ನು ಕುರಿತು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದನು.

೨೧೦. ಮೋಹದ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಜರಿಗೆ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ವಿರಹವು ಸಮುದ್ರದ ನೊರೆಯಂತೆ ಚಂಚಲವಾದುದು.

೨೧೧ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದನು ಗೋಳಾಡ ಟಾರಂಭಿಸಿದನು. ಸತ್ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಾಧುಗಳ ವಿರಹವು ಮರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ದುಃಖಕರ ವಾದುದು.

೨೧೨. ಸಕಲ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಗರ್ಗಮುನಿಯು ಪ್ರಯಾಣೋನ್ಮುಖ ನಾಗಲು, ನಂದನೇ ಮೊದಲಾದ ಗೋಪರೂ, ಯಶೋದೆ ಮುಂತಾದ ಗೋಪಿಯರೂ ಅವನ ವಿರಹಕಾತರರಾಗಿ ದುಃಖಗೊಂಡರು.

ಪ್ರಣೇಮುಃ ಪರಮಾಪ್ನೀತ್ಯಾ ಚಕ್ರುಸ್ತಂ ವಿನಯಂ ಮುನೇ |
ದತ್ತಾಶಿಷಂ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಜಗಾಮ ಮಥುರಾಂ ಮುದಾ || ೨೨೩ ||

ಋಷಯೋ ಮುನಯಶ್ಚೈವ ಬಂಧುವರ್ಗಾಶ್ಚ ಬಲ್ಲವಾಃ |
ಸರ್ವೇ ಜಗ್ಗುರ್ಭಃ ಪ್ರೋರ್ಣಾಃ ಸ್ವಾಲಯಂ ಹೃಷ್ಯಮಾನಸಾಃ || ೨೨೪ ||

ಪ್ರಜಗ್ಮುರ್ಬಂದಿನಃ ಸರ್ವೇ ಪರಿಪೂರ್ಣಮನೋರಥಾಃ |
ಮಿಷ್ಟದ್ರವ್ಯಾಂಶುಕೋತ್ಕೃಷ್ಟತುರಗಸ್ವರ್ಣಭೂಷಣೈಃ || ೨೨೫ ||

ಆಕಂಠಪೂರ್ಣಾ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಚ ಭಿಕ್ಷುಕಾ ಗಂತುಮುಕ್ತಮಾಃ |
ಸ್ವರ್ಣವಸ್ತ್ರಭರೋದ್ರೇಕಪರಿತ್ರಾತಾ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ || ೨೨೬ ||

ಸುಮಂದಗಾಮಿನಃ ಕೇಚಿತ್ಕೇಚಿದ್ಭೂಮೌ ಚ ಶೇರತೇ |
ಕೇಚಿದ್ವತ್ಸುನಿ ತಿಷ್ಠಂತಶ್ಚೋತ್ತಿಷ್ಠಂತಶ್ಚ ಕೇಚನ || ೨೨೭ ||

೨೨೩. ಎಲ್ಲರೂ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಆ ಮುನಿನರ್ಯನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

೨೨೪. ಇತ್ತ ನಂದಗೋಪನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಋಷಿಮುನಿಗಳೂ, ಬಂಧುಗಳೂ ಮತ್ತು ಗೋವರೂ ಧನಧಾನ್ಯಸಮೃದ್ಧರಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

೨೨೫. ಮಿಷ್ಟಾನ್ನದಿಂದಲೂ, ದಿವ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕುದುರೆಗಳಿಂದಲೂ, ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿಪೂರ್ಣಮನೋರಥರಾದ ಬಂದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

೨೨೬. ಭಿಕ್ಷುಕರು ಕಂಠಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಂದು ತೇಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸುವರ್ಣ ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲಾರದೆ ವರಿಶ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದರು.

೨೨೭. ಕೆಲವರು ಮಂದಗಾಮಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಲೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವರ ಏಳಲಾರದೆ ತೆವಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು.

ಕೇಚಿದೂಷಾಃ ಪ್ರಮುದಿತಾ ಹಸಂತಸ್ತತ್ರ ಕೇಚನ |
ಕಪರ್ದಕಾನಾಂ ವಸ್ತ್ರಾನಾಂ ಶೇಷಾಂಶ್ಚೋರ್ವರಿತಾನ್ಪಹೂನ್ || ೨೨೮ ||

ಕೇಚಿತ್ತಾನಾದದುಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ದರ್ಶಯಂತಶ್ಚ ಕೇಚನ |
ಕೇಚಿನ್ಮೃತ್ಯಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತೋ ಗಾಯಂತಸ್ತತ್ರ ಕೇಚನ || ೨೨೯ ||

ಕೇಚಿದ್ವಹುವಿಧಾ ಗಾಥಾಃ ಕಥಯಂತಃ ಪುರಾತನಾಃ |
ಮರುತ್ತಶ್ವೇತಸಗರಮಾಂಧಾತ್ಮಣಾಂ ಚ ಭೂಭೃತಾಂ || ೨೩೦ ||

ಉತ್ತಾನಪಾದನಹುಷನಲಾದೀನಾಂ ಚ ಯಾಃ ಕಥಾಃ |
ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಶ್ವಮೇಧಸ್ಯ ರಂಶಿದೇವಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಾಂ || ೨೩೧ ||

ಯೇಷಾಂ ಯೇಷಾಂ ನೃಪಾಣಾಂ ಚ ಶ್ರುತಾ ವೃದ್ಧಮುಖಾತ್ಮಕಾಃ |
ಕಥಯಂತಶ್ಚ ತಾಃ ಕೇಚಿಚ್ಛ್ರುತವಂತಶ್ಚ ಕೇಚನ || ೨೩೨ ||

೨೨೮. ಕೆಲವರು ಉಂಡು ಸಂತಸಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆನಂದಪರವಶರಾಗಿ ಕುಳಿತರು. ಕಪರ್ದಕಾದಿ ವಸ್ತುವನ್ನಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಹೊರಲಾರದೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

೨೨೯. ಕೆಲವರು ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಗಾನಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಉಳಿದ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಲೂ, ಇದ್ದರು.

೨೩೦ ಕೆಲವರು ಪುರಾತನವಾದ ಅನೇಕವಿಧ ಗಾಥಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗಾಥಗಳಲ್ಲಿ ಮರುತ್ತ, ಶ್ವೇತ, ಸಗರ ಮತ್ತು ಮಾಂಧಾತ ಮುಂತಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

೨೩೧. ಉತ್ತಾನಪಾದ, ನಹುಷ ಮತ್ತು ನಳ ಮುಂತಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಥೆಯೂ, ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಮತ್ತು ರಂಶಿದೇವನ ಗವಾಲಂಭನವೂ ವರ್ಣಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

೨೩೨. ವೃದ್ಧರ ಬಾಯಿನಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೋ ಆಯಾಯ ರಾಜರ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು.

ಸ್ಥಾಯಂ ಸ್ಥಾಯಂ ಗತಾಃ ಕೇಚಿತ್ಸ್ವಾಪಂಸ್ವಾಪಂ ಚ ಕೇಚನ |
ಏವಂ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಮುದಿತಾಃ ಪ್ರಜಗ್ಮುಃ ಸ್ವಾಲಯಂ ಮುದಾ || ೨೩೩ ||

ಹೃಷ್ಣೋ ನಂದೋ ಯಶೋದಾ ಚ ಬಾಲಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ವಕ್ಷಸಿ |
ತಸ್ಯಾ ಸ್ವನುಂದಿರೇ ರಮ್ಯೇ ಕುಬೇರಭವನೋಪಮೇ || ೨೩೪ ||

ಏವಂ ಪ್ರವರ್ಧಿತೌ ಬಾಲೌ ಶುಕ್ಲಚಂದ್ರಕಲೋಪಮೌ |
ಗವಾಂ ಪುಚ್ಛಂ ಚ ಭಿತ್ತಿಂ ಚ ಧೃತ್ವಾ ಚೋತ್ತಸ್ಥತುರ್ನುರದಾ || ೨೩೫ ||

ಶಬ್ದಾರ್ಥಂ ನಾ ತದರ್ಥಂ ನಾ ಪ್ತಮೌ ವಕ್ತುಂ ದಿನೇ ದಿನೇ |
ಪಿತ್ರೋರ್ಹರ್ಷಂ ಚ ವದ್ಧಂ ತೌ ಗಚ್ಛಂತೌ ಪ್ರಾಂಗಣೇ ಮುನೇ || ೨೩೬ ||

ಬಲೋ ದ್ವಿಸಾದಂ ಪಾದಂ ನಾ ಗಂತುಂ ಶಕ್ತೋ ಬಭೂವ ಹ |
ಗಂತುಂ ಶಕ್ತೋ ಹಿ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಂಗಣೇ ನಾ ಗೃಹೇ ಹರಿಃ || ೨೩೭ ||

೨೩೩. ಕೆಲವರು ನಿಂತು ನಿಂತು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

೨೩೪. ಇತ್ತ ನಂದ ಮತ್ತು ಯಶೋದೆಯರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ, ಬಾಲಕನನ್ನು ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕುಬೇರಮಂದಿರದಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

೨೩೫. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಕಲೆಯಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ಹಸ.ಗಳ ಬಾಲವನ್ನೂ, ಮೋಟುಗೋಡೆ ಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎದ್ದು ತಿರುಗಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೨೩೬. ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಶಬ್ದದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಕಾಲುಭಾಗವನ್ನೂ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗಿ, ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

೨೩೭. ಬಲರಾಮನು ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆಯಲು ಶಕ್ತನಾದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂಗಳದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಮನೆಯೊಳಗೋ ಅಂಬಿಗಾಲಿಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು.

ವರ್ಷಾಧಿಕೋ ಹಿ ವಯಸಾ ಕೃಷ್ಣಾತ್ಸಂಕರ್ಷಣಃ ಸ್ವಯಂ |
ತತೋ ಮುದಂ ವರ್ಧಯಂತೌ ವರ್ಧಿತೌ ಚ ದಿನೇ ದಿನೇ || ೨೩೮ ||

ವ್ರಜಂತೌ ಗೋಕುಲೇ ಬಾಲೌ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಗಮನೇ ಕ್ಷಮೌ |
ಉತ್ತಮಂತೌ ಸ್ಫುಟಂ ನಾಕೃಂ ಮಾಯಾಬಾಲಕವಿಗ್ರಹೌ || ೨೩೯ ||

ಗರ್ಗೋ ಜಗಾಮ ಮಥುರಾಂ ವಸುದೇವಾಶ್ರಮಂ ಮುನೇ |
ಸ ತಂ ನನಾಮ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಪುತ್ರಯೋಃ ಕುಶಲಂ ತಯೋಃ || ೨೪೦ ||

ಮುನಿಸ್ತಂ ಕಥಯಾಮಾಸ ಕುಶಲಂ ಸುಮಹೋತ್ಸವಂ |
ಆನಂದಾಶ್ರುನಿಮಗ್ನ ಶ್ಚ ಶ್ರುತಮಾತ್ರಾದ್ಭಭಾವ ಹ || ೨೪೧ ||

ದೇವಕೀ ಪರಮಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಚ ಪುನಃಪುನಃ |
ಆನಂದಾಶ್ರುನಿಮಗ್ನಾ ಸಾ ರುರೋದ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ || ೨೪೨ ||

೨೩೮. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗಿಂತ ಬಲರಾಮನು ಒಂದುವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನು. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಮುದಿತರಾದರು.

೨೩೯. ಮಾಯಾನುಹಿಮೆಯಿಂದ ಶಿಶುರೂಪಧಾರಿಗಳಾದ ಆ ಬಾಲಕರು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಲು ಶಕ್ತರೂ, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಅಡಲು ಸಮರ್ಥರೂ ಆದರು.

೨೪೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಇತ್ತ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ವಸುದೇವನಿದ್ದಿಡೆಗೆ ಬಂದನು. ವಸುದೇವನು ಅವನಿಗೆ ನಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

೨೪೧. ಆ ಮುನಿಯು ಬಾಲಕರಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ವಸುದೇವನು ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ತೋಯ್ದುಹೋದನು

೨೪೨ ದೇವಕೀವೇನಿಯೂ ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿ ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ನೆನೆದಳು.

ಗರ್ಗಸ್ತಾನಾಶಿಷಂ ದತ್ವಾ ಜಗಾಮ ಸ್ವಾಲಯಂ ಮುದಾ |

ಸ್ವಗೃಹೇ ತಸ್ಯ ತುಸ್ತಾ ಚ ಕುಬೇರಭವನೋಪಮೇ

|| ೨೪೩ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉನಾಚ ||

ಯತ್ರ ಕಲ್ಪೇ ಕಥಾ ಚೇಯಂ ತತ್ರ ತ್ವಮುಪಬರ್ಹಣಃ |

ಪಂಚಾಶತ್ಕಾಮಿನೀನಾಂ ಚ ಪತಿರ್ಗಂಧರ್ವಪುಂಗವಃ

|| ೨೪೪ ||

ತಾಸಾಂ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಸ್ತ್ವಂ ಚ ಶೃಂಗಾರನಿಪುಣೋ ಯುನಾ |

ತತೋಽಭೂದ್ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಶಾಪಾದ್ಧಾಸೀಪುತ್ರೋ ದ್ವಿಜಸ್ಯ ಚ

|| ೨೪೫ ||

ತತೋಽಧುನಾ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರೋ ನೈಷ್ಠವೋಚ್ಛಿಷ್ಟಭೋಜನಾತ್ |

ಸರ್ವದರ್ಶೀ ಚ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸ್ಮಾರಕೋ ಹರಿಸೇವಯಾ

|| ೨೪೬ ||

೨೪೩. ಅನಂತರ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಆ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

೨೪೪. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :— ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ನಡೆಯಿತೋ ಆ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನೀನು ಉಪಬರ್ಹಣನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನಾಗಿ ಐವತ್ತುಜನ ಗಂಧರ್ವಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನಾಗಿದ್ದೆ.

೨೪೫. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನೂ, ಶೃಂಗಾರನಿಪುಣನೂ ಯುವಕನೂ ಆಗಿದ್ದ ನೀನು ಪುನಃ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಾವದಿಂದ ದಾಸೀವೃತ್ತನಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆ.

೨೪೬. ಈಗ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭೋಜನದಿಂದ ಪುನಃ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೇವಾಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಜಾತಿಸ್ಮರನೂ ಆಗಿದ್ದೀಯೆ.

ಕಥಿತಂ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಂ ನಾಮಾನ್ಯಪ್ರಾಶನಾದಿಕಂ ।

ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತಿಘ್ನಮಪರಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

॥ ೨೪೭ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ಕೃಷ್ಣಾನ್ಯಪ್ರಾಶನವರ್ಣನ

ನಾಮಕರಣಪ್ರಸ್ತಾವೋ ನಾಮ

ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೨೪೭. ಇದುವರೆಗೆ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣನಾಶಕವಾದ, ಅನ್ನವ್ರಾಶನವೆಂಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅನ್ನವ್ರಾಶನ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣವಾದುದನ್ನು

ತಿಳಿಸುವ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಒಮ್ಮೆ ಯಶೋದೆಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯವಾನಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಿವ್ಯ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಅವರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಯಶೋದೆಯು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾನಮಾಡಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕುಶಲವ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆತನು ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯೆಂದೂ ವಸುದೇವನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನೆಂದೂ ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ ನಂದಗೋವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ನಂದಗೋವನು ಬಂದು ಮಹರ್ಷಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡನು. ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜಾತಕಮಾರ್ಗದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ತಾನು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ನಂದಗೋವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭವಿಷ್ಯಚ್ಛರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದನು. ನಂದಗೋವನೂ ಕೂಡ ಬಂಧುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜಾತಕಮರ್ಗ, ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯದಾನಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯು ವಿಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು, ನಂದಯಶೋದೆಯರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಮಧುರಗೆ ಹೋಗಿ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರಿಗೆ ಈ ಶುಭಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದನು. ಇತ್ತ ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರು ದಿನೇದಿನೇ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರು.

|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಚತುರ್ದಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಏಕದಾ ನಂದಪತ್ತೀ ಚ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಂ ಯಮುನಾಂ ಯಯೌ |
ಗವ್ಯಪೂರ್ಣಂ ಗೃಹಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಹಾಸ ಮಧುಸೂದನಃ || ೧ ||

ದಧಿದುಗ್ಧಾಜ್ಯತಕ್ರಂ ಚ ನವನೀತಂ ಮನೋಹರಂ |
ಗೃಹಸ್ಥಿತಂ ಚ ಯತ್ಕಿಂಚಿಜ್ಜಪಾದ ಮಧುಸೂದನಃ || ೨ ||

ಮಧು ಹೈಯಂಗನೀನಂ ಯತ್ಸಸ್ಥಿತಂ ತಕಟಿಸ್ಥಿತಂ |
ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸೀತಾಂಶುಕೈರ್ವಕ್ತ್ರಸಂಸ್ಕಾರಂ ಕರ್ತುಮುದ್ಯತಂ || ೩ ||

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ನಾರಾಯಣ: — ಒಮ್ಮೆ ನಂದಗೋಪನ ವತ್ಸಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯು ಯಮುನಾನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆಗ ಹಸುವಿನ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುವ್ವದಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನೋಡಿ ಆನಂದತುಂದಿಲನಾದನು.

೨. ಆ ಮನೋಹರವಾದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆತುಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಮಧುಸೂದನನು ತಿಂದು ತೇಗಿದನು.

೩. ಬಡುವಿನ ಮೇಲಿರುವ, ಜೇನು, ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಣ್ಣೆಕಾಯಿಸಿದ ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥಿಕಾದಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ತನ್ನ ಬಾಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ದದರ್ಶ ಬಾಲಕಂ ಗೋಪೀ ಸ್ನಾತ್ವಾಸ್ತಗತ್ಯ ಸ್ವಮಂದಿರಂ |

ಗನ್ಯತೂನ್ಯಂ ಭಗ್ನಭಾಂಡಂ ಮಥ್ವಾದಿರಿಕ್ತಭಾಜನಂ

|| ೪ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಬಾಲಾಂಶ್ಚ ಅಹೋ ಕರ್ಮೋದಮದ್ಭುತಂ |

ಯೂಯಂ ವದತ ಸತ್ಯಂ ಚ ಕೃತಂ ಕೇನ ಸುದಾರುಣಂ

|| ೫ ||

ಯಶೋದಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವಮೂಚುಶ್ಚ ಬಾಲಕಾಃ |

ಚಖಾದ ಸತ್ಯಂ ಬಾಲಸ್ತೇ ನಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಮೇವ ಚ

|| ೬ ||

ಬಾಲಾನಾಂ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚುಕೋಪ ನಂದಗೇಹಿನೀ |

ವೇತ್ರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದುದ್ರಾವ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಾ

|| ೭ ||

ಪಲಾಯಮಾನಂ ಗೋನಿಂದಂ ಗೃಹೀತುಂ ನ ಶಶಾಕ ಹ |

ಧ್ಯಾನಾಸಾಧ್ಯಂ ಶಿವಾದೀನಾಂ ದುರಾಪಮಪಿ ಯೋಗಿನಾಂ

|| ೮ ||

೪. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಶೋದೆಯು . ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಜೇನು ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿದಾಗಿ ಒಡೆದುಬಿದ್ದಿರುವ ಭಾಂಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಳು.

೫. ಆಗ ಗೋಪಬಾಲಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಸಿ, ' ಈ ತುಂಟಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾರು ? ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ ' ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

೬. ಯಶೋದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ, ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ, ನಿನ್ನ ಮಗನೇ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಂದಿರುವನು. ನಾವು ಯಾರೂ ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದರು.

೭. ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಂದಪತ್ನಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯು ಕುಪಿತಳಾಗಿ, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

೮ ಶಿವನೇ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದವನೂ, ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭನೂ ಆದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರೂ ಯಶೋದೆಯು ಹಿಡಿಯಲಾರದೆ ಹೋದಳು.

ಯಶೋದಾ ಭ್ರಮಣಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಶ್ರಾಂತಾ ಘರ್ನಸಂಯುತಾ |

ತಸ್ಯಾ ಕೋಪಪರೀತಾತ್ಮಾ ಶುಷ್ಕಕಂಠೌಷ್ಣತಾಲುಕಾ || ೯ ||

ವಿಶ್ರಾಂತಾಂ ಮಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೃಪಾಲುಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |

ಸಂತಸ್ಯಾ ಪುರತೋ ನಾತುಃ ಸಸ್ಮಿತೋ ಜಗದೀಶ್ವರಃ || ೧೦ ||

ಕರೇ ಧೃತ್ವಾ ಚ ತಂ ದೇನೀ ಸಮಾನೀಯ ಸ್ವಮಾಲಯಂ |

ಬದ್ಧ್ವಾ ವಸ್ತ್ರೇಣ ವೃಕ್ಷೇ ಚ ತತಾಡ ಮಧುಸೂದನಂ || ೧೧ ||

ಬದ್ಧ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಯಶೋದಾ ಸಾ ಜಗಾನು ಸ್ವಾಲಯಂ ಪ್ರತಿ |

ಹರಿಸ್ತಸ್ಯಾ ವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ಜಗತಾಂ ಪತಿರೀಶ್ವರಃ || ೧೨ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ವರ್ಶಮಾತ್ರೇಣ ಸಹಸಾ ತತ್ರ ನಾರದ |

ಪಪಾತ ವೃಕ್ಷಃ ಶೈಲಾಭಃ ಶಬ್ದಂ ಕೃತ್ವಾ ಭಯಾನಕಂ || ೧೩ ||

೯. ಯಶೋದೆಯು ಓಡಿ ಓಡಿ ಬಳಲಿ ಬೆವತುಹೋದಳು. ಕೋಪೋದ್ರೇಕ ದಿಂದ ಅವಳ ಗಂಟೆಲಿಲ್ಲವೂ ಒಣಗಿ ಮಾತಾಡದಂತಾಯಿತು.

೧೦. ಈ ರೀತಿ ಬಳಲಿದ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ದಯಾಮಯನಾದ ಪುರುಷೋತ್ತಮನು ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮುಗುಳುನಗುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡನು

೧೧ ಯಶೋದೆಯು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವನನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದಳು.

೧೨. ಈ ರೀತಿ ಹೊಡೆದು ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಯಶೋದೆಯು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತನು.

೧೩ ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ವರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬಿಟ್ಟದಂತಿದ್ದ ಆ ಮರವು ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದದೊಡನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಸುವೇಷಃ ಪುರುಷೋ ದಿವ್ಯೋ ವೃಕ್ಷಾದಾವಿರ್ಬಭೂವ ಹ |

ದಿವ್ಯಸ್ಯಂದನಮಾರುಹ್ಯ ಜಗಾಮ ಸ್ವಾಲಯಂ ಪುರಃ

|| ೧೪ ||

ಪ್ರಬಿನ್ಯ ಜಗತೀನಾಥಂ ಶಾತಕಾಂಭಪರಿಚ್ಛದಂ |

ಕಿಶೋರಃ ಸಸ್ತಿತೋ ಗೌರೋ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಃ

|| ೧೫ ||

ಸಾ ವೃಕ್ಷಪತನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಿಯಾ ತ್ರಸ್ತಾ ವ್ರಜೇಶ್ವರೀ |

ಕ್ರೋಡೇ ಚಕಾರ ಬಾಲಂ ತಂ ರುದಂತಂ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರಂ

|| ೧೬ ||

ಆಜಗ್ಮುರ್ಗೋಕುಲಸ್ಥಶ್ಚ ಗೋಪಾ ಗೋಪ್ಯಶ್ಚ ತದ್ಗೃಹಂ |

ಯಶೋದಾಂ ಭರ್ತ್ಸಯಾಮಾಸುಃ ಶಾಂತಿಂ ಚಕ್ರುಃ ಶಿಶೋರ್ಮುಢಾ ||೧೭||

ಅತ್ಯಂತಸ್ಥವಿರೇ ಕಾಲೇ ತನಯೋಽಯಂ ಬಭೂವ ಹ |

ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಚ ರತ್ನಂ ನಾ ತತ್ಸರ್ವಂ ಪುತ್ರಹೇತುಕಂ

|| ೧೮ ||

೧೪. ಸುಂದರವೇಷಭೂಷಿತನಾದ ದಿವ್ಯ ಪುರುಷನೊಬ್ಬನು ಆ ಮರದಿಂದ ವೃಕ್ಷನಾದನು. ಮತ್ತು ದಿವ್ಯವಾದ ರಥವನ್ನೇರಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

೧೫. ಸುವರ್ಣದಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಜಗತ್ಪತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು, ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತನೂ ಗೋವಕಿಶೋರವೇಷಧಾರಿಯೂ ಆದ ಜಗದೊಡೆಯನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನಸುನಗುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

೧೬. ಇತ್ತ ವ್ರಜೇಶ್ವರಿಯಾದ ಯಶೋದೆಯು ಮರವು ಬಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಬಂದು ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನನ್ನು ಎದೆಗುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕರೆದೊಯ್ದಳು.

೧೭. ಆಗ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋವಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಯಶೋದೆಯನ್ನು ದೂಷಿಸಿ, ಆ ಗೋಪತಿಶುವಿಗೆ ಶಾಂತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

೧೮. ನಿಮ್ಮ ವೃದ್ಧಾವೃದ್ಧಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಲಕನು ನಿಮಗೆ ಜನಿಸಿರುವನು. ನೀವು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಫಲಧಾನ್ಯವೂ, ರತ್ನವೂ ಈ ಶಿಶುವಿನ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿಯೇ.

ಸುಮತಿನಾರ್ಹಸ್ತಿ ತೇ ಸತ್ಯಂ ಜ್ಞಾತಂ ನಂದವ್ರಜೇಶ್ವರಿ |
ನ ಭಕ್ಷಿತಂ ಯತ್ಪುತ್ರೇಣ ತತ್ಸರ್ವಂ ನಿಷ್ಕಲಂ ಭುವಿ || ೧೯ ||

ಪುತ್ರಂ ಬುದ್ಧ್ವಾ ಗವ್ಯಹೇತೋರ್ವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ಚ ನಿಷ್ಕರೇ |
ಗೃಹಕರ್ಮಣಿ ವ್ಯಗ್ರಾಯಾಂ ದೈನಃದ್ವೃಕ್ಷಃ ಪಸಾತ ಹ || ೨೦ ||

ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಪತನಾದ್ಗೋಪೀಭಾಗ್ಯಾದ್ಬಲೋಽಪಿ ಜೀವಿತಃ |
ಪ್ರಣಷ್ಟೇ ಬಾಲಕೇ ಮೂಢೇ ವಸ್ತುನಾಂ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ || ೨೧ ||

ಅಶಿಷಂ ಯುಯುಜುರ್ವಿಪ್ರಾ ಬಂದಿನಶ್ಚ ಶುಭಾವಹಾಂ |
ದ್ವಿಜೀನ ಕಾರಯಾಮಾಸುರ್ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಂ ಹರೇಃ || ೨೨ ||

ಏವಂ ಕೃತ್ವಾ ಜನಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿಜಮಂದಿರಂ |
ಉವಾಚ ಹತ್ವೀಂ ನಂದಶ್ಚ ರಕ್ತಪಂಕಜಲೋಚನಃ || ೨೩ ||

೧೯. ಎಲೈ ನಂದ ಯಶೋದೇಯರೇ? ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ತಿನ್ನಬಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ನಿಷ್ಕಲವಲ್ಲವೇ?

೨೦. ಹಾಲು ಮೊಸರಿಗಾಗಿ ಮಗನನ್ನು ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹೋದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೀವು ವ್ಯಗ್ರರಾಗಿರುವಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮರವು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು.

೨೧. ಮರವು ಬಿದ್ದರೂ ಈ ಯಶೋದೇಯ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಈ ಶಿಶುವು ಬದುಕಿದನು. ಎಲಾ ಮೂಢೆಯಾದ ಯಶೋದೇಯೇ, ಈ ಬಾಲಕನು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದ್ದಿತು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

೨೨. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಶಿಶುವಿಗೆ ಮಂಗಳಾ ನೀರ್ವದ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ತುತಿಪಾಠಕರು ಆ ಬಾಲಕನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ಪ್ರದೋಹಿತರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಮಾಡಿಸಿದರು.

೨೩. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದರು. ಇತ್ತ ನಂದನು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿಂಪುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

|| ನಂದ ಉವಾಚ ||

ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ತೀರ್ಥಮದ್ವೈವ ಕಂಠೇ ಕೃತ್ವಾ ತು ಬಾಲಕಂ |

ಅಥವಾ ತ್ವಂ ಗೃಹಾದ್ಗಚ್ಛ ತ್ವಯಾ ಮೇ ಕಿಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ || ೨೪ ||

ಶತಕೂಪಾಧಿಕಾ ವಾಸೀ ಶತವಾಸೀಸಮಂ ಸರಃ |

ಸರಃಶತಾಧಿಕೋ ಯಜ್ಞಃ ಪುತ್ರೋ ಯಜ್ಞಶತಾಧಿಕಃ || ೨೫ ||

ತಪೋದಾನೋದ್ಭವಂ ಪುಣ್ಯಂ ಜನ್ಮಾಂತರಸುಖಪ್ರದಂ |

ಸುಖಪ್ರದೋಽಪಿ ಸತ್ಪುತ್ರ ಇಹೈವ ಚ ಪರತ್ರ ಚ || ೨೬ ||

ಪುತ್ರಾದಪಿ ಪರೋ ಬಂಧುರ್ನ ಭೂತೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಭಾರ್ಯಾಂ ಚ ತಸ್ಮಾ ನಂದಃ ಸ್ವಮಂದಿರೇ |

ಯಶೋದಾ ರೋಹಿಣೀ ಚೈವ ನಿಯುಕ್ತಾ ಗೃಹಕರ್ಮಣಿ || ೨೭ ||

೨೪. ನಂದ :—ನಾನು ಈ ದಿನವವೇ ಈ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವೆನು. ಅಥವಾ ನೀನೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಈ ರೀತಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ನಿನ್ನಿಂದ ನನಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?

೨೫. ನೂರು ನೆಲಭಾವಿಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕಪಿಲೆಭಾವಿತೋಡಿಸುವುದೂ, ನೂರು ಕಪಿಲೆ ಭಾವಿಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಸರೋವರವನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದೂ, ನೂರು ಸರೋವರಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಯಾಗಮಾಡಿಸುವುದೂ, ನೂರು ಯಾಗಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೂ ವಿಶೇಷ ಫಲಪ್ರದವಾದುದು.

೨೬. ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ದಾನಗಳಿಂದ ಬಂದ ಪುಣ್ಯವು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಖದಾಯಕವಾಗುವುದು. ಸತ್ಪುತ್ರನಾದರೋ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲೂ ಸುಖಪ್ರದನಾಗಿರುವನು.

೨೭. ಸತ್ಪುತ್ರನಿಗಿಂತ ಅಪ್ತನಾದ ಬಂಧುವು ಯಾರೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ನಂದನು ಸುಮ್ಮನಾಗಲು, ಯಶೋದಾರೋಹಿಣಿ ಯರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು.

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಸುವೇಷಃ ಪುರುಷಃ ಕೋ ವಾ ವೃಕ್ಷರೂಪೀ ಚ ಗೋಕುಲೇ |

ಭಗವನ್ದೇಶುನಾ ಕೇನ ವೃಕ್ಷತ್ವಂ ಸಮವಾಪ ಹ || ೨೮ ||

|| ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಕುಬೇರತನಯಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ನಾಮ್ನಾ ಯೋ ನಲಕೂಬರಃ |

ಜಗಾಮ ನಂದನವನಂ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥಂ ಸಹ ರಂಭಯಾ || ೨೯ ||

ನಿರ್ಜನೇ ಸರಸ್ತೀರೇ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನೇ ಮನೋಹರೇ |

ನಟವೃಕ್ಷಸಮಿಪೇ ಚ ಸೌರಭೇ ಪುಷ್ಪವಾಯುನಾ || ೩೦ ||

ವಿಧಾಯ ಪುಷ್ಪಶಯನಂ ರತ್ನದೀಪೈಶ್ಚ ದೀಪಿತಂ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮದ್ರವಸಂಯುತಂ || ೩೧ ||

೨೮. ನಾರದ.—ಎಲೈ ಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷರೂಪದಿಂದಿದ್ದ ಆ ಸುವೇಷಭೂಷಿತನಾದ ಪುರುಷನಾರು? ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ವೃಕ್ಷ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಡೆದಿದ್ದನು?

೨೯. ನಾರಾಯಣ:—ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕುಬೇರನಪುತ್ರನಾದ ನಲಕೂಬರನೆಂಬುವನು, ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯಾದ ರಂಭೆಯೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸಲು ನಂದನ ವನಕ್ಕೆ ಹೋದನು

೩೦ ಸರಸ್ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನವೂ, ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದ ನಟವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಆಕೆಯೊಡನೆ ಪರಿಮಳವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತನು

೩೧. ಅಲ್ಲಿಯೇ ರತ್ನದೀವಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಪುಷ್ಪಶಯನ ಮೊದಲನ್ನು ರಚಿಸಿ ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮುಂತಾದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡನು

ಪರಿತಃ ಪುಷ್ಪಮಾಲೈಶ್ಚ ಕ್ಷೌಮವಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ವೇಷ್ಠಿತಂ |
ತತ್ರ ರಂಭಾಂ ಸಮಾನೀಯ ವಿಜಹಾರ ಯಥೇಚ್ಛಯಾ

|| ೩೨ ||

ಶೃಂಗಾರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಕಾರಂ ಚ ವಿಪರೀತಾದಿಕಂ ಸುಖಂ |
ಚುಂಬನಂ ಪಟ್ಟಿಕಾರಂ ಚ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ನಿರೂಪಿತಂ

|| ೩೩ ||

ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಸಂಯೋಗತ್ರಿವಿಧಾಶ್ಲೇಷಣಂ ಮುದಾ |
ನಖದಂತಕರಕ್ರೀಡಾಂ ಚಕಾರ ರಸಿಕೇಶ್ವರಃ

|| ೩೪ ||

ಜಲಾತ್ಸ್ಥಲೇ ಸ್ಥಲಾತ್ತೋಯೇ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರನಿಶಾರದಃ |
ಸತಿಭೋಗಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತಂ ದದರ್ಶ ದೇವಲೋಮುನಿಃ

|| ೩೫ ||

ನಗ್ನಾಂ ರಂಭಾಂ ಮುಕ್ತಕೇಶೀಂ ಪೀನಶ್ರೋಣಿಪಯೋಧರಾಂ |
ನಖದಂತಕ್ಷತಾಂಗೀಂ ಚ ಪುಲಕಾಂಚಿತವಿಗ್ರಹಾಂ

|| ೩೬ ||

೩೨. ಸುತ್ತಲೂ ಹೂಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಣ ದಂತೆ ರಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ರಂಭೆಯೊಡನೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ರಮಿಸಿದನು

೩೩. ವಿಪರೀತರತವೇ ಮುಂತಾದ, ಎಂಟುವಿಧ ಶೃಂಗಾರಸುಖವನ್ನೂ, ಉತ್ತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆರು ವಿಧವಾದ ಚುಂಬನ ಸುಖವನ್ನೂ ಅವನು ಅನುಭವಿಸಿದನು.

೩೪. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಯವಗಳ ಸಂಶ್ಲೇಷವುಂಟಾಗುವ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರ ವಾದ ಅಲಿಂಗನಸುಖವನ್ನೂ, ನಖಕ್ಷತ ದಂತಕ್ಷತಾದಿ ಸುಖವನ್ನೂ ಆ ರಸಿಕೇಶ್ವರನು ಅನುಭವಿಸಿದನು.

೩೫. ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣನಾದ ಆತನು ನೀರಿನೊಳಗೂ, ನೆಲದಮೇಲೂ ಈ ರೀತಿ ರತಿಸುಖಾನುಭವ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದೇವಲನೆಂಬ ಮುನಿಯು ನೋಡಿದನು.

೩೬-೩೭. ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಸ್ತನಗಳಿಂದಲೂ, ದಪ್ಪವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬ ಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ದಂತಕ್ಷತ ನಖಕ್ಷತಗಳಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ,

ಪಶ್ಯಂತೀಂ ಪ್ರಾಣನಾಥಂ ಚ ಪಶ್ಯಂತಂ ಸಸ್ಮಿತಂ ಮುದಾ |
ವಕ್ರಭ್ರೂಽಭಂಗಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಕಾಮುಕೀಂ ಚ ದದರ್ಶ ತಾಂ || ೩೭ ||

ರತ್ನಕುಂಡಲಯುಗ್ಮೇನ ಗಂಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಾಂ |
ವಿಚಿತ್ರರತ್ನಮಾಲೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಮಾಲೈಶ್ಚ ಭೂಷಿತಾಂ || ೩೮ ||

ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಸಿಂಧೂರಬಿಂದುಸಂಯುತಾಂ |
ತಯಾ ಯುಕ್ತಾಂ ಪುಲಕಿತಂ ನೋತ್ತಿಷ್ಠಂತಂ ಸ್ಮರಾನ್ವಿತಂ || ೩೯ ||

ವೃಕ್ಷತ್ವಂ ಯಾಹಿ ಪಾಪಿಷ್ಠೇತ್ಯುನಾಚಿ ಮುನಿಪುಂಗವಃ |
ಶಶಾಪ ರಂಭಾಂ ಕಾಮಾರ್ತಾಂ ಮಾನುಷೀತ್ವಂ ಭವೇತಿ ಚ || ೪೦ ||

ಜನ್ಮೇಜಯಸ್ಯ ಸುಭಗಾ ಭವಿತಾ ಕಾಮುನೀತಿ ಚ |
ತ್ವಮೇವ ಗೋಕುಲಂ ಗಚ್ಛವ್ಯಕ್ಷರೂಪೀ ಭವೇತಿ ಚ || ೪೧ ||

ತಲೆಗೆದರಿಕೊಂಡು, ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ವಕ್ರ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಸುನೆಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಮುಕಿಯಾದ ಆ ರಂಭೆಯನ್ನೂ ಆ ಮುನಿಯು ನೋಡಿದನು

೩೮-೩೯. ಕವೋಲವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದಲೂ, ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರತ್ನ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಮನೋಹರಳಾಗಿ, ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ಸಿಂಧೂರಬಿಂದುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ರೋಮಾಂಕಿತಳಾಗಿರುವ ಅವಳೊಡನೆ ಕಾಮೋದ್ರಿಕ್ತನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ನಲಕೂಬರನನ್ನು ಆ ಮುನಿಯು ನೋಡಿದನು.

೪೦. ಕೂಡಲೇ ಆ ಮುನಿಯು, ಲಜ್ಜಾರಹಿತನೂ, ವಾಪಿಷ್ಠನೂ, ಆದ ನೀನು ವೃಕ್ಷಸ್ವರೂಪನಾಗೆಂದು ಶಾಪವಿತ್ತು ಕಾಮಾರ್ತಳಾದ ರಂಭೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಮಾನುಷಜನ್ಮವೆತ್ತೆಂದು ಶಪಿಸಿದನು.

೪೧. ರಂಭೆಯು ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಮೇಜಯ ಮಹಾರಾಜನ ಪತ್ನಿಯಾಗುವುದಾಗಿಯೂ, ನಲಕೂಬರನು ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ವರ್ತಮಾತ್ರೇಣ ಪುನರಾಯಾಸ್ಯಸಿ ಗೃಹಂ |
ರಂಭೇ ತ್ವಮಿಂದ್ರಸಂಯೋಗಾತ್ಪುನರಾಯಾಸ್ಯಸಿ ಧ್ರುವಂ || ೪೨ ||

ಇತ್ಯೇನಮುಕ್ತ್ವಾ ಸ ಮುನಿರ್ಜಗಾಮು ನಿಜಮಂದಿರಂ |
ಕುಬೇರತನಯಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಸ ಜಗಾಮು ನಿಜಾಲಯಂ || ೪೩ ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವಿಪ್ರ ರಂಭಾಖ್ಯಾನಂ ವದಾಮಿ ತೇ |
ಸುಚಂದ್ರಸ್ಯ ಗೃಹೇ ರಂಭಾ ಲಲಾಭ ಜನ್ಮ ಭಾರತೇ || ೪೪ ||

ಕನ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ವರೂಪಾ ಚ ಬಭೂವ ಸುಂದರೀ ವರಾ |
ತಾಂ ಚ ಸಾಲಂಕೃತಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಸುಚಂದ್ರೋ ನೃಪತೀಶ್ವರಃ || ೪೫ ||

ನಾನಾಕೌತುಕಸಂಯುಕ್ತಾಂ ದದೌ ಜನ್ಮೇಜಯಾಯ ಚ |
ಜನ್ಮೇಜಯಸ್ಯ ಸುಭಗಾ ಬಭೂವ ಮಹಿಷೀ ವರಾ || ೪೬ ||

೪೨. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ವರ್ತಮಾತ್ರದಿಂದ ನಲಕೂಬರನು ಶಾಪವಿಮುಕ್ತನಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಿಯೂ, ರಂಭೆಯು ದೇವೇಂದ್ರನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಶಾಪವಿಮುಕ್ತಳಾಗುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದನು.

೪೩. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಮುನಿಯು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಕುಬೇರಪುತ್ರನಾದ ನಳಕೂಬರನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

೪೪. ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಇದು ನಲಕೂಬರನ ಕಥೆಯಾಯಿತು. ಈಗ ರಂಭೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ರಂಭೆಯು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಚಂದ್ರನೆಂಬ ರಾಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವತ್ತಿದಳು.

೪೫. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಂತೆ ಸುಂದರಿಯಾದ ಆ ಕನ್ಯೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸುಳಾಗಲು ಸುಚಂದ್ರನು ಅವಳಿಗೆ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದ ಕೊಟ್ಟನು.

೪೬. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಡುಗರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ದಾನಮಾಡಲು ಅವಳು ಆ ರಾಜನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಾದಳು.

ಸ್ಥಾನೇ ಸ್ಥಾನೇ ನಿರ್ಜನೇ ಚ ರಾಜಾ ರೇನೇ ತಯಾ ಸಹ |
ಏಕದಾ ನೃಪತಿಶ್ರೇಷ್ಠಶ್ಚಾಶ್ವನೋಧೇನ ದೀಕ್ಷಿತಃ

|| ೪೭

ಅಶ್ವಸಂಗೋಪನಂ ಕೃತ್ವಾ ತಸ್ಯಾ ಶಕ್ರಶ್ಚ ಮಂದಿರೇ |
ಯಜ್ಞಾಶ್ವಂ ರುಚಿರಂ ಮತ್ವಾ ಕೌತುಕೇನ ಚ ಸುಂದರೀ

|| ೪೮

ದ್ರಷ್ಟುಂ ೭ ಗಾಮ ಸಾ ಸಾಧ್ವೀ ಚಾಶ್ವನೋಕಿಕಿನೀ ಮುದಾ |
ಶಕ್ರೋಽಶ್ವನಿಕಟೇ ಭೂತ್ವಾ ಧರ್ಷಯಾಮಾಸ ತಾಂ ಸತೀಂ

|| ೪೯

ತಯಾ ನಿವಾರ್ಯಮಾಣಶ್ಚ ರೇನೇ ತತ್ರ ತಯಾ ಸಹ |
ಮೂರ್ಛಾಪ್ರಮವಾಪ ಶಕ್ರಶ್ಚ ಬುಬುಧೇ ನ ದಿವಾನಿಕಂ

|| ೫೦

ಸಾ ಚ ಸಂಭೋಗಮಾತ್ರೇಣ ದೇಹಂ ತತ್ತ್ವಾಜ ಯೋಗತಃ |
ನೃಪಸ್ಯ ಲಜ್ಜಯಾ ಭೀತ್ಯಾ ಶಕ್ರಃ ಸ್ವರ್ಗೇ ಜಗಾಮ ಹ

|| ೫೧ ||

೪೭. ಜನುಮೇಜಯನು ಆಕೆಯೊಡನೆ ಯಥೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ರಮಿಸಿದನು.
ಹೀಗಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ಅವನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಮಾಡಲು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು.

೪೮. ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಬಣ್ಣಟ್ಟು ತನ್ನ
ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಯಜ್ಞಾಶ್ವನನ್ನು ವತ್ತಿಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆತನ
ಪತ್ನಿಯು ಹೊರಟಳು

೪೯. ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಆ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯು ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಕುದುರೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂದ್ರನು ಆಕೆಯನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಎಳೆದನು.

೫೦. ಅವಳು ಎಷ್ಟು ತಡೆದರೂ ಬಡವೆ ಆಕೆಯೊಡನೆ ಇಂದ್ರನು
ರಮಿಸಿದನು. ಆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು
ತಿಳಿಯದಾದನು.

೫೧. ಆ ರಾಣಿಯು ಅವನ ಸಂಭೋಗದಿಂದ, ಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ಯೋಗರಕ್ತ
ಯಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಳು. ಇತ್ತ ಇಂದ್ರನೂ ಆ ರಾಜನ ಭಯದಿಂದಲೂ,
ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು

ರಾಜಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮೃತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಲಲಾಪ ಭೃಶಂ ಮುಹುಃ |
ಯಜ್ಞಂ ಸಮಾಪ್ಯ ವಿಪ್ರೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಪೂರ್ಣಾಂ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಂ || ೫೨ ||

ರಂಭಾ ಚ ಮಾನವಂ ದೇಹಂ ತೃಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವರ್ಗಂ ಜಗಾಮ ಹ |
ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ವೃಕ್ಷಾರ್ಜುನಭಂಜನಂ || ೫೩ ||

ನಲಕೂಬರಸೋಕ್ಷಶ್ಚ ರಂಭಾಯಾಶ್ಚ ಮಹಾಮುನೇ |
ಪುಣ್ಯದಂ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಂ ಜನ್ಮನ್ಮತ್ಯುಜರಾಪಹಂ |
ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಮುಪರಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ || ೫೪ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ
ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ವೃಕ್ಷಾರ್ಜುನಭಂಜನಂ
ನಾಮ ಚತುರ್ದಶೋಧ್ಯಾಯಃ

೫೨ ರಾಜನು ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟನು. ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆಲ್ಲ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

೫೩ ಇತ್ತ ರಂಭೆಯು ಮಾನುಷದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಇಂತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನವೃಕ್ಷವನ್ನು ಮುರಿದುದರ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆನು.

೫೪. ಎಲೈ ಮಹಾಮುನಿಯೇ, ರಂಭೆ ಮತ್ತು ನಲಕೂಬರರ ಮೋಕ್ಷವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯೂ, ಜನ್ಮಜರಾಮರಣ ನಾಶಕವಾದದ್ದು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಯಾಯಿತು. ಈಗ ಮುಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ
ವೃಕ್ಷಾರ್ಜುನ ಭಂಜನವೆಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ
ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕುಬೇರನ ಮಗನಾದ ನಲಕೂಬರನು ಅಸ್ವರಸ್ತ್ರೀಯಾದ ರಂಭೆ ಯೊಡನೆ ಸ್ನೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೇವಲನೆಂಬ ಮುಸಿಯು ನೋಡಿ ಕಾಮುಕನಾದ ನಲಕೂಬರನು ಲಜ್ಜಾರಹಿತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವೃಕ್ಷವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ವಂತೆಯೂ, ರಂಭೆಯು ಮಾನುಷಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಜನುಮೇಜಯನ ಪತ್ನಿ ಯಾಗುವಂತೆಯೂ ಶಾಪವಿತ್ತನು. ಅದರಂತೆ ನಲಕೂಬರನು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನವೃಕ್ಷವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಶಾವನಿಮೋಚನೆಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಮ್ಮೆ ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಶೋದೆಯು ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ತಿಂದು ಎರಜಾಡಿಗಳು ನದಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿಬಂದ ಯಶೋದೆಯು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ, ಬಾಲಕನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ (ಅರ್ಜುನ) ಮತ್ತಿಮರಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಳು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮರವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ನಲಕೂಬರನು ಶಾವನಿಮುಕ್ತನಾದನು. ಇತ್ತ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೆದರಿರಬಹುದೆಂದು ಶಾಂತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ರಂಭೆಯೂ ಜನುಮೇಜಯನ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಮಾಡಲು ಯಜಾಶ್ವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ, ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಹೋಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನಿಂದ ಉಪಭುಕ್ತಳಾಗಿ ಮಾನುಷದೇಹದಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾದಳು.

— || ಓಂ ||—

-- | ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||--

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾವುರಾಣೇ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಪಂಚದಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಏಕದಾ ಕೃಷ್ಣ ಸಹಿತೋ ನಂದೋ ವೃಂದಾವನಂ ಯಯೌ |

ತತ್ರೋಪವನಭಾಂಡೀರೇ ಚಾರಯಾಮಾಸ ಗೋಧನಂ

|| ೧ ||

ಸರಃ ಸುಸ್ವಾದುತೋಯಂ ಚ ಪಾಯಯಾಮಾಸ ತತ್ಪಪೌ |

ಉವಾಸ ವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ಚ ಬಾಲಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವವಕ್ಷಸಿ

|| ೨ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕೃಷ್ಣೋ ಮಾಯಾಮಾನುಷವಿಗ್ರಹಃ |

ಚಕಾರ ಮಾಯಯಾಕಸ್ಮಾನ್ಮೇಘಾಚ್ಛನ್ನಂ ನಭೋ ಮುನೇ

|| ೩ ||

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ :— ಒಮ್ಮೆ ನಂದಗೋಪನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡಗೂಡಿ ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಪವನದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೨. ಅನಂತರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ, ತಾನೂ ಕುಡಿದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮರದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು

೩. ಆಗ ಮಾಯಾಮಾನುಷರೂಪಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮಾಯಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆಕಾಶವನ್ನು ಮೇಘಾವೃತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಮೇಘಾವೃತಂ ನಭೋಃ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ಯಾಮಲಂ ಕಾನನಾಂತರಂ |
ಝಂಝಾವಾತಂ ಮಹಾಶಬ್ದಂ ವಜ್ರಶಬ್ದಂ ಚ ದಾರುಣಂ || ೪ ||

ವೃಷ್ಟಿಧಾರಾಮತಿಸ್ಥೂಲಾಂ ಕಂಪಮಾನಾಂಶ್ಚ ಪಾಠಪಾನ್ |
ದೃಷ್ಟ್ವೈವಂ ಪತಿಸ್ತಂಧಾನ್ನಂದೋ ಭಯಮವಾಪ ಹ || ೫ ||

ಕಥಂ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಗೋವತ್ಸಾನ್ನಿಹಾಯ ಸ್ವಾಶ್ರಮಂ ಬತ |
ಗೃಹಂ ಯದಿ ನ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಭವಿತಾ ಬಾಲಕಸ್ಯ ಕಿಂ || ೬ ||

ಏನಂ ನಂದೇ ಪ್ರವದತಿ ರುರೋದ ಶ್ರೀಹರಿಸ್ತದಾ |
ಪಯೋಭಿಯಾ ಹರಿಶ್ಚೈವ ಸಿತುಃ ಕಂಠಂ ದಧಾರ ಸಃ || ೭ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರಾಧಾಽಜಗಾಮ ಕೃಷ್ಣಸನ್ನಿಧಿಂ |
ಗಮನಂ ಕುರ್ವತೀ ರಾಜಹಂಸಖಂಜನಗಂಜನಂ || ೮ ||

೪-೫. ಈ ರೀತಿ ಆಕಾಶವು ಮೇಘಾವೃತವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಉವನವೆಲ್ಲ ಅಂಧಕಾರಮಯವಾದುದನ್ನೂ, ಬಿರುಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಿಡಿಲಿನ ಮಹಾಧ್ವನಿಯನ್ನೂ, ಅತಿದಪ್ಪವಾದ ವಾರಿಧಾರೆಯನ್ನೂ, ಮರಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಕೊಂಬೆಗಳು ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನಂದನು ನೋಡಿ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದನು.

೬. ' ಅಯ್ಯೋ ಹಸುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಮನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅಥವಾ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಶಿಶುವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಗತಿಯೇನು ' ?

೭. ನಂದನು ಈ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಮಳೆಗೆ ಹೆದರಿ ದಂತೆ ನಟಿಸಿ ತಂದೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

೮. ಇಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಧೆಯು ರಾಜಹಂಸದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿರುವೆಡೆಗೆ ಬಂದಳು

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಿಚಂದ್ರಾಭಾಮುಷ್ಣವಕ್ತ್ರಮನೋಹರಾ |
ಶರನ್ನಧ್ಯಾಹ್ನಪದ್ಮಾನಾಂ ಶೋಭಾವೋಚನಲೋಚನಾ

|| ೯ ||

ಪರಿತಸ್ತಾರಕಾಪಕ್ಷ್ಮವಿಚಿತ್ರಕಜ್ಜಲೋಜ್ವಲಾ |
ಖಗೇಂದ್ರಚಂಚುಚಾರು ಶ್ರೀಶಂಸಾನಾಶನನಾಸಿಕಾ

|| ೧೦ ||

ತನ್ನಧ್ಯಸ್ಥಲಶೋಭಾರ್ಹಸ್ಥೂಲಮುಕ್ತಾಫಲೋಜ್ವಲಾ |
ಕಬರೀನೇಷಸಂಯುಕ್ತಾ ಮಾಲತೀಮಾಲ್ಯನೇಷ್ವಿತಾ

|| ೧೧ ||

ಗ್ರೀಷ್ಮಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಾರ್ತಾಂಡಪ್ರಭಾಮುಷ್ಣಕಕುಂಡಲಾ |
ಪಕ್ಷಬಿಂಬಫಲಾನಾಂ ಚ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಾಧರಯುಗ್ಮಕಾ

|| ೧೨ ||

ಮುಕ್ತಾಪಂಕ್ತಿಪ್ರಭಾತ್ಯೈಕದಂತಪಂಕ್ತಿ ಸಮುಜ್ವಲಾ |
ಈಷತ್ಪುಲ್ಲಕುಂದಾನಾಂ ಸುಪ್ರಭಾನಾಶಕಸ್ವಿತಾ

|| ೧೩ ||

೯. ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಿಮಾಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಮನೋಹರನಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಆ ರಾಧೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಶರದೃತುವಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಕಮಲದಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದುವು.

೧೦. ಕರಿಗುಡ್ಡಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ರೆಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಮೂಗು ವಕ್ಷರಾಜನಾದ ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದಿತು.

೧೧. ಆ ಮೂಗಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರನಾದ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯೊಂದನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ಬಾಚಿ ಹೆರಳು ಕಟ್ಟಿ ಜಾಜೀಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದಿದ್ದಳು.

೧೨. ಗ್ರೀಷ್ಮಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾದ ಆಕೆಯ ಅಧರವು ತೊಂಡೆಹಣ್ಣುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದಿತು.

೧೩. ಮುತ್ತಿನ ನಾಲುಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ದಂತವಜ್ರಿಯಿಂದಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಳಿದ ಮೊಲ್ಲೆಮೊಗ್ಗನ್ನು ಹೋಲುವ ಮಂದಸ್ಥಿತದಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರಳಾಗಿದ್ದಳು.

ಕಸ್ತೂರೀಬಿಂದುಸಂಯುಕ್ತ ಸಿಂದೂರಬಿಂದುಭೂಷಿತಾ |
ಕಪಾಲಂ ಮಲ್ಲಿಕಾಯುಕ್ತಂ ಬಿಭ್ರತೀ ಶ್ರೀಯುತಂ ಸತೀ || ೧೪ ||

ಸುಚಾರುವರ್ತುಲಾಕಾರಕಪೋಲಪುಲಕಾನ್ವಿತಾ |
ಮಣಿರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರಾಣಾಂ ಹಾರೇರಕ್ಷಲಭೂಷಿತಾ || ೧೫ ||

ಸುಚಾರುಶ್ರೀಫಲಯುಗ ಕಠಿಣಸ್ತನಸಂಗತಾ |
ಪತ್ರಾವಲೀಶ್ರಿಯಾ ಯುಕ್ತಾ ದೀಪ್ತಾ ಸದ್ರತ್ನತೇಜಸಾ || ೧೬ ||

ಸುಚಾರುವರ್ತುಲಾಕಾರಮುದರಂ ಸುಮನೋಹರಂ |
ವಿಚಿತ್ರತ್ರೀವಲೀಯುಕ್ತಂ ನಿನ್ನ ನಾಭಿಂ ಚ ಬಿಭ್ರತೀ || ೧೭ ||

ಸದ್ರತ್ನ ಸಾರರಚಿತಮೇಖಲಾಜಾಲಭೂಷಿತಾ |
ಕಾಮಾಸ್ತ್ರ ಸಾರಭ್ರಾಭಂಗಯೋಗೀಂದ್ರಚಿತ್ರಮೋಹಿನೀ || ೧೮ ||

೧೪ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದೂರದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಟ್ಪು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

೧೫. ವರ್ತುಲಾಕಾರವೂ, ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಕಪೋಲವು ರೋಮಾಂಚಿತ ವಾಗಿದ್ದಿತು. ಶ್ರೀಷ್ಕವಾದ ಮಣಿ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳ ಹಾರವನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

೧೬ ಸುಂದರವಾದ ಬಿಲ್ವಫಲದಂತೆ ಕಠಿನವಾದ ಸ್ತನಗಳ ಮೇಲೆ ಮಕರಿ ಕಾದಿ ವತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ರತ್ನ ಹಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾಗಿದ್ದಳು.

೧೭. ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತ್ರಿವಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅತಿಗಂಭೀರವಾದ ನಾಭಿಯಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತವಾದ ಅಕೆಯ ಉದರವು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರ ವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು

೧೮. ಶ್ರೀಷ್ಕರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ಡಾಬನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಮನ್ಮಥಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಹುಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಗಂಟೆಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಕೆಯು ಯೋಗಿಶ್ರೀಷ್ಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಕರಿಣಶ್ರೋಣೀಯುಗಲಂ ಧರಣೀಧರನಿಂದಿತಂ |

ಸ್ಥಳಪದ್ಮಪ್ರಭಾಮುಷ್ಪಚರಣಂ ದಧತೀ ಮುದಾ

|| ೧೯ ||

ರತ್ನಭೂಷಣಸಂಯುಕ್ತಂ ಯೋನಕದ್ರವಸಂಯುತಂ |

ಮಣೀಂದ್ರಶೋಭಾಸಂಮುಷ್ಪಸಾಲಕ್ತಕಪುನರ್ಭವಂ

|| ೨೦ ||

ಸದ್ರತ್ನಸಾರರಚಿತಕ್ಷಣನ್ಮಂಜೀರರಂಜಿತಂ |

ರತ್ನಕಂಕಣಕೇಯೂರ ಚಾರುಶಂಖವಿಭೂಷಿತಾ

|| ೨೧ ||

ರತ್ನಾಂಗುಲೀಯನಿಕರವಹ್ನಿತುದ್ಧಾಂತುಕೋಜ್ವಲಾ |

ಚಾರುಚಂಪಕಪುಷ್ಪಾಣಾಂ ಪ್ರಭಾಮುಷ್ಪಕಲೇಬರಾ-

|| ೨೨ ||

ಸಹಸ್ರದಲಸಂಯುಕ್ತ ಕ್ರೀಡಾಕಮಲಮಾಜ್ಞಲಂ |

ಶ್ರೀಮುಖ ಶ್ರೀದರ್ಶನಾರ್ಥಂ ವಿಭ್ರತೀ ರತ್ನದರ್ಪಣಂ

|| ೨೩ ||

೧೯. ವರ್ವತದ ಕಾಶಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲಕಾರವನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ನಿತಂಬ ಬಿಂಬಗಳಿಂದಲೂ, ನೆಲದಾನರೆಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಚರಣದ್ವಯಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತಳಾಗಿದ್ದಳು.

೨೦. ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮನೋಹರವಾದ ಅರಗಿನ ರಸವನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು. ಉಗುರುಗಳಿಗೂ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ರತ್ನಭೂಷಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಳು.

೨೧. ಮನೋಹರವಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುವ ರತ್ನನೂಪುರಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದ ಬಾಹುವುರಿ ಮತ್ತು ಬಳೆಗಳಿಂದಲೂ, ಶಂಖಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೨೨. ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ಉಂಗುರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ವರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರದ್ವಯವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಮನೋಹರವಾದ ಸಂಪಿಗೆ ಬಣ್ಣದ ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

೨೩. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಹಸ್ರದಳಗಳುಳ್ಳ ಕಮಲವನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರತ್ನಗನ್ನಡಿಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದಳು.

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ನಿರ್ಜನೇ ನಂದೋ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಯಯೌ |
ಚಂದ್ರಕೋಟಿಪ್ರಭಾಮುಷ್ಠಾಂ ಭಾಸಯಂತೀಂ ದಿಶೋ ದತ | ೨೪ ||

ನನಾಮ ತಾಂ ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರೋ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಃ |
ಜಾನಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಗರ್ಗಮುಖಾತ್ಪದ್ಮಾಧಿಕಪ್ರಿಯಾಂ ಹರೇಃ | ೨೫ ||

ಜಾನಾಮಿಮಾಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಂ ನಿರ್ಗುಣಮಚ್ಯುತಂ |
ತಥಾಪಿ ಮೋಹಿತೋಽಹಂ ಚ ಮಾನವೋ ವಿಷ್ಣು ಮಾಯಯೌ | ೨೬ ||

ಗೃಹಾಣ ಸ್ರಾಣನಾಥಂ ಚ ಗಚ್ಛ ಭದ್ರೇ ಯಥಾಸುಖಂ |
ಪಶ್ಚಾದ್ವಾಸ್ತಸಿ ಮತ್ಪುತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೂರ್ಣಮನೋರಥಂ | ೨೭ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರದದೌ ತಸ್ಯೈ ರುದಂತಂ ಬಾಲಕಂ ಭಿಯೌ |
ಜಗ್ರಾಹ ಬಾಲಕಂ ರಾಧಾ ಜಹಾಸ ಮಧುರಂ ಸುಖಾತ್ | ೨೮ ||

೨೪. ಕೋಟಿಚಂದ್ರಂ ಕಾಂತಿಯುತಳಾಗಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ
ಅಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಂದಗೋಪನು ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾದನು.

೨೫. ಅಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ಆನಂದಾರ್ಪಪೂರಿತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿ
ಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿ, 'ನೀನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ
ಳೆಂಬುದನ್ನು ಗರ್ಗಮಹರ್ಷಿಯ ಮುಖವಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು.

೨೬. ಈ ಶಿಶುವು ಕೂಡ ನಿರ್ಗುಣನೂ. ನಾಕರಹಿತನೂ ಆದ ಮಹಾ
ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆವತಾರವೆಂದು ತಿಳಿದೆನು. ಆದರೂ ಮಾನವನಾತ್ರನಾದ ನಾನು
ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿರುವೆನು.

೨೭. ಎಲೈ ಮಂಳಾಂಗಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು
ಇಷ್ಟಬಂದೆಡೆಗೆ ತೆರಳು. ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಪೂರ್ಣವಾದನಂತರ ನನ್ನ ಪುತ್ರ
ನನ್ನು ನನಗೆ ತಂದುಕೊಡು.

೨೮. ಇಂತು ನುಡಿದು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನಂದಗೋಪನು
ರಾಧೆಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಧಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಸುಖ
ವರವಶಳಾಗಿ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರಿದಳು.

ಉನಾಚ ನಂದಂ ಸಾ ಯತ್ನಾನ್ನ ಪ್ರಕಾಶ್ಯಂ ರಹಸ್ಯಕಂ |
ಅಹಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಯಾ ನಂದ ಕತಿಜನ್ಮಫಲೋದಯಾತ್ || ೨೯ ||

ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತ್ವಂ ಗರ್ಗವಚನಾತ್ಸರ್ವಂ ಜಾನಾಸಿ ಕಾರಣಂ |
ಅಕಥ್ಯಮಾವಯೋರ್ಗೋಪ್ಯಂ ಚರಿತಂ ಗೋಕುಲೇ ವ್ರಜ || ೩೦ ||

ವರಂ ವೃಣು ವ್ರಜೇಶ ತ್ವಂ ಯತ್ತೇ ಮನಸಿ ವಾಂಛಿತಂ |
ದದಾಮಿ ಲೀಲಯಾ ತುಭ್ಯಂ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಂ || ೩೧ ||

ರಾಧಿಕಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾಮುನಾಚ ವ್ರಜೇಶ್ವರಃ |
ಯುವಯೋಶ್ಚ ರಣೇ ಭಕ್ತಿಂ ದೇಹಿ ನಾನ್ಯತ್ರ ಮೇ ಸ್ವಹಾ || ೩೨ ||

೨೯. ಅನಂತರ ರಾಧೆಯು ನಂದನನ್ನು ಕುರಿತು, ಎಲೈ ನಂದನೇ, ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡು. ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಇಂದು ನಾನು ನಿನಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತೆನು.

೩೦. ವಂಡಿತನಾದ ನೀನು ಗರ್ಗವರ್ಹರ್ಷಿಯ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ ಹೋಗು.

೩೧. ಎಲೈ ವ್ರಜವತಿಯೇ ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಷಿತವಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿಕೋ. ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಆ ವರವನ್ನು ನಿನಗೆ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದ ಕೊಡುವೆನು.

೩೨. ರಾಧೆಯಾಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದಗೋವನು ಇಂತೆಂದನು. ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಿಲ್ಲ

ಯೌವಯೋಃ ಸಂನಿಧೌ ವಾಸಂ ದಾಸ್ಯಸಿ ತ್ವಂ ಸುದುರ್ಲಭಂ |

ಅವಾಭ್ಯಾಂ ದೇಹಿ ಜಗತಾನುಂಬಿಕೇ ಪರಮೇಶ್ವರಿ

|| ೩೩ ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ನಂದಸ್ಯ ವಚನಮನಾಚ ಪರಮೇಶ್ವರೀ |

ದಾಸ್ಯಾಮಿ ದಾಸ್ಯಮತುಲಮಿದಾನೀಂ ಭಕ್ತಿರಸ್ತು ತೇ

|| ೩೪ ||

ಅವಯೋಶ್ಚ ರಣಾಂಭೋಜೇ ಯುವಯೋಶ್ಚ ದಿನಾನಿಶಂ |

ಪ್ರೇಫುಲ್ಲಹೃದಯೇ ಶಶ್ವತ್ಸ್ಮೃತಿರಸ್ತು ಸುದುರ್ಲಭಾ

|| ೩೫ ||

ಮಾಯಾ ಯುವಾಂ ಚ ಪ್ರಚ್ಯನ್ತೌ ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಮದ್ವರಾತ್ |

ಗೋಲೋಕೇ ಯಾಸ್ಯಥಾಂತೇ ಚ ವಿಹಾಯ ಮಾನವೀಂ ತನುಂ

|| ೩೬ ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸಾನಂದಂ ಕೃತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಸ್ವವಕ್ಷಸಿ |

ದೂರಂ ನಿನಾಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಚ ಯಥೇಪ್ಸಿತಂ

|| ೩೭ ||

೩೩. ನನಗೂ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಗೂ, ಸುದುರ್ಲಭವಾದ ನಿಮ್ಮ ಸಹವಾಸವನ್ನು ದಯವಾಲಿಸು. ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅನುಗ್ರಹ ಸಿವರೆ ನಾಕು

೩೪. ನಂದನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಇಂತೆಂದಳು. ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ದಯವಾಲಿಸುವೆನು. ಈಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ.

೩೫. ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ವಿಕಸಿತವಾದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸುದುರ್ಲಭವಾದ ನಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಧ್ಯಾನವು ಸರ್ವದಾ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರಲಿ.

೩೬. ನನ್ನ ವರದಿಂದ ಮಾಯೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನುಷದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಿರಿ

೩೭. ರಾಧಾದೇವಿಯು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಆನಂದವರವಶಳಾಗಿ ತನಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದೆಡೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಕೃತ್ವಾ ವಕ್ಷಸಿ ತಂ ಕಾಮಾಚ್ಛೇಚ್ಛೇಷಂಶ್ಚೇಷಂ ಚುಚುಂಬ ಚ |
ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗೀ ಸಸ್ಮಾರ ರಾಸಮಂಡಲಂ || ೩೮ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರಾಧಾ ಮಾಯಾಸದ್ರತ್ನ ಮಂಡಪಂ |
ದದರ್ಶ ರತ್ನಕಲಶಶೇನ ಚ ಸಮನ್ವಿತಂ || ೩೯ ||

ನಾನಾವಿಚಿತ್ರಚಿತ್ರಾಡ್ಯಂ ಚಿತ್ರಕಾನನಶೋಭಿತಂ |
ಸಿಂದೂರಾಕಾರಮಣಿಭಿಃ ಸ್ತಂಭಸಂಘೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ || ೪೦ ||

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವಯುಕ್ತಯಾ |
ಸಂಯುಕ್ತಂ ಮಾಲತೀಮಾಲಾಸಮೂಹಪುಷ್ಪಶಯ್ಯಯಾ || ೪೧ ||

ನಾನಾಭೋಗಸಮಾಯುಕ್ತಂ ದಿವ್ಯದರ್ಪಣಸಂಯುತಂ |
ಮಣೀಂದ್ರಮುಕ್ತಾಮಾಣಿಕ್ಯ ಮಾಯಾಜಾಲೈರ್ವಿಭೂಷಿತಂ || ೪೨ ||

೩೮ ಕಾಮಾರ್ತಳಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಚುಂಬಿಸಿದಳು. ದೋವಾಂಚಿತಶರೀರಳಾಗಿ ರಾಸಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

೩೯. ಕೂಡಲೇ ರಾಧೆಯು, ನೂರಾರು ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದ ವರಿವೂರ್ಣವಾಗಿ
ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ರತ್ನಮಂಡವವನ್ನು ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಂಡಳು

೪೦. ಆ ಮಂಡವವು ನಾನಾವಿಧ ವಿಚಿತ್ರಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿ,
ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಾನನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾಗಿ, ಸಿಂಧೂರವರ್ಣದ ಮಣಿಗಳಿಂದಲೂ,
ಸ್ತಂಭಸಮೂಹದಿಂದಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

೪೧. ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮ ಮುಂತಾದ ಲೇವನ
ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಜಾಜೇಹೂಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಶಯನದಿಂದಲೂ, ಆ
ಮಂಡವವು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಿತು.

೪೨. ಅನೇಕ ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನಗನ್ನಡಿಗಳಿಂದಲೂ,
ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮುತ್ತು, ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮತ್ತು ರತ್ನಹಾರಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಭೂಷಿತ
ವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಮಣೀಂದ್ರಸಾರರಚಿತಕಪಾಟೇನ ಸಮನ್ವಿತಂ |

ಭೂಷಿತಂ ಭೂಷಿತೈರ್ವಸ್ತ್ರೈಃ ಪತಾಕಾನಿಕರೈರ್ವರೈಃ |

ಕುಂಕುಮಾಕಾರಮಣಿಭಿಃ ಸಪ್ತಸೋಪಾನಸಂಯುತಂ

|| ೪೩ ||

ಯುಕ್ತಂ ಷಟ್ಪದಸಂಯುಕ್ತೈಃ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಂ ಚ ಪುಷ್ಪಿತೈಃ |

ಸಾ ದೇವೀ ಮಂಡಪಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಗಾಮಾಭ್ಯಂತರಂ ಮುದಾ

|| ೪೪ ||

ದದರ್ಶ ತತ್ರ ತಾಂಬೂಲಂ ಕರ್ಪೂರಾದಿಸಮನ್ವಿತಂ |

ಜಲಂ ಚ ರತ್ನಕುಂಭಸ್ಥಂ ಸ್ವಚ್ಛಂ ಶೀತಂ ಮನೋಹರಂ

|| ೪೫ ||

ಸುಧಾಮಧುಭ್ಯಾಂ ಪೂರ್ಣಾನಿ ರತ್ನಕುಂಭಾನಿ ನಾರದ |

ಪುರುಷಂ ಕಮನೀಯಂ ಚ ಕಿಶೋರಶ್ಯಾಮಸುಂದರಂ

|| ೪೬ ||

ಕೋಟಿಕಂದರ್ಪಲೀಲಾಭಂ ಚಂದನೇನ ವಿಭೂಷಿತಂ |

ಶಯಾನಂ ಪುಷ್ಪಶಯ್ಯಾಯಾಂ ಸಸ್ಥಿತಂ ಸುಮನೋಹರಂ

|| ೪೭ ||

೪೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಂಕುಮ ವರ್ಣದ ಮಣಿ ಸೋಪಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಆ ಮಂಡಪವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

೪೪. ಪುಷ್ಪಿತವಾದ ದುಂಬಿಗಳ ಮಕರಂದಪಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನಿಡಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಾವೃತವಾದ ಆ ಮಂಡಪವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಧೆಯು ಅದರ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

೪೫. ಅಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನೂ, ರತ್ನಕಲಶಪೂರಿತವಾದ ಸ್ವಚ್ಛವೂ ಶೀತಲವೂ ಆದ ಜಲವನ್ನೂ ಕಂಡಳು.

೪೬. ಎಲೈ ನಾರದನೇ ಅಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮತ್ತು ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ರತ್ನಕಲಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕಿಶೋರ ವಯಸ್ಕನೂ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನೂ ಆದ ಪುರುಷನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿದಳು.

೪೭ ಕೋಟಿಮನ್ಮಥರ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದ ಆ ಯುವಕನು. ಚಂದನಚರ್ಚಿತ ಕಳೇಬರನಾಗಿ, ಪುಷ್ಪಶಯನದಲ್ಲಿ ನಗುಮುಖದಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದನು.

ಸೀತವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಂ ಪ್ರಸನ್ನ ವದನೇಕ್ಷಣಂ |

ಮಣೀಂದ್ರಸಾರನಿರ್ಮಾಣಂ ಕ್ಷಣನ್ಮಂಜೀರರಂಜಿತಂ

|| ೪೮ ||

ಸದ್ರತ್ನ ಸಾರನಿರ್ಮಾಣಕೇಯೂರವಲಯೋನ್ಮಿತಂ |

ಮಣೀಂದ್ರಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಗ ಡಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಂ

|| ೪೯ ||

ಕೌಸ್ತುಭೇನ ಮಣೀಂದ್ರೇಣ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಸಮುಜ್ವಲಂ |

ಶರತ್ಪರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯವ್ರಭಾಮುಷ್ಯಮುಖೋಜ್ವಲಂ

|| ೫೦ ||

ಶರತ್ಪುಲ್ಲಕಮಲಪ್ರಭಾಮೋಚನಲೋಚನಂ |

ನಾಲತೀನಾಲ್ಯಸಂಸ್ಥಿ ಸ್ವಶಿಖಿಪಿಚ್ಛ ಸುಶೋಭಿತಂ

|| ೫೧ ||

ತ್ರಿವಂಕಚೂಡಾಂ ಬಿಭ್ರಂತಂ ಪಶ್ಯಂತಂ ರತ್ನಮಂದಿರಂ |

ಕ್ರೋಡಂ ಬಾಲಕಶೂನ್ಯಂ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾತಂ ನನಯೌವ್ಸನಂ

|| ೫೨ ||

೪೮. ಸೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು, ಮಂಜುಳಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಮಣಿಮಂಜೀರವನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಪ್ರಸನ್ನವಾದ ಮುಖನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಪವಡಿಸಿದ್ದನು.

೪೯ ಶ್ರೀಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಬಾಹುಪುರಿಗಳು ಅವನ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಣಿಕುಂಡಲಗಳು ಅವನ ಕರ್ಣೋಲಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

೫೦. ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಯಿಂದಲೂ, ಶರತ್ಪರ್ವಣಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರನಾಗಿವೆ.

೫೧. ಶರದ್ವಸಂತಿವಿನ ವಿಕಸಿತ ಕಮಲದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಆ ಯುವಕನು, ಶಿಖಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲತೀಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿದು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೫೨. ತ್ರಿವಂಕ ಚೂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ರತ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಮೇಲ್ಮುಖನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಆ ನವಯುವಕನನ್ನೂ, ತನ್ನ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಶಿಶುಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಆ ರಾಧೆಯು ನೋಡಿದಳು.

ಸರ್ವಸ್ಮೃತಿಸ್ವರೂಪಾ ಸಾ ತಥಾಪಿ ವಿಸ್ತಯಂ ಯಯೌ |

ರೂಪಾ ರಾಸೇಶ್ವರೀ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನೋಹ ಸುಮನೋಹರಂ || ೫೩ ||

ಕಾನೂಚ್ಚಕ್ಷುಶ್ಚ ಕೋರಾಭ್ಯಾಂ ಮುಖಚಂದ್ರಂ ಪಪೌ ಮುದಾ |

ನಿಮೇಷರಹಿತಾ ರಾಧಾ ನವಸಂಗಮಲಾಲಸಾ || ೫೪ ||

ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗೀ ಸ್ಥಿತಾ ಮದನಾತುರಾ |

ತಾಮುವಾಚ ಹರಿಸ್ತತ್ರ ಸ್ವೇರಾನನಸರೋರುಹಾಂ |

ನವಸಂಗಮಯೋಗ್ಯಾಂ ಚ ಪತ್ಯಂತೀಂ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ || ೫೫ ||

|| ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ರಾಧೇ ಸ್ಮರಸಿ ಗೋಲೋಕವೃತ್ತಾಂತಂ ಸುರಸಂಸದಿ

|| ೫೬ ||

೫೩. ಸರ್ವಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ರಾಸೇಶ್ವರಿಯಾದ ಆ ರಾಧೆಯು ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಿತಳಾಗಿ ಆಯುನಕನ ಮನೋಹರವಾದ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಹಿತಳಾದಳು.

೫೪. ಕಾನೂಸಕ್ತಳೂ, ನವಸಂಗಮೋತ್ಸುಕಳೂ ಆದ ಆ ರಾಧೆಯು ರೆವೈ ಯನ್ನೂ ಬಡಿಯದೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಚಕೋರಗಳಿಂದ ಆ ಯುನಕನ ಮುಖ ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ವಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

೫೫ ಮದನಾತುರಳಾಗಿ, ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ ನಿಂತಿರಲು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತ ನವಸಂಗಮೋತ್ಸುಕಳಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೇ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಆ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಯುನಕನು ಇಂತೆಂದನು.

೫೬. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ಎಲಾ ರಾಧೆಯೇ ? :ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನೀನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯಾ ?

ಅದ್ಯ ಪೂರ್ಣಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸ್ವೀಕೃತಂ ಯತ್ಪುರಾ ಪ್ರಿಯೇ |
ತ್ವಂ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ರಾಧೀ ಪ್ರೇಯಸೀ ಚ ವರಾನನೇ || ೫೭ ||

ಯಥಾ ತ್ವಂ ಚ ತಥಾಸ್ವಹಂ ಚ ಭೇದೋ ಹಿ ನಾವಯೋರ್ಧ್ವವಂ |
ಯಥಾ ಕ್ಷೀರೇ ಚ ಧಾವಲ್ಯಂ ಯಥಾಸ್ವಗ್ನೌ ದಾಹಿಕಾ ಸತಿ || ೫೮ ||

ಯಥಾ ಸೃಥಿವ್ಯಾಂ ಗಂಧತ್ವ ತಥಾಹಂ ತ್ವಯಿ ಸಂತತಂ |
ವಿನಾ ಮೃದಾ ಘಟಂ ಕರ್ತುಂ ವಿನಾ ಸ್ಪರ್ಶೇನ ಕುಂಡಲಂ || ೫೯ ||

ಕುಲಾಲಃ ಸ್ಪರ್ಶಕಾರತ್ವ ನಹಿ ಕತ್ತಃ ಕದಾಚನ |
ತಥಾ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ಸೃಷ್ಟಿಮಹಂ ಕರ್ತುಂ ನ ಚ ಕ್ಷಮಃ || ೬೦ ||

ಸೃಷ್ಟೇರಾಧಾರಭೂತಾ ತ್ವಂ ಬೀಜರೂಪೋಹಮಚ್ಯುತಃ |
ಆಗಚ್ಛ ಶಯನೇ ಸಾಧ್ವಿ ಕುರು ವಕ್ಷಸ್ಥಲೇ ಹಿ ಮಾಂ || ೬೧ ||

೫೭ ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಳೂ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ
ಅಧಿಕಳೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಇಂದು
ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವೆನು.

೫೮. ನೀನು ಹೇಗೋ ನಾನೂ ಹಾಗೇ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ.
ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳುವೂ, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖವೂ, ಅಭೇದದಿಂದಿರುವಂತೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ
ಭಿನ್ನರಾಗಿವೇವೆ

೫೯-೬೦. ವೃಥಾವಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧವಿರುವಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಮಣ್ಣೆ
ಲ್ಲದೆ ಗಡಿಗೆಮಾಡಲು ಕುಂಬಾರನಿಗೂ, ಚಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಕುಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಲು
ಆಕೃಷಾಲಿಗೂ ಹೇಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೋ ಹಾಗೆ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲಶಕ್ತ
ನಾಗುವೆನು.

೬೧ ನೀನು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆಧಾರರೂಪಳಾಗಿಯೂ ನಾಶರಹಿತನಾದ ನಾನು
ಬೀಜಸ್ವರೂಪನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲಾ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯೇ
ಪುಷ್ಪಶಯನದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೋ.

ತ್ವಂ ಮೇ ಶೋಭಾಸ್ವರೂಪಾಸಿ ದೇಹಸ್ಯ ಭೂಷಣಂ ಯಥಾ |

ಕೃಷ್ಣಂ ನಂದತಿ ಮಾಂ ಲೋಕಾಸ್ತ್ವಯೈವ ರಹಿತಂ ಯದಾ || ೬೨ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಚ ತದಾ ತೇಽಪಿ ತ್ವಯೈವ ಸಹಿತಂ ಪರಂ |

ತ್ವಂ ಚ ಶ್ರೀಸ್ತ್ವಂ ಚ ಸಂಪತ್ತಿಸ್ತ್ವನುಧಾರಸ್ವರೂಪಿಣೀ || ೬೩ ||

ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಾಸಿ ಸರ್ವರೂಪೋಽಹಮಕ್ಷರಃ |

ಯದಾ ತೇಜಃ ಸ್ವರೂಪೋಽಹಂ ತೇಜೋರೂಪಾಸಿ ತ್ವಂ ತದಾ || ೬೪ ||

ನ ಶರೀರೀ ಯದಾಹಂ ಚ ತದಾ ತ್ವಮಶರೀರಿಣೀ |

ಸರ್ವಬೀಜಸ್ವರೂಪೋಽಹಂ ಸದಾ ಯೋಗೇನ ಸುಂದರಿ || ೬೫ ||

ತ್ವಂ ಚ ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಾ ಚ ಸರ್ವಸ್ತ್ರೀರೂಪಧಾರಿಣೀ |

ಮಮಾಂಗಾಂಶಸ್ವರೂಪಾ ತ್ವಂ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿರೀಶ್ವರೀ || ೬೬ ||

೬೨. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಭೂಷಣವು ಶೋಭಾದಾಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ನೀನು ನನಗೆ ಶೋಭಾದಾಯಕಳಾಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವಾಗ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇವಲ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

೬೩. ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಅದುದರಿಂದ ನೀನೇ ಕಾಂತಿ, ಸಂಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಧಾರ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವೆ.

೬೪. ನೀನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಳೂ, ನಾನು ವಿಶ್ವರೂಪನೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ತೇಜಃ ಸ್ವರೂಪನಾದಾಗ ನೀನೂ ತೇಜೋರೂಪಳಾಗಿರುವೆ.

೬೫. ಯಾವಾಗ ನಾನು ಶರೀರರಹಿತನಾಗಿರುವೆನೋ ಆಗ ನೀನೂ ಅಶರೀರಿಣಿ ಯಾಗಿರುವೆ. ಎಲೌ ಸುಂದರಿಯೇ, ನಾನು ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವ ಬೀಜಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವೆ.

೬೬. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಳಾದ ನೀನು ಸಕಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೂಪಧಾರಿಣಿ ಯಾಗಿರುವೆ. ಮೂಲವ್ರಕೃತಿಯಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಸರ್ವಾಂಶಸಂಭೂತಳಾಗಿರುವೆ.

ತಕ್ತ್ಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಚ ಜ್ಞಾನೇನ ಮಯಾ ತುಲ್ಯಾ ವರಾನನೇ |
ಆವಯೋರ್ಭೇದ ಬುದ್ಧಿಂ ಚ ಯಃ ಕರೋತಿ ನರಾಧಮಃ || ೬೭ ||

ತಸ್ಯ ವಾಸಃ ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ಯಾವಚ್ಚಂದ್ರದಿನಾಕರೌ |
ಪೂರ್ವಾನ್ಯಪ್ತ ಪರಾನ್ಯಪ್ತ ಪುರುಷಾನ್ಪಾತಯತ್ಯಥಃ || ೬೮ ||

ಕೋಟಿಜನ್ಮಾರ್ಜಿತಂ ಪುಣ್ಯಂ ತಸ್ಯ ನಶ್ವತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ |
ಅಜ್ಞಾನಾದಾವಯೋರ್ನಿವಾಂ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ನರಾಧಮಾಃ || ೬೯ ||

ಪಚ್ಯಂತೇ ನರಕೇ ಘೋರೇ ಯಾವಚ್ಚಂದ್ರದಿನಾಕರೌ |
ರಾಶಬ್ದಂ ಕುರ್ವತಸ್ತ್ರಸ್ಯೋ ದದಾಮಿ ಭಕ್ತಿಮುತ್ತಮಾಂ || ೭೦ ||

ಧಾಶಬ್ದಂ ಕುರ್ವತಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಯಾಮಿ ಶ್ರವಣಲೋಭತಃ |
ಯೇ ಸೇವಂತೇ ಚ ದತ್ವಾ ಮಾಮುಪಚಾರಾಂಶ್ಚ ಷೋಡಶ |
ಯಾವಜ್ಜೀವನಪರ್ಮಂತಂ ಯಾ ಪ್ರೀತಿರ್ಜಾಯತೇ ನುನು || ೭೧ ||

೬೭-೬೮ ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನಗೆ ಸದೃಶಳಾಗಿರುವೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಭೇದಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇಣಿಸುವ ನರಾಧಮನು ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವವರೆಗೆ ಕಾಲಸೂತ್ರವೆಂಬ ನರಕದಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಿಂದಿನ ಏಳುಜನಗಳನ್ನೂ, ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಏಳುಜನಗಳನ್ನೂ ನರಕಕ್ಕೆ ನೂಕುವನು.

೬೯-೭೦. ಅವನ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಯು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವ ನೀಚಮನುಷ್ಯರು ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವವರೆಗೆ ಘೋರವಾದ ನರಕದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವರು. 'ರಾಧಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'ರಾ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನು.

೭೧-೭೨. 'ಧಾ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನು. ತಮ್ಮ ಜೀವಾವಧಿ

ಸಾ ಪ್ರೀತೀರ್ನುಮ ಜಾಯೇತ ರಾಧಾಶಬ್ದಾತ್ಪ್ರತೋಧಿಕಾ |

ಪ್ರಿಯಾ ನ ಮೇ ತಥಾ ರಾಧೇ ರಾಧಾವಕ್ತಾ ತತೋಽಧಿಕಃ || ೭೨ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂತಃ ಶಿವೋ ಧರ್ಮೋ ನರನಾರಾಯಣಾವ್ಯಸೀ |

ಕಪಿಲಶ್ಚ ಗಣೇಶಶ್ಚ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಶ್ಚ ಮತ್ತಿಯಃ || ೭೩ ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸರಸ್ವತೀ ದುರ್ಗಾ ಸಾವಿತ್ರಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ತಥಾ |

ಮಮ ಪ್ರಿಯಾಶ್ಚ ದೇವಾಶ್ಚ ತಾಸ್ತಥಾಪಿ ನ ತತ್ಸಮಾಃ || ೭೪ ||

ತೇ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಣತುಲ್ಯಾ ಮೇ ತ್ವಂ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಾ ಸತಿ |

ಭಿನ್ನ ಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಾಸ್ತೇ ಚ ತ್ವಂ ಚ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಥಲೇ ಸ್ಥಿತಾ || ೭೫ ||

ನನಗೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸುವವರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುವುದೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯು 'ರಾಧಾ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದು. 'ರಾಧಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದು ಬೇರಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. 'ರಾಧಾ' ಎಂದು ಹೇಳುವವನೂ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯನು.

೭೩. ಬ್ರಹ್ಮ, ಆದಿಶೇಷ, ಶಿವ, ಧರ್ಮವುರುಷ, ಮತ್ತು ನರನಾರಾಯಣ ಋಷಿಗಳೂ, ಕಪಿಲ, ಗಣೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ತಿಕೇಯರೂ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೭೪. ಅಂತೆಯೇ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತೀ, ದುರ್ಗಾ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯರೂ ಇತರ ದೇವತೆಗಳೂ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ರಾಧೆಯಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾರೂ ಇಲ್ಲ.

೭೫. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಳಾಗಿರುವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲೇ ಸ್ವದಾ ನೆಲೆಸಿರುವೆ.

ಯಾ ಮೇ ಚತುರ್ಭುಜಾ ಮೂರ್ತಿರ್ಬಿಭರ್ತಿ ವಕ್ಷಸಿ ಪ್ರಿಯಾಂ ।

ಸೋಽಹಂ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವರೂಪಸ್ತ್ವಾಂ ವಿವಹಾಮಿ ಸ್ವಯಂ ಸದಾ || ೭೬ ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ತಸೌ ತಲೈ ಮನೋರಮೇ ।

ಉನಾಚ ರಾಧಿಕಾ ನಾಥಂ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾ || ೭೭ ||

|| ರಾಧಿಕೋ ಉನಾಚ ||

ಸ್ವರಾಮಿ ಸರ್ವಂ ಜಾನಾಮಿ ವಿಸ್ವರಾಮಿ ಕಥಂ ವಿಭೋ ।

ಯತ್ಪಂ ವದಸಿ ಸರ್ವಾಽಹಂ ತ್ವತ್ಪಾದಾಬ್ಜ ಪ್ರಸಾದತಃ || ೭೮ ||

ಈಶ್ವರಸ್ಯಾಪ್ರಿಯಾಃ ಕೇಚಿತ್ತ್ರಿಯಾಶ್ಚ ಕುತ್ರ ಕೇಚನ ।

ಯೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ನ ಸ್ಮರಂತಿ ತಥಾ ತೇಷು ತನಾಕೃಪಾ || ೭೯ ||

೭೬. ಚತುರ್ಭುಜನುಳ್ಳ ನನ್ನ ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿಯು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೃಷ್ಣಸ್ವರೂಪನಾದ ನಾನೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವೆನು.

೭೭. ಇಂತು ನುಡಿದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮನೋಹರವಾದ ಶಯನದಲ್ಲಿ ಪವಡಿ ಸಿರಲು ರಾಧೆಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದಳು.

೭೮. ರಾಧಿಕಾ:—ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ಹಿಂದೆ ನೀನು ನುಡಿದಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆನು.

೭೯. ಕೆಲವರು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈಶ್ವರನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ನನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೂರ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ನೀನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿರ್ದಯಳಾಗಿರುವೆ

ತೃಣಂ ಚ ಪರ್ವತಂ ಕರ್ತುಂ ಸಮರ್ಥಃ ಪರ್ವತಂ ತೃಣಂ |
ತಥಾಃ ಸಿ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯೇ ಚ ಸಂಪತ್ತೌ ಚ ಸಮಾ ಕೃಪಾ || ೮೦ ||

ತಿಷ್ಠತ್ಯಹಂ ಶಯಾನಸ್ತ್ವಂ ಕಥಾಭಿರ್ಮತ್ಸ್ಯಾಣಂ ಗತಂ |
ತತ್ಸ್ಯಾಣಂ ಚ ಯುಗಸಮಂ ನಾಹಂ ಪ್ರಾಣಿಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಾ || ೮೧ ||

ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೇ ಚ ಶಿರಸಿ ದೇಹಿ ತೇ ಚರಣಾಂಬುಜಂ |
ದುನೋಲತಿ ಮನ್ಮನಃ ಸದ್ಯಸ್ತ್ವದೀಯೇವಿರಹಾನಲಾತ್ || ೮೨ ||

ಪುರಃ ಪಪಾತ ಮೇ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತ್ವದೀಯೇಚರಣಾಂಬುಜೇ |
ನೀತಾ ಮಯಾ ನಹಿ ಕ್ಲೇಶಾದ್ಧೃಷ್ಟಮನ್ಯತ್ಕಲೇಬರಂ || ೮೩ ||

ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಂಗಂ ದೃಷ್ಟ್ಯವ ದತ್ತೇ ಶಾಂತೇ ಮುಖಾಂಬುಜೇ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುಖಾರವಿಂದಂ ಚ ನಾನ್ಯಂ ಗಂತುಂ ಚ ಸಾ ಕ್ಷಮಾ || ೮೪ ||

೮೦. ಹುಲ್ಲನ್ನು ವರ್ವತವನ್ನಾಗಿಯೂ, ವರ್ವತವನ್ನು ಹುಲ್ಲನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲು ನೀನು ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವೆ. ಆದರೂ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ, ಅಯೋಗ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾದ ಕೃಪೆದೋರಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡುವೆ.

೮೧. ನೀನು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿಂತು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಯಾವ ಕಾಲವು ಕ್ಷಣದಂತೆ ಕಳೆದುಹೋಯಿತೋ ಆ ಯುಗ ಸದೃಶವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಪಡೆಯಲಾರೆ.

೮೨. ನನ್ನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿರಃಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ನಿನ್ನ ಚರಣ ಕಮಲಗಳನ್ನಿಡು. ನಿನ್ನ ವಿರಹಾಗ್ನಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅತ್ಯಂತ ಪೀಡಿತವಾಗಿದೆ.

೮೩. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬಿದ್ದಿತು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಇತರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ನಿಧಾನವಾಯಿತು.

೮೪. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಯವವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಶಾಂತವಾದ ನಿನ್ನ ಮುಖಕಮಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ನಿಂತಿತು. ನಿನ್ನ ಮುಖಾರವಿಂದವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆಡೆ ಚಲಿಸಲಾರದು.

ರಾಧಿಕಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಹಾಸ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |
ತಾಮುನಾಚ ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿನಿರೂಪಿತಂ

|| ೮೫ ||

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉವಾಚ ||

ನ ಖಂಡನೀಯಃ ತತ್ತತ್ರ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಂ ನಿರೂಪಿತಂ |
ತಿಷ್ಠ ಭದ್ರೇ ಕ್ಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ತವ ಪ್ರಿಯೇ

|| ೮೬ ||

ತ್ವನ್ನನೋರಥಪೂರ್ಣಸ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಕಾಲಃ ಸಮಾಗತಃ |
ಯಸ್ಯ ಯಲ್ಲಿಖಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಯತ್ರ ಕಾಲೇ ನಿರೂಪಿತಂ

|| ೮೭ ||

ತದೇವ ಖಂಡಿತುಂ ರಾಧೇ ಕ್ಷಮೋ ನಾಹಂ ಚ ಕೋ ವಿಧಿಃ |
ವಿಧಾತುಶ್ಚ ವಿಧಾತಾಹಂ ಯೇಷಾಂ ಯಲ್ಲೇಖನಂ ಕೃತಂ

|| ೮೮ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾದೀನಾಂ ಚ ಕ್ಷುದ್ರಾಣಾಂ ನ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಕದಾಚನ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಜಗಾಮ ಪುರತೋ ಹರೇಃ

|| ೮೯ ||

೮೫. ಇಂತು ರಾಧೆಯಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಮನಕ್ಕು ಹಿತವೂ, ಸತ್ಯವೂ, ಶ್ರುತಿಸ್ಮೃತಿಸಮ್ಮತವೂ ಆದ ನುಡಿಯನ್ನಾಡಿದನು.

೮೬. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : — ಎಲಾ ಪ್ರಿಯಳೇ, ನಾನು ಮೊದಲಾಡಿದುದನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಕಾಲ ನೀನು ನಿಲ್ಲು ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವೆನು.

೮೭. ನಿನ್ನ ಮನೋರಥಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವ ಕಾಲವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಒದಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿನಿಯಮವಿದೆಯೋ ಅಂತೆಯೇ ನಡೆಯುವುದು.

೮೮-೮೯. ಅದನ್ನು ನಾನಾಗಲೀ, ವಿಧಾತನಾಗಲೀ ಅಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಗೂ ಆದಿಕಾರಣನಾದ ನಾನೂ ಕೂಡ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕ್ಷುದ್ರಪ್ರಾಣಿಯವರೆಗೆ ಯಾರ ಹಣೆಯ ಬರಹವನ್ನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಲಾರೆನು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತನು.

ಮಾಲಾಕಮಂಡಲುಕರ ಈಷತ್ಸ್ತೇರಚತುರ್ಮುಖಃ |
ಗತ್ವಾ ನನಾನು ತಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರತುಷ್ಟ್ವಾನ ಯಥಾಗತಂ || ೯೦ ||

ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಃ ಪುಲಕಿತೋ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಃ |
ಸ್ತುತ್ವಾ ನತ್ವಾ ಜಗದ್ಧಾತಾ ಜಗಾನು ಹರಿಸನ್ನಿಧಿಂ || ೯೧ ||

ಪುನರ್ನತ್ವಾ ಪ್ರಭುಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಜಗಾನು ರಾಧಿಕಾಂತಿಕಂ |
ಮೂರ್ಧ್ನಾ ನನಾನು ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಮಾತುಸ್ತಚ್ಚ ರಣಾಂಬುಜೇ || ೯೨ ||

ಚಕಾರ ಸಂಭ್ರಮೇಣೈವ ಜಟಾಜಾಲೇನ ವೇಷ್ಪಿತಂ |
ಕಮಂಡಲುಜಲೇನೈವ ಶೀಘ್ರಂ ವ್ರಕ್ಷಾಲಿತಂ ಮುದಾ || ೯೩ ||

ಯಥಾಗಮಂ ಪ್ರತುಷ್ಟ್ವಾನ ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತಃ ಪುನಃ |

|| ಬ್ರಹ್ಮೋನಾಚ ||

ಹೇ ಮಾತಸ್ತತ್ಪದಾಂಭೋಜಂ ದೃಷ್ಟ್ವಂ ಕೃಷ್ಣವ್ರಸಾದತಃ || ೯೪ ||

೯೦. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಂಡಲುವನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳಲ್ಲೂ ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಆಗಮೋಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು.

೯೧. ರೋಮಾಂಚತಶರೀರನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಾಶ್ರುವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ, ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಅವನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

೯೨. ಮತ್ತೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಗದೊಡೆಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಾತೆಯ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

೯೩. ಆಕೆಯ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜಟಾಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಕಮಂಡಲುವಿನ ಜಲದಿಂದ ಆ ಪಾದಗಳನ್ನು ತೊಳೆದನು.

೯೪. ಅನಂತರ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಆಗಮೋಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮ:—ಎಲಾ ಮಾತೆಯೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದೆನು

ಸುದುರ್ಲಭಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಭಾರತೇ ಚ ವಿಶೇಷತಃ |

ಷಷ್ಠಿವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ಪುರಾ ಮಯಾ || ೯೫ ||

ಭಾಸ್ಕರೇ ಪುಷ್ಕರೇ ತೀರ್ಥೇ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |

ಆಜಗಾಮ ವರಂ ದಾತುಂ ವರದಾತಾ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ || ೯೬ ||

ವರಂ ವ್ಯಣೇಷ್ಟೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಚ ಸ್ವಾಭೀಷ್ಟಂ ಚ ವೃತಂ ಮುದಾ |

ರಾಧಿಕಾಚರಣಾಂಭೋಜಂ ಸರ್ವೇಷಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಂ || ೯೭ ||

ಹೇ ಗುಣಾತೀತ ಮೇ ಶೀಘ್ರಮಧುನೈವ ಪ್ರದರ್ಶಯ |

ಮಯೇತ್ಯುಕ್ತೋ ಹರಿರಯಮುನಾಚ ಮಾಂ ತಸಸ್ವಿನಂ || ೯೮ ||

೯೫. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ದರ್ಶನಪಡೆಯಲು ನಾನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತನಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆನು.

೯೬. ಸವಿತ್ರತಮವಾದ ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿರಲು ವರಪ್ರದನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು.

೯೭. ಬಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳಿನ್ನಲು 'ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಭೀಷ್ಟವೂ, ಸರ್ವಸುದುರ್ಲಭವೂ ಆದ ರಾಧೆಯ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸೆಂದು' ಬೇಡಿದೆನು.

೯೮. ಎಲೈ ಗುಣಾತೀತನೇ, ನನಗೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಧಾಚರಣ ಕಮಲಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸೆಂದು ಬೇಡಲು, ದೀನನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಇಂತೆಂದನು.

ದರ್ಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕಾಲೇ ಚ ವತ್ಸೇದಾನೀಂ ಕ್ಷಮೇತಿ ಚ |

ಸಹೀತ್ವರಾಜ್ಞಾ ನಿಫಲಾ ತೇನ ದೃಷ್ಟಂ ಪದಾಂಬುಜಂ

|| ೯೯ ||

ಸರ್ವೇಷಾಂ ವಾಂಛಿತಂ ಮಾತಗೋಲೋಕೇ ಭಾರತೇಽಧುನಾ |

ಸರ್ವಾದೇವಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಂಶಾ ಜನ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಕೃತಿಕಾ ಧ್ರುವಂ

|| ೧೦೦ ||

ತ್ವಂ ಕೃಷಾಂ ಗಾರ್ಧಸಂಭೂತಾ ತುಲ್ಯಾ ಕೃಷ್ಣೇನ ಸರ್ವತಃ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಮಯಂ ರಾಧಾ ತ್ವಂ ರಾಧಾ ನಾ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೧೦೧ ||

ನಹಿ ವೇದೇಷು ಮೇ ದೃಷ್ಟ ಇತಿ ಕೇನ ನಿರೂಪಿತಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾದ್ಬಹಿರೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ಗೋಲೋಕೋಽಸ್ತಿ ಯಥಾಂಭಿಕೇ || ೧೦೨ ||

೯೯. ಎಲೈ ವತ್ಸನೇ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನೀರೀಕ್ಷಿಸು. ಉಚಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನು ಎಂದನು. ಈಶ್ವರಾಜ್ಞೆಯು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು.

೧೦೦ ಎಲಾ ಮಾತೆಯೇ, ಗೋಲೋಕದಲ್ಲೂ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಬಯಸುವರು. ದೇವಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಂಶಸಂಭವರು. ಜನನಮರಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕುವವರು ಪ್ರಾಕೃತಿಕರು.

೧೦೧. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆರ್ಧಾಂಗಸಂಭೂತಳಾದ ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮಕಸಿಸಿರುವೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಿನಗೆ ಅಭಿನ್ನನಾಗಿಯೂ, ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಭಿನ್ನಳಾಗಿಯೂ ಇರುವಿರಿ.

೧೦೨. ಎಲಾ ಅಂಬಿಕೆಯೇ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಹೊರಗೂ ಮೇಲೂ ಗೋಲೋಕ ಒರುವಂತೆ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ, ಅಭಿನ್ನರಾಗಿಯೂ ಇರುವಿರಿ. ಪೇದದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಭೇದವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ವೈಕುಂಠಶ್ಚಾಪ್ಯಜನ್ಯಶ್ಚ ತ್ವಮಜನ್ಯಾ ತಥಾಂಬಿಕೇ |
ಯಥಾ ಸಮಸ್ತಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂಶಾಂಶಜೀವಿನಃ || ೧೦೩ ||

ತಥಾ ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಾ ತ್ವಂ ತೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಸಂಸ್ಥಿತಾ |
ಪುರುಷಾಶ್ಚ ಹರೇರಂಶಾಸ್ತ್ವದಂಶಾ ನಿಖಿಲಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ || ೧೦೪ ||

ಆತ್ಮನಾ ದೇಹರೂಪಾ ತ್ವಮಸ್ತ್ಯಾಧಾರಸ್ತ್ವಮೇವ ಹಿ |
ಅಸ್ಯಾನು ಪ್ರಾಣೈಸ್ತ್ವಂ ಮಾತಸ್ತ್ವತ್ಪ್ರಾಣೈರಯಮಿಾಶ್ವರಃ || ೧೦೫ ||

ಕಿಮಹೋ ನಿರ್ಮಿತಃ ಕೇನ ಹೇತುನಾ ಶಿಲ್ಪಕಾರಿಣಾ |
ನಿತ್ಯೋಯಂ ಚ ತಥಾ ಕೃಷ್ಣಸ್ತ್ವಂ ಚ ನಿತ್ಯಾ ತಥಾಂಬಿಕೇ || ೧೦೬ ||

ಅಸ್ಯಾಂಶಾ ತ್ವಂ ತ್ವದಂಶೋನ್ಯಾವ್ಯಯಂ ಕೇನ ನಿರೂಪಿತಃ |
ಅಹಂ ವಿಧಾತಾ ಜಗತಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಜನಕಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೦೭ ||

೧೦೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ, ನೀನೂ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಹಿತರಾಗಿರುವಿರಿ. ಸಮಸ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶಾವತಾರಿಗಳಾದ ಜೀವಿಗಳೂ ನಾಶ ರಹಿತರಾಗಿರುವರು.

೧೦೪. ನೀನು ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಳಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವೆ. ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಂಶದಿಂದಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಅಂಶದಿಂದಲೂ ಜನಿಸಿರುವರು.

೧೦೫. ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ನೀನೂ ದೇಹದಾರಿಣಿಯಾಗಿಯೂ, ಆತ್ಮನಿಗೆ ನೀನೇ ಆಧಾರಸ್ವರೂಪಳಾಗಿಯೂ ಇರುವೆ. ಆತ್ಮನಿಗೆ ಆಧಾರಳಾಗಿ ನೀನು ಮಾತೆ ಯೆಂದು, ನಿನಗೆ ಆಶ್ರಯನಾಗಿ ಆತನು ಈಶ್ವರನೆಂದೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ

೧೦೬. ಯಾವ ಶಿಲ್ಪಿಚತುರನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿತ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೂ, ನಿತ್ಯಳಾದ ನಿನ್ನನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಇದು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದೆ.

೧೦೭. ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಂಶಜಳೋ, ಅಥವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ನಿನ್ನ ಅಂಶಸಂಭವನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ದೇವತೆಗಳ ಜನಕನೂ, ನಿಖಿಲ ಜಗತ್ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಕರ್ತನೂ ಆದ ನಾನೇ ಅರಿಯೆನು.

ತಂ ಪರಿತ್ವಾ ಗುರುಮುಖಾದ್ಭವಂತ್ಯೇವ ಬುಧಾ ಜನಾಃ |
ಗುಣಾನಾಂ ವಾಸ್ತವಾನಾಂ ತೇ ಶತಾಂತಂ ವಕ್ತುಮಶ್ವಮಃ || ೧೦೮ ||

ವೇದೋ ವಾ ಪಂಡಿತೋ ವ್ಯಾಸಃ ಕೋ ವಾ ತ್ವಾಂ ಸ್ತೋತುಮೀಶ್ವರಃ |
ಸ್ತವಾನಾಂ ಜನಕಂ ಜ್ಞಾನಂ ಬುದ್ಧಿಜ್ಞಾನಾಂಬಿಕಾ ಸದಾ || ೧೦೯ ||

ತ್ವಂ ಬುದ್ಧೇಜನನೀ ಮಾತಃ ಕೋ ವಾ ತ್ವಾಂ ಸ್ತೋತುಮೀಶ್ವರಃ |
ಯದ್ವಸ್ತು ದೃಷ್ಟಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ತದ್ಧಿ ವಕ್ತುಂ ಬುಧಃ ಕ್ಷಮಃ || ೧೧೦ ||

ಯದದೃಷ್ಟಾಶ್ರುತಂ ವಸ್ತು ತನ್ನಿರ್ವಕ್ತುಂ ಚ ಕಃ ಕ್ಷಮಃ |
ಅಹಂ ಮಹೇಶೋನಂತಶ್ಚ ಸ್ತೋತುಂ ತ್ವಾಂ ಕೋಽಸಿ ನ ಕ್ಷಮಃ || ೧೧೧ ||

ಸರಸ್ವತೀ ಚ ವೇದಾಶ್ಚ ಕ್ಷಮಃ ಕಃ ಸ್ತೋತುಮೀಶ್ವರಃ |
ಯಥಾಗಮಂ ಯಥೋಕ್ತಂ ಚ ನ ಮಾಂ ನಿಂದಿತುಮರ್ಹಸಿ || ೧೧೨ ||

೧೦೮. ನಿನ್ನ ವಾಸ್ತವವಾದ ಗುಣಗಳ ನೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಉಪದೇಶವಡೆದು ಪರಿಸುವ ಮನುಜನು ವಂಡಿತನೆನಿಸುವನು. ಆದರೆ ಅದೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದುದು.

೧೦೯. ಚತುರ್ವೇದಗಳಾಗಲೀ, ವಂಡಿತನಾಗಲೀ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಮುಗಿಯಲಾರರು. ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯು ದೊರೆಯಲು ಜಗದಂಬಿಕೆಯ ಅನುಗ್ರಹಬೇಕು.

೧೧೦. 'ಎಲಾ ಮಾತೆಯೇ, ಬುದ್ಧಿಗೂ ಜನನಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಸ್ತುತಿಸಲಾವರು'? ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಾಣುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ವಂಡಿತನಾದವನು ವರ್ಣಿಸಿಯಾನು.

೧೧೧. ನೋಡದೆಯೂ, ಕೇಳದೆಯೂ ಇರುವ ವಾಚಾಮಗೋಚರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಯಾರು ವರ್ಣಿಸಿಯಾರು? ನಾನಾಗಲೀ, ಮಹೇಶ್ವರನಾಗಲೀ, ಅನಂತನಾಗಲೀ, ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಶಕ್ತರಲ್ಲ.

೧೧೨. ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಲೀ, ಚತುರ್ವೇದಗಳಾಗಲೀ, ಆಗಮೋಕ್ತವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾಗದಿರುವಾಗ ನಾನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲೆನು? ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಬೇಡ.

ಈಶ್ವರಾಣಾಮಿಶ್ವರಸ್ಯ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯೇ ಸಮಾ ಕೃಪಾ |

ಜನಸ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾಲ್ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಣೇ ದೋಷಃ ಕ್ಷಣೇ ಗುಣಃ

|| ೧೧೩ ||

ಜನನೀ ಜನಕೋ ಯೋ ವಾ ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಮತಿ ಸ್ನೇಹತಃ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಗತಾಂ ಧಾತಾ ತಸೌ ಚ ಪುರತಸ್ತಯೋಃ

|| ೧೧೪ ||

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚರಣಾಂಭೋಜಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ನಂದ್ಯಮಿಷ್ಠಿತಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚ ಕೃತಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಂ ಯಃ ಪಠೇನ್ನ ರಃ

|| ೧೧೫ ||

ರಾಧಾನಾಥನಯೋಃ ಪಾದೇ ಭಕ್ತಿರ್ದಾಸ್ಯಂ ಲಬೇದ್ಧ್ರವಂ |

ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲನಂ ಕೃತ್ವಾ ಮೃತ್ಯುಂ ಜಿತ್ವಾ ಸುದುರ್ಜಯಂ |

ವಿಲಂಘ್ಯ ಸರ್ವಲೋಕಾಂಶ್ಚ ಯಾತಿ ಗೋಲೋಕಮುತ್ತಮಂ

|| ೧೧೬ ||

೧೧೩. ದೇವಾದಿದೇವನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ, ಅಯೋಗ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮನಾದ ಕೃಪೆಯಿರುವುದು. ವರಾಧೀನನಾದ ಮನುಜನಲ್ಲಿ ಗುಣದೋಷಗಳು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವುದು.

೧೧೪. ಮಾತೆಯಾಗಲೀ, ಪಿತನಾಗಲೀ ಮಕ್ಕಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತನು.

೧೧೫-೧೧೬. ಜಗದ್ವಂದ್ಯವೂ, ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟವೂ ಆದ ರಾಧಾನಾಥನರ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ ನಂದಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಕೃತವಾದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ವರಿಸುವ ಮನುಜನು ರಾಧಾನಾಥನರ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮಬಂಧನವನ್ನು ಕಳೆದು, ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುವರು.

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸ್ತವನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುವಾಚ ಹ ರಾಧಿಕಾ || ೧೧೭ ||

ವರಂ ವೃಣು ವಿಧಾತಸ್ತ್ವಂ ಯತ್ರೇ ಮನಸಿನರ್ತತೇ |
ರಾಧಿಕಾವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾಮುವಾಚ ಜಗದ್ವಿಧಿಃ || ೧೧೮ ||

ವರಂ ಚ ಯುವಯೋಃ ಸಾದಪದ್ಮಭಕ್ತಿಂ ಚ ದೇಹಿ ಮೇ |
ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ವಿಧಿನಾ ರಾಧಾ ತೂರ್ಣಮೋಮಿತ್ಯುವಾಚ ಹ || ೧೧೯ ||

ಪುನರ್ನನಾಮ ತಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ವಿಧಾತಾ ಜಗತಾಂ ವತಿಃ |
ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರಜ್ವಲ್ಯಾ ಚ ಹುತಾಶನಂ || ೧೨೦ ||

ಹರಿಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ ಹವನಂ ಚಕಾರ ವಿಧಿನಾ ವಿಧಿಃ |
ಉತ್ಥಾಯ ಶಯನಾತ್ಕೃಷ್ಣ ಉವಾಸ ವಹ್ನಿಸನ್ನಿಧೌ || ೧೨೧ ||

೧೧೭. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಬ್ರಹ್ಮನ ಸ್ತುತಿವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧಾ ದೇವಿಯೂ ಇಂತೆಂದಳು.

೧೧೮. ‘ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಲಷಿತವಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೋ’ ಎನ್ನಲು, ರಾಧಾದೇವಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಕರ್ತನು ಇಂತೆಂದನು.

೧೧೯. ಎಲೌ ಮಾತೆಯೇ, ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯೊಂದೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವೆನ್ನಲು ರಾಧಾದೇವಿಯು ಕೂಡಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಳು

೧೨೦-೧೨೧. ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಪುನಃ ಮಾತೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸಿ, ಆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಗೊಳಿಸಿ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸ್ಮರಣಮಾಡುತ್ತಾ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹವನಮಾಡಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಶಯನದಿಂದಿದ್ದು ಅಗ್ನಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು.

ಬ್ರಹ್ಮಣೋಕ್ತೇನ ವಿಧಿನಾ ಚಕಾರ ಹವನಂ ಸ್ವಯಂ |

ಪ್ರಣಮಯ್ಯ ಪುನಃ ಕೃಷ್ಣಂ ರಾಧಾಂ ತಾಂ ಜನಕಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೨೨ ||

ಕೌತುಕಂ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಸಪ್ತಧಾ ಚ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಂ |

ಪುನಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಂ ರಾಧಾಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಹುತಾಶನಂ || ೧೨೩ ||

ಪ್ರಣಮಯ್ಯ ತತಃ ಕೃಷ್ಣಂ ವಾಸಯಾಮಾಸ ತಂ ವಿಧಿಃ |

ತಸ್ಯಾ ಹಸ್ತಂ ಚ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಗ್ರಾಹಯಾಮಾಸ ತಂ ವಿಧಿಃ || ೧೨೪ ||

ವೇದೋಕ್ತ ಸಪ್ತಮಂತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪಾಠಯಾಮಾಸ ಮಾಧವಂ |

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ರಾಧಿಕಾಹಸ್ತಂ ಹರೇರ್ವಕ್ಷಸಿ ವೇದವಿತ್ || ೧೨೫ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಹಸ್ತಂ ರಾಧಾಯಾಃ ಪೃಷ್ಠದೇಶೇ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ |

ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಮಂತ್ರಾಂ ಸ್ತ್ರೀನ್ಪಾಠಯಾಮಾಸ ರಾಧಿಕಾಂ || ೧೨೬ ||

೧೨೨. ಮತ್ತು ವಿಘ್ನುಕ್ತವಾಗಿ ತಾನೂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹವನಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಧೆಯರಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಅಭಿವಂದನೆಮಾಡಿಸಿದನು.

೧೨೩. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಏಳುಸುತ್ತು ವ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿಸಿ ಇಬ್ಬರ ಕೈಗಳಿಗೂ ಮಂಗಳಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು.

೧೨೪. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿಸಿ, ರಾಧಾದೇವಿಯ ವ್ರಾಣಿಗ್ರಹಣಮಾಡುವಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೧೨೫. ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಏಳು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಹೇಳಿಸಿ, ಆತನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಇರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.

೧೨೬. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹಸ್ತವನ್ನು ರಾಧಾದೇವಿಯ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಇರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ರಾಧೆಯಿಂದ ಮೂರು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದನು.

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾಂ ಜಾನುವಿಲಂಬಿತಾಂ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಾರಾಧಾದ್ವಾರಾ ದದೌ ಮುದಾ || ೧೨೭ ||

ಪ್ರಣಮಯ್ಯ ಪುನಃ ಕೃಷ್ಣಂ ರಾಧಾಂ ಚ ಕಮಲೋದ್ಭವಃ |

ರಾಧಾಗಲೇ ಹರಿದ್ವಾರಾ ದದೌ ಮಾಲಾಂ ಮನೋಹರಾಂ |

ಪುನಶ್ಚ ವಾಸಯಾವಃ ಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂ ಕಮಲೋದ್ಭವಃ || ೧೨೮ ||

ತದ್ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇ ರಾಧಾಂ ಚ ಸಸ್ಮಿತಾಂ ಕೃಷ್ಣಚೇತಸಾಂ |

ಪುಟಾಂಜಲಿಂ ಕಾರಯಿತ್ವಾ ಮಾಧವಂ ರಾಧಿಕಾಂ ನಿಧಿಃ || ೧೨೯ ||

ಪಾಠಯಾ ಮಾಸ ವೇದೋಕ್ತಾನ್ಮಂಚ ಮಂತ್ರಾಂಶ್ಚ ನಾರದ |

ಪ್ರಣಮಯ್ಯ ಪುನಃ ಕೃಷ್ಣಂ ಸಮರ್ಪ್ಯ ರಾಧಿಕಾಂ ನಿಧಿಃ || ೧೩೦ ||

೧೨೭. ಮತ್ತು ಜಾನುವರ್ಯಂತ ನೇತಾಡುವ ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹಾಕಿಸಿದನು.

೧೨೮. ಪುನಃ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಅಭಿವಾದನ ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯಿಂದ ರಾಧೆಯ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದನು.

೧೨೯. ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೂ ಅವನ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯಮನಸ್ಸುಳ್ಳೂ ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯೂ ಆದ ರಾಧೆಯನ್ನೂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.

೧೩೦. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಐದು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿಸಿ ರಾಧೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು.

ಕನ್ಯಕಾಂ ಚ ಯಥಾ ತಾತೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಸ್ಯಾ ಹರೇಃ ಪುರಃ |

ಕತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ದೇವಾಃ ಸಾನಂದಪುಲಕೋದ್ಗಮಾಃ

|| ೧೩೧ ||

ದುಂದುಭಿಂ ವಾದಯಾಮಾಸುಶ್ಚಾನಕಂ ಮುರಜಾದಿಕಂ |

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರ್ಬಭೂವ ಹ

|| ೧೩೨ ||

ಜಗುರ್ಗಂಧರ್ವಪ್ರವರಾ ನಸ್ಯತುಶ್ಚಾಪ್ಸರೋಗಣಾಃ |

ತುಷ್ಠಾವ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಮುವಾಚ ಹ ಸಸ್ಮಿತಃ

|| ೧೩೩ ||

ಯುವಯೋತ್ತರಣಾಂಭೋಜೇ ಭಕ್ತಿಂ ಮೇ ದೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುವಾಚ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೧೩೪ ||

ಮದೀಯಚರಣಾಂಭೋಜೇ ಸುದೃಢಾ ಭಕ್ತಿರಸ್ತು ತೇ |

ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಗಚ್ಛ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭವಿತಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ

|| ೧೩೫ ||

೧೩೧. ತಂದೆಯು ಮಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡುವಂತೆ ರಾಧೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಮುಂದೆನಿಂತಿರಲು, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ ಅನಂದದಿಂದ ಪುಲಕಿತರಾದರು.

೧೩೨. ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿ, ಕಹಳೆ, ಮೃದಂಗ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗಿದುವಲ್ಲದೆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾರಿಜಾತವೃಷ್ಟಿಗಳ ಮಳೆಯು ಕರೆಯಿತು.

೧೩೩. ಗಂಧರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ಅವರ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನರ್ತನಮಾಡಿದರು ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಸ್ಮಿತವದನನಾಗಿ ಇಂತೆಂದನು.

೧೩೪. 'ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು' ಎಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಇಂತೆಂದನು.

೧೩೫. ನನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸುದೃಢವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಗು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಕನ್ಯಕಾಂ ಚ ಯಥಾ ತಾತೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಸೌ ಹರೇಃ ಪುರಃ |

ಕತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ದೇವಾಃ ಸಾನಂದಪುಲಕೋದ್ಗಮಾಃ

|| ೧೩೧ ||

ದುಂದುಭಿಂ ವಾದಯಾಮಾಸುಶ್ಚಾ ನಕಂ ಮುರಜಾದಿಕಂ |

ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರ್ಬಭೂವ ಹ

|| ೧೩೨ ||

ಜಗುರ್ಗಂಧರ್ವಪ್ರವರಾ ನನ್ಯತುಶ್ಚಾಪ್ಸರೋಗಣಾಃ |

ತುಷ್ಪಾವ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಮುನಾಚ ಹ ಸಸ್ಥಿತಃ

|| ೧೩೩ ||

ಯುವಯೋಶ್ಚ ರಣಾಂಭೋಜೇ ಭಕ್ತಿಂ ಮೇ ದೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುನಾಚ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ

|| ೧೩೪ ||

ಮದೀಯಚರಣಾಂಭೋಜೇ ಸುದೃಢಾ ಭಕ್ತಿರಸ್ತು ತೇ |

ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಗಚ್ಛ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭವಿತಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ

|| ೧೩೫ ||

೧೩೧. ತಂದೆಯು ಮಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡುವಂತೆ ರಾಧೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಮುಂದೆನಿಂತಿರಲು, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ ಅನಂದದಿಂದ ಪುಲಕಿತರಾದರು.

೧೩೨. ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿ, ಕಹಳೆ, ನೃದಂಗ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗಿದುವಲ್ಲದೆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಮಳೆಯು ಕರೆಯಿತು.

೧೩೩. ಗಂಧರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನರ್ತನಮಾಡಿದರು ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಸ್ಥಿತವದನನಾಗಿ ಇಂತೆಂದನು.

೧೩೪. 'ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪಾದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯೆ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು' ಎಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಇಂತೆಂದನು.

೧೩೫. ನನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸುದೃಢವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಗು. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಮಯಾ ನಿಯೋಜಿತಂ ಕರ್ಮ ಕುರು ವತ್ಸ ಮಮಾಜ್ಞಯಾ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿಧಾತಾ ಜಗತಾಂ ಮುನೇ || ೧೩೬ ||

ಪ್ರಣಮ್ಯ ರಾಧಾಂ ಕೃಷ್ಣಂ ಚ ಜಗಾನು ಸ್ವಾಲಯಂ ಮುದಾ |

ಗತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಸಾ ದೇವೀ ಸಸ್ಮಿತಾ ವಕ್ರಚಕ್ಷುಷಾ || ೧೩೭ ||

ಸಾ ದದರ್ಶ ಹರೇರ್ವಕ್ತ್ರಂ ಚಚ್ಛಾದ ಪ್ರೀಡಯಾ ಮುಖಂ |

ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗೀ ಕಾಮಬಾಣಪ್ರಪೀಡಿತಾ || ೧೩೮ ||

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಜಗಾನು ತಯೇನಂ ಹರೇಃ |

ಚಂದನಾಗುರುಪಂಕಂ ಚ ಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮಾನ್ವಿತಂ || ೧೩೯ ||

ಲಲಾಟೇ ತಿಲಕಂ ಕೃತ್ವಾ ದದೌ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಯ ವಕ್ಷಸಿ |

ಸುಧಾಪೂರ್ಣಂ ರತ್ನ ಸಾತ್ರಂ ಮಧುಪೂರ್ಣಂ ಮನೋಹರಂ || ೧೪೦ ||

೧೩೬-೧೩೭. 'ಎಲೈ ವತ್ಸನೇ, ನಾನು ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ವರಿಪಾಲಿಸು' ? ಈ ರೀತಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಗದ್ವಿಧಾತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೊರಟುಹೋದನಂತರ ರಾಧಾದೇವಿಯು ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿದಳು.

೧೩೮. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಮಬಾಣಪೀಡಿತಳಾಗಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು-ರೋಮಾಂಚಿತಶರೀರಳಾಗಿ ಕುಳಿತಳು.

೧೩೯. ಅನಂತರ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ದಿವ್ಯಶಯನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

೧೪೦. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಹಣೆಗೆ ತಿಲಕವಿಟ್ಟು, ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಪುರಿತವೂ, ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಮಧುಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿದಳು.

ಪ್ರದದೌ ಹರಯೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಬುಭುಜೇ ಜಗತೀಪತಿಃ |
ತಾಂಬೂಲಂ ಚ ವರಂ : ಸ್ಮ್ಯಂ ಕರ್ಪೂರಾದಿಸುವಾಸಿತಂ || ೧೪೧ ||

ದದೌ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸಾ ರಾಧಾ ಸಾದರಂ ಬುಭುಜೇ ಹರಿಃ |
ಚಪಾದ ಸಸ್ಮಿತಾ ರಾಧಾ ಹರಿದತ್ತಂ ಸುಧಾರಸಂ || ೧೪೨ ||

ತಾಂಬೂಲಂ ತೇನ ದತ್ತಂ ಚ ಬುಭುಜೇ ಪುರತೋ ಹರೇಃ |
ಕೃಷ್ಣಶ್ಚರ್ವಿತತಾಂಬೂಲಂ ರಾಧಿಕಾಯೈ ಮುದಾ ದದೌ || ೧೪೩ ||

ಚಪಾದ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಸೌ ತನ್ಮುಖಪಂಕಜಂ |
ರಾಧಾಚರ್ವಿತತಾಂಬೂಲಂ ಯಯಾಚೇ ಮಧುಸೂದನಃ || ೧೪೪ ||

ಜಹಾಸ ನ ದದೌ ರಾಧಾ ಕ್ಷಮೇತ್ಯುಕ್ತಂ ತಯಾ ಮುದಾ |
ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಚಂದನದ್ರವಮುತ್ತಮಂ |
ರಾಧಿಕಾಯಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾಂಗೇ ಪ್ರದದೌ ಮಾಧವಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೪೫ ||

೧೪೧-೧೪೨. ರಾಧೆಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಮಧುವನ್ನು ಜಗತ್ಪತಿಯು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಾನಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುವಾಸಿತವಾದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ರಾಧೆಯು ಕೊಡಲು, ಶ್ರೀಹರಿಯು ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ರಾಧೆಯು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಅಮೃತರಸವನ್ನು ಸ್ಥಿತಮುಖಳಾಗಿ ವಾನಮಾಡಿದಳು.

೧೪೩. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನು ಚರ್ವಣ ಮಾಡಿದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ರಾಧೆಯು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಭೋಗಿಸಿದಳು.

೧೪೪. ಈ ರೀತಿ ರಾಧೆಯು ವರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರಲು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯ ಅಧರವಾನಮಾಡಿ ಆಕೆಯು ಚರ್ವಣ ಮಾಡಿದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಬೇಡಿದನು.

೧೪೫ ರಾಧೆಯಾದರೋ ನಕ್ಕು 'ಕ್ಷಮಿಸು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳೇ ಹೊರತು ತನ್ನ ಉಚ್ಚಿಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಮಾಧವನು ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳಿಂದ ವರಿಮಳವಾದ ಲೇವನದ್ರವ್ಯವನ್ನು ರಾಧೆಯ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ಲೇಪಿಸಿದನು.

ಯಃ ಕಾನೋ ಧ್ಯಾಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಯಸ್ಯೈಕಚರಣಾಂಬುಜಂ |
ಬಭೂವ ತಸ್ಯ ಸ ವಶೋ ರಾಧಾಸಂತೋಷಕಾರಣಾತ್ || ೧೪೬ ||

ಯದ್ಭೃತ್ಯಭ್ಯುತ್ಥೈರ್ಮದನೋ ಜಿತಃ ಸರ್ವಕ್ಷಣಂ ಮುನೇ |
ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯೋ ಹಿ ಭಗವಾಂಜಿತಸ್ತೇನ ಕುತೂಹಲಾತ್ || ೧೪೭ ||

ಕರೇ ಧೃತ್ವಾ ಚ ತಾಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ವಕ್ಷಸಿ |
ಚಕಾರ ಶಿಥಿಲಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಚುಂಬನಂ ಚ ಚತುರ್ವಿಧಂ || ೧೪೮ ||

ಬಭೂವ ರತಿಯುದ್ಧೇನ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಾ ಕ್ಷುದ್ರಘಂಟಿಕಾ |
ಚುಂಬನೇನಾಪ್ನುರಾಗಶ್ಚ ಹ್ಯಾಶ್ಲೇಷೇಣ ಚ ಪತ್ರಕಂ || ೧೪೯ ||

ಶೃಂಗಾರೇಣೈವ ಕಬರೀ ಸಿಂಧೂರತಿಲಕಂ ಮುನೇ |
ಜಗಾಮಾಲಕ್ತಕಾಂಕಶ್ಚ ವಿಪರೀತಾದಿಕೇನ ಚ || ೧೫೦ ||

೧೪೬. ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಚರಣಕಮಲಗಳನ್ನು ವ್ರತದಿನವೂ ಎಡ ಬಿಡದೆ ಮನ್ಮಥನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುವನೋ ಅಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ರಾಧೆಯ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ವಶನಾದನು.

೧೪೭. ಎಲೈ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಭೃತ್ಯರ ಭೃತ್ಯರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಮನ್ಮಥನು ಜಿತನಾಗಿದ್ದನೋ ಅಂಥ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಈಗ ಕುತೂಹಲಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ಮಥನಿಂದ ಜಿತನಾದನು.

೧೪೮. ಕೂಡಲೇ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುಂಬನಮಾಡಿ ಆಕೆಯ ಸಪ್ತವನ್ನು ಏಥಿಲಗೊಳಿಸಿದನು.

೧೪೯. ಅವರ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ರತಿಯುಂಟಾದಿಂದ ರಾಧೆಯ ಡಾಬಿನ ಸಣ್ಣ ಗೆಜ್ಜೆಗಳೂ, ಚುಂಬನದಿಂದ ಕೆಳತುಟಿಯ ರಾಗವೂ, ಆಲಿಂಗನದಿಂದ ಮಕರಿಕಾದಿ ಪತ್ರಗಳೂ ಶಿಥಿಲವಾದವು.

೧೫೦. ವಿಪರೀತರತಾದಿ ಶೃಂಗಾರ ಸುಖಗಳಿಂದ ರಾಧೆಯ ಹೆರಳೂ, ಸಿಂಧೂರದ ತಿಲಕವೂ, ಅಲಕ್ತಕ ರಾಗವೂ ಶಿಥಿಲವಾದವು.

ಪುಲಕಾಂಕಿತಸರ್ವಾಂಗೀ ಬಭೂವ ನವಸಂಗಮಾತ್ |

ಮೂರ್ಚ್ಛಾಮನಾಪ ಸಾ ರಾಧಾ ಬುಬುಧೇ ನ ದಿವಾನಿಶಂ

|| ೧೫೧ ||

ಪ್ರತ್ಯಂಗೇನೈವ ಪ್ರತ್ಯಂಗಮಂಗೇನಾಂಗಂ ಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಠತ್ |

ಶೃಂಗಾರಾಷ್ಟ್ರವಿಧಂ ಕೃಷ್ಣಶ್ಚಕಾರ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್

|| ೧೫೨ ||

ಪುನಸ್ತಾಂ ಚ ಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಸಸ್ಥಿತಾಂ ವಕ್ರಲೋಚನಾಂ |

ಹೃತವಿಹೃತಸರ್ವಾಂಗೀಂ ನಖದಂತೈಶ್ಚಕಾರ ಹ

|| ೧೫೩ ||

ಕಂಕಣಾನಾಂ ಕಿಂಕಣೀನಾಂ ಮಂಜೀರಾಣಾಂ ಮನೋಹರಃ |

ಬಭೂವ ಶಬ್ದಸ್ತತ್ಪ್ರವ ಶೃಂಗಾರಸಮರೋದ್ಭವಃ

|| ೧೫೪ ||

ಪುನಸ್ತಾಂ ಚ ಸಮಾಕೃಷ್ಯ ಶಯ್ಯಾಯಾಂ ಚ ನಿವೇಶ್ಯ ಚ |

ಚಕಾರ ರಹಿತಾಂ ರಾಧಾಂ ಕಬರೀಬಂಧನಾಸಸಾ

|| ೧೫೫ ||

೧೫೧. ಆ ರೀತಿಯಾದ ನವಸಂಗಮದಿಂದ ರಾಧೆಯು ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದುದನ್ನು ತಿಳಿಯದಾಳು.

೧೫೨. ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಯವದಿಂದಲೂ, ಪರಸ್ಪರಾಲಿಂಗನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎಂಟು ವಿಧ ಶೃಂಗಾರಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸಿದನು

೧೫೩. ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯೂ, ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯೂ ಆದ ಆ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಕೆಯ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲೂ ದಂತಹೃತ ನಖಹೃತಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

೧೫೪. ಆ ಶೃಂಗಾರಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯ, ಕೈಬಳೆ ಡಾಬು, ಮತ್ತು ನೂಪುರಗಳ ಗಂಭೀರವೂ ಮನೋಹರವೂ ಆದ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

೧೫೫. ಪುನಃ ಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಆಕೆಯ ಕಬರೀಬಂಧನವನ್ನೂ ಉಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಸಡಿಲಿಸಿದನು.

ನಿರ್ಜನೇ ಕೌತುಕಾತ್ಮ್ಯಃ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಃ |

ಚೂಡಾನೇಷಾಂಶುಕೈರ್ಹೀನಂ ಚಕಾರ ತಂ ಚ ರಾಧಿಕಾ

|| ೧೫೬ ||

ನ ಕಸ್ಯ ಕಸ್ಮಾದ್ಧಾನಿಶ್ಚ ತೌ ದ್ವೌ ಕಾರ್ಯವಿಶಾರದೌ |

ಜಗ್ರಾಹ ರಾಧಾಹಸ್ತಾತ್ಮ ಮಾಧವೋ ರತ್ನದರ್ಪಣಂ

|| ೧೫೭ ||

ಮುರಲೀಂ ಮಾಧವಕರಾಜ್ಜಗ್ರಾಹ ರಾಧಿಕಾ ಬಲಾತ್ |

ಚಿತ್ತಾಪಹಾರಂ ರಾಧಾಯಾಶ್ಚಕಾರ ಮಾಧವೋ ಬಲಾತ್

|| ೧೫೮ ||

ಜಹಾರ ರಾಧಿಕಾ ರಾಸಾನ್ಮಾಧವಸ್ಯಾಪಿ ಮಾನಸಂ |

ನಿವೃತ್ತೇ ಕಾಮಯುದ್ಧೇ ಚ ಸಸ್ಥಿತಾ ವಕ್ರಲೋಚನಾ

|| ೧೫೯ ||

ಪ್ರದದೌ ಮುರಲೀಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ |

ಪ್ರದದೌ ದರ್ಪಣಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಶ್ರೀಡಾಕಮಲಮುಜ್ಜಲಂ

|| ೧೬೦ ||

೧೫೬. ನಿರ್ಜನವ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಚೂಡಾಪಾಶದಲ್ಲಿದ್ದ ನವಲುಗರಿಯನ್ನೂ ರಾಧೆಯು ಸಡಿಲಿಸಿದಳು.

೧೫೭. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಯಾರಿಗೂ ಸೋಲಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ರಾಧೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಮಾಧವನು ರತ್ನಗನ್ನಡಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು.

೧೫೮. ರಾಧೆಯು ಮಾಧವನ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಳಲನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಳು ಇತ್ತ ಕೃಷ್ಣನು ರಾಧೆಯ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡನು.

೧೫೯. ರಾಧೆಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ಮಾಧವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದಳು. ಕಾಮಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದನಂತರ ರಾಧೆಯು ಸ್ಥಿತಮುಖದಿಂದಲೂ, ವಕ್ರಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಳು.

೧೬೦. ಅನಂತರ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ವರವಶಳಾಗಿ ರಾಧೆಯು ಅವನ ಕೊಳಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಅಕೆಯ ಶ್ರೀಡಾಕಮಲವನ್ನೂ, ರತ್ನಗನ್ನಡಿಯನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಚಕಾರ ಕಬರೀಂ ರಮ್ಯಾಂ ಸಿಂಧೂರತಿಲಕಂ ದದೌ |

ವಿಚಿತ್ರಪತ್ರಕಂ ವೇಷಂ ಚಕಾರೈವಂವಿಧಂ ಹರಿಃ

|| ೧೬೧ ||

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ನ ಜಾನಾತಿ ಸಖೀನಾಮಪಿ ಕಾ ಕಥಾ |

ವೇಷಂ ವಿಧಾತುಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಯದಾ ರಾಧಾ ಸಮುದ್ಯತಾ

|| ೧೬೨ ||

ಬಭೂವ ಶಿಶುರೂಪಂ ಚ ಕೈಶೋರಂ ಚ ವಿಹಾಯ ಚ |

ದದರ್ಶ ಬಾಲರೂಪಂ ತಂ ರುದಂತಂ ಪೀಡಿತಂ ಕ್ಷುಧಾ

|| ೧೬೩ ||

ಯಾದೃಶಂ ಪ್ರದದೌ ನಂದೋ ಭೀತಂ ತಾದೃಶಮಚ್ಯುತಂ |

ವಿನಿಶ್ಚ್ಯ ಚ ಸಾ ರಾಧಾ ಹೃದಯೇನ ವಿದೂಯತಾ

|| ೧೬೪ ||

ಇತಸ್ತತಸ್ತಂ ಪಂಕ್ಯತೀ ಶೋಕಾರ್ತಾ ವಿರಹಾತುರಾ |

ಉನಾಚ ಕೃಷ್ಣ ಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಕಾಕೂಕ್ತಿಮಿತಿ ಕಾತರಾ

|| ೧೬೫ ||

೧೬೧. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಧೆಗೆ ರಮ್ಯವಾದ ಹೆರಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸಿಂಧೂರದ ತಿಲಕ ವನ್ನಿಟ್ಟು, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಕರಿಕಾದಿ ವತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮನಮೋಹಕಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

೧೬೨-೧೬೩. ಆ ಶಿಲ್ಪಜಾತುರ್ಯವು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೇ ತಿಳಿಯದೆಂದ ಮೇಲೆ ಇತರ ಸಖಿಯರ ಪಾಡೇನು? ಅನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ರಾಧೆಯು ಮೊದಲಿಟ್ಟಾಗ ಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರಾರಂಭದ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಿಶು ರೂಪನಾಗಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೧೬೪. ನಂದನು ಯಾವರೀತಿ ಭಯಭೀತನಾದ ಶಿಶುವನ್ನು ರಾಧೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದನೋ ಆ ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಅಚ್ಯುತನು ಧರಿಸಲು ರಾಧೆಯು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಗೋಳಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

೧೬೫. ವಿರಹಪೀಡಿತಳಾಗಿ, ದುಃಖಾವೇಶಭರಿತಳಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು, ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಕಾಕು ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

ಮಾಯಾಂ ಕರೋಷಿ ಮಾಯೇಶ ಕಿಂಕರೀಂ ಕಥಮಾದ್ಯಶೀಂ |

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಾ ರಾಧಾ ಪಪಾತ ಚ ರುರೋದ ಚ || ೧೬೬ ||

ರುರೋದ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ತತ್ರೈವ ವಾಗ್ಬಭೂವಾಶರೀರಿಣೀ |

ಕಥಂ ರೋಧಿಷಿ ರಾಧೇ ತ್ವಂ ಸ್ಮರ ಕೃಷ್ಣ ಪದಾಂಬುಜಂ || ೧೬೭ ||

ಆರಾಸಮಂಡಲಂ ಯಾನನ್ನ ಕ್ರಮತ್ರಾಗಮಿಷ್ಯತಿ |

ಕರಿಷ್ಯಸಿ ರತಿಂ ನಿತ್ಯಂ ಹರಿಣಾ ಸಾದ್ಧಮಾಸ್ಪಿತಾಂ || ೧೬೮ ||

ಚ್ಛಾಯಾಂ ವಿಹಾಯ ಸ್ವಗೃಹೇ ಸ್ವಯಮಾಗತ್ಯ ನಾ ರುದ |

ಕೃತ್ವಾ ಕ್ರೋಡೇ ಚ ಪ್ರಾಣೇಶಂ ಮಾಯೇಶಂ ಬಾಲರೂಪಿಣಂ || ೧೬೯ ||

ತೃಜ ಶೋಕಂ ಗೃಹಂ ಗಚ್ಛ ಸುಂದರೀತ್ಥಂ ಪ್ರಯೋಧಿತಾ |

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ವಚನಂ ರಾಧಾ ಕೃತ್ವಾ ಕ್ರೋಡೇ ಚ ಬಾಲಕಂ || ೧೭೦ ||

೧೬೬. 'ಎಲೈ ಮಾಯಾಧೀಶನೇ, ಸೇವಕಳಾದ ನನ್ನಲ್ಲೇಕೆ ನಿನ್ನ ಮಾಯಾಜಾಲವನ್ನು ಎಸೆಯುವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ರಾಧೆಯು ಅಳುತ್ತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು.

೧೬೭. ಶಿಶುರೂಪನಾದ ಕೃಷ್ಣನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ 'ಎಲಾ ರಾಧೆಯೇ, ನೀನೇಕೆ ಅಳುವೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಅಶರೀರ ವಾಣಿಯಾಯಿತು.

೧೬೮. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ರಾಸಮಂಡಲಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ತನ್ನದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬರುವನು. ನೀನು ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ಅಭಿಷ್ಠಿತವಾದ ರತಿಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆ.

೧೬೯. ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು. ಅಳಬೇಡ' ಎಂದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧೆಯು ಮಾಯೇಶನೂ, ಬಾಲರೂಪಿಯೂ ಆದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು.

೧೭೦. 'ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ಶೋಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗು' ಎಂಬ ಅಶರೀರವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಲಕನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಳು.

ದದರ್ಶ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಂ ಚ ವನಂ ಸದ್ರತ್ನಮುಂಡಲಂ |

ತೂರ್ಣಂ ವೃಂದಾವನಾದ್ರಾಧಾ ಜಗಾಮ ನಂದಮಂದಿರಂ

|| ೧೭೧ ||

ಸಾ ಮನೋಯಾಯಿನೀ ದೇವೀ ನಿಮಿಷಾರ್ಥೇನ ನಾರದ |

ಸಂಸಿಕ್ತಸ್ಥಿಗ್ಧ ಮಧುರರಸನಾರಕ್ತಲೋಚನಾ

|| ೧೭೨ ||

ಯಶೋದಾಯೈ ಶಿಶುಂ ದಾತುಮುದ್ಯತಾ ಸೇತ್ಯುನಾಚ ಹ |

ಗೃಹೀತ್ಯೈವಂ ಶಿಶುಂ ಸ್ಥೂಲಂ ರುದಂತಂ ಚ ಹ್ರುದಾತುರಂ

|| ೧೭೩ ||

ಗೋಷ್ಠೇ ತ್ವತ್ಸ್ವಾಮಿನಾ ದತ್ತಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋಮಿ ಯಾತನಾಂ ಪಥಿ |

ಸಂಸಿಕ್ತಂ ವಸನಂ ವತ್ಸೇ ಮೇಘಾಚ್ಛನ್ನೇತಿದುರ್ದಿನೇ

|| ೧೭೪ ||

ಪಿಚ್ಛಿಲೇ ಕರ್ದಮೋದ್ರೇಕೇ ಯಶೋದಾ ವೋಢುಮಕ್ಷಮಾ |

ಗೃಹಾಣ ಬಾಲಕಂ ಭದ್ರೇ ಸ್ತನಂ ದತ್ತಾ ಪ್ರಚೋದಯ

|| ೧೭೫ ||

೧೭೧. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಂಡಪದಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ವೃಂದಾವನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರಾಧೆಯು ನಂದನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು.

೧೭೨. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಲ್ಲ ಆ ದೇವಿಯು ಅರ್ಘಸಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಗೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಧುರವಾದ ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಹೊರಟಳು.

೧೭೩. ಯಶೋದೆಗೆ ಶಿಶುವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೋದಾಗ ಆಕೆಯು ಇಂತೆಂದಳು. 'ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸ್ಥೂಲಶಿಶುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡು.

೧೭೪. ಗೋವುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಈ ಶಿಶುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆ. ಆಕಾಶವು ಮೇಘಾವೃತವಾಗಿ ದುರ್ದಿನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶಿಶುವಿನ ವಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲ ನೆನೆದುಹೋಗಿದೆ '

೧೭೫. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡಲು, ಯಶೋದೆಯು ಮಳೆಯಿಂದ ಕೆಸರಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ತನ್ಯಪಾನಮಾಡಿಸಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದಳು.

ಗೃಹಂ ಚಿರಂ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಂ ಯಾಮಿ ತಿಷ್ಠ ಸುಖಂ ಸತಿ |

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ದತ್ತಾ ಜಗಾಮ ಸ್ವಗೃಹಂ ವ್ರತಿ

|| ೧೭೬ ||

ಯಶೋದಾ ಬಾಲಕಂ ನೀತ್ವಾ ಚುಚುಂಬ ಚ ಸ್ತನಂ ದದೌ |

ಬಹಿರ್ನಿವಿಷ್ಟಾ ಸಾ ರಾಧಾ ಸ್ವಗೃಹೇ ಗೃಹಕರ್ಮಣಿ

|| ೧೭೭ ||

ನಿತ್ಯಂ ನಕ್ತಂ ರತಿಂ ತತ್ರ ಚಕಾರ ಹರಿಣಾ ಸಹ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವತ್ಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಂ ಶುಭಂ |

ಸುಖದಂ ಮೋಕ್ಷದಂ ಪುಣ್ಯಮಪರಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ

|| ೧೭೮ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ನಿವಾಹ-

ನವಸಂಗಮಪ್ರಸ್ತಾವೋ ನಾಮ

ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

೧೭೬. ಇತ್ತ ರಾಧೆಯು ' ನಾನು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಸುಖವಾಗಿರು ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಿಶುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು.

೧೭೭. ಯಶೋದೆಯು ಬಾಲಕನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಚುಂಬಿಸಿ, ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಇತ್ತ ರಾಧೆಯು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾದಳು.

೧೭೮. ಅನಂತರ ವ್ರತದಿನವೂ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ರಾಧೆಯು ಶ್ರೀಹರಿಯೊಡನೆ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿ ಶುಭಕರವೂ, ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವೂ ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ

ನಿವಾಹ ಮತ್ತು ನವಸಂಗಮ ಪ್ರಸ್ತಾವರೂಪವಾದ ಹದಿನೈದನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶವು

ಒಮ್ಮೆ ನಂದಗೋಪನು ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತನ್ನೊಡನೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು, ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮಾಯಾಬಲದಿಂದ ಆಕಾಶವನ್ನು ಮೇಘಜಾಲದಿಂದ ತುಂಬಿ ಮಳೆಗರೆಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ 'ಶಿಶುವು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುವುದೆಂದು' ನಂದಗೋಪನು ಭೀತನಾಗಿರಲು ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಧೆಯು ಸುಂದರವಾದ ವೇಷಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ರಾಧೆಯು ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನರಿತ ನಂದಗೋಪನು 'ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ಕರೆದುಕೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಧೆಯ ಕೈಗೆ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಧೆಯು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ನಂದಗೋಪನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟಿತವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ರಾಸಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನವಯೌವನ ಸಂವನ್ದನಾಗಿ ರತ್ನವರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದನು ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ರತಿಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಬಹಳಕಾಲ ರತಿಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಅಳುತ್ತ ಮಲಗಿರಲು, ರಾಧೆಯು (ಯುವಕನಾದ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಗೋಳಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆಗ 'ನೀನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೋ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ' ಎಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ರಾಧೆಯು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಶಿಶುವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ನಂದಗೋಪ ಯಶೋದೆಯ ರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅವರು ಶಿಶುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಇಂತು ಭಕ್ತಸರಾಧೀನನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವರಮಾತೃನು ತನ್ನ ಭಕ್ತೆಯಾದ ರಾಧೆಯ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿದ್ದನು.

— || ೬೦ || —

—|| ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ||—

ಅಥ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡೇ

|| ಪೋಡಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

|| ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ಮಾಧವೋ ಬಾಲಕೈಃ ಸಾದ್ಧರ್ಮೇಕದಾ ಹಲಿನಾ ಸಹ |
ಭುಕ್ತ್ವಾ ಪೀತ್ವಾ ಚ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥಂ ಜಗಾಮ ಶ್ರೀವನಂ ಮುನೇ || ೧ ||

ತತ್ರ ನಾನಾವಿಧಾಂ ಕ್ರೀಡಾಂ ಚಕಾರ ಮಧುಸೂದನಃ |
ಕೃತ್ವಾ ತಾಂ ಶಿತುಭಿಃ ಸಾದ್ಧರ್ಮಂ ಚಾಲಯಾಮಾಸ ಗೋಧನಂ || ೨ ||

ಯಯೌ ಮಧುವನಂ ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ಗೋಧನೈಃ ಸಹ |
ತತ್ರ ಸ್ವಾದು ಜಲಂ ಪೀತ್ವಾ ವನೇ ಚ ಸ ಮಹಾಬಲಃ || ೩ ||

ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು

೧. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ :—ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಊಟ
ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಲರಾಮನೊಡನೆಯೂ, ಮತ್ತಿತರ ಗೋವಾಲಕ
ರೊಡನೆಯೂ ಆಟವಾಡಲು ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

೨. ಅಲ್ಲಿ ಮಧುಸೂದನನು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಆಟಗಳನ್ನಾಡಿ ಆ ಗೋವಾಲಕ
ರೊಡನೆ ತನ್ನ ಗೋವುಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸತೊಡಗಿದನು.

೩. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಗೋವುಗಳೊಡನೆ ಮಧುವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.
ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಆತನು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಹಿಯಾದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ತನ್ನ ಗೋವು
ಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಸಿದನು.

ತತ್ತ್ವೈಕದೈತ್ಯೋ ಬಲನಾನ್ವೇತವರ್ಣೋ ಭಯಂಕರಃ |

ವಿಕೃತಾಕಾರವದನೋ ಬಕಾಕಾರಶ್ಚ ಶೈಲವತ್

|| ೪ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಗೋಕುಲಂ ಗೋಷ್ಠೇ ಶಿಶುಭಿರ್ಬಲಕೇಶವಾ |

ಯಥಾ ಹ್ಯಗಸ್ತೋ ವಾತಾಪಿಂ ಸರ್ವಂ ಜಗ್ರಾಸ ಲೀಲಯಾ

|| ೫ ||

ಬಕಗ್ರಸ್ತಂ ಹರಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವೇ ದೇವಾ ಭಯಾನ್ನಿತಾಃ |

ಚಕ್ರಹಾರ್ಹೇತಿ ಸಂತ್ರಸ್ತಾ ಧಾವಂತಃ ಶಸ್ತ್ರಸಾಣಯಃ

|| ೬ ||

ಶಕ್ರಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ವಜ್ರಂ ಚ ಮುನೇರಸ್ಥಿ ವಿನಿರ್ಮಿತಂ |

ನ ಮಮಾರ ಬಕಸ್ತ ಸ್ಥಾಪ್ತಕ್ಷಮೇಕಂ ದದಾಹ ಚ

|| ೭ ||

ನೀಹಾರಾಸ್ತ್ರಂ ಶತಧರಃ ಶೀತಾರ್ತಸ್ತೇನ ದಾನವಃ |

ಯಮುದಂಡಂ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಸ್ತೇನ ಕುಂತೋ ಬಭೂವ ಹ

|| ೮ ||

೪. ಆಮೃಹೋತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಕಾರಮುಖನೂ, ಭಯಂಕರನೂ, ಬಿಟ್ಟದಂತೆ ಉನ್ನತನೂ, ಬಲಿಷ್ಠನೂ, ಬಿಳುಪುಬಣ್ಣದವನೂ ಆದ ಬಕಾಕಾರದ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದನು.

೫. ಅಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಇತರ ಗೋಪಾಲಕರೊಡನೆಯೂ, ಗೋವುಗಳೊಡನೆಯೂ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹರ್ಷಿಯು ವಾತಾಪಿಯನ್ನು ನುಂಗಿದಂತೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು.

೬. ಈ ರೀತಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಬಕಾಸುರನ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾದುದನ್ನು ಕಂಡ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಓಡಿಬಂದರು.

೭ ಇಂದ್ರನು ದಧೀಚಿಯ ಮೂಳೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಅದರಿಂದ ಬಕನ ಒಂದು ರೆಕ್ಕೆಯು ನಾಶವಾಯಿತೆ; ಹೊರತು ಅವನು ನಾಯಲಿಲ್ಲ.

೮ ಚಂದ್ರನು ಹಿಮದ ಆಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಲು ರಾಕ್ಷಸನು ಕೈತ್ಯಪೀಡಿತನಾದನು. ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಯಮನು ಯಮದಂಡವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದರಿಂದ ಆ ಅಸುರನು ಕುಂಠಿತನಾದನು.

ನಾಯವ್ಯಾಸ್ತ್ರಂ ಚ ನಾಯುಶ್ಚ ತೇನ ಸ್ಥಾನಾಂತರಂ ಯಯೌ |
ವರುಣಶ್ಚ ಶಿಲಾವೃಷ್ಟಿಂ ಚಕಾರ ತೇನ ಪೀಡಿತಃ || ೯ ||

ಹುತಾಶನಶ್ಚ ನಾಹ್ನೇನ ಪಕ್ಷಾಂಶ್ಚೈವ ದದಾಹ ಸಃ |
ಕುಬೇರಸತ್ತ್ವಾರ್ಥಚಂದ್ರೇಣ ಛಿನ್ನಪಾದೋ ಬಭೂವ ಹ || ೧೦ ||

ಈಶಾನಸ್ಯ ಶ್ಚ ಶೂಲೇನ ಬಭೂವ ಮೂರ್ಛಿತೋಽಸುರಃ |
ಋಷಯೋ ಮುನಯಶ್ಚೈವ ಕೃಷ್ಣಂ ಚಕ್ರುರ್ಭಿಯಾಃಶಿಷಂ || ೧೧ ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರಜ್ವಲನ್ಪ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ |
ದದಾಹ ದ್ವೈತ್ಯಸರ್ವಾಂಗಂ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಮಿತ್ಯರಃ || ೧೨ ||

ತತ್ಸರ್ವಂ ವಮನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತತ್ಕಾಜ ದಾನವಃ |
ಬಕಂ ನಿಹತ್ಯ ಬಲವಾನ್ವಿತುಭಿರ್ಗೋಧನೈಃ ಸಹ || ೧೩ ||

೯. ನಾಯುದೇವನು ನಾಯವ್ಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಸುರನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿದನು. ವರುಣನು ಕರೆಸಿದ (ಶಿಲಾವರ್ಷ) ಕಲ್ಲುಮಳೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಬಾಧೆಯಾಯಿತು.

೧೦. ಅಗ್ನಿದೇವನು ಅಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅವನ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದನು. ಕುಬೇರನು ವ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಇವನ ಕಾಲೊಂದು ಕತ್ತರಿಸಿತು.

೧೧. ಈಶಾನನು ಬಿಟ್ಟ ಶೂಲದಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು. ಋಷಿಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿದರು.

೧೨. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ದೇಹವನ್ನು ಒಳಹೊರಗೆಲ್ಲ ದಹಿಸಿದನು.

೧೩. ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ತಾನು ನುಂಗಿದ್ದು ದನ್ನೆಲ್ಲ ವಮನಮಾಡಿ ವ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು. ಇಂತು ಬಲಿಸ್ಥನಾದ ಬಕನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನೂ, ಗೋಪುಗಳನ್ನೂ ಕಾವಾಡಿದನು.

ಯಯೌ ಕೇಲಿಕದಂಬಾನಾಂ ಕಾನನಂ ಸುಮನೋಹರಂ |

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ವೃಷರೂಪಧರೋಽಸುರಃ

|| ೧೪ ||

ನಾಮ್ನಾ ಪ್ರಲಂಬೋ ಬಲನಾನ್ಮಹಾಧೂರ್ತಶ್ಚ ಶೈಲವತ್ |

ಶೃಂಗಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಹರಿಂ ಧೃತ್ವಾ ಭ್ರಾಮಯಾಮಾಸ ತತ್ರ ವೈ

|| ೧೫ ||

ದುದ್ರುವೃರ್ಬಾಲಕಾಃ ಸರ್ವೇ ರುರುದುಶ್ಚ ಭಯಾತುರಾಃ |

ಬಲೋ ಜಹಾಸ ಬಲನಾನ್ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭ್ರಾತರನಿಾತ್ಮರಂ

|| ೧೬ ||

ಬಾಲಕಾನ್ಪೋಧಯಾಮಾಸ ಭಯಂಕಿಮಿತ್ಯುನಾಚ ಹ |

ತದ್ವಿಷಾಣಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಚ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀಮಧುಸೂದನಃ

|| ೧೭ ||

ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ಚ ಗಗನೇ ಸಾತಯಾಮಾಸ ಭೂತಲೇ |

ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತತ್ಕಾಜ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರೋಽನಿಪತ್ಯ ಚ ಮಹೀತಲಂ

|| ೧೮ ||

೧೪. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮನೋಹರವಾದ ಕೇಳಿ ಕದಂಬ ವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ಅಲ್ಲಿ ಗೂಳಿಯ ರೂವದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದನು.

೧೫. ಸರ್ವತದಂತೆ ಮಹೋನ್ನತನೂ ಪ್ರಬಲನೂ ಆದ ಪ್ರಲಂಬನೆಂಬ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

೧೬. ಆಗ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಅಳುತ್ತ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಬಲರಾಮನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಸಹೋದರನು ಸರ್ವಶಕ್ತನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದುದರಿಂದ ನಗುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೭. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಕರೆದು ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಭಯವಡಬೇಡಿರಿಂದು ಸಮಾಧಾನವಡಿಸಿದನು, ಇತ್ತ ಮಧುಸೂದನ (ಕೃಷ್ಣ) ನು ಆ ವೃಷಭಾಸುರನ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಿರುಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು

೧೮. ಆಕಾಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದೊಪ್ಪನೆ ಕೆಡವಿದನು. ರಾಕ್ಷಸೇ ದ್ರವ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು.

ಜಹಸುರ್ಬಾಲಕಾಃ ಸರ್ವೇ ನನ್ಯತುಶ್ಚ ಜಗುರ್ಮುಧಾ |

ಹತ್ವಾ ಪ್ರಲಂಬಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ಬಲೇನ ಸಹ ಸತ್ವರಂ || ೧೯ ||

ಗೋಧನಂ ಚಾರಯಾಮಾಸ ಯಯೌ ಭಾಂಡೀರಮಿಶ್ವರಃ |

ಗಚ್ಛಂತಂ ಮಾಧವಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೇಶೀ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರೋ ಬಲೀ || ೨೦ ||

ನೇಷ್ಟಯಾಮಾಸ ತಂ ಶೀಘ್ರಂ ಖುರೇಣ ವಿಲಿಖನ್ಮಹೀಂ |

ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಕೃತ್ವಾ ಹರಿಂ ತುಷ್ಟೋ ಗಗನಂ ಶತಯೋಜನಂ || ೨೧ ||

ಉತ್ಪಾತ್ಯ ಭ್ರಾತುಯಾಮಾಸ ಸಪಾತ ಚ ಮಹೀತಲೇ |

ಜಗ್ರಾಹ ಸ ಹರಿಂ ಸಾಪೀ ಚರ್ವಯಾಮಾಸ ಕೋಪತಃ || ೨೨ ||

ಸ ಭಗ್ನದಂತೋ ದೈತ್ಯಶ್ಚ ವಜ್ರಾಂಗಚರ್ವಣಾದಹೋ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣತೇಜಸಾ ದಗ್ಧಃ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತತ್ಕಾಜ ಭೂತಲೇ || ೨೩ ||

೧೯-೨೦ ಕೂಡಲೇ ಆ ಗೋವಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕು ನಲಿದು ಕುಣಿದಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರಲಂಬಾಸುರನ ಸಂಹಾರವಾದನಂತರ ಬಲರಾಮನೊಡನೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತ 'ಭಾಂಡೀರ'ವೆಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಧವನು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಕೇಶಿ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದನು.

೨೧. ಕುದುರೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಗೊರಸಿನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೆರೆಯುತ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೆತ್ತಿ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೂರುಯೋಜನದೂರ ಹಾರಿದನು.

೨೨. ಹೀಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ ಬಳಲಿ ತಾನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೋಪಗೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಗರಗರನೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಎಸೆದನು.

೨೩. ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಹಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲ ಮುರಿದುದಲ್ಲದೆ ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ದಗ್ಧವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು.

ಸ್ವರ್ಗೇ ದುಂದುಭಯೋ ನೇದುಃ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರ್ಬಭೂವ ಹ |

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತತ್ರ ಪಾರ್ಷ್ವದಾ ದಿನ್ಯರೂಪಿಣಃ

|| ೨೪ ||

ತತ್ರಾಜಗ್ಮುಃ ಸ್ಕಂದನಸ್ಥಾ ದ್ವಿಭುಜಾಃ ಪೀತವಾಸಸಃ |

ಕಿರೀಟಿನಃ ಕುಂಡಲಿನೋ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಾಃ

|| ೨೫ ||

ವಿನೋದಮುರಲೀಹಸ್ತಾಃ ಕ್ಲಣನ್ಮಂಜೀರರಂಜಿತಾಃ |

ಚಂದನೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಾ ಗೋಪವೇಷಧರಾ ವರಾಃ

|| ೨೬ ||

ಈಶದ್ಧಾ ಸ್ಯಪ್ರಸನ್ನಾ ಸ್ಯಾ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಾಃ |

ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ರತ್ನಸಾರವಿನಿಮಿತ್ತಂ

|| ೨೭ ||

ಭಾಂಡೀರವನಮಾಜಗ್ಮುರ್ಯತ್ರ ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಹರಿಃ |

ದಿನ್ಯವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಾ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಃ

|| ೨೮ ||

೨೪. ಆಗ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಗಾರಿಧ್ವನಿಯಾದುದಲ್ಲದೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯೂ ಆಯಿತು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದಿನ್ಯರೂಪಧಾರಿಗಳಾದ ಪಾರ್ಷ್ವದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು.

೨೫. ಭುಜದ್ವಯದಿಂದಲೂ, ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತರಾದ ಅವರು ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಟ್ಟು ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಂದರು.

೨೬. ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮನೋಹರವಾದ ನೂಪುರದಿಂದ ಶೋಭಿತರಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೂ ಚಂದನವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋವವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

೨೭. ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನದಿಂದ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ದಿನ್ಯರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಸನ್ನ ವದನರಾಗಿ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕಾತರರಾಗಿದ್ದರು.

೨೮. ದಿನ್ಯಾಂಬರಧಾರಿಗಳೂ, ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರೂ ಆದ ಆ ವಾರ್ಷದರು ಶ್ರೀಹರಿಯು ಇದ್ದ ಭಾಂಡೀರವನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಬಂದರು.

ಪ್ರಾಣನುಯ್ಯ ಹರಿಂ ಸ್ತುತ್ವಾ ಜಗ್ತುರ್ಗೋಲೋಕಮುತ್ತಮಂ ।
ಮುಕ್ತಾ ದೇಹಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ನೈಷ್ಠವಾಃ ಪುರುಷಾಸ್ತ್ರಯಃ ।
ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ದಾನವೀಂ ಯೋನಿಂ ಬಭೂವುಃ ಕೃಷ್ಣಪಾರ್ಷ್ವದಾಃ ॥ ೨೯ ॥

॥ ನಾರದ ಉವಾಚ ॥

ಕೇ ತೇ ಚ ದಿವ್ಯಪುರುಷಾ ನೈಷ್ಠವಾ ದಿವ್ಯರೂಪಿಣಃ ।
ಕಥಯಸ್ವ ಮಹಾಭಾಗ ಕೃತಂ ಕಿಂ ಪರಮಾದ್ಭುತಂ ॥ ೩೦ ॥

॥ ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ॥

ಶೃಣು ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೋಹಮಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ ॥ ೩೧ ॥

ಶ್ರುತಂ ಮಹೇಶವದನಾತ್ಸೂರ್ಯಪರ್ವಣಿ ಪುಷ್ಕರೇ ।
ಹರೇರ್ಗುಣಪ್ರಸಂಗೇನ ಕಥಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಃ ॥ ೩೨ ॥

೨೯. ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿಸಿ ನಮಿಸಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು
ಏಷ್ಠಭಕ್ತರಾದ ಆ ಮೂವರು ಪುರುಷರು ದಾನವಯೋನಿಯನ್ನು ವಡೆದು,
ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಷ್ವದರಾದರು.

೩೦. ನಾರದ:—ಎಲೈ ಮಹಾಭಾಗನೇ ಇದೇನು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರ
ವಾಗಿದೆ? ದೈತ್ಯರೂಪಿಗಳಾದರೂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಾದ ಆ ದಿವ್ಯಪುರುಷರಾರು ?

೩೧. ನಾರಾಯಣ :—ಎಲೈ ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯೇ, ಪುರಾತನವಾದ ಇತಿ
ಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳು.

೩೨. ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ದಿವಸ ಈ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು
ಮಹೇಶನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ಗುಣವರ್ಣನೆಯ ವ್ರನಂಗದಲ್ಲಿ
ಶಂಕರನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ಸಂಪೃಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಂಘೈಶ್ಚ ಮಯಾ ಧರ್ಮೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ |

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಮಹಾಭಾಗ ಕಥಾಂ ಭುವನಪಾವನೀಂ

|| ೩೩ ||

ಕಥಯಾಮಾಸ ವಿಸ್ತಾರ್ಯ ಸಾವಧಾನಂ ನಿಶಾಮಯ |

ಗಂಧರ್ವೇಶೋ ಗಂಧವಾಹಃ ಪರ್ವತೇ ಗಂಧಮಾದನೇ

|| ೩೪ ||

ಮಹಾಂಸ್ತಪಸ್ವಿಪ್ರವರೋ ಹರಿಸೇವನತತ್ಪರಃ |

ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಶ್ಚ ತ್ವಾರೋ ಗಂಧರ್ವಪ್ರವರಾ ಮುನೇ

|| ೩೫ ||

ಸಸ್ಮರುಃ ಕೃಷ್ಣಪಾದಾಬ್ಜಂ ಸ್ವಪ್ನೇ ಜ್ಞಾನೇ ದಿವಾನಿಶಂ |

ತೇ ಚ ದುರ್ವಾಸಸಃ ಶಿಷ್ಯಾಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಚರ್ಚನತತ್ಪರಾಃ

|| ೩೬ ||

ನಿತ್ಯಂ ದತ್ತಾ ಚ ಕಮಲಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತಂ ಪಪುರ್ಜಲಂ |

ವಸುದೇವಃ ಸುಹೋತ್ರಶ್ಚ ಸುದರ್ಶನಸುಪಾರ್ಶ್ವಕೌ

|| ೩೭ ||

೩೩. ಮುನಿಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ನನ್ನಿಂದಲೂ, ಧರ್ಮಪುರುಷನಿಂದಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದಲೂ, ಪ್ರಶ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಶಂಕರನು ಭುವನಪಾವನವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

೩೪. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳು. ಗಂಧರ್ವ ರಾಜನಾದ ಗಂಧವಾಹನೆಂಬುವನು ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೩೫. ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಾದ ಅವನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ರತನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿ ಗಂಧರ್ವವ್ರವರರೆನಿಸಿಕೊಂಡರು.

೩೬. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

೩೭. ವಸುದೇವ, ಸುಹೋತ್ರ, ಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸುಪಾರ್ಶ್ವಕನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಆ ನಾಲ್ವರು ವ್ರತದಿನವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಜಲವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಚತ್ವಾರೋ ವೈಷ್ಣವಶ್ರೇಷ್ಠಾಸ್ತೇಪುಸ್ತೇ ಪುಷ್ಕರೇ ತಪಃ |
ಚಿರಕಾಲಂ ತಪಸ್ತಪ್ತ್ವಾ ಬಭೂವುಃ ಸಿದ್ಧಮಂತ್ರಿಣಃ

|| ೩೮ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ದುರ್ವಾಸಸೋ ಯೋಗಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋಗಿನಾಂ ವರಃ |
ಸಿದ್ಧಶ್ಚ ಕೃತದಾರಶ್ಚ ಪ್ರಜ್ವಲನ್ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸಾ

|| ೩೯ ||

ಸದ್ಯೋ ದೇಹಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಬಭೂವ ಕೃಷ್ಣಪಾರ್ಷದಃ |
ಏಕದಾ ಭ್ರಾತರಸ್ತೇ ಚ ಜಗ್ಮುಶ್ಚಿತ್ರಸರೋವರಂ

|| ೪೦ ||

ಪದಾನಿ ಕೃಷ್ಣಪೂಜಾರ್ಥಮಾಹರ್ತುಮುದಯೇ ರವೇಃ |
ಪದ್ಮಾನಾಂ ಚಯನಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಚ್ಛತೋ ವೈಷ್ಣವಾನ್ಮನೇ

|| ೪೧ ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿಬದ್ಧ್ಯ ಸಂಜಗ್ಮುಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರ ಕಿಂಕರಾಃ |
ಬಲಿಷ್ಠಾ ದುರ್ಬಲಾನ್ಧೃತ್ವಾ ಜಗ್ಮುಃ ಶಂಕರಸನ್ನಿಧಿಂ

|| ೪೨ ||

೩೮. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರೂ ಪುಷ್ಕರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದನಂತರ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

೩೯. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವನು ದುರ್ವಾಸರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಯೋಗಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದನು. ದಾರಪರಿಗ್ರಹಮಾಡದೆ ಸಿದ್ಧವುರುಷನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೪೦ ಕೂಡಲೇ ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಆತನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಷದನೆನಿಸಿದನು. ಒಮ್ಮೆ ಉಳಿದ ಆ ಮೂವರು ಸಹೋದರರು ಚಿತ್ರಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

೪೧. ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ತಾವರೆಹೂಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಕೊಯ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಕಮಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರು ಹೊರಡಲನುವಾದರು.

೪೨. ದುರ್ಬಲರಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರು ಪುಷ್ಪಾಪಹಾರಮಾಡಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಶಂಕರನ ಸೇವಕರು ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಶಂಕರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

ತೇ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಣೇಮುಃ ಶಿರಸಾ ಭುವಿ |
ತಾನುನಾಚ ಶಿವಃ ಶೀಘ್ರಂ ಪ್ರಯುಜ್ಯಾಶಿಷಮುತ್ತಮಾಂ |
ಈಷದ್ಧಾಸ್ಯಪ್ರಸನ್ನಾ ಸ್ಕೋ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಃ

|| ೪೩ ||

|| ಶಿವ ಉನಾಚ ||

ಕೇ ಯೂಯಂ ಪದ್ಮಹತ್ಕಾರಃ ಪಾರ್ವತ್ಯಾಶ್ಚ ಸರೋವರೇ

|| ೪೪ ||

ಲಕ್ಷಯಷ್ಟೈ ರಕ್ಷಣೀಯಂ ಪಾರ್ವತೀವ್ರತಹೇತವೇ |
ನಿತ್ಯಂ ಸಹಸ್ರಕಮಲಂ ದದಾತಿ ಹರಯೇ ಸತೀ

|| ೪೫ ||

ವ್ರತೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧನೇ |
ಶಿವಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮೂಚುರ್ವೈಷ್ಣವಾ ಭಿಯಾ |
ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತಾಃ ಸರ್ವೇ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾಃ

|| ೪೬ ||

೪೩ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಂಕರನನ್ನು ಕಂಡು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿದರು. ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾರಕನಾದ ಶಿವನು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನವದನನಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ದಿವ್ಯಾಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

೪೪. ಶಿವ :—ಪಾರ್ವತಿಯ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಅವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೀವು ಯಾರು ?

೪೫ ಪಾರ್ವತಿಯ ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾವಿರ ಕಮಲವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವಳು.

೪೬. ವತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂರುತಿಗಳೆಕಾಲ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಡಿದ ಶಿವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಗೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ರೀತಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು.

|| ಗಂಧರ್ವಾ ಊಚುಃ ||

ವಯಂ ಗಂಧರ್ವಪ್ರವರಾ ಗಂಧವಾಹಸುತಾಃ ವಿಭೋ || ೪೭ ||

ಹರಯೇ ಕಮಲಂ ದತ್ತಾ ಪಿಬಾನೋ ಜಲಮಿತ್ವರ |
ವಯಂ ನ ವಿದ್ಮೋ ಹೇ ನಾಥ ಸಾರ್ವತ್ಯಾ ರಕ್ಷಿತಂ ಸರಃ || ೪೮ ||

ಗೃಹಾಣ ಕಮಲಂ ಸರ್ವಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಚ ಫಲಂ ಕುರು |
ನ ದಾಸ್ಯಾಮೋಽದ್ಯ ಕಮಲಂ ಸಾಸ್ಯಾಮೋಽದ್ಯ ಜಲಂ ಹರ || ೪೯ ||

ಕಂ ವಾ ಕಥಂ ನ ಸಾಸ್ಯಾಮಸ್ತು ಭೃಂ ದತ್ತಾನಿ ತಾನಿ ಚ |
ನಿತ್ಯಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಯತ್ಪದಾಬ್ಜಂ ಪದ್ಮೇನ ಪೂಜಯಾಮಹೇ || ೫೦ ||

ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಸ್ತೈ ಪ್ರದತ್ತಾ ಚ ಪದ್ಮಂ ಪೂತಾ ವಯಂ ಪ್ರಭೋ |
ಏಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೃದ್ವಿತ್ತೀಯಂ ಕ್ವ ದೇಹಃ ಕ್ವ ಚ ರೂಪವಾನ್ || ೫೧ ||

೪೭. ಗಂಧರ್ವರು:—ಎಲೈ ವ್ರಭುವೇ, ನಾವು ಗಂಧವಾಹನಪುತ್ರರೂ ಗಂಧರ್ವಪ್ರವರರೂ ಎನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

೪೮, ಎಲೈ ಈಶ್ವರನೇ, ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಜಲಪಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲೈ ನಾಥನೇ, ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಕಾವಲಿರಿಸಿರುವಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವರಿಯೆವು.

೪೯. ಈ ಪುಷ್ಪವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡು. ಎಲೈ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ, ಇಂದು ನಾವು ಕಮಲವನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸದೆ ಜಲಪಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

೫೦. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಯಾರ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೋ ಆ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅಭಿನ್ನವಾದ ನಿನಗೆ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಜಲಪಾನಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೋಷವೇನು?

೫೧. ಎಲೈ ವ್ರಭುವೇ, ಈಗ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀಹರಿಗೇ ಪದ್ಮಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿ ನಾವು ಪುನೀತರಾದೆವು. ಬ್ರಹ್ಮವು ಒಂದೇ, ಎರಡಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗನಾಮರೂಪಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವು?

ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹತೋ ದೇಹೋ ರೂಪಭೇದಶ್ಚ ನಾಯಯಾ |
 ಕಿಂ ತು ಗೃಹಾಣ ಪದ್ಮಾನಿ ತ್ವಮೇನ ಮತ್ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರಭೋ || ೫೨ ||

ಯತೋ ನೋ ಮಾನಸಂ ಪೂರ್ಣಂ ತದ್ರೂಪಂ ದರ್ಶಯಾಚ್ಛುತೇ |
 ದ್ವಿಭುಜಂ ಕಮನೀಯಂ ಚ ಕಿಶೋರಂ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರಂ || ೫೩ ||

ವಿನೋದಮುರಲೀಹಸ್ತಂ ಪೀತಾಂಬರಧರಂ ಪರಂ |
 ಏಕವಕ್ತ್ರಂ ದ್ವಿನಯನಂ ಚಂದನಾಗುರುಚರ್ಚಿತಂ || ೫೪ ||

ಈಶದ್ಧಾಸ್ಯಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಂ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಂ |
 ಕೌಸ್ತುಭೇನ ಮಣೀಂದ್ರೇಣ ವಕ್ಷಸ್ಥಲಸಮುಜ್ವಲಂ || ೫೫ ||

ಮಯೂರಪಿಚ್ಛಚೂಡಂ ಚ ಮಾಲತೀಮಾಲ್ಯಭೂಷಿತಂ |
 ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಸೂನಾನಾಂ ಮಾಲಾರಾಜಿವಿಭೂಷಿತಂ || ೫೬ ||

೫೨. ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಾಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದೇಹವನ್ನೂ ರೂಪ ಭೇದವನ್ನೂ ಹೊಂದುವೆ ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ ನೀನೇ ನಮ್ಮೊಡೆಯನು. ಈ ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.

೫೩. ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವಾಗುವುದೋ ಅಂಥ ದ್ವಿಭುಜವೂ, ಶ್ಯಾಮಸುಂದರವೂ, ಕಮನೀಯವೂ ಆದ ಗೋಪಕಿಶೋರರೂಪವನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರು.

೫೪. ಪೀತಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು, ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಚಂದನ ಅಗುರು ಮುಂತಾದ ವಿಲೇವನದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಮುಖ ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ತೋರು.

೫೫. ಮಂದಹಾಸನಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನವದನನೂ, ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತನೂ, ಆಗಿ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ದಿವ್ಯರೂಪದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡು.

೫೬. ಚೂಡಾವಾಶದಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಜಾಜೀಹೂಮಾಲೆ ಯನ್ನು ಮುಡಿದು ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ದಿವ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ತೋರು.

- ಕೋಟಿ ಕಂದರ್ಪಲಾವಣ್ಯಲೀಲಾ ಧಾಮಮನೋಹರಂ |
ಗೋಪೀಶಸಂಘೈರ್ಧ್ಯತ್ಯಮಾನಂ ಸಸ್ಮಿತೈರ್ವಕ್ರಲೋಚನೈಃ || ೫೭ ||
- ನವಯೌವನಸಂಪನ್ನಂ ರಾಧಾವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಸ್ಥಿತಂ |
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ಸ್ತೂಯಮಾನಂ ವಂದ್ಯಂ ಧೈಯಮುಭೇಷ್ಠಿತಂ || ೫೮ ||
- ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮಂ ಪೂರ್ಣಕಾಮಂ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರಂ |
ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ಪುರತಃ ಶಂಭೋಸ್ತಸ್ಮಗಂಧರ್ವಪುಂಗವಾಃ || ೫೯ ||
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಶ್ರವಣಾತ್ಪುಲಕಾಂಕಿತವಿಗ್ರಹಃ |
ಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ನಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಿವಸ್ತಾನಿತ್ಯುವಾಚ ಹ || ೬೦ ||
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಶ್ರವಣಾತ್ಪುಪೂರ್ಣವಿಲೋಚನಃ |
ಮಯೈವ ಯೂಯಂ ವಿಜ್ಞಾತಾ ವೈಷ್ಣವಪ್ರವರಾ ಮಹೀಂ || ೬೧ ||

೫೭. ಕೋಟಿಮನ್ಮಥರ ಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಧಿವ್ರಾಯವೂ, ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯರೂ ಮನೋಹಾರಿಣಿಯರೂ ಆದ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಾತ್ರವೂ ಆಗಿರುವ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ತೋರು.

೫೮. ನವಯೌವನಸಂಪನ್ನನನೂ, ರಾಧೆಯನ್ನು ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಸ್ತುತ್ಯನೂ, ವಂದ್ಯನೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಮನೋಹರ ರೂಪವನ್ನು ತೋರು.

೫೯. ಸ್ವಾತ್ಮಾರಾಮನೂ, ಪೂರ್ಣಕಾಮನೂ, ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾತರನೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಗಂಧರ್ವಪುಂಗವರು ಶಂಭುವಿನ ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತರು.

೬೦. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರೋಮಾಂಚಿತರೀರಿನಿಂದ ಶಿವನು ಗಂಧರ್ವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಂದನು.

೬೧. ಎಷ್ಟೆ ಗಂಧರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆನಂದಾಶ್ರು ಪೂರಿತನಾದ ನಾನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು

ಪೂತಾಂ ಕರ್ತುಂ ಚ ಭ್ರಮಥ ಚರಣಾಂಭೋಜರೇಣುನಾ |
ಆಹಂ ನಾಂಭಾಂ ಕರೋಮ್ಯೇವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತದರ್ಶನೇ

ಸಮಾಗಮೋ ಹಿ ಸಾಧೂನಾಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ದುರ್ಲಭಃ |
ಪಾರ್ವತ್ಯಾಶ್ಚ ಸುರಾಣಾಂ ಚ ಸದಾ ಯೂಯಂ ನುಮ ಪ್ರಿಯಾಕಿ

ಆತ್ಮನಶ್ಚಾತ್ಮಭಕ್ತೇಭ್ಯೋ ವೈಷ್ಣವಾಶ್ಚ ಪ್ರಿಯಾಶ್ಚ ನಃ |
ಕಿಂತು ಮೋಘಂ ಚ ನ ಭವೇನ್ಮಯಾ ಯತ್ಪ್ರೀತ್ಯತಂ ಪುರಾ

ತಚ್ಛ್ರೋಯತಾಂ ಮಹಾಭಾಗಾಃ ಪಾರ್ವತೀವ್ರತಕರ್ಮಣಿ |
ಸರಸಶ್ಚೈವ ಪದ್ಮಾನಿ ಯೈರ್ಹೃತಾನಿ ವ್ರತಾಂತರೇ

ತೇತೂರ್ಣಮಾಸುರೀಂ ಯೋನಿಂ ಗಮಿಸ್ಯಂತಿ ನ ಸಂಶಯಾಕಿ |
ನ ಹಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಾನಾಮನುಭಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್

೬೨. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾದಕಮಲಗಳ ಧೂಳಿಯಿಂದ ಭೂಮಂ
ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಲು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಿಮ್ಮಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆಶೆ

೬೩. ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಮಾಗಮವು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸು-
ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ವಾರ್ವತಿಗೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನನಗೂ ಕೂಡ
ಪ್ರೀತವಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ.

೬೪. ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕಿಂತಲೂ, ನಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗಿಂತಲೂ ವಿಕ-
ನನುಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿವಾತ್ರರು. ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ :
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವೈದ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೬೫-೬೬. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ಮಹನೀಯರೇ, ಕೇಳಿ. ಪಾ-
ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ತಾವರೆಯ ಹೂವನ್ನು ಯಾರು ಅನ್ಯ-
ಅಪಹರಿಸಿದರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅಸುರಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ-
ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಯಾವ ಜನ್ಮ ಬಂದರೂ
ಅಮಂಗಳವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾನವೀಂ ಯೋನಿಂ ಗೋಲೋಕಂ ಯಾಸ್ಯಥ ಧ್ರುವಂ |
ಯೂಯಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರೂಪಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ದ್ರಷ್ಟುಮುತ್ಸುಕಾಃ || ೬೭ ||

ಧ್ರುವಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಭೋ ವತ್ಸಾ ನೃಂದಾರಣ್ಯೇ ಚ ಭಾರತೇ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ತತೋ ಮೃತ್ಯುಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ವೈಷ್ಣವೋತ್ತಮಾಃ || ೬೮ ||

ದಿವ್ಯಂ ಸ್ಯಂದನಮಾರುಹ್ಯ ಗಮಿಷ್ಯಥ ಹರೇರ್ಗೃಹಂ |
ಅಧುನಾ ವಾಂಛನೀಯಂ ಚ ರೂಪಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಹೋತ್ಸುಕಾಃ || ೬೯ ||

ತತ್ಸರ್ವಂ ಪಶ್ಯತೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ತಚ್ಚಿವಃ |
ರೂಪಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾಶ್ರುನೇತ್ರಾಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಸರ್ವರೂಪಿಣಂ || ೭೦ ||

ಆಜಗ್ಮುರ್ದಾಸವೀಂ ಯೋನಿಮಿತಿ ತೇ ದಾನವೇಶ್ವರಾಃ |
ವಸುದೇವಃ ಪುರಾ ಮುಕ್ತಃ ಸುಹೋತ್ರಶ್ಚ ಬಕಾಸುರಃ || ೭೧ ||

೬೭. ಆದಕಾರಣಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ದಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಕ್ತರಾಗಿ
ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಯವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪವನ್ನು
ಉತ್ಸುಕದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನೋಡುವಿರಿ.

೬೮-೭೦. ಮಕ್ಕಳಿರಾ, ನೀವು ಸಿದ್ಧಯವಾಗಿಯೂ ಭರತಖಂಡದ ಬೃಂದಾ
ವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ ದರ್ಶನಾನಂತರ
ಸುರಣಿಯೊಂದಿ, ದಿವ್ಯರಥವನ್ನೇರಿ ವೈಷ್ಣವೋತ್ತಮರಾದ ನೀವು ಶ್ರೀಹರಿಯ
ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಿರಿ. ಈಗ ಸಿಮಗೆ ಅಭಿಪ್ರೇತವಾದ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಲು
ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಿವನು
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದನು. ಆದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಾಶ್ರುಪೂರಿತವಾಗಿ
ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವರೂಪಿಯಾದ ಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು.

೭೧-೭೨. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಗಂಧರ್ವರು ದಾನವಯೋನಿ
ಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಸತ್ತಜೀವಿಯೆತು. ನಾಲ್ವರು ಗಂಧರ್ವರಲ್ಲಿ ವಸುದೇವನೆಂಬುವನು
ದೂರ್ವಾಸರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮೊದಲೇ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ

ಸುದರ್ಶನಃ ಪ್ರಲಂಬೋಽಯಂ ಸ್ವಯಂ ಕೇಶೀ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಕಃ |
ಹರಸ್ಯ ವರದಾನೇನ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರೂಪಮನುತ್ತಮಂ

|| ೭೨ ||

ಮೃತ್ಯುಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಞಗ್ಮಸ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರಂ |
ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವಿಸ್ತೃಹರೇಶ್ಚರಿತಮದ್ಭುತಂ |
ಬಕಕೇಶಪ್ರಲಂಬಾನಾಂ ಮೋಕ್ಷಣಂ ಮೋಕ್ಷಕಾರಕಂ

|| ೭೩ ||

|| ನಾರದ ಉವಾಚ ||

ಶ್ರುತಂ ಸರ್ವಂ ಮಹಾಭಾಗ ತ್ವತ್ತ್ರಸಾದಾದ್ಯದದ್ಭುತಂ

|| ೭೪ ||

ಅಥುನಾ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಪಾರ್ವತ್ಯಾ ಕಿಂ ಕೃತಂ ವ್ರತಂ |
ಕೋ ವಾಽಽರಾಧ್ಯೋ ವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಕಿಂ ಫಲಂ ನಿಯಮಶ್ಚ ಕಃ

|| ೭೫ ||

ಪಾರ್ಷ್ವದನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಮೂವರು ಗಂಧರ್ವರು ಈಗ ಶಾವಗ್ರಸ್ತರಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಹೋತ್ರನು ಬಕಾಸುರನಾಗಿಯೂ, ಸುದರ್ಶನನು ಪ್ರಲಂಬನಾಗಿಯೂ, ಸುವಾರ್ಷಕನು ಕೇಶಿ ಎಂಬ ದಾನವನಾಗಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಮಹೇಶ್ವರನ ವರದಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯರೂಪದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅವನಿಂದಲೇ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೇರಿದರು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿ ಬಕ, ಕೇಶಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಲಂಬಾಸುರರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅದ್ಭುತಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದೆನು.

೭೪. ನಾರದ:—ಎಲೈ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ನಾರಾಯಣಮಹರ್ಷಿಯೇ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು.

೭೫. ಈಗ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಯಾವ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳೆಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ವ್ರತದ ಆರಾಧ್ಯದೇವತೆ ಯಾರು? ಅದರ ಫಲವೇನು? ಮತ್ತು ಆ ವ್ರತದ ನಿಯಮವಾವುದು?

ಕಾನಿ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಭಗವನ್ಸ್ತುತೋಪಯೋಗಿಕಾನಿ ಚ |

ಕತಿ ಕಾಲಂ ವ್ರತಂ ಕಿಂ ನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಾಂ ನಿರೂಪಣಂ

|| ೭೬ ||

ಸುನಿಚಾರ್ಯ ವದ ನಿಭೋ ಶ್ರೋತುಂ ಕೌತೂಹಲಂ ಮಮ |

|| ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ ||

ವ್ರತಂ ತ್ರೈಮಾಸಿಕಂ ನಾನು ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧನಂ

|| ೭೭ ||

ಛರಾಧ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ಸ್ಯಷ್ಟೋ ರಾಧಿಕಾಸಹಿತೋ ಮುನೇ |

ವಿಷುನೇ ಚ ಸಮಾರಂಭಃ ಸಮಾಪ್ತಿದಕ್ಷಿಣಾಯನೇ

|| ೭೮ ||

ಸಂಯಮ್ಯ ಪೂರ್ವದಿವಸೇ ಕೃತ್ವಾವಶ್ಯಂ ಹವಿಷ್ಯಕಂ |

ಸ್ನಾತ್ವಾ ವೈಶಾಖಸಂಕ್ರಾಂತ್ಯಾಂ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಜಾಹ್ನವೀತಟೇ

|| ೭೯ ||

೭೬. ಪೂಜ್ಯನೇ, ಆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಾವುವು ? ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲಪರಿಮಾಣವೆಷ್ಟು ? ವ್ರತವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದೇನು ?

೭೭. ಸರ್ದೃಷ್ಟನೇ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಿನ್ನಾಗಿ ವರಾಭೀಚಿಸಿ ನನಗೆ ತಿಳುಹು. ನನಗೆ ಕೇಳಲು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲವಿದೆ.

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ : - ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧಕವಾದ ಆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತವೆಂದು ಹೆಸರು.

೭೮. ಎಲೈ ಮುನಿಯೇ, ಆ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ರಾಧಾದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿದ ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಆರಾಧ್ಯದೇವತೆಯು. ವಿಷವತ್ಪುಣ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. (ನೇಷಸಂಕ್ರಮಣದಲ್ಲಾರಂಭಿಸಿ ಕರ್ಕಾಟಕಸಂಕ್ರಮಣಕ್ಕೆಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.)

೭೯-೮೦. ವ್ರತಪರರು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಮಾಡಿ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿವಸ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನವನ್ನು ಭುಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ವೈಶಾಖಮಾಸದ ಸಂಕ್ರಮಣದ ದಿವಸ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ವ್ರತಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ, ಕಲಶದಲ್ಲೋ, ಮಣಿಯಲ್ಲೋ

ಘಟೇ ಮಣೌ ಶಾಲಗ್ರಾಮೇ ಜಲೇ ವಾ ಪೂಜಯೇದ್ವೈತೀ |

ಧ್ಯಾಯೇದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ರಾಧೇಶಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪಂಚ ದೇವತಾಃ || ೮೦ ||

ಧ್ಯಾನಂ ಚ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತಂ ನಿಬೋಧ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ |

ನವೀನನೀರದೆತ್ಯಾಮಂ ಪೀತಕೌಶೇಯ ವಾಸಸಂ || ೮೧ ||

ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಮಿಷದ್ಧಾಸ್ಯಸಮನ್ವಿತಂ |

ಶರತ್ಪುಲ್ಲಪದ್ಭಾಕ್ಷಂ ಮಂಜುಲಾಂಭನರಂಜಿತಂ || ೮೨ ||

ಮಾನಸಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಚ ಮೋಹಯಂತಂ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |

ರಾಧಯಾ ದೃಶ್ಯಮಾನಂ ಚ ರಾಧಾವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಸ್ಥಿತಂ || ೮೩ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾನಂತೇಶಧರ್ಮಾದ್ಯೈಃ ಸ್ತುತಯಮಾನಮಹಂ ಭಜೇ |

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಂ ಚ ಧ್ಯಾನೇನ ತಮಾನಾಹ್ಯ ವ್ರತೀ ಮುದಾ || ೮೪ ||

ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲೋ, ಜಲಾಶಯದಲ್ಲೋ ರಾಧಾಪತಿಯನ್ನು ಆವಾಹನಮಾಡಿ, ಗಣೇಶಾದಿ ಪಂಚಾಯತನ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು.

೮೧-೮೨. ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದ ಧ್ಯಾನಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆನು ಕೇಳು. ನವಮೇಘದಂತೆ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣನೂ, ಪಿತಾಂಬರಧಾರಿಯೂ, ಶರತ್ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖವುಳ್ಳವನೂ, ಮಂದಹಾಸ ಶೋಭಿತನೂ, ಶರದೃತುವಿನ ಆರಳಿದ ತಾವರೆಯಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೂ, ಸುಂದರವಾದ ಶ್ರೀವತ್ಸವೆಂಬ ಲಾಂಛನದಿಂದ ಮನೋಹರನೂ ಆದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು.

೮೩-೮೪. ಗೋಪಿಕಾಪ್ರೀಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವ, ರಾಧೆಯ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೆಲೆಸಿ ವ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವ, ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ, ಅನಂತ, ಈಶ, ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸ್ತುತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಧ್ಯಾನಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ವ್ರತಪರನು ಸಂತೋಷಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆ ದೇವನನ್ನು ಆವಾಹನಮಾಡಬೇಕು

- ಧ್ಯಾಯೇತ್ತದಾ ರಾಧಿಕಾಂ ಚ ಧ್ಯಾನಂ ಮಾಧ್ಯಂದಿನೇರಿತಂ |
ರಾಧಾಂ ರಾಸೇಶ್ವರೀಂ ರಮ್ಯಾಂ ರಾಸೋಲ್ಲಾಸರಸೋತ್ಪ್ಪಾಕಾಂ || ೮೫ ||
- ರಾಸಮಂಡಲಮಧ್ಯಸ್ಥಾಂ ರಾಸಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಪ್ರದೇವತಾಂ |
ರಾಸೇಶ್ವರೋರಃಸ್ಥಲಸ್ಥಾಂ ರಸಿಕಾಂ ರಸಿಕಪ್ರಿಯಾಂ || ೮೬ ||
- ರಸಿಕಪ್ರವರಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ರಮಾಂ ಚ ರಮಣೋತ್ಪ್ಪಾಕಾಂ |
ಶರದ್ರಾಜೀವರಾಜೀನಾಂ ಪ್ರಭಾವೋಚನಲೋಚನಾಂ || ೮೭ ||
- ವಕ್ರಭ್ರಾಭಂಗಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಮಂಜಿರೇಣೈವ ರಂಜಿತಾಂ |
ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಚಂದ್ರಾಸ್ಯಾಮಿಷದ್ಧಾಸ್ಯಮನೋಹರಾಂ || ೮೮ ||
- ಚಾರುಚಂಪಕವರ್ಣಾಭಾಂ ಚಂದನೇನ ವಿಭೂಷಿತಾಂ |
ಕಸ್ತೂರಿಬಿಂದುನಾ ಸಾರ್ಧಂ ಸಿಂದೂರಬಿಂದುನಾಯುತಾಂ || ೮೯ ||

೮೫. ಅನಂತರ ಮಾಧ್ಯಂದಿನೋಕ್ತವಾದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ರಾಸೇಶ್ವರಿಯೂ, ರಮ್ಯಳೂ, ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕಳೂ ಆದ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು.

೮೬. ರಾಸಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವವಳೂ, ರಾಸಕ್ರೀಡೆಗೆ ಅಧಿದೇವತೆಯೂ, ರಾಸೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉರಃ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವವಳೂ, ರಸಿಕಳೂ, ರಸಿಕಪ್ರಿಯಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು.

೮೭. ರಸಾನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಳೂ, ಮನೋಹರಳೂ, ರಸಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕಳೂ, ಶರದ್ರಾಜನ ಕಮಲಪಂಕ್ತಿಯ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಲೋಚನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತಳೂ ಆದ ರಮೆಯನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು.

೮೮. ಕುಟಿಲವಾದ ಭ್ರಾಭಂಗದಿಂದ ಕೂಡಿದವಳೂ, ಕಾಲ್ಗೊಲಸುಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತಳೂ, ಶರತ್ಪಾರ್ವಣಮಾಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖದಿಂದಲೂ ಮಂದಸ್ಥಿತದಿಂದಲೂ ಮನೋಹರಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು.

೮೯. ಸುಂದರವಾದ ಸಂಪಿಗೆಯಂತಿರುವ ಮೈಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಚಂದನಗಂಧದಿಂದ ಅನುಲಿಪ್ತಳಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದೂರದ ಬೊಟ್ಟುಗಳಿಂದಲಂಕಿತಳಾದ ದೇವಿಯನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು.

ಚಾರುಪತ್ರಾವಲೀಯುಕ್ತಾಂ ವಹ್ನಿ ಶುದ್ಧಾಂಶುಕೋಜ್ವಲಾಂ |

ಸದ್ರತ್ನಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಸುಕಪೋಲಸ್ಥಲೋಜ್ವಲಾಂ || ೯೦ ||

ರತ್ನೇಂದ್ರಸಾರಹಾರೇಣ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಥಲವಿರಾಜಿತಾಂ |

ರತ್ನಕಂಕಣಕೇಯೂರಕಿಂಕಣೇರತ್ನರಂಜಿತಾಂ || ೯೧ ||

ಸದ್ರತ್ನಸಾರರಚಿತಕ್ಷಣನ್ಮಂಜೀರರಂಜಿತಾಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಶ್ಚ ಸೇವ್ಯೇನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೇನೈವ ಸೇವಿತಾಂ || ೯೨ ||

ಸರ್ವೇಶೇನ ಸ್ತೂಯಮಾನಾಂ ಸರ್ವಬೀಜಾಂ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ |

ಇತಿ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಚ ಕೃಷ್ಣೇನ ಸಹಿತಾಂ ತಾಂ ಚ ಪೂಜಯೇತ್ || ೯೩ ||

೮೦. ಕಪೋಲಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾದ ಪತ್ರಾವಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶೋಭಿತಳಾಗಿ, ರತ್ನಕುಂಡಲಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಕಪೋಲಸ್ಥಳದಿಂದ ಮನೋಹರಳಾದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು.

೯೧. ಶ್ರೀಷ್ಠವಾದ ರತ್ನಹಾರದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ವಕ್ಷಸ್ಥಳವುಳ್ಳವಳೂ, ರತ್ನದ ಬಳಿ, ಬಾಹುವುರಿ, ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಗಂಟಿಗಳಿರುವ ವಂಕಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು

೯೨. ಶ್ರೀಷ್ಠರತ್ನಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿ 'ಕ್ಷಣಕ್ಷಣ' ಎಂದು ಶಬ್ದಗೈಯುತ್ತಿರುವ ನೂಪುರದಿಂದ ಶೋಭಿತಳೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ ಸೇವ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಸೇವಿತಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಭಜಿಸುವೆನು.

೯೩. ಸರ್ವೇಶ್ವರನಿಂದ ಸ್ತುತೃಳೂ, ಸರ್ವಬೀಜಸ್ವರೂವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು. ಈ ರೀತಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ರಾಧಾದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ತ್ವಾ ಪ್ರತಿದಿನಮುಪಚಾರಾಂಶ್ಚ ಪೋಡತ |
ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಚ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವಂ ದದ್ಯಾದ್ವ್ರತೀ ಮುದಾ || ೯೪ ||

ಸಹಸ್ರಕಮಲಂ ದಿವ್ಯಂ ಶತಮಷ್ಟೋತ್ತರಂ ಮುನೇ |
ಹೋನುಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವ್ರತೀ ನಿತ್ಯಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಾಹುತೀಃ || ೯೫ ||

ದದ್ಯಾದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹೇತ್ಯುಚ್ಚಾಯ ಯತ್ನತಃ |
ರಸಾಲಸ್ಯ ಕದಲ್ಯಾಶ್ಚ ಹ್ಯಾಮಂ ನಾ ಪಕ್ಷಮೇವ ಚ || ೯೬ ||

ನಿತ್ಯಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಂ ದದ್ಯಾದ್ಭಕ್ತ್ಯಾಽಕ್ಷತೈಃ ಫಲಂ |
ನಿತ್ಯಂ ಚ ಭೋಜಯೇದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಶತಂ ಮುನೇ || ೯೭ ||

ಹೋನುಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವ್ರತೀನಿತ್ಯಮಷ್ಟೋತ್ತರಶತಾಹುತೀಃ |
ದದ್ಯಾದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಕೃಷ್ಣಾಯ ರಾಧಿಕಾಸಹಿತಾಯ ಚ || ೯೮ ||

೯೪. ವ್ರತಪರನು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪೋಡ ರೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ವನ್ನೂ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು.

೯೫. ವ್ರತನಿಷ್ಠನು ಸಾವಿರದ ನೂರೆಂಟು ದಿವ್ಯಕಮಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಪರ ಮಾತ್ಮನಿಗರ್ಪಿಸಿ ನೂರೆಂಟುಸಾರಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣವೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು

೯೬-೯೮. 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಮಮಾಡಿದ ನಂತರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಕ್ಷವಾದ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಕ್ಷವಾದ ನೂರೆಂಟು ಮಾವು ಮತ್ತು ಬಾಕೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಫಲ ವನ್ನೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನೂರುಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು

೯೮-೯೯. ವ್ರತಪರನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ರಾಧಾಸಹಿತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬೆರೆಸಿದ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ ನೂರೆಂಟುಸಾರಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ

ತಿಲೇನ ಹವನಂ ಕುರ್ಯಾದಾಜ್ಯಮಿಶ್ರೇಣ ನಾರದ |
ವಾದ್ಯಂ ಚ ವಾದಯೇನಿತ್ಯಂ ಕಾರಯೇದ್ಧ ರಿಕೀರ್ತನಂ

|| ೯೯ ||

ಏವಂ ಮಾಸತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ತದನಂತರಂ |
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾದಿವಸೇ ತತ್ರ ವಿಧಾನಂ ಶೃಣು ನಾರದ

|| ೧೦೦ ||

ಕಮಲಾನಾಂ ಚ ನವತಿಹಸ್ರಾಣ್ಯಕ್ಷತಾನಿ ಚ |
ಜ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ನವ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ಯತ್ನತಃ

|| ೧೦೧ ||

ಭೋಜಯೇತ್ಪರಮಾನ್ನಾನಿ ಸ್ವಾದೂನಿ ಮಿಷ್ಟಕಾನಿ ಚ |
ಫಲಂ ವಿಂಶಾಧಿಕಂ ಸಪ್ತಶತಂ ನವಸಹಸ್ರಕಂ

|| ೧೦೨ ||

ಪದ್ಮಾನ್ನಾನಾವಿಧಂ ದ್ರವ್ಯಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸುಮನೋಹರಂ |
ಸಂಸ್ಕೃತಾಗ್ನಿಂ ಚ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾದ್ವಿಚಕ್ಷಣಃ

|| ೧೦೩ ||

ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೧೦೦. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅನಂತರ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ಉದ್ಯಾಪನೆಯ ದಿವಸ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆನು. ಅವಧರಿಸು.

೧೦೧-೧೦೩. ಉದ್ಯಾಪನೆಯ ದಿವಸ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಸುಂದರವಾದ ತೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರಕಮಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಚನೆಮಾಡಿ, ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪರಮಾನ್ನಮಿಷ್ಟಾನ್ನಾದಿಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರದ ಏಳನೂರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಫಲಗಳನ್ನೂ, ನಾನಾವಿಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೂ, ರುಚಿಕರವಾದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ, ವರಮಾತೃನಿರ್ಗಮಿಸಿ ಮಂತ್ರಪೂತವಾದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು.

ನನತಿಂ ಚ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಹುತ್ವಾಽಜ್ಯೇನ ತಿಲೇನ ಚ |

ಸವಸ್ತ್ರಂ ಚ ಸ ಭೋಜ್ಯಂ ಚ ಯೇಜ್ಞ ಸೂತ್ರಫಲಾನಿತ್ವಂ

|| ೧೦೪ ||

ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಚ್ಚಿತಾನ್ಘ್ರಕ್ತ್ಯಾ ದದ್ಯಾನ್ನ ವತಿಲಡ್ಡು ಕಾನ್ |

ದದ್ಯಾನ್ನ ವತಿಕುಂಭಾಂಶ್ಚ ಶೀತತೋಯಪ್ರಪೂರಿತಾನ್

|| ೧೦೫ ||

ಏನಂ ವಿಧಂ ವ್ರತಂ ಕೃತ್ವಾ ದದ್ಯಾದ್ವಿಸ್ರಾಯ ದಕ್ಷಿಣಾಂ |

ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಃ ಪರಿಮಿತಿಂ ವೇದೇಷು ಯನ್ನಿ ರೂಪಿತಂ

|| ೧೦೬ ||

ವೃಷೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ಚ ಸ್ವರ್ಣಶೃಂಗಸಮನ್ವಿತಂ |

ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವಿಪ್ರ ಕೃತಂ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತಂ

|| ೧೦೭ ||

ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂತತಿಕರಂ ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯವರ್ಧನಂ |

ವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೇಣ ಸೌಭಾಗ್ಯಂ ಶತಜನ್ಮನಿ

|| ೧೦೮ ||

೧೦೪-೧೦೫. ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರಸಲ ಹೋಮಮಾಡಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಭೋಜ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಮತ್ತು ಫಲಗಳನ್ನೂ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗರ್ಪಿಸಿ, ತೊಂಭತ್ತು ಲಾಡುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಶೀತಲೋದಕಪೂರ್ಣವಾದ ತೊಂಭತ್ತು ಕುಂಭ (ಕೊಡ) ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.

೧೦೬. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ರತಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ (ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ) ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವೇದದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

೧೦೭. ಸುವರ್ಣಶೃಂಗಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸಾವಿರವೃಷಭಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲೈ ವಿಶ್ವೋತ್ತಮನೇ, ಈ ರೀತಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಆಚರಿಸಿದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದಾಯಿತು.

೧೦೮. ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಂತತವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಈ ವ್ರತಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೂರುಜನ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ದೊರೆಯುವುದು.

ಸತ್ಪುತ್ರಜನನೀ ಸಾ ಚ ಭವೇಜ್ಜನ್ಮಶತಂ ಧ್ರುವಂ |

ಕದಾಪಿ ನ ಭವೇತ್ತಸ್ಯಾ ಭೇದಶ್ಚ ಪತಿಪುತ್ರಯೋಃ

|| ೧೦೯ ||

ದಾಸತುಲ್ಯೋ ಭವೇತ್ಪ್ರತೋ ಭರ್ತಾ ಚ ಸ್ವನಚಸ್ಕರಃ |

ಅನುಕ್ಷಣಂ ಭವೇದ್ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿಯುತಾ ಸತೀ

|| ೧೧೦ ||

ಭವೇದ್ವ್ರತಪ್ರಭಾವೇಣ ಪ್ರಾಪ್ತಜ್ಞಾನಹರಿಸ್ತುತಿಃ |

ವ್ರತಂ ಚ ಸಾಮನೇದೋಕ್ತಂ ಕೃತಂ ಪೂರ್ವಮಥಾವಯೋಃ

|| ೧೧೧ ||

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವ್ರತಾನಾಂ ಚ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಶೃಣು ವದಾಮಿ ತೇ |

ಸ್ವಾಯಂಭುವಸ್ಯ ಚ ಮನೋಃ ಶತರೂಪಾಭಿದಾ ಸತೀ

|| ೧೧೨ ||

ತಯಾ ಕೃತಂ ಪ್ರಥಮತಃ ಕೃತ್ವಾಽಗತ್ಯಂ ಪುರೋಹಿತಂ |

ತದಾ ಕೃತಂ ದೇವಹೂತ್ಯಾ ಚಾಕೂತ್ಯಾ ಚ ಕೃತಂ ತದಾ

|| ೧೧೩ ||

೧೦೯. ಈ ವ್ರತಾಚರಣೆಮಾಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಯು ನೂರುಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಪುತ್ರರ ಮಾತೆಯಾಗುವಳು. ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೂ, ಅವಳ ಪತಿಪುತ್ರರಿಗೂ ವಿರಹವು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೧೦. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಕೆಯ ಮಗನು ಸೇವಕನಂತೆ ಆಕೆಯ ಆಜ್ಞಾಕರನಾಗುವನು. ಆಕೆಯ ಪತಿಯೂ ಕೂಡ ಆಕೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯು ಸರ್ವದಾ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುತಳಾಗುವಳು.

೧೧೧ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವು ಉದಯಿಸಿ, ಹರಿಸ್ಮರಣೆಯು ಸರ್ವದಾ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಸಾಮನೇದೋಕ್ತವಾದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಹಿತ ಮಾಡಿದೆವು.

೧೧೨-೧೧೪. ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ ಈ ವ್ರತವು ವ್ರತಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು. ಸ್ವಾಯಂಭುವನುನುವಿನ ಪತ್ನಿಯೂ ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ಆದ ಶತರೂಪೆಯು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪುರೋಹಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು. ಅನಂತರ ದೇವಹೂತಿ ಮತ್ತು ಆಕೂತಿದೇವಿಯರು ಪುಲಸ್ತ್ಯ

ಪುರೋಹಿತಂ ಪುಲಸ್ತ್ಯಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರುತ್ಯುಕ್ತಯಾ ಮುನೇ |

ಚಕಾರ ರೋಹಿಣೀ ತತ್ಪು ಕ್ರತುಂ ಕೃತ್ವಾ ಪುರೋಹಿತಂ || ೧೧೪ ||

ರತಿಶ್ಚ ಕಾರ ತದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಗೌತಮಸ್ತತ್ಪುರೋಹಿತಃ |

ಚಕಾರ ತದ್ವ್ರತಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಾಶಯಾ ಗುರುಕಾಂತಯಾ || ೧೧೫ ||

ಮಹಾಸಂಭೃತಸಂಭಾರಾ ವಸಿಷ್ಠಸ್ತತ್ಪುರೋಹಿತಃ |

ತದ್ವೃಷ್ಟ್ಯಾ ಗುರುಪತ್ನ್ಯಾಚ ಶಕ್ರಶಚ್ಚಾ ಕೃತಂ ವ್ರತಂ || ೧೧೬ ||

ಮಹಾಸಂಭೃತಸಂಭಾರಸ್ತತ್ಪುರೋಧಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ |

ವ್ರತಂ ಚಕಾರ ಸ್ವಾಹಾ ಚ ಸರ್ವತೋಽಪಿ ವಿಲಕ್ಷಣಂ || ೧೧೭ ||

ನನ್ನು ಪುರೋಹಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರುತ್ಯುಕ್ತಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ರೋಹಿಣೀದೇವಿಯು ಕ್ರತುವನ್ನು ಪುರೋಹಿತನನ್ನಾಗಿ ವರಿಸಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು.

೧೧೪. ಅನಂತರ ರತಿದೇವಿಯಾಚರಿಸಿದ ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಗೌತಮನು ಪುರೋಹಿತನಾಗಿದ್ದನು ಅನಂತರ ಗುರುಪತ್ನಿಯಾದ ತಾರಾದೇವಿಯು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಳು.

೧೧೫. ವಸಿಷ್ಠಮಹರ್ಷಿಯು ಆ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪುರೋಹಿತನಾದವನು. ಗುರುಪತ್ನಿಯು ಮಾಡಿದ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂದ್ರನ ರಾಣಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯೂ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

೧೧೬. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಭಾರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಪುರೋಹಿತನಾದವನು ಅನಂತರ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು.

ಅತಿಸಂಭೃತಸಂಭಾರೋ ಮರೀಚಿಸ್ತತ್ಪರೋಹಿತಃ |

ತದ್ವೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾರ್ವತೀ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನು ನಾಚ ಶಂಕರಂ ಮುದಾ |

ಪುಟಾಂಜಲಿಯುತಾ ದೇವೀ ಭಕ್ತಿ ನಮ್ರಾತ್ಮಕಂಧರಾ

|| ೧೧೮ ||

|| ಪಾರ್ವತೃನಾಚ ||

ಆಜ್ಞಾಂ ಕುರು ಜಗನ್ನಾಥ ಕರೋಮಿ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ

|| ೧೧೯ ||

ಆವಯೋರಿಷ್ಟದೇವಸ್ಯ ವ್ರತಾನಾಂ ಚ ಪರಂ ವ್ರತಂ |

ಹರೇರಾರಾಧನಂ ನಾಥ ಸರ್ವಮಂಗಲಕಾರಣಂ

|| ೧೨೦ ||

ಇಷ್ಟಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರುತೇಃ ಸಾತಂ ತೀರ್ಥಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಾಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ |

ಹರೇರಾರಾಧನಸ್ಯಾಪಿ ಕಲಾಂ ನಾರ್ಹತಿ ಷೋಡಶೀಂ

|| ೧೨೧ ||

೧೧೮. ಅದಕ್ಕೆ ಮರೀಚಿಯು ಸಂಭಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಪೌರೋಹಿತೃ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಎಲೈ ವಿವ್ರೋತ್ತಮನಾದ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಮಾಡಿದ ವ್ರತವನ್ನು ನೋಡಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಶಂಕರನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ, ಭಿನ್ನವಿಸಿದಳು.

೧೧೯. ಪಾರ್ವತಿ:—ಎಲೈ ಜಗತ್ಪತಿಯಾದ ಶಂಕರನೇ, ಉತ್ತಮವಾದ ಈ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುವೆನು. ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡು.

೧೨೦. ನಮಗೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವ್ರತವು ವ್ರತಗಳೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ನಾಥನೇ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆರಾಧನೆಯು ಸಕಲಮಂಗಳಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

೧೨೧. ಯಾಗಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ದಾನಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ವೇದಾಧ್ಯಯನಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯವು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆರಾಧನೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯದ ಹದಿನಾರನೆಯ ಒಂದಂಶಕ್ಕೂ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ.

ಬಹಿರಭ್ಯಂತರೇ ಯಸ್ಯ ಹರಿಸ್ತುತಿರನುಕ್ಷಣಂ |
ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಸ್ಯ ತಸ್ಯೈವ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವತಿ ದರ್ಶನಾತ್ || ೧೨೨ ||

ತಸ್ಯ ಸಾದಾಬ್ಜ ರಜಸಾ ಸದ್ಯಃ ಪೂತಾ ವಸುಂಧರಾ |
ತಸ್ಯ ದರ್ಶನಮಾತ್ರೇಣ ಪುನಾತಿ ಭುವನತ್ರಯಂ || ೧೨೩ ||

ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚ ಶೇಷಸ್ತುಂ ಚ ಗಣೇಶ್ವರಃ |
ಧ್ಯಾಯಂ ಧ್ಯಾಯಂ ಯತ್ಪದಾಬ್ಜಂ ತೇಜಸಾ ತತ್ಸಮೋ ಮಹಾನ್ || ೧೨೪ ||

ಯಶ್ಚ ಯಂ ಸಂತತಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸ ತಮಾಪ್ನೋತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ |
ಗುಣೇನ ತೇಜಸಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಜ್ಞಾನೇನ ತತ್ಸಮೋ ಭವೇತ್ || ೧೨೫ ||

ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಾದ್ಧ್ಯಾನಾತ್ಪಪಸಾ ತಸ್ಯ ಸೇವಯಾ |
ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಹಿ ಭಗವಾನ್ಸಾಮಾ ವಾ ಪುತ್ರ ಏವ ಚ || ೧೨೬ ||

೧೨೨. ಯಾರು ಅಂತರಂಗಬಹಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಮರಣಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಂಧವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿದವರೂ ಕೂಡ ಮುಕ್ತರಾಗುವರು.

೧೨೩. ಆ ಭಕ್ತನ ಪಾದಕಮಲದ ರಜಃಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂದ ಭೂದೇವಿಯು ಪವಿತ್ರಳಾಗುವಳು. ಅವನ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ತ್ರಿಲೋಕವೂ ವಾವನವಾಗುವುದು.

೧೨೪. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಧರ್ಮ, ಅನಂತ, ಈಶ, ಮತ್ತು ಗಣೇಶ್ವರರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿರುವರು.

೧೨೫. ಯಾರು ಯಾವ ಸಜ್ಜಿದಾನಂದಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅನನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ ಅವರು ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆದು ಗುಣ, ತೇಜಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನಿಸಿರುವರು.

೧೨೬. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲೂ, ಸತತಧ್ಯಾನದಿಂದಲೂ, ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯಿಂದಲೂ, ನಾನು ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಪತಿಯನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯನಾದ ಪುತ್ರನನ್ನೂ ಪಡೆದೆನು.

ಪ್ರಲಬ್ಧಂ ಲೀಲಯಾ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ಣಂ ಮನ್ಮಾನಸಂ ತದಾ |

ಸ್ವಾಮಿಾ ತ್ವಂ ತ್ವಾದೃಶಃ ಪುತ್ರೌ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಗಣೇಶ್ವರೌ

|| ೧೨೭ ||

ಪಿತಾ ಹಿಮಾದ್ರಿಃ ಕೃಷ್ಣಾಂಶೋ ಮಮ ಕಿಂ ದುರ್ಲಭಂ ಪ್ರಭೋ |

ಪಾರ್ವತೀವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಪ್ರೀತಃ ಶಂಕರಃ ಸ್ವಯಂ |

ಪ್ರಹಸ್ಯೋನಾಚ ಮಧುರಂ ಪುಲಕಾಂಕಿತವಿಗ್ರಹಃ

|| ೧೨೮ ||

|| ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಉನಾಚ ||

ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ವರೂಪಾಸಿ ಕಿಮಸಾಧ್ಯಂ ತವೇಶ್ವರಿ

|| ೧೨೯ ||

ಸರ್ವಸಂಪತ್ಸ್ವರೂಪಾ ತ್ವಮನಂತಶಕ್ತಿರೂಪಿಣಿ |

ತ್ವಂ ಚ ಯಸ್ಯ ಗೃಹೇ ದೇವೀ ಸ ಚೈಶ್ವರ್ಯಸ್ಯ ಭಾಜನಂ

|| ೧೩೦ ||

೧೨೭. ನಿನ್ನಂಥ ಪತಿಯನ್ನೂ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ, ಗಣೇಶ್ವರರೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಪಡೆದ ನಾನೇ ಧನ್ಯಳು. ನನ್ನ ಮನೋರಥವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನದಿಂದಲೇ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಯಿತು.

೧೨೮. ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಂಶಸಂಭೂತನಾದ ಹಿಮಾಲಯನೇ ನನಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿರುವಾಗ ನನಗೆ ದುರ್ಲಭವಾದುದಾವುದು? ಪಾರ್ವತಿಯಾಡಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೀತನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನು ರೋಮಾಂಚಿತ ಶರೀರವುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಗುತ್ತ ಕೆಲವು ಮಧುರ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಿದನು.

೧೨೯. ಶ್ರೀಮಹಾದೇವ : - ಎಲೌ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಾದ ಶಿವೆಯೇ, ನೀನೇ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ವರೂಪಳೂ ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸಳಾದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು? ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದಾವುದು ?

೧೩೦. ಅನಂತಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ನೀನು ಸಕಲಸಂಪತ್ಸ್ವರೂಪಿಣಿ ಯಾಗಿರುವೆ ಎಲೌ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ನೀನು ಯಾರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿರುವೆಯೋ ಅವನು ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹನಾಗುವನು.

ನ ಲಕ್ಷ್ಮೀರತ್ನದ್ವಯೇ ತಸ್ಯ ಜೀವನಾನ್ಮರಣಂ ವರಂ |

ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ತ್ವಯಿ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶುಭಪ್ರದೇ || ೧೩೧ ||

ಸಂಹಾರೇ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲೇ ಚ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾದ್ವಯಂ ಕ್ಷಮಾಃ |

ಕೋ ವಾ ಹಿಮಾಲಯಃ ಕೋಹಂ ಕೌ ಕಾರ್ತಿಕಗಣೇಶ್ವರೌ || ೧೩೨ ||

ತ್ವದ್ವಿಹೀನಾ ಅಶಕ್ತಾಶ್ಚ ತ್ವಯಾ ಚ ವಯಮಿಾಶ್ವರಾಃ |

ಉಕ್ತಾಃ ಪತಿವ್ರತಾ ಯಾಶ್ಚ ಯಾಃ ಪುರಾಜ್ಞಾಃ ಶ್ರುತೌ ಶ್ರುತಾಃ || ೧೩೩ ||

ಗೃಹೀತ್ವಾಽಽಜ್ಞಾ ಮಿಾಶ್ವರಸ್ಯ ವ್ರತಂ ಕುರು ಪತಿವ್ರತೇ |

ವ್ರತಮೇತತ್ಸ್ಯತಂ ಯಾಭಿಸ್ತಾಭ್ಯಃ ಕುರು ವಿಲಕ್ಷಣಂ || ೧೩೪ ||

ಸನತ್ಕುಮಾರೋ ಭಗವಾನ್ವ್ರತೇ ತೇಸ್ತು ಪುರೋಹಿತಃ |

ಕಮಲಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ದ್ರವ್ಯಾಣಾಂ ದಾಯಕೋಽಪ್ಯಹಂ || ೧೩೫ ||

೧೩೧-೧೩೨ ಯಾರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಂವಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನೆಲೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದು ಲೇಸು ಎಲಾ ಮಂಗಳಪ್ರದಳೇ, ನಾನು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಮೂವರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಹಾರ, ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಾಲನೆ ಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಮಾಲಯನಾರು ? ನಾನಾರು ? ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಗಣೇಶ್ವರರನ್ನು ಕೇಳುವವರಾರು ?

೧೩೩. ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಶಕ್ತರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಸರ್ವೇಶ್ವರರೆನಿಸಿರುವೆವು. ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹ ದಿಂದಲೇ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೆಯರೆನಿಸಿದರು.

೧೩೪. ಆದುದರಿಂದ ಎಲಾ ಪತಿವ್ರತೆಯೇ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡು ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಆಚರಿಸಿರುವರೋ ಅವರ ಆಚರಣೆಗಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ನೀನು ಆಚರಿಸು.

೧೩೫. ಈ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಸನತ್ಕುಮಾರನು ಪುರೋಹಿತನಾಗುವನು. ನಾನು ವ್ರತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಮಲ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ, ನಿವಿಲದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆನು.

ಕುಬೇರಂ ದ್ರವ್ಯಕೋಶೇ ಚ ರಕ್ಷಕಂ ಕುರು ಸುಂದರಿ |
ವ್ರತೇ ಚ ದಾನಾಧ್ಯಕ್ಷೋಽಹಂ ಧನದಾತ್ರೀ ಚ ಶ್ರೀಃ ಸ್ವಯಂ || ೧೩೬ ||

ಪಾಠಕೋ ವಹ್ನಿದೇವಶ್ಚ ವರುಣೋ ಜಲದಾಯಕಃ |
ವಸೂನಾಂ ವಾಹಕಾ ಯಕ್ಷಾಸ್ತದಧ್ಯಕ್ಷಃ ಪಡಾನನಃ || ೧೩೭ ||

ಸ್ಥಾನಸಂಸ್ಕಾರಕರ್ತಾ ಚ ವ್ರತೇಶ್ಚ ಪವನಃ ಸ್ವಯಂ |
ಪರಿವೇಷ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಶಕ್ರಶ್ಚಂದ್ರೋಽಧಿಷ್ಠಾಪಕೋ ವ್ರತೇ || ೧೩೮ ||

ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ದಾನನಿರ್ವಹ್ತಾ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯಂ ಯಥೋಚಿತಂ |
ವ್ರತೋಪಯುಕ್ತಂ ಯದ್ಧ್ರವ್ಯಂ ದತ್ತಾ ನಿಯಮಿತಂ ಪ್ರಿಯೇ || ೧೩೯ ||

ತತೋಧಿಕಂ ಫಲಂ ಪುಣ್ಯಂ ಹರಯೇ ದೇಹಿ ಸುಂದರಿ |
ವ್ರತೇ ನಿಯಮಿತಾನ್ವಿಪ್ರಾನ್ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ತತೋಽಧಿಕಾನ್ || ೧೪೦ ||

೧೩೬. ಎಲಾ ಸುಂದರಿಯೇ, ಕುಬೇರನನ್ನು ದ್ರವ್ಯಭಂಡಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೋ, ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ನಾನು ದಾನಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗುವೆನು. ಸ್ವಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೇ ಧನಪ್ರದಳಾಗುವಳು.

೧೩೭. ಅಗ್ನಿದೇವನು ಸ್ತೋತ್ರಪಾರಕನೂ, ವರುಣನು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವವನೂ ಆಗುವನು. ಯಕ್ಷರೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವವರೂ, ಪಣ್ಣುಖನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಆಗುವನು.

೧೩೮. ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ವಾಯುದೇವನೇ ನಿನಗೆ ಸ್ಥಳಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವನು. ಸ್ವಯಂ ಇಂದ್ರನೇ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುವ ಕೆಲವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವನು. ಚಂದ್ರನು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸುವನು.

೧೩೯-೧೪೦. ಸೂರ್ಯದೇವನು ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯರನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಲು ಕೇಳುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲಾ ಪ್ರಿಯೆಯೇ, ವ್ರತೋಪಯುಕ್ತನೂ, ವಿಧಿನಿಯಮಿತನೂ ಆದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಉತ್ತವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಭೋಜನದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸು.

ಅಸಂಖ್ಯಾನ್ಪ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ದೇವಿ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕುರು ನಿಮಂತ್ರಣಂ |
ಸಮಾಪ್ತಿದಿವಸೇ ಸ್ವರ್ಣಂ ರತ್ನಂ ಮುಕ್ತಾಂ ಪ್ರನಾಲಕಂ

|| ೧೪೧ ||

ವ್ರತೋಕ್ತಾಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದತ್ತಾ ಸರ್ವಂ ದೇಹಿ ದ್ವಿಜಾಸನೇ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಶಂಕರಸ್ತಾಂ ಚ ಕಾರಯಾಮಾಸ ತದ್ವ್ರತಂ

|| ೧೪೨ ||

ವ್ರತಂ ಚಕಾರ ಸಾ ದುರ್ಗಾ ಸರ್ವಾಭ್ಯಶ್ಚ ವಿಲಕ್ಷಣಂ |
ಇತ್ಯೇವಂ ಕಥಿತಂ ವಿಪ್ರ ಸಾರ್ವತ್ಯಾ ಯದ್ವ್ರತಂ ಕೃತಂ

|| ೧೪೩ ||

ರತ್ನಂ ವೋಢುಮಶಕ್ತಾಶ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಪಾರ್ವತೀವ್ರತೇ |
ಇತಿಹಾಸಃ ಶ್ರುತಃ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಂ ಶೃಣು ನಾರದ

|| ೧೪೪ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಾಲಚರಿತಂ ನೂತ್ನಂ ನೂತ್ನಂ ಪದೇ ಪದೇ |
ಹತ್ವಾ ತಾನ್ದಾನವೇಂದ್ರಾಂಶ್ಚ ಶಿಶುಭಿಃ ಸಹ ಗೋಕುಲೇ

|| ೧೪೫ ||

೧೪೧-೧೪೨. ಎಲೈ ದೇವಿಯೇ, ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ವ್ರತಸಮಾಪ್ತಿಯ ದಿವಸ ಸುವರ್ಣ, ರತ್ನ, ಮುತ್ತು ಮತ್ತು ಹವಳಗಳನ್ನೂ, ವ್ರತೋಕ್ತವಾದ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನೂ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನಮಾಡು. ಶಂಕರನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ವಾರ್ವತಿಯಿಂದ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

೧೪೩. ಆಗ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ) ಆ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು. ಎಲೈ ಏಪ್ರೋತ್ತಮನಾದ ನಾರದನೇ, ಈ ರೀತಿ ವಾರ್ವತಿಯು ಆಚರಿಸಿದ ವ್ರತವನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿವರಿಸಿದೆನು.

೧೪೪. ವಾರ್ವತಿಯಾಚರಿಸಿದ ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ದಾನವಾಗಿ ಬಂದ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೊರಲಶಕ್ತರಾದರು. ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ನೀನು ಈ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಈಗ ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವವನಾಗು.

೧೪೫-೧೪೬. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲಚರಿತಾಮೃತವು ಹೇಳಿ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೊಸದಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಲಂಬಾದಿ ದಾನವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪಬಾಲರೊಡನೆ ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನ

ಜಗಾಮ ಸ್ವಗೃಹಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಕುಬೇರಭವನೋಪಮಂ |

ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ವನವಾರ್ತಾ ಚ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಚ ಶಿಶುಭಿರ್ಮುಧಾ || ೧೪೬ ||

ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ವಿಸ್ಮಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ನಂದೋ ಭಯಮನಾಪ ಹ |

ಅನೀಯ ವೃದ್ಧಾನ್ಗೋಪಾಂಶ್ಚ ಗೋಪಿಕಾಃ ಸ್ತವಿರಾಸ್ತಥಾ || ೧೪೭ ||

ಯುಕ್ತಿಂ ಚಕಾರ ತೈಃ ಸಾರ್ಥಮಾಲೋಚ್ಯ ಸಮಯೋಚಿತಾಂ |

ಕೃತ್ವಾ ಯುಕ್ತಿಂ ಚ ಗೋಪೇಶಸ್ತತ್ಸ್ಥಾನಂ ತ್ಯಕ್ತಮುದ್ಯತಃ || ೧೪೮ ||

ಗಂತುಂ ವೃಂದಾವನಂ ಸರ್ವಾನುವಾಚ ತತ್ಕ್ಷಣಂ ಮುನೇ |

ನಂದಾಜ್ಞಾಂ ಚ ಸಮಾಕರ್ಣ್ಯ ತೇ ಸರ್ವೇ ಗಂತುಮುದ್ಯತಾಃ || ೧೪೯ ||

ಗೋಪಾಶ್ಚ ಗೋಪಿಕಾಶ್ಚೈವ ಬಾಲಕಾ ಬಾಲಿಕಾಸ್ತಥಾ |

ಕೃಷ್ಣೇನ ಹಲಿನಾ ಸಾರ್ಥಂ ಪ್ರಯಯುರ್ಬಾಲಕಾ ಮುಧಾ || ೧೫೦ ||

ಮಂದಿರದಂತೆ ವೈಭವಯುತವಾದ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಪ ಬಾಲರು ವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

೧೪೬-೧೪೮ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು ಪುತ್ರ ವಾತ್ಸಲ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ನಂದಗೋವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಯವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ವೃದ್ಧರಾದ ಗೋಪಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರೊಡನೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಿದನು. ಈ ರೀತಿ ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ನಂದಗೋಪನು ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಬಿಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದನು.

೧೪೯. ಎತ್ತೆ ನಾರದಮುನಿಯೇ, ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಗೋಕುಲದಿಂದ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಂದಗೋಪನು ತಿಳಿಸಲು, ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗೋಪರೆಲ್ಲರೂ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲನುವಾದರು.

೧೫೦. ಗೋಪಗೋಪಿಯರೂ, ಬಾಲಬಾಲೆಯರೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ ಸಮಸ್ತರಾಗಿ ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರೊಡನೆ ನಂದಗೋಕುಲದಿಂದ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಸಂಗೀತಂ ಚ ಪ್ರಗಾಯಂತೋ ನಾನಾವೇಷಸಮುನ್ವಿತಾಃ |

ನೇಣುಪ್ರನಾದಕಾಃ ಕೇಚಿತ್ಕೇಚಿಚ್ಛೃಂಗಪ್ರನಾದಕಾಃ || ೧೫೧ ||

ಕರತಾಲಕರಾಃ ಕೇಚಿದ್ವೀಣಾಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕೇಚನ |

ಶರಯಂತ್ರಕರಾಃ ಕೇಚಿಚ್ಛೃಂಗಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕೇಚನ || ೧೫೨ ||

ನವಪಲ್ಲವಕರ್ಣಾಶ್ಚ ಕೇಚಿದ್ಗೋಪಾಲಬಾಲಕಾಃ |

ಕೇಚಿನ್ಮೃಕುಲಕರ್ಣಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಕರ್ಣಾಶ್ಚ ಕೇಚನ || ೧೫೩ ||

ನವಮಾಲ್ಯಕರಾಃ ಕೇಚಿತ್ಕೇಚಿದಾಜಾನುಮಾಲಿನಃ |

ಕೇಚಿತ್ಪಲ್ಲವಚೂಡಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಚೂಡಾಶ್ಚ ಕೇಚನ || ೧೫೪ ||

೧೫೧. ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಿತ್ರವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಹೊರಟರು. ಕೆಲವರು ಕೊಳಲನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೊಂಬನ್ನೂ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೫೨. ಕೆಲವರು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ತಾಳವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ವೀಣೆಯನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು 'ಶರಯಂತ್ರ' ವನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೊಂಬುಗಳನ್ನೂ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೫೩. ಗೋಪಾಲಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೂವುಗಳನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೧೫೪. ಕೆಲವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನವಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಮಂಡಿಯವರೆಗೆ ಜೋಲಾಡುವಂತೆ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಗೋಪ ಬಾಲರು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೂಗಳನ್ನೂ ಮುಡಿದಿದ್ದರು.

ಗೋಪಾಲಬಾಲಕಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ನವಕೋಟಿಯಃ |

ಜಗ್ತುಗೋವೈರೋ ವಯಸ್ಯಾಶ್ಚ ಕೋಟಿಶಃ ಕೋಟಿಶೋ ಮುದಾ || ೧೫೫ ||

ವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಕೋಟಿಶಸ್ತತ್ರ ಬೃಹಚ್ಛೋಗ್ರೇಣ್ಯಶ್ಚಲತ್ಪಚಾಃ |

ರಾಧಿಕಾಸಹಚಾರಿಣ್ಯೋ ಬಾಲಾ ಗೋಪಾಲಿಕಾ ಮುನೇ || ೧೫೬ ||

ತಾಃ ಸುಶೀಲಾದಯೋ ಭವ್ಯಾ ನಾನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಃ |

ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಪರೀಧಾನಾಃ ಸಸ್ಥಿತಾಸ್ತಾ ಯಯುರ್ಮುದಾ || ೧೫೭ ||

ಕಾಶ್ಚಿದ್ವಾರುಹ್ಯ ಶಿಬಿಕಾಂ ರಥನಾರುಹ್ಯ ಕಾಶ್ಚನ |

ರಾಧಾ ಸ್ಯಂದನಮಾರುಹ್ಯ ಶಾತಕೌಮ್ಭಪರಿಚ್ಛದಂ || ೧೫೮ ||

ತಾಭಿರ್ಯುಕ್ತಾ ಯಯೌ ದೇವೀ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾ |

ಯಶೋದಾ ರೋಹಿಣೀ ಚೈವ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾ || ೧೫೯ ||

೧೫೫. ಎಲೈ ವಿವ್ರೋತ್ತಮನೇ, ಈ ರೀತಿ ಒಂಭತ್ತುಕೋಟಿ ಗೋಪ ಬಾಲಕರು ವಿಲಾಸಸರವಶರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋಪಿಯರೂ, ಅವರ ಗೆತ್ತಿಯರೂ ಕೂಡ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೫೬-೧೫೭. ಅಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾದ ನಿತಂಬಬಿಂಬದಿಂದಲೂ, ಚಂಚಲವಾದ ಕುಚಗಕೆಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ರಾಧಾದೇವಿಯ ನಹಚರಿಯರಾದ ಗೋಪ ಬಾಲಿಕೆಯರೂ ಇದ್ದರು. ಸುಶೀಲೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಸುಂದರಗೋಪಿಯರೂ ಕೂಡ, ನಾನಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಸ್ಥಿತವದನೆಯರಾಗಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೫೮-೧೫೯. ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರಥವನ್ನೂ ಹತ್ತಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಧಾದೇವಿಯಾದರೋ ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ ಸುವರ್ಣವಿಕಾರವಾದ ರಥವನ್ನೇರಿ ಆ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಯಶೋದೆ ಮತ್ತು ರೋಹಿಣಿಯೂ ಕೂಡ ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಯಯೌ ಸ್ವೌಂದನಮಾರುಹ್ಯ ಶಾತಕೌಂಭಪರಿಚ್ಛದಂ |

ನಂದಃ ಸುನಂದಃ ಶ್ರೀದಾಮಾ ಗಿರಿಭಾನುರ್ವಿಭಾಕರಃ

|| ೧೬೦ ||

ವೀರಭಾನುಶ್ಚ ಂದ್ರಭಾನುರ್ಗಜಸ್ಥಾಃ ಪ್ರಯಯೌರ್ಮುಧಾ |

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲದೇವೌ ತೌ ರತ್ನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತೌ

|| ೧೬೧ ||

ಸ್ವರ್ಣಸ್ಯೌಂದನಮಾಸ್ಥಾಯ ಜಗ್ಮತುಃ ಪರಯಾ ಮುಧಾ |

ಕೋಟಿತಃ ಕೋಟಿಶೋ ಗೋಪಾ ವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಯೌವನಾನ್ವಿತಾಃ || ೧೬೨ ||

ಅಶ್ವಸ್ಥಾಶ್ಚ ಗಜಸ್ಥಾಶ್ಚ ರಥಸ್ಥಾಶ್ಚೈವ ಕೇಚನ |

ಗೋಪಾ ಯೌರ್ಮುಧಾ ಯುಕ್ತಾಶ್ಚೋದ್ಧತಾ ನಂದಕಿಂಕರಾಃ || ೧೬೩ ||

ವೃಷಸ್ಥಾ ಗರ್ಭಾಭಸ್ಥಾಶ್ಚ ಸಂಗೀತತಾನತತ್ಪರಾಃ |

ಅಪರಾ ರಾಧಿಕಾದಾಸ್ಯಸ್ತ್ರಿಸತ್ತತಕೋಟಿಯಃ

|| ೧೬೪ ||

೧೬೦-೧೬೨ ಅಲ್ಲದೆ ಸುವರ್ಣವಿರಚಿತವಾದ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂದ, ಸುನಂದ, ಶ್ರೀದಾಮ, ಗಿರಿಭಾನು, ವಿಭಾಕರ, ವೀರ ಭಾನು ಮುಂತಾದ ಗೋಪಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರಾದರೋ ರತ್ನಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣರಥವನ್ನೇರಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಯುವಕರೂ ವೃದ್ಧರೂ ಆದ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯಾಯುತರಾದ ಗೋಪರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೬೩. ಕೆಲವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೂ, ಕೆಲವರು ಆನೆಯ ಮೇಲೂ, ಕೆಲವರು ರಥದ ಮೇಲೂ ಕುಳಿತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂದಗೋಪನ ಕಿಂಕರರಾದ ಅನೇಕ ಗೋಪರೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೬೪. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವೃಷಭಗಳ ಮೇಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕತ್ತೆಗಳ ಮೇಲೂ ಕುಳಿತು ಗ್ರಾಮ್ಯವಾದ ಸಂಗಿತ ಮತ್ತು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೊಡನೆ ರಾಧಾದೇವಿಯ ದಾಸಿಯರೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ ಸಸ್ಮಿತಾಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಣಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಾಃ |

ಕಾಶ್ಚಿತ್ತಿಸ್ಸಂಧೂರಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿತ್ಕಜ್ಜಲವಾಹಿಕಾಃ

|| ೧೬೫ ||

ಕಾಶ್ಚಿತ್ಕಂದುಕಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಕಾಶ್ಚಿತ್ಪುತ್ರಲಿಕಾಕರಾಃ |

ಭೋಗದ್ರವ್ಯಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ತೀಡಾದ್ರವ್ಯಕರಾ ವರಾಃ

|| ೧೬೬ ||

ವೇಷದ್ರವ್ಯಕರಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ಕಾಶ್ಚಿನ್ಮಾಲ್ಯಾಕರಾಃ ವರಾಃ |

ಕಾಶ್ಚಿದ್ವಾದ್ಯಕಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಪ್ರಯಯುರ್ಗೋಪಿಕಾ ಮುದಾ

|| ೧೬೭ ||

ನಹ್ನಿ ಶುದ್ಧಾಂಶುಕಾನಾಂ ಚ ವಾಹಿಕಾಶ್ಚೈವ ಕಾಶ್ಚನ |

ಚಂದನಾಗುರುಕಸ್ತೂರೀಕುಂಕುಮದ್ರವವಾಹಿಕಾಃ

|| ೧೬೮ ||

೧೬೫. ಸುವರ್ಣಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತರಾದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ಥಿತಮುಖಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂರವನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.

೧೬೬. ಕೆಲವು ದಾಸಿಯರು ಕಂದುಕ (ಚೆಂಡು) ಗಳನ್ನೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇದ್ದವು.

೧೬೭. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವೇಷಸಾಧನವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಗೋಪಿಯರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೬೮. ಕೆಲವು ದಾಸಿಯರು ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಚಂದನ, ಅಗುರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಶ್ಚಿತ್ಸಂಘೀತನಿರತಾಃ ಕಾಶ್ಚಿಜ್ಜಿತ್ರಕಥಾರತಾಃ |

ಕೋಟಿತತಃ ಕೋಟಿತೋ ರಮ್ಯಾಃ ಪ್ರಯಯುಃ ಶಿಬಿಕಾನ್ವಿತಾಃ || ೧೬೯ ||

ಕೋಟಿತತಃ ಕೋಟಿತಶ್ಚಾಶ್ವಾಃ ಕೋಟಿತಃ ಕೋಟಿತೋ ರಥಾಃ |

ಕೋಟಿತತಃ ಕೋಟಿತಶ್ಚೈವ ತಕಟಾ ದ್ರವ್ಯಪೂರಿತಾಃ || ೧೭೦ ||

ಕೋಟಿತತಃ ಕೋಟಿತಶ್ಚೈವ ವೃಷೇಂದ್ರಾ ದ್ರವ್ಯವಾಹಕಾಃ |

ಕೋಟಿತತಃ ಕೋಟಿತಶ್ಚೈವ ದಶಲಕ್ಷಾಣಿ ಹಸ್ತಿನಾಂ || ೧೭೧ ||

ಹಸ್ತಿಸಾಂ ಕುಶಯುಕ್ತಾನಿ ಯಯುರ್ವದಾವನಂ ವನಂ |

ಸರ್ವೇ ವೃಂದಾವನಂ ಗತ್ವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೂನ್ಯಗೃಹಂ ಮುನೇ || ೧೭೨ ||

ವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ತಸ್ಯಃ ಸರ್ವೇ ಯಥೋಚಿತಂ |

ಉವಾಚ ಗೋಪಾಂಚ್ಛ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ಗೃಹಾಂಶ್ಚೇಷ್ಟತಮಾನ್ವ್ರಜಾಃ ||

೧೬೯. ಕೆಲವು ದಾಸಿಯರು ಸುಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವರು ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿಯೂ, ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೋಹರೆಯರಾದ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾಕ ದಾಸಿಯರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೭೦. ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾಕವಾದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರಥಗಳನ್ನೂ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾಪರಿಮಿತವಾದ ದ್ರವ್ಯಪೂರಿತವಾದ ಗಾಡೆಗಳನ್ನೂ ಆ ದಾಸಿಯರು ತರುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೭೧-೧೭೨. ಕೋಟ್ಯಂತರ ವೃಷಭಗಳೂ, ದ್ರವ್ಯಭಾಂಡವನ್ನೂ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಸೇವಕರೂ, ಮಾನವಿಗರ ಅಂಕುರದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾದ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಆನೆಗಳೂ ಭೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಎಲೈ ನಾರದ ಮುನಿಯೇ, ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮನೆಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

೧೭೩-೧೭೪ ಎಲ್ಲರೂ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೋಪರನ್ನೆಲ್ಲ ಕುರಿತು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿವೆಂದು ನಾಳೆ ನಮನಮಗಿಷ್ಟಬಂದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದು

ಅದ್ಯ ಸಂತಿಷ್ಠತೇತ್ಯೇವಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಾಷಿತಂ |
ಕುತ್ರ ಸಂತಿ ಗೃಹಾಃ ಕೃಷ್ಣೇತ್ಯೇವಮೂಚುಸ್ತು ಗೋಪಕಾಃ |
ಇತಿ ತೇಷಾಂ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ವಾಕ್ಯಮುಬ್ರವೀತ್ || ೧೭೪ ||

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉನಾಚ ||

ಅತ್ರ ಸ್ಥಾನೇ ಗೃಹಾಃ ಸಂತಿ ಪ್ರಸನ್ನಾ ದೇವನಿರ್ಮಿತಾಃ || ೧೭೫ ||

ದೇವಪ್ರೀತಿಂ ವಿನಾ ಶಕ್ತಾ ನಹಿ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಚ ಕೇಚನ |
ಅದ್ಯ ತಿಷ್ಠತ ಗೋಪಾಲಾಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ವನದೇವತಾಃ || ೧೭೬ ||

ಪ್ರಾತರೂಯಂ ಗೃಹಾನ್ರಮ್ಯಾನ್ರಕ್ಷೇಥಾದ್ಯ ಧ್ರುವಂ ಮುದಾ |
ಧೂಪದೀಪಾದಿನೈವೇದೈರ್ಬಲಿಭಿಃ ಪುಷ್ಪಚಂದನೈಃ || ೧೭೭ ||

ಹೇಳಲು ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಗೋವರಿಲ್ಲರೂ ಎಲೈ ಕೃಷ್ಣನೇ, ಇಲ್ಲಿ ಮನೆ ಗಳೆಲ್ಲಿವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು.

೧೭೫-೧೭೬. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ :—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸುಂದರಮಂದಿರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ದೇವತಾನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಶಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುವರಿಂದ ಎಲೈ ಗೋಪಾಲರೇ, ಇಂದು ವನದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ.

೧೭೭-೧೭೮. ನಾಳೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ರಮ್ಯವಾದ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ. ಈ ದಿವಸ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ವಟುವುಕ್ತರಾದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಆವಾಹನಮಾಡಿ ಪುಷ್ಪಚಂದನಗಳಿಂದಲೂ, ಧೂಪದೀವಗಳಿಂದಲೂ, ಬಲಿ

ದೇವೀಂ ಚ ವಟಿಮೂಲಸ್ಥಾಂ ಪೂಜಾಂ ಕುರುತ ಚಂಡಿಕಾಂ |

ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಗೋಪಾಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ದೇವತಾಂ |

ಭುಕ್ತ್ವಾ ಭೋಗಾನ್ ದಿನೇ ರಾತ್ರೌ ತತ್ತ್ವೈವ ಸುಷುಪ್ತುರ್ಮುಧಾ || ೧೭೮ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡೇ

ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದೇ ಬಕಪ್ರಲಂಬಕೇಶಿವಧ-

ಪೂರ್ವಕವೃಂದಾವನಗಮನಂ ನಾನು

ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

|| ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

ನೈವೇದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ. ಕೃಷ್ಣನಾಡಿದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ
ಗೋಪರೆಲ್ಲರೂ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಊಟೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿ
ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಲಗಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ

ಬಕ, ಪ್ರಲಂಬ, ಮತ್ತು ಕೇಶಿ ಎಂಬ ಅಸುರರ ವಧೆಯನ್ನೂ

ಬೃಂದಾವನಗಮನವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವ ಹದಿನಾರನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

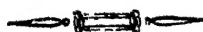
ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸಾರಾಂಶ

ಗಂಧರ್ವರಾಜನಾದ ಗಂಧವಾಹನೆಂಬುವನು ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ವಸುದೇವ, ಸುಹೋತ್ರ, ಸುದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸುಪಾರ್ಶ್ವಕನೆಂಬ ನಾಲ್ವರು ಪುತ್ರರು ಜನಿಸಿ, ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಕ್ತರಾದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಜಲಪಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳೆದನಂತರ ಹಿರಿಯನಾದ ವಸುದೇವನು ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವದನಾದನು. ಉಳಿದ ಮೂವರೂ ಒಮ್ಮೆ ಚಿತ್ರಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಮಲಪುಷ್ಪವನ್ನು ಕೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸರೋವರದ ಕಾವಲುಗಾರರಾದ ಶಂಕರನ ಕಿಂಕರರು ಅವರನ್ನು ನೆರೆಹಿಡಿದು ಶಂಕರನ ಸವಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಆ ಸರೋವರದ ಕಮಲಪುಷ್ಪಗಳು ಪಾರ್ವತಿಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುದು ತಪ್ಪೆಂದು ಶಂಕರನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಆ ಗಂಧರ್ವರು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಂಕರನಿಗೆ ಆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ 'ನೀನೇ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿ ಹರಿಹರಾ ಭೇದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು' ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಡಿದರು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ಹರನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ತೋರಿದುದಲ್ಲದೆ, 'ಪಾರ್ವತಿಯ ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವರು ದಾನವ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಬಕ, ಪ್ರಲಂಬ ಮತ್ತು ಕೇಶಿ ಎಂಬ ದಾನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪಿಡಿಸಲು ಹೋಗಿ, ಅವನಿಂದ ಹತರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ' ಎಂದು ವರವನ್ನಿತ್ತನು. ಅದರಂತೆ ಆ ಗಂಧರ್ವರು ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ದಾನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬರವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತ ಬಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಲರಾಮನೊಡನೆಯೂ, ಇತರ ಗೋಪಾಲಕರೊಡನೆಯೂ ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಕ, ಪ್ರಲಂಬ ಮತ್ತು ಕೇಶಿ ಎಂಬ ದಾನವರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವನಿಂದ ಹತರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಇತ್ತ ಬಲರಾಮಕೃಷ್ಣರು ದಾನವಧ್ವಂಸಮಾಡಿದುದನ್ನು ನಂದಗೋಪನು ಗೋಪಾಲಕರ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿ, ಭೀತನಾಗಿ ತಾವು ನ ದಗೋಕುಲದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ

ಇನ್ನೂ ಅನರ್ಥವಾದೀತೆಂದು ಬಗೆದು, ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನಸ ವಟವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ವನಾಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯಾದ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದರು.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ಪತಿಸೌಭಾಗ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ ಶ್ರೀಸೂನಿಕಪ್ರತನಿಧಿಯು ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾಮ್ಯವ್ರತಗಳು ವಿಶೇಷಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಾದರೂ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ' ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ತೋಯಂ ಯೋ ಮೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ | ತದಹಂ ಭಕ್ತೃವಹೃತ ಮಶ್ನಾಮಿ ಸ್ತುತಾತ್ಮನಃ ' ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಹೇಳಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತರಾದ ಯಾರಾದರೂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಮೂಲಕ ಇಂಥಾ ವ್ರತಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ವಡೆಯಬಹುದು.

ಅರ್ ಕೃಷ್ಣ ಚಟ್ಟಿ, ಪ್ರಿಂಟರ್, ಶ್ರೀ ಕಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು.